

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

77595

0. 95

72.

2
Lastnica od Antona Metkida

l. 1894 3/6 s. listnici. N. 161.

Antoni Metkida

Antoni

Antoni

Za spomin

Faint, illegible text or markings, possibly a title or description, located below the circular stamp.

Faint, illegible text or markings, possibly a date or location, located below the title area.

SHIVLJENJE SVETNIKOV

I N
PRESTAVNI
G O D O V I.

PERVE BUKVE.

V' natif téh bukev so milostljivi Firsh
GOŠPOD GOŠPOD

ANTON ALOJS

LJUBLJANŠKI ŠKOF,
pet in dvajstiga švezhana 1831 dovolili.

V' LJUBLJANI.

Natifnil Joshef Blasnik.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvoresu.

1 8 3 1.

77595

~~44888~~

77595

Zhe so tudi pred ljudmi bolezhine terpeli, sakaj
Bog jih je skufhal, kakor slato v' pezhhi jih je
skufil, in kakor shgano daritev jih je sprejel.
Buk. mod. 3.

Sveti zerkveni sbor ukashe vsm shkofam in vsm
drugim; ki imajo nad seboj dolshnost uzhati in
sa dushe vernih skerbeti, (po shegi katoljshe
in apostoljske zerkve od prvih zhasov kershan-
ske vere, po eniga glasa uku svetih ozhakov, in
po ukasih zerkvenih sborov, posebno tih, ki
skerbno uzhe, de svetniki sa nas profijo, in de
gre jih na pomozh klizati, svetinje zhasiti in po-
dobe shpogati.) de naj verne sveslo uzhe, de
svetniki s' Kristusam kraljujejozhi svoje molitve
sa ljudi opravljajo, in de je dobro in koristno va-
nje ponishno klizati. Trident. sbor sej. 25.

030050663

PREDGOVOR.

Ufi pravoverniki radi poslušajo in berejo djanje svetnikov. Slovenzi niso v' tim slabši od drusih: jest vem in prizhujem od njih gorežnosti. Dosihmal je slo malo na svetlobo prishlo od shivljenja svetnikov v' slovenskim jeziku: sato sim jim téle bukve spisal, in s' boshjo pomozhjo jim hozhem she druge saporedama sa vse mesze zeliga

leta spisati; de bodo shelje dobrih nasitene.

Ozhitno sposnam, de so mi pomagali prezhastitlivi Gospod Michael Hofmann, nekda j korar v' Novim-
mestu, kateri so prvi dan Kimovza
1826 v' Bogu saspali. Oni so s'
stanovitnim pridam, in hvale vredno
uzhenostjo spisali veliko od prestavnih
prasnikov, od shivljenja svetnikov, in
vse to pomnoshili s' lepimi nauki. To
mi je bilo dobrotljivo v' roke dano, in
njih pridnost je mojo delo slo polajshala.

Kar sveto pismo prizhuje od shivljenja hudih in dobrih, se more verovati; kar drugi pishejo, in prizhujejo, se more modro premisliti; in njim pametno verjeti; slasti, kader ni to soper nobeno rasodeto resnizo, in je k' poduzhenju. Kar v' dobro napeljuje, je pomagljivo, ako bi tudi bili prilike, kterih je dosti tudi v' svetim evangelji: ne smemo pa soditi od mogožnosti gnade boshje nad svetniki po svoji slabosti. V' popisovanji shivljenja svetnikov sim se skerbno varoval, kar bi samoglo vest slabih raniti.

Ljubi Slovenzi! berite te in prihodne bukve od svetnikov s mislijo, in voljo svoje shiviljenje poboljšhati. Svetniki naš uzhé ljubiti Boga is vsiga serža; stanovitno njemu slushiti; v' pokorshini radovoljno in svesto shiveti; pravizhno in usmiljeno gosspodovati; svoje greshno telo pokoriti; nadloge in krivize voljno preterpeti; storjene krivize popraviti; resnizhno se spokoriti; sovrasnikam savolj Boga odpushati; po vsih sapovedih stanovitno shiveti. Svetniki so bili zhloveki ko smo mi; vsih stanov so bili kakor mi; v' fredi pohujshanja so bili ko mi, pa

s' gnado boshjo so premagovali sapeljiv-
 ve skušnjave, mozh hudizha, filo
 hudobnih in vse. Ne obupajmo, ker
 Bogu je vse mogoze, in s' njegovo
 gnado samoremo v' nebesa priti. Be-
 rite in premisljujte skrivnosti nashiga
 odreshenja, de boste Bogu hvaleshni,
 berite in premisljujte shivljenje zhi-
 ste in mogozhne matere boshje Ma-
 rije, kraljize vsih svetnikov, tudi shiv-
 ljenje drusih svetnikov in svetniz, de
 se vnemate, in serzhno rezhete s' sve-
 tim Avgushtinam: „Zhe so oni sa-
 mogli, sakaj pa mi ne?“ Molite sa-
 dusko svestiga Jesušoviga namestnika

Gospoda Hofmana, sa-me in sa druge, ki so se trudili sa vashe dushe, de bomo s' vami v' veseli drushbi vsih svetih hvalili kralja in vojvoda svetnikov, Jesusa Kristusa, kateri gospoduje s' Ozhetam in svetim Duham od vekomaj do vekomaj. Amen.

Franz Veriti,
Fajmoshter v' Horjula.

Prestavni godovi.

Nedelja.

Sveta nedelja je prvi dan zerkveniga leta, in prvi dan sleherniga tedna skosi leto, sa to bo od nje perno poduzhenje. Kar bo rezhen o od svete nedelje, je rezhen o tudi od vsakiga sapovedaniga prasnika.

Dolshnost nasha je vfigamogozhniga, in usmiljeniga stvarnika ljubiti, hvaliti, moliti vsaki zhas, fosebno pa ob nedeljih. Mi smo sa delo rojeni, moremo sa shivesh in sa oblazhilo skerbeti, de bi pa v' tim smiraj ne tizhali, in dushe ne posabili, je usmiljeni Bog po Mojsefu odlozhil seboto, in jo posvezhevati ojstro sapovedal. Apostelni so posvezhevanje sebotte v' nedeljo prestavili, ker je v' nedeljo Jesus od smerti vstal, in svetiga Duha apostelnam poslal. — Posvezhevanje nedelje ni od Boga sapovedano sato, de bi ga druge dni posabili; vsaki dan ga moremo moliti, ker vsaki dan veliko dobriga prejmemo od njega. To je ref, vender je Bog is usmilenja odlozhil sleherniga

tedna en dan, v' katerim ga moremo proſti od nepokojnih poſvetnih ſkerbi, ſoſebno s' gorezho duſho moliti.

Nauk.

Sploh od vſih nedelj, in prasnikov ſkosi leto.

1) Kriſtjan! Bog ti nar prej ſapové teſh-kiga, in nepotrebniga dela v' nedeljo ſe sder-shati, de bo tvoje ſerze proſto od poſvetnih ſkerbi, in imaſh zhaſ njemu prijetno ſhlush-bo opravljati. Bog ti ſoſebno ſapové greha ſe varovati, in vſiga, kar tvojo duſho odvrazhuje od njegove ſluſhbe. ſam lahko ſposnaſh, de je hudobniſhi Boga raſſhaliti v' dneſh odlozhe-nih ſa ſoſebno njegovo ſluſhbo. Bog ti ni pre-povedal delati, de bi v' lenobi, ali v' raſuj-sdanji ſhivel, ampak de bi s' dobrimi deli njega ſoſebno hvalil, in ſa ſvoje ſvelizhanje ſkerbel.

2) V' nedeljo je vſim odrasſhenim um-nim kriſtjanam ſapovedano ſveto maſho ſpodo-bno in poboshno ſliſhati. Zerkev to ſapove, de kriſtjani nekoljko ſpolnujejo boſhji namen in njegovo ſapoved, nedeljo poſvezhevati. ſveta maſha je ponavljanje kervaviga Jeſuſoviga ofra-na krishu. Zhe je tvoj duh gorezhe ſbran per ſveti maſhi, v' reſnizi hvaliſh Boga, in ſoſeb-ne gnade ſproſiſh. Per ſveti maſhi moreſh bi-ti poln ſhive vere, terdniga upanja, gorezhe ljubnsni, velike ponishnoſti. Zhe ſe ſlabo ſa-dershiſh per ſveti maſhi, ſi maloveren, ſani-

zhujesh Boga, in si enak Judam, ktéri so pred krisham Jesusa terpézhiga sanizhevali.

3) Dolshan si boshjo besedo prav svesto, sheljno, ponishno poslushati. Zhe nifi tak, bo boshja beseda, defiravno zhistá in ognjena, v' tebi nerodovitna. Ako sanizhujesh nauke Jesufove, bosh obsojen in savershen od Jesusa. Ako nozhesh besede boshje poslushati, nifi otrok boshji, in bosh v' svoji greslni nevednosti nesfrezhno umerl. — Popoldan moresh tudi hoditi k' boshji slushbi, in tvoje sadershanje naj bo popolnoma po veri. Ako bres velikiga urshaha oftanesht doma, gotovo greshtish: huji greshtish, zhe je pijanzhvanje, ali igra, ali kaká druga napazhna rezh, sgovor tiga opushteniga dobriga dela, kteriga Bog sapove in h' kterimu zerkev perganja.

4) V' nedeljo moresh she dosti drusiga dobriga storiti, — Premisli skerbno svoje shivljene, kako si shivel, kako shivish: premisli, ne le ene dolshnosti, temuzh vse. Beseda boshja je luzh tvojiga serza in pomozh, ona te bo rasvetlila, de bosh vidil svoje smote, grehe, slabosti: de jih obshalujesh, in se poboljshash. — Premishljuj resnize svete vere; moli is serza; beri svete bukve, pogovarjaj se od svetih nauk. Ob delavnikih si po mozhi persadevaj to storiti, ob nedeljih in prasnikiht pa si sosebno dolshan. — Skerbno delaj, karkoli moresh dobriga: sosebno skerbno se varuj hudiga, de nedelj in prasnikiht ne sanizhujesh, ktere posvezhevati je ojstro sapovedano.

5) Kristijan moj! dobro premisli, zhe si nedelje in prasnike prav posvezheval? Morebiti si eno ali dve uri v' zerkvi bil, pa morebiti mersel in rasmishljen; morebiti si rad sunaj zerkve ostajal, ali med osnanovanjem besede boshje se pogovarjal, ali dremal, ali se smejal; ali si bil zhes dan v' lenobi, v' smotah, v' prasnih pogovorih; morebiti v' igrah, v' slabih drushini, v' pregrehah. Glej! Gospodove dneve si preobrazil v' dneve hudizhove: dnevi svelizhanja so bili tebi dnevi pogubljenja; vendar ne sposnash, in ne obshalujesh svoje hudobe? — Zhe nifi bil toliko hudoben si pa v' lenobi shivel, in Gospodove dneve sapravljaj. Pravish: hodim svestó v' zerkev, in molim. — Premisli tudi, kako si se sunaj zerkve sadershal: je le eno, ali dve uri nedelja? Ali ni zel dan nedelja? Bi ti dal plazhilo vsiga dneva delavzu, ktéri bi ti le eno, ali dve uri delal? kako ga pa ti upash od Boga? Pravish: Nimam zhafa vse opravit, kakor duhovni uzhe. Odgovorim: Imash zhaf dosti nepotrebniga govoriti, ali poslushati, ali po hishah hoditi, sakaj se sgovarjash, de ne moresh sapovedanih dobrih del dopernashati? — Tvoja lenoba je, de to opushash, tode rasujsdanje ne more bres pokorjenja ostati: tedaj poboljshaj se, de milost sadobish. Ponishno rezi:

M o l i t e v.

O moj Bog! Jest fim vreden od tebe slishati, kar si po Isaji rekel terdovratnim Ju-

dam: Vafhe godove sovrashi moja dusha, oni so mi soperni. Ref je, ponishno sposnam, de v' delavnike nifim toliko greshil, ko ob nedeljih in prasniki; odlozhene in posvezbene dneve fim sanizheval, in preobrazhal v' dneve pogubljenja; dolshnost moja je bila tebe, o Bog! bolj hvaliti, pa fim te nar huji rasshalil, in blishniga pohujshal. Šim hodil v' zerkev le is navade; mlazhno in slabo fim se v' nji sadershal; smota in saderga drugim fim bil. Kakshna je bila moja poboshnost v' zerkvi? Kakshno je bilo moje shivljenje sunaj zerkve? O Gospod! ne saversi me po mojim saflushejni, ker me greva vse to, poboljšhati se hozhem, pomagaj mi s' svojo gnado. Sa naprej bom skerbil tebi vselej flushiti, sosebno pa ob nedeljih in prasniki, de te tudi po smerti hvalim vekomaj. Amen.

Advent.

Advent pomeni prihod Svelizharjev. V' starih zhasih so bili boshizhni prasniki imenovani advent: sdaj se tako imenujejo, trije ali shtiri tedni pred boshizham. Pervi verni so se prav skerbno perpravljali boshizhne prasnike s' veliko gorezhnostjo obhajati. Oni so po svetim Martinu do boshizha v' ojsiri pokori shivel, in so tisti zhas imenovali post svetiga Mar-

tina. — Šato so meseni kristjani ob svetim Martinu pojedino napravljali kakor vtorek pred pepelnizhno frédo. Ta navada je she sdaj semtertje med nami, ker se poshreshni shelodez ne da rad flafhzhiz odvaditi. — Advent je tudi per slabih kristjanih nekaj v' zhasli, pa to nizh ne pomaga, ako nozhejo vfiga storiti, kar jim Bog in zerkev sapovešta. — Advent je svet zhas, zhas molitve, premishljevanja, posta, solsa, pokore, svelizhanja. Š' tem morejo verni perpravljati in poravnati pot Gospodu, ker le po nji pride s' svojo gnado v' njih dushe prebivat. — Kristjan! bodi v' Adventu, kakor ti bo sdaj rezhenó.

Nauk.

Kaj v' adventu premishljevati, in delati.

1) Premishljuj prav fkerbno neisrezhenó ljubesen Šina boshjiga do vfiga zhloveshtva. Toliko je Bog ljubil svet, de je svojiga edino-rojeniga Šina dal, ne de bi svet obsodil, temuzh de bi ga od pogubljenja usmiljeno odre-fhil. O zhlovek! prezhudne fkrivnosti so se godile savolj tebe. Šin Boshji, kralj nebes in semlje postane zhlovek, de bi zhloveka odre-fhil; Bog se ponisha de bi zhloveka povikshal; Bog pride na semljo, de bi zhloveka perpravil sa nebefa. O nesapopadljiva milost boshja; — To premishljuj, de se v' ljubesni do Boga zhe dalje bolj vnamefh.

2) Zhaſti, hvali, in povikſhuj tudi prezhisto devizo Marijo, ſkrinjo miru in ſprave, ker je ona v' ſvojim prezhiſtim teleſu ſpoznela, in noſila Odreſhenika. Vem, ti zhaſtiſh Marijo, ker verujeſh v' Jeſufa, pa tudi ſhivi po ſvetim njenim ſhivljenji. Ona je bila ſmiraj polna Jeſusoviga duha; ne boſh ſaſhel, ako po njenim ſgledu ſhiviſh. Zhe po njenim ſgledu ne ſhiviſh, ni tvoja vera v' Jeſufa ſhiva, ampak mertva; ni delavna, ampak, nerodovitna.

3) Premiſhljaj, moli, poſti ſe, obſhaljaj grehe, ſpreoberni ſe, de ſadobiſh miloſt, in ſvelizhanje. — Zerkev ſkerbna mati opominja ſhe v' nedeljo pred adventam, in v' pervo adventno nedeljo premiſhljevati pravizhno ſodbo boſhjo. Ako drugi prihod Jeſusov ſkerbno premiſhljujeſh ſe boſh perpravljaj k' pervimu ſ' pravo pokoro. Sveti Janes kerſtnik uzhi, de ne moreſh boſhji jeſi oditi, ko ſ' reſnizhnim ſadam pokore. Reſnizhen ſad pokore ni le moliti, v' zerkev hoditi, in ſe poſtiti, temuzh ſvoje greſhno ſhivljenje ſpreoberniti. V-ſe ſapovedane dobre dela ſveſto opravljaj, de boſh gnado praviga ſpreobernjenja od Boga doſegel. Premaguj hudo poſhelenje; ſlovo daj vſim greham; ob tim ſvetim zhaſu ſe varuj po mozhi tudi perpuſheniga nepotrebniga veſelja ſavoljo Jeſufa, de boſh v' njem prerojen, in de bo on vnovizh rojen v' tvojim ſerzu. Perporozhuj ſe mogozhni pomozhnizi Marii, de ti ſproſi gnado praviga ſpreobernjenja, in v' njem oſtani ſtanoviten.

M o l i t e v.

O preljubi Jusu! sposnam, de fim dolshen sebi nikoli, tebi pa smiraj shiveti. Vse dni svojiga shivljenja fim dolshen tebi svesto flushiti, pa nifim storil: moje shivljenje je do sdaj bilo merso, in slab. V' adventu fim nekaj sunanjga sposhtovanja skasoval, pa moje shivljenje je bilo mlazhno, in le obetal fim pokoro. Sa naprej bom drugazhen: kakor mi sapove tvoj osnanovavez, bom ravne storil troje stese; is poti bom spravil, kar brani tebi v' moje serze; ponishal bom grizhe svojiga napuha s' veliko ponishnostjo; doline pomankanja dobriga bom s' vsemi dobrimi deli napolnil; svoje krivo in svijazhno serzé bom sravnal s' gorezho ljubesnijo; vse more biti v' meni po tvojih svetih naukih, de vidim in vshivam svelizhanje boshje. Amen.

Šhtirje kvaterni tedni.

Šhtirje kvaterni tedni so she sdavnaj v' katolshki zerkvi. Ona jih je sapovedala is fosebno dobriga namena: to je, de bi verni posvezhevali shtiri letne zhase: spomlad, leto, jesen, simo. Zerkev v' letih tednih sapové post v' fredo, petik in seboto: tudi sapové fosebne dobre dela in molitve, ker je v' tih na-

vadno masnlike shegnovati. Verni naj profijo Boga sa rodovitnost semlje; naj ga profijo sad semlje ohraniti; naj ga sahvalijo sa vse dari, pa sosebno naj profijo prav gorezhe, de bi usmiljeni Bog napolnil shkose s' svetim Duham, de bi le vredne isvolili, in shegnovali sa masnlike, de bi Jesufove ovzhize frezhno vodili v' nebeshko kraljestvo.

Nauk.

Sakaj so kvaterni tedni od zerkve postavljeni.

1) Spomlad se vsa natora, prej tako rekozh mertva, ponovi, in vse stvari rasveseljuje. To je podoba nashiga vstajenja od smerti. Prosi Boga sa rodovitnost semlje, pa veliko bolj sa rodovitnost vere, ktera skosi ljubesen dela, de bosh zhashtito vstajenjeje imel. — Po léti Bog daje gorkoto in desh k' rastvu vsakiga sadu. To je podoba ognja Jesufove ljubeshni, ktera daje rodovitnost vsiga dobriga. Prosi usmiljeniga Boga ohraniti semlje perdelke: pa she bolj tebe ohraniti v' svoji gnadi, in te varovati pred greham. — V' jeseni spravljash sadnje perdelke semlje; nabiraj si tudi bogastvo v' nebesih, de kadar bosh pred sodbo poklizan, ne bosh prasen snajden. Boga sahvali sa vse njegove dobre, sosebno pa sa vse zhesnatorne dari. — Sima je pusta, mersla, nerodovitna. Tako je shivljenje v' flushbi boshji leniga zhloveka. Prosi Boga, de ti milostljivo pomaga vso

mersloto, lenobo in sanikernost premagati. Zhe ti je sdaj sima, ti bo tudi po smerti, ker nizh dobriga ne bošh mogel delati. — Ker fi vse shtiri letne zhafe gresihil, ozhišhuj se vsaj ob kvaternih tednih f' postam, f' pokoro, de sadobish milost.

1) V' kvaternih tednih delé shkofje shegnovanje mashnikov tem, ktéri bodo na mesti Kristusa opravljali flushbo k' svelizhanju vseh. Profi prav gorezhe Boga, de bi bili shegnani le tisti, ktere je Bog v' to flushbo poklizal. Noben zhlovek, naj bo ozhe, mati, prijatel, ali drugi ne more blishnimu toliko pomagati, ko dober mashnik. On uzhi prav sposnati Boga, pravizhno in mirno shiveti, oblastnike sposhtovati in ubogati, vsem dajati, kar jim gre. On uzhi, sveti s' dobrim sgledam, moli sa vse, pomaga ti f' svetimi sakramenti, in s' vsemi duhovnimi pomozhmi. — Premisli koliko dobriga prejemašh od Jesusovih namestnikov; bodi ti majhen, ali odrashen; sdrav ali bolan; shiv ali mertev, prejemašh pomozh od njih. Sa to imaj mashnike v' veliki zhaſti, in ubogaj jih ko Jesusa. — Tudi vedno profi, de Jesus svoji zerkvi da le dobre in sveſte namestnike. Gorje vernimu ljudstvu, ako bi Bog v' svojim ferdu dal najemnike, kteri pregledujejo gresnikam, in ne skerbe sa svelizhanje svojih ovzhiz. Kristus pravi: Shetev je velika, delovzov je malo; sa to profite Gospoda shetve, de delovze poshlje v' svojo shetev. Mat. 9, 37, 38.

M o l i t e v.

Blagor ovzhizam Jesuſovim, ako imajo paſtirje po volji boſhji! O Jeſuf nar bolji, in nar viſſhi paſtir vſih paſtirjev! Gorezhe te proſim, nikar ne odtegni tiga velikiga daru ſvoji zerkvi, dajaj ji paſtirje ſkerbne, modre, sdraviga nauka, ſvetiga ſhivljenja, de bodo pravi nameſtniki tvoje velike miloſti. Reſ ſlabi ſmo in tiga velikiga daru nevredni, pa ravno sato dajaj nam po ſvoji veliki miloſti ſvete duhovne, de vidimo njih ſveto ſhivljenje, in poſluſhamo njih ſvete nauke, in ſe poboljſhamo, in ſvelizhanja vredne ſtorimo. Ako bi nam v' ſvojim ſerdu dal najemnike, de nam pregledujejo, in naſ puſtê v' smoti ſhiveti, gorje njim! gorje nam! ker ti, viſſhi paſtir, boſh vſe pravizhno ſodil, paſtirje in ovze, in vſim pevernil pravizhno. O Jeſuf! ponishno, in gorezhe te proſim, napolni ſ' ſvetim Duham ſhkofe, in maſhnike, in daj nam gnado njim pokorni biti, de bi paſtirji, in ovze ſ' teboj, viſſhim paſtirjem, vekomej sdruſheni bili v' nebeſih. Amen.

Preſveto imê Jeſuf.

Svelizhar vſiga ſveta je bil oſem dni po rojſtvu obreſan, in imenovan Jeſuf. Tega imena

mu ni ne Marija, ne sveti Joshef, ne drug zhlovek dal, ampak nebeski Ozhe po angelju Gabrijelu. To imé ni prasna beseda, ampak pomeni, kar je Jezus v' resnizi, Bog in zhlovek, odrešenik vsiga sveta: pomeni tedaj boshjo natoro l' zhloveshko sdrusheno k' odrešenju vsih ljudi. Ni svetejiga imena ne v' nebesih, ne na semlji. Sveti Pavel pravi: To ime je zhes vse imena; pred njim se more vsako koleno perpogniti v' nebesih, na semlji, pod semljo. Filip. 2, 9, 10. To sveto imé Jezus je veselje angeljev, je strah hudizhev, pomozh slabih, upanje grešnikov, je mozh marternikov, je ohlajenje terpezhih.

Presveto ime Jezus ima neisrezhen moz. Sam Jezus je svojim uzhenzam rekel: V' mojim imenu bote hudizhe isganjali, nove jesike govorili, ako bote kaj strupeniga pili, vam ne bo shkodvalo, nad bolnike bote roke pokladali, in bodo sdravi. Marka 16, 17, 18. Kar je Jezus obljubil, se je resnizno sgodilo. Velika moz presvetiga Jezusoviga imena se je sosebno rasodela v' prizho velike mnoshize nad bolnim zhlovekam pred Jerusalemskim tempeljam. En mosh hrom od rojstva je bil osdravljen od Petra in Janesa, ker sta mu rekla: V' imenu Jesusa is Nazareta vstani in hodi. Djan. apost. 3, 5. — Mozh presvetiga imena Jesusa se je rasodevala po vsem svétu, ker so se veliki zhudeshi v' njem godili, in neverniki so hiteli v' katolsko zerkev. — Tudi sdaj ni drusiga imena, v' ktirim bi mogli svelizhani biti. Djan.

apost. 4, 12. Karkoli je bilo, je, in bo dobri-
ga, ni od drugod, ko od Jesufa.

Nauk.

Kako Jesufa resnizhno moliti.

1) Moli Jesufa v' serzu. — Ako ne molish Jesufa v' svojim serzu, je vsa tvoja hvala prasna, hinavska, lashnjiva. Ljubi Jesufa zhes vse, in tvoja hvala mu bo dopadla. Sveti Pavel pravi: Kdor ne ljubi Gospoda Jesufa, bodi preklet. Ljubi is vfiga serza Gespoda Jesufa, is ljubeshni mu bodi pokoren, in le tako ga bosh molil v' serzu. Zhe Jesufa le s' shnabli zhaftish, imash podobo brumnosti, v' resnizi pa fi bres nje. II. Tim. 3, 5. Jesufa v' serzu imeti je nar potrebnishi, ker drugazhi ni svelizhanja. Premishljuj rad, kar je on vsem dobriga storil; kar je terpel sa odreshenje vsih; ljubi, kar on ljubi; sovrashi, kar on sovrashi: shivi po njegovih sgledih, in naukih: to se pravi Jesufa moliti.

2) Moli Jesufa s' besedo. — Zhe imash Jesufa v' serzu, in ga ljubish, bosh rad govoril od njega, in ga bosh rad hvalil, ker vsak ima veselje govoriti od tiga, kar ljubi. To se vidi per vsih, ker jesik govori is obilnosti serza. Dva uzhenza gredozh v' Emaus nista mogla od drugiga govoriti, ko od Jesufa, ker sta ga ljubila. Apostelni so le od Jesufa radi govorili. Peter in Janes sta rekla poglavarjem

Judovskim: Ne moremo jenjati govoriti od Jesufa. Djan. ap. 4, 20. — Govori tedaj rad od Jesufa, od njegove velike ljubesni, od njegovih svetih naukov, od njegovih sgledov, od njegovih bolezhin; hvali in povikshuj ga; nikoli ga ne imenuj nepridno; brani drugim ga rasshaliti, in skerbi smiraj sa njegovo zhaft.

3) Moli Jesufa s' djanjem. — Šveto mišliti in govoriti od Jesufa je dolshnost, pa ni sadošti. Tudi hudobnik ve, de je Jesuf vse hvale vreden, in s' besedo ga lahko hvali; pa kaj to pomaga, ako ga s' delmi sanizhuje? Lepa navada je ta, eden drugimu rezhi: Hvaljen bodi Jesuf Kristus! pa to so prasne besede, zhe drusiga ni. Zhe si slabiga shivljenja, sebi nasprotno govorish. Šveti Janes uzhi: Otrozhizhi! ne ljubite le s' besédo ampak s' djanjem. I. 3, 18. Jesuf nas ni le s' besedo ljubil, ne, ampak tudi s' djanjem, ker je veliko terpel sa nashe svelizhanje. Ne daj se golfati; ne verjami prehitro, de ljubish Jesufa: zhe vseh sapovedanih dobrih del nimash, ga ne ljubish, in ga ne hvalish. Shivi svesto po njegovih sapovedih; ubrani greshti, zhe moresh; terdi Jesufove nauke s' djanjem v' prizho vseh, in to bo prizhevanje tvoje resnizhne hvale. Šam Jesuf pravi: Kdor moje sapovedi spolnuje, ta me ljubi. Jan. 14, 21.

4) Upaj v' Jesufa. — Jesufova mozh preshe mozh vseh stvar, ker je vfigamogozhna. Jesufova ljubesen je vezhi od vseh drugih ljubesen: on móre, in hozhe pomagati: tedaj u-

paj v' njega. Vfigamogozhni in ušmiljeni Jesus sheli vſim pomagati, upaj in proſi verno, in ne boſh ſapušhen. Ena bolna shena ja bila oſdravljena, ker ſe je ſaupljivo dotaknila roba Jeſusoviga oblazhila: veliko drugih je ſoſebne gnade prejelo: pa ravno tiſti Jesus je ſhe ſdaj, in bo vfigamogozhen, ušmiljen. Bodi tvoja ſlaboſt tudi velika, ſkuſhnjave nadleſhne, grehi neſnani; vſe ſamoreſh odpraviti ſ' pomozhjo Jeſusovo. V' ſhkodljivi ſhaloſti, v' ſtiſkah, v' vſih nadlogah, proſi Jeſuſe ſa pomozh, in jo boſh prejel. Kadar zhutiſh ſvoje ſerze mlazhno, merslo, jeſno; kadar ſe perpravljah k' ſpovedi, in v' vſih drugih potrebah, poklekni, proſi, jokaj pred Jeſuſam, in on te bo dobrotljivo uſliſhal. Ako ſi bolan, naj bo Jesus tvoje upanje; njega ljubesniviga, in krishaniga imaj ſmiraj pred ozhmi; podverſi ſe njemu, in boſh obveſeljen. — Veruj in upaj v' Jeſuſa, pa ljubi ga, ſluſhi mu ſ' vſo duſho, in ne boſh nikdar od njega ſapušhen.

M o l i t e v.

Bodi moljeno, zheſheno, in poſvezheno Jeſusovo ſveto ime od mene, od vſih ſtvari, ſdaj in vekomaj! Jeſusovo ſveto ime je vredno vſe hvale, zhaſti, ljubesni in ſluſhbe, ker njega mozh, oblaſt, ſvetoſt, ljubesen preſeſhe miſli vſih ljudi, in angeljev. Karkoli je bilo, in bo dobra, je od njega. Apoſtelní ſo v' njegovim ſvetim imenu zhudeſhe delali, in

svet prebrazhali; marterniki so dosegli fosebno mozh le od njega, in so veseli kri prelivali; svetniki so v' njegovi mozhi vse sapeljivosti premagovali. O jest nesrezhen in nehvalessen zhlovek! sakaj fim do sdaj tako malo Jesusa molil? sakaj fim tako mlazhno Jesusu flushil? Velikokrat fim ga nepridno imenoval, in velikokrat fim ga s' slabim shivlenjem sanizheval. O preljubi Jesus! ljubiti te hozhem is vfiga serza, flushiti ti obljubim is vse dushe vse dni svojiga shivljenja. Rasli v' moje terdovratno serze svojo nebesfko sladkost, de ishem le tebe, de ljubim le tebe, dokler shivim, sakaj tako te bom ljubil, in hvalil vekomaj. Amen.

Pepelnizhna freda.

Pepelnizhna freda se imenuje prva freda, ali prvi dan shtirdesetdanskiga posta. Ta freda se po pepelu imenuje pepelnizhna, f' kterim so duhovni potresali glave gresfnikov, ki so se ozhitni pokori podvergli. Ta dan, so prifhli pred zerkev odkriti, bosi v' shalofnih oblazhilih: pred zerkvijo so klezhé profili sa pokoro. Shkof in mashniki so flehernim sapovedali permerjeno pokorjenje, so jih peljali v' zerkev, klezhé sa nje molili, roke na njih glave pokladali, s' shegnano vodo jih pokropili, in s' pepelam njih glave potresli; pot-

lej so jih is zerkve isgnali. Grefhniki so mogli dolgo v' postih, v' molitvah, v' drugih dobrih teshkih delih shiveti: tudi od perpusheniga veselja se sdershati: per boshji flushbi so bili odlozheni od drugih vernih, de bi se framovali, in sposnali svoj revni stan. Ni jim bilo dopusheno k' boshji misi perstopiti, dokler niso vse pokore pridno dostali. Gorezhim so vzhafi pregledali, slasti ob preganjanji, in zhaf pokorjenja skrajshali, in timu se je reklo odpuistik! — V' pepelnizhno sredo se altarji, in podobe svetnikov sakrivajo, kar veliko shaloft pomeni. To je tudi ostanik stare navade, ker v' shtirdesetdanskim postu niso spomina nobeniga svetnika obhajali: kar je she sdaj v' Grefhki zerkvi v' navadi.

Nauk.

Kaj zerkev v' tim zhasu svoje otroke uzhi.

1) Pepel, s' kterim duhovni potresajo glave grefhnikov, pomeni pokoro in smert. Grefhnik! spomni se, de si prah, in de se bosh v' prah vernil. Premishljuj smert, de se rad spokorish, spokori se, de frezhno umerjesh. Sakaj slabo shivish, ko bi umreti ne imel? Sakaj odlashash pokoro, ker utegnesh naglo umreti? Vesh in sposnash, de si grefhnik, vendar se branish pokore, in ob zhasu pokore terdovratno shivish. Zhe si ravno v' postu nekaj shivesha pertergujesh, vender tvoje slabo

shivljenje ostane po navadi. — Ne delaj po shegi slabih kristjanov, kateri se ne dajo poduzhiti, in so toliko dalezh od duha ponishnosti in pokore, de se zlo framujejo v' pepelnizhno fredo svoje prevsetne glavé ponishati, in s' pepelam sasnamnjani biti.

2) Perpravljaj se prav skerbnno k' velikimu postu po sheljah katolshke zerkve. Ona she tri nedelje pred opominja k' pokori s' shalostnimi oblazhili per sveti mashi, ne poje se vezh gloria, ne aleluja ob tih nedeljih. Vse to uzhi shalost, osnanuje pokoro, in kashe, de te tri nedelje so nekoliko s' velikim postam sdrushene. — Prosi Boga sa gnado prave pokore in pokorjenja; de bi post osdravil dusho in telo. Is tiga ponishniga namena prejmi pepel, snamnje svoje umerjozhnosti.

3) Zhe si prav otrok katolshke zerkve jo bosh poslusshal, in se bosh prav skerbnno varoval navade rasujsdanih, kateri pred pustam posabijo Boga, in krishaniga Jesufa. Neverniki so v' pred pustam s' norostjo, s' pijanzhevanjam, s' nezhistostjo svoje bogove zhashtili. Katolshka zerkev se je slo persadevala svoje otroke odvraszhevati od vfiga tiga, pa je eni kristjani niso hotli poslushati, kakor je tudi sdaj ne poslusljajo. De bi zerkev loshej odvernila svoje otroke od gerdih navad nevernikov, sapove brati in premishljevati v' nedeljo pred pepelnizo evangeli, v' katerim Jesus govori od svojiga terpljenja, vender nekteri raji poslusljajo in vbogajo svoje hudo posheljenje.

4) Kristijan! vbogaj svojo ljubo mater katolfsko cerkev, ktira te sferbno odvrazhuje od norosti slepih nevernikov, in slabih kristijanov. Ne pohujshaj se nad slabimi, in ne delaj po njih spazhnosti. Vbogaj svetiga Pavla rekozhiga: Ne versite se po tim svétu, ampak spremislite voljo boshjo. Riml. 12; 2. Volja boshja je posvezhenje vsih, de grehu umerjemo, in shivimo Bogu v' Kristusu Jesusu. — Ima j smiraj pred ozhmi Jesusa krishaniga, in morjenje Jesufovo smiraj nosi na svojim telesu: ne posnemaj sveta, de ne bosh s' njim pogubljen. — Posvetni kristijani noré, ker se blisha post, pa ravno s' tim rasodevajo svoje sprideno serze in slabo dusho, de se posta boje, in se neradi postijo. — Ti bodi v' tim zhasu pred velikim postam rajshi shalosten: lahko si shalosten, zhe ljubish Boga; moli in profi is serza sa svoje slepe brate, de bi ko otrozi boshji spodobno shiveli.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! ti si nas svoje nevredne otroke s' vsim dobrim napolnil, mi pa nehvaleshno sapravljamo, kar si nam dobrotljivo dal, in dajesh, zhas, premoshenje, sdravje, in dusho, ker hozhemo po svojim hudim posheljeni shiveti. Veliko kristijanov posabi tvoje velike dobrote, posabi tvoje sapovedi; posabi tvojiga edinorojeniga šina is ljubeshni do nas krishaniga, in nevernike posnema. Vsa

deshela je v' tim zhasu polna shuma, vpitja, pijanosti, nezhistosti; tebe neisrezhenost shali-jo, in ne pomislijo. Jest tudi sim slep hodil sa neumnim svetam, pa sanaprej bom po tvojih sapovedih stanovitno shivel, in le Jesusa bom posnemal, ker sposnam, de ni zhasa, ni dneva, ni ure, v' kateri bi smel greseliti. Molil bom is serza sa svoje brate, in skerbel sa njih poboljschanje, de vsi zhasimo tebe, in Jesusa Kristusa v' svetim Duhu. Amen.

Shtirdefetdanfki post.

Shtirdefetdanfki post pred velikonozhjo je bil smiraj v' katolshki zerkvi. Verni so ga sosebno sposhtovali s' vsimi dobrimi deli. Škoraj dvanajst sto let so oni navado imeli, le enkrat na dan jesti. V' drugih postih zhes leto so jedli ob treh popoldne, pa v' shtirdefetdanfkim postu so jedli le svezher. Sraven ojstriga posta so veliko molili, malo spali, sder-shlivo shiveli, in veliko drugiga dobriga delali. Ne le niski ljudje, tudi bogati, mogozhni in kralji so v' ojstri pokori shiveli. Šveti Bernard je svojim mniham tako pisal: Dosdaj smo se postili do tretje ure popoldne; sdaj pa v' velkim postu se bomo postili do vezhera; ne le mi, ampak vsi, ubogi, bogati, oblastniki, kralji. — Szhasama je ta gorezhnost

opešhala, ker bi mehki kristjani radi to butaro odtresli od sebe, akolihi so je potrebni in vredni. — Štiridesetdanski post je od zerkve sapovedan, de bi verni posnemali Jesufa, kateri se je v' puhavi ravno toliko dni postil; de bi s' postam, s' molitvijo, s' pokoro ozhištili dušho in telo; de bi se perpravljali sveto rešnje Telo ob velikonožhi prejeti; de bi veselo velikonožhne prasnike s' zhišto dušho obhajali. — To prizhuje od svete misli in shelje ljube matere katolske zerkve.

Nauk.

Od posta.

1) Post je sapovedan od Boga in od zerkve. — Pokorjenje je spazhenimu zhloveka potrebno, sa to je sapovedano, de bi ne gresnil, zhe je gresnil, de bi se spokoril, in stanoviten ostal v' dobrim. Preroki so ga osnanovali v' Gospodovim imenu; Mojseš, Elija, sta ga perporozhala s' svojim sgledam; in Jesuf se je hotel štirideset dni v' puhavi ojštro postiti, de bi mi sposnali dolshnost se pokoriti. — Katolska zerkev s' svojo sapovedjo terdi boshjo; tudi odkashe dni v' katerih se moremo postiti. Kristjani, posebno sdaj, so premehki, in dalez od duha pokore; savoljo tiga so ozhitne sapovedi potrebni, de bi se pokorili. — Kristjan! posti se rad po svoji mozhi, in po navadi dobrih vernih. Uzhi te sveti Avguštin: Posti se,

de bi ne gresih; pošti se, zhe si gresih, de milost sadobih: pošti se, zhe, si se spreobernil, de stanoviten ostanesh. Ne poslušhaj slabih, in ne pohujšhaj se nad njim. Oni te bodo skerbno odvrazhevali s' slabim sgledam, in s' shpotljivim govorjenjam od tega svetiga dela, pa ti poslušhaj le katolske zerkve sapoved.

2) Post je fosebno dobro delo. — Kroti slabo telo polno hudiga posheljenja, dusi daje veliko mozh, hudizha odganja, sprosi milost, sbrishe saflushenje shtrafinge. — Tudi hudobni so sposnali, de post je fosebno dobro delo, pa brumni so ga v' veliki zhasi imeli, kakor Mojses, Elija, David, Judit, Ester, apostelni, in drugi. — Pošti se tedaj, o kristjan! rad, in veselo daruj Bogu svoje pokorjenje, to bo njemu dopadlo, in te bo uslishal. David je od sebe rekel: „Šim se postil, in ponisha, in bom prejel, kar prosim.“ Ps. 34, 13.

3) Šam post bres drugih dobrih del, je she premalo. — Judje so bili v' nadlogah, in so se postili, pa niso bili uslishani od Boga. Isaija jim pravi: „Sa to niste uslishani, ker dan svojiga posta shivite po svoji volji. Glejte, pravi Gospod, kadar se poshite, se pravdate, in prepirate neusmiljeno. Ne poshite se ko do sdaj.“

Post more biti s' drugimi dobrimi deli sdrushen. Prerok Joel je v' Gospodovim imenu ne le post, ampak tudi spreobernjenje sapovedal, rekozh: „Preobernite se k' meni pravi

Gospod, is vſiga ſerza, ſ' poſtam, ſ' jokam.“
2, 12. — V' Ninivi ſe niſo le poſtili, ampak
ſo tudi opuſtili ſvoje hude dela, in Goſpod
jim je odpuſtil. Jon. 3, 10. — Tedaj, o kri-
ſtjan moj! poſti ſe v' duhu pokore, moli obil-
no, pomagaj ubogim, premaguj hudo poſhe-
ljenje, opuſti ſvoje grehe, in boſh doſegel mi-
loſt. Zhe ſe poſtiſh, pa ne premagujeſh hu-
dobnih ſhelja, ne bersdaſh ſvojiga ſtrupeniga
jeſika, ne opuſtiſh hude perloſhnoſti, ne po-
praviſh bliſhnimu ſtorjene krivize, in nozhelſh
po ſapovedih ſhiveti, kaj ti more le poſt po-
magati? — V' ſhtirdeſetdanſkim poſtu ti ſoſe-
bno perporozhim premiſhljevati Jeſuſov poſt,
ubofhtvo, terpljenje in ſmert. To ti bo veli-
ko pomagalo v' pokori ſhiveti, ſvoje grehe
obſhalovati in opuſtiti.

M o l i t e v.

O ljubi Jeſuſ! ti Goſpod vſiga ſi hotel
ſmiraj v' ubofhtvu ſhiveti, ti nar ſveteji ſi ho-
tel ſmiraj v' pokori biti, in tudi v' puſhavi
ſhtirdeſet dni ſe ojſtro poſtiti, tvoji ſvetniki ſo
ſe tudi radi poſtili; jeſt pa velik greſhnik ſe
branim potrebniga, in ſapovedaniga pokorje-
nja, moji grehi, moji ſlabi pozhutki ſo po-
trebni ſirahovanja; zerkev mi ſapové poſt,
vender le malo in nerad ſe poſtim. Zhe ſe
ravno poſtim, ſe ne poſtim v' dubu pokore,
polajſham kolikor morem to ſapoved, in ſhi-
vim po ſtari navadi v' lenobi, v' grehih. —

Odpusti mi to grešno lenobo, in mehko; daj mi duha pokore in slosa, stori me rodovitniga v' vsih dobrih delih, de se svesto postim, se resnizhno poboljšham, in sadobim milost. Amen.

Shalostna mati boshja Marija.

Marija zhišta deviza, in mati boshja je v' svojim serzu vselej shalost zhutila, ktero ji je Šimeon prerokval. Ona je vedila, kaj je Prerok Isaija pravil od velikiga sanizhevanja, in shpotljive smerti nje Šina in Odreshenika vfiga sveta. 53, 2 — 7. — In ni posabila besedi, ki jih ji je pravizhni Šimeon rekel: Tvojo dušho bo mezh presunil. Luk. 2, 35. — Ona je bila vselej pokorna-dekla boshja, in tudi ni mogla bres shalosti na svetu biti. Ona ni ljubila Jesufa, ko druge matere ljubijo svoje otroke, temuzh veliko bolj, ker je Jesuf vredniši od vsih otrók. Nje zhišta dušha je ljubila Jesufa edinorojeniga Šina boshjiga, vfigamogozhniga Gospoda, praviga Boga; po ti neisrezheni ljubeshni do njega je bila tudi nje shalost neisrezheni velika, fosebno, kadar ga je vidila krishaniga, kervaviga, mertviga. Nashe serza bi ne mogle oštati terdovratne pred krisham terpezhiga Jesufa; koliko je torej she le prestati moglo ljubeshnjivo

ferze Marije? Prefunil je mezh njeno dusho savolj smertnih bolezhin Jesufovih; vender med njegovimi sovrashniki ona pred krisham stoji serzhno in neprestrasheno. Marija, ogleduje in premishljuje rane Jesufove, vidi sveto nedolshno kri po njegovim telesu in krishu tezhi; ga vidi opljuvaniga, saframovaniga, s' ternjam kronaniga, she umirajozhiga, s' sulizo po smerti prebodeniga; slishti serdito shripanje in neusmiljeno vpitje njegovih hudih sovrashnikov; vidi temno sonze, slishti skale pokati; vse je prestrasheno in beshi, le ona stanovitna pred krishem stoji, in ne gre od ljubiga Jesufa. — O shalofstna mati Marija! resnizhno si kraljiza marternikov, ker so tvoje britkosti hujshi od vsih.

Nauk.

Bodi shalofsten s' shalofstno Marijo.

1) Jesuf je svojo mater Marijo perferzhno ljubil, vender ni odvern timer od nje velike britkosti, akolih bi bil lahko. Jesuf je hotel svojo ljubo sveto mater v' smertnih bolezhinah imeti, de bi ona veliko vezh saflushila, vezh zhast timer nebesih prijala, in timer sgled dala velike poterpeshljivosti timer vsih nadlogah. — O zhlovek! glej Jesufa, Marijo, apostelne, marternike timer grosnim terpljenji, in sposnaj hudobo svoje greshne nepoterpeshljivosti. Marija timer boshja timer svetejshti deviza timer neisrezhe-

no terpi, ti poln hudiga djanja nozhesh terpeti? Tvoji krishi so majhni, tvoji grehi veliki, ne brani se terpeti tukaj, de vekomaj ne terpišh po smerti.

2) Vlaki more deleshen biti grenkiga kelha Jesufoviga; kdor se brani terpljenja, vender more terpeti, pa terpi bres saflushe-nja. — Špazhenimu zhloveku so nadloge potrebne, in Bog jih nam greshtnikam is usmile-nja poshilja, de svét sanizhujemo, in po ne-beshkim kraljestvu hrepenimo. Slato in in sre-bro se v' ognji poskusha, tako mi v' nadlo-gah, de s' poterpeshljivoštjo saflushimo nebe-sa. — Mi le po mesnih dobrotah, in po po-zhutnim veselji hrepenimo, ker je naša na-tora skashena; pa po ti poti se gre na ravnošť v' pogubljenje. Jesuf uzhenik pravi: „Gorjé vam, ki se sdaj smejate; ker bote shalovali, in jokoli.“ Luk. 6, 25. — Norošť je norza ve-selje, pa to je soperno bogabojezhim. Kri-stuf je rekel svojim uzhenzam: „Vi bote shalošť-ni, svet se bo pa veselil.“ Jan. 16, 20. Sha-lošť je snamnje boshjih otrok, veselje je snam-nje posvetnih.

3) Kristjan! bodi raji shalošťen s' sha-lošťno Marijo, ko vesel s' sovrashniki Jesufovi-mi. Bodi tudi ti stanoviten pred krishanim Je-sufam: premishljuj njegove bolezhine, de v' pokori shivish, in se ubranish greshtniga vese-lja. Zhe si v' tim stanoviten, te ne bo motilo greshtno veselje, ga bosh sovrashil, in bosh obshaloval slepe kristjane, kateri hité po shiro-

ki poti v' pogubljenje: oni veselí hodijo po gladki poti, pa jim bode vekomaj gorje. Ne posabi nikoli, de kratko grešno veselje saflushi vezhno shalošt, in de kratka shalošt saflushi vezhno veselje. Jesus je to govoril, in njegova reſnizbna beſeda bo oſtala vekomaj. — Kriſtjanu polnimu poſvetniga duha ſe vſe nodolſhno ſdi, ker ſebe rad ſapeljuje: de ti zhiſto reſeſnizo ſpoſnaſh, premiſhljuy nauke, in ſhivljenje Jeſusovo, tudi ſhivljenje Marije, in ſvetnikov.

M o l i t e v.

Pred tvojim kervavim krisham, o ſame krishani Jeſus! klezhe te ponishno profim: Vlivaj v' moje ſpazhenó ſerze veſ zhaſ moji-ga ſhivljenja nekaj kapelz ſvojiga grenkiga kelha, kteriga ſi ſvojo ljubo mater deleſhno ſtoril, de mi bo grešno veselje ſoperno. Š' teboj terpeli in ſ' tvojo materjo ſhalovati mi je potrebno, ker ſim velik greſhnik.

Daj mi ſtudenſ ſolsa, ſ' kterimi do ſmer-ti obſhalujem ſvoje greſhne smote. Objamem, kuſhujem, zhaſim tvoj ſveti krish; od njega ſe nozhem vezh lozhiti: tvoj krish naj bo moj, de ſe potlej ſ' teboj veselím vekomaj. O ſhaloſtna mati Marija! ſproſi mi od Jeſusa to potrebno gnado. Amen.

Zvetna nedelja.

Zvetna nedelja ima v' sebi velike skrivnosti, ker katoliška cerkev obhaja spomin posebnih zvestosti Jezusu dane v' Jerusalemu od Judovskih množic. — Šest dni pred velikonočjo je Jezus vzhajal v' Betaniji, kjer so mu stregle dve brumne sestre, Marta in Marija. Sjutraj se on napravi s' svojimi učeniki v' Jerusalema. Pod oljsko goro je bil tergo Betfage, poldrugo uro daleč od Jerusalema. Jezus pošlje dva učenceva - nj, rekoč: Ondi bota našla oljivo pervešano, in sedita per nji, odvešita in perpelita jo k' meni. Zhe vama kdo kaj poreže, rezita: Gospod je potrebuje. Učenca sta šla in storila, kakor jima je Jezus ukazal. — Takrat je tudi mogočnim in kraljam navadno bilo, slasti v' mirnih zvestostih, tako pohlevno shivino jesti. — Od Jezusa je bilo prerokovano od Zaharija. 9, 9. Kadar je bil še blizu Jerusalema, je veliko ljudi iz mesta šlo Jezusu naproti; oni so rasgrinjali svoje oblazinje na poti; oni so veje iz dreves sekali, in po poti slali; zvestito so ga spremljevali v' mesto, in na ves glas vpili: Zhehen bodi Davidov sin! Hvaljen bodi ta, kteri pride v' imenu Gospodovim. — Vse mesto je bilo ob Jezusovim prihodu po konju. Oni so praskali: Kdo je ta? Kdo pride? Ljudje so jim od-

govorili: Jesuf prerok od Nazareta is Galileje, kralj Israelski.

Nauk.

Kaj pomenijo zerkveni opravki zvetne nedelje.

1) Ljudstvo je sosebno zhaft skasovalo Jesufu odrefheniku, ker so bili njegovi dobrotljivi zhudeshi povsod rasglasheni. Ljudstvo daje ponishnimu Jesufu sosebno hvalo, kakor je bila navada mogozhne kralje zhaftiti: pa kdo je nagnil serza tolkanj ljudi, de vfi enako mislijo in govoré? Jesuf sam. Savolj velikonozhi je bilo Judov is vfih deshel neisrezhenno veliko, pa vfi enako mislijo, in govoré. — Ravno tako moremo mi vfi Jesufu, kralju in odrefheniku, hvalo dajati, ne le s' besedo, temuzh s' dobrimi deli.

2) Veje, ktere so veseli ljudje derшали v' rokah, pomenijo premaganje. Ljudjé dajejo hvalo Jesufu premagavzu vfih sovrashnikov, kakor je bila navada mogozhnimu serzhnimu kralju hvalo dati savoljo premaganih sovrashnikov. — Veje so bile s' oljke, kterih je dosti bilo okoli Jerusalema: sad tih pomeni gnado svetiga Duha, ktero je Jesuf saflushil: tudi pomeni dobre dela, ktere so sad gnade. — Kdor hozhe vse sovrashnike premagati, naj gorezhe profi njo sadobiti, in naj pridno dela s' njo.

3) Ljudje so Jesufu, ko je pershel, sose-

bno hvalo dajali, pa ene dni potlej so vpili soper njega: krishaj ga! krishaj ga! O gerda, in hudobna nestanovitnost: — Kristjan! morebiti ti ravno to delash. Ti hvalish Jesufa s' besedo; klezhe obljudish pred njegovim namestnikom njega stanovitno ljubiti, pa hitro odstopish od njega, se smejash njegovimu rasshaljenju, pomagash ga sanizhevati. — Ne delaj vezh tako, ampak bodi stanoviten v' njegovi flushbi.

4) Zerkev to nedeljo napravi prozefijo, in ta daje veliko naukov. — Maschnik s' vernim ljudstvom gre okoli zerkve, in se vstavi pred velikimi vratmi. Duri so saperte. V' zerkvi in sunaj pojejo Jesusu v' zhasht. Maschnik trikrat poterka s' krishem, in duri se odprejo: on in drugi v' veselim petji gredo v' zerkev. — Saperta zerkev pomeni nebeshko kraljestvo, saperto v'fim ljudem savolj perviga greha. — Maschnik hodi okoli zerkve, in poterka na duri s' krisham, ker je Jesus s' velikim terpljenjem, in s' smertjo na krishu odperl nebeshko kraljestvo. — Petje v' zerkvi, in sunaj, pomeni zhasht dano Jesusu premagavzu od angeljev, in od v'fih pravizhnih. — Maschnik gre v' zerkev, in drugi sa njim gredo s' veselim petjam, in s' vejami v' rokah, ker pred Jesusam nobeden ni mogel v' nebeshko kraljestvo: pravizhni so shli sa njim, in so ga hvalili, ker le po njem je premaganje prishlo. — Kristjan moj! lahko sposnash kako lepo ravná katolskha zerkev, in kako

škerbno te opominja s' vſim, de vero obudish, in Jesusa hvalish! Ne bodi neumen, ampak per flehernim zerkvenim opravilu glej, de svoji duſhi pomagash.

M o l i t e v.

O Jesuf! vem in ſposnam, de tebi vſa hvala gre, ker fi ſin boſhji, Goſpod vſiga, odreſhenik vſih. Nebelſhko kraljeſtvo je bilo ſaperto vſim, ti fi ga odperl ſ' krisham: ſ' ſvojo ſmertjo na krishu fi nam dal ſhivlje-nje, fi premagal vſe ſovraſhnike. To vem, vender te le premalo hvalim ſa vſe te do-brote: zhe te ravno hvalim s' beſedo, te ma-lo hvalim s' djanjam, in fim ko Judovſka mnoshiza neſtanoviten v' hvali. Œe vname v' meni ſerze, pa hitro opeſha, in ſe odverne od tebe: danſ te povikſhuje, jutri te ſani-zhuje. O ljubi odreſhenik; daj mi zheſna-torno masilo gnade ſvetiga Duha, ker le v' ſvetim duhu te morem reſnizhno in ſtanovit-no hvaliti. Daj mi obilnoſt gnade, de te ſoſebno hvalim, in de nikoli ne odſtopim od tvoje ſluſhbe. O Jesuf! uſliſhi mojo proſh-njo, de te tudi po ſmertí hvalim vekomaj Amen.

Veliki zhetertik.

Vim vernim je dobro, saj nekoliko, vedi-
ti raslaganje svetih opravkov tega svetiga te-
dna, de morejo po duhu zerkve te velike
skrivnosti obhajati. — Tri dni, v' fredo, zhe-
tertik in petik popoldan je shalofstno petje,
in molitve. Te molitve so nekdej le po no-
zhi bili; sdaj so svezher, ker je ta zhas ver-
nim bolj perloshen, Zerkev pred opravlja
te molitve, ker tudi vesel spomin vstajenja
Jesufoviga she v' seboto namesti v' nedeljo
obhaja. Tri dni sapored so popoldanske mo-
litve, ker je ljubi Jesus tri dni v' grobu mer-
tev leshal: te shalofstne molitve ga terpezhi-
ga ali mertviga obshalujejo. Popoldansko
shalofstno petje ni, kakor drujkrat, f' to krat-
ko proshnjo sazheto: Bog pridi meni na po-
mozh, Gospod hiti mi pomagat, ker je Je-
sus nasha pomozh obsojen, in smo ostali ko
otrozi bres ozheta, ali ovze bres pastirja.
Tudi je spushten navadni veseli 94. psalm:
Pridite, veselimo se pred Gospodam: pojmo
veseli Bogu svojimu svelizharju. Tudi med
timi molitvami ni po navadi nobene pesmi,
in se na konzhu vsaziga psalma ne poje: zhasht
bodi Ozhetu, Sinu in f. Dubu; ker uzhen-
zi, kateri bi bili dolshni Jesufa hvaliti, so ob-
molknili, in ga sapustili: tudi, ker so Judje
Jesufa savergli, in ga po rokah nevernikov

tepli in umorili. — Dvakrat se moli 50. psalm: Usmili se me, o Bog! po svoji veliki milosti. S' njim sposnamo svoje veliko zadovoljenje, obshalujemo svoje grehe, obudujemo upanje v' boshjo milost, ktere nas je Jesus s' svojim terplenjem deleshne storil.

Per tih molitvah se vezh psalmov s' shalostnim glasam poje. Po tretjemu psalmu se vsaki dan milo poje nekoliko shalostne pesmi preroka Jeremija, ktero je sloshil in shalostno pel v' Jerusalemu ob zhasu judovskega ljudstva preselovanja v' Babilon. Prerok je v' duhu tudi obshaloval prihodno rasdjanje mesta Jerusalema savolj Jesusove smerti. Tudi zerkev s' besedami preroka Jeremija obshaljuje smert Jesusa, nje boshjiga shenina. Prerokovo branje se vselej sklone l' timi besadami: Jerusalem! Jerusalem! spreoberni se k' Gospodu svojimu Bogu. To je Judam in vsm gresnikom gorezhe opominjavanje ne vstavljati se Bogu: tudi je gorezha proshnja k' Bogu terdovratne Jude, in vse gresnike milostljivo spreoberniti.

Po shestim psalmu se vse tri dni nekaj bere is bukev s. Avgushtina, kateri rasklada prerokovanje od Kristusoviga terpenja in smeri. — Po devetim psalmu se vse tri dni bere is lista s. Pavla do Korinzhanov, in is lista do Hebrejov. Branje is perviga lista prizhuje od sakramenta Jesusoviga telefa in ker vi, kteriga je Jesus per sadnji vezherji postavil: branje is drusiga lista prizhuje od velike oblasti visihiga darovavza Jesusa, tudi de

je njegov ofer na krishu vrednisthi od vsih ofrov stare saveše.

Med timi molitvami na levi strani altarja gori petnajst svezh, shtirnajst rumenih, na verhu tih pa ena bela; tudi shešt svezh na altarji gori. Bela svezha, ktera je visheji od vsih, pomeni Jesufa, druge svezhe pomenijo uzhenze in brumne shene. Po slehernim psalmu se ena rumena svezha ugasne; ktere so na altarji se ena sa drugo ugasujejo med pesmijo Zaharijevo: Hvaljen bodi Gospod Israelfski Bog. Zaharija s' to pesmijo Boga hvali savolj rojstva svojiga sina Janesa, in savolj prihoda obljubljeniga Odreshenika. Svezhe se ugasnejo ena sa drugo v' snamnje de so uzhenzi in prijatli Jesufovi v' veri peshali, in eden sa drugim sbeshali, kadar so ga vidili v' oblasti Judov in nevernikov. Bela svezha pomeni Jesufa, kakor je bilo rezhenó, ta se ne ugasne, ampak se gorezha nese sa veliki altar, ker Jesus, desiravno mertev, je shiv. Gorezha bela svezha oltane nekaj zhafa sa altarjem, in to pomeni njegov pokop: potlej se nasaj pernese, kar njegovo vstajenje pomeni, po katerim se je svojim prijatlam perkasoval. — Vse tri dni se per konzu sadnje molitve s' lesam ropota v' spomin veliziga vpitja judovskiga ljudstva, kadar so Jesufa na vertu Getsemani vjeli, v' Jerusaleml peljali in pred Pilatam vpili, de bi krishan bil.

O Kristjan! she per tim majhnim raslaganjividish in sposnash misel svoje ljube ma-

tere katolfske zerkve, ktera te napravlja is
serza obshalovati Jesufovo terpljenje in nje-
govo smert. Per tih molitvah tudi lahko po-
misliš slabost Jesufovih prijatlov, in svojo ne-
stanovitnost obshalujesh. Dokler je Jesus zhu-
deshe delal, so v' njega verovali, kadar je
bil vjet, obsojen in umorjen, je njih vera
opeshala, in so ga sapustili. Ravno tak si ti;
serzhen viditi, dokler skushan nisi, v' skush-
njavi nestanoviten. Ponishaj se, in Jesufa
profi te nikdar sapustiti, ker le s' njegovo
gnado ti je mogozhe sapeljive skushnjave pre-
magovati. Vedno profi sa gnado, in bodi
gnadi boshji svest, ter bosh Jesufove presvete
kervi deleshen k' svelizhanju.

Veliki zhetertik so v' vsaki farni zerkvi
vesele in shaloftne opravila: sdaj so sjutraj,
pa nekda j so bile po nozhi, v' spomin sadnje
Gospodove vezherje, po kateri je shel terpet in
umret. — Mashnik v' belim oblezhen mashu-
je savolj spomina Jesufoviga telefа, kteriga je
per sadnji vezherji postavil. Mashno belo ob-
lazhilo pomeni lepo oblazhilo nedolshnosti,
ali pravizhnosti v' kterim more vsak biti, ka-
dar k' boshji misi perstopi. — V' perzhetku
s. mashe se navadni 42. psalm spuсти: Šodi me,
o Bog! in rasodi mo jo rezh soper nesvesto
ljudstvo. David ga je ob zhasu Šavloviga pre-
ganjanja sloshil, in Boga profil mu pomagati.

Zerkev ga spusti v' snamnje, de Jesus ni nobene pravize nashel, ne per Judih, ne per nevernikih, in je od vsih sapushten umerl. — Med s. mashe se vender poje vesela pesem: Zhasht bodi Bogu na visokosti, in mir ljudem dobre volje. Desiravno je zerkev v' veliki shalosti savolj spomina blishne smerti Jesufove, vender poje to veselo pesem, in se veseli, ker je dobrotljivi Jesus per sadnji vezherji postavil Sakrament svojiga telefa in kervi. V' to neisrezheni milost Jesufovo je zerkev vsa samaknjena, in savolj nje skoraj posabi na svoje veliko britkost savolj blishne smerti Jesufove: pa po ti veseli pesmi se veliko veselje bersh premeni v' grosno shalost, ker je Jesus nje shenin po sadnji vezherji shel v' smert; orgle in svonovi potihnejo, in namesti tih se flishti le shalostni glas lesa. S' lesam se ropota, ker je Jesus na lesu umerl, in je vse shalovalo ob njegovi smerti. — Med to sveto mashe se tri hostje shegnajo, ena sa danashno, ena sa jutrajshino mashe. V' petik se ne spodobi kruha shegnati, ker je Jesus shivi kruha ta dan na krishu umerl; sosebno pa ker je on ta dan svojimu nebeshkimu Ozhetu sebe v' dar dal sa odreshenje vfiga zhloveshtva. — Per ti s. mashe se ne da navadniga kushovanja miru; ker so uzhenzi per sadnji vezherji nepokojni bili savolj Jesufovih besedi: Eden is vas me bo isdal. Tudi sa to ni voshenje miru, ker je hudobni Judesh svojiga uzhenika Jesusa s' hinavskim kushovanjem nehvaleshno isdal.

Po sveti masli se sveta hostja sa prihodni dan shegnana, in tudi druge sa nevarno bolne verne perhranjene, l' prozefijo na drug stranski altar preneso, kateri altar je sa Jesufov grob namenjen. Jesufov grob je she v' zhetertik narejen, ker zerkev spomin Jesufoviga vstajenja sa en dan prehiti, ki ga she v' saboto obhaja. Per boshjim grobu se vezhernize molijo, in po njih se vfi drugi altarij odgernejo, in obropajo, v' spomin de so Jesusu soldatje oblazhila flekli, fi jih med seboj rasdelili, in sa njegovo suktnjo losali. Med tim se moli 21. psalm, kjer je popisano Jesufovo sapufhenje na krishu, rasdeljenje in losanje sa njegove oblazhila.

O kristjan! skerbno premislihluj fkrivnosti tiga neposabljeniga dneva, k' kterim je Jesus presveti Sakrament svojiga telefa in ker vi postavil, in potlej shel umret. On je v' hishi bogabojezhiga Israelza velikonozhno jagnje s' svojimi uzhenzi jedel, ktero je njega, njegovo smert, in odrefhenje vfiga sveta pomenilo. On je malo zhasa pred svojo radovoljno smertjo svoje uzhenze, ko umirajozh dober ozhe, ljubesnivo uzhil, in prijasno trofhtal. She bliso shpotljive smerti krisha, sgol pohlevshina, mirnost in ljubesen ga je: blishna smert ga nizh nepokojniga ne dela, ker je svoje volje, svojiga shivljenja in svoje smerti gospodar. Jesus je svoje smeraj ljubil, in jim vezhno svelizhanje vofhil; sa to je svoje predrago shivljenje sa nje rad dal v' smert.

De bi pa s'he bolj spoznali njegovo neskonzhno milost, je pred smertjo postavil presveti Sakrament svojiga telefa in kervi, de v' mozhi tiga jedila in tiga pitja sovrashnike premagujemo, in v' obljubljeni kraljestvo pridemo. On je vedil našo nevrednost, tudi de bo s' nevrednim prejemanjem sanizhevan, pa je is ljubesni do isvoljenih to storil, apostelnam in njih nastopnikom oblast dal ta velik zhudesh do konza sveta ponavljati v' spomin njegove ljubesni in smerti. Té ljubesnive, pa visoke skrivnosti pogostim premishljuj, pa sosebno med donashnim duhovnim opravilam, de tvoja dušha od ljubesni in hvaleshnosti gori.

Kadar med sveto mas'ho, in potlej slishish s' lesam ropotati, domishli se, de je na lesu pogubljenje sazhetik imelo v' paradishu, in na lesu s. krisha odreshenje od vezhniga pogubljenja. Kakor je nekdej Noetova barka ohranjenje bila zhloveshkgiga saroda, tako je s. krish ohranjenje, in bramba sa vezhno shivljenje. — Kadar vidish s. hostjo v' boshji grob nesti, premishli shaloften pokop Jesusov. Joshef in Nikodem sta Jesusovo telo zhastito pokopala, Marija preshalostna mati in drugi Jesusovi prijatli so njegovo sveto telo v' veliki shalošti spremljali in obshalvali: tudi ti se s' svojim duham tim bogabojezhim ljudem perdrushi, Jesusovo smert obshaluj, grehu odmri, in bodi v' pokopalishu pokore, de potlej vstanesh v' vezhno shivljenje. — Kadar vidish altarje odgrinjati, premishli Jesusa

flezheniga, in na krishu perbitiga: njega flezheniga obshaluj, pa tudi svojo sgubljeno nedolshnost. Tvoje oblazhila so prizhevanje te velike nefrezhe; nikar tedaj se s' oblazhili ne povikshaj, temuzh skerbi oblazhilo per s. kerstu prejete pravizhnosti v' ponishnosti ohraniti: zhe si jo sgubil, skerbi s' pravo pokoro jo sadobiti, in s' dobrimi deli svojo dusho svelizhati, de ne bo presveta prelita kri ljubeshniviga Jesusa nad teboj sgubljena.

M o l i t e v.

O ljubi Jesus, o dobrotljivi Svelizhar! mnogi viharji so v' mojim serzu obudujejo. Tvoje neisrezheni ljubesen premishljujem, is ktere si nam postavil Sakrament svojiga telefa, in more serze od veselja poskakuje: premishljujem tebe dobriga ozheta sadnji krat per misi s' svojimi uzhenzi jesti, jih troshtati, opominjati, in to me napolni s' velikim upanjem: premishljujem tvoj namen v' smert sa hudobne dushe, in te sa to nesafusheno milost hvallim: premishljujem hudobijo tvojiga neufmiljeniga sdajavza Judesha, nestanovitnost ljubiga Petra, nesvestobo drusih uzhenzov, in sim shalosten, ker mi njih sapushenje moja hudobijo ozhita: premishljujem hudobijo tvojih neufmiljenih sovrashnikov, kateri sklepaajo kako te v' roke dobiti in umoriti, in to obudi v' meni sosebno shalost, ker tudi jest sim bil tvoje grenke smerti kriv. O Jesus! ti si vsm

ljudem dober, vsi smo do tebe hudobni, nehvaleshni, in neusmiljeni: meni je shal in me pezhe de sim tudi jest tebi sa neisrezheno dobroto neisrezheno hudobo vrazheval. O ljubi Gospod! klezhé pred teboj v' grenkosti svoje dushe te ponishno prosim mi odpustiti, milostivo me poglej ko nesvestiga Petra; odpusti mi ko desnimu rasbojniku, in ne saversi me, de tvoje velike ljubeshni; in presvete prelite kervi deleshen postanem. Amen.

Veliki petik.

Ta preshalostni dan se po vsi katolski zerkvi obhaja neposabljeni spomin grenke smerti ljubeshniviga Jesufa. Ravno en dan pred judovski velikonozhjo je on kervavi ofer na krishu dokonzhal, in svét od pogubljenja odreshil. Defiravno je Jesufova smert vsm Adamovim otrokam odreshenje in veselje pernešla, vender katolska zerkev neisrezheno obshaluje grenko smert svojiga boshjiga shenina, kakor vsi njeni shalostni opravki, tiga neposabljeniga dneva osnanujejo. — Ti shalostni opravki bodo sdaj kratko raslagani.

Mashnik se pred altarjem vstavi, se na tla vershe, in moli. To pomeni shalostno molitev Jesufovo na vertu, in tudi jok jerusalemskih shen nad terpijozhim Jesufam. Tudi ti

se s' serzhno shalostjo perpravljaj spomin obhajati Jesufove smerti. Obshaluj terpijozhiga Jesufa, pa ne posabi tudi sebe obshalovati, in svoje grehe sovrashiti, savolj kterih je on umerl. — Maslnik vstane, gre k' altarcu in ga kushne, in na levi strani altarcja bere is prerokovanja preroka Oseja, ktero je od odreshenika Jesufa. Potlej nekoliko bere is drusih Mojsefovih bukev od velikonozhniga jagnjeta, ktero je krishaniga Jesufa pomenilo. Po tim bere terpljenje Jesufovo, kakor ga je s. Janes popisal, kteri je vse vidil in do sadnjiga bil per svojim ljubesnivim uzheniku Jesufu. Med tim branjem premishljuj ljubesen in terpljenje Jesufovo, ga hvali in sahvali, ga profi v' njegovi ljubezni rafti, grehu odmreti, in v' njegovi gnadi umreti. — Po branji terplenja Jesufoviga maslnik moli 17 molitev: namrezh, sa papesha vikshiga poglavarja katolske zerkve; sa svojiga shkofa, vse shkofe, maslnike in druge duhovne; sa sposnovavze vere, devize, vdove, in sa vse kershansko ljudstvo, tudi moli sa zesarja, novinze v' veri, potnike, jetnike, bolnike, odlozhene od zerkve, terdovratne Jude, in slepe nevernike. Po sleherni molitvi se odgovori amen; pa po molitvi sa terdovratne Jude se ne odgovori amen, ker se njih spreoburnjenje she dolgo odsihla. Tudi ti po sgledu ljubesnive matere katolske zerkve moli sa vse, de bi vsi Jesufa sposnali, in njemu slushili.

Maschnik po tih opravljenih molitvah slezhe plajsh, in gre sa altar, ondivsame pokrito podobo krishaniga Jesusa, jo pokrito pernese do perve stopnje leve strani altarja, ondi od verha odkrije nekoliko podobe Jesusove, in proti ljudem sapoje: Glejte les krisha, na kterim je Svelizhar sveta visel! Drugi pokleknejo, in odgovore: Pridite, in molimo ga. — Maschnik visheji stopi, desno roko krishaniga Jesusa odgerne, glasneji sapoje, in drugi odgovore, ko v' pervizh. — Maschnik na sredo altarja stopi, vso podobo Jesusovo odkrije, she glasneji sapoje, in drugi glasneji odgovore, ko v' pervizh, in v' drugizh. — Maschnik nese odkrito podobo krishaniga Jesusa po zerkvi nekoliko prozh od altarja, jo poloshi na perpravljeno pogernjeno mesto, potlej gre sa altar, isuje zhevlje, in gre s. krish (*Jesusa*) moliti; trikrat poklekne in moli, potlej ga kushne, gre sa altar se obuje, stopi k' altarju in plajsh oblezhe: on in drugi bero, ali pojejo ozhitanje, ko bi Jesus is krisha svojim sovrashnikom njih nehvaleshnost ozhital, in jih opominjal se spokoriti.

V' trojnih hudih rezheh so hudobni Judje per nevernim oblastniku Pilatu krivizhno satozhili Jesusa. — Perva krivizhna toshba je leta: on brani zesarju dazijo dajati, druga: on se hozhe kralja storiti, tretja: on se Shina boshjiga dela. Jesus jim pravizhno ozhita: Moje ljudstvo! kaj sim ti hudiga storil, ali v' zhim te shalil? odgovori mi. Jest sim te is

egiptovske sushnosti reshil, ti pa si svojimu odresheniku krish napravilo. Jesti sim te shti-ridefet let po pushavi vodil, ti mano dajal jesti, te v' dobro deshelo peljal, ti pa si krish svojimu odresheniku napravilo. Kaj sim mogel vezh storiti, in nisim storil? ko lepi vinograd sim te safadil, ti si meni grenkobo rodil, s' jeshiam mojo shejo gafil, in s' sulizo mojo stran prebodil. Jesti sim savolj tebe Egipt, in njega pervorojene udaril, ti pa si me Pilatu tepsti dal. Jesti sim tebe is Egipta ispeljal, v' rudezhim morju Faraona utopil, in ti si mene vikshim duhovnim sdal. Jesti sim pred teboj v' oblaku hodil, in ti si me tepel in bizhal. Jesti sim ti dal vode is skale, ti si mene s' sholzham in jeshiam napajal. Jesti sim savolj tebe deshelo Kananejov udaril, in ti si mojo glavo s' terstam tolkel. Jesti sim ti kraljevo palizo dal, in ti si meni ternjevo krono na mojo glavo posadil. Jesti sim te mogozhno povikshal, in si me na les krisha obesil. Te ozhitanje so od zerkve v' Jusovim imenu rezhe-
ne, de se vshivo vidi nehvaleshnost njegovih sovrashnikov. — Jesus je bil od Judov, od Grekov, in od Rimljanov sanizhevan, in tudi v' tih treh jesikih je bilo spisano in verh krisha nabito njegovo obsojenje. Katolska zerkv v' tih treh jesikih Jesusa hvali; sdaj szer le v' dveh, ker so hebrejske besede v' latinske prestavljene, de se lashej umejo. Zerkv hvalli Jesusa, rekozh: Sveti Bog! sveti vsigamogozhni Bog! usmili se nas. — To se more

kratko raslagati, de se ve, kaj je skritiga pod sagrinjalom tih zerkvenih opravek.

Mafhnik gre sa altar po podobo krishaniga Jesusa, in jo do leve strani altarja pokrito pernese, ker je bil urshah njegove smerti na krishu ljudem nesnan, ali skrit: tudi uzhenzi in drugi Jesufovi prijatli niso prej te velike skrivnosti sapopadli, sa to so se nad njegovo shpotljivo smertjo pohujshali. — Mafhnik pozhafo odkriva podobo Jesufovo, ker vera v' njega ni bersh povsod bila, temuzh so je szhafama rasshirvala po svetu: narod sa narodam se je krishanimu Jesusu podvergel, in so njegov krish zhaftili, kteriga so prej sanizhevali. — Mafhnik nese krish po zerkvi; in ga na perpravljen kraj poloshi: to pomeni de so apostelni po svetu hodili krishaniga Jesusa osnanovat. Mafhnik isuje zhevlje, klezhe moli, in kushne podobo Jesufovo: to pomeni ljubesen, in spofhtovanje spreobernjenih Judov in neverzov, kteri so Jesusa spotljivo krishaniga ljubili in molili. — O kristijan! per tih shaloftnih zeremonjah katolsheke zerkve povsdiguj svoje misli do ljubesnjeviga Jesusa, in hvali ga, ki je hotel sa te umreti, tudi ga profi ti pomagati njegovo neisrezhen ljubesen sposnati: moli ga s' verno dusho, upaj v' njega, ljubi ga, in shivi po njegovih sapovedih, sto pojdesh v' nebeshko kraljestvo, ktero je on s' f. krisham odperl.

Milo ozhitanje s' kterim se zerkev v' imenu Kristusovim judovske nehvaleshnosti poto-

shi, tudi tebe sadeva. Koliko bi tvoja dušha shaloštna bila, ako bi is Jesufovih uš flifhal fi tvojo terdobo in nehvaleshnost ozhitati? Beri, ali poslušhaj to, ko bi sam Jesus ti ozhital, rekozh: Ljuba dušha! ješt fim te ljubil, in te ljubim, de te vezh ljubiti ni mogozhe: fim te po svoji podobi vštvaril, in s' vřim ofkerbel: fim savolji tebe zhlovek poštal, te uzhil, odobrotil, sdaj is ljubesni do tebe na letim terdim krishu v' vřih bolezhinah vřim, in tukaj hozhem umreti, de ti ne umerješh vekomaj. Ljuba moja dušha! she druge moje dobrote premisli. Per f. kerřtn fim te s' vodo f. Duha ozhiftil, in otroka mojiga kraljestva řtoril; fim te s' svojim meřam redil, in veliko drusiga dobriga ti řtoril: kaj pa ti meni? o nehvaleshna dušha! Ješt te nřim mogel perřerzhniřhi ljubiti, ti pa fi mene sanižhevala, in po moji preřveti kervi taptala. Ti nehvaleshna řtvar! tako neušmiljeno ravnash s' svojim nar boljšhim ozhetam? řpokori se; in svoje kamnato řerze spreoberni, de obřojena ne bořh.

Po ozhitanju Jesufovim se pojete dve lepi peřmi, ktere je zerkev sa ta shalořtni dan řlořhila, de bi vři řposnali veliko miloř řina boshjiga, kteri je is ljubesni do vřiga obřojeniga zhloveshtva zhlovek poštal v' prezhřitim teleřu Marije devize, in na krishu umerl ga is hudižheve řuřhnosti ljubesnivo odřeřhiti.

Po tih dokonzhanih opravkih se prožefija k' boshjimu grobu napravi, de se vzherej-

fhni dan posvezhena hostja sa donashno s. mafho pernese. Kadar je s. hostja na altari, se ona in altar pokadi v' spomin Jesufove smerti, in njegoviga pokopa. Per pogrebih vernih se kadilo shge, veliko bolj per Jesufovim. — Maschnik v' kelh vlije vina in vode po navadi, pa nad vodo po navadi ne moli, kelha ne darujo, ker vina ne bo shegnal, is tiga urshaha, ker je Jesus, od kteriga ves shegen pride, umerl. Maschnik fi potlej roke umije, pa is navadniga 25. psalma ne moli. Potlej se na sredi altarja perkone, in tako moli: V' duhu ponishnosti, in s' shalostnim serzam stojimo pred teboj; vsami nash dar, o Gospod! in godi naj se pred tvojim oblizhjam tako danš nash ofer, de ti bo vshezh, o Gospod Bog! Maschnik se potlej oberne, in prizhijozhe opomni moliti, rekozh: Molite bratje, de bo moj in vash ofer prijeten per Bogu, vfigamogozhnim ozhetu. Maschnik se k' altariju oberne, in poje Gospodovo molitev: Ozhe nash; potlej profi Boga nash vse reshiti od vfiga hudiga, pretezheniga sdanjiga, in prihodnjiga na proshnje Marije, apostelnov in vsih svetih po Jesusu Kristusu Gospodu nashim.

Maschnik povsdiguje s. hostjo le s' desno roko, de jo prizhijozhi vidiyo, in molijo: kelha ne povsdigne, ker vino ni shegnano. Po tim rasdeli s. hostjo po navadi. Ne rezhe; Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, ker Jesus ni bil she sposnan, ampak

na krishu sanizhevan. Tudi ni kufhevanja miru, ker je Jesuf bil s' kufhevanjem isdan, in ker je s'he le po vstajenji svojim apostelnam mir dal. Per navadni s. mas'hi so pred obhajilam tri molitve, pa ta dan le sadnjo moli. Po ti molitvi rezhe po navadi: Gospod! nisim vreden. Savshije s. hostjo rekozh: Telo Gospoda nashiga Jesufa Kristufa naj ohrani mojo dus'ho sa vezhno shivljenje. Amen. Savshije tudi vino, pa spu'sti vse navadne molitve, in le to moli: O Gospod! kar smo s' u'stmi prejeli, naj nam bo s' zhi'stim serzam savshito, in ta zhas'ni dar nam bodi vezhno sdravilo. Mas'hnik ne da shegna, in ne bere sadnjiga evangelja, ker je Jesuf, od kteriga je shegen in res'niza, na krishu od hudobnih umorjen.

O kristjan! ti shalostni opravi katols'ke zerkve, s' kterimi rasodeva Jesufovo sapu'shenje, sanizhevanje, terplenje in smert, te opominjajo s'kerbno premis'hljevati kar je on, nash stvarnik, Bog in Gospod sa nehvaleshne dus'he terpel. Šosebno premis'hljuj njegovo neisrezheno ljubesen, is ktere je na svetim krishu v'so svojo presveto kri prelil. Jesuf je is ljubeshni do tebe, in do v'siga zhloveshtva veliko terpel na dus'hi, na telesu, in na zhas'ti. Njegova sveta dus'ha je bila s' narvezhi shalostjo napolnjena savolj greshne nehvaleshnosti. Na telesu je terpel kar si more'sh bolezhiga in hudiga mis'liti. Na zhas'ti je tudi neskonzhno terpel, ker on Šin boshji

je med dvema hudodelnikama na shpotljivim krishu ozhitno umerl. Glej in premishljuj Jesufovo rasmefarjeno telo, njegove shiroke rane in sveto kri. Kakor bi bil pred njegovim krisham, in s' svojimi ozhmi vidil terpejzhiga Jesufa, sdihuj in moli.

M o l i t e v.

O nedolshno Jagnje boshje, o prefladki Jesus! kdo te je na krish s' debelimimi shelesnimi sheblji neufmiljeno perbil? Tvoji krivizhni sovrashniki, med kterimi fim tudi jest, so to storil: pa bolj rezhi, tvoja ljnbesen, od ktere vezhi nikdar ne bilo, in je ne bo, te je krishala. Vsi sovrashniki bi ti ne bili mogli nizh shaliga storiti, ako bi se jim sam ne bil podvergel. Ti si hotel Gospod sa jetnika, Bog sa zhloveka, Štvarnik sa stvar radovoljno umreti, de bi mi ne umerli vekomaj. Kaj ti bom sa to veliko milost povernil? O Jesus! daj mi tebi hvaleshnimu biti. Tvojo neskonzhno milost bom vedno pomnil, smiraj te hozhem ljubiti in hvaliti, nikdar te nozhem shaliti, hozhem vse nadloge voljno preterpeti, in vse delati po tvoji sveti volji. O dobrotljtvi Ozhe! O preljubi Odrefhenik! objamem in kushnem sveti krish, na kterim is ljubeshni do mene terpisih, in te prosim, me nikdar sapustiti; ti terdno obljubim vedno svestobo, in stanovitno flnshbo.

Usmili se me, usmili se vsih, de bo tvoja sveta kri, in grenka smert kljuzh v' nebesko kraljestvo. Amen.

Premišljevanje in sdihovanje per boshjim grobu.

Kader je bila Jesufova smert rasglashena, je Joshef is mesta Arimateje oblastnika Pilata profil, in sprofil, mu Jesufovo telo dati, ga pokopati. K' njemu se je Nikodem perdrushil, in sta ga ondi bliso po shegi judovskih bogatinov v' nov grob zhashto poloshila. — V' spomin Jesufoviga pokopa ima katolska cerkev navado boshji grob napravljati, kjer s. reshno telo Jesufovo hrani. V' nekterih shkofijah je navada s. Jesufovo telo v' monshtranzii zhashtljivo na altar postaviti, pa ta navada ni popolnoma po duhu cerkve, ktera od veliziga zhetertka do sebote obshaluje Jesufovo smert, in spomin njegoviga pokopa. Shveto reshno telo Jesufovo ozhitno in zhashtljivo na altar postavljeno, in Jesus v' tamnim grobu, skrit, se ne sgliha.

Stara in sveta navada je bogabojezhnih vernih od veliziga zhetertka do vstajenja altar obiskovati, kjer je shveto reshno telo Jesufovo v' tabernakelnu, ko v' pokopalishu, hrani. Ta altar se boshji grob imenuje, ker je v' spomin Jesufoviga groba.

Zhe svesta shena grob svojiga dobriga mosha s' solumi ljubeshni moshhi, zhe se dober

otrok na grobu svojih ljubih starishov joka: zhe prijatel grob svojiga prijatla obishe, ali ne bodo kristjani groba svojiga Svelizharja obiskovali, in per njem sols tozhili? Marija, uzhenzi, in bogabojezhe shene so per Jesufovim grobu jokali, tudi verni kristjani se morejo tim bogabojezhim dusham perdrushiti, boshji grob obiskovati, ponishevanje Jesufovo premishljevati in nad njim jokati. Rad obiskovaj Jesufov grob, per njem premishljuj in moli tako:

O Jesuf! ti v' tamnim grobu mertev leshish, pa tvoja vfigamogozhnost ni umerla, in si jo po svoji smerti s' strasnhimi zhudeshi rasodeval, kateri so tvoje sovrashnike in ves svet s' velikim straham napolnili. O Gospod! verujem, de, ako ravno se je tvoja sveta dusha odlozhila, je vender tvoja boshja natura ostala per dushi in per truplu. Ti si mertev in shiv, si mertev in vstajenje mertvih. Toraj, o vezhni Bog! pusti mi svoje serze pred teboj rasliti, in bodi usmiljen meni tvojimu nevrednimu flushabniku. Tvoje zhudno ponishevanje v' tamnim grobu presune moje serze: ti mertev v' grobu leshish, tvoje sveto truplo je merslo, ranjeno in krivavo, v' tanzhizi savito, s' potno ruto je tvoja glava pokrita, vender tebe shiviga Boga molim in se ti perporozhujem.

Refnizhno, o Jesuf! je tvoje ponishevanje veliko. Ponishal si se v' svojim uzhlovezhenji, ponishal si se ob svojim rojstvu in obresovanji; ponishal si se, kader si hotel kershen biti, svojim apostelnam noge vmivati, in med dvema rasbojnikama na krishu umreti, vender vse to preseshe ponishevanje tvojiga pokopa. V' svojim uzhlovezhenji si prebivalishe imel prezhisto telo vselej devize Marije; per svojim rojstvu si angeljam sapovedal tebe rasglafiti; per svojim obresovanji si bil imenovan, Jesuf vsiga sveta Svelizhar; po tvojim kerstu te je nebeski Ozhe svojiga Šina imenoval; per umivanji nog so te tvoji apostelni verovali uzhenika in Gospoda; na krishu te je desni rasbojnik sposnal, in zhudeshi so te osnanovali Šina boshjiga, pa v' grobu nimash nobeniga prijatla, v' tami mertev leshish, nobeniga zhudsha ne storish, tvoji prijatli so dalezh, in tvoji sovrashniki te varujejo.

O zhudno in prezhudno ponishevanje mojiga Svelizharja! Savolj mene, in savolj vsih se je Jesuf do groba ponishal, mene ponishevanje uzhiti. Bog se savolj mene ponishuje, sakaj se jest ne bom savolj njega ponisheval? Jesuf se ponishuje, in jest se ponishevanja branim, ki sim prah in pepel, in pekla velikokrat vreden? Ti, o Jesuf! si dopustil, kar si od zhloveka vsel, v' grob sakopati, de jest, kar sim po pervim zhloveku hudiga poverbal, sakopljem v' grob pokore, de f' teboj v' novo shivljenje vstanem. Sakopanimu mertvimu tru-

plu ni vezh mar sa svet, tako se jest odpovem
všim slabim sheljam, in všim sapeljivim re-
zhem, in ne bom drusiga iskal ko tebe mert-
viga in pokopaniga savolj mene.

Pokopalishe, kamer sta Joshef in Niko-
dem tvoje sveto telo poloshila, je bilo novo,
v' katerim she ni nobeniga polosheniga bilo.
O Gospod! stori, de pokopalishe mojiga ser-
za, v' ktero tvoje sveto telo poloshim s' gna-
do s. Duha postane novo, in de ne bo nizh
v' njem, kar bi tebe shaliti moglo. Ozhisti
mojo dusho, de te per s. obhajilu vselej vre-
dno prejemem. — Tvoje pokopalishe je bilo v'
terdi skali s' velikim terpljenjam is-sekano:
tudi moje serze je kamnato, neobzhutno in
terdovratno, pa ti ga s' svojo gnado omezhi,
in ga po svoji sveti volji obdelaj. Tudi si
bom s' tvojo gnado persadeval ga s' velikim
tolzhenjem stanovitne pokore poboljšhati, in ga
perpraviti prijetno pokopalishe tvojiga presve-
tiga telefa. Tvoja sveta kri naj omezhi moje
terdovratno serze, s' grenkimi solсами ga ho-
zhem oprati, ti ga ofnashi s' svojo gnado in
ljubesnijo.

Joshef is Arimateje, tvoj dober prijatelj,
je velik kamen pred duri tvojiga groba perval-
lil; hudobni Judje so veliki kamen sapezhatili,
in zhujezhe varhe postavili, de bi tvoje telo
odnesheho ne bilo; kar so Judje is terdovratno-
sti storili, hozhem jest is dobriga namena stori-
ti, de meni sovrashniki moje dushe tvoje gna-
de ne vsamejo. Hozhem svoje serze sapezhatiti

s' tvojim terpljenjam, f' tvojo kervjo, smertjo, in f' tvojim pokopam. O Jesuf! to naj bode varih moje dushe in bramba soper hude sovrasnike, de mi ne s' svijazho, ne f' filo tvoje prijasnosti ne vsamejo. Ravno sato pred tvojim svetim grobam tebe usmiljeniga Gospoda ponishno in upno prosim.

M o l i t e v.

O moj v' tamnim grobu leshijozh Svelizhar! Ti si solnze pravize, shivljenje mertvih, Jagnje boshje, Sin shiviga Boga, nebeski kralj, odreshenik sveta, vender v' grobu savolj mene mertev leshish? O Gospod! ki si hotel v' grob poloshen biti, tudi v' moje serze pridi. Moje serze je hudobno, nezhe-dno in terdovratno, pa ti ga f' svojo presve-to kervjo operi, in s' svojo gnado ozhisti, de ti bo prijetno prebivalishe. O Jesuf! pridi k' meni, ostani v' meni, in daj mi gnado se nikdar lozhiti od tebe. Svojimu serzu bom zhujezhe varhe postavil: strah in ljubesen do tebe, sveto sovrashtvo soper sebe, sanizhevanje sveta, pokorjenje, solse, molitev, varnost, ponishnost, serzhnost, tvoja gnada, in pomozh Marije tvoje prezhiste matere, bodo varhi mojiga serza, de te nikdar ne sgubim. Ti sapezhati moje serze s' svojo sveto kervjo, ktera je is ljubesni do moje greslne dushe istekla is tvojih bolezhnih ran. O prekladki Jesuf! to mi dodeli po mogozhnih proshnjah

svoje presvete matere Marije, in vsih svojih svetnikov. Amen.

Velika sabota.

Na veliko saboto se ogenj, kadilo, kerstna svezha in voda shegna. — Nar prej se ogenj shegna, in s' njim se potlej vshgo svezhe in lampe. — Duhoven nese tri svezhe na enimu svezhniku v' zerkev: eno tih s' novim ognjem vshge per velikih vratah, poklekne in sapoje: Glejte! luzh Kristusovo! drugi odgovoré: hvala Bogu. — Drugo vshgé v' fredi zerkve: tretjo pred velikim altarjem, in enako dela; pa vsakikrat glasneji sapoje, in drugi glasneji odgovoré. — Duhoven per velikim altarji shegna velikonozhno svezho, pet sernov, she prej poshegnaniga kadila vtisne va-njo v' podobu krisha. Potlej vshge svezho in lampe, ali svetila. — Maschnik po tim bere ali poje dolgo per altarji is svetiga pisma, in potlej gre shegnovat kerstno vodo. Med tim shegnam rasdeli vodo s' svojo roko — se dotakne vode, je malo vershe na shtiri kraje — dihne trikrat v' njo — trikrat vtopi velikonozhno svezho v' vodo, in vsaki krat glasnisthi sapoje: Naj pride v' njo mozh svetiga duha. Sopot dihne trikrat v' vodo in rezhe: De naj ona sadobi mozh ljudi preroditi. — Potlej vlije dvojno

posveženo olje v' vodo; olje in vodo smešha; po tim gre k' velikimu altarju, in ondi na obrasi leshe moli litanije vsih svetnikov. — Sa tim je vesela sveta masha od vstajenja Jesusoviga.

Nauk.

Kaj pomenijo zerkveni opravki tega dneva.

1) Štari ogenj se o velikonožhi vgašne, in nov ukreshe is kamnja. — Štari ogenj pomeni staro saveso, ktero je Bog po Mojsefu osnanil Israelzam. Bog se je Mojsefu perkasal v' podobi ognja, in je govoril s' njim na hribu Horeb is gorezhiga germa. — Novi ogenj pomeni novo saveso, ktera vsa je sapopadena v' ljubeshi, ognju v'podobljena. Jesus je djal: „Ogenj sim pernesel na svet, in hozhem de se vname.“ Luk. 12, 49. Tudi sveti Duh je v' apostelne prishel v' podobi ognja. — Novi ogenj je is kamna, kateri pomeni Jesusa poglavitni kamen katolske zerkve, kakor sveti Pavel pišhe Efesanam: „Jesus Kristus je poglavitni vogelni kamen, na katerim je vse sidanje sklenjeno.“ 2, 20, 21. — Kristjan moj! vshgi se od noviga ognja, kteriga je Jesus pernesel na svet, in bodi ves gorezh v' njegovi flushbi. Luzh Jesusova te je obšvetila, ne shivi tedaj v' tami ko neverniki, ampak ko otrok svetlobe, pravizhno, bogabojezhe.

2) Pet sernov kadila s' molitevjo posve-
zhenih in vtisnjenih v' velikonozhno svezho,
pomeni dishezhe masila s' kterimi je bilo po-
kopano sveto telo Jesufovo. Kadilo je v' kar-
stno svezho v' podobi krisha vtisnjeno, in to
pomeni rane Jesufove. Kadilo dishi, in to
pomeni, de svete rane Jesufove so nam saflu-
shile gnado, s' ktero samoremo sveto shiveti,
ali kakor govori sveti Pavel, dober duh biti
per Bogu. II. Kor. 2, 15.

3) Tri svezhe na enim svezhniku, ktere
duhoven nefe v' zerkev, ktere eno sa drugo
vshiga, pomenijo tri pershone svete Trojize,
ktere so le en Bog. Te svezhe so ena sa dru-
go vshgane po zerkvi, ker svitloba vere v' sve-
to Trojizo se je vnemala po svetu po Kristusu
Jesufov in njegovih apostelnih. — Duhoven
poklekne tri krat, in vsaki krat glasneji sapo-
je: Glej luzh Kristufovo! Drugi odgovarjajo:
Hvala Bogu. To pomeni de neverniki so vi-
foko hvalili Boga sa luzh svete vere, ktera se
je zhedalje serzhnisthi povsod osnanovala. Tu-
di mi moremo hvaliti Boga savolj luzhi
prave vere sakaj bres nje ni svelizhanja. —
S' eno tih treh svezh se vshge velikonozhna
svezha. Velikonozhna svezha pomeni Kristusa,
kteri je bil po zhloveshki natori obujen od
boshje nature. — S' gorezho velikonozhno
svezho se vshgo lampe po zerkvi, ker le Je-
sus je dal svitlobo svojim apostelnam, in po
njih vsimu svetu.

4) Med shegnovanjem keršne vode mašnik rasdeli vodo s' roko v' podobi krisha, ker saflushenje Jesufove smerti na krishu, in njegova gnada daje mozh vodi sbrifati grehe. — Duhoven se dotakne vode s' roko k' poterjenju, de veruje in upa vse, kar je Jesus obljudil tim, kateri shele keršheni biti. — Duhoven tudi vershe malo vode na shtiri kraje, kar pomeni vse kraje sveta, ker je sveti kerst postavljen od Jesusa v' prerojenje vsih narodov.

5) Duhoven vtopi trikrat velikonožno svezho v' vodo, vsakikrat globokeji, in vsakikrat glasneji poje: Naj pride v' to vodo mozh svetiga Duha. — Zerker prosi, de bi sveti Duh prishel, in posvetil vse ljudi v' vodi s' svojo mozhjo. — Duhoven dihne trikrat v' vodo, sakaj duh boshji po volji Boga Ozheta skosi milost Jesufovo v' svetim kerstu dušno posveti. Jesus je premagal hudizha, in je naše duše s' svojim svetim duham napolnil.

6) Duhoven vlije v' keršno vodo dvojno posvezheno olje. Dvojno posvezheno olje pomeni boshjo in zhloveshko natoro Jesusa Kristusa, po katerih je odreshil svet. — Duhoven smesha dvojno posvezheno olje in vodo, ker je Jesus Kristus sdrushen s' vsemi keršhenimi. — Potlej duhovni na obrasi leshe in molijo litanije vsih svetnikov, ker so v' poprejšnih zhafig dolgo molili sa te, kateri so bili to, ali pa binkushtno seboto keršheni.

7) Kristjan hvaleshno spoznaj veliko ne-saflusheno milost boshjo, de si bil rasvitlejen,

in polvezhen po Jesusu Kristusu. — Vidish svete opravila in slisish molitve katolske zerkve: ne bodi neveden. Sposnaj tudi svoj poprejšni revni stan, stan greha in pogubljenja: hvali is serza usmiljeniga Boga sa gnado prejetiga kersta: — Greshniki smo bili vsi, pa s' kerstam smo oprani in polvezheni. Jesus je dal sebe v' shpotljivo smert, de bi nas reshil od vsih grehov: tedaj je dolshnost vsih po njegovih sapovedih shiveti, kakor smo obljubili per svetim kerstu: kdo v' sveti veri slabo shivi, si hujshi mashevanje in obsojenje nekopava.

M o l i t e v.

O Jesus! luzh moje dushe in vfiga sveta, ti si mi dal sposnanje in gnado; si mi odpustil grehe, in sbrisal sodbo pogubljenja per svetim kerstu: tudi potlej si mi jih dobrotljivo odpushal. Opran in polvezhen sim bil v' vodi in v' svetim Duhu; deleshen sim tvoje svete kervi in upanje mi dajesh v' nebesa priti. Kaj ti bom povernil sa vse te dobrote? Kar sim in kar premorem je malo, in tudi to je tvoje; saj si bom persadeval, tebe vedno hvaliti, smiraj tebi shiveti. Daj mi gnado tako shiveti, de sadobim, kar si obljubil rekozh: Kdor bo veroval, in bo kershen, bo svelizhan. Amen.

Velika nozh.

V' petik svezher je bilo sveto telo Jesufovo polosheno v' nov grob od Joshefa is mesta Arimateje in od Nikodema, leshalo je v' grobu do nedelje. Jesufova dusha se je s' telesam sdrushila, in v' nedeljo sгодaj je Jesus is svoje mozhi od smerti vstal. — Veliki zhudeshi so bili per grobu: Angel je odvalil velik kamen od pokopalisha: velik potref je bil: angelovo oblizhje je bilo ko blisk: od strahu so se varhi stresli, beshali, in hiteli v' mesto vikshim povedat vse, kar se je godilo. Štrah je obsheh vse sovrashnike Jesufove; veliko veselje je bilo vsm Jesufovim prijatlam.

Nauk.

Potrebno in poduzhno je vstajenje Jesufovo.

1) Jesufovo vstajenje je bilo potrebno. — On je szer odreshil svét s' svojo smertjo, pa ljudje bi tega ne bili vedili, ako bi ne bil od smerti vstal. — Jesus je svojim uzhenzam rekel majhino pred smertjo: Vsi se bote nad menoj pohujshali, to je, bote oslabeli v' duhu savolj moje smerti. Uzhenzov slabost je dobro vedil, sa to je tudi, kadarkoli njim je pravil od svoje smerti, perstavil: Tretji dan bom od smerti vstal. To govorjenje je bilo

snano vřim, sa to so Judje pred Pilatam rekli: Ta sapeljiviz, dokler je bil šhe šhiv, je djal: Tretji dan bom od smerti vřtal. — Uzhenzi so ofřabeli per njegovi smerti, defiravno jim je prej vse pravil; veliko bolj bi se bili pohujřhali, ako bi ne bil od smerti vřtal, kakor je obľubil. Kaj pa bi bili djali Jesuřovi řovrashniki? — Vři Jesuřovi nauki, sgledi, zhudeshi, terplenje in smert, bi bilo ořtalo bres řadu, ako bi ne bil od mertvih vřtal. — Tedaj je bilo Jesuřovo vřtajeње od smerti potrebno.

2) Jesuř je řesnizhno od mertvih vřtal. — Njegovi řovrashniki to nar prej prizhujejo. Veliki duhovni in poglavarji ľjudřta so řhli k' Pilatu, in so ga profili: Vkashi, de se grob obvaruje do tretjiga dne, de njegovi uzhenzi ne vsamejo njegoviga teleřa, in ne reko med ľjudřtvam: Vřtal je od mertvih. Ta smota bi bila buji od perve. Neverni Pilat, ki je zhes řvojo veřt obřodil Jesuřa, ni hotel od tiga vezh řliřhati; is nevolje je rekel vikřhim: Imate varhe, pojdite, obvarujte kakor veřte. Vikřhi so vseli řoldate, in so jih tje pelali: in de bi nobene smote ne bilo, so sapezřhali pred grobam kamen, kteriga je bil Josheř od Ari-mateje pervalil. — Jesuř je po řvoji řesedi tretji dan od smerti vřtal: varhi so se preřrařhili, in hiteli v' Jerusaleń vikřhim povedat, kaj se je sgodilo. Vikřhi so dali varham dořti đnarjev, de bi rekli: kadar řmo řpali, so uzhenzi priřhli in njegovo telo vseli. — Zhudna ľash je to! Varhi so řpali, vender so vidili

uzhenze? Šlepi in terdovratni vikšhi poslušajo spijozhe prizhe, ker ne vedo, kako si drugazhi pomagati. — Marija Magdalena, in druge brumne shene so uzhenzam pravile, de Jesus shivi; pa jim niso hotli verjeti, kakor so potlej verovali, ker so sami vidili Jesusa shiviga. Uzhenzi niso hotli verjeti shenam, pa Tomash je bil she bolj neveren, ker tudi uzhenzam ni hotel verjeti in le potlej je veroval, kadar je roko poloshil v' njegovo stran. Vsi uzhenzi so bili maloverni, potlej so bili serzhni: so to refnizo osnanovali, in sa njo umerli, ker so vidili Jesusa shiviga. — Tedaj, Jesus je refnizhno od mertvih vstal.

3) Nar veselishhi god je velikanozh ali od smerti vstajenje Jesufovo. Veliko veselje po veliki shaloſti je nar prijetnishhi. — Uzhenzi so vidili Jesusa svesaniga, so sapustili obſojeniga, krishaniga, kervaviga, mertviga, pokopaniga: potlej so ga vidili shiviga in zhastitiga. Po Jesufovi smerti so bili ko ovze bres pastirja v' velikim strahu, po njegovim vstajenji pa so bili polni veselja in serzhnosti. Tudi mi, defiravno flabi, zhutimo veselje velikonozhnih prasnikov, pa to ni sadoſti, ker vsaki si more persadevati s' zhisho vestjo obhajati te vsele prasnike: pa tudi potlej shiveti tako sveto, de bo dosegel in imel zhastito od smerti vstajenje. Vsi homo vstali, pa vsi ne homo po podobi Jesusa premenjeni. — Poslušhaj, tedaj, o moj ljubi kristjan.

4) Vstani hitro iz groba svojih grehov. — Jezus je bil szer v' grobu do tretjiga dné, de bi vsi spoznali resnizo njegove smerti, pa tretji dan je sгодaj od smerti vstal. Brumne shene so v' nedeljo prav sгодaj shle k' pokopalishu pa ga niso nashle, in so saflishale od angelov: Vstal je, ga ni tukaj. — Grefhnik! ne odlashaj spreobernjenja, ampak hitro, bersh vstani, de sadobish milost, ker je sapisano: „Terdovratnimu serzu na sadnje hudo pojde.“ Širah. 3, 27.

5) Vstani resnizhno, ne le s' nerodovitnimi sheljami ali s' prasno besedo. — Jezus je obljubil od mertvih vstati, resnizhno je tudi vstal. On je poprejshno telo szer imel, pa ni bilo opljuvano ali rasmesarjeno. Rane od shebljev in od sulize so bile na njegovim telesu, de bi uzhenze preprizhal, in na sodni dan vsmu svetu kasal, kaj je terpel sa odreshenje vsih, pa te rane ga vezh niso bolele. — Tako moresh ti od smerti svojih grehov vstati, de bosh imel v' poprejshnim telesu sdravo dusho. — Vstani resnizhno, de bodo tudi drugi mogli od tvojiga spreobernjenja prizhevati, kakor so angeli, brumne shene, in uzhenzi od Jesufovig a resnizhniga vstajenja prizhevali. Kdo bi bil verjel, de je Jezus od smerti vstal, ako bi bilo njegovo telo smiraj v' grobu? Ravno tako ni mogozhe verjeti, de si ti resnizhno spreobernjen, zhe v' navadnih grehizh tizhish.

6) Vstani sa vselej. — Ne ostani od smerti ko Lazar, ali mladenizh per mestu Naim, ali drugi, kateri so potlej umerli, ampak vstani ko Jezus, kateri ni vezh umerl. Vstani f' pravo pokoro, in bodi v' dobrim stanoviten, opusti vse grehe in perloshnosti grehov na vselej. V' postu si bil ponishnihi in boljshi viditi; si tudi obljubil pred Jezusovim namestnikom: Hozhem raji vse terpeti, ko greseliti. — Obljubim vse grehe in hude perloshnosti opustiti. — Lepe besede! potrebne obljube! kaj pa to pomaga zhe drusiga ni! De le salfishih veselohaleluja, bolj nesramno in pohujshljivo sazhes shiveti. Ref, veselo aleluja je tebi snamnje soper Jesusa in soper tvojo dusho. — nikar vezh tako: poboljšhaj se resnizhno in bodi v' dobrim stanoviten, de bosh zhashtljivo vstajenje imel.

M o l i t e v.

O Jezus! verujem terdno, de si umerl in od smerti vstal, sa-me in sa vse ljudi, vse reseliti od pogubljenja, si umerl: vse poterditi v' veri, si od mertvih vstal. Ljubi Gospod! ti si f' svojim zhashtljivim vstajenjem premagal vse sovrashnike, in rasveselil vse prijatle: daj meni gnado od vsih grehov vstati, in stanovitno tebi flushiti, de bodo vsi sovrashniki moje dushe osramotení, vsi angelji in svetniki rasveseljeni. Daj mi po

tvojih naukih stanovitno shiveti; tebe posnema-
ti v' terpljenji, de bo moje vstajenje po-
dobno tvojimu. Sdaj mi veselo aleluja gre-
fkosi serze: daj mi po tebi stanovitno shiveti,
de aleluja pojem vekomaj v' nebesih. Amen.

Krishevi teden.

Krishevi teden se imenuje od krishev, kte-
re verni nosijo v' prozefii. — Prozefije kri-
sheviga tedna so bile she sdavnaj v' katolsh-
ki zerkvi, pa szhafama so jih verni opusti-
li. V' letu 442 je poboshni shkof Mamert
na Franzoskim savolj velikih nadlog opushe-
ne prozefije ponovil; drugi shkofje so ga po-
snemali, de so sopet v' navado prishle. —
Posnej je prozefija svetiga Marka sazhetik
imela, ker jo je sveti Gregor papesh sapo-
vedal v' letu 590 ob perloshnosti strashne
kuge. — Ob tim zhasu je sapovedano obilno
moliti, se pokoriti, shalovati zhes grehe,
in druge dobre dela dopernashati. V' prej-
shnih zhasih je bil v' tih dneih sapovedan
post, sdaj je le perporozhen. V' Rimskim
zeremonjalu se tako bere: Prozefije krishe-
viga tedna so v' katolshki zerkvi, de bi se
nas Bog usmilil, nam odpustil grehe in sa-
flushene shtrafinge, in dal rodovitnost sem-

Iji. — Šveti Avgušhtin opominja vse, rekozh: Bratje! tó so dnevi pokore, salsá, molitve, posta.

Nauk.

Sakaj so prozefije, in kaj uzhé.

1) She v' starim testamentu so bile prozefije. — Israelzi, dokler so she v' pufhavi bili, so v' prozefii prenaslhali fkrinjo save-se. Duhovni in leviti so bili okoli nje, jo spremljali in vse ljudstvo sa njimi. Kadar so vsdignili fkrinjo save-se, so duhovni sapeli: Naj se vsdigne Bog! in vsi sovrashniki bodo raskropljeni. — To je bilo tudi ob zhasu Davida kralja, kadar je sapovedal fkrinjo save-se prenesti v' mesto Hebron, potlej v' Jerusalem.

2) Nektere prozefije so vesele, druge so hvalne, druge shalostne, druge kaj sosebniga pomenijo. Ene prozefije so od zerkve sapovedane, kakor v' prasnik ozhishevanja Marije devize, na zvetno nedeljo, na svetiga Marka dan, krishevi teden, ob svetim Telesu. Ene prozefije so perpushene ob zhasu kuge, vojke in ob drugih perloshnostih. Od zerkve sapovedane prozefije, morejo biti povsod. — Ktere pa so po posebnih krajih perpushene, ali sapovedane, fhkofje po previdnosti na snanje dajo; in bres njih pervolenje se ne sme nobena prozefija voditi.

3) Prozefija daje veliko naukov. — Prozefija naš domisli na teshko pot Jesufovo s' teshkim krishem od Jerusalema do mesta mervafshkih glav. — Prozefija naš uzhi, de smo popotniki na svetu, in de moremo hiteti po poti vezhniga shivljenja. Kdor hodi v' prozefii, pozhasi hodi; ravno tako moremo mi popotniki varno hoditi, de ne pademo; to je, varno shiveti, de ne greshimo. V' prozefii se moli: ravno tako moremo tudi vel zhas svojiga shivljenja skerbno moliti. V' prozefii skasujemo ozhitno svojo vero v' praviga Boga, in se ne framujemo pred svetam njegove slushbe. — V' prozefii se podoba krishaniga Jesufa pred vsemi nese, in mi sa njo hodimo, de rasodevamo svojo terdno voljo sa Jesufam hoditi. — V' prozefii se bandere nosijo, na kterih so podobe svetnikov, de se rasodevamo vojshake boshje po isgledu svetnikov. — Ob svezhnizi je prozefija okoli zerkve v' spomin, de je Marija shla v' tempelj k' ozhishevanju. Dershimo gorezhe svezhe v' rokah, ker Jesuf luzh vfiga sveta je bil v' tempeljnu sposnan od pravizhniga Šimeona, in od prerokine Anne. — Zvetno nedeljo je prozefija v' spomin zhasi Jesufu dane od poboshnih mnoshiz, ki so ga s' vejami v' rokah, in s' hvalnim petjem spremljale v' Jerusalem. — O velikonozi je vesela prozefija v' zhas vstajenja Jesufoviga. — Krishovi teden je prozefija, de bi nam Bog odvern timeresze na dushi in na telesu, in naš s' svojo gnado

nagnil k' pokori. — O svetim Telesu je prozefija ozhitno prizhevanje de verujemo v' sakrament svetiga Jesufovig a telefa. — Te, in druge prozefije imajo svoj sosebni namen, in kristjan se jih more oberiniti k' boljshanju svoje dushe.

4) Kristjan moj! tebe veselé te ozhitne opravila, pa morebiti se slabo per njih sader-shish. Navada je per nekterih kristjanih k' prozefii hoditi, de se sprehodijo, pa drusiga nizh; okolj sebe, in po ljudih gledajo, malo in slabo molijo. — Je sufha, mozha, ali druga nadloga, kristjani hrepené po prozefii ker upajo s' njo odverniti nesrezho, pa nozhejo s' pravo pokoro pravizhne boshje jese potolashiti. — Glej in premisli, morebiti ti ravno tako delash; hrepenish po ti ozhitni molitvi, pa se ne ponishash, prav ne molish, greha ne opuistish. — Tedaj is serza rezi:

M o l i t e v.

O Gospod! daj mi po svoji veliki milosti rasvittljeno modrost in gorezho poboshnost, kterih fim slo potreben. Do sdaj fim bil fizer rad per tvoji ozhitni flushbi, pa nifim hotel sastopiti; fim bil s' telesam drugim vernim perdrushen, pa s' duham nifim bil f' teboj fklenjen; opravljal fim po hlapzhevsko, kar mi je zerkev sapovedovala, pa moja molitev je bila mersla, moja dusha rasmishljena, moje o-zhi radovidne. Odpusti mi vse moje sanikerno-

sti, in posihmal te hozhem skrivno in ozhitno prav moliti, tebi dolshno hvalo dajati, de sve-
lizhanje sadobim. Amen.

Vnebohod Jesufa Kristufa.

Jesuf odreshenik ni hotel bersh po svojim vstajenji v' nebesa iti, temuzh je is sosebne mi-
losti odlaschal shtirdefet dni, de bi ta zhas svo-
je uzhenze uterdil v' veri, in uzhil, kakor se
sadershati po njegovim odhodu. Uzhenzi so
bili shalofni, pa Jesuf jih je ljubesnjivo tola-
shil, rekozh: „Grem prostor vam perpravil,
de bote tudi vi tam, kjer bom jest.“ Jan. 14,
2, 3. — „Sa vas je dobro, de grem: ako
prozh pojdem bo sveti Duh v' vas prishel.“
Jan. 16, 7. — Jesuf je sapovedal svojim u-
zhenzam po vsm svetu osnanovati sveti evangeli:
jim je dal oblast delati zhudeshe, odpushati in
sadershati grehe. Tudi jim je sapovedal, ne
hoditi od Jerusalema, ampak tam zhakati na
obljubo, de bodo kersheni s' svetim Duham.
Djan. Ap. 1, 4, 5.

Kadar je bil Jesuf vse sgovoril, je shel
na oljsko goro, uzhenzi pa s' njim. Od Jeru-
salema se gre zhes potok Zedron, in zhes do-
lino Josafat na oljsko goro. Ta gora ni viso-
ka, je vsa vesela, in ne dalezh od mesta. Olj-
ska gora ima tri verhe, na fredniga je Jesufa

shel f' svojimi uzhenzi. Ondi je vef prijasen vsel flovo od vseh svojih uzhenzov, ko usmiljen umirajozh ozhe uzhi in poshegna svoje otroke, tako Jesus svoje uzhenze; potlej se je vsdignil od semlje, in je shel v' nebefa v' prizho vseh svojih prijatlov. Vsi ostermé, se zhudijo, ga spremljajo f' serzam in s' ozhmi: oblak ga spred njih ozhi vsame, ga ne vidijo vezh, vendar le gledajo v' nebo. Dva angelja sta k' njim perstopila, in rekla: Moshje galilejski! kaj stojite, in gledate v' nebo? ta Jesus, kateri je spred vas v' nebo shel, bo ravno tako prišhel, kakor ste ga vidili v' nebo iti. Djan. ap. 1, 11. — Pravizhni stare savese od Jesusa resheni, so ga spremljali v' nebefa: Uzhenzi so se vernili v' Jerusalem.

Nauk.

Jesufov vnebohod je uterjenje v' veri in spodbod le nebeshkiga kraljestva iskati.

1) Jesus je v' prizho svojih prijatlov v' nebefa shel, de bi oni in mi v' njega terdno verovali, hrepeneli po nebeshkim kraljestvu, upali gori priti; de bi nam prostor perpravil, nash besednik bil per Ozhetu, de bi svetiga Duha poslal. — Djanje apostelnov tako shivo popisuje Jesufov vnebohod, de se morajo tudi nash mersle serza vneti. Uzhenzi so bili shalostni in veseli; shalostni, ker so menili, de bres pomozhi ostanejo; veseli, ker je Jesus shel

v' svojo zhašt. Hiteli so v' Jerusalem, sbrani v' molitvi so zhakali obljubljeniga prihoda svetiga Duha; potlej so s' velikim terpljenjem saflushili iti sa Jesusam v' nebefa.

2) O ljubi kristjan! premisli zhašt Jesufovo, in zhašt zhloveshke nature v' Jesusu povsdignjene, kateri sedi na desni Ozheta. — Premisli, o zhlovek! podobo boshjo, svoj visoki namen. Jesus je shel v' nebefa, on poglavar vsih vernikov je shel prostor perpravil, in tam gori zhaka teh, kateri njemu podobno shive. Ne bodi eden tistih, od katerih David shalofstno govori: „Zhlovek je v' zhašti bil, pa ni saštupil, se je poshivinil, in se je neumni shivini enakiga storil.“ Pf. 48, 13. — Taki so vsi, kateri slepo flushijo svojimu gerdimu posheljenju. Ti ne pridejo v' nebefa, ker njih konz bo pogubljenje. V' nebefa ne pride lakomnost, nezhistost, napuh, kriviza, ampak le svetost.

3) Premisli lepe nebefa, de sanizhujesh revno semljo. Zhe premislifh nebefa, bosh vse, kar je tukaj viditi dobriga in veseliga, lahko sanizheval; bo lahko svet krishan tebi, in ti njemu; vse ko ostudno blato bosh zhiflal de Jesusa sadobifh. Švetá in pozhutkov dobrote so majhine, sapeljive, nestanovitne, kratke, shhodljive; le v' nebefih je veliko, zhifto vezhno veselje. — Ti bi rad dal polovizo svojiga premoshenja, de bi se reshil od smerti; daj raji vse, ko greseliti, de vezhno shivifh v' nebeshkim kraljestvu. Ti terpifh veliko sa majhen shivesh in sa revno oblazhilo; terpi

veliko raji sa nebeske dobrote. Bodi odlo-
zhen od vsiga, de bosh s' Jesufam sdrushen
vekomaj.

4) Premisljuij neprenehama nebesko
kraljestvo, de po vsih sapovedih svesto shivish.
Jesuf je svojim uzhenzam ojstro sapovedal:
„Uzhite ljudi spolnovati vse, karkoli sim vam
sapovedal.“ Mat. 28, 20. Kdor je pravizhni-
ga shivljenja, pride v' nebefa; tedaj ohrani
nedolshnost; zhe si jo sgubil, delaj vreden
sad pokore; hodi stanovitno po voski poti:
vojskuj se serzhno, ker le filni sgrabijo ne-
besko kraljestvo. Jesuf je s' krisham odperl
nebesko kraljestvo, in to je obljubljeno, ne
lenim in mehkim, ampak pridnim in serzhnim
flushabnikom. Sveti Pavel pravi: „Ako s' Je-
sufam terpite, bote tudi s' njim kraljevali.“
II. Tim. 2, 3.

M o l i t e v.

O Jesuf! nebeski kralj in moj odreshe-
nik! ponishno te molim in profim ne sapu-
sti me. Ti si mi kasal s' naukam in sgledam
pravo pot v' nebefa, de bi jest vekomaj bil,
kjer si ti, pa meni revnimu zhloveku je svet
poln sapeljivosti in nastav; satorej malo sker-
bim in si malo persadevam k' tebi priti. Daj
mi gnado svet sanizhevati, sebe premagovati,
nebeshkiga kraljestva iskati, po ravni poti k'
tebi priti. Sa naprej bom le tebe pred ozhmi
imel in po tvojih naukih shivel. O ljubi Od-

rešhenik! daj mi gnado po tebi shiveti, de se
f' teboj vekomaj veselimo. Amen.

Binkufhtna nedelja.

Po Jesufovih vnebohodu so uzhenzi shli na-
saj v' Jerusalemu; tam so bili v' drushbi Mari-
je in drugih vedno v' molitvi, in so se sker-
bno perpravljali svetiga Duha prejeti. Deseti
dan po Jesufovih odhodu in petdeseti po ve-
likinozhi s jutraj je nanaglim vstal pish is ne-
ba ko viharja, ki pride, in je vso hisho napol-
nil, v' kateri so bili. Perkasali so se rasdelje-
ni ognjeni jesiki nad vsakim, in vsi so bili f'
svetim Duham napolnjeni. Uzhenzi so ven
planili is hishe, in so po Jerusalemu osnano-
vali Jesusa. Savolj binkufhtniga prasnika so
hiteli v' Jerusalemu Judje is vsih deshel, in so
slisali apostelne v' mnogih jesikih govoriti.
Zhudili so se slo nad tim velikim zhudesham,
in so eden drugimu djali: Glejte! ti so Gali-
lejzi, drugiga jesika niso snali, sdaj pa vse
jesike govoré. Kaj je to, in od kod?

Apostelni so bili s' daram jesikov obdaro-
vani v' prid vsiga zhloveshtva. — V' starih
zhafih je Bog smeshal jesik prevsetnih ljudi
na planjavi v' desheli Šenaar per babilonskim
turnu, de eden drugiga niso sastopili; sdaj
je dal apostelnam vse jesike govoriti, de bi ga

vsi narodi sposnali. — Ne le dar jesikov, temuzh vse darove svetiga Duha so apostelni prejeli. — Israelzi so petdeset dni po reshenji is Egipta prejeli sapovedi v' pufhavi; ravno petdeset dni po odreshenju vsiga zhlovehtva so apostelni prejeli svetiga Duha, in so v' Jerusalemu novo saveso osnanovali.

Nauk.

Od sedmirih darov svetiga Duha.

1) Uzhenzi so bili sbrani v' stanovitni molitvi, de bi se bili perpravili svetiga Duha prejeti, desiravno jim je bil sveti Duh terdno obljubljen od Jesusa. Meseni kristjani ne marajo sa svetiga Duha in ga sanizhujejo. Ravno od tih Jesuf govori, Duha resnize, kteriga svet ne posna, in ne more prejeti, vam bom poslal. Jan. 14, 16, 17. Kdor ljubi greh, sanizhuje darove svetiga Duha. Hudobniki ljubijo temò in sovrashijo luzh, ker so njih dela hude. Tim pravi sveti Pavel: „Hude mashevanje saflushi, kdor Duhu gnade nezhaft stori!“ Hebr. 10, 29.

2) Darov svetiga Duha je sedem: Modrost — umnost — svet — mozh — uzhenost ali snanje — poboshnost — strah boshji. — Ti darovi so zhesnatorne dobrote, ktere je Odreshenik svojim vernim saflushil. Té je Isaija vidil v' duhu in osnanil. 11, 2, 3. — Ti darovi bodo ob kratkim raslagani.

3) Pervi dar svetiga Duha je modrost. — Šilno potreben je ta dar, de zenimo pravi-zhno vsako rezh; de smo saljubljeni v' zhes-natorne dobrote, in sanizhujemo dobrote sve-tá. Modrost prava je, sposnati, ljubiti in delati, kar flushi k' svelizhanju; sposnati, sa-nizhevati in se varovati vřiga, kar odvrazhu-je od boshje flushbe. — Švetá modrost je ti soper. Posvetni modrijan vé in skerbi, kako bi tukaj srezhen bil, in kako šrezhi sprideni-mu telefonu; kar je boshjiga pa ne vé. Od tih govori Jeremija: „Eni so modri sa hudo dela-ti, dobriga delati pa ne vedo.“ 4, 22.

4) Drugi dar svetiga Duha je umnost. — Ta obstoji v' tim, de je kristjan sosebno ras-svetljen, de umé sosebne skrivnosti; ne le de ve soje dolshnosti, ampak tudi kako dalez in globoko segajo. Ta dar je bil uzhenzam ob-ljubljen: „Duh rešnize val bo vse uzhil.“ Jan. 18, 13. — Dar umnosti so reš apostelni pre-jeli, prej so bili neuzheni, potlej so skrivne rezhi uméli, kakor obilno prizhuje, kar so oni sapisaniga pustili. Vsak nima te viřoke umnosti, ker ni všim potrebna; sadořti je ve-diti, kar je treba vediti. — Ne bodi radove-den previšokih, ali nepotrebnih rezhi, ker marřkteri je sařhel v' predersnim preřřkova-nji. Vře opominja sveti Pavel: „Ne vezh misli-ti, ko se spodobi misliti, ampak misliti, kar je prav.“ Riml. 12, 3.

5) Treti dar svetiga Duha je svet, ali svetovanje. — Ta dar nam je spazhenim zhlo-

vekam filno potreben, ker teshko raslozhimo dobro od hudiga; hudo posheljenje na skrivno salasuje, hudizh nam nastavlja nevidne saderge, lashnjivi prijatli si persadevajo na smotiti, in smo smiraj v' nevarnosti. — Ta dar je tudi potreben, de smo luzh drugim, de ne sajdejo. — Posvetni modri nimajo tiga daru, ker le po mesu mislijo; oni ne prashajo sa svet, kakor zhe upajo isvediti, kar njim dopade. — Ti ishi per Bogu sveta s' molitvijo, in poslushaj bogabojezhe modre. Ne govori od tiga, kar ne vesh, in ne prashaj sprideniga zhloveka sa svet. Poslushaj, kako te modri uzhi: „S' norzi se ne posvetuj, sakaj oni ne morejo ljubiti drusiga, ko to, kar njim dopade.“ Širah. 8, 20.

6) Zheterti dar svetiga Duha je mozh. — Ta dar dela zhloveka mozhniga, terdniga serzhniga, stanovitniga tudi v' velikih skushnjavah, v' fredi sapeljiviga pohujshanja. Ne le apostelni so bili tiga daru potrebni, kateri so shli med volkove, pred oblastnike, v' smert savolj Jesusa; tudi mi smo ga potrebni, de se nikdar ne udamo hudobii, ne hudobnim, ne svojimu posheljenju. — Kristjan! ne posnemaj hudobnih, ampak bodi serzhno vnet sa zhast boshjo, in sa svojo dusho. Delaj po svetu modriga: „Savolj svoje dushe se potegni s' vso mozhjo sa resnizo do smerli.“ Širah. 4, 33.

7) Peti dar svetiga Duha je uzhenost ali snanje. — Ta dar daje sposnanje potrebnih resniz in vfiga, kar flushi k' svelizhanju. Vi-

foka uzhenost ni vſim dana, ker ni vſim potrebna. Tebi je sadoſti vediti, kar moreſh vediti, de duſho svelizhaſh. To ni rezhenost, de bi neſkerben bil v' poduzhenji, ali isgo-varjal ſvojo lenobo, ampak, de bi ſe ſdershal ſhkodljive radovednoſti. Poſluſhaj modriga: „Ne iſhi, kar je tebi previſoko, ampak vedno miſli na to, kar ti je Bog ſapovedal.“ Širah 3, 22.

8) Šeſti dar ſvetiga Duha je poboshnoſt. — Poboshnoſt ali brumnoſt je le v' ljubezni ſapopadena; kjer ni ljubezni ni poboshnoſti. Ljubiti, moliti Boga; njemu pokoren biti, vſe ſkuſhnjave premagovati; vſe kriſhe preterpeti ſavolj njega; ſa bliſhnjiga svelizhanje gorezhe ſkerbeti, in v' drugih enakih rezheh, je prava poboshnoſt in brumnoſt. Kdor ne dela tega, nima prave poboshnoſti, ampak le unanjo, ali hinavſko. Sapopadik prave poboshnoſti da ſveti Pavel rekozh: „Ljubite bres hinavſhine, ſovraſhite hudo, delajte dobro.“ Riml. 12, 9.

9) Šedmi dar ſvetiga duha je ſtrah boſhji. — Štrah boſhji je potreben vſim; pravizhnim, de ne greſhé; greſhnikam, de ſe ſpreobernejo; ſpreobernjenim, de ſtanovitni oſtanejo. Šploh vſi ſe boje Boga, pa ni per vſih ſadoſti ſtrahu, ali pa ni ſadoſti zhiſt. Kdor ljubi Boga zheſ vſe, in ſe ga iſ ljubezni boji, je pravizhen.

Modri pravi: Kdor je bres ſtrahu, ne more pravizhen biti. Širah. 1, 28. To je reſ;

vender ni vsaki pravizhen, defiravno se boji Boga. Štrah boshji bres ljubesni pomaga szer zhloveku, pa sam strah ga ne opravizhi. Zhe je v' zhloveku strah boshji is ljubesni, sveto shivljenje prizhuje. Šalomon uzhi: „Boga se bati, in njegove sapovedi spolnovati, je vel zhlovek.“ Prid. 12, 13.

10) Vsi ti darovi in karkoli je dobriga, je od svetiga Duha. Sveti Pavel pravi: „Darovi so mnogiteri, Duh pa je eden.“ I. Kor. 12, 3. — Premisli, o ljubi kristjan! svojo veliko spazhenost, nevarne skufhnjave svetá, in bosh lahko sposnal potrebo gnade svetiga Duha. Prosi vedno s' solsamí, de gnado sadobish, ker sad gnade je svetost in svelizhanje.

M o l i t e v.

Nebeshki Ozhe! ti si poslal na svét svojiga edinorojeniga Šina, kteri je uzhil tebe, tvojiga Šina in svetiga Duha sposnati, in moliti; hvaleshen sim ti sa to. Ozhe nebeshki! ti si ref Ozhe vsiga usmiljenja; vsi dobri darovi so od tebe; ti me ljubish, ker si me vlekel k' sebi po Jesusu Kristusu s' svetim Duham; sa to upam vse od tebe, in saupljivo prosim: Daj mi svetiga Duha, de bom prerojen, in posvezhen; daj mi obilnost gnade svetiga Duha; naj pride sveti Duh v' me, de bom gorozh v' serzu, rodoviten v' dobrim, stanoviten v' tvojih sapovedih, nepremagan v' skufhnjavah. Pridi, pridi sveti Duh v' serza vsih, pre-

sheni morsloto, daj gorezhnost in stanovitnost, de frezhno dokonzhamo tek svojiga shivljenja, in pridemo v' nebeslko kraljestvo. Amen.

Šveta Trojiza.

Od svete Trojize se ne more drugiga vediti, ko to, kar rasodeta beseda boshja uzhi; vsaki, tudi nar modreji more svoj um podvrezhi veri. Kar je bilo rasodeto od svete Trojize, se more vediti in verovati po naukih katolske zerkve. Šam Bog sposna sebe popolnoma; nam je rasodel, kolikor nam je treba; vsaki zhlovek more per tim ostati. — Bog edin v' natori, in trojin v' pershonah, preseshe vse nashe misli. Kako je Bog edin in trojin? Kako je Bog Šin od vekomaj in Bogu Ozhetu enak, ker je rojen od njega? Kako je sveti Duh od vekomaj Bogu Ozhetu in Bogu Šinu enak, ker se is-haja is Boga Ozheta in is Boga Šinu? Kako more biti vsaka pershona od vekomaj, vfigamogozhna, nar sveteji, zhe je vender le en sam Bog, en sam vfigamogozhen, en sam svet? — Take in enake vprashanja bi bile is zhlovekoviga uma in so per rasodeto vero, kateri se more vsak podvrezhi.

Škrivnosti svete Trojize so bile rasodete le v' novi saveši. Judam niso bile rasodete savolj njih terdovratniga serza in mozh-

niga nagnjenja k' malikovanju. Uzheniki katolshke zerkve so v' pervih zhafih prav varno pisali od svete Trojize, de bi neverniki ne mislili po svojim slabim umu, de kristjani vezh Bogov molijo. Šizer so bili kristjani skerbno poduzheni od svete Trojize. — Nar prej je bila sveta Trojiza rasodeta per Jesufovim kerstu, ker ga je Ozhe rasglafil sa svojiga Šinu, in sveti Duh se je perkasal v' goloba podobi. Mat. 3, 16, 17. — Jesuf je tudi govoril ozhitno od svete Trojize, kadar je svojim apostelnam sapovedal: „Pojdite, in uzhite vse narode, in kershujte jih v' imenu Ozheta, Šina in svetiga Duha. Mat. 28, 19. — Jesuf je veliko krat govoril, od nebeshkiga Ozheta, od sebe, in od svetiga Duha, de bi vsi verovali, kar rasuméti ni mogozhe. — Zerkev je slo hvaleshna Bogu savolj tih rasodetih skrivnost; sa to je sapovedala pervo nedeljo po binkushtnih prasn timer svete Trojize obhajati. To je prav, de ponishno molimo sveto Trojizo, in hvaleshno premislimo, kaj in koliko dobriga smo prejeli od Ozheta, od Šina in od svetiga Duha.

Nauk.

S. Trojizo s' shivo vero in svetim shivljenjem moliti.

1) Moremo ponishno moliti Boga ediniga v' natori, in trojniga v' pershonah. —

Moliti Boga se ne pravi le s' jesikam, ampak veliko bolj s' shivo vero, f' ponishnostjo, f' pokorshino. Angelji in svetniki ga molijo f' trepetanjem, ga hvalijo in povikshujejo; tako ti, o kristjan! vselej delaj. Bogu vsa hvala gre, in bodi hvaleshen, ker ti je is fosebne milosti dano ga sposnati in moliti. Veseli se nad Bogam, nosi ga smiraj v' serzu, imaj ga smiraj pred ozhmi, hvali ga vedno f' svetim shivljenjam, bodi mu vselej pokoren, moli ga is vfiga serza skrivno in ozhitno; vse to pa is zhishte ljubeshni do njega. — Kolikor samoresh posnemaj prebivavze nebesshkiga kraljestva, od kterih govori sveti Janes: Nozh in dan rezhejo: Svet, svet, svet je Gospod vfigamogozhni Bog! hvala in povikshanje gre sedezhimu na tronu od vekomaj do vekomaj. Skr. ras. 4, 8, 9.

2) Moli Boga ediniga v' natori, trojniga v' pershonah f' svetim shivljenjam. Bog je ljubeshen, te ljubi neisrezhen; sa to mu rezhessh saupljivo: Ozhe! ljubi ga tedaj, in is ljubeshni mu bodi vselej pokoren. Otrok boshji si; bodi tedaj v' resnizi dober otrok. Premisli, kaj pravi sveti Janes: Ne le imenovani, ampak tudi v' resnizi smo otrozi boshji. I. L. 3, 1. David ves hvaleshen pravi: „O Gospod! kaj je zhlovek, de si ga visoko povsdignil?“ Pf. 8, 4. Ti, o kristjan! imash vezh nagibkov, ko David, Boga ljubiti, hvaliti

in moliti, ker vse dobrote vshivafh v' katolshki zerkvi.

3) Shivi tedaj bogabojezhe, ker fi otrok nebeshkiga Ozheta, ud Jesusa Kristusa, prebivalishe svetiga Duha. Ne podversi se drugimu gospodarju, ne flushi dvema gospodama, ampak le vfigamogozhnimu Bogu, ker on sam je Gospod vfih in vfiga. On je tebi vse podvergel, de ti sebe njemu podvershesh, in de bofh frezhen vekomaj.

M o l i t e v.

O moj, vfih in vfiga vfigamogozhni edini trojni Bog! s' oblizhjam na tleh te is serza molim in povikshujem. Ponishno te prosim: Odpusti mi moje velike grehe soper tebe. Nerodovitno vero, slabo upanje, mlažno ljubesen fim do tebe imel; moja nepokorshina, posabljivost in nehvaleshnost ni odpushanja, ampak pogubljenja vredna: pa tvoja milost je vezhi od moje hudobije. Pofihmal hozhem tebe neprenehama moliti, in ti stanovitno flushiti. Pomagaj mi sveto shiveti, de tebe Ozheta stvarnika, Šina odreshenika, svetiga Duha polvezhevavza molim in hvalim vekomaj. Amen.

Šveto réfhnje Telo.

Dobrotljivi Jesuf je po sadnji vezherji postavil sakrament svojiga telefa in kervi, de bi bil s' svojimi vernimi do konza sveta. Ta sveti sakrament je prizhevanje velike ljubesni Jesusove do nas; to je sadnja volja ali testament ljubesnjiviga priyatla in ozbeta nasbih dufh; to je jed nas revnih otrók, de v' nje mozhi samoremo v' puhavi hûdobniga sveta obſtati, in v' obljubljeno deshelo frezhno priti. — Zerkev je bila vselej hvaleshna dobrotljivimu Jesusu savolj tiga svetiga sakramenta. Veliki zhetertik ona obhaja hvaleshni spomin te velike milofli, ker pa vender tega ne more, kakor sheli, savolj spomina blishne smerti Jesusove, odloſhi do zhetertika po nedelji svete Trojize bolj zhaſtitljivo in veselo svojo hvalo Jesusu ſkasati. — Defiravno je bila zerkev sa to smiraj hvaleshna Jesusu, vender prasnik ſ. refhnjiga Telefa ni bil smiraj. Papesh Urban IV. ga je v' letu 1262 ſapovedal. Klemen V. je ponovil to ſapoved ſhtirdefet let potlej. — Prozefija ſe je ſhe poſneji ſazhela.

Nauk.

Terdno verovati in vredno prejemati Jesufa v' tim preſvetim sakramentu.

1) Kriſtjan, veruj terdno s' vſo zerkvijo, de je Jesuf Kriſtus Bog in zhlovek v' tim ſa-

kramentu, v' podobi kruha in vina. — Ta je sakrament ali sveta fkrivnost vere in ljubeshi. Jesuf ljubi neisrezheni svojo zerkev, prej je veliko krat govoril od tiga svetiga sakramenta; on je vfigamogozhen, je sastopno govoril: To je moje telo. — To je moja kri. Tedaj veruj vse, kar zerkev uzhi, defiravno ne morefh rasuméti. Hudizh je veroval, de, ako je Kristuf Šin boshji, kamenje v' kruh lahko spreoberne. Mat. 4, 3. Jesuf je v' Kani Galilejski spreobernal vodo v' vino ravno tako lahko je spreobernal kruh v' svoje telo, in vino v' svojo kri. — Ravno tako terdno morefh verovati, de mafhniki ponavljajo ta zhudesh med sveto mafho, ker jim je Jesuf dal oblast, rekozh: To storite v' moj spomin. — Kadar je Jesuf vodo v' vino spreobernal v' Kani Galilejski, ni bila potlej voda; tudi ne voda in vino, ampak le vino: ravno tako posvezhen kruh ni kruh, tudi ne kruh in telo, temuzh le telo Jesusovo. Tako tudi veruj od posvezheniga vina. Le podoba kruha in vina ostane; fizer je ravno tisto telo, ki je sa naf krishano, in ravno tista kri, ki je sa naf prelita bila. Ni le telo in kri Jesusova, ampak tudi boshja natora in zhloveshka dufha. — Jesuf se v' podobi kruha in vina daje, de lahko vshivamo, kar nam hozhe dati; namrezh sebe, Boga in zhloveka.

2) Kerfhanfka dufha! hvali Jesufa usmljeniga ozheta savolj tega svetiga sakramenta, v' kterim njega prejemasfh. Šosebno ga hva-

li: in hvalo prepevaj donafhni prasnik. Glej! Bog je v' pufhavi redil s' mano Jude; Jesus redi svoje popotne otroke f' svojim mesam, in f' svojo kervjo. Sakaj? Sato, de jih posvezhuje, de je v' njih in oni v' njem. On sam je to govoril: „Kdor je moje meso, in pije moje kri, ostane v' meni in jest v' njem.“ Jan. 6, 57.

3) Perpravljaj prav skerbno svojo dusho k' svetimu obhajilu. Premisli svetoft Jesusovo in nevrednost svojo, de si veliko persadenesh. — Ako nozhesh k' boshji misi perstopiti, ne pojdesh v' nebeshko kraljestvo. Jan. 6, 54: — Ako prejmesh Jesusa nevredno, si jesh in pijesh sodbo. I. Kor. 11, 27 — 29. Tedaj ti sopet rezhem: Perpravi prav skerbno svojo dusho k' svetimu obhajilu.

4) Tvoja dusha more biti zhišta: to je, bres smertniga greha. — Jesusovo telo je bilo pokopano v' nov grob, kako ti smesh Jesusa v' nezhedno serze vseti? To vesh; vender premisli skerbno, de kaka skrita hudobija ne tizhi v' tvojim serzu. Ozhišti se, kadar hozhesh nar svetejiga prejeti.

5) Tvoja dusha more biti sdrava: to je, bres ljubeshni do majhniga greha. Teshko je zhlovek bres vfiga greha, pa saj sovrashi vse grehe, tudi majhne; skerbno jih opushaj; zhe si bolj zhišt, obilnisthi gnado prejmesh.

6) Tvoja dusha more biti lazhna: to je, lazhna Jesusa in njegove gnade. Jesus sheli is ljubeshni k' tebi; ti ga sheli is ljubeshni pre-

jetí. Ne delaj, ko hinavzi, kateri so lashnjivo lazhni, vender menijo vredni biti. Oni mermrajo, zhe niso od spovednika spušteni k' svetimu obhajilu, in nikoli nozhejo svojiga greslniga shivljenja poboljšhati. Ne delaj, ko Judesh, kateri je Jesusa prijasno kufhnil, kadar ga je neusmiljeno v' smert isdal. Posnemaj poboshne dushe, ktere is zhiste ljubeshni hrepené po Jesusu.

7) Zhe je troja dusha zhistá, sdrava, in lazhna, naj le pogostim prejema Jesusa, in obilne gnade bo prejemala. Zhe ni tako, naj se resnizhno spokori, de si pogubljenja ne nakoplje. — Odgovorish: Ravno tiga se jest bojim; in sato komaj dvakrat v' letu ali le o velikonozhi perstopim k' boshji misi.

Ljubi moj! premisli dobro, morebiti je ta sgovor pokrivalo tvoje lenobe, ne pa tvoje ponishnosti. — Tukaj ni prostorno rasgrinjaní vestí vsíh, in slehernimu po lastni potrebi dajati nauke; vender te prosim, saj pomisli ti, kaj te sadershuje od svetiga obhajila? Morebiti ti ljubeshen do greha in verni strah ne pusti k' boshji misi perstopiti. Enkrat ali dvakrat v' letu vender greslh k' svetimu obhajilu, pa morebiti savoljo ljudi vezh, ko savolj svoje dushe. — Poboljšhaj svoje shivljenje, shivi sveto, pogostim prejemaj Jesusa v' tim svetim sakramentu, de bo tebi popotniza v' frezhno vezhnost.

M o l i t e v.

O ljubesnivi Jesuf! verujem tvoji resni-
zhni vfigamogozhni besedi, de v' podobi kru-
ha in vina si ti Bog in zhlovek prizhujozh.
Sahvalim te sa to neisrezheno ljubesen do mo-
je nevredne dushe. Ravno to telo, ki si ga
dal v' smert, meni dajesh v' jed; ravno to
kri, ki si jo prelil, meni dajesh v' pitje, de
bi ti v' meni in jest v' tebi bil. Profim,
odpuisti mi, ako sim te mlazhno ali nevredno
prejemal; napolni moje dusho s' svojo lju-
besnijo, de se popolnoma osdravi, de hrepe-
ni po tebi, in te vselej vredno prejema slasti
sadnjo uro. Blagor meni, zhe to milost sado-
bim, ker po smerti bom shel vshivat, kar
sdaj prejemam, tebe mojiga ljubiga Odreshe-
nika. Amen.

Angelji varhi.

Prasnik angeljov varhov je postavila zerkev
is hvaleshnosti do Boga in do njih. Bog da-
je slehernimu zhloveku angelja varha, de
se more na tim revnim in sapeljivim svetu
nevarnost ogibati, in frezhno v' nebesa iti.
Angelji radi to slushbo opravljajo, ker ljubi-
jo Boga in nashe dushe. Bog ni potreben an-
geljov; on sam nas lahko obvaruje, vender

nam daje 'angelje varhe, de bi skasovali veliko ljubesen, ktero imajo do nas. — Ravno tako se rezhe od pomozhi, ktero skasujemo blishnimu, ali jo prejemamo od njega. Bog lahko svelizha, ktere hozhe svelizhati bres nas; vender vsm sapove blishnimu pomagati, moliti sa njega, ga uzhit, svariti, de dolshno ljubesen eden do drusiga skasujemo. — Hvalimo usmiljeniga Boga, kteri nam je modre, sveste, skerbne in mogozhne varhe dal, in bodimo jim pokorni.

Nauk.

Od ljubesnive pomozhi angeljov varhov.

1) Vera uzhi, de so angelji. — Tudi neverniki so vedili, de so dobri duhovi. Neverni kralj Ahis je rekel Davidu: „Ti fi v' mojih ozheh, ko angelji boshji.“ I. Kralj. 29, 9. — Nabuhodonosar kralj, kadar je vidil tri mladenzhe v' pezhi bres vse shkode, je rekel: „Bog je poslal svojiga angelja, in jih je refhil.“ Dan. 3, 95. — Per Judih je bila, in per kristjanih je ta vera od angeljov bolj zhi-
sta in terdna.

2) Angelji so velikiga sposhtovanja vredni. — Bog je rekel Mojsesu: „Poshljem svojiga angelja pred teboj; sposhtuj ga; glej, de ga ne sanizhujesh, ker moje ime je v' njem.“ II. Mojs. 23, 20, 21. — Daniel prerok je vidil v' perkasni angelja Gabrijela, in se je ves tre-

sel. Dan. 3, 17. — Tobija se je prestrašhil, kadar mu je angelj Rafael pravil, kdo de je. — Marija se je tudi prestrašhila nad govorjenjam angelja Gabrijela. — Shene per Jesufovim grobu so se prestrašhile, kadar so vgledale angelja. — Šposhtuj tedaj, o kristjan! svojiga angelja varha, in nikoli ne štori pred njim, kar Boga shali.

3) Angelji so našhi ljubesnjivi pomozhnik. — Oni naš ljubijo, nam pomagajo, naš obvarujejo. David pravi: Gospodovi angelj se bo okoli bogabojezhnih vstavil, in jih bo reshil. Pf. 33, 8. — Lot je bil reshen is Šodome od dveh angeljov. — Tobija je bil obvarovan na poti. — Daniel je bil obvarovan v' levnjaku. — Trije mladenzhi so bili ohranjeni v' gorezhi pezhi. — Peter je bil reshen is jezhe. — Kdo more vse dobre angeljov varhov povedati? — Upaj tedaj, o kristjan! v' pomozh angeljov, slasti ako si v' nadlogah savolj zhaſti boshje; pa varuj se predersno upati, ali iti radovoljno v' nevarnost; desiravno je Bog svojim angeljam sapovedal tebe varovati, in tako rekozh na rokah nositi, vender ne ſkušhaj Boga. Mat. 4, 6, 7.

4) Premisli neisrezhenost svestobo angeljov varhov. Oni ne sapuſté zhloveka, zhe je tudi sapuſhenja vreden, temuzh zhe je hudobniſhi, bolj si persadevajo ga poboljšhati. Zhe se greſhnik poboljšha, se angelj ſilno veseli, in vsi drugi v' nebefih nad poboljšhanim greſhnikam. Luk. 15, 10. Vse to je is sgolj lju-

besni do nafhe dushe.. — Kristijan moj! ubogah svojiga angelja varha? koliko skerbish sa svojo dusho? Angelj vareh si bres vsiga svojiga dobizhka veliko persadeva tebe svelizhati; ti sa svojo vezhno frezho ne skerbish? O slep zhlovek! tako vrazhujesh ufmiljenimu Gospodu in svojimu dobrotljivimu angelju varhu? Profim te: Ne shali Boga, ne shali njegoviga angelja. Na sodni dan bosh svojiga angelja varha imel toshnika, ne pomagavza pred sodnikom, ako ga sdaj sanizhujesh in hudo delash pred njim.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! tvoja milost je neisrezhe-
na do mene, ker si mi eniga svojih angeljov
dal sa varha. Ti si svojim angeljam sapove-
dal nas varovati, de ne opehamo, in varno
hodimo po ti sapeljivi pushavi, de pridemo
frezhno v nebeshko kraljestvo. Vidim in spos-
nam, de je moja dusha tvojim ozhem ljuba;
slo si bom persadeval jo svelizhati, de tebi
in tvojimu angelju dopadem, in de vezhno fre-
zho sadozim. O ljubi angelj vareh! tudi te-
be sahvalim sa veliko skerb, ki jo vedno imash
sa mojo dusho. Šposhtoval in poslusshal te
bom, de bom v' tvoji drushbi hvalil Boga ve-
komaj. Amen.

Šladko imé Marija.

Bog je hotel, da je bilo sveto dete svetiga Joahima in svete Ane imenovano Marija. — Marija pomeni gospa ali oblastniza, tudi svesdo. Marija je ref gospa ali oblastniza od Boga povsdignjena zhes vse stvari. Ona samore sa nasho frezho veliko per Bogu. — Svesda je tudi imenovana, ker nam sveti na tim tamnim nestanovitnim svetu, da ne sajdemo. — O kristjan! ki hodiš po tim sapeljivim svetu, ne odverni svojih ozhi od Marije. Zhe vsta-ne vihar skufhnjav in teshav, klizhi v' Marijo. Zhe si v' strahu savolj svojih grehov, ne obupaj, ampak klizhi Marijo na pomozh, da ti pomaga duha pokore in odpushtenje od usmiljeniga Boga sadobiti. Marijo imaj v' svojim serzu in na jesiku: ona naj ti bo sgled tvojiga shivljenja, in ne bosh nikdar safhel.

Nauk.

Marijo po veri zhasiti.

1) Povikshaj Marijo, ki jo je sam Bog povikshal. Ona je polna gnade, velika prijateliza boshja, mati Odreshenikova, pomozhniza vsih vernih. Apostelni so Marijo v' zhasi imeli, uzheniki so od nje visoko pisali; kristjani vsih zhasov so jo zhasili, in se ji perporozhevali; vsi verni do konza sveta jo bodo

frezhno imenovali, perdrushi se jim tudi ti. Brumna shena poslušajozha Jesufove nauke je glaf povsdignila in rekla: „Blagor telefu, ktero te je nofilo!“ Luk. 11, 27. Veliko bolj moremo mi verni rezhi: Blagor Marii, ker od zerkve poduzheni bolj sposnamo njeno svetost. — Kdor prav zhaſti Marijo, hvali Boga, kateri jo je s' svojo mogozhno gnado povikſhal.

2) Glej pa, de Marijo verno zhaſtiſh. Ona je ljubila in ljubi ponishnost in refni-zo. Ona se je ſhtela nevredna vſih gnad, in je hvalila Boga, ker se je oserl na njeno niſkoſt. Kadar je bila od angelja refnizhno hvaljena, se je imenovala dekla Goſpodova. Tedaj moreſh verno zhaſtiti Marijo. — Veruj, de vſa ſvetost Marije je od Boga, bres gnade bi ne bila nizh samogla. Bog ji je is miloſti ſoſebno gnado dal; ona je bila gnadi ſveſta, in ravno to povikſhuje Marijo. Angelj Gabriel je rekel Marii: Zheſhena ſi; gnade ſi polna, to je: Marija, zhaſtim te, ker te je Bog ſ' svojo gnado napolnil. — Blagor zhlo-veku, kateri prejme gnado od Boga, in pridno dela s' njo!

3) Vera ti brani miſliti, de bi Marija mogla gnado dati, ali grehe odpuſtiti. Marija uſmiljena in mogozhna pomozhniza le proſi Boga ſa naſ. Sa to katolſhka zerkev proſi Boga rekozh: Uſmili ſe naſ! — Daj nam — Refhi naſ; kadar ſe pa Marii perporozha, pravi: Proſi Boga ſa naſ. — Po veri ſaſtopi vſe, kar ſe govori in moli v' nje zhaſt. Ma-

rija je imenovana nar sveteji, nar modreji, ker je nar sveteji, in modreji stvar, pa ne de bi bila enaka stvarniku. Marija je imenovana sazhetik nashiga veselja, ker nam je rodila Odrefhenika; fizer je le Bog sazhetnik vfiga dobriga. Marija je imenovana vrata nebeske, ker nam nje proshnje pomagajo v' nebela. Marija je imenovana mati gresnikov, ker prosi sa nje, de bi se se spreobrnili. Marija je imenovana, kraljiza angeljov in vsih svetnikov, ker je visheji od vsih povsdignjena od Boga.

4) Vera te uzhi, de je Marija s' Bogam popolnoma sdrushena. Kar dopade Bogu, dopade Marii: kar shali Boga, je soperno Marii: tedaj ne moresh zhasiti Marije, zhe sanizhuješh Boga; ne moresh dopasti Marii, ako ne ljubish Jesufa; tvoja proshnja ne dopade Marii, zhe ne fkerbish dopasti in flushiti Bogu. Marija ni pomozhniza gresnikov, de bi se svelizhali bres pokore, ampak de bi se spokorili. Menish, bodo svelizhani ti, kateri terdovratno v' grehih shivé, ker so nektere molitve opravili v' zhasi Marije? Tedaj zhasi Marijo, in nji se prav sauplivo perporozhuj, de ti ona od usmiljeniga Boga po Jesusu Kristusu gnado sprosi, de svoje gresno shivljenje poboljšash in se svelizash.

M o l i t e v.

O Marija! ljuba prijateliza boshja, mati vsih odrefhenika Jesufa, mati gresnikov, po-

mozhniza vsih kristjanov, upam v' tvoje mogozhne proshnje: profim te, pomagaj mi revnimu greslniku milost sadobiti. Nifim vreden tvojiga svetiga imena imenovati, vender bom le klizal v' tebe. Velik greslnik fim, ponishno sposnam, pa ravno sato fim bolj potreben tvoje pomozhi, in te bom nadlesno profil: Usmiljena mati Marija! ne sapusti me, pomagaj mi, sprofi mi gnado od Jesusa, de se poboljšam, de sveto shivim, de njemu in tebi dopadem, in se svelizham. Amen.

Roshenkranfka nedelja.

Roshenkranz je sdaj sploh molitev v' katolfski zerkvi. Sveti Dominik je to molitev sloshil, ali od zerkve she poterjene molitve je v' ta red djal v' letu 1200. Rimski papeshi so poterdili to molitev, in na prvo nedeljo mesza kosoperska postavili prasn timer svetiga roshenkranza. — Dobra in sveta je ta molitev, dobri kristjani jo zhasé in molijo. Is apostoljske vere, ozhenafha, zhesheha Marija in is skrivnosti nashiga odreshenja je sloshena.

Nauk.

Od roshenkranza.

1) Roshenkranz moliti ni sapovedano, ker ne boshja, ne zerkvena sapoved ne sapove.

Verni so prej molili in Bogu flushili, defiravno ni bilo sbe roshenkranza. Roshenkranz se je sazhel le v' letu 1200, pa molitve, is kterih je sloshen, so od nekdej, od zhasov apostelnov.

2) Kdor roshenkranz prav moli, veliko gnad sprofi; ker je ta molitev sama na sebi sveta; zhe pa kristjan slabo moli, ne sadobi nizh, ne s' to molitvijo ne s' drugi. — Nekteri le is navade in le s' jesikam molijo roshenkranz, in takrat so kristjani slabi, ne ta molitev. — Lahko je verjeti, de zhe kdo sanizhuje roshenkranz, ga ne moli, pa tudi kaj drugiga ne, posebno zhe brati ne sna.

3) Vsim vernim se perporozhi roshenkranz in druge molitve prav opravljati. Kaj pomaga veliko shtevilo ozhenashov, in zheshe namarij, zhe so le besede bres snotranje poboshnosti? Zhe nozhesh moliti, si slab kristjan, zhe pa slabo molish, koljko si bolji? Ne imaj prasne vere, de je tvoja molitev bolji, zhe so jagode shegnane; ako bi tudi bile, vender tvoja molitev ostane, kakor je opravljena. — Premisli, morebiti si eden tistih, kteri jagode zhasé, in molitev sanizhujejo. Ref, eni imajo smiraj per sebi roshenkranz, ga po rokah nosijo, slasti v' zerkvi, pa se nizh ne perpravijo k' boshji flushbi, slabo ali zlo nizh ne molijo. Ne pomaga ti dosti moliti, ako slabo molish, temuzh moli dolgo in dobro. Zhe ne moresh dolgo in

dobro moliti; raji moli kratko in dobro, pa nosi Boga smiraj v' serzu, sdihuj velikokrat k' njemu; delaj vse Bogu v' zhaft, stanovitno misli le po njegovi sveti volji shiveti.

M o l i t e v.

Vfigamogozhni Bog! ti si vse hvale vreden, in si me stvaril, de bi te molil; pa ponishno sposnam, de do sdaj fim te velikokrat molil le s' jesikam, s' merslim serzam, bres vfiga dobriga namena: sa to fim smiraj slab, in se ne poboljšham. Ne bom vezh tako molil, ampak is ponishniga serza, de te bom refnizhno hvalil, in sebi potrebne gnade sprofil. Ti si me uzhil, de le dobra molitev predere oblake, do tebe pride, in od tebe sprofi dobre darove: persadeval si bom torej prav moliti. Molil bom tebe svojiga stvarnika, in tudi se bom perporozhal Marii, de mi sprofi od tebe po Jesusu Kristusu milost in svelizhanje. Amen.

Zerkveno shegnanje.

Zerkev je kraj ozhitne molitve ali boshje flushbe. Šamo to kashe, de so zerkve vredne velikiga sposhtovanja. — Bog ni zerkva potreben, pa mi potrebujemo vidnih svetih

opravkov, de naša duša ne opešha. Bog fi je tedaj is sgolj milosti isvolil in posvetil zerkve, de bi bile njegovo prebivališče in kraj njegove ozhitne flushbe. Karkoli je tukaj, ti sapoveduje spofhtovanje, te opominja moliti. Zerkve so posvezhene od shkofa, so podoba nebeshkiga kraljestva, in verni v' njih sbrani pomenijo nebesške prebivavze, kateri neprenehama Boga hvalijo.

Nauk.

Kratko raslaganje zerkveniga posvezhevanja ali shegnanja.

De ti, o kristijan! spofhtujesh zerkve in v' njih prav molish, bosh nekoliko vidil, kako jih shkof shegnuje ali posvezhuje.

1) Shkof pridejo v' novo zerkev, in pred vsim drugim vkashejo dvanajst svezh po zerkvi pershgati. — Té pomenijo dvanajst apostelnov, kateri so bili svitloba vere v' Jesusu, luzh vfiga sveta. Svezhe goré med shegnovanjam, ker bres svitlobe Jesusove bi ne bilo katolsške zerkve, in tudi nobeniga zhloveka posvezheniga.

2) Shkof gredo is zerkve, in duri se sapro sa njimi. Pred zerkvenimi vratmi so svetinje, pred kterimi shkof s' drugimi duhovnimi molijo. Te svetinje se potlej poloshé v' altar. — Pred velikimi vratmi shkof in drugi pojejo litanije, de profijo Boga to sveto

delo dopadljivo sprejeti. — Škof poshegnajo sol in vodo, sebe in druge s' njo pokrope; tudi trikrat sidove sunaj zerkve okolj in okolj, in pokopalishe, rekozh vezhkrat: V' imenu Ozheta, Šina in svetiga Duha.

3) Kadar so škof prvi krat sidove in pokopalishe s' shegnano vodo pokropili, in so prishli do velikih vrat, se vstavijo pred njimi; poterkajo s' palizo na duri, rekozh: Poglavarji, odprite svoje vrata, in vezhne vrata vsdignite se, de kralj zhaſti notri pride. Duhoven od snotraj vpraſha: Kdo je ta kralj zhaſti? Škof odgovoré: Mozhni in mogozhni Gospod. — Duri se ne odpro. — Škof gredo okolj zerkve v' drugizh, in delajo, kar prej, pa jim ne odprejo dur. — V' tretjizh gredo okolj zerkve, in kadar pridejo do velikih vrat, se vstavijo pred njimi, poterkajo ko prej s' palizo, prekrishajo s' palizo vrata, in se odpro, grejo noter in sa njimi gredo le duhovni in potrebni flushabniki; potlej saprejo duri. Zerkvene saperte duri pomenijo nebeshko kraljestvo pred Kristusam vſim saper-to. — Duhovni saperti v' zerkvi pomenijo angelje. — Škof hodijo trikrat okolj zerkve, in trikrat poterkajo na duri, ker nam je Jesus s' velikim terpljenjam odperl nebeshko kraljestvo. — Škof in malo drugih gre v' zerkev, ker je Jesus v' nebefa s' seboj vsel le pravizhne stare saveſe. — Duri so sopet saperte, in vse ljudſtvo oſtane sunaj, de škof morejo loſhej svoje svete opravila v' zerkvi i-

meti; pa tudi v' nauk je to, de morem tudi mi f' terpljenjem tako rekozh v' novizh nebeshko kraljestvo odpreti.

4) Šhkof, kadar v' zerkev pridejo pravijo: Mir bodi ti hifhi. Duhovni sa njimi enako rezhejo. — Šhkof na fredi zerkve klezhe sapojo pesem od svetiga Duha. Med petjam flushabniki potresajo pepel po tleh v' podobi krisha is vogla do vogla zerkve. Po tim krishu fhkof s' svojo palizo sapifhejo zherke gerfhkiga in latinskiga jesika: tisti zhaf duhovni pojejo pesem Zaharijovo. Krish po tleh narejen s' potresenim pepelam pomeni krish na katerim je Jesus umerl. Zherke dveh jesikov pomenijo, de narodi vfh jesikov so prifhli v' katolshko zerkev s' saflushenjam Jesusove smerti na krishu. Pesem Zaharijova se poje Bogu v' hvalo, ker je milostljivo dal odreffenika.

5) Šhkof in duhovni potlej pojejo litani je vfh svetnikov; sa timi fhkof profijo Boga, de bi to zerkev poshegnal, in angelje varhe v' njo poslal. Drugi sa vsako proshnjo odgovarjajo: Te profimo, uslishi nas.

6) Šhkof shegnajo vodo, potlej veršejo v' njo malo pepela, soli in vina; s' njo prekrishajo velike vrata sdolaj in sgoraj; tudi altar na fredi in na vogalih. Kropé tudi altar okolj in okolj sedem krat; zerkev od snotraj trikrat, na fredi in povsod. Šhkof med tem molijo in profijo Boga, u-

smiliti se vernih, kateri bodo tukej molili. Pepel pomeni zhloveshko natoro Jesufovo, sol nestrohljivost ali vstajenje, vino boshjo natoro, voda pa nasho natoro. Šhkof f' to vodo prekrishajo velike vrata, pokrope s' njo altar in zerkev v' spomin, de je nasha natora s' Jesufovo sdrushena, in de upamo zhaštito vstajenje imeti.

7) Šhkof gredo potlej is zerkve k' svetinjam, od katerih je bilo sgoraj rezheno: opominjajo verno ljudstvo sposhtovati boshjo vesho, in jo zhedno ohraniti, tudi moliti sa dobrotnike, kateri so pomagali boshjo vesho fosidati, in obljubijo, de bodo njeni dobrotniki deleshni svetih ofrov in molitev, ki bodo v' nji opravljene.

8) Šhkof pomashejo f' posvezhenim oljam velike vrata in molijo, de bodo v' imenu svete Trojize vrata v' svelizhanje. — Šhkof potlej nesejo svetinje v' prozefii okolj zerkve, in jih nesejo do velikiga altarja, in jih vanj poloshe. Potlej pomashejo kamen f' katerim se svetinje svetnikov pokrijejo, rekozh: Posvezhen bodi ta grob v' imenu Ozheta, Šina in svetiga Duha. Šhkof tudi altar pomashejo f' posvezhenim oljam v' vezh krajih. Altar pomeni Jesusa Kristusa; svetinje so poloshene v' altar, ker svetniki pozhivajo v' Jesusu; svetinje svetnikov so djane v' vsaki altar, ker so prvi verni navado imeli na grobih marternikov altarje in zerkve sidati.

9) Škof potlej pomashejo s' posvezhe-
nim oljam mesta dvanajst gorezhih svezh po
zerkvi, kjer se krishi narede; poshegnajo kel-
he in kar flushi k' flushbi boshji; tudi profi-
jo Boga, dopadljivo jemati ofre svete mashe
in molitve, ktere bodo tukaj opravljene; pot-
lej je sveta masha.

10) Sdaj je bilo le malo na zhes rezheno
od vfiga, kako škof shegnujejo novo zerkev,
de verni kristjani saj nekoliko sposnajo te sve-
te opravila in si persadevajo s' velikim sposh-
tovanjem v' boshji veshi biti. De bi ref bilo
tako, se more she nekaj povedati.

11) Zerkev pomeni nebeshko kraljestvo,
in njega svoljene. — Preden zerkev postavi-
jo, morejo globoko kopati, de velike kamne
vloshe, na kterih bo sidanje stalo. Veliki kam-
ni pomenijo apostelne, poglavarje katolske
zerkve, kteri so tudi postavljeni na poglavitni
vogelni kamen, kteri je Jesus Kristus. — Kam-
nje slosheno v' sidanju boshje veshe pome-
ni vse verne kristjane, kteri so udje katolske
zerkve. — Sidarji s' velikim tolzhenjam per-
pravljajo kamnje, de bi sidanje prav zhedno
in sklénjeno bilo. To pomeni, de se moremo
s' velikim terpljenjam obdelovati in perprav-
ljati, fizer bi ne bili vredni kamni duhovniga
sidanja nebeshke zerkve. — Sidarji sametje-
jo kamne, kteri se ne dado obdelati; ravno
tako bodo verni saversheni, kteri se ne pusté
obdelati po boshjih sapovedih.

12) Jesuf sida v' nebesih duhovno hisho bres madesha. Patriarhi, preroki in vfi pravizhni stare in nove savese bodo gladki in svitli kamni tiga zhashtitiga sidanja. Ta zhashtita zerkev bo dodelana na konez sveta, kadar bodo isvoljeni vseh zhasov in krajev sbrani. Švitloba te zhasite zerkve ne bo sonze, ampak Bog. V' tim svetim prebivalishu bodo angelji in svetniki peli zhasht, hvalo, flavo Bogu in jagnjetu vekomaj. — Od te zhasite zerkve govori sveti Pavel v' listu do Efes. 5, 27. Tudi sveti Janes v' skrivn. ras. 21.

13) O kristjan! zhe hozhesht shiv kamen biti zhashtitiga nebeshkiga Jerusalema, sposhtuj zerkve in shivi sveto. Zhe si per boshji flushbi slab, kje bosh dober? Kadar pridest v' boshjo vesho, bodi poln shive vere in moli Boga s' vso ponishnostjo. Zhe boshjo vesho spreobernest v' jamo rasbojnikov, bosh hudo shtrafan. Šveti Pavel pravi: Kdor boshjimu tempeljnu nezhasht stori, bo konzhan. I. Kor. 3, 17. — Kadar se ponavlja spomin shegnanja kake zerkve ali vseh zerkva ene shkofije: pomni dane nauke; opusti navado poshreshnikov in rasujsdanih, kateri ponavljajo ta spomin, spomin velike milosti boshje, s' poshreshnostjo, s' pijanzhevanjam, s' norostjo.

M o l i t e v.

O Bog! zhe premislím molitve in svete opravila visihga pastirja per shegnovanju tvo-

je veshe, kaj ta pomeni, koliko je spofhtovanja vredna, kako sim se v' nji sadershal; sim permoran obshalovati svojo mersloto in hudobijo. Usmiljeni Ozhe nebesški! odpušti mi te in druge grehe, desiravno nisim vreden. Sa naprej hozhem v' tvojim strahu tukaj moliti, pa tudi sunaj zerkve sveto shiveti, de bom preneshen v' zhaftito nebesško zerkev, kjer te bom vekomaj hvalil. Amen.

Dan svojiga rojstva in kersta.

Stara navada je v' spominu ohraniti léto in dan kake sosebne prejete dobrote. Ravno tako moremo mi delati; to je, ohraniti v' spominu dan svojiga rojstva in prejetiga kersta, de sahvalimo Boga sa vse to. Kadar je zhlovek rojen, pride na svet lepo sonzhno svitlobo vshivat; pa per svetim kerstu je prejel gnado zhesnatorne svitlobe katolsške vere. — Keršanski starši dajejo svojim otrokam imena svetnikov: to je prav, de ima sleherni kristjan per Bogu sosebniga pomozhnika, in de si persadeva po njegovim sgledu shiveti.

Nauk.

*Kaj delati na dan spomina svojiga rojstva
in kersta.*

1) Bodi hvaleshen Bogu stvarniku, kteri ti je dobrotljivo dal dušho, telo in veliko drusiga. Bodi mu hvaleshen, ki ti je dal um f' kterim morešh njega sposnati. Šhe bolj mu bodi hvaleshen, ker si prerojen in posvezhen f' svetim kerstam. Kakor drugi si bil otrok jese in mashevanja savolj perviga greha, potlej si bil posvezhen v' Gospodu. Sahvali Jesufa, kteri je sebe dal v' hudo smert, de bi bil ti opran v' njegovi sveti kervi. Te velike gnade nifi prejel is del pravize, ker nobeniga saflushenja ni bilo v' tebi, ampak is sosebne milosti boshje, kakor govori sveti Pavel. Tit. 3, 5.

2) Premisli dobro, zhe shivish po boshjim poklizu. Volja boshja hozhe posvezhenje in svelizhanje vsih. Zhe ne shivish kersthanško, nifi vreden kersthanskiga imena. Ne smesh shiveti, kakor neverniki shivé v' nezhi-mernosti svojih gerdih shelja; oni ne sposnajo Boga, ti pa ga sposnash, in sa to nimash sgovora v' svojih grehih. Šlezi tedaj stariga zhloveka spazheniga v' Adamu, in oblezhi noviga po Jesufu Kristufu; shivi po duhu, ne po mesu, in ne spolnuj del mesa, ker to se ne spodobi posvezhenimu udu Jesufovimu.

Sveti Pavel to opominja: Bog te je odlozil, da bil podoben Jesusu. Riml. 8, 19.

3) Vezhkrat v' letu, pa posebno svojiga rojstva in kersta dan, ponovi pred Bogam njemu prej storjene obljube: odpovej se resnizhno hudizhu, njegovimu napuhu, njegovim delam, spazhenimu svetu, svojimu hudimu posheljenju. Terdno obljubi sapovedi spolnovati, in nosi jih v' serzu, de ves zhas svojiga shivljenja svesto shivish po njih. Obljubil in persegel si sapovedi spolnovati, in dolshan si svojimu stvarniku pokoren biti, ako bi ravno ne bil obljubil; bodi tedaj stanoviten flushabnik boshji. Š' straham poslushaj, kaj David govori: „Preklet zhlovek! kateri od boshjih sapoved odstopi.“ Pl. 118, 21.

4) Ti nosish ime boshjiga prijatla, shivi tedej po njem: tiga imash posebniga pomozhnika per Jesusu, perporozhuj se mu, de ti sprosi gnado, sveto shiveti. Škerbno se uzhi, kako je on shivel, de shivish po njem, kolikor je mogozhe. On ti rezhe, kar sveti Pavel vsm vernim: Shivite po meni, kakor jest po Kristusu. Ni svetnika v' nebesih, de bi ne bil tukaj is vfiga serza ljubil Boga, ljubil blishniga ko sebe, svoji volji se odpovedal, in se pokoril. Švetniki so bili tudi skushani, so shiveli med slabimi, so vidili dosti pohujshanja; pa so se premagovali, in so svoje hudo posheljenje devali pod sapovedi. Ti ravno tako delaj, in bosh svelizhan.

M o l i t e v.

O moj Bog! vezh let shivim in vshivam tvojo milost, pa le sebi, ne tebi fim vezhi del shivel. Ti si me dobrotljivo vstvaril, mi dal natorno in zhesnatorno svetlobo, vedno mi daješ veliko dobriga, pa fim tvoje dari v' tvoje rasshaljenje obrazhal. Kadar je bil moj god, in obletniza prejetiga kersta, fim svojimu telesu kaj boljiga pervoshil, pa nisim tebe hvalil sa prejete gnade, na misel mi ni prishlo, kar fim per svetim kerstu tebi obljudil; in ni mi bilo mar svoje shivljenje poboljšhati. Usmiljeni Gospod! sahvalim te sa tolikanj dobrot; odpusti mi moje grehe; daj mi gnado sveto shiveti. — O ljubi moj pomozhnik, sveti I. (*imé kerstniga patrona*) tvoje imé nosim, pa po tebi ne shivim; pomagaj mi per Bogu; sprosi mi gnado od njega po Jesusu Kristusu, de obljuje svetiga kersta svesto spolnujem: in de se v' tvoji drushbi kdaj veselim vekomaj. Amen.

Neprestavni godovi.

I. dan profenza.

Obresovanje Jesusovo. — Novo léto.

Bog je bil sapovedal obreso Abrahamu patriarhu, kateri je bil ozhe po mesu vsih Judov, in po duhu vsih vernih. Obresa je bila snamnje boshje savese s' njim. On in njegovi mlajshi moshkiga spola so bili ti sapovedi podversheni. — Bog je to sapoved po Mojsefu ponovil, de bi vsi Judje moshkiga spola obresani bili; zhe ne, bi bili is shtevila verniga ljudstva sbrifani.

Jesuf Kristuf ni bil ti sapovedi podvershen, pa se je vender radovoljno podvergel. On je bil fizer po mesu fin Abrahamov, pa je bil od svetiga Duha spozhet v' prezhistim telesu Marije vselej devize; in ni senze greha nad seboj imel. On, Bog in zhlovek skupaj, je bil Gospod postave; vender se je postavi podvergel in je bil obresan osem dni po rojstvu, de bi naluzhil pokorshino, in svoje serzé obresovati.

Obresa telefna je bila le Judam sapovedana, obresa duhovna pa je vsmim. Obresa

serza je potrebna k' svelizhanju; sakaj, kdor ne premaguje svojih hudih shelja, in pozhutkov ne deva pod sushnost postave, ne more svelizhan biti. — Vsi smo skufhani od svojiga hudiga posheljenja; to pa rodi greh in pogubljenje, ako v' skufhnjave dovolimo. Tedaj se more vsaki vstavljati hudimu posheljenju, in to je duhovna obresa.

Jesuf je bil osem dni po rojstvu obresan, je bolezhine terpel, in do smerti je shivel v' terpljenji. To nas uzhi od perve mladosti do svoje smerti se vojskovati, se obresovati in terpeti. Tudi duhovno obresovanje ni bres bolezhin in terpljenja, ker so nam skufhnjave nadleshne, in mesu neprijetne. Kdor jih ne kroti, bo is shtevila isvoljenih isbrisan.

Nauk.

Resnizhno in bersh svoje shivljenje po Jesusu poboljšhati.

1) Kristjan moj! spremisli, de po Jesusu Kristusu se tako imenujesh; shivi tedaj sveto. Zhe sveto ne shivish, se kristjan ne vredno imenujesh. Vsa modrost je sposnati Jesusa; vsa uzhenost je shiveti po njem. Ti si obljubil svestobo Bogu per svetim kerstu, potlej si te obljube ponavljal; kako pa shivish? Ni ure, ni dneva, ni perloshnosti take, de bi smel od Boga odstopiti; pa vender kolikokrat si ga rasshalil? Osem dni po rojstvu je Jesuf

sazhel kri prelivati; ti pa kedaj si sazhel Bogu flushiti? Šam sposnash, de tvoje shivljenje ni po sgledih in naukih Jesufovih, in vest ti prizhuje, de potrebuješh poboljšhanja, pa le obetash pokoro, rekozh: bom she, bom she.

2) Ne odlashaj pokore na prihodni zhaſ, ker to je nevarno. Veliko jih je v' peklu bres vſiga upanja, ker so v' shivljenji predersno upali; glej, de tudi ti med tiſte ne prideſh. Veſh ſam, de shivljenje je kratko, de moreſh naglo umreti, de je vſako uro ſmert blishej, de ti bo tvoja terdovratnoſt huiſhi jeso nakopala. — Vſtani tedaj ſerzhno, in ſaupljivo pojdi ſ' pokoro k' uſmiljenimu Jeſusu.

3) Praviſh: Poboljšhanje mi je ſdaj preteſhko, ſe bom potlej poboljšhal, kadar ſe bom loſheji. Neumnesh! boſh ſmiraj peſem lenih pel? Sakaj ſe ſapeljuješh? Ako odlashaſh ſpreobrnjenje, bodo grehi in hude navade zheſ dalje huij v' tebi goſpodovali, in boſh boſhje miłoſti zhe dalje manj vreden. — V' prizho Boga ſe ſpremiſli, in permoran boſh mogel ſposnati, de tvoj um je bolj tamen, tvoja volja hudobniſhi, boſhji ſtrah manji v' tebi, in ſhe bliſo groba terdovraten oſtajash; morebiti bo do ſadnje ure tvoja merſlota oſtala.

Šdaj te goſpodujejo nadleſhne ſkuſhnjave, potlej te bo velika lenoba, in morebiti boſh v' grehih mirno umerl. Poſluſhaj ſ' ſtraham boſhje ſhuganje: Greſhniki! me niſte poſlu-

fhali, pravi Gospod, jest se bom k' valhimu pogubljenju smejal. Prip. 1, 26. — Sbudi se o gresnik! in sgrevano moli.

M o l i t e v.

Usmiljeni ozhe nebeshki! sahvalim te sa toliko poterpeshljivosti in milosti meni nevrednemu storjene. Dolgo si me zhakal, sdaj me vabish k' pokori, desiravno fim odpuštenja nevreden. She sdavnaj bi bil pogubljen, ako bi mi bil ti pravizhno povernil. Ne le nerodovitno, ampak tudi fhkodljivo drevo fim do sdaj bil. Oh! pezhe in boli me moja gerda nehvaleshnost, nizh vezh nozhem sebi, ampak le tebi shiveti. Pred teboj danf terdno obljubim, de bom sazhel novo shivljenje po Jesusu Kristusu; f' tvojo gnado hozhem tudi stanoviten ostati do sadnje ure svojiga shivljenja.

O Jesus! o prelubi Jesus! pomagaj mi, de to novo leto perzhnem v' tvojim presvetim imenu. Savoljo svojih bolezhin in svoje presvete kervi bodi milostliv meni revnimu gresniku, de sdaj in po smerti milost sadobim. Amen.

II. dan profenza.

Sveti Makar Aleksandrijež, pushtavnik.

Sveti Makar je bil rojen v' velikim mestu Aleksandrii okoli 306 let po Jesusovim rojstvu.

Š' pomozhjo gnade je she v' mladosti dobro sposnal nevarnost shumezhiga sapeljiviga sveta, in je hitel v' pushavo, de bi v' pokori shivel.

De bi ne sašel, ali ne peshal na pravi poti vezhniga svelizhanja, je shel k' svetimu Antonu pushavniku, pod kteriga oblastjo je vezh let shivel, in od njega se je uzhil ponishnost, pokorjenje in vse kershanske zhednosti k' svelizhanju potrebne.

Vsa njegova skerb je bila Bogu flushiti v' resnizi, in nikar prostora dati hudizhu s' mehkim in lenim shivljenjam. Je bral, premishljeval, molil in delal neprenehama. Nikolj ni s' jedjo, s' pitjam, f' pozhitkam popolnoma stregel svojimu slabimu in trudnimu telesu. — V' vsih svojih dobrih delih je ponishen ostal, in desiravno maslnik, od vsih zheshen in sposhtovan, je hotel biti sadnji vsih drugih, samo v' pokori prvi.

Smiraj je bil poln mozhnih shelja, vse dobro posnemati, kar je per drugih vidil. Svedil je, de sveti Pakomi, duhovni ozhe veliko brumnih pushavnikov, sosebno poboshno shivi, in je shel v' nesnanih oblazhilih pred njegov kloshter, in je tako dolgo nadlesno profil, de so ga vanj vseli. V' kloshtru je prezhudno shivel, in svoje telo tolikanj pokoril, de so ga pushavniki imenovali zhloveka bres telefa.

Šveti Makar, ko je bil sposnan od svetiga Pakomija, se je vernil k' svojim pushavni-

kam, katerih duhovni ozhe je bil. Prozh je shel is tistiga klofhtra fosebno sato, ker je bil od vsih spofhtovan, in se je bal od napuha skufhan biti.

Defiravno je Bog dal svojimu svetimu Makarju zhudeshe delati, vender ni bil bres skufhnjav. Ta mu je bila fosebno nadleszna, de bi v' Rim shel. Šposnal je, de je samota slabimu zhloveku varnish, in je serzhno premagal nadleshno skufhnjavo.

Šveti Makar je po vsih sapovedih shivel, in v' veliki starosti v' Gospodu saspal v' letu 394 ali 395 po Jesusovim rojstvu.

Nauk.

Is njegoviga shivljenja.

Šveti Makar je v' svoji mladosti Bogu flushil in beshal pred sapeljivim svetam v' pushavo. — Mladost ima veliko sovrashnikov, veliko skufhnjav, pa malo modrosti. Posheljenje je per mladih hujshi, savoljo tiga so vse skufhnjave nevarnish. — Kristjan! svest bodi Bogu v' svoji mladosti, in bosh lahko svelizhan. Ako se v' mladosti spridish, teshko se bosh poboljshal. — Beshi pred hudobno mnoshizo; beshi v' pushavo. V' pushavo ne moresh iti, kakor šveti Makar in drugi, pa ljubi samoto, varuj se kolikor moresh nepokojniga shumezhiga sveta. V' samoti bosh

loshej sposnal Boga in sebe; bosh raji molil in nedolshnost ohranil.

Ne bodi nikoli v' svojih ozheh premoder, ker nifi sam moder; zhe se sam na-se bolj sanafhash, loshej bosh sapeljan. Morebiti tvoja modrost ni drugiga ko posheljenje, napuh in terdovratnost. Špremisli pred Bogam svoje serze. Isberi fi, ko sveti Makar, dobri-ga in svetiga svetovavza. Hudobnik je slab svetovaviz. Kdor ni sebi dober, kako bo tebi? On bo govoril po svojim spazhenimu serzu, in tvoje posheljenje bo slabimu svetu rado per-volilo. S' ravnim serzam ishi modrosti in jo bosh nashel.

Ne shivi nikoli v' lenobi, ker lenoba je veliko hudiga nauzhila. Delaj rad, in poterpeshljivo poshtene dela svojiga stanu, de boshjo voljo dopolnujesh. Le dela ti je premalo: poslushaj, beri, premishljuj svete nau-ke, de bo tvoja dusha s' boshjim Duham polna, in v' njem mozhna. Zhe to delash, bosh svoje dela polvezheval, bosh Boga smi-raj v' serzu nosil, in skushnjave te ne bodo premogle.

Vedno sheli in fi persadevaj, ko sve-ti Makar, bogabojezhe posnemati. — Hudo, in dobro boljsha dobroshejniga kristjana. — Hudo ga shali, ker je Bog rasshalen od hudi-ga; ga ponishuje, ker vidi nefrezho drugih, in ga zhujezhiga dela, de bi ne padel v' pogubo. — Dobro drugih ga vnema, sheli, in fi persadeva ravno tako shiveti. On je ko la-

komnik, kteriga shelje niso nikdar site; smiraj boljšhi prihaja; tudi per majhnih rezheh dušhniga dobizhka ishe; vse perloshnosti na to oberne, de prijetnišhi Bogu postaja. Ti ravno tako delaj, in bošh vekomaj frezhen.

M o l i t e v.

Vfigamogozhni Gospod! ponishno pred teboj sposnam, de ti do sdaj nisim resnizhno flushil. Kar je moje serze bolj spazhilo fim iskal; zhe so bile greha perloshnosti nevarnišhi, raji fim jih imel; le slabim fim rad verjel, svetim opominjeavzam fim se ustavljal; nizhemerne in kratkozhasne opravila fim ljubil; potrebne dela nepoterpeshljivo in svete malopridno opravljal, per vsih rezheh fim le svojiga veselja iskal: hudobne fim posnemal, s' njih slabim shivljenjem fim svoje grehe isgovarjal; dobre ljudi in njih dobre dela fim sanizheval. — Kaj mi je storiti? Upam v' tvojo neskonzhno milost; profim te sa gnado, poboljšhati se shelim, shal mi je savolj vsih mojih grehov; sebe hozhem sapustiti, le tebe iskati, in le tebe se dershati, de te bom po smerti prijasniga nashel. Amen.

III. dan profenza.

Sveta Genovefa, deviza.

Sveta Genovefa je bila rojena okoli léta 422 bliso poglavitniga mesta Parisa. Njeni starši so bili katoliške vere, pa uboshni. Šveti German škof je memo grede vidil to majhino deklizo, in je is njeniga lepiga sadershanja sposnal, de bo ona velika svetniza. Ta sveti škof jo je lepo uzhil, sosebno ji je perporozhal snotranjo in sunanjo ponishnost skerbno ohraniti, v' zhištosti shiveti, in nizhemerne oblazhila sanizhevati.

Majhina in nedolshna Genovefa je te svete nauke v' serzu ohranila, in po njih shivela. Ona je bila rada doma, dolgo je premishljevala in molila, vedno se postila, v' zhištosti in v' vsih zhednostih shivela, de bi Jեսusa, sheninu zhištih dušh dopadla. Njeno zhišto serze je bilo Bogu prijetno prebivališhe.

Šveta Genovefa je veliko preganjanje terpela. Štara navada je na svetu, de slabi sanizhujejo dobre. Rekli so ji hinavka, zoper niza in kar so mogli shpotljiviga; ker je bila smiraj bolehnna, so djali, to je shtrafinga njene hinavshine in drugih grehov. Ona je molzhala, vse voljno preterpela, molila sa sovrashnike, in nikoli opustila svojiga dobriga shivljenja.

Ob njenim zhasu je prishel na Franzosko neusmiljeni kralj Atila, shiba boshja imenovan, s' veliko vojsko. Vsi so hotli is Parisa sbeshati v' terdne mesta, Genovefa jim je branila rekozh: Mesta, v' ktere mislite iti, bodo rasdjane, timu mestu pa nizh hudiga ne bo. Posmehovali so se ji, pa resnizhno se je sgodilo tako, in potlej so jo v' zhasi imeli.

Bog ji je dal mozh zhudeshe delati, in njeno ime je dalezh slovelo. Zlo sveti Simeon Stilita, vezh sto milj dalezh od nje, je svedel njeno svetost, in se ponishno njenim proshnjem perporozhal. — Shivela je skoraj devetdeset let, in je saspala v' Gospodu 3. dan profenza v' letu 511 ali 512. Bog ji je dal po smerti tudi dosti zhudeshev delati, ker je hotel svojo ponishno slushabnizo tudi na semlji povikshati, de bi verni njene sglede raji posnemali.

Nauk.

Is njeniga shivljenja.

Vsim, pa sosebno mladim, so nauki svetiga Germana potrebni v' ponishnosti, v' zhistosti shiveti in nizhemerne oblazhila sanizhevati. Kdor hozhe dushno nedolshnost ohraniti, se more bati svetu dopasti. Kdor nosi prevsetne oblazhila, kashe posvetno serze, in de bolj skerbi sa telo, ko sa dusho. Modri

pravi: „Telefno oblazhilo pokashe zhloveka.“
Širah. 19, 27.

Šveta Genovefa je bila sanizhevana in obdolshena, pa ona je voljno vse preterpela, molila sa sovrashnike, in v' dobrim stanovitna ostala. Kristijan moj! ti ravno tako delaj. Zhe se jesish in kolnesih hude jesike, ni prave ponishne poterpeshljivosti v' tebi. Bolji ti je sanizhevanje, ko hvala. Zhe se hujshi jesish, hujshi terpish. Šlabi jesiki so ko osé, zhe se jim bolj branish, huji ti filijo v' obras. Molzhi, preterpi, moli in stanoviten bodi v' dobrim. Zhe odstopish od dobriga savoljo slabih jesikov, si hinaviz in rasodevash svojo hinavshino. To je snamnje, de ne flushish Bogu savoljo njega samiga.

Ona je dolgo shivela, ako je bila ravno smiraj v' postih in v' pokori. Ne poshlushaj svojiga hudiga posheljenja, de bi ti posti shkodvali. Bodi smiraj sdershljiv, in posti se rad po navadi dobrih, to bo sdravje dushe in telefа. Posti se na fkrivnim, kadar si sam svolish post; posti se ozhitno, kadar je ozhitno sapovedan. Premehki kristjani se boje svojimu telefonu shkodvati s' postam; zhe pleshejo vso nozh, zhe veliko terpé, ker svojimu hudimu posheljenju streshejo, tiga se ne bojé; le takrat, ko samore lelesno terpljenje dushi pomagati, se bojé.

Ne shivi mehko, ker mehko shivljenje ni kershansko. Kristjani sploh mislijo, de je

mehko shivljenje le per bōgatih; ti se motijo, ker samore biti tudi per ubogih, kateri veliko terpé, in se vedno trudijo. Mehko shivljenje je per tih, kateri po svoji spazheni volji shivé. Veliko jih je, ki se netrudno trudijo sa shivesh, sa posvetne dobizhke, sa sfreshbo svojim pozhutkam: kaj to pomaga, zhe terpe le sa telo, sa dusho pa jim ni mar? Pijanzi, nezhistniki, prevsetniki in drugi taki veliko terpé, de bi samogli po svojim gerdim posheljenju shiveti. Eni so ognjeni sa svet, pa v' molitvi, v' poslusljanji boshje besede, in v' drugih svetih delih, so leni in saspani; drugi so, tudi per teshkih delih, polni norosti, gerdiga govorjenja in veliko hudiga. Vsi ti in drugi taki so mehkiga shivljenja. — Svoje hude shelje premagovati, v' duhu pokore voljno terpeti, vse nadloge savoljo Boga preterpeti, in vse kershanske dolshnosti spolnovati, je vsm sapovedano, kdor tiga ne dela, mehko shivi.

Vsi se morejo pokoriti, lenobo premagovati, serze in pozhutke pod sapovedi devati. Pokorjenje je potrebno pravizhnim, de ne greshe, je potrebno greshtnikom, de se poboljšajo, in je potrebno poboljšanim, de stanovitni ostanejo. Poslushaj svetiga Pavla: „Tarem svoje telo, in ga v' lushnost devam, de savershen ne bom.“ I. Kor. 9, 27. — Tudi: „Umiranje Jesusovo na svojim telesu nosim.“ II. Kor. 4, 10. — Kdor tiga ne dela, mehko shivi, in bo savershen.

M o l i t e v.

O Jesuf! sgled ojstriga shivljenja in velikiga pokorjenja, ponishno sposnam, de fim filno delezih od tvojih sgledov in naukov. Ti si od rojstva do smerti veliko in rad terpel sa svelizhanje moje dushe, jest pa vsiga terplenja vreden fim se terplenja ogibal. Zhe fim terpel, fim nerad, le sa telo, bres duha pokore. Tvoji svetniki so veseli bili tvojiga terplenja in bolezhin deleshni biti, jest pa fim ljubil in iskal le, kar je moje gresihne pozhutke veselilo. V' dobrotah fim bil hudobnisthi; zhe so me sadevale nadloge, fim bil nepoterpeshljiv. Sdaj sposnam svojo prasno in hinavsko bogabojezhnost, ker tudi dobre dela fim dopernafhal savoljo sebe, savoljo hvale, savoljo posvetniga plazhila. O Jesuf napolni me s' svojim duham, de bom tvoj uzhenetz, de nikoli sebe, temuzh smiraj tebe ishem, de bom tvojih bolezhin tukaj deleshen, in potlej tvojiga kraljestva. Sveta deviza Genovefa profi Jesusa sa me in sa vse mehke kristjane, de samoremo po voski poti terplenja in premagovanja v' nebefa priti. Amen.

IV. dan profenza.

Sveta Sinkletika, deviza.

Imenitnost, bogastvo, lepota je prav redko f' svetostjo v' mladim zhloveku sdrusheno, pa

sveta Šinkletika je vse te sadershke s' pomozhjo gnade premagala. Ona je bila rojena v' velikim in spazhenim mestu Aleksandrii od bogatih staršev. Njena srezha je bila, de je imela prav bogabojezhe starše, kateri so jo s' vso skerbjo v' boshjim strahu sredili.

Ona je bila filno bogata in lepa. Kadar je bila odraslena, je svoje devishstvo Jesusu v' dar dala sa vselej. Bogato bi se bila lahko omoshila, pa stanovitno je ostala v' svojim sklepu. Doma je rada bila, ponishno in framoshljivo je bilo njeno ohlazhilo; skerbno se varovala tudi hudobnih shenskih, pridna je bila, premishljevala svete refnize in molila neprenehama. Njeno sosebno veselje je bilo s' Jesufam se pogovarjati, velikokrat ga je po imenu klizala, in djala: Ljubi Jesus! preljubi, sa me krishani Jesus! ti si ves moj, in jest sim vsa tvoja. Ker je ona do Boga narvezhi dopadajenje imela, ni hotla od shumezhiga sveta nizh govoriti, nizh poslushati: od svojih dobrih del je rada molzhala, in tudi pred domazhimi jih je skerbno skrivala, ker se je bala od napuha skušana biti, in ker je hotla le Jesusu dopasti.

Starshi so ji pomerli, ko je bila she mlada, prodala je vse svoje veliko premoshenje, in med uboge ga rasdelila. Po tem je shla v' domazhe pokopalisha prebivat. V' tistih zhasih so bile pokopalisha bogatih prestorne, in so imele kamre sa prebivalishe shivih.

Ondi je bila v' delu, v' postu, v' molitvi. Od nevroshljiviga hudizha je bila hudo skufhana, pa ona je s' ljubesnijo do Jesufa l' postam, in l' s'olsami vse skufhnjave frezhno premagovala.

Šinkletika je povsod slovela. Bogate devize in imenitne shene so jo obiskovale, in so se nad njo zhudile. Zhudile so se nad njo, de mlada, lepa in bogata je vsimu svetu slovo dala is ljubesni do Jesufa. Shelele so po svoji mozhi ravno tako shiveti, in so jo profile sa svelizhanske nauke. Ona se je dolgo branila druge uzhiti, vender permorana je djala: „*Kdor hozhe dopasti Bogu, more vreden sad pokore delati; nikdar mehko shiveti; svoje telo pokoriti; pred vsimi hudimi beshati; v' samoti, v' postu, v' molitvi stanoviten biti; nikoli v' se upati, temuzh le v' gnado svetiga Duha; radovidnost in radovednost premagovati, svoje misli vedno v' nebesih imeti.*“ To je sapopadik njenih svetih nauk.

Ona je bila she osemdeset let stara, in polna dobrih dél; pa Bog je hotel po nji sgled velike poterpeshljivosti drugim dati. Tri leta je bila bolna, de nikoli ni pozhitka imela. Sadnje tri mesze je bilo njeno nedolshno telo ena sama rana; nar boljsi in poterpeshljivishi priatlize so komaj per nji prestale. Umerla je peti dan profenza okoli 360 po Jesusovim rojstvu.

Nauk.

Mogozhe je v' nebefa priti.

Šveta Šinkletika uzhi, de moremo v' nebefa priti, pa tudi de moremo sa nebefa veliko terpeti. Ona je bila mlada, lepa, bogata in v' fredi velikiga spazheniga mesta, pa se ni dala smotiti, temuzh je Bogu svesto in stanovitno flushila do smerti. Ravno tako moramo mi, de svojo edino neumerjazho dusho svelizhamo.

Nekteri mislijo bres terpljenja v' nebefa priti, kar ni ref. Kristuf pravi: „Voske so vrata in tesna je pot, ktera v' shivljenje pelja.“ Mat. 7, 14. Švetniki so bili v' samoti, v' postu, v' molitvi, v' shaloſti, v' pokori stanovitni, vender so smiraj trepetali. Sdaj pa grefhniki v' smeju, v' igraju, v' norzhijah, v' poshreshnosti vender le upajo v' nebefa priti. O neumni!

Drugi mislijo, de je nemogozhe dusho svelizhati! pa morebiti te misli svirajo is ljubesni do greha, ker se jim ne ljubi slabo natoro premagovati. Oni si is lenobe smishljujejo veliko tesho v' sapovedih, in sato mislijo, de je nemogozhe po volji boshji shiveti. Oni so enaki lenimu otroku, kteri se ozhetu vedno odgovarja: Ne morem; v' resnizi pa nozhe.

Kdor ima serze po Jesufovih naukih, misli, de le f' terplenjem in premagovanjem se

pride v' nebeshko kraljestvo, vender se samore priti, in sleherni pride, kateri s' pomozhjo gnade boshje resnizhno hozhe. Ref je to, natora je slaba, sovrashnikov je veliko; pa kar ni zhloveku mogozhe, je Bogu mogozhe, ker vse samoremo s' njegovo gnado. Sapovedi so ref butara in jarm sprideni natori, s' gnado boshjo je ta butara lahka, in ta jarm sladak. Kar so perute ptizam, to so sapovedi zhloveku. Ptize ne teshé perute, ampak ji flushijo k' letanju, tudi soper mras in mozho; ravno tako ima zhlovek, kateri Boga resnizhno ljubi, v' sapovedih vso pomozh. Kdor najde Boga s' pravo vero, in ga is vfiga serza ljubi, nosi butaro njegovih sapoved, ko zhlovek, ki saklad najde in ga nese domu. Teshkó nese, pa lahko nese, in terpljenja ne zhuti, ker veselo terpi.

O kristjan moj, sakaj se te sdi, de preveliko terpisih sa svelizhanje svoje dushe? Ti terpisih filno veliko sa svet, morebiti terpisih veliko sa pekel, morebiti vezh terpisih sa pekel, ko bi bilo treba terpeti sa nebesa. Tedaj si vero sastonj prejel, ker se tako gerdo motisih v' svojih mislih. Obudi in obuduj shivo vero, in sposnaj vrednost svoje dushe; upaj v' usmiljeniga Boga, in ga is serza profi, de pomozh gnade sadobisih. Le verjemi mi, de tvoja slaba natora povikshuje tesho boshjih sapoved, ker ji greh dopade. Hitro in serzhno se podaj na pot svelizhanja, po kte-

ri so svetniki hodili. Kar so oni samogli, samorešh tudi ti. — Moli is serza:

M o l i t e v.

O moj Bog! ponishno fposnam, de fim do sdaj premalo fkerbel sa svoje svelizhanje, fim shivel do sdaj v' smoti; svetu fim flushil. in le sa telo fkerbel, vender fim upal v' nebefa priti. Moj prelubi Svelizhar mi je pravo pot kasal s' krishem, svetniki s' krishem oblosheni so hodili sa njim, jest fim hodil po poti poguhljenja, in shivel bres vfiga strahu. Sa naprej, o Jesus! se bom le tebe dershal in po tvojih sapovedih shivel. Tvoje sapovedi so bile moji pokasheni natori teshka butara, ker fim radovoljno ljubil greh, pa vse samorem, ako mi pomagash: tvoj jarm mi je bil teshak le sa to, ker nisim tebe ljubil. Daj mi po svoji veliki milosti ljubesen do tebe; napolni me s' nebeshko sladkostjo, de veselo terpim, de premagujem nadleshne skušnjave, de stanovitno tebi flushim, in v' sveti drushbi tvojih svetih tebe hvalim vekomaj. Amen.

V. dan profenza.

Simeon Stilita, pushavnik.

Sveti Simeon, imenovan Stilita, ker je vezh let na stebru stal, je bil prezhuden svet-

nik, nad katerim je Bog kasal vfigamogozhnost svoje gnade. Njegov ozhe je bil pastir, in tudi on je shivino pafel do trinajstiga leta. Sgodilo se je, de je velik sneg padel, de ni mogel na pašho gnati. Takrat, she otrok trinajst lét star, gre v' zerkev molit, in flisli brati is evangelja: „Blagor shalostnim, oveseljeni bodo! Blagor zhistim, Boga bodo gledali!“ Te besede so ga mozžno spodbodle, pa umeti jih ni mogel. Vprafha stariga bogabojezhiga pufhavnika, kako se morejo te besede sastopiti? Pufhavnik mu pove, de te govore od lastniga satajenja in od kerfhanfskih zhednost, ki jih je k' svelizhanju treba. Škerbno ga she vprafha: Kako sadobi zhlovek svelizhanje? Štarzhek mu odgovori: Shalovati in jokati more zhlovek savoljo svojih grehov, ker je s' njimi Boga rasshalil, sveta ne ljubiti, postiti se, moliti, zhuti zhes svoje posheljenje; revfshino, lakoto, sanizhevanje, preganjanje in vse nadloge voljno preterpeti, in nobeniga prepovedaniga veselja tukaj ne vshivati. Sastopish to, moj ljubi otrok? Bog ti daj tako shiveti!

Šimeon je bil skosi serze presunjen od tiga svetiga govorjenja, je ponishno in gorezhe profil Boga sa gnado, de bi s' njo hodil po poti svelizhanja. Šhel je v' pufhavo, ondi je bil nektore dni. Vef ognjen sa svelizhanje pride v' neki klofhter, poklekne pred vikfshiga v' klofhtu, profi ponishno ga v' klofhter vseti, kar je tudi sprosil. V' klofhtri je, ako ravno she otrok, nar ojštrejšhi shivel memo

vſih drusih. Štanovitno je molil, vedno ſe poſtil, in nikoli ni dal pozhitka ſvojimu teleſu. Vikſhi tega kloſhtra ga je poſlovil, de bi njegovo preoſtro ſhivljenje ne bilo nevaren ſgled drugim puſhavernikam.

Šveti Šimeon pokoren ſapuſti kloſhter, in potlej je ſhe oſtrejſhi ſhivel. Na ſadnje ſi je prebivaliſhe ſvolil viſok ſteber, na katerim je, kakor pravijo, 40 let ſtoje ſhivel: ondi je preſtal lakoto, ſhejo, vrozhino, mras in veliko drusiga hudiga.

Vezh let je ſhe ſhivel v' puſhavi, de je njegova mati ſhe le ſvedla, kje de je, in kako ſveto de ſhivi. Šilno je ſhelela, ga ſhe enkrat viditi in s' njim govoriti. Pride k' njemu, od veſelja ſe ſjoka nad njim, in mu raſodene ſvoje filne ſhelje ga viditi. Tolaſhi jo rekozh: Nikar ne ſhalujte, ljuba moja mati! ſej ſe bomo vidili v' vezhnim boſhjim kraljeſtvu. Umerla mu je mati ſraven njega. Veſ ſhaloſten joka in moli rekozh: „Goſpod naj te vsame v' ſvoje veſelje, in plazha naj ti bolezhine, trud in ſkerbi, ki ſi jih iméla ſavoljo mene. O Goſpod! ki na Kerubinih ſediſh, vſe je v' tvoji oblaſti; ti ſi obljudil nebefa vſim, ki te ljubi-jo, ti klizheſh in jemljeſh duſhe pravizhnih v' ſvoje kraljeſtvo, in verſheſh hudobne v' pogubljenje, vsemi nje duſho v' prebivaliſhe naſhih ſvetih ozhakov, ſakaj vſe je v' tvoji oblaſti od vekomaj do vekomaj.“ Amen.

Bog je po njem s' zhudeſhi ſvojo vſigamogozhnoſt raſodeval; veliko ljudi je ſavoljo

njegoviga svetiga ojstriga shivljenja k' njemu perfhlo, se mu v' molitvi perporozhevali, in ker so vidili, koliko si sa nebefa persadeva, so tudi pokoro svolili, hudobno in mehko shivljenje sapustili, in k' Bogu se obernili.

Kadar je veliko let na stebru stal, je saspal v' Gospodu v' letu 459 po Kristusovim rojstvu, in shel v' nebefa, sa ktere je tolikanj terpel.

Nauk.

S' vednim pokorjenjem svoje hudo posheljenje premagovati.

Sazhetik brumniga shivljenja svetiga Šimeona je bilo skerbno poslušanje besede boshje. Prav govori Šalomon: „Modrosti sazhetik so shelje refnizhne po nauku.“ Modr. 6, 18. Kristjan! ti velikokrat slisih in poslušah besedo boshjo, pa bres vsiga sadu. Beseda boshja ti je mersla, ker hudo posheljenje moti tvoje serze. Presheni s' gnado boshjo ljubesen do greha, in svelizhanski nauki ti bodo prijetni.

Spremisli neisrezheni pokorjenje nedolshniga Šimeona, de sposnash potrebo se pokoriti, in de se refnizhno pokorish. Bog ti ne sapove delati, kar je on delal, vender v' drugih rezheh ga po svoji mozhi posnemaj, in si dolshan, ker si gresnik. Od njega si slishal, de je od prvih let do smerti v' veliki pokori shivel: ti si morebiti od prvih let

do sdaj v' grehih shivel. Delaj tedaj vreden sad pokore.

Pokora Bogu nar prijetnishi je premagovanje svoje hudobne volje; pa tudi moreh v' pokorjenji shiveti, ako hozheh svojo hudobno voljo premagovati. Jesus to sapove, rekozh: „Kdor hozhe sa meno j priti, naj sataji sam sebe.“ Luk. 9, 23. Vfi smo v' hudobii spozheti, nashe misli so hudobne, vfi h serze je sprideno, na nashim mesu ni nizh sdraviga, imamo hudo voljo boshji sveti volji nasprotno; vfi smo skuhanj od svojiga hudiga posheljenja, ktero fili nasho dusho v' vezhno pogubljenje.

Mi smo tedaj dolshni starimu zhloveku odmreti, kteriga smo po Adamu poverbali, in smo dolshni se ponavljati po Jesusu Kristusu; zhe tiga ne storimo, bomo vekomaj umerli. Sam Bog to sapove, in sato pravi sveti Pavel: „Slezite stariga zhloveka s' njegovimi deli, in oblezite noviga — po Jesusu Kristusu.“ Kolof. 3, 9.

Kristjan! nikar ne shivi po svojim hudim posheljenji, pa odverni se od svoje hudobne volje, ne poslus haj hudizha, slabih tovarshev, ali svojih hudih shelja. Ne shivi, kot neverniki v' nesramnosti, v' poshreshnosti, v' pijanosti, v' nezhistosti; zhe shivish po mesu, bosh vekomaj pogubljen. Ne opus haj le ozhitno hudiga djanja, ampak skerbno premaguj hude misli, de bosh per Bogu pravizhen. Ti si kristjan shivi tedaj sveto po Jesusu Kristusu.

Šveti Pavel pravi: „Kteri so Kristusovi, so svoje meso krishali, vse grehe in shelje.“ Gal. 5, 24.

Ne brani se tiga storiti, ker drugazhi ne bošh svelizhan. Zhe sdaj nozhesh sebi odmreti, svoje misli in pozhutke v' fushnost devati, in se pokoriti, te bo smert v' grehih prehitela, in pred sodbo boshjo ne bošh obstal. Telo bodo zhervi snedli, premoshe-nje bodo drugi vshivali ali sapravili, dušho bošh pogubil. Štori tedaj s' dobro voljo sdaj sa vezhno svelizhanje, kar bošh potlej saštonj storiti shelel. Zhe tiga ne storish, bošh svojo terdovratnost obshaloval vekomaj, in ta preposna shalošt ti ne bo nizh pomagala. — Obshaluj is serza svoje grešno shivljenje, in rezi:

M o l i t e v.

O Jesuf! sdaj shalošten sposnam, de fim od tvojih svetih naukov delezh sašel. Švojim pozhutkam fim šregel; sebi in svetu fim shivel; slaběji fim bil od nevernikov, ker oni tebe ne posnajo, ješt pak fim vedno slishal tvoje svete nauke, in vshival tvoje dobrete. O ješt nesrezhni zhlovek! Veroval fim v' tebe is ljubesni do mene krishaniga, drugiga mi pa ni mar bilo kot rasujsdano shiveti. Poslušhal in bogal fim raji vslakiga, ko tebe, o Jesuf! Upam v' tvojo neskonzhno milošt; ti samorešh in hozhesh

meni pomagati na pravo pot pokore. Pomagaj mi po svoji veliki milosti, de s' pomozhjo tvoje gnade serzhno obshalujem svoje velike grehe, se resnizhno poboljšham, v' pokori do smerti stanovitno shivim, in tebe vekomaj vshivam. Amen.

VI. dan profenza.

Sveti trije kralji.

Malo zhasa po Jesufovim rojstvu so prishli v' Betlehem mesto rodu Juda is jutrove deshele modri Jesusa molit. Ti so bili pervina nevernikov. Ti se sploh sveti trije kralji imenujejo. Šo bili ref kralji, ali ne; kako jim je bilo ime, se ne more v' resnizi vediti. Bogati, mogozhni in modri so bili. Šploh misel je, de so bili is Arabije, ktera velika deshela meji s' Judovsko, in je Judovski desheli proti jutru.

Modri so v' svoji desheli vidili novo svedo nad Judejo, in od boshje gnade rasvitljeni so sposnali, de osnanuje rojstvo Šina boshjiga. Od te prezhudne svesde je veliko zhasa prej pravil Balaam. — Judje so bili v' daljnih deshelah v' sushnosti, in tudi neverniki so lahko od njih svedili, de zhakajo odrefhenika, in ob kterim zhasu bo prishel.

Modri polni hvaleshnosti in serzhnost so se na pot podali, in hiteli v' Judejo, pa svedsa se jim je bila skrila, kar je bila skusnja njih vérne stanovitosti. Oni so menili, in je bilo ref: v' Jerusalemu bomo svedili, kje je novi kralj rojen; so hiteli v' mesto in serzhno vprashali po njem. Oni niso prashali po finovih kralja Herodesha, kateri so she bili odraseni, temuzh, kje je sdaj rojeni kralj Judov.

Kadar je kralj Herodesh to flishal, se je prestrashil, in vef Jerusalem s' njim. — Ob tistim zhasu Judje niso imeli praviga sapopadka od odreshenika. Oni so od njega mislili, de bo Israelze od vidnih sovrashnikov odreshil, in de bo mogozhen kralj v' Jerusalemu zhes vse narode. Motili so se, ker so prerokovanje od katoljshke zerkve posvetno sastopili. Herodesh je ravno tako mislil, sato se je prestrashil, ker se je bal sa kraljestvo. Pa sakaj so se tudi Jerusalemzhani prestrashili? Jim ni bilo bolji se Herodesha snebiti? To je ref, vender so se prestrashili is posvetnih urshahov. — Eni so se prestrashili k' videsu in is hinavshine, de bi Herodeshu dopadli. — Drugi so se prestrashili is lakomnosti, ker so se bali sa flushbo, ktero so imeli per njem, ali od njega. — Tretji so se prestrashili, ker so menili: neusmiljeni kralj Herodesh naf bo pomoril, ker bo mislil, de noviga kralja shelimo.

Kralj Herodesh je poklizal uzhenike, in jih je vprashal: Kje bo Kristuf rojen! Oni

so mu odgovorili: V' Betlehemu rodu Juda. Prej ni bilo Herodeshu mar svediti, kje bo Kristuf rojen, sdaj ga le skerbi, ker se boji sa kraljestvo; sato ni bil vreden ga posnati.

Kralj Herodesh je potlej skrivaj poklizal modre, in skerbno is njih sprasheval zhas, v' kterim se jim je svesda perkasala. Kadar je to svedil, jim rezhe: Pojdite in skerbno oprashujte po detetu, in ko ga najdete, pridite meni nasaj povedat, de tudi jest grem, ga molit. — O neusmiljeni in prekanjeni hinaviz! On je modre skrivaj poklizal, de bi drugi ne flishali tiga hinavskiga govorjenja, in modrim ne povedali, koliko je on neusmiljen. Herodesh je hudobno mislil, in lepo govoril, sato je on shiva podoba hinavske dushe.

Modri so Herodeshu verjeli, pa Bog ni dopustil jih sapeljati. Oni so fhli bersh is Jerusalema, in sunaj mesta ugledajo svesdo, ktero so prej vidili v' jutrovi desheli, ta je pred njim fhla, in nad Jesusam obstala. To je bilo nebeshko plazhilo njih velike serzhnosti in stanovitnosti. Modri so bili neisrezhenovefeli in hvaleshni sato, so hiteli sa svesdo, in so nashli Jesufa. — Kdor je svest Bogu, ni nikdar od njega sapushen.

Modri so ob ti perloshnosti fkasali dve sefebni zhednosti, shivo vero in veliko ponishnost. Oni so fhli v' tisto revno prebivalishe, bolj ubogimu, ko mogozhnimu kralju podobno,

vender se niso nad tim pohujšhali, temuzh so sposnali odreshenika vfiga sveta, in klezhe novorojeno dete ponishno molijo.

Oni so Jesufu v' dar dali slata, kadila, mire. Ti darovi rasodenejo njih vero. S' slatam so njega sposnali kralja, ker slato se daruje kraljam; s' kadilam so ga sposnali Boga, ker kadilo se sashiga per boshji flushbi; s' miro so ga sposnali zhloveka, ker s' njo pomasane so v' tistih deshelah trupla, mertvih pokopavali. Nar boljshi in prijetnishi dar modrih je bil ta, ker so sebe is vfiga serza Jesufu dali.

Modrim je bilo od Boga rasodeto in sapovedano ne verniti se k' Herodeshu; shli so tedaj po drugi poti v' svoje deshele nasaj. Oni niso sposnali Herodeshove hudobne hinavshine, pa Bog jih ni pustil sapeljati. Jesuf je bil tedaj dobrim rasodet, hudobnim je ostal nesnan. — Modri so vso pot hvalili Boga, Jesufa so smiraj v' serzu nifili, drugim so ga po mozhi osnanovali, do smerti prav sveto shiveli, in potlej sosebno plazhilo v' nebesih prejeli.

Nauk.

Is tega prasnika.

Modri so vidili novo svesdo, in so bersh shli Jesufa ifkat: ako bi ne bili bersh shli, bi ga morebiti ne bili nikoli najdli. Kristijan moj!

tudi tebi sveti svesda gnade boshje, ishi tedaj bersh Jesufa f' pravim spreobrnjenjem. Ne rezi: Bom ob bolj perlošnim zhasu, kadar bom manj skerbi imel, kadar mi bodo skufhnjave manj nadleshe, kadar bom stareji. Zhe fi gnadi boshji nesvest, morebiti bosh sapushen. Gorje zhloveku, kateri ne sposna zhasa boshjiga obiskanja. — Lashnjivi priyatli, dolga pot, nevarnost in veliko terpljenje bi bilo lahko odvernilo modre, ako bi bili manj gorezhnosti imeli; ravno to tebe, o greschnik, obsodi, ker sovrashnike svoje dushe poslufhash, in nozhesh nizh terpeti sa svoje svelizhanje. — Šerzhno tedaj vstani, in pojdi k' Jesufu.

Modrim se je bila svesda skрила, pa oni niso savolj tiga od dobriga fklepa odstopili. Kakor s' njimi, tako s' drugimi Bog dela. On daja svitlobo is milosti, in is milosti perпусти tamó. Dobro in hudo se premenjuje, de smo ferzhni in ponishni. Greschniki! v' hudim ne posabite dobriga, in v' dobrim ne posabite hudiga. Bog s' nami dela kot moder ozhe s' svojimi otrozi, ktere resnizhno ljubi, pa ozhitne ljubeshni njim ne kashe vselej. Kristjan! zhe nimash obzhutniga veselja v' molitvi in v' boshji flushbi, bodi stanoviten, ne odstopi od dobriga, she bolj moli; opravljaj svešto, kar ti Bog sapové, in potlej ti bo obilno povernjeno.

Kadar se je svesda skрила modrim, so shli v' Jerusalem, de bi od uzhenikov svedili, kam

se bodo obernili. Ti ravno tako delaj; kadar koli zvizlajsh, vprashaj uzhenike katoljshke zerkve, sosebno per spovedi, de najdesht pravo pot, in de po nji varno hodish. Nimash sgovora, zhe tiga ne storish.

Herodesh se je prestrashil in vef Jerusalema s' njim, kadar so svedili, de modri novorojeniga kralja ishejo. Glej, o kristjan! de se tudi ti is posvetnih urshahov ne prestrashish, kadar slishish, kaj je storiti k' svelizhanju. Jesusovi namestnik ti sapove, slabiga priyatla sapustiti, veliki drushbi se odpovedati, blishnimu poverniti, ali kaj drugiga; ne prestrashi se, temuzh stori to, de dusho svelizhash. Kaj ti bodo sapeljivi priyatli, velika drushba, obilnost blaga pomagali v' vezhnim pogubljeni?

Herodeshu ni bilo prej mar svediti, kje in kdaj bo Kristuf rojen, le ob prihodu modrih je shelel svediti, ker se je bal sa kraljestvo. — Herodesh je podoba slabih kristjanov, kateri od skerbi, od hladnosti, od skufshnjav smotljeni shive v' radovoljni slepoti. Le v' nevarni bolesni skerbno oprashujejo uzhenike in spovednike, kaj de jim je storiti, pa takrat je morebiti preposno. — Uzheniki, kateri so modrim pravili, kje bo Jesus rojen, in vender sami niso hotli k' Jesusu iti, pome-nijo tiste, kateri druge modro uzhe, sami pa ne delajo tako, drugim kashejo pravo pot, sami pa po drugi hodijo.

Ši flifhal, kako je Herodesh hinavsko govoril modrim; ti sovrashifh njegovo gerdo hinavfhino, pa morebiti ravno tako delafh. Ti molifh Jesufa s' shnabli, pa ne s' ferzam; fkerbifh sa njegovo sunajno zhaft, in ga s' shivljenjem sanizhujefh; shelifh ga prijeti per svetim obhajilu, in ga krishafh v' svojim ferzu; prav govorifh, in hudobno delafh. Preljubi moj! kaj je to, ko gerda hinavfhina?

Modri so sunaj Jerusalema sopet vidili svesdo, ta je pred njimi fhla, in nad Jesusam obftala. — O kristjan! bodi poln vere in ferzhnosti, in Bog te bo frezhno vodil. Modri so nafhli Jesufa, kteriga so s' velikim terplenjem ftanovitno ifkali; ti ravno tako delaj. Kaj ti pomaga svediti pot, po kteri se pride do Jesufa, zhe nozhesh hoditi po nji, ali zhe odftopifh od nje? Bodi tedaj boshjimu pokli zu pokoren, in na Gospodovi poti ftanoviten. Boljshi bi ti bilo poti refnize ne fposnati, ko po fposnanji od nje odftopiti.

Shiva vera in ferzhna ponishnost modrih uzhi in fvari. Bogatih in mogozhnih ni bilo fram pred detetam Jesusam se ozhitao ponishovati; ti morde se framujefh ponishno moliti Jesufa v' prizho drugih kristjanov. Per sveti mafhi je ravno tifti Jefus, kralj nebes in semlje, kteriga so modri v' Betlehemu molili: to verujefh, vender je malo prave ponishnosti v' tebi. Bodi tedaj poln shive vere, ko modri in bosh tudi ponishen.

Tudi ti daruj Jesufu, ko modri, prijetne dari. Slato mu daj zhište gorezhe ljubeshni, kadilo prave molitve in zhaſti, miro reſnizhniga pokorjenja in ſolsá. Vzhaſi dajesh v' dar sa Jeſusovo ſunanjo zhaſt, febe pa nozhesh dati; zhe mu febe ne daſh, bo on vſe tvoje dari ſanizheval.

Modri ſo ſhli po drugi poti v' ſvojo deſhelo naſaj, ker jim je bilo to raſodeto in ſapovedano od Boga. Tudi ti delaj tako, varuj ſe prav ſkerbno Jeſusovih ſovraſhnikov, ker oni te ne morejo zhiſto ljubiti, in ſavolj tiga te bodo ſapeljali, pohujſhali in pogubili. Boljſhi in potrebnjſhi je prijaſnoſt Jeſusova od prijaſnoſti vſih kraljev in mogozhnih, ker ti vſi kralji in mogozhni ne bodo ſamogli pomagati, ali te reſhiti na ſodni dan, ako najdeſh Jeſufa ſerditiga.

M o l i t e v.

O preljubi Jeſuf! ſgrevano ſpoſnam, de ſim velikokrat tvojo gnado ſanizheval, ktera me je napeljevala k' tebi. Ti ſi meni pomagaliſ ſgol miłoſti, jeſt ſim ſe branil iſ ſgol hudobije. Modri ſo tebe ſ' velikim terpljenjem iſkali, jeſt bi bil lahko, pa te niſim hotel iſkati. Tvojiga velikiga ponishevanja in naukov ſim ſe pred ljudmi ſramoval, ker tebe niſim ljubil. Zlo per tvoji ſluſhbi ſim bil premalo ponishen; zhe ſim te pa ſ' beſedo

hvalil, fim te s' djanjem sanizheval. Pomagaj mi, dobrotljivi Jesuf, mojo slabo shivljenje refnizhno poboljšhati. Terdno obljubim tudi s' velikim terpljenjem tebe iskati in najditi. Tebi v' dar dam svojo dusho, svoje telo in kar premorem. Majhen dar je leta, pa tvoja milost je neisrezheno velika, in me ne bo sanizhevala. — Šveti trije kralji! profite Jesusa sa-me ubogiga, nevredniga greslnika, de milost od njega sadobim, in de ga v' vasli sveti drushbi hvalim vekomaj. Amen.

VII. dan profenza.

Sveti Luzijan, marternik.

Sveti Luzijan je bil rojen na Širskim, in od mladosti do smerti je bil Bogu svest. Kadar je bil odraslen, je vse svoje premoshenje med uboge rasdelil in v' kloshkter shel, de bi ondi bres smot Bogu gorezhe flushil. Njegova nar vezhi skerb je bila od pervih let do smerti, prav skerbno premishljevali Jesufove nauke, in po njih na tanko shiveti, de bi dusho svelizhal.

Njegova svetost ni mogla skrita ostati, verni so ga sheleli povikshaniga v' s. zerkvi. Maslnik je bil shegnan sa streshbo vernih velikiga mesta Antiohije. V' tistim velikim me-

stu je neutrudeno osnanoval besedo boshjo, vérne je neprenehama uzhil v' zhistih naukih katoljške zerkve, in tudi veliko pisal sa poduzhenje vernih in sa spreobrnjenje nevernih: on je bil s' svojim svetim shivljenjem v-fim sgled prave brumnosti, velikiga pokorjenja in globoke ponishnosti.

Ob tištim zhasu so neverniki preganjali zerkev. Šveti Luzijan je bil tudi vjet, sve-san in vershen v' jezho, ker je dolgo in veliko terpel, pa on je bil vfiga tiga terpljenja vesel, in je vedno hvalil Boga. Potlej so ga neverniki mnogo skushali in martrali, pa ga niso mogli premagati. Na vsako vprašhanje neverniga sodnika je odgovoril: Jest fim kristjan. Š' tim je premagal vse sovrashnike. Na sadnje je bil umorjen 7. dan profenza 312.

Nauk.

Verni morejo biti sheljni svetih naukov, in delati po njih.

Šveti Luzijan je bil od prvih let do smerti svešt Bogu, ker she v' sazhetku je bil poln ognjenih shelj po Jesusovih naukih: te je on smiraj premishljeval in se jih uzhil. Prav govori Šalomon: „Sazhetik modrosti so resnizh-ne sheljé po nauku.“ Modr. 6. 18. On je smiraj v' serzu imel, kar je obljubil per svetim kerstu in kar je Kristusu dolshan; sa to je nevernikam odgovarjal: Jest fim kristjan.

Ta beseda vse dolshnosti sapopade, in rasla-ga. — Bodi tudi ti smiraj lazhen Jesufovih nauk. De to storish, premisli: Šin boshji je is nebes prishel naŝ uzhit. Kakŝhini bi mi bili bres njegovih nauk.

Vezhna hvala bodi usmiljenimu uzheniku Jesufu, kteri nam je pernesel luzh, in saflu-shil gnado, de bi sposnali, kaj je storiti, in tu-di storili. Šlaba natora bi naŝ uzhila rezhi: Blagor bogatim — veselim — rasujsdanim; pa Jesuf, uzhenik, odganja te smote. Mi bi ra-sujsdano in krivizhno shiveli, bres vŝiga ozhi-tanja vesti, vŝi bi bili pogubljeni. Ljubi tedaj svete nauke Jesufove.

Ako te reŝniza prav veseli, bosh nauke rad posluŝhal in premishljeval, bosh pridige, in vse svete nauke s' sheljnim in ravnim ser-zam posluŝhal. Zhe ne maraŝ sa Jesufove nauke, sanizhujesh Jesufa samiga. Posluŝhaj, kako straŝhno Jesuf govori sanizhevavzam bo-shje besede: „Vi ŝte is ozheta hudizha.“ Poŝlej perŝtavi: „Kdor je is Boga, besedo boshjo po-sluŝha.“ Jan. 8, 44, 47.

Ako te reŝniza prav veseli, bosh rad shivel po nji. Kaj ti pomaga posluŝhati, zhe ne shiviŝ po naukih? Kaj ti pomaga doŝti snati, zhe ŝlabo shiviŝ? Marŝkteri hvali na-uke Jesufove s' besedo, pa jih sanizhuje s' shiv-ljenjem. Posluŝhaj svetiga Pavla: „Niŝo ti, kteri poŝtavo ŝliŝhijo, pravizhni; temuzh ti, kteri poŝtavo dopolnujejo.“ Rim. 1, 13. —

Tedaj shivi sveto po svetih naukih, ker bosh tudi po njih sojen. Beseda, ktero je Jesus govoril, te bo sodila na posledni dan.

Ne poslušhaj svojiga hudiga posheljenja, ali hudobnih naukov soper rasodeto besedo boshjo. Šlaba natora nerada nosi potrebno tesho boshjih sapoved: sa to si vedno persadeva polajshati jarm Jesusovih naukov. Zhe si rešnize sheljin, bosh od nje rasvitljen; zhe rešnize ne ljubish, bosh poln svijazh soper njo. Hudobnik nozhe saštopiti, de bi dobro delal; on sovrashi luzh, ker so njegove dela hude. Kdor je slabiga shivljenja, ne terpi rad sdraviga uka. Njemu je vse previšoko dognano, vse preojstro in vse preteshko.

Preljubi moj! ne pohujshaj se nad slabimi, in ne poslušhaj hudobnih, ker ti so lutka od sovrashnika peršijana, pa potlej bo v' ogenj vershena. Poslušhaj in ubogaj le katoljško zerkev, šteber rešnize; in sopet ti perporozhim, ne poslušhaj in ne posnemaj hudobnih, ker veliko gresnikov te ne bo rešhilo na dan sodbe. Poslušhaj, kakor govori sveti Pavel: „Ako bi ravno is nebes angel prišel vam osnanit sunaj tiga, kar smo vam osnаноvali, naj bo preklet.“ Gal. 1, 8.

M o l i t e v.

O Jesus, sonze moje dushe, in vsiga sveta! ti si luzh pernesel na svet, pa jest, neum-

ni zhlovek, fim do sdaj ljubil tmo, in sovra-
shil luzh sato, ker so moje dela bile hude.
Špazhenost mojiga serza in shivljenja je bila
kriva, de fim si smishljeval sgovore soper tvo-
je sapovedi, de fim greslhne dela opravizhe-
val, in de fim po slabih shegah neumniga
sveta slepo shivel. Špazhenost mojiga serza mi
je prijetno storila vse, kar so mi hudobni pra-
vili, in de fim raji njim verjel, ko tebi,
in tvojim namestnikam, duhovnim. Odpusti
mi, o Jesus! mojo hudobijo; sa naprej bom
le tvojo zerkev poslusshal, in hozhem le po
njenih naukih shiveti. Daj mi gnado po tvo-
jih sapovedih shiveti, varuj me pred sapelji-
vim pohujshanjem, daj mi serzhnost vse hu-
do raji prestati, ko tebe shaliti, daj mi sta-
novitnost v' dobrim, de ne opešham, in de
tvojo milost hvalim vekomaj. Amen.

VIII. dan profenza.

Sveti Severin, Esterajharski uzhenik.

Sveti Severin, maslnik is velikih shelj prav
sveto shiveti, in Bogu prav skerbno flushiti,
je shel v' daljne deshele svete pushavnike ob-
iskat, de bi se od njih nauzhil popolnoma shi-
veti. Per njih je bil vezh zhafa v' vsih do-
brih delih, in je shelel smiraj per njih ostati;

od boshjiga rasvltljenja pa gnan, je prishel v' nashe deshele gresfnike preobrazhat k' Bogu. On je v' majhnim mestu bliso Duneja spazhenim prebivavzam osnanel pokoro, pa ga niso hotli poslushati. Na sadnje jim je oistro rekel: Ako se ne spokorite, val bo Bog hudo, hudo pokoril: neusmiljeni sovrashniki bodo nad to mesto prishli, vse bodo pomorili in poshgali. Oni pa so se mu posmehovali.

Šveti Ševerin je tisto terdovratno mesto sapustil, in v' drugo shel. Zhes majhen zhal so prishli Ogri, kateri so bili takrat neverniki, so mesto premagali, vse pomorili in poshgali. Drugim mestam okolj in okolj so enako delali; potlej so prishli nad tisto, v' katerim je bil sveti Ševerin. Mestnizhani so bili v' grosnim strahu, pa na ognjene besede njegove so se k' Bogu spreobernili. Bog je njih pokoro in proshnje uslishal, in jih naglo reshil od hudih sovrashnikov.

Leta svetli flushabnik boshji je tudi na Dunaji in v' drugih mestih osnanel pokoro; veliko dobriga je delal v'fim; v' pokori in terplenji je vedno shivel; kakor je pa sveto shivel, je tudi sveto umerl v' letu 480.

Nauk.

Sakaj nam Bog poshilja nadloge?

Šveti Ševerin je resnizhno govoril: Bog poshilja nadloge savoljo grehov; in f' pokoro

se potolashi pravizhna jesa boshja. Vender moremo sposnati, de vfi smo strahovanja in nadlog potrebni, ker smo spridene natore; in sraven moremo sposnati, de Bog tudi pravizhnim poshilja nadloge. Bog tako ravna s' svojimi prijatli, de se raji lozhijo od sveta, de sbrishejo svoje makeshe, in vezhi plazhilo prejmejo v' nebesih. Besede angelja Rafaela starimu Tobiju rezhene so prezhudne, pa ravno one poterdijo, kar je bilo sgoraj rezheno. On je tako govoril: „Ker si bil prijeten Bogu, te je nadloga mogla skufiti.“ Tob. 12, 13.

Bog s' terpljenjem obiskuje gresnike, de se spreobernejo. Od tiga prizhuje sveti Pavel, rekozh: „Mi smo od Gospoda pokorjeni, de ne bomo s' svetam pogubljeni.“ I. Kor. 11, 32. Nadloge sadevajo gresnike, de sposnajo, koliko je hudo in grenko Gospoda sapustiti; de k' njemu sdihujejo, in se spreobernejo. Na semlji, nerodovitni pufhavi dobriga in rodovitni hudiga, ne moremo biti bres nadlog: to je pa, de jo teptamo s' mi-flami, kakor jo teptamo s' nogami, in sdi-hujemo po nebeskim kraljestvu.

Terdno misli, de so vse nadloge od Boga. Prerok Amos vprasha: „Je li nesrezha v' mesti, ktere bi ne bil Gospod storil?“ Am. 3, 6. Vse nadloge so od Boga. Vetrovi, mras, su-sha, mozha, ogenj, bolesni, sovrashniki, in vse stvari so shiba v' boshji roki. Zhe kaj terpisih od nadleshnih ljudi, zhe nimash sre-

zhe per hishi, zhe so flabe letine, zhe je voj-
ska, ali kar si bodi hudiga, sunaj greha vse
je od Boga. Ti dolshish vse druge, pa no-
zhesh sposnati: Bog me shtrafuje savoljo gre-
hov. Zhe pa sposnash, kaj ti pomaga, ako
se ne poboljšash? Poslušaj besede svetiga
pisma: „Ogenj, tozha, lakota in smert, vse
to je sa mashevanje storjeno.“ Širah. 39,
35. David tudi prizhuje: „Ogenj, tozha,
sneg, led, pish in vse nadloge spolnujejo
boshje povelje.“ Pf. 148, 8. Ravno sato Bog
tebe shtrafuje f' zhloveki, kateri te sovrashi-
jo in stiskajo. On ni kriv njih hudobne
volje, pa perpušti to, ker si ti vreden. On
te tepe s' njimi, potlej bodo pa oni hudo
pokorjeni. Od tiga je neisrezhenno veliko sgle-
dov v' svetim pismu. — Jenjaj tedaj od kri-
vih sodeb, in le sebe kriviga sposnaj. Jeremi-
ja vprasha: „Kdo je moder, de bi sastopil,
sakaj je deshela rasdjana?“ On odgovori: „Ker
so ljudje Gospodove sapovedi sapuštili.“ Jer.
9, 12, 13.

Ne zhudi se, de Bog shtrafuje hude dela,
ker je pravizhen in svet. Zhisle so njegove
ozhi, in ne more hudobiye terpeti. Premisli
koljko hudiga je na svetu, kdo se Boga is-
ljubesni boji, koljko pravize in svetosti je
med nami? Dobriga je malo, hudiga veliko;
ni vezh nedolshnosti, ni vezh pokore na sve-
tu. Pohujshanja je toljko, de se skoraj she
ne misli na besede Jesusove: „Gorje svetu
savoljo pohujshanja.“ Mat. 18, 7. Tedaj,

kakšna modrost in praviza je tvoja, o gresnik! de hozhesh po svoji hudi volji shiveti, in se zhudish, ako Bog poshilja nadloge: zhuditi bi se mogel, de nismo vsi pokonzhani. Ref, boshja milost je, de smo she shivi, de nismo pogubljeni.

Preterpi voljno vse nadloge, ker si jih refnizhno vreden. Vse, karkolj se ti hudiga pergodi, prenesi v' duhu pokore, in ne savorisi Gospodoviga svarjenja. V' vsih nadlogah imaj pred ozhmi Jesusove besede in rezi is serza: Šgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji. Ti pravish: Lahko bi preterpel, ako bi od ljudi hudiga sa dobro ne prejemal. Neumnesh! To je pravizhno plazhilo tvoje nehvaleshnosti, ker ti s' Bogam ravno tako delash. Porezhesh: Vse krishe bi loshej preterpel, ko tiga. O neumni gresnik! ti zherv in pepel bosh vsigamogozhuiga Baga vshugal. Hozhesh nar modrejshiga uzhati, kako te ima pokoriti. Kdo si ti, de se hozhesh s' Bogam pravdati in predersno vprashati: Sakaj mi te nadloge poshiljash? Ti si bil velikokrat vreden pekla, ne brani se majhniga in kratkiga terpljenja. Zhe hozhesh, ali nozhesh, moresh terpeti. Branish se teh krishev, pa si she hujshih vreden. Ne brani se tedaj krishev, ampak voljno preterpi; zhe voljno terpish, loshej terpish, in sraven veliko plazhila saflushish. Poterpeshljivo ti je potrebna, de boshjo voljo storish, in oblubo vezhniga shivljenja sadobish. Hebr. 10, 36.

Bog te shtrafuje in terpinzhi, de se spokorish, in ti ogrenjuje is gole milosti posvetno veselje, de pogubljen ne bosh. Bog ti ne poshilja nadlog le sato, de terpish, temuzh de f' pravo pokoro njega ishesh. Gorje tebi, ako bi te pustil v' grehah mirno shiveti. Špreoberni se tedaj k' Gospodu, in te bo reshil is nadlog; zhe te pa ne bo reshil, ako se ravno poboljšash, ti bo potlej obilnishi plazhilo dal. — Mermrash zhes krishe, in terdovraten v' grehah ostanesh. Terpish, ne savoljo pravize, temuzh savoljo svojih grehov, pa se hudujesh, in se ne poboljšash. Bog te pokori savoljo prejšnih pregreh, pa ljubesen do njih je smiraj mozhna v' tebi. Obetash poboljšhanje, pa zhasa sa poboljšhanje vender le nikolj ni. Profish fizer Boga sa reshenje, pa f' svojo terdovratnostjo ga permorash te she hujshi shtrafati; jenjaj tedaj od grehov, in on bo jenjal od tepenja.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! vem, de me shtrafujesh le sato, ker sim gresnik, pokorjenja vreden in potreben. Ti mi poshiljash nadloge, de bi se poboljšhal, in vekomaj ne terpel. Ti si Ozhe usmiljenja in le is ljubesni me spokorish. Pravizhna je tvoja shiba. Veliko dobra sim prejel od tebe, in tudi sdaj prejemam, pa nehvaleshnishi sim bil od vsih drugih; si me s' nadlogami stiskal, pa sopet ni-

fi per meni nizh opravil. Vzhasi fim obetal pokoro, pa le obetal jo f' pizhlim serzam, pokore vender nisim delal, in do sdaj fim ti nepokoren shivel. Savershenja fim vreden, sposnam, pa ravno tvoje strahovanje mi daje upanje, de me she vabis k' pokori. Pravi- zhen in usmiljen si, o Gospod! vezh se ne bom tebi vstavljaj, daj mi gnado prave pokore, in tepi me tukaj po svoji milosti, de pogubljenju odidem. Sveti Severin, osnanovaviz pokore, sprosi mi po Jesusu Kristusu praviga duha pokore, de se spreobernem, ne le voljno, ampak tudi s' veseljem terpim, in de se po smerti vekomaj veselim. Amen.

IX. dan profenza.

Sveti Gordi, marternik.

Sveti Gordi, stotnik (*poglavar zhes sto mosh*) v' mestu Zesareji, je bil svest, mogozhen in od vsih zhashten. V' letu 303 pod zesarjama Dioklezianam in Maksimianam je hudo preganjanje vstalo zhes zerkev. Od tiga hudiga preganjanja ozhak sveti Basili pravi: Neverniki so bili bolj neusmiljeni od sverin; kdor ni hotel moliti malikov, je bil bres vfiga usmiljenja umorjen; pushave in jezhe so bile polne kristjanov, hishe pa prasne.

Šveti Gordi je pred Bogom dobro premislil, potlej je sklenil svojo imenitno flushbo puštiti, in v' puhavo beshati, kar je tudi storil. V' puhavi je shivel v' molitvi in v' pokori. Njegova duha se je v' puhavi zhe dalje bolj vnemala, in drugiga ni shelela, ko veliko terpeti sa vero Jesufovo. On je svedel, de v' Zesareji bodo neverniki velik prasniki obhajali; shel je v' mesto, de bi te neumne od hudiga odvernili; pa bersh so ga sposnali, savpili, s' sobmi shkripali, ga popadli in peljali pred oblastnika, pred katerim je prav serzhno sposnal Jesufa, in sanizheval malike. Oblastnik ves ferdit v'kashe svojim flushabnikom, de naj perpravijo shibe, noshe, sekire, ogenj. Šveti Gordi ves vesel rezhe: Bog je moja pomozh, nizh se ne bojim; zhe bom huji terpel, vezhi plazhilo me zhaka. Kadar so ga neverniki martrali, jim je sam serzhnost dajal, ker je shelel she vezh terpeti.

Oblastnik vidi, de f' hudo nizh ne opravi, mu sazhne prijasno govoriti, in mu obljudi zhast, bogastvo in veliko drugiga, zhe se odpove Kristufu in malike moli. Š. Gordi serzhno odgovori: Neumen si, zhe mislisch, de bi jest prodal lepe nebefa sa posvetne dobrote. Oblastnik se raserdi, in ga bersh obsodi. Takrat so perstopili prijatli k' svetimu Gordiju, in so ga profili, rekozh: Šaj s' besedo tolashi oblastnika, de ne umerjesh v' nar lepshi starosti; sadosi je, de Jesufa v' serzu imash. On jim odgovori: Ne obshalovajte mene, te

muzh sebe. Jest fim perpravljen ne le enkrat, ampak tavshentkrat sa Kristusa umreti, ker je tudi on sa me umerl.

Kadar oblastnik vidi njegovo serzhno stanovitnost, ktero je on terdovratno nepokorshino mislil, ga je ukasal umoriti. Is nekterih besedi svetiga Basilija se sklene, de je sveti Gordi v' ognji svoje shivljenje sklenil.

Nauk.

V' slehernim stanu je mogozhe dusho svelizhati.

Šveti Gordi je bil stotnik, in prizhuje, de je mogozhe v' vsakim stanu dusho svelizhati. Soldashki stan je zhashtit, pa slabimu zhloveku je nevaren. Vojshak sa svojo deshelo vnet, svest svojim vikshim, tudi s' nevarnostjo svojiga shivljenja, serzhan soper sovrashnike, vender v' sredi morije usmiljen, pravizhen in bogabojezh, je sosebne hvale vreden. — Ne le sveti Gordi, ampak tudi veliko drugih vojshakov je sveto shivelo, in tudi sa vero shivljenje dalo. Neverni zesarji niso imeli bolj svetlih soldatov, ko so bili kristjani, ker oni so jim bili svesti savoljo Boga! pa tudi so raji dali vse, in tudi shivljenje, ko odstopiti od Boga. Kdor je od vikshih v' soldashko flushbo poklizan, more perve verne posnemati; naj bo svest, bogabojezh in poterpeshljiv, in bo veliko plazhilo od Boga prejel.

Lashnjivi prijatli so obdali svetiga Gordija, in so sheleli ga odverniti, pa niso nizeh samogli opraviti. Oni so mislili ufmiljeni biti, pa so bili neufmiljeni. Kristjan moj! ljubi Boga, in bosh slabe prijatle ne le hitro sposnal, ampak tudi serzhno odpravil. Dobrih prijatlov je slo malo. Vsaki da svoj svet, kakor mu je, ali ni resniza per serzu. Ni tvoj prijatel ta, kateri se tebi perlisuje; in ni tvoj sovrashnik ta, kateri tebe svari. Varuj se prijatla nebogabojezhiga; kdor ne ljubi Boga, ne more ne sebe, ne tebe prav ljubiti. Tudi ti bodi s' drugimi pravizhen in resnizhen. Preljubi moj! spremisli svoje serze; morebiti vskiga poslusshafsh, ako te ravno sapeljuje; morebiti se bojish shaliti zhloveka, tudi kadar ne moresh njemu in Bogu dopasti. Tebe vprasha sveti Avgushtin: Kaj bi ti sazhel v' bolezhinah, ker se neumno bojish besedi? — Poslusshaj in vbogaj prijatla dobriga sveta, in tudi ti uzhi druge po volji boshji.

Šveti Gordi in vsi svetniki so bili serzhni in stanovitni, ker so vedno pred ozhmi imeli prihodno shivljenje. Lepe nebefa, strashni pekeli in neskonzhno vezhnost so oni smiraj premishljevali: sato so bili v' dobrim stanovitni. Šlep greshnik! ljubesen do Boga nima mozhiv' tebi, ker ljubesen do greha le bolj neobzhutljiviga dela. Kaj je storiti? Premishljuj saj vezhno pogubljenje, de te bo skerbelo, de bosh is serza molil, de greh opuštish, in szhasama opravizhenje sadobish. Ve-

dno premislihuj besede Jesufove : „Poberite se od mene vi prekleti v' vezhni ogenj!“ Ako bosh skerbno to pravizhno sodbo premislijeval, bosh saj nekoliko sapopadil hudobo greha. Greh permora ljubesnjiviga in usmiljeniga Jesu-fa, obsoditi dusho v' pekel, sa katero je vso svojo presveto kri prelil. Zhe ti ostanesih terdovraten, bosh v' neisrezhenih bolezhinah vekomaj. V' peklu te bo vest pekla, ker si bil toljkanj gnadam nehvalessen. V' katoljski zerkvi vshivash vse dobrote, pa sanizhujesh gnado, sapovedi, boshjo besedo, sakramente in vse. Sato pravim, vest te bo pekla neisrezheno in vekomaj, ker si sam pahnih svojo dusho v' bresen velikiga terpljenja.

Pravish: Zhe bom pogubljen, ne bom sam. Vem, de ne bosh sam: bosh sraven sebe, okolj sebe, nad seboj, pod seboj neisrezheno veliko prekletih dush in savershenih duhov imel. Ti, in drugi bodo preklinjevali Boga, sebe, shlahto in vse, tudi med seboj se bodo grosno sovrashili. Sdaj eden drugiga napeljujejo v' greh, potlej bodo eden drugiga kleli rekozh: Prekleti starshi, ker ste meni vse pregledovali; prekleti otrozi, ki ste krivi mojiga pogubljenja; prekleti tovarsh, kateri si me uzhil greshiti; prekleti prijatel, ki si me v' vezhne bolezhine perpravil. Vidish konez greshne ljubesni, in sposnash predersnost svojih neumnih besedi, zhe bom pogubljen, ne bom sam? Ljuba kristjanska du-sha! ne savershi se, ponishno sposnaj in rezi:

M o l i t e v.

O grosa, strah in trepetanje! le premalo in skoraj nizh nisim do sdaj premišljeval, kaj hudiga zhaka nehvalesshniga greslnika. O-zhe nebeshki! dosihmal sim jest delal le sa svoje vezhno pogubljenje, in nisim pomislil, kam grem. V' grehah sim mirno shivel, in nisim hotel vediti, kako veliko nesrezho si nakopavam, to je vezhno pogubljenje. Sdaj sa naprej si svolim le pokoro, pokorjenje, solsé in dobre dela, de v' pekel ne pridem. Premalo je she to, le pogubljenja se bati; pomagaj meni s' svojo gnado greha se varovati, se spokoriti, in dobre dela dopernashati is ljubeshni do tebe. Usmiljeni Jesus! kdo samore praviti tvoje dobrote in moje grehe? Veliko je pogubljenih manj vrednih pogubljenja ko jest, vender she shivim, ja she shivim, s' tvojo gnado se samorem spokoriti, in v' nebesh priti. Upam v' tvojo milost, vender ne bom nikdar bres strahu. Tebi se v' roke podam, pomagaj mi, de s' pravim poboljšhanjem in s' usmiljenja sadobim odpushenje grehov in frezhno vezhnost. Amen.

X. dan profenza.

Sveti Pavel, prvi pufhavnik.

Sveti Pavel je bil rojen v' Egiptu od bogatih in katoljskih porodnikov okoli 228. On se prvi pufhavnik imenuje sato, ker se ne more vediti, de bi kdo bil pred njim v' pufhavi shivel. On je bil she mladenzh krotak, prijasen, brumen in uzhen. Kadar je bil petnajst let star, so mu starshi pomerli, in po njih je veliko premoshenja poverbal.

Nekaj let potlej je neusmiljeni neverni zesar Dezi sapovedal hudo preganjati katoljsko zerkev. Sveti mladenzh Pavel se je prestrahil, in shel v' samotno val, pa tamkaj je svedel, de blishna shlahta ga hozhe sdati, de bi se njegoviga polastila. Takrat gre v' pufhavo, de bi ondi perzhakal konez hudiga preganjanja. V' sazhetku je njemu bilo slo bitko, delezhi biti od vsih ljudi, in v' pomankanju vsiga, kar telo potrebuje. Mladi in bogati mladenzh v' berlogih prebiva, in nobene pomozhi nima. Ako je bila ravno pufhava shalostna in strashna, se je vender pervadil, in mu je szhasama dopadla. Sklenil je v' pufhavi do smerti ostati, moliti, se postiti, Bogu slushiti in dusho svelizhati. Hodijo zh po pufhavi je nashel prestorno jamo, okolj nje so bile rodovitne drevesa, in bliso lep studenz bistre vode. Ondi je bil smiraj.

Šveti Pavel je dolgo zhafa le sadje imel sa shivesh, pa v' starosti mu je bilo to preflaba jed. Bog ga je zhudno potlej redil; krokar mu vsaki dan pol hleba pernese. Bog je ofkerbel svojiga flushabnika, ker je njemu pridno in stanovitno flushil.

On je bil she v' pushavi okolj devetdeset let, in bi bil vsimu svetu nesnan ostal, ako bi Bog ne bil poslal do njega svetiga Antona pushavnika. Švetimu Antonu je bilo rasodeto, de sveti Pavel delezh od njega v' pushavi po angeljsko shivi. Šveti Anton, ako ravno go lét star, se vsdigne in hodi po pushavi dva dni in eno nozh, de sam ne ve, kam gre. Bog ga je vodil, in frezhno najde berlog svetiga Pavla, pa ta je bil od snotraj sapert. Šveti Anton prosi mu odpreti, pa ni uslishan: sdihuje in joka vezh ur pred berlogam, in savolj velike nadleshnosti mu sveti Pavel odpre.

Kadar sta se sposnala, sta se objemala, kushovala, in Boga hvalila. Šveti Pavel vprašha svetiga Antona: Kako je sdaj na svetu? Je she kaj malikovavzov? Kadar sta se lepo pogovarjala, krokar perleti, in pernese hleb kruha. Takrat rezhe sveti Pavel svetim Antonu: Glej zhudno in usmiljeno previdnost boshjo! she shešdeset let prejemam vsaki dan pol hleba, ker sva pa danš dva, je Bog zeli-ga poslal. Tisti krub sta per studenzu vshila, vso nozh skupaj molila, in Davidove psalme péla.

Kadar se dani, rezhe sveti Pavel svetimu Antonu: Umerl bom kmalo, pojdi po plajsh ranziga svetiga Atanasja, de moje truplo va-nj savijesh in pokopljesh. Šveti Anton hiti po plajsh; kadar nasaj pride, najde truplo svetiga Pavla klezhe, s' glavo in rokami proti nebu. V' sazhetku je mislil, de moli, potlej je sposnal, de je she mertev. Takrat milo joka, savije njegovo sveto truplo v' plajsh, in po shegi katoljshke zerkve moli dolgo nad njim. Ker sveti Anton ni orodja imel v' pufhavi, sa pokopati to sveto truplo, sta pertekla dva leva, sta sadošt prostorno jamo naredila, svetimu Antonu se perlisovala, in shla sopet v' hosto. Šveti Pavel je bil star okolj 113 let, kadar je umerl.

Nauk.

Kdor hozhe Bogu svesto flushiti, naj pre-shene ljubesen do sveta.

Sveti Pavel je shel savoljo preganjanja nevernikov v' pufhavo, de bi v' nji flushil Bogu in se svelizhal. Blagor njemu, ker je bil preganjan savolj pravize, in blagor vsm, kteri hudobnih preganjanje voljno preterpe. On je imel pred ozhmi Jesufa, kteri je beshal pred neusmiljenim Herodesham v' Egipt, in potlej veliko prestal od hudih sovrashnikov. Marija in sveti Joshef sta tudi veliko terpela sa pravize voljo. Vfi, kteri hozhejo v' Jesu-

fu Kristusu brumno shiveti, preganjanje ter pé. — Kristjan! ne zhudi se nad tim: stara navada je od sazhetka sveta, de dobri so od hudobnih sovrasheni. Ne boj se preganjanja, temuzh ostani svest Bogu, in on ti bo obilno povernil.

Švetniki so vezh terpeli, ko ti, ako so bili ravno bolji, ko ti. Njih veliko terpljenje sveti Pavel popishe rekozh: „Oni so bili kamenovani, preslagani, skufhani, s' mezham umorjeni; hodili so v' kosjih koslah, uboshni, v' nadlogi in v' revshini. Švét njih ni bil vreden; in potikali so se po puhavah, po gorah, berlogih in jamah.“ Hebr. 11, 37, 38. Varuj se godernjanja, ktero nizh ne pomaga, in ti odvsame saflushenje per Bogu. Ne poverni hudiga sa hudo: ti ne smesh tudi svojim sovrashnikom nizh hudiga pervoshiti, temuzh moli sa nje, delaj jim dobro sa hudo, in tako bosh otrok nebeshkiga Ozheta, kateri dobrim in hudim dobro daje.

Sveti Pavel je bil bogat, vender je rajš sapustil vse, ko shiveti v' nevarnosti vezhniga pogubljenja. Tudi ti tako delaj, ako ne samoresh drugazhi svoje dushe ohraniti v' nedolshnosti. Kaj bi ti pomagale vfiga sveta kraljestva, zhe bi dushe napravil? kakshno menjo bosh dal sa svojo dushe? Tedaj, zhe je zhlovek ali druga stvar tebi ljuba in potrebna, kakor desno oko ali desna roka, versi od sebe, ako te pohujsha. Varuj se prav skerbno ostudne lakomnosti. Lakomnik ima tudi

dušho na prodaj; on proda nebesa sa majhno rezh. Lakomnik je, ko Juda sdajaviz, kateri je drago masilo zenil tri sto srebernikov, Jesusa je pa prodal sa trideset. Varuj se lakomnosti, ker ta ni nikdar fita, in nikolj ni pravizhna. Ona obrodi shkodljive skerbi, odvrazhuje od boshje flushbe, napravlja nevošljivost, jeso, krivizo in veliko hudiga. Šveti Pavel prav ob kratkim veliko pove: „*Kdor hozhe obogatiti, pade v' hudizhovo sadergo.*“ Bodi ubog v' duhu, kakor Kristus sapove, in sgled daje. Poslušhaj, kaj od sebe pravi: „Lefize imajo jame, in ptize gnjesda, jest pa nimam, kamor bi glavo naslonil.“ Luk. 9, 58. Zhe veliko premorešh, bodi ponishen in blisnimu usmiljen: zhe tiga ne delašh, huda sodba te zhaka. Zhe malo premorešh, naj ti bo to malo sadošti. Zhe veliko ali malo premorešh, raji ob vse pridi, ko greshti. Kaj ti bo bogastvo pomagalo v' vezhnosti? Špravlaj bogastvo v' nebesih s' dobrimi deli: tiga ti ne bo mogel nobeden vseti, in ga bošh vshival vekomaj.

Šlushi Bogu svešto, in terdno upaj v' njega. Bog nobeniga pravizhniga ne sapušti. On tudi ptize in shivali redi: ti si veliko bolji od njih. Nebeshki Ozhe ve. zhesar potrebuješh; tedaj ne skerbi nepokojno, ko neverni sa shivesh in oblazhilo. Ishti nebesko kraljestvo, in kar ti gori pomaga, in usmiljeni Bog te bo ofkerbel. Mati ne more posabiti svojiga otroka, veliko manj bo Bog te

be posabil: le glej, de njemu skerbno in stanovito flushish. Premisli, kako zhudno je Bog nafil Daniela v' levnaku; kako Jesus mnoshize v' pufhavi; ravno tako tiga svetnika svetiga Pavla, kterimu je krokar nafil kruh. Ne zhudi se nad tim, ker Bog je neisrezhenost usmiljen in vfigamogozhen. Šveto pismo prizhuje, de je usmiljeni Bog tudi preroka Elijata tako redil. Poslufhaj besede svetiga pisma: Bog je preroku Eliju rekel: Škri se per reki Karit, tam bosh vodo pil, krokarjem fim sapovedal te rediti. Krokarji sjutra in svezher njemu kruh in meso donafhajo. III. Kralj 17, 3, 4. Upaj v' boshjo previdnost, pa tudi ti bodi previden. Kadar bosh v' stiskah savoljo Boga, te bo zhudno reshil: zhe rad delafh in molish, te bo ofkerbel, kakor je obljubil; pa vedi, de Bog ni obljubil, podpirati lenobo, bahanje, rasujsdanje, poshreshnost; s' besedo, tvoje posheljenje. Špremisli svoje shivljenje, in lahko sposnafh, de fi delezh od Jesusovih nauk, po kterih so svetniki shivelili; sato rezi:

M o l i t e v.

O Bog! kadar premishljujem shivljenje tvojih sveštih flushabnikov in svoje posvetno sadershanje, sposnam svojo veliko mersloto in nevarnost. Šveti Pavel pufhavnik je she v' mladosti sanizheval, karkolj je prijetniga in sapeljiviga na svetu; jest pa bolj ljubim

revno semljo, ko nebesa. On je sapustil svoje pravizhno in veliko premoshenje, de bi v' pufhavi pokoro delal; jest fim lakomniga serza, de nikoli niso moje shelje blaga nasitene. On je sapustil drushbo ljudi, de bi v' samoti varno shivel; jest sovrashim samoto in tje hitim, kjer je moji dushi nar bolj nevarno. On je v' veliki pokori, ako ravno nedolshen, smiraj shivel; jest fim do sdaj gresfno shivel, in pokoro le obetal. On je le vodo pil, sadje jedel, in le v' veliki starosti malo kruha sa shivesh imel, sraven pa dan in nozh tebi flushil; jest pa shelim le v' dobrotah plavati, ako ravno smiraj gresfno shivim. Kaj bo sa mojo ubogo, gresfno dusho? Usmiljeni Gospod! vreden fim, vender mi ne sapovesh ojstriga pokorjenja, kakorfno fi je svolil sveti Pavel, pa mi ga sapovesh po moji mozhi, Shelim, hozhem, obljubim sa naprej v' pokori shiveti. Zhutim, de ti mi dajesf drugazhne misli, ker sposnam svojo slepoto in hudobo, dajaj mi obilnisfi gnado po tvoji sveti volji stanovitno shiveti. Sa naprej hozhem sa posvetne dobrote toliko marati, kolikor blato zhiflati: naj bo meni svet krishan, in jest njemu, de tebe sadobim. Amen.

XL. dan profenza.

Sveti Teodos, duhovni ozhe veliko menihov.

Sveti Teodos je bil rojen v' desheli Kapodozii v' letu 423 od bogabojezhnih staršev, kteri so ga sredili prav skerbno v' kerskanski brumnosti. On je rad bral in skerbno premišljeval sveto pismo, sato se je njegova dobra dušha zhe dalje bolj vnemala v' ljubesni do Boga in do blishniga.

Ker je bil tolikanj vnet, je sklenil sapustiti svet: je shel v' daljno deshelo is namenam v' puhavo iti; pa de bi prav varno flushil Bogu, je prej shel k' nekimu svetimu moštu, s' imenam Longin, kteri je prebival v' Jerusalemu; per njem se je navadil po vseh naukih Jesufovih shiveti. Od ondod je shel verh neke gore v' neko jamo, kjer, kakor so takrat sploh ljudje mislili, so sveti trije kralji prenozhili, kadar so is Betlehema shli nasaj v' svojo deshelo. Ondi je Bogu flushil v' pokori in vseh dobrih delih.

Švetošt bogabojezhiga Teodosa ni ostala skrita; k' njemu jih je nekaj prishlo s' sheljami pokoro delati; in so se njemu podvergli. Tim in drugim je nar prej sapovedal premišljevati smert. On je mislil, in je ref, de sazhetik brumniga shivljenja je molitev in premišljevanje. Szhasama je imel pod seboj ve-

liko menihov, katerih shivljenje je bilo delati v' duhu pokore, premishljevat, moliti.

Šveti Teodos je bil poln ponishnosti, pa tudi serzhnosti in ognja sa katolishko v'ro. Ob njegovim zhasu je zesar Anaštasi hotel vse permorati v' krivoverstvo verovati, in je preganjal stanovitne v' katolishki veri. Šveti Teodos je zesarju prav serzhno pisal, in je tudi okolj in okolj obhodil deshele, de bi v' pravi veri vterjeval katolishke kristjane. Zesar je to svedel in filno se raserdil. Ukasal je tudi svetiga Teodosa v' daljno deshelo gnati; pa on je vse te nadloge veselo prestal. Zesar Anaštasi je kmalo umerl, in sveti Teodos je prishel nasaj k' svojim meniham. Šveto je shivel in sveto umerl v' letu 529.

Nauk.

Šmert daje sposnanje in skerb svojo dusho svelizhati.

Prav je sveti Teodos uzhil premishljevat smert, ker to premishljevanje je sazhetik vfiga dobriga. Šmert je nar bolji svetovaviz. Šmert spomin je grenak, pa ravno to je spazhenimu zhloveku potrebno. Šmert bo grenka, pa sosebno sato, ker potlej bo sodba. Dusha bo shla v' vezhnost, bo vseta v' nebefa, ali vershena v' pekel na vekomaj. Kdor prav skerbn premishluje smert, se lahko varuje vseh grehov in lahko dopernasha

vse sapovedane dobre dela. Premišljevanje smerti uzhi lakomnika, de ne bo nizh f' seboj vsel, in de f' fhkodo svoje dushe tolikanj skerbi sa svet. Šmert uzhi ponishnost, ker odvsame lepoto, mozh, zhaft, oblast in vse, kar tukaj povikshuje zhloveka. — Šmert uzhi nezhiſtnika svoje oftudne dela, besede in miſli opuſtiti; telo, savoljo kteriga gerdo shivi, bo versheno v' jamo, kjer ga bodo zhervi sne-dli, dusha njegova bo vershena v' pekel, kjer bo neisrezheno terpela. Šmert daje vſim lju-dem potrebne nauke, in blagor zhloveku, kteri jo vedno premišljeje. Šlehernimu pravi ſveti Avguſhtin: Verjami meni, hudo po-sheljenje je bres mozhi v' zhloveku, kteri po-goſtim premišljeje smert. Kriſtjan! premiš-ljuj smert, in ſe ſkerbno perpravljaj f' poko-ro, morebiti je bliſo.

Šveti Teodosi je neisrezheno ſkerbel, ſvo-jo edino neumerjozho duſho svelizhati. Vred-noſti duſhe nihzhe popolnoma ne ſposna; ve-ra pomaga nekoliko jo ſposnati, ker uzhi de je vſtvarjena po boſhji podobi, de je edina in neumerjozha. Le savolj duſhe ſo ſe ojſtro pokorili puſhavniki in drugi; savoljo nje ſo ſpokorni greſhniki vedno v' ſolsah; savoljo nje ſo marterniki kri prelivali. Neumnim greſhnikam je duſha, kar je dragi kamen ne-vedimu otroku. De ſposnaſh, koliko je duſha vredna, glej, kaj je ljubi Jeſuf ſa njeno reſhenje dal, dal je vſo ſvojo preſveto kri. Šveti Peter naſ opominja, prav dobro to ſpre-

mislliti, rekozh: „Niste s' slatam ali s' frebram reshni, temuzh s' drago kervjo Jesufovo.“ I. 1, 18, 19. Dusha je vezh vredna ko ves svet. Kristjan! kaj bi ti pomagalo ves svet v' svoji oblafli imeti, dusho pa pogubiti?

Ker s' vero sposnash vrednost svoje dushe, fkerbi sa njo. Sa svoje dushe voljo premaguj sapeljivo posheljenje; delaj neutrudeno dobro, is strahu pred ljudmi nikoli ne greshi. Zhe shivish po mesenim posheljenji, bosh vekomaj pogubljen, zhe s' mozhjo boshjiga Duha premagujesh skushnjave, bosh vekomaj svelizhan. Kakshno menjo bosh dal sa svojo dusho. Ne pusti se od nobeniga zbloveka smotiti. Sam Kristus sapove: „Ne bojite se tih, kateri telo umore, dushe pa ne morejo umoriti, ampak bojite se Boga, kateri samore dusho in telo pogubiti.“ Mat. 10, 28. Premisli svojo greshno slepoto. Nizh hudiga ne storish radovoljno svojimu telesu; sakaj s' greham ranish svojo dusho? Svoje telo prefkerbno redish; sakaj svojo dusho v' nemar pushash? Zhe telo potrebuje oblazhila, ga ofkerbish, zlo lepotizhish, sakaj pa svoje uboge dushe ne oblezhes s' dobrimi deli? Zhe tvoje telo sboli, drage in grenke sdravila v' se jemljesh, sakaj svoji bolni dushi nozhesh pomagati? V' zhasnih nadlogah si obilno nadleshen Bogu; sakaj pa vedno in gorezhe ne profish sa gnado, de bi hude skushnjave premagoval? Kristjan! kaj pravish? ni resnizhno vse to? Pa morebiti si ti she fla-

beji. Ne le ne skerbišh sa svelizhanje svoje
duše, temuzh skerbišh sa nje pogubljenje.
Morebiti ljubišh te, in si hvaleshen tim, kateri
te uzhé, in ti pomagajo dušo pogubiti. Hu-
dobnišhi si ko neusmiljeni Judesh: on je pro-
dal Jesusa sa trideset srebernikov, ti pa mo-
rebiti plazhujesh te, kateri so tvojih nesramnih
grehov deleshni. O slepota velika in strašna!
Ponishno jo sposnaj, in profi is serza:

M o l i t e v.

Oh sapušhena moja duša! ti podoba bo-
shja, vstvarjena sa nebesško kraljestvo, re-
shena s' predrago kervjo Jesufovo, sakaj si
bila malo vredna pred mojimi ožbmi? Duša
moja! ti si vezh vredna, ko ves svet, jest pa
sim te hudizhu prodal sa majhen dobizhek,
sa kratko veselje, sa nizh. Sakaj vse to? Sa-
voljo tiga ker nisim smerti premišljeval, in
tudi ne, kaj bode po smerti. Terpel sim ve-
lika sa svoje posheljenje, sa svoje pogublje-
nje, pa nisim hotel terpeti sa svelizhanje svo-
je neumerjazhe duše. Ljubesen do sveta in
do telesa me je sapeljala, jest zlo nisim po-
misllil, de hitim v' pekel. O Jesus! ti nar-
bolj vesh, koliko je moja duša vredna,
ker si hotel sa nje reshenje in posvezhenje
smertne britkosti na shpotljivim krishu prestati.
Daj mi po svoji veliki milosti rasvitlejen um,
in gorezhe serze, de sposnam in delam sa

svelizhanje svoje dushe, karkoli tebi dopade, de frezhno vezhnost sadobim. Amen.

XII. dan profenza.

Sveti Arkadi, marternik.

Sveti Arkadi je bil rojen v' Afriki, in ob njegovim zhasu je bilo filno hudo preganjanje Jesufove zerkve. Neverniki so od hishe do hishe iskali kristjane, jih permorati v' malikovanje, ali umoriti. Sveti Arkadi je svojo hisho in premoshenje sapustil, shel je v' pushavo, kjer je v' vsih dobrih delih gorezhe flushil Bogu. — Neverniki, ker nikoli niso vidili Arkadija po mestu, so mislili, de je skrit doma, so hiteli na njegov dom, pa niso nashli njega, temuzh eniga od njegoviga rodu; tiga so popadli, in peljali pred oblastnika in filili, de naj pové, kje je Arkadi. Ker ni vedel povedati, so menili, de nozhe, so ga svesali in v' jezho vergli.

Sveti Arkadi je svedel v' pushavi, kako se godi; britko mu je bilo, de bi nedolshni savolj njega v' jezhi terpel; je shel v' mesto in na ravnost pred oblastnika, kterimu rezhe: Ker savolj mene imash nedolshniga v' jezhi, ispusti ga; jest bom od sebe povedal, kar u ni povedati ni mogel. Oblastnik mu odgovori:

Vse ti odpustim, ako nashe malike molish. Sveti Arkadi mu serzhno odgovori: „Kaj pravish? se motish, zhe mislish, de jest is ljubesni do shivljenja, ali is strahu pred smertjo od Boga odstopim. Pravi kristjan raji umerje, ko gresni. Smishljuj si, kar hozhes, hudiga zhes-me, tvoja neusmiljena jesa me ne bo odlozhila od Boga.“

Oblastnik ves raskazhen ni vedel kaj odgovoriti; dolgo premishljuje, kako bi hudo, hudo svetiga Arkadija martral. Ukashe flushabnikom ga na kosze rasfekati. Oni so ga popadli in resali meso is njega; tudi roke in noge. To so prav pozhasi delali, de bi Arkadi vezh terpel. Nedolshna kri obilno tezhe, pa on neprestrafhen in nepremagan ostane. Kader vidi meso, roke in noge okoli sebe po tleh, serzhno kar more saupije: O srezhni moji udje, vi sdaj ref flushite Bogu. Dokler ste bili v' telesu sdrusheni, vas nisim tolikanj ljubil, kakor sdaj, ki ste odlozheni, savoljo Jesusa. Potlej se je obernil v' prizhijozhe neverno ljudstvo rekozh: „Vse to moje terpljenje je majhino, in ga lahko preterpim. Opuстите svoje lashnjive bogove, kateri vam ne morejo pomagati, sposnajte vfigamogozhnost praviga Boga, kateri meni mozh daje. Kdor savoljo njega umerje, najde vezhno shivljenje.“ Kadar je bil to isgovoril, je vesel umerl shtirnajsti dan profenza, pa se ne ve v' katerim letu.

Nauk.

Kteri so bogabojezhi kristjani?

Šveti Arkadi je prav govoril pred nevernim oblastnikom: Pravi kristjani raji umerjejo, ko greseliti. Ne imé, ampak shivljenje po veri dela praviga kristjana. Vernih kristjanov je filno veliko, dobrih je zlo malo. Eni so nevernikom enaki, ker hudobno shivé; eni so bolji viditi, pa so leni; eni so svetiga shivljenja is gorezhe ljubesni do Boga. To se more rasloshiti.

Eni so nevernikom enaki, ker hudobno shivé. Ti le po imenu posnajo Jesusa, s' djanjam ga tajé. Vsi so v' svet saljubljeni, in shivé po njegovih spazhenih navadah. Oni se skoraj framujejo kaj boshjiga govoriti, v' zerki se ponishati, in spolniti sapovedi v' prizho drugih. Tih edina fkerb je shiveti po natori: norza se delajo is Jesusovih flushabnikov; shpotljive imena dajejo brumnim; napazhno govore od kershanških zhednost; hozhejo od vfiga govoriti, in vse rasfoditi po svoji prevsetni spazhnosti. Ti so resnizhno enaki nevernikom, in ravno od njih govori sveti Pavel: „Veliko jih je, kteri shivé ko sovrashniki krisha Jesusoviga, kterih konez je pogubljenje.“ Filip. 3, 18, 19.

Drugi so bolji viditi, pa so leni. Veliko kristjanov postavi vse kershanstvo v' vidne opravila. Oni hodijo v' zerkev, molijo, se posti-

jo, sakramente prejemajo, ubogim pomagajo, in kaj drugiga dobriga delajo; sato milijo, de so bogabojezhi, pa ni ref, ker ne premagujejo slabe nature, mehko shivé, in Boga ne ljubijo. Oni imajo v' veliki zhafti shegnane rezhi, bratovshine, prozefije in drugo; pa premagovanja, pokorjenja, ponishnosti, ljubeshni in drugih potrebnih zhednost nimajo. Kaj pa de unanje svete opravila so dobre in tudi potrebne zhloveku, pa v' tih ni vsa kerfshanska pravizhnost. Kdor ne ljubi Boga is vfiga serza, in is te ljubeshni ne spolnuje vsih sapoved, je lashnjivo bogabojezh. Bog ne mara sa besede in sa dari, zhe ni pokorshine is ljubeshni do njega. Ti so pravizhni, pa le v' svojih ozheh, greshniki pa v' boshjih. Naj posluslhajo, kar Kristuf govori: „Ozhe nebeslki takih ishe, ki bi ga v' duhu in v' resnizi molili.“ Jan. 4, 23.

Pravi kristjani so le ti, kateri so svetiga shivljenja in rodovitni v' dobrih delih is gorezhe ljubeshni do Boga. — Ti sanizhujejo semljo, de bi nebesa dosegli; skerbé sa unajno zhaft boshjo, veliko bolj sa rast gorezhe ljubeshni; so shaloftni svojih in drugih ljudi grehov; so veseli vsih dobrih del; pomagajo blishnimu le savoljo Boga; dobro sa hudo radi vrazhujejo; so mirni s' vsemi, ako je mogozhe bres boshjiga rasshaljenja; so stanovitni v' dobrim, ako lih so od sveta sanizhevani in preganjani; se ne framujejo krisha Jesufoviga; premagujejo hudo posheljenje; so

smiraj lazhni dobrih del; so smiraj ponishni, tudi v' frezhi, v' oblasti in v' zhaſti; na ſkrivnim in ozhitno molijo Boga. V' letih kratkih nauk je ſapovedano pravo kerſhanſko ſhivljenje, bres kteriga ni ſvelizhanja. Šreznhi kristjani! ako bi ſhiveli tako. Sveti Pavel pravi: „Té je Bog previdil, tudi pred odlozhil, de bi podobi njegoviga Šina enaki poſtali.“ Rimlj. 8, 29.

Kristjan moj! kaj odgovoriſh na to? Morebiti ko uzhenzi Jesusu: Gospod! kdo bo ſvelizhan? kdo ſamore tako ſhiveti? to je nemogozhe, ker ſmo ſlabi zhloveki. Preljubi moj! morebiti govorſh ſa ſvoje hudo nagnjenje, in povikſhujefh ſlaboſt ſpridene nature, de bi ſhivel po nji. Ako bi ljubil Boga, bi ti bilo vſe mogozhe; zhe ga ne ljubſh, ti je vſe preteſhko, in vſe tvoje dela ſo nizhemerne. Mara Bog ſa tvoje beſede, ſa tvoje zheſhenje, ſa tvoje dari, zhe mu ſamiga ſebe ne daſh v' dar? On hozhe le tebe, in zhe ſe mu ſamiga ſebe ne daſh, je tvoja ſluſhba prasna, nepridna, laſhnjiva. Rezhem ti, kar je prerok Šamuel nepokornimu kralju Šavlu rekel: Boljſhi je pokorſhina, ko vſi darovi. Šavel je raſſhalil Boga s' nepokorſhino, in ga je hotel tolashiti s' darmi. Prav je tedaj govoril Šamuel: Boljſhi je pokorſhina, ko vſi darovi. Kar je Bog po njem govoril, je vſim rezheno, in to delaj, de boſh ſvelizhan.

Zhe, o kristjan! niſi ſhe preprizhan, in mermraſh zheſ potrebno teſho boſhjih ſapo-

ved, premisli veliko plazhilo tvoji pridnosti obljubljenosti. Ti bi rad v' nebese prishel, pa nebese niso lenim ali rasujsdanim obljubljenosti, temuzh pridnim in svestim flushabnikam, kateri tesho in vrozhino dneva nosijo. Ubogaj Davida rekozhiga: „Varuj se hudiga, delaj dobro, in bosh vezhno prebivalishe dosegel.“ Pf. 36, 27. Veliko terpisih sa svet, sa nebese malo ali skoraj nizh; kako bosh v' nebese prishel? Glej svetiga Arkadija, druge marternike in svetnike! kako bosh v' njih sveti drushbi hvalil Boga vekomaj, zhe shivish, kakor neverniki? Serzhen bodi in svest, ker vse tvoje terpljenje je majhno memo velikiga plazhila, ktero te zhaka. Sdaj sposnaj ozhitno svojo smoto in lenobo rekozh:

M o l i t e v.

O jest nevredni kristjan! le po imenu sim bil kristjan do sdaj. Tako se imenujem po Kristusu, kteriga nisim v' serzu nosil, ne v' shivljenji bil njemu podoben. On vojvoda, marternikov, je vso kri prelil na krishu savorljo moje dushe; marterniki so enako delali; svetniki so veliko terpeli sa nebeshko kraljestvo, jest prav malo ali nizh; vender sim predersno upal v' nebese priti? Sa svet, sa svoje posheljenje sim neprenehama veliko terpel; sa nebese pa mi je bilo vse preteshko, vse prevezh. Molil sim Boga le s' besedo, s' djanjem sim ga tajil in shalil. Rasdeljen sim

visel med Bogam in med svetam, dvema gospodama fim hotel flushiti, in nifim hotel vediti, de hitim v' pogubljenje. O preljubi Jesuf! daj mi gnado prave poboshnosti in pokore; odpusti mi vse grehe. Obljubim sa naprej tebe samiga ljubiti in moliti; tebi samimu bom shivel, v' tvoji ljubesni bom krishal svoje grešno posheljenje, de bom tvojiga kraljestva deleshen. Amen.

XIII. dan profenza.

Sveti Hilari, shkof in uzhenik.

Sveti Hilari je bil rojen na Franzoskim, in je bil pred svetam visoko uzhen, pa pred Bogam je bil neveden, ker je malikovaviz bil. Boga ni smiraj pustil v' tami shiveti, in mu je dal sosebno gnado, de se je spreobernil. On sam popisuje svoje spreobernjenje tako: „Dobro fim vedel in sposnal, de zhlovek ni na svetu, ko shivina, de bi le jedel, pil in pozhutkam stregel. Vidil fim svet poln nadlog in krishav; sato fim shelel drugo shivljenje po smeri, kjer bi vshivali plazhilo nashe sdershnosti, in poterpeshljivosti. Sposnal fim malike, de niso nizh, in fim shelel sposnati Boga vfigamogozhniga stvarnika nebes in semlje. V' svetim evangeliu in v' pismih svetih aposteljnov fim

našel obilno poduzhenje, kteriga je moja dušha shelela.“

Ko shejin jelen hrepeni po mersli vodi, je sveti Hilari hrepenel po svetih in zhišnih nauk katoljšhe zerkve. Poln velikiga veselja je bil, ker je svojiga stvarnika sposnal, kteriga je shelel vekomaj vshivati. Kadar je bil dobro poduzhen v' katoljšhki veri, je sveti keršt prejel, in s' njim gnado svetiga Duha. Shivel je prav sveto po vseh sapovedih boshjih in zerkvenih; njegova edina skerb je bila na gnadi in na brumnosti rasti.

Šveto shivljenje njegovo je bilo v' katoljšhki zerkvi, ko svetlo sonze opoldne; od vernih je bil isvoljen sa shkofa v' letu 352. Šilno se je branil, vender je mogel to preteshko butaro na-se vseti. Nevtrudno je delal sa svelizhanje svojih ovzhiz, skerbnost jim je osnana val svete nauke, ktere je nozh in dan premishljeval.

Ob njegovim zhasu so bili svijazhni krivoverzi, ki so uzhili, de Jesus ni Bog, ampak le zhlovek. Oni so bili she obsojeni od katoljšhke zerkve, pa niso se poboljšhali, in zlo preganjali so shkofe zhištiga nauka. Sveti Hilari je neprenehama veliko skerbel, ohraniti nauk katoljšhke zerkve, in obvarovati vse verne sapeljiviga nauka. Ni se dal ne smotiti, ne ulrašhiti od krivoverzov. Njegova serzhna stanovitnost mu je napravila velike nadloge; zlo pregnan je bil v' daljno deshelo, pa

ondi, in pevsod je smiraj enako ognjeno skerbel sa katoliških resnize. Bog mu je dal nasaj priti v' svojo škofijo, kjer je poln saflusjenja mirno umerl 13. dan profenza v' letu 368.

Nauk.

Kteri so resnizni, ali lashnjivi modri?

Šveti Hilari je bil she v' mladosti uzhen, vender je bil neveden, ker ni vedel, kar je bilo potrebniga k' svelizhanju. Kadar mu je Bog dal sposnati pravo vero, je tudi sposnal, de prej ni nizh vedel. Takrat je bil moder v' resnizi, ker ni modrosti sunaj te, ktero Bog da. Vsaki sheli dosti vediti in snati; to je prav, ako se uzhi, kar je v' prid. Kaj pomaga zhloveku vediti in snati, kar mu ni treba; kaj bo v' vezhnosti od vse uzhenosti imel, zhe v' shivljenji ne ve katoliških resniz; zhe dolshnosti svojiga stanu v' nemar pusha. Kaj pomaga vse vediti, zhe ni strahu boshjiga? Vsaki naj skerbi narprej vediti, kar je k' svelizhanju dushe.

Ako vprashash: kaj se morem uzhiti, in kaj morem snati, de bi mi dobro bilo? Odgovorim: Škerbi prav sposnati Boga, in nje-mu slushiti; skerbi sebe prav sposnati, se satajevati, premagovati. Vedi dolshnost svojiga stanu, in jih spolnuj. — Ako to storish, bosh uzhen, dobrovesten, priden, in ti bo dobro. Poslufhaj modriga: „Ne bodi bolj moder, ali

sastopen, kakor je treba, de neumen ne bosh.“
 Prip. 7, 17. Prasno preiskovanje visokih rezhi vezhi del svira is napuha. Vbogaj tedaj modriga: Ne ishi previsokih rezhi, ampak vedno misli na to, kar ti je Bog sapovedal. Širah. 3, 22.

Veliko skerbnišhi se varuj shkodljive modrosti posvetnih in gresnikov. Ti imajo spri-deno modrost, ker so modri v' hudim, nevedni v' dobrim. Modrost tih je per Bogu norost. Modrost tih ni modrost, ampak prekanjenje in hudobija. Prava modrost ne gre v' hudovoljno dusho; sakaj sveti Duh uzhenik modrosti beshi od hinavza, in kamor hudobija pride, njega preshene. — Eni so prezhudni svijazhi in salasovavzi blishniga; kar pa potrebujejo k' svelizhanju, ne vedo. Gorje neumnim modrim! oni hozhejo vse vediti, vse ljudi soditi, vse rezhi rasfoditi, vse poravnati, zlo oblastnike svoje hozhejo soditi. Oni nikoli ne pravijo: Ne vem. Napuh jim brani tako govoriti. Bog hotel, de bi njih predersnost ne segla do rasodetih resniz!

Ta modrost ni od sgoraj pershla: ampak je posemeljska, shivinska, hudizheva, govori sveti Jakop 3, 15. Po tim naj se sodi, kdor po svojih sheljah vshiva dobrote sveta, pozhutkam vse voshi, le svojiga dobizbka ishe pravizhno ali krivizhno, vse savoljo sebe dela, zhes druge se povikshuje, in kaj takiga. Ni treba si veliko persadevati to modrost imeti, ona je od slabe nature v' zhloveku. Ka-

dar je serze skasheno od napuha in od hudiga shivljenja, se ni zhuditi, zhe is njega pride hudobno govorjenje.

Varuj se skerbno takih modrih in nekerfhanskih kristjanov. Beshi pred hudobnimi, de tvoje dushe ne pohujshajo. Delaj, kar ti sveti Janes sapove: „Zhloveka sapeljiviga ne vsami pod streho: tudi ga ne posdravljaj.“ II. L. v. 10. Zhe ne vbogash, se ga bosh pervadil, in ako ravno bi ne verjel, bo vender njegovo govorjenje nekaj tamniga pustilo na tvoji dushi, ali bosh is slabosti njegovih greslnih besedi deleshen. Vedi, de ti spazheni modrijani le bahajo s' svojo rasujsdano uzhenostjo, fizer sami drugazhi mislijo. Sami zhes se bodo govorili ob prvi bolesni, ker takrat bo hudo posheljenje utihnilo. Bodo tudi sposnali pred sodbo boshjo svojo neumnost rekozh: „Oh, mi nespametni! shivljenje brumnih smo sanizhevali, in se jim posmehovali. Glejte! resnize pota smo torej sgreslili, smo se na poti hudobije in pogubljenja vtrudili, sa Gospodovo pot pa nismo vedili. Kaj nam je prevsetnost pomagala? Modr. 5, 3, 8. Boj se, boj se, o kristjan! modrosti rasujsdanih greslnikov, ker ta bi te peljali v' vezhno smert; ishi prave modrosti naukov Jesufovih, in po tih shivi, de bosh vekomaj frezhen. Ako si bil sashel, ponishno rezi:

M o l i t e v.

O Jezus, uzhenik resnize! shelim od tebe pravo modrosti sadobiti. Pred teboj shaloften sposnam, de fim bil sashel, ker nisim modrosti tvojih svetnikov, ampak modrosti grešnikov iskal in ljubil. S' tvojo svetlobo sposnam, de je moj um spazhen, in je bil she bolj spazhen, ker je bilo moje shivljenje hudobno. Dokler fim shivel nedolshno, je bil moj um tebi pokoren, kadar je spazhenost moje serzé pod-se spravila, mi ni bila resniza mar. Shelel fim, de bi ne bilo greh, kar fim hudobno ljubil; rad fim svojimu spazhenimu domishljevanju verjel; nad hudobnimi fim se pohujshal, ker fim bil she pred hudoben. Preljubi Jezus, ne saversi me; pomagaj mi sa svoje milosti voljo; vodi me po poti resnize; rasvitli moje dushne ozhi, de v' smerti ne saspim; hiti mi pomagati, ker k' tebi stegujem svoje roke; poshlji svojo luzh, de me bo peljala na tvojo sveto goro. Sveti Hilari! profi sa-me, nevredniga grešnika, de modrosti sadobim, in v' nebeshko kraljestvo pridem. Amen.

XIV. dan profenza.

Sveti Feliks, mafhnik.

Sveti Feliks je bil rojen v' napolitanškem mestu Noli. Veliko premoshenje je imel, pa ga je vfiga ubogim rasdal. Njegovo shivljenje je bilo popolnoma; sato ga je Maksim, Nolanški fhkof, sa mafhnika shegnal. Šveti Maksim je bil slo star, in je bil njegove pridne pomozhi potreben.

Šveti Feliks je svoje velike dolshnosti svetlo opravljal, in v' miru slushil Bogu; pa neverni zesar Dezi je hudo vojsko napovedal katoljshki zerkvi. Neverniki so sovrashili in preganjali sosebno duhovne, de bi verni bres pastirjev ostali in opefhali. Šveti Maksim fhkof je svoje ovzhize svetimu Feliksu isrozhil, in je shel v' hribe. Kmalo potlej so neverniki prishli iskat Maksima; ker ga pa niso nashli, so vfi serditi iskali po mestu njegoviga namestnika svetiga Feliksa; so ga nashli, popaddli in peljali pred sodnika, kteri ga je bersh ukasal ukljenjeniga v' tamno jezho vrezhi.

Šveti Maksim v' samotnih gorah ni nizmaj terpel ko Feliks v' jezhi: v' mrasu, v' lakoti in sheji pod milim nebam je bil; pa molil je, in Bogu svoje shivljenje isrozhil. Tamkej je mislil kmalo umreti, pa Bog je poslal svojiga angela Feliksu v' jezho, in po njem

sapovedal: Bersh pojdi Maksimu pomagat. Takrat so vse verige odjenjale, in duri jezhe so se mu odperle. Feliks je is jezhe hitel, in sgolj sam gre v' hribe Maksima iskat, in ga pol mertviga najde, ga sadene na rame, in nese nasaj v' mesto v' njegovo hišo.

Potlej je shel sveti Feliks na svoj dom, kjer je smiraj molil in profil Boga sa mir katoljške zerkve. Zhes malo zhasa je sopet ozhitno uzhil. Neverniki so bili slo ferditi, so ga po mestu s' nagimi mezhmi iskali, so ga tudi nashli, pa ga niso posnali, ker Bog ni perputil, in ga je tudi potlej zhudno obvaroval. Po tem je bil v' suhi kapnizi shešt meszov; nihzher ni vedel, pa Bog ga je zhudno redil. Pregarjanje je jenjalo, in je shel k' svojim. Vsi so se veselili in zhudili nad njim. Po smerti svetiga Maksima so ga vsi hotli sa svojiga shkofa imeti, on pa je toljkanj profil in se branil, de je bil drug isvoljen. Kar je she premoshenja imel, je ubogim rasdal, in v' Gospodu saspal shtirnajsti dan tiga mesza v' letu 266.

Nauk.

Od prezhudne, pa pravizhne previdnosti boshje.

Popisovanje shivljenja svetiga Feliksa u zhi v' ljubesnivo previdnost boshjo popolnoma upati. On je bil smiraj v' velikih nadlogah in nevarnostih, pa Bog ga je is vsih rešhil.

Terpel je ref veliko, pa veliko njegovo terpljenje mu je saflushilo obilnisthi plazhilo. Kadar zhlovek ravna vse po volji boshji, so vse rezhi, dobre in hude njemu v' prid. Kristjan! delaj dobro neprenehama, upaj stanovitno, in nikoli ne bosh od Boga sapushen.

Ako se zhlovek ne podvershe boshjim sklepam, shali Boga s' nepokorshino. Zhlovek po svoji slabi natori le dobrote sheli. On hrepeni po sladnosti, po bogastvu, po zhasi in po vsm, kar ga raslozhi in povikshta na semlji. Sato se vstavlja Bogu, mermra in se huduje v' nadlogah. On je ko terdovraten bolnik, kateri nozhe grenkih sdravil; raji je bolan ko soperne rezhi v' se jemati. Kristjan! ne bodi tako neumen. Naj bo bolesen, uboshtvo, sanizhevanje ali drugo terpljenje, bodi pokoren Bogu. Upaj tudi zhes vse upanje v' Boga modriga, ljubesniviga, vfigamogozhniga. Ti si slep, on vse ve; ti si spazhen, on sgolj svetost; ti ne moresh nizh, on vse.

De modro, ljubesnivo previdnost boshjo molish, in se ji podvershesht, spremisli, kako ravna s' zhloveki. Bog svojim svestim flushabnikom daje dobro ali hudo, kakor se njemu prav sdi. Jim da obilnisthi gnado, de mu veselo flushijo, in blishnimu pomagajo v' nebefa. Bog jim vzhasi da posvetno frezho, de samorejo pomagati potrebnim. Vzhasi jim poshlje nadloge, de se bolj ponishajo, se raji lozhijo od sveta, in vezh saflushenja imajo po

smerti. Nadloge so pravizhnim, kar je strahovanje dobri mu otroku, desiravno je dobri mo driga strahu potreben, de se ne spazhi. Bog daje hudobnim dobro, de sposnajo njegovo milost in svojo nehvareshnost, de se spreoberejo. Daje hudim hudo, de s' hudim ogrenjuje njih posvetne hladnosti, in de ga ishejo s' pravo pokoro. — Pravizhnim je dobro in hudo dobro; terdovratnim gresnikam je dobro in hudo shkodljivo, ker so v' dobrim hudobni, v' hudim nepoterpeshljivi; to pa isvira is njih hudobne volje.

Moli tedaj prezhudne pota boshje previdnosti, in ne sodi dobrih ali slabih pre naglo. Srezha ni vselej snamnje bogabojezhe dushe; nesrezha ni vselej snamnje slabiga shv ljenja. Bog je Jobu dal dobro, hudo in so pet dobro, pa je bil smiraj nedolshen. Svetimu Joshefu se je ravno tako premenjevalo veselje in terpljenje. Tedaj ne sodi svojiga stvarnika, in nikoli ne misli, sakaj tako dela, tudi ne, de te je Bog posabil. V' dobrim ne bodi bres strahu, v' hudim ne bodi bres upanja. Evangelski bogatin je vse svoje dni imel dobro, po smerti je bil vershen v' pekel. Lazar je veliko hudiga prestal, pa po smerti je bil od angeljev nesen v' narozhje Abrahamovo. Noe je bil pravizhen, in Bog ga je ohranil. Tobija je bil pravizhen, vender je bil v' fushnost odpeljan. Bog je reshil svetiga Petra is jezhe, pa ga ni hotel potlej reshiti pred smertjo.

Šhe dalje spremisli prezhudno boshjo previdnost, de se ponishujesh. Bog perpušha ali pošhija hudo, ker is hudiga stori dobro, ali se pošlushi hudobnih, de ispeljuje svoje skrivne sodbe, vender ni deleshen ali kriv njih hudobije. Hudobni soper voljo boshjo delajo, tudi kadar mu flushijo. To govorjenje je morebiti tebi zhudno, pa je vender refnizhno. Joshef je bil prodan od bratov; oni so slo greshili, vender je bilo to po modri boshji previdnosti, ker je bila njegova nesrezha napeljevanje v' veliko frezho, njegovo, vfiga egiptovskiga kraljestva in drugih. I. Mojs. 45, 8. Israelzi so se sperli soper svojiga kralja Roboama; greshili so, vender je to moglo biti, de se je dopolnilo boshje shuganje savoljo Šalomonove nesvestobe. III. Kralj. 11, 11. in 12. 24. Davidu je Bog obljudil vse kraljestvo Israel. Isbofet, sin saversheniga kralja Šavla, je bil od ljudstva isvoljen sa kralja zhes enajšt rodov. On je bil od dveh hudobnih mosh umorjen; David je potlej zhes ves Israel kraljeval. Tako se je dopolnila Gospodova beseda. II. Kralj. 2. in 4.

Bog je nepokorne Jude raskropil med nevernike; to je bilo Judam shtrafinga, neverzam pa sazhetik svelizhanja, ker so loshej praviga Boga sposnali. Bogabojezhi Tobiasa to sposna rekozh svojim bratom: V' prizho nevernikov zhasbite Gospoda, ker sato je val med nje raskropil, de bi njegove zhudešhe osnanoi, in jim sposnati dali, de ni

drusiga vfigamogozhniga Boga, Tob. 13, 3, 4. Jesus je hotel sa odrefhenje vsih umreti; to je moglo biti po boshjim sklepu, vender so Judje strasno gresihili, ki so ga umorili. Ne-verniki so skoraj tri sto let preganjali zerkev boshjo. Hudobni so oni bili, vender Bog je hotel tako imeti, de je bila sveta vera poter-jena od veliko marternikov. Neisrezhenno ve-liko drugih sgledov je v' svetim pismu od pre-zhudne previdnosti boshje, ktere slab zhlovek nikdar sastopiti ne more.

Vse to uzhi ponishno moliti boshje sodbe, in njim pokorni biti. Zhlovek s' trudam sa-stopi, kar ima pred ozhmi; sebe ne more prav sposnati, se moti v' lahkkih rezheh, kako ho-zhe umeti boshjo modrost in njene skrivne pota? Poslufhaj kako sveti Pavel govori od boshje modrosti: „O visokost bogastva boshje modrosti in snanja! Kako nesapopadljive so njegove sodbe in neisvedljive njegove pota! Kdo je misel Gospoda sposnal, ali kdo je nje-gov svetovaviz bil?“ Riml. 11, 33, 34. Pre-maguj, o kristjan! svoj napuh, ponishaj se, in rezi;

M o l i t e v.

O moj Bog! kako prasen je moj um in kako spazhenno moje serze! Sa nepotrebno uzhenost fim skerbel, sa potrebno nisim ma-ral. Sebe fim modriga in mogozhniga mislil, pa fim bil bres tebe poln smot in slabost. Me-

níl fim prav modro oberniti svoje opravila, ti pa si hitro rasderl moje neumne fklepe. Ako si perpuftil, de se mi je sgodilo, kakor fim shelel, je bilo moji duſhi fhkodljivo. Tvoje prezhudne dela fim hotel ſoditi, deſiravno fim ſe v' lahkkih in vidnih motil. Obljubim ſa naprej tebi pokoren biti. Ti me ljubifh bolj, ko dobra mati ſvojiga ediniga otroka, ti ſi moder, vfigaveden, vfigamogozhen, miloſtiv, pravizhen, ſveſt; tedaj bom vſelej tebi pokoren, ker vem, de mi bo dobro, ako ſe tebi podverſhem. O ſveti Feliks proſi Boga ſa-me, de bi ſe jeſt vſelej po tvojim sgledu ſadershal, ker vem, de bom tako po varni poti ſa teboj v' nebefa preſhel. Amen.

XV. dan profenza.

Sveti Makar Egiptovſki, puſhavnik.

Sveti Makar Egiptovſki je bil ubogih ſtarſhev, in je v' mladofci ſhivino paſel. Enkrat je v' druſhini drugih paſtirjev ukradel nekoliko fig, od kterih je le eno ſnedel. Kadar je ſpoſnal, koliko je hudo le s' majhnim graham Boga ſhaliti, je bil ſlo ſhaloſten, in je ta greh obſhaloval vſe dni ſvojiga ſhivljenja.

On je shelel bolj flushiti Bogu, ſato je ſhel v' revno hiſhizo bliſo vaſi, kjer je bil

vedno v' boshji slushbi. Ljudje vidijo brumno shivljenje svetiga mladenzha Makarja, in so ga v' veliki zhaſti imeli. On je vſo hvalo ſovraſhil, ſato je ſhel od ondod prozh v' bolj ſamoten kraj, kjer ſe je s' delam preſhivel, in Bogu ſluſhil. Œkaſal je ſvojo veliko ponishnoſt ob perloſhnoſti. Obdolſhen je bil ſlo hudo, pa je vſe preterpel. Kmalo potlej je bila raſodeta njegova nedolſhnoſt, in njegovi preganjavzi ſo hiteli k' njemu ga proſit ſa odpuſhanje, pa je iſ ponishnoſti hitel prozh, in je ſhel v' puſhavo.

V' puſhavi je ſhe ſveteji ſhivel. Ondi je bilo veliko puſhavnikov, kateri, de bi bres boſhje ſluſhbe in bres ſakramentov ne oſtali, ſo ga permorali maſhnikov ſhegen prejeti. Ni mogozhe povedati, kako ojſtro je ſhivel; ſpal je malo in le na ſtENO naſlonjen; kruha ali drusiga ſe ni nikolj najedel; v' veliki ſheji ſi je komaj malo vode pervoſhil.

Œveti Makar je bil poln boſhjiga Duha, in kar bo ſdaj rezhen, to ſprizhuje. Neki puſhavnik ga je vpraſhal, kaj mu je ſtoriti, de bo popolnoma. Œveti Makar je bleſo vedel, de ta ſizer dober puſhavnik je prenaſliga ſerza, mu odgovori: Bodi ko merliſh, kateri ſe ne jeſi, zhe ga tepeſh, ſe ne ſmeja, zhe ga hvaliſh. Drug puſhavnik ga je vpraſhal: Kako bo mogel prav moliti. On mu rezhe: Ni treba doſti beſedi, ampak moli s' duham, ſdi-huj in rezi: Goſpod uſliſhi me po ſvoji veliki miloſti. Drug ga je popraſhal: Ozhe!

kako je to? v' klofhttru fim se prav lahko ojštro poštil, sdaj pa v' pušhavi se ne morem savolj velike lakote. Šveti Makar mu prav modro odgovori: V' pušhavi si sam, in nobeden ne ve sa tvoje pošte, de bi te hvalil; v' klofhttru so bili drugi tvojih poštov prizhe, in savoljo tiga si se raji ojštro poštil. Te besede naj vsaki dobro premisli, de s' njim sebe pravizhno sodi, in de sposna vrednost svojih del.

Šveti Makar je bil she slo štar, in poln dobrih del; vender je v' molitvi saslišhal glas: Ti nisi she tako svet, ko dve shene v' mestu. On se je bersh na pot podal, de bi sa svoje poduzhenje isvedel, kako te dve shené shivite. S' velikim trudam pride do njune hišhe; poterka, ena mu odpre, on gre noter, se ufede in obeh profi, rekozh: Povejte mi, kaj dobriga delate? One šte odgovorile: O sveti ozhe! kaj more biti per nama dobriga, ker sve sakonske? — Šveti Makar she bolj profi: Sa to fim is pušhave prišel; povejte mi, kako shivite. One permorane šte odgovorile: Me dve se nisve nizh v' rodu, pa imave vsaka eniga brata; petnajšt let she skupaj prebivave popolnoma v' miru, nikdar hude besedize ne rezheve ena drugi, in med nama ni bilo nikoli nar manji nevolje. Šve tudi profile svojih mosh, de bi shle v' klofhter bolji shivet, pa nama ništa perpuštila; tedaj se sgodi boshja volja. Šveti Makar je na vef glas hvalil Boga, kateri devizam in sakonskim

gnado daje. Vef vefel je fhel nasaj v' pufhayo.

Šveti Makar fi je do sadnje ure persadeval vezh in vezh dobriga storiti, kakor de bi ne bil nikolj nizh dobriga storil. Bog mu je dal perloshnost veliko saflushiti, ker je bil od krivoverzov hudo preganjan. On je umerl devetdeset let star, poln svetih del, okolj 390 let po Jesufovim rojstvu, in je fhel veliko vezhno plazhilo vshivat.

Nauk.

Bodi pravizhen, miren, ponishen, poterpeshljiv, in le tako bosh pokojno shivel.

Šveti Makar je vse dni svojiga shivljenja majhino tatvino svojih otrozhjih let obshaloval, ker tudi majhen greh shali Boga. Uzhi se, o moj kristjan! od njega prav dobre vesti biti, nar manji fhkode ali krivize blishnimu ne storiti; ne salasovati, ne golufati v' nobeni rezhi, ker Bog je mashevavez vfiga tiga. Tudi ne bodi nikolj vedama deleshen krivize; v' vsm bodi pravizhen. Uzhi se tudi od njega prav is serza obshalovati majhine grehe, ker majhini grehi shalijo Boga, te napravljajo v' velike, in ti hudo pokorjenje saflushijo. Vbogaj svetiga Pavla: „Vfake senze greha se sdershi.“ I. Tef. 5, 22. Poslufhaj samiga Jesusa rekozhiga: „Povem vam, de sa vfako

prasno besedo bote odgovor dali na sodni dan.“
Mat. 12, 26.

Dve brumni sheni, obiskane od svetiga Makarja, ste bile Bogu ljube, ker ste v' pokorshini, v' poterpeshljivosti, v' mirnosti shivelle. — Kristjan moj! premisli, de le ljubesen raslozhi zhloveka, pa ne nisek ali visok stan. Mirnost is ljubesri do Boga je sosebno lepa in tudi potrebna zhednost. Kristuf pravi: Blagor mirnim! Od mirnosti je veliko v' svetim pismu, pa sveti Pavel v' malo besedah vse dopove rekozh: „Bodite med seboj ene misli v' Kristufu Jesufu.“ Riml. 15, 5.

Nekteri veliko molijo, v' zerkev radi hodijo, nauke pridno poslushajo, svete sakramente pogostim prejemajo, in dosti drugiga dobriga storé; pa so nepokojni, sdrashljivi, jesizhni, nepoterpeshljivi. Kaj jim pomagajo vse te dobre dela? Nizh njim ne pomagajo. Od njih unanjih dobrih del rezhe sveti Jakob: „Ako kdo meni, de je bogabojezh, pa ne bersda svojiga jesika, temuzh sapeljuje svoje serze, tiga bogabojezhnost je prasna.“ Jak. 1, 26. Ti pravish: Imam hudiga mosha, jesizhno sheno, nepokorne otroke, svojoglavno drushino, fitne sosedes, hude sovrashnike, nemogozhe je s' njimi mirno shiveti; poterpeshljivi Job bi ne mogel vfiga prestati. Vprasham te: Shi pa ti dober, usmiljen, pravizhen? Morde sam drashish te, soper ktere mermrash, in jim miru ne das? Morebiti uni ravno tako govoré, in mermrajo soper tebe. Tedaj

ste vsi pravizhni in vsi gresniki? Morebiti si ti slabiji od unih; sebe ne vidiš, slabosti drugih vidiš; vidiš pesder v' ozhefu blishniga, bruna pa v' svojim ozhefu ne zhutish. Zhe shelish isvediti, kako s' blishnim mirno shiveti, poslushaj.

Bodi ponishen savoljo Boga, in ponishnost te bo uzhila vse. Zhe si ponishen, verjamesh lahko, da si velik gresnik, da tudi ti si potepeshljivosti drugih potreben, boshje pa nar bolj. Zhe si resnizhno ponishen, ne bosh le svoje trobil, ne bosh pravizhen v' svojih mislih zhes resnizo, ne bosh terdovratniga serza, da bi se preuzhiti ne pustil. — Zhe si ponishen, bosh sebe in druge pravizhno sodil, in bosh terdno mislil, da si slabiji od drugih. Zhe si ponishen, ne bosh vsake besedize, vsake rezhi na vago deval; ne bosh rasshaljen od sanizhevanja drugih, ker sebe rad sanizhujesh; bosh tudi v' preganjanji vshival mir. Ker pa nisi ponishen, ne delash pravizhno, ampak tudi nedolshno besedo in nedolshno sadershanje hudo raslagash; smiraj ishes hudiga per blishnim, in dosti najdes, ker je tvoje serze hudo. Sato vrazhujesh hudo sa hudo, in tudi hudo sa dobro, ker sovrashish te, kateri sferbe sa tvoje svelizhanje. Ni se zhuditi, zhe miru nimash, ker ga drugim ne das. Hozhes le druge poboljsati, da bi bilo vse ne po volji boshji temuzh, po tvoji; ti pa se nozhesh poboljsati, ker is napuha ne vidiš, kako si poboljsanja potreben.

Bodi tedaj ponishen; ponishnost bo osdravila tvoje bolno serze, tvoje misli bodo pravizhne, tvoje besede nedolshne, varne in modre, in bosh mir vshival.

Prav skerbno si persadevaj sposnati blishniga slabosti, de bosh usmiljen do njega. To je potrebno; pa glej, de tiga ne storish is hudiga serza. Sposnaj njegove slabosti, de vesh, kaj ga shali in kaj mu je vshezh. Bodi vzhafi gluh, defilih flishish; bodi mutez, ako lih nifi; bodi slep, ako ravno vidish. To ti bo veliko pomagalo, de te ne bo vsaka beseda ali fitnost sbodla, in de ne bosh neumno govoril. Sadershi se s' blishnim po njegovi slabosti, pa ne de bi is slabosti molzhal ali pregledal, kadar si dolshan govoriti; temuzh de molzhish ali govorish, kar in kadar je treba; de ga svarish mehko ali ojstro, kakor mu pomaga k' poboljshanju. De vse to delash po volji boshji, ljubi Boga, in ishi vselej svelizhanja blishniga. Veliko vezh bi se lahko od tiga povedalo, vender bi ti ne pomagalo, ako bi ljubesh in ponishnosti ne imel. Ljubi tedaj, in bodi ponishen; te dve zhednosti ti bote vse potrebne nauke dale. Zhe se nifi tako sadershal, shalofino rezi:

M o l i t e v.

O moj Jesus! prezhuden zhlovek sim jest. Kolikokrat sim tebe vfigamogozhniga Gospoda rasshalil in sanizheval, ti me nifi ne le

milostljivo zhakal, ampak tudi ponujal si mi gnado in spravo; jest pa zherv semlje fim bil bres poterpeshljivosti in usmiljenja f' svojim blishnim. Karkoli ni bilo po moji volji, me je jesilo in raskazhilo, in nifim pomislil, de fim tvoj velik dolshnik. Šposnam, de premajhina ljubesen do tebe, in do blishniga je bila vfiga tiga kriva. Pomagaj mi po svoji veliki milosti, o ljubi Jesus! de svojo hudobo in terdobo ne le sposnam, temuzh tudi ohshalujem in se poboljšham. Daj mi ljubesen, ponishnost, poterpeshljivost, de me, sunaj greha, nobena rezh ne bo shalila. Blagor mi, zhe bom miren po tvoji sveti volji, ker tako bom otrok tvojiga kraljestva. Amen.

XVI. dan profenza.

Sveti Klemen Anziran, shkof in marternik.

Sveti Klemen je bil edin otrok svoje svete matere Eufrosine. Ni mogozhe dopovedati, kako sveto in perferzhno ga je ljubila. Smiraj je shelela, de bi Klemen Josusov marternik bil; od tiga mu je velikokrat pravila. Njeno govorjenje je bilo le od Kristusa in od njegovih svetnikov. Šosebno mu je rada perpovedovala, kaj in koliko so marterniki terpelili sa vero. Uzhila ga je skerbnno po vsh

sapovedih shiveti, in njeno shivljenje je bilo ravno tako. Kadar so neverniki kakiga kristjana martrali, je tje peljala svojiga sina, in mu serzhnost dajala.

Klemen je bil dvanajst let star, kadar je njegova skerbna mati Eufrosina sbolela in umerla. Vdova je bila, sato ji je bitko bilo, svojiga ediniga otroka na svetu pustiti v' takim hudim zhasu. Kadar je vidila, de je sadnja ura bliso, poklizhe k' sebi svojiga ljubiga ediniga otroka, ga objame, kushne in mu milo rezhe: Sadnjikrat sdej f' teboj govorim; ljubi moj otrok, profim te, ne pusti se nikdar od Jesusa odlozhiti. Vem, hudo preganjanje bo vstalo, tudi tebe bodo peljali pred oblastnike, pa ne boj se jih; terpljenje je kratko, plazhilo bo vezhno. Sa vse skerbi, ki fim jih f' teboj imela, nozhem drugiga od tebe, ko to, de bom marternika mati. Šolsé so se ji takrat uderle, in ni mogla vezh govoriti; le kufhevala je svojiga ljubiga finka. Kmalotplej je umerla. Klemen je v' serzu nofil lepe nauke svoje svete ranze matere, in se skerbno s' dobrimi deli perpravljaj sa Kristusa vso kri preliti. On je tudi druge otroke lepo uzhil, in na to nagovarjal, ker je skerbel sa njih svelizhanje.

Šveti Klemen je bil isvoljen in shegnan fhkof v' mestu Anziri. Še ve, kako ognjeno je skerbel sa svoje ovzhize. — Dioklezian, neverni in neusmiljeni zesar, je zerkev boshjo preganjal. Šveti Klemen je bil vjet in pred

oblastnika peljan. Ta je ukasal s' shelesnimi grabljami Klemenena po shivotu tergati, on pa je v' bolezhinah hvalil Boga. Oblastnik se ni mogel prezhuditi; ni bilo mogozhe verjeti, de bi zhlovek samogel toljkanj bolezhin preštati; meša ni vezh imel, kosti so se vidile, vesl je bil rasmefarjen, vender vesel.

Oblastnik, ker ni mogel Klemenena ushugati, ga je poslal zesarju Dioklezianu v' Rim. Ondi je she huji martre terpel, pa je smiraj nepremagan ostal. Nevernikov veliko je spsnalo boshjo mozh nad Klemenam, in so se spreobernili. Klemen je bil vezh zhafa skufhan, na sadnje so ga nasaj gnali v' Anziro, kjer je bil obsojen v' jezho do smerti. Šoldatje so vender na skrivnim po nezhi spufhali svetiga Klemenena k' vernim kristjanam boshjo flushbo opravljat. Šoldatje so to delali, ker so jim kristjani denarje dajali. Vikshih eden je to svedel, je shel s' drugimi soldati tje, in ko je sveti Klemen ravno mashesval, ga je s' mezham umoril. Umerl je v' letu 309.

Nauk.

Kaj naj starshi delajo svoje otroke svelizhati.

Blagor starsham, blagor otrokam, blagor vsimu svetu: ako bi vsi ravnali po isgledu brumne matere Eufrosine, in dobriga otro-

ka Klemenca. Štarshi sploh skerbe sa posvetno frezho svojih otrok, pa ne vsi, de bi otrozi sveto shiveli. Tukaj je perlošno od njih dolšnost nekaj govoriti.

Porodniki morejo svoje otroke ljubiti. Ta ljubesen je v' natori, in vsi sploh jo imajo, pa vsi ne ljubijo prav svojih otrok. Eni bolj skerbe sa posvetno frezho, ko sa svelizhanje svojih otrok; raji imajo eniga ko drugiga, ker je zhedniga oblizhja; pregledajo jim, kar bi mogli strahovati; jim vse dovolijo, tudi kar njih dushi shkoduje. Bogabojezhi štarshi skerbe sa posvetno frezho, pa veliko bolj sa vezhno frezho svojih otrok; so dobri ali ojštri s' otrozi po njih bojezhi ali predersni natori; pa tako, de jih vedno v' dobro napeljuje. Tukaj je tudi potrebno opomniti, de štarshi ne smejo svojim otrokam prevezh ozhitne ljubeshni skasovati, de so smiraj v' potrebnim strahu.

Štarshi naj skerbno uzhe otroke. Otrozi so poduzhenja sošebno potrebni. Nekteri ne uzhe svojih otrok, kako bi sveto shiveli; jih dajejo flushiti ljudem, kterim bi ne isrozhili svoje neumne shivine, zhe jih uzhe moliti, so le prasne besede, ker drugih naukov ni. Štarshi naj raslagajo svojim umnim otrokam lašnosti boshje, de Boga sposnajo, in njemu flushijo. Naj jih uzhe, kaj je zhlovek in kako spazhen; koliko je Jesuf naš ljubil, in kaj je is te ljubeshni sa naš terpel. Naj jim velikokrat govore od smerti, šodbe in vezhnosti.

Štarshi naj svojim otrokam, tako rekozh f' perstam kashejo ob perloshnosti, kaj je, ali ni prav; kako morejo biti persanesljivi, dobri, usmiljeni, kako se morejo sadershati v' molitvi, v' zerkvi, pred duhovni in vikshimi. Tako tudi v' drugih rezheh, de bodo otrozi Bogu in ljudem prijetni.

Štarshi morejo svoje otroke svariti. Švarjenje in strahovanje je otrokam potrebno bersh v' sazhetku, in potlej; pa to more biti po ljubesni in modrosti, to je po njih natori, po njih pregreshkkih, in po njih starosti. Švarjenje ali strahovanje ne sme biti neusmiljeno, hudobno, ali s' kletvijo, ampak pravizhno. V' zhafih je svarjenje starshov bolj svarjenja vredno, ko slabost, savoljo ktere svare. Porodniki ne smejo is slepe ljubesni do otrok raslozhka delati, de bi enimu slepo pregledali, kar per enim svare. Vera naj sodi od njih pregreshkov, in po tem raslozhku naj svare ali strahujejo modro. Porodniki ne smejo ko otrozi vsako uro drugazhni biti, de bi vzhasi vse pregledali, vzhasi sa nizh neusmiljeno strahovali. Ozhe in mati moreta biti ene misli v' svarjenji; sakaj zhe jim eden potuho daja, spazhi otroke, de potlej potrebni-ga ne bogajo.

Štarshi morejo otrokam dober sgled dajati. Otrozi so flabe nature in bres praviga sposnanja; bodo tedaj radi posnemali starشه, slasti v' hudim. Štarshi bi bili ubijavzi svo-

jih otrok, ako bi jih pohujšali. Oni morejo po vseh sapovedih shiveti; morejo biti svetiga in modriga govorjenja; tudi ne smejo perpušiti, de bi drugi govorili ali delali v' prizho otrok, kar jih pohujšha; ne smejo svojih otrok nesnanim ali hudobnim dati v' flushbo; tudi ne smejo slabe drushine per hishi imeti; ne smejo pušhati otrok po hishah, v' slabo ali nevarno drushbo. Štarshi naj prvi store, kar otrokam sapovedujejo; naj bodo pridni v' molitvah, brumni v' zerkvi, usmiljeni in pravizhni s' vsemi. Ozhe in mati naj shivita v' miru med seboj in s' drugimi; zhe se ona med seboj ali s' drugimi prepirata, je nemogozhe, de bi otrozi ne bili pohujšani.

Štarshi so dolshni moliti sa otroke. Vsa-ki je dolshan sa druge moliti, she bolj štarshi sa otroke. Eni so viditi škerbni sa svoje otroke, pa premalo molijo in profijo Boga, de bi on njih persadevanje poshegnal. Le s' vpitjam in strahovanjam se malo opravi, ako ni gorezhe molitve sraven. Nedolshni Job je profil vsak dan Boga sa svoje otroke; drugi škerbni štarshi so ravno tako delali, in vfi so dolshni. Štarshi naj profijo Boga sa otroke she pred njih rojstvam, de bi gnado svetiga kersta dosegli, in jo ohranili. Naj gorezhe profijo Boga sa otroke sosebno, kadar vidijo per njih kako pregreho, ali hudo navado. Naj ne rezhejo: Molimo in profimo, pa nizh ne pomaga. Naj posnemajo sveto Moniko,

brumno mater svetiga Avgušhtina. Dolgo in gorezhe je profila, in je bila uflifhana. Le nekaj maliga je tukaj rezhen o od dolshnoſt ſtarſhov do otrok, ker te preſhiroko ſeſhejo, in tukaj ni mogozhe vſih popisati. Proſim, de naj ſtarſhi bodo polni dobriga duha brumne matere Eufrosine, in bodo po volji boſhji otroke ſvoje ſredili. Preljubi moj kriſtjan! zhe te dolshnoſti ſadevajo, lahko ſpoſnaſh, de niſi vſelej tako ſtoril. Rezi tedaj iſ ſerza tako :

M o l i t e v.

O moj Bog! kje ſo ſdaj taki brumni in ſkerbni ſtarſhi, ko je bila tvoja ſluſhabniza Eufrosina? Kdo uzhi ſvoje otroke vſigamogozhniga Boga ſpoſnati? Kdo ſkerbi, de bi otrozi ſpoſnali ſkrivnoſti vzhlovezhenja ſina boſhjiga, njegovo veliko ljubesen; pregreſhno natoro ljudi, pravo brumnoſt, reſnizhno ponishnoſt, potrebo gnade boſhje in doſti takiga? Sato ſo otrozi ſlabi, in ſato ſo ſlabi kriſtjani. Jeſt ſim morebiti do ſdaj ravno tak bil. Uſmiljeni Goſpod, raſvitli vſe kerſhanſke ſtarſhe in otroke, de bodo po tvoji ſveti volji, de ne bodo eden drugimu ozhitali, in eden drugiga preklinjali na ſodni dan. Daj jim ſvojo gnado, de bodo ſtarſhi polni ljubesni, modroſti, poterpeſhljivoſti in vſiga dobriga, de bodo otrozi polni ſpoſhtovanja in pokorſhine. Tako bo tvoja zerkev pono-

vljena, ker bodo povsod dobri kristjani; tako bodo starshi in otrozi vekomaj tebe hvalili v' nebesh. Amen.

XVII. dan profenza.

Sveti Anton, duhovni ozhe pushavnikov.

Sveti Anton je bil rojen v' Egiptu od imenitnih in bogatih starshv v' letu 252. Oni so bili bogabojezhi, in so svojiga ljubiga otroka skerbno uzhili po vseh Kristusovih naukih shiveti; so ga smiraj doma imeli pred svojimi ozhmi, ga nikoli niso pustili v' drushino, de bi se od drugih ne pohujshal; tudi v' zerkv je le s' njimi hodil. Sveti Anton she mladenezh je ljubil samoto; njegovo veselje je bilo le doma ali v' zerkvi biti, bogal je rad, molil veliko, bral in premishljeval sveto pismo, de bi prav svesto flushil svojimu stvarniku.

Sveti Anton je bil okoli 19 let star, kadar so mu brumni starshi pomerli. Po njih smerti je mogel sa vse skerbeti, le eno majhno sestiro je imel. Premoshenje njegovo je bilo grosno veliko. Marfkeri mladenezh, gospodar velikiga premoshenja in bres strahu pred starshi, bi bil rasfajal, visoko se nofil, dobrote sveta rasujsdano vshival; pa svetiga mladenzha Antona ni nizeh tige veselilo, bo-

gaſtvo mu je bilo ternje, ker je Boga in kriſhaniga Jeſufa v' ſerzu noſil.

En dan je v' zerkev gredoſh ſam per ſe-
bi miſlil, kako frezhni ſo bili apoſteljni, ki
ſo vſe ſapuſtili in ſa Jeſuſam ſhli. V' zerkvi
je ſliſhal brati beſede Jeſuſove: Zhe hoſheſh
popolnoma biti, prodaj vſe, daj ubogim in
hodi ſa menoſj. On je miſlil, de ſo té beſede
njemu rezhene, je oſkerbel ſvojo ſeſtro, vſe
ſvoje premoſhenje ubogim rasdal, in je ſhel
v' ſamotno hiſhizo, de bi ſe vadiſ v' pokori
ſhiveti.

Ta ſveti mladenezh je bil dolgo od nevo-
ſhljiviga hudizha ſkuſhan, pa je s' poſtam,
s' molitvijo, s' premiſhljevanjam, s' pokor-
jenjem, ſoſebno s' ljubesnijo do Jeſufa vſe ſku-
ſhnjave ſerzhno premagoval. Nikoli ni ſhi-
vel v' lenobi, ampak je delal, per delu pre-
miſhljeval ſvete rezhni, in molil. Šoſebno je
ſkerbel, karkoli je dobriga vidil per drugih,
poſnemati; je ſvete ljudi obiſkoval, jih pro-
ſil ſa poduzhenje, de bi zhe dalje ſveteſji
ſhivel.

Štar je bil 35 let, kadar je delezh v' pu-
ſhavo ſhel; prej je tudi v' ſamoti ſhivel, ven-
der ne delezh od ljudi. Sdélo ſe mu je, de
ſhe premalo brumno ſhivi; ſato ſe je vsdignil,
in ſhel v' ſtraſhno puſhavo, kjer nobeniga
zhloveka ni bilo. V' puſhavi je naſhel po-
derto hiſho, je v' njo ſhel, ondi prebival,
in nozh in dan ſluſhil Bogu. Deſiravno je
bil delezh od ljudi, ſe je vender iſvedilo, kje

je, in so hodili k' njemu is vseh krajov, ali de bi bili poduzheni, ali osdravljeni, ali de bi per njemu ostali. Vse je lepo uzhil, posebno pa je rad govoril od velike milosti boshje do naš greslnikov; od velike ljubescni Jesufove, od njegovih bolezhin, od praviga spreobernjenja, od nebeskiga kraljestva. Veliko se jih je spreobernilo, in tudi ostalo v' pufhavi, kjer so si revne hifhize naredili is lefa, pridno delali in stanovitni molili.

Šveti Anton je bil rasviltjen uzhenik. Nekaj njegovih naukov je perlošno tukaj povedati: „Ljubi moji; naša edina fkerb more biti ta, de po svetih sapovedih shivimo, in nikoli ne opefhamo. Smiraj moremo fkerbnifhi flushiti Bogu, kakor de bi bili danf sazheli. Kaj je naše kratko shivljenje memo vezhnosti? Bog je neisrezheno usmiljen, ker je obljubil dati, in nam bo dal vezhno svelizhanje sa majhno terpljenje. Ne golufajte se med seboj, ker ni veliko tudi vse svoje premoshenje sapustiti sa nebeskko kraljestvo. Kaj bogastvo pomaga, ker ga ne bomo po smerti potrebovali? Bodimo bogati v' dobrih delih, ker tih bomo potrebni po smerti. Shivimo vsaki dan, ko bi utegnili vsaki dan umreti, in ne bomo nikoli greslili.“ Té in vezh drugih lepih naukov je on dajal svojim pufhavanikam in drugim. Vfi so ga radi poslufhali, ker je bil poln ljubescni, perljudnosti in gorezhnosti.

Šveti Anton je povsod slovil, zlo krivo-
verzi in neverniki so ga sposhtovali; pa zhe
je bil bolj od ljudi zhefhen, bolj se je poni-
sheval. Katoliški zesar Konstantin mu je pri-
jasno in ponishno pisal. Vsi pufhavniki so
se nad tem zhudili; šveti Anton pa jim je djal:
Sakaj se zhudite, de zesar meni piše; zhu-
dite se, de je vsigamozhni Gospod nam pi-
sal, in naš uzhil s' rasodeto boshjo besedo,
ktero imamo v' svetim pismu, in de nam je
govoril po svojim ljubim Šinu Jesusu Kristusu.

Šveti Anton je bil she star in je vedel,
de bo kmalo umerl; sato je svoje pufhavni-
ke obiskoval, in jim djal: Moji ljubi otrozi!
kmalo pojdem od vas; ne pefhajte v' dobrih
delih; shivite smiraj, ko bi utegnili vsaki dan
umreti; fkerbno se varovajte slabih misel;
ne sdrushite se s' krivoverzi; bodite stanovi-
tni v' katoliški veri. — On je kmalo potlej
sbolel in umerl 105 lét star, v' letu 356, 17
dan tega mesza.

Nauk.

Od strahu boshjiga.

Kristjan moj, spremisli, de je strah pred
vezhnim pogubljenjam v' nerodovitne pufha-
ve veliko vernih gnal, de bi v' pokori shive-
li in se svelizhali. Ne le šveti Anton, am-
pak tudi dosti drugih, ki so bili prej dobri,
so v' pufhavi bolji postali. Šamota lozhi zhlo-

veka od shumezhiga sveta, in mu daje zhaľ premishľjevatı, Boga in sebe sposnavati, ozhiľhevati serze in sveto shiveti. V' pufhavi so mnihi in pufhavniki zlo malo potrebovali. Hishiza spletena is hoľte ali berlog, revno oblazhilo, ľadje, malo kruha in zhiľta voda jim je bilo sadoľti. Delali so in molili, kar je duľhno in teleľno sdravje. Ker je ľrah boshji, ľrah pred pogubljenjam tolikanj dobriga nad njimi delal, se dajo tukaj potrebni nauki od njega.

V' zhloveku je trojin ľrah, vender ne ob enim zhasu. Je ľrah bres upanja in bres ľjubesni; ta se sploh imenuje obupnoľt. Ta ľrah je poguben, ker ne pomaga gresľniku k' pokori, temuzh mu brani se spokoriti. Takiga ľta imela Kain in Judesh. Je ľrah s' upanjem in s' ľjubesnijo sdrushen, vender tako, de ľta upanje in ľjubesen ľhe ľlabe. Takiga ima gresľnik preden se popolnama spreoberne. Ta ľrah je dober in pomaga gresľniku, kakor bo potlej rezheno. Je ľrah is sgolj ľjubesni, in ta je nar bolji. Takiga so imeli svetniki, kteri so se is ľjubesni do Boga bali njega shaliti. Vľe to raskladati ni tukaj perľoshno.

ľrah boshji je potreben. ľrah pravi: „Kdor se Boga ne boji, ne more pravizhen biti.“ ľir. 1, 28. ľrah boshji je tudi pravizhnim potreben; sato je sapilano: „Bojte se Gospoda vľi njegovi svetniki.“ Pl. 33, 10. David se je Boga bal, vender je profil: „Pre-

bodi s' svojim strahom moje meso, sakaj jest se bojim tvojih sodba.“ Pf. 118, 120. Meso prebodeno in polno bolezhin se ne more veseliti nad hudim, in tudi dušha ima pokoj pred njim. Kristjan! ni sadošti se le bati, temuzh tolikanj se morešh bati, de premagash greh, in ta strah te bo napeljeval v' ljubesen, ktera je spolnjenje postave. Tako uzhi modri Širah, rekozh: „Gospodovi strah preshe-ne greh.“ Širah. 2, 27. Potlej pravi: „Štrah boshji je sazhetik ljubesni.“ Šir. 25, 16. Šploh vfi se bojé pogubljenja, vender le gresné, ker je v' njih premalo strahu.

Štrah pred vezhnim pogubljenjam je gresniku slo potreben. Ta mu velikokrat vbrani greshti, in ga preganja dobre dela dopernashati, de bi vekomaj pogubljen ne bil. Štrah odpira gresniku sadershane dušhne ozhi, de vidi svojo nevarnost in sapeljivošt sveta; ga perganja moliti, profiti in sdihovati; njegovo serze je savoljo strahu nepokojno, in ga fili k' Bogu.

Štrah pred vezhnim pogubljenjam ni sadošti gresniku, ker ta svira is lastne ljubesni. Švetniki, dokler so bili na semlji, so se Boga bali is ljubesni do njega; gresniki se vfigamogozhniga Boga bojé is ljubesni do sebe. Prej so is ljubesni do sebe slepo greshtili, in niso pomislili, de hité v' pogubljenje; sdaj so jim grehi soperni le sato, ker saflushijo pogubljenje, in shelé greh opustiti, pa le is ljubesni do sebe. Gresnik ni prav spreo-

bernjen od samiga strahu, zhe lih is tiga strahu obshaluje grehe, ker jih sovrashi le sato, ker so mu shkodljivi, ne pa, ker shaliyo Boga. Ta gresnik je enak kupzu na morju, kateri savoljo viharja svoje ljubo blago v' morje smezhe. On ljubi svoje blago, pa she bolj ljubi svoje shivljenje; ker ne more blaga in shivljenja perhraniti, de bi barko polajshal, in nefrezhi odshel, mezhe blago v' morje; vender s' veliko shalostjo, ker ga she ljubi. Ravno tako gresnik, kateri is samiga strahu grehe opusha. On she ljubi grehe, ker pa ne more pogubljenju oditi in greseliti, opusti grehe, kar bi ne storil, ako bi se pogubljenja ne bal. Tedaj ostane she v' njem slaba volja, ktero le ljubesen do Boga popolnoma poboljsa. Dobro spremisli vse to, o gresnik, de se ne golufash. Morebiti is samiga strahu shalujesh, in grehe opushash, vender upash, in se tudi sanashash, de si resnizhno poboljsan. Bodi pokoren svojimu modrimu spovedniku, kateri te hozhe po varni poti k' opraviizenju perpeljati, de milost sadobish.

Ako hozhesh odpushanje grehov sadobiti, ljubi Boga, in is te ljubeshni svoje grehe sovrashi. Šalomon pravi: „Ljubeshen vse grehe pokrije.“ Prip. 10, 12. Ravno tako govori sveti Peter: „Ljubeshen pokrije veliko shtevilo grehov.“ I. Pet. 4, 8. Štrah je potreben, upanje tudi, pa vera, upanje molitve, posti, sakramenti in vse ti ne more bresh ljubeshni pomagati.

Kristjan! dokler shivish, boj se Boga, upaj, ljubi ga. Ker si grešnik, boj se, ker je Bog usmiljen, upaj in ljubi ga. Strah te bo delal varniga, upanje serzhniga, ljubesen možniga. Delaj ko otrok, kateri od dalezh hiti k' svojimu ozhetu. On po poti své, de so jih rasbojniko veliko obropali, sato se boji, ker se boji, hodi prav varno. On tudi své, de eni so frezhno domu prishli, sato upa in je serzhan. On ljubi ozheta, sato hozhe vse premagati. Zhe je blishej doma, manj se boji, bolj upa, ljubesen se bolj vnema. Ker varno, saupljivo in serzhno hodi, pride frezhen domu, kjer se popolnoma rasveseli. Ravno tako ti, o kristjan! delaj, in bošh frezhno prishel v' nebeshko kraljestvo, kjer se ne bošh nikoli bal, kjer bošh vshival, kar si is vfiga serza ljubil. Tako so delali svetniki, in ti delaj tako, de vezhno frezho sado-bish.

M o l i t e v.

O Jesuf! usmili se me! Ponishno te pro-fim, daj mi rasvitoljenje, ker je moja slepo-ta filno velika. Jest fim v' nevarnosti vezhni-ga pogubljenja, vender fim bres strahu. Ob-dan fim od hudih sovrashnikov, moje grešno poshelenje je med njimi nar nevarnish, jest fim pa ga neumno ljubil, in mu vse, kar je poshelelo, dovolil. Velikokrat fim slishal od tvojih nameštnikov, de se morem lastni vo-

lji odpovedati, se pokoriti, svoje meso krishati, po duhu shiveti; pa sim malo verjel, in nizh tiga storil. Prosim te napolni me s' svojim strahom, ker strah je meni lenimu, merslimu gresniku filno potreben. Pa to je premalo; daj mi tudi pravo upanje, in gorezho ljubesen, de vse grehe veselo opustim, perserzhno obshalujem, in stanoviten v' dobrim ostanem. Sveti Anton, vsi mnih in pushavniki sprositi mi od Boga vse potrebne gnade k' pravimu spreobernjenju, de po vaslih stopinjah po svoji mozhi hodim, in pridem sa vami v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XVIII. dan profenza.

Svetiga Petra stol.

Kaj to pomeni in uzhi?

Sveti Peter je bil postavljen od Jesusa Kristusa prvi poglavar katoljske zerkve. On je s' velikim terpljejem, in s' stanovitno serzhnostjo osnanoval sveti evangeli v' Jerusalemu, v' Judeji, v' velikimu mestu Antiohii, in v' dosih krajih; veliko Judov in nevernikov je spreobernil s' nauki in zhudeshi, kakor bo bolj na tankim popisano 29 dan roshniga zveta.

Okoli 42 let po Jesufovim rojstvu je sveti Peter šhel v' Rim, poglavitno mesto velikiga Rimskiga zesarstva, de bi dushe perdobival Jesusu Kristusu. Ondi je bres vse zhloveshke pomozhi, s' mozhjo svetiga Duha osnanoval sveti evangeli. Rim je bilo mesto silno veliko, polno mogozhnih nevernikov, vnetih sa la-shnjive Bogove. Šveti Peter se nizh tiga ni bal, serzhno je osnanoval Jesusa, je veliko Judov in nevernikov spreobernil. On je bil prvi shkof spreobernjenih Rimzov, in je tisto zerkv vishal, pa tudi ob enim je bil prvi poglavar vse Jesusove zerkve. Sa njim so bili papeshi nasledniki do donashniga dne, in bodo do konza sveta,

Šveti Peter je bil ref prvi poglavar katoljshke zerkve od Jesusa povikshan. Jesus mu je rekel: „Ti si Peter, in na to skalo bom sidal svojo zerkv.“ Mat. 16, 18. Šveti Peter je bil vselej prvi pred vsimi apostelni imenovan, kakor se najde per svetim Matevshu 10, 2. per svetim Marku 3, 16. per svetim Lukeshu 6, 14. Šveti Peter je prvi govoril, kadar je bil na mesti Judesha sveti Matija isvoljen. Djanje ap. 1, 15. Tudi, kadar je bil v' Jerusalemu sbor savoljo obrese. Djan. 15, 7. Oblast, ktero je Jesus savoljo prida vse zerkve svetimu Petru dal, bo do konza sveta. Tedaj so nasledniki svetiga Petra Rimski papeshi imeli, imajo in bodo imeli enako oblast, ker je ona zerkvi potrebna.

V' katoljshki zerkvi je vikshi poglavar po-

treben, de se ohrani edinoſt vere in naukov, in de raspertja ni. Tudi ſhkofje in duhovni ſo od ſvetiga Duha poſtavljeni, zhedo Jeſusovo paſti, vender ſreda edinoſti vſih je Rimſki papeſh, kteriga more vſaki ſpoſhtevati, in po ſapevedih vbogati. Kdor ni s' njim. v' potrebnih rezheh sdruſhen, ne more s' Jeſuſam deleſha imeti.

Svetiga Petra ſtol ne pomeni ſtola, na kterim je on ſedel, ampak njegovo oblaſt in uk. Rimſki papeſhi, ſvetiga Petra naſledniki, ſo imeli navado obhajati ſpomin njih povikſhanja, kakor tri pridige ſvetiga Leona papeſha pri-
zhujejo. Tudi ſhkofje ſo enako navado imeli, kakor prizhuje ſveti Avguſhtin. De bi vſi ver-
ni kriſtjani hvaſeſhni bili Jeſuſu Kriſtuſu ſavo-
ljo oblaſti ſvetimu Petru in Rimſkim papeſham od njega dane, je donafſhni ſpomin v' katoljſh-
ki zerkvi.

Kriſtjani! bodite reſnizhno hvaſeſhni Jeſu-
ſu Kriſtuſu, kteri vas je poſtavlil v' ſvoje kra-
ljeſtvo, v' katoljſhko zerkev. Bodite vſelej po
ſapovedih pokorni Rimſkimu papeſhu, prvemu
vidnimu poglavarju, pa tudi ſhkofam in du-
hovnim, ker ſo prejeli oblaſt od Jeſuſa Kriſtu-
ſa, ker vam oſnanujejo beſedo boſhjo, in zhu-
jejo nad vami k' vaſhim ſvelizhanju. Ljubite,
ſpoſhtovajte in vbogajte jih, ker ta pokorſhi-
na vas bo is tiga kraljeſtva Jeſuſove zerkve v'
nebeſhko kraljeſtvo preſelila.

XIX. dan profenza.

Sveti Janes shkof, almoshnar.

Sveti Janes, imenovan almoshnar, je bil rojen na otoku Zipri od bogatih in mogozhnih starshev, kateri so ga prav skerbno uzhili ker shansko shiveti. Od mladosti je bil bogabojeh in usmiljen. Kadar je bil gospodar svojiga premoshenja, je saporedama prodajal lastnine, de bi ubogim pomagal, in na sadnje je tudi on ubog bil. Njegovo sveto shivljenje, in sosebno usmiljenje je shiroko flovelo. Pergodilo se je de je velikimu mestu Aleksandrii patriarh umerl, in vsa duhovshina in verno ljudstvo je svetiga Janesa isvolilo sa patriarha. S' vso mozhjo se je branil, pa se ni mogel ubraniti, ker ga je tudi zesar filil v' to imenitno flushbo.

Kadar je bil she patriarh, je veliko rezhi poravnal, in sosebno je skerbno sprasheval po mestnih ubogih. Vsim je pomagal, in vse dobrotljivo ofkerbel. Tudi je dva dni v' tednu odlozhil uboge salfishati, de bi svedel, zhe jim ni od mogozhnih kaka kriviza storjena, in de bi jim po mozhi pomagal. Vezhfi je persadeval svediti potrebe ubogih in nefrezhnih, kakor so oni njega profili sa pomozh. Enkrat je slo potrebnimu zhloveku veliko denarjev dal; ta se je prav ponishno sahvalil,

pa sveti patriarh mu odgovori: Moja dobrota je majhina, sahvali se raji Jesusu Kristusu, kteri je sa te in sa me kri prelil. Ob drugi perloshnosti je tudi skasal svoje usmiljeno serze do ubogih. V' letu 614 so prishli Persiani s' veliko vojsko v' Širijo, in filno shkodo so delali; veliko jih je perbeshalo v' Aleksandrijo, sveti Janes pa je dobrotljivo vse ofkerbel. Šlo bogato shkofijo je imel, vender je vse to premalo bilo; usmiljeni bogati so mu pomagali, ker so vidili koliko ljubi uboge in nesrezhne.

Šveti Janes je bil neisrezheno usmiljen do telefa ubogih, pa veliko bolj je skerbel sa svelizhanje njih dush. Tudi bogatih in mogozhnih se ni nize bal, jih je uzhil in svaril, pa tolikanj ljubesnivo, de so mu bili radi pokorni. Zhe je svedel prepir, jeso, pohujshanje ali kako drugo pregreho, je neisrezheno skerbel vse popraviti in poboljšhati. Tako je bilo njegovo usmiljenje, ne le do telefa, ampak veliko bolj do dush. Eno bres drusiga ni pravo usmiljenje.

Šovrashni Persiani so hiteli s' vojsko nad mesto Aleksandrijo; savoljo tiga so bili vsi v' velikim strahu. Šveti Janes je s' mestnim poglavarjem hitel k' zesarju v' Konstantinopel pomozhi profit; pa kadar sta prishla v' Ziper, ravno v' mestu, kjer je bil sveti Janes rojen, je on sbolel; per sebi ni vezh imel ko dva slata; tudi te je ukasal ubogim dati, in je is serza Boga sahvalil, de ubog umerje. Umerl je v' letu 617.

Nauk.

Od praviga usmiljenja do ubogih.

Bog sapove ubogim pomagati. She v' stari saveši je Bog sapovedal po Mojsefu: „Ubogi bodo v' desheli, sato ti sapovem jim pomagati.“ V. Mojs. 15, 11. Bogati in ubogi morejo biti na svetu. Bog je to storil savoljo ljubeshni, de bi bili eden drusiga potrebni; bogati pridnosti in streshbe ubogih, in ubogi premoshenja bogatih. Bog je pa premoshnim sapovedal usmiljenim biti; sakaj modri pravi: „Kdor svoje uho pred ubosiga vpitjam satifne, bo tudi on vpil, in ne bo uslifshan.“ Prip. 21, 13. Ne le bogati, ampak tudi drugi so dolshni po svoji mozhi usmiljenje fkasovati. Kar je stari Tobija svojimu finu rekel, je vsm rezheno: „Kakor bosh premogel, bodi usmiljen. Zhe veliko premoresh, dajaj obilno; zhe malo premoresh, tudi malo rad daj.“ Tob. 4. 2 — 9. Jesus bo na sodni dan ojštro rekel neusmiljenim: Poberite se od mene, vi prekleti, v' vezhni ogenj, ker fim bil (*v' ubogih*) lazhen, fim bil shejin, fim bil nag, in mi niste pomagali. Mat. 25, 41 — 43.

Kristjan! ishesh dobizhka, in rad jemljes velike obresti; kaj ti bo veliko bogastvo pomagalo? Desiravno si bogat, ti vojska, ali ogenj, ali druga nefrezha lahko vse vsame; zhe te pa nizh tiga ne bo sadelo, te bo faj smert lozhila od vfiga. Premisli, kar si s' ve-

liko skerbjo vkup spravljal, zhigavo bode? Tvoja uboga dusha, prasna dobrih del, ne bo reshena pred sodbo s' posvetnim bogastvam; tvoja neusmiljena dusha ne bo dosegla milosti. Bodi tedaj usmiljen, de sadobish usmiljenje. Tobija pravi: „Usmiljenje daje veliko upanje per Bogu vsim, kateri pomagajo ubogim.“ Tob. 4, 12. Zhe ishesih in shelish velikiga dobizhka, pomagaj potrebnim, ker tako si hosh bogastvo vkup spravljal v' nebesih, kjer ga nihzhe ne more vseti, kteriga bosh vekomaj vshival. Salomon pravi: „Kdor pomaga ubogim, Gospodu posojuje, in on mu bo povernil.“ Prip. 19, 17. Jesus, vezhna resniza, enako govori: „Resnizhno vam povem, kar ste enimu tih mojih nar manjsih bratov storili, to ste meni storili.“ Mat. 25, 40. Tedaj, zhe si usmiljen, si sebi usmiljen, ker bosh veliko plazhilo prejel od Gospoda; zhe si neusmiljen, si sebi neusmiljen, ker tudi ti ne bosh usmiljenja od Gospoda dosegel.

Usmiljen bodi, pomagaj potrebnim savoljo Boga, in bres mermranja ali ozhitanja. Ni popolnoma usmiljenja per tebi, zhe le savoljo nadleshnosti potrebnimu dajesih. Ako ne moresh potrebniga uslishati, saj sheli, in Bog ti bo po tvojim dobrim serzu povernil. Pomagaj potrebnim savoljo Boga, ne pa is gerdiga posheljenja ali is lakomnosti; sakaj tudi zolnarji in neverniki delajo tako. Zhe pomagash, ali zhe ne moresh pomagati, ne shali ubogiga s' hudo besedo, ker je sapisano:

Veseliga darovavza Bog ljubi. Dobra beseda je bolji ko dar, oboje pa je per pravizhnim. Zhe ne morešh vřim pomagati, bolj potreb- nim, sosebno pravizhnim pomagaj. Bodi u- smiljen s' blishnim, vender modro, de nje- gove lenobe ali rasujsdanja ne podpirash. Po- magaj rad svojim sovrashnikom, de potola- shish njih jeso, in jih poboljšash; to ti bo sosebno milost od Boga sprofilo. Ne ozhitaj blishnimu storjene dobrote, in ne pravi bres potrebe drugim, kaj in koliko dobriga mu storish. Šramoshljivim ubogim vřili dar in molzhi, de obilniřhi povrazhilo od Boga prej- meřh.

Bodi sosebno usmiljen duřhi svojiga blish- niga, de řkerbiřh sa njega svelizhanje. Uzhi, řvari, moli in kakor samoreřh mu pomagaj. Zhe ne řkerbiřh sa blishniga svelizhanje, je tvoje usmiljenje do teleřa nepopolnama. Ka- dar fi s' daram perkupiřh blishniga, ti je per- lořhno ga modro uzhiiti ali prijasno pořvari- ti, ker takrat te bo rad pořluřhal. Dober dar in prijasna beseda vse opravi, tudi per terdo- vratnim.

M o l i t e v.

O moj Bog řposnam řvojo terdobo in neusmiljenje. Ti fi mi dobrotljivo dal, in da- jeřh řvoje usmiljene dari; řapovedal fi mi, de pomagam potrebnim; obljubil fi tudi veli- ko plazhilo, jeřh pa řim is gerde lakomnosti

le sa se skerbel. Šama prošnja ubogiga me je shalila; fim ozhitno mermral in shalil potrebniga; zhe fim mu tudi dal, ni bilo is dobriga serza in savoljo tebe. Neusmiljen fim bil f' potrebnim: zhe je pa napuh, jesa ali kako drugo posheljenje mojo dusho omoglo, fim veliko sapraval, se mi ni nizh shkoda sdelo, desiravno je bilo shkodljivo moji dushi. Terd in neusmiljen do ubogih fim bil do sdaj is gerde ljubeshni do blaga, is majhniga upanja v' tvojo previdnost, in ker nisim pomislil, koliko fim jest tvojiga usmiljenja potreben. Odpušti mi, o usmiljeni Gospod! mojo terdobo, ker jo f' tvojo gnado shalofino sposnam, in se hozhem poboljšati. Štori me refnizhno usmiljeniga do drugih, de tudi jest od tebe usmiljenje sadobim. Amen.

XX. dan profenza.

Sveti Boshtjan, marternik.

Sveti Boshtjan je bil rojen na Franzoskim, pa je bil srejen v' Majlandu na Lashkim. Sveti Ambrosh pravi, de je v' Rim shel le sato, de bi tamkej perloshnost nashel sa vero Jesufovo terpeti. Vef je bil perljuden, dober, serzhan in bogabojezh. Vfi so ga ljubili in tudi zesar Dioklezian, kteri ga je postavil po

glavarja svojih shivotnjakov (*shivotnih varhov.*) Le is shelje kristjanam pomagati je sveti Boshtjan to flushbo vsel. Nektere nevernike je spreobernal, kristjanam je serzhnost dajal, in preganjanim vernim je s' svojim premoshenjam pomagal. Pod soldashkimi oblažhili je imel bogabojezho in usmiljeno dusho. Dolgo je skrit ostal, ker si neverniki niso nikolj domishljevali, de bi tak serzhan soldat, zesarjev prijatel in poglavar njegovih shivotnjakov, kristjan bil.

Neverniki so vender le sposnali, de sveti Boshtjan moli Jesusa in sanizhuje bogove, in so povedali zesarju. Zesar ga poklizhe, in mu ves serdit rezhe: Ti nehvaleshni zhlovek! Veliko dobriga fim ti storil, ti pa meni hudo sa dobro vrazhujesh? Šveti Boshtjan prav mirno odgovori zesarju: Šposnam tvoje do brote, satorej vsaki dan profim sa te, ne lesenih ali kamnatih bogov, kteri ti pomagati ne morejo, ampak vfigamogozhniga praviga Boga, stvarnika nebes in semlje. Zesar Dioklezian od tiga odgovora raskazhen ukashe svojim vojshakam ga s' pushizami streljati. Pervesali so ga k' stebru, in ga streljali. Ker so menili, de je she mertev, so shli prozh. Po nozhi je brumna kershanska shena tje shla sveto truplo pokopat, pa zhuti ga she shiviga. Š' pomozhjo drugih ga na svoj dom nele, ga ofkerbi, in popolnoma se je osdravil.

Kristjani so to svedili, so hiteli k' njemu, se s' njim veselili, in mu svet dali prozh iti,

de nevernikam sopet v' roke ne pride. On jih ni hotel poslušati, ker je shelel le vezh terpeti savoljo Jesufa; serzhno gre pred zesarja, in mu rezhe: Sakaj preganjash kristjane, svoje nar svesteji podloshne, kateri praviga Boga sa te profijo? Zesar ni vedel, zhe je to ref Boshtjan ali drug njemu podoben, ali zhe se mu sanja, ker ga je she mertviga mislil. Šveti Boshtjan mu rezhe: Le verjami, de sim Boshtjan, kteriga si umoriti ukasal, pa Jesuf me je per shivljenji dobrotljivo ohranil. Zesar se je nad njim filno rasferdil, in ga umoriti ukasal. Šoldatje so ga s' kolmi toliko zhasa tolkli, de je mertev obleshal v' letu 288.

Nauk.

Kakshna more biti ljubesen do blishniga.

Šveti Boshtjan je Bogu svesto flushil, in is ljubesni njegove je skerbel sa spreobrnjenje slepih nevernikov, in sa svelizhanje vernih kristjanov. Is ravno te ljubesni je skušhal zesarja pregovoriti, de bi katolišhko zerkev jenjal preganjati. Koliko je šveti Boshtjan v' ljubesni vnet bil, se ozhitno vidi, ker se ni bal sovrashtva slepih neverzov, in tudi ne shivljenja dati sa vero. Njegovo sveto sadershanje uzhi zhišto, sveto in mozhno ljubiti blishnjiga savoljo Boga.

Ljubesen do Boga, in ljubesen do blishniga ste sdrushene, ker ena bres druge ne morete biti. Kdor ljubi Boga, ljubi tudi blishniga; kdor ne ljubi Boga is vfiga serza, ne more blishniga sveto ljubiti; kdor ljubi blishnjiga, tudi ljubi Boga, ker blishnjiga ljubi savoljo njega. Sveti Janes pravi; „To sapoved imamo od Boga, de kdor Boga ljubi, naj tudi svojiga blishnjiga ljubi.“ I. Jan. 4, 21.

Ljubesen do blishniga more biti sveta, resnizhna, stanovitna. Kristuf pravi: „To je moja sapoved, de se med seboj ljubite, kakor sim jest val ljubil.“ Jan. 15, 12. Kdor nozhe skerbeti sa svelizhanje blishniga, ga ne ljubi prav. Kdor ljubi blishniga is lakomnosti, is nezhistosti, is poshreshnosti, is drugih slabih ali natornih nagibkov, ga ljubi (slabo) napazhno, ne savoljo Boga. Kristjan premisli, zhe blishniga ljubish, in sakaj ga ljubish. Ako eniga samiga zhloveka sovrashish, ne ljubish Boga, ker njegovo sapoved sanizhujesh. Morebiti nekteere ljubish slo, nekterih nizh; tedaj ne ljubish nobeniga prav, ali jih ne ljubish savoljo Boga, ker ti sapove vse ljubiti. Morebiti nekteere hvalish in povsdigujesh, zhes nekteere pa smiraj jesikash, ishes per njih nedolshnih delih hudobije; tedaj ne ljubish tih, ktere hvalish, in ne ljubish drugih, so per ktere rad govorish, ker ljubesen ne ishe hudobije per blishnim. Dolgo molish po zerkvah, sakramente po gostim prejemash, vender je tvoja bogabojezhnost prasna, ker

ne bersdafh svojiga jesika, ker ne ljubish blishniga.

Špremifli kako in sakaj ljubish svoje prijatle. Morebiti jih ljubish, ker so tvoji flabi natori vshezh, ker se ti perlisujejo, in smiraj rezhejo de in ne, kakor tebi dopade; ker so deleshni tvojih grehov, ker ti pomagajo v' pogubljenje. Ti ravno tako delash s' njimi; jih uzhish nepokorshine, tolashish s' lashnjivimi besedami njih vest, jih f' seboj napravljalsh v' hude perloshnosti, jih pohujshalsh s' gerdim govorjenjam. Je to prava in sveta ljubesen od Boga sapovedana do blishniga? Ši ljubljén ali ljubish, kakor je Kristus naf ljubil?

Bog ti sapové gresfnike ljubiti in njih grehe sovrashiti, pa si bleso tudi v' tem krivizhen, ker sanizhujesh blishniga savoljo greha, greha pa ne sovrashish savoljo Boga. Morebiti te greh veseli, ker ti perloshnost daje hudo govoriti soper svoje neprijatle. Zhe pa skashesh shalost savoljo grehov svojih neprijatlov, morebiti to delash is hudiga serza, de bi tudi drugi sanizhevali té, ktere ti sanizhujesh. Zhe je gresfnik tvoj prijatel, ti je vse prav, kar dela, tudi krivizhno je pravizhno, in ga opravizhujesh s' vso mozhjo; tedaj nifi pravizhen ne s' prijatli, ne s' gresfniki, ne s' sovrashniki. Švoje krivizhno serze sam rasodevalsh, kadar se smejalsh hudobii, kadar sanizhujesh dobre dela. Hudobnik je pravizhen, dokler je tvoj prijatel; pravizhen je

poln vfiga hudiga, zhe ni tebi vshezh; vflako uro drugazh govorish, ker nobeniga ne ljubish savoljo Boga.

Zhe ljubish blishniga slabo, ga ljubish savoljo sebe; tedaj le sebe ljubish, in nobeniga drugiga; pa tudi sebe prav ne ljubish, ker ne ljubish blishniga savoljo Boga. Zhe je tvoj blishnji potreben, mu nizh ne pomagash, ako ne upash obilniga povrazhila; drugim bi neprosihen vse dal, ker tudi oni stresejo tvojimu hudimu posheljenju. Zhe si od blishnjiga rasshaljen se hudujesh in vpijesh; zhe blishni shali Boga, merslo pravish: Naj dela, kar hozhe; kaj je meni mar sato? Kakshna ljubesen je to? Tako mersla neskerbna, krivizhna ljubesen?

Pravish: Ne morem vsih ljubiti; eni so tolikanj fitni, nadleshni, jesizhni in slabi, de jih je nemogozhe prenesti. Neumnesh! mislish, de Bog ni vedel tvojih in blishniga slabost? Bog ti vedno dari daje, desiravno ga shalish, in ti ne moresh prenesti slabost drugih? Jesus, usmiljeni Odreshenik, je sa nal greshnike umerl, ti bi rad vse greshnike pokonzhal? Vfigamogozhni Gospod je persanesljiv s' njimi, ti pa nozhesh nizh preterpeti? Zhe si ravno ti imenitnish, bogatish od blishnjiga, preterpi ga, in ljubi ga; sakaj Bog te ni povikshal, de bi prevsetniga in terdiga serza s' blishnim bil. Jenjaj neumno misliti, in podversi se vfigamogozhnimu Bogu, in ljubi bli-

shniga savoljo njega; zhe ne, bo tudi Ozhe nebeshki tebi ravno tako povernil, pravi Kriftus.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! ti mi ojštro sapovešh blishniga ljubiti, pa fim bil do sdaj tvoji sveti sapovedi nepokoren; ker fim ga ljubil po natori, po svojim dopadajenji, po svojim posheljenji; fim ga ljubil malo, merslo, greslino, ne pa po tvoji sveti volji gorezhe, sveto, stanovitno savoljo tebe. Moj blishnji, desiravno potreben, me ni sprosil, ker fim bil terdiga serza; zhe fim ga vidil v' britkoſti, mi ni mar bilo; zhe je ravno njegova duſha v' nevarnoſti bila, ga niſim hotel ne uzhati, ne svariti, ne mu pomagati. Krivizhen fim bil f' priyatli, ker fim se jim laſhnjivo perliſoval, njih grehe iſgovarjal; krivizhen fim bil f' ſovraſhniki, ker fim jih ſlabo ſodil, ſanizheval in ſhelel, de bi bili od vſih ſovraſheni. Ljubil fim blishniga le savoljo ſebe, in ſato ſpoſnam, de niſim ne tebe, ne ſebe, ne njega ljubil. Shelim vſe to popraviti; ljubil bom vſe iſ ljubesni do tebe, jih bom ljubil ſveto, ſerzhno in ſtanovitno, ne le ſ' beſedo, temuzh reſnizhno in v' djanji.

O ſveti Boſhtjan! kateri ſi perſerzhno ljubil tudi neufmiljene ſovraſhnike, ſproſi mi od Boga gnado prave ljubesni do njega, do ſebe, do blishnjiga, de f' teboj hvalim vekomaj ljubesnjeviga Boga. Amen.

XXI. dan profenza.

Sveta Nesha, deviza in marterniza.

Med vřimi devizami, ktere so kri prelile sa vero, je morebiti řveta Nesha bolj řlovezha. Vřih zhařov verni in ozhaki so jo viřoko hvalili, ker je řerzhno premagala dva huda řovrashnika, eniga perlisnjeniga soper zhiřtořt, drugiga neufmiljeniga soper vero. Is piřanja řvetiga Ambrořha je vřeto, kar se bo sdaj reklo od njeniga řvetiga řhivljenja in řerzhniga premaganja.

řveta Nesha je bila rojena v' Rimu od bogatih in brumnih kerřhanřkih řtarřhev. Komaj je bila dvanajřt let řtara, řhe so se ji řhenini ponujali, ker je bila lepa in bogata. řlehernimu je řerzhno odgovorila: řesus je moj řhenin, drusiga nozhem. Navada je řhe řtara, de is řlepe ľjubesni hitro řesa isvira, sato so tudi řveto Neřho satoshili per nevernim oblařtniku. Okoli trinajřt let řtara je bila peljana pred řodnika. Kadar je řodnik to majhino deklizo pred řeboj řagledal, je berř ukasal jo řvesati, de bi se preřtrařhila. Majhini otrozi, pravi řveti Ambrořh, se bojé biřtriga pogleđa řvojih řtarřhev; řveta Nesha se ni nizh bała med kervavimi rokami neufmiljenih řlusařbnikov, ker je řhelela sa řristuřa umreti. Oblařtnik je řkuřhal ř' perljudnořtjo jo pregovoriti, pa ni nizh opravil. Je řapovedal jo pe-

ljati pred bogove, in jo permorati jih moliti; ona pa je sanizhevala lashnjive bogove, vsdi-govala svoje roke v' nebo in vfigamogozh-niga Boga molila.

Oblaſtnik je rekel ti zhiſti devizi: Ker mo-je bogove sanizhujesh, te bom poſlal v' hi-ſho, kjer boſh tudi ti sanizhevana. Sveta Ne-sha mu je odgovorila: Jeſuf je nar ſkerbniſhi Goſpod, on me ne bo poſabil, in tudi ne sa-puſtil. Loſhej me boſh umoril, ko Jeſufu ne-sveſto ſtoril. Reſ je to bilo, Bog je vſe ra-sujſdane ſalasovavze s' velikim ſtraham napol-nil, de je niſo mogli ſhe pogledati ne. Eden is med njih, nar hudobniſhi, jo je is gerdih ſhelja pogledal, pa berſh je bil od nebeſhki-ga ognja vdarjen, je oſlepel in padel. Nje-govi tovarſhi ſo ga berſh vsdignili, in ſo me-nili, de je mertev. Prudenzi, piſar njeniga ſhiv-ljenja pravi, de mu je ſveta Neſha od Boga ſdravje ſproſila.

Premaganje ſvete Neſhe je raſſerdilo ſle-piga ſodnika, kateri jo je na naglim obſodil. Kadar je ona to ſaſliſhala, ſe je raſveſelila, in je hitela k' ſmertí bolj veſela ko neveſta v' ſakon. Vſi ſo jo profili ſe reſhiti in ſhiveti, pa jim je odgovorila: Ne ſhalim Jeſufa; nje-gova miloſt me zhaka in hitim k' njemu; on me je ljubil, njegova bom vekomaj. Zlo neu-smiljenimu rabeljnu ſe je ſmilila. in veſ ſe je trefel pred njo; ona pa ſe ni nizh bala, in mu ſhe ſerzhnoſt dajala rekozh: Mahni, udari s' mezhem telo, ktero ſe s' ozhmi ljubi, ſ' kte-

rimi nozhem biti ljubljena. Ona moli sadnjo uro tako: Hvala bodi tebi, o Bog! de fi me greha obvaroval; kar fim smiraj shelela, bom sdaj sadobila; k' tebi grém, kteriga fim vselej ljubila. Rabelj mahne s' mezham, glava ji je odletela, in njena zhišta dusha je shla v' lepe nebefa, kjer bo Boga vekomaj vshivala. Njena sveta smert se je sgodila v' letu 304, ravno na ta dan njeniga spomina.

Nauk.

Kako zhiftoft ohraniti.

Šveta Nesha vse uzhi skerbno ohraniti zhiftoft, ktera je v' svetim pismu in od vsih uzhenikov posebno hvaljena. Šalomon pravi: „Zhiftoft stori dushe Bogu nar blishnishi.“ Modr. 6, 20. Šveta Nesha, desiravno she mlada, je dobro vedila, de zhišta dusha dopade Bogu; sato je raji svojo kri prelila, ko oma-deshevana biti. Vedila je, de zhifsti zhlovek je angeljam enak; kaj! vezhi hvale od angelja vreden, ker angelj nima telefa, tudi ne sapeljivih skushnjav. Satorej saljubljena v' skrivno lepoto svete zhiftofti, je sama sebe v' dar dala Bogu, in fi je isvolila Jesusa sa svojiga shenina.

Zhiftoft je popolnoma ali nepopolnoma po stanu fleherniga zhloveka. Naj bo stan kakorshni fi bodi, nihzhe ne sme misliti, ne govoriti, ne delati, kar je v' shesti in deveti sapo-

vedi boshji prepovedano. Zhištofť se lahko sa-
pravi, ker je natora filno flaba. Šveti Pavel
pravi: „Imamo saklad v' perstenih posodah,
v' slabim telefu.“ II. Kor. 4, 7. Tertuljan
zhudno govori: Loshej je sa zhištofť umreti,
ko v' zhištofťi umreti. Šveti Hieronim pravi:
Zhištofť je teshka, sato je redka.

Šlabi in rasujsdani is tiga morebiti skle-
nejo, de ni mogozhe zhišto shiveti, pravijo:
Nezhištofť je majhina slabofť; mladimu se mo-
re kaj pregledati. Per hudobnih je doſti taki-
ga predersniga govorjenja, pa bogabojezhni kri-
ſtjan drugazhi miſli in govori: Zhištofť je sa-
povedana; nezhištofť je ſmertni greh, mladim
in ſtarim ſo ſapovedi dane; mlad ſim in ſlab,
sato morem ſkerbno shiveti. Šveta Neſha je
bila mlada, lepa in bogata, vender je modro,
framoshljivo in ponishno shivela, ker je ve-
dila, de drugazhi ſe ne da zhištofť ohraniti.
Kdor poſluſha ſvoje poſheljenje, lahko greſhi,
pa ſilno teshko ſe poboljšha; kdor v' mladoſti
shivi zhišto, bo ſoſebne gnade od Boga preje-
mal, in bo svelizhan.

Zhe hozheſh zhišto shiveti, premišhljuj
velikokrat ſmert, ſodbo in vezhnoſť; tudi ne-
isrezhene bolezhine Jeſusoviga preſvetiga telefa.
Ako velikokrat premišhljujeſh, de bo tvoje te-
lo kmalo verſheno v' ſemljo, in de ga bodo
zhervi ſnedli, ne boſh ſavoljo njega ſvoje edi-
ne duſhe delal neſrezhne vekomaj. Premišhlje-
vanje Jeſusovih bolezhin bo premagovalo tele-
fno poſheljenje. Šoſebno v' ſkuſhnjavah pre-

misli, kaj zhaft in imenitnost zhištofi, de se pre-
magash. Zhe ti na misel pride, kako drugi
shive, spremisli velike bolezihne, ktere jih ve-
liko terpi v' peklu savoljo nezhištofi.

Bodi vselej ponishen, in nikdar ne upaj
v' svojo mozh; zhe bolj upash sam v' sebe,
hitreji bosh padel; zhe si bolj bojezh, loshej
bosh premagal. Nezhištof je velikokrat saflu-
shena shtrafinga greshniga napuha. Bodi po-
nishen tudi, kadar nifi skushan, ker morebiti
bo skushnjava nanaglima prishla. Bodi poni-
shen, zhe tudi premagujesh skushnjave, ako
ne, te bodo hitro premagale. Ne sanizhuj
greshnikov v' ti pregrehi ali v' drugih sapa-
padene, ker utegnesh tudi ti she hujshi gre-
shiti, zhe posebne boshje pomozhi nimash.
Bodi ponishen tudi v' oblazhilo, de si skush-
njav slabih ljudi ne nakopljes.

Ne govori in ne poslushaj bres potrebe
gerdih rezhi, od lepote telesne, od gerdiga
sadershanja drugih. Tudi kadar je potreba,
strahama framoshljivo govori, ali poslushaj.
Slab si, tudi nedolshne rezhi te lahko po-
hujshajo, veliko losheji gerde. Ne poslushaj,
in ne govori tudi ne skrivaj od nesramnosti;
kaj pomaga, zhe so besede nedolshne, ka-
dar ni nedolshno, kar besede pomenijo? Sva-
ri hude, nesramne jesike, pa svari kratko,
modro, shalostno, serzhno in ne prepiraj se
s' njimi, de vezh smradu ne napravish. Ne-
sramno govorjenje ne bo bres shkode; ako rav-
no se branish, ti strup lese v' serze, in obro-

duje skušnjave, ker ni v' tvoji oblasti posabiti, kar si slabiga slifhal.

Bodi vselej framoshljiv. Šposhtuj svoje slabo telo v' prizho Boga in angelja varha. Kadar je tvoje telo potrebno, stresi mu, pa spodobno, framoshljivo in hitro. Nikolj ne stori v' prizho Boga, kar bi ne hotel rasglaseno imeti. Bodi framoshljiv pred vsemi v' govorjenji in v' sadershanji. Imej tudi svoje otroke v' potrebni framoshljivoſti, de se ne rasvadijo, in drugih ne pohujſhajo. Bodi framoshljiviga in ponishniga oblazhila, zhe se ne framno noſiſh, niſi zhiſte duſhe, in doſti ſaſaſovavzov ſi boſh navabil. Ne bodi veſel ſvojiga zhedniga oblizhja, in nikoli ſe ne hvali ſ' ſvojo lepoto, de ſaderg ne najdeſh v' pogubljenje. Bodi vselej framoshljivih ozhi, ker ſkosi nji ti pride nezhiſti ſtrup v' ſerze. Ni ſadoſti, de ſe nekoliko framujeſh pred ljudmi, zhe niſi reſ framoshljiv pred Bogam. Zhe te je fram pogledati, kaj ti to pomaga, ako vender ſhelifh? Bodi framoshljiv tudi v' ſvojih miſlih, in nikoli ne premifhluj, kar bi ti utegnilo ſhkodvati.

Varuj ſe vſih hudih perloſhnoſt, ker ſi ſlab in poln hudiga poſheljenja. V' nevarni perloſhnoſti ſe poſheljenje unema in boſh greſhil, ker je tvoja predersnoſt vredna boſhjiga ſapuſhenja. Ne imej drushbe ſ' ſlabimi, de ne boſh njim enak, ker nezhutno ſe boſh hudobije navſel, in ti bo dopadla. Varuj ſe raſujsdaniga poſvetniga veſelja, nepo-

trebne prijasnosti s' drugim spolam, slabiga govorjenja, obilnosti vina, in kar mozh daje tvojimu hudimu posheljenju. Zhe ne delašh po letih naukih, bošh savoljo svojiga slabiga telesa dušho in telo napravil.

M o l i t e v.

O preljubi Jesuf! ti si me uzhil, de ti zhištof dopade, in de zhišta dušha je tvoje prijetno prebivališhe; tudi si mi zhištof serza sapovedal; pa do sdaj sim bolj ljubil svoje slabo telo, ko tebe, in sato nisim po tvoji sapovedi shivel, ker sim pred tvojim svetim oblizhjam hudobijo dopernashal. Šveta Neshha tvoja prijateliza, in drugi so se vojskovali sa zhištof do smerti; ješt pa sim hitel v' flabe perloshnosti zhištof napraviti; zhe so bile perloshnosti nevarnišhi, raji sim jih imel; sim bil poln skušnjav, vender sim jih vzhafi shelel she vezh imeti; sim ljubil strupene prijatle, kteri so me pohujšhali, in sim bil hvaleshen tim, kteri so mi pomagali v' pogubljenje; moje ozhi, jesik in vsi pozhutki so bili rasujsdani, ker moja dušha ni tebe, o Jesuf! ljubila. Šposnam, de vsih svojih padzov sim ješt sam kriv bil; pohujšhal sim se nad drugim, ker sim se rad pohujšhal. O ljubesnivi Jesuf! she nin zhištih dušh, pomagaj mi odpraviti to filno nadlesšno hudobo. S naprej hozhem tvojo ljubo prijatelizo sveto Nesho posnemati; nozhem vezh s' slabimi hoditi; bom ponishen,

framoshljiv, bojezh; pa tudi serzhan in stanoviten, de ne greslim. Karkolj me more v' nezhistost napeljati, tega se hozhem skerbno varovati, de zhisto shivim in svojo dusho svelizham. Amen.

XXII. dan profenza.

Sveti Vinzenz, levit in marternik.

Sveti Vinzenz je bil rojen na Šhpanskim od gosposkih staršev in od svetiga shkofa Valerja v' poboshnosti srejen. Od tiga shkofa je shegen djakonstva prejel, in mu je pomagal v' duhovskih opravilih. Šhkof Valeri je bil svet mosh, pa ni mogel lahko govoriti; sato je sveti Vinzenz na mesti njega kerfhanfko ljudstvo skerbno uzhil.

Ob njegovim zhasu so neverniki zerkev neusmiljeno preganjali. Dazian, oblastnik šhpanfke deshele, je ukasal svetiga shkofa Valerja, in njegoviga namestnika svetiga Vinzenza popasti, in v' jezho vrezhi. V' jezhi sta bila dolgo, in potem pred oblastnika peljana. Dazian je nar prej vprashal svetiga Valerja ker je pa on teshko govoril, je sveti Vinzenz sa se in sa svojiga shkofa odgovarjal; serzhno je sposnal Jesusa, in sanizheval malike. Dazian je ukasal svetiga Valerja is mesta

isgnati, in je vso svojo jeso nad Vinzenzam mislil rasliti. Sapovedal je, mu vse ude rastegniti, in ga s' shelesnimi grabljami po shivotu tergati; flushabniki so po neusmiljeni sapovedi storili. Sveti Vinzenz je bil v' tih bolezhinah ves vesel, in je rekel oblaſtniku: Sdaj mi je prav dobro, ker ſim doſegel, kar ſim ſmiraj ſhelel, ſa Jeſuſa terpeti. Oblaſtnik iſ jese ukashe flushabnike hudo pretepati, ker je menil, de ſo prevezh uſmiljeni s' Vinzenzam. V' novizh ſo ga tedaj ſtraſhno martrali, pa on ſa vse to ni nizh maral. Oblaſtnik vidi, de per njem nizh ne opravi, mu prijaſno rezhe: Zhe nozhesh naſhih bogov moliti, mi ſaj daj bukke evangeljſke, de jih ſoſhgem. Vinzenz mu ſerzhno odgovi: Svetih bukev ne dam v' ogenj; ti boſh gorel v' ognji. Potlej perſtavi: Proſim te, ſhe hujſhi me rezi martrati.

Oblaſtnik Dazian ni vedil od jese kaj pozheti, je ukasal Vinzenza na ſhelesni roſh poloſhiti, kteſi je bil ves s' shelesnimi sobmi naſajen in ſharjavze pod njega djati, de bi ga pozhafi pekli: s' raſbeljenim ſheleſam ſo ga po shivotu ſhgali, in s' ſolijo njegove rane potreſli. Sveti Vinzenz je bil v' vſih tih ſtraſhnih bolezhinah vesel, in je trinogam rekel: She premalo terpim! ſmiſlite ſi kaj hujſhiga, Dazian ni vedil kaj pozheti od ſramote, je ukasal tamno jezho s' ojſtrimi zhepinjami potreſti, njega pa ſveſaniga na rokah in nogah va-njo vrezhi, mu tudi ne jeſti ne

piti dati, de bi od vfiga hudiga konez storil. Bog pa ga ni sapustil. Angelji so perfhli v' jezho, svese njegove so odjenjale, vse je bilo svetlo, on in angelji so dajali hvalo Bogu. Soldatje, to viditi, so ostermeli in se spreobrnili.

Oblastnik is hinavskiga usmiljenja sapove svetiga Vinzenza poloshiti na mehko posteljo, in je perpustil vernim mu strezhi. Oni so pertekli, so se s' njim veselili savoljo premaganja, in kushevali njegove rane. Bog pa je k' sebi poklizal dusho svojiga flushabnika. Umerl je v' letu 304.

Oblastnik ga je preganjal tudi mertviga. Je ukasal truplo svetiga marternika Vinzenza vrezhi is mesta, de bi ga sveri snedle, pa Bog ga je obvaroval. Sapovedal je velik kamen mu obesiti na vrat in ga v' morje vrezhi, pa morje ga je hitro na suho verglo. Kristjani so ga vseli, f' zhaftjo pokopali, in posneji na njegovim grobu lepo zerkev sosidali.

Nauk.

*S pomozhjo gnade boshje se lahko pravi-
zhno shivi.*

Prezhudna je mozh, serzhnost in stano-
vitnost svetiga Vinzenza in drugih marterni-
kov Jesufovih, strashne bolezhine so, ne le
voljno, ampak tudi veselo prestali. Vsa njih
mozh je bila od gnade svetiga Duha, f' ktero

jim je bilo tudi teshko lahko, tudi nemogo-
zhe mogozhe. Bog jim je fosebno pomagal,
de bi neverniki njegovo vsigamogozhnost spos-
nali in se spreobernili. To je tudi nam v'
sgled, de se vojskujemo sa nebeshko kra-
ljestvo.

Tudi sdaj nam je potrebna fosebna po-
mozh gnade svetiga Duha, de sapeljive sku-
shnjave serzhno premagujemo. Zhloveka shiv-
ljenje je vedno vojskovanje; snotraj smo
slabi, sunaj je dosti sapeljiviga; vidni in ne-
vidni sovrashniki si persadevajo nasho dusho
pogubiti. Hudo posheljenje, lastna spazhena
ljubesen, napuh, slepota in vse notranje
slabosti delajo vse unanje sovrashnike nevar-
nisthi. Vse to je refnizhno, vender s' mozhjo
gnade boshje samoremo vse premagati. Bog
je svest in on nam bo dal premagovanje, ako
savoljo njegoviga presvetiga imena terpimo.

Popolnoma miru na svetu ni upati, am-
pak le v' nebesih; nebefa pa bomo dosegli le
s' stanovitnim vojskovanjem in srezhnim pre-
maganjam. Kristijan! bodi tedaj stanoviten na
Gospodovi poti; kaj ti pomaga nekterikrat,
ali nektore skushnjave premagati, zhe vselej
in vsih ne premagash? Zhe eniga sovrashni-
ka premagash, in si od drugiga ti premagan;
zhe si kak zhas stanoviten, in potlej odstopish,
je vse tvoje delo in terpljenje sahtonj. Zhe
bosh do konza stanoviten, bosh krono pravi-
ze dosegel, ker jo je Bog le stanovitnim dati
obljubil, in jo bo dal.

Špremisli dobro, kaj ti je bolj sapeljivo na svetu. Šovrašnik nar sapeljivši je to, kar je tvoji slabi natori bolj vshezh. Tiga odpravi serzhno, in bosh vekomaj frezhen. Zhe je tvoje serze lakomno, ali serdito, ali nevoshljivo, ali nezhisto, vojfkuj se serzhno zhes svojiga nar sapeljivshiga šovrašnika; ako poglavarja omagash, bo drugo vse lahko. Ti je blago, ali slushba, ali zhlovek nevaren, ubrani se, štanoviten bodi in blagor tebi. Ne bodi rasdeljen med Bogam in svetam; ne flushi dvema gospodama; brani se serzhno; imaj boshjo mozh v' serzu, serze pa na jesiku, ako je potreba. Ne boj se shaliti sapeljiviga skushnjavza; ne boj se od ljudi sanizhevan biti, ampak sanizhevanje sanizhevavzov sanizhuj serzhno, de hvalo in plazhilo od Boga prejmes. Zhe se bolj bojish ljudi ko Boga, nisi njega vreden, in ne bosh prishel v' njegovo kraljestvo. Premisli, kako bi prishel v' boshje kraljestvo, sa ktero so marterniki kri prelili, ako bi se besedi hudobnih bal? Ravno tako serzhno premaguj svojo poglavitno slabost ali nagnjenje. Vse je losheji in ljubshi storiti, ko sebe premagovati. Morebiti si tudi ti eden tistih, kateri radi molijo, se lahko postijo, po boshjih potih nevtrudno hodijo, hrepene po odpuštkih, pa ne premagujejo se ne; tode vse je sastonj, zhe tiga ne storish.

Ne obupaj v' svojih slabostih, temuzh zhe si bolj skushan, bolj gorezhe profi Boga, in upaj v' njegovo pomozh; ako je Bog s' te-

boj, kdo te bo premagal? Mladenezh David je velikana umoril, ker je shel tje v' Gospodovim imenu, ravno tako ti. Zhe premagash, daj hvalo Bogu; bodi ponishen in zhujezh, de she premagash. Ako si premagan od skušnjave, ne obupaj, ampak bolj zhuj, bolj moli in serzhnishi bodi, de drugizh premagash. Zhe se bolj vojskuješh, mozhneji bosh. V' sazhetku bosh teshko, posnej pa loshej premagoval; na sadnje bosh lahko hodil po Gospodovi poti, in bosh s' svetim Pavlam saupljivo rekel: „Vem, de ne strah pred smertjo, ne ljubesen do shivljenja, ne nobena rezh me ne bo lozhila od Boga.“

M o l i t e v.

O Jesus! tvoje neisrezhenost terpljenje in tvojih serzhnih flushabnikov kervavo vojskovanje premishljujem, in ponishno morem spoznati svojo veliko gresno slabost, svojo hudobno nestanovitnost. Poln sim neisrezhene slabosti, in vsaka skušnjava me omore. Dolshan sim vse sapeljive skušnjave premagovati, pa kako samorem, ker so ravno té moji slabi natori vshezh? Moje hudo nagnjenje, slabe misli, lastna mesena ljubesen in druge sapeljivosti me silijo v' pervoljenje, v' nepokorshino, v' pogubo. Kako samorem sam soper sebe se vojskovati, svoji volji se odpo vedati, ker v' meni ni nizh sdraviga? Šlaba dusha v' slabim telesu mu rada pregleduje;

velikokrat fim nezbutno skušhan in sapeljan, ker nevarnosti nozhem sposnati. Vem, sam filim svojo dušho v' pogubljenje in bom pogubljen, zhe mi ti ne pomagash. Preljubi Jesuf! nikdar ne bom obupal, ti si same vso svojo presveto kri usmiljeno prelil, ne bosh me sapustil, ampak pomagal mi s' gnado svetiga Duha. Obljubim s' nje pomozhjo se serzhno in stanovitno vojskovati soper skušnjava in salasovavze mojiga svelizhanja; daj mi po svoji veliki milosti premaganje, de pridem v' vezhni mir. Amen.

XXIII. dan profenza.

Poroka devize Marije.

Zerkev danš obhaja spomin poroke devize Marije s' svetim Joshefom; treba je tedaj od te nekaj poduzhenja dati. Marija vselej deviza je sebe Bogu v' dar dala, in mu svoje devishtvo obljubila. Zhište dušbe in zhištiga telefa je bila smiraj, kakor katolišhka zerkev uzhi. Zhe je Marija svoje devishtvo obljubila Bogu, sakaj je vender pervolila shenina vseti? Nihzher ne sme po svojim tamnim umu od tiga soditi. Marija velika boshja prijateliza ni nikoli nizh florila bres boshjiga sveta.

Boshji sklep je ta bil, kakor ozhaki pravijo, in kakor bo sdaj rezhenó.

Poroka devize Marije je bila potrebna, de bi bila pred ljudmi sakrita, in tudi de bi bilo dobro ime Jesufovo bres ozhitanja oſtalo. Ako bi bila Marija neporozhena rodila Jefufa, bi bili vſi govorili, kar ſdaj govore od nepoſhtenih mater: tudi Jefuf bi ne bil bres madesha pred ljudmi.

Reſnizhno je bilo prerokovano od Iſaija: „Glejte! deviza bo ſpozhele, in ſinu rodila, in njemu bo ime Emanuel. (*Bog s' nami.*)“ Iſa. 7, 14. Marija je bila ta zhiſta deviza in mati; pa kako ljudi preprizhati? Lejte! Marija zlo ſvetimu Joſhefu tiga ni povedala, ampak angelj je zhiſtimu in ſhaloſtnimu Joſhefu to ſkrivnoſt raſodel. Marija mu tiga ni povedala, ker je bila vſelej ponishna, veliko manj bi bila drugim; in ako bi bila tudi povedala, kdo bi bil verjel? Jefuf je imel veliko ſovraſhnikov, kateri ſo ſoper njega veliko krivizhniga govorili; veliko bolj bi mu bili to ozhitali, zhe bi bil od neſakonſke matere rojen.

Poroka devize Marije ſ' ſvetim Joſhefam ji je bila velika pomozh v' vſih potrebah in nadlogah; ſoſebno kadar je mogla v' Egipt beſhati pred neufmiljenim kraljam Herodeſham. Kako bi bila mogla ta vſa ſramoſhljiva deviza med nevernike s' detetam Jefuſam iti? Kako bi ſe bila preſhivila? Vemo, Bogu je vſe mogozhe, pa vender vſelej zhudeſhev

ne dela. Vse to uzhi moliti boshje fklepe, in se jim vselej podvrezhi.

Nauk.

Is tiga prasnika.

Kristjan! narprej premisli zhudni fklep boshji nad Marijo isvoljeno materjo Odreshe- nika vsih ljudi. Sarozhena je bila prej f' sve- tim Joshefom, de bi se ljudje nad njo ne po- hujfhali. Ako bi bili ravno ljudje soper nje- no poshtenje govorili, bi bila ona prezhisti deviza, ker Jesusa je spozhela od svetiga Du- ha! vender pa ji je Bog pred spozhetjam shenina dal, de bi bres ozhitanja ostala. Varuj se blishniga soditi in govoriti, kar dobro ne vesh in fkerbno ne isprafhafh. Veliko je tam- nige na svetu, kar bo le na sodni dan rasode- to. Sato naf vse opominja sveti Pavel: Ne sodite pred zhasam, dokler Gospod ne pride. To je potrebno, pa tudi varuj se ozhitnih grehov isgovarjati. Bodi vselej varen, pa tudi pravizhen.

Bodi tudi fkerben, de ljudi ne pohuj- shafh; sakaj gorje zhloveku, po kterim po- hujshanje pride. Kdor blishniga pohujsha, je ubijavez, je namestnik hudizhev, in bo hudo obsojenje prejel. De bi se ljudje nad Mariinim spozhetjam ne pohujfhali, ji je vsi- gamogozhni Bog prej shenina dal. On, Go- spod vsih stvar, tako modro dela; ti pa pre-

dersno praviš: Naj govore, kar hozejo. Bog sam te uzhi varniga biti proti svojimu blishnimu. Ti se hudujesh zhes flabe jesike in zhes soperne besede, kterih si morebiti sam kriv. Ljudje so res velikokrat prenagli v' govorjenji, vender ne vsi, in velikokrat govore resnizo. Ti imash bres vse potrebe drushbo s' slabimi; bres poshteniga opravila hodish v' hisho rasujdsanih; sakaj se jesish, ako flabo govore od tebe? Šizer imash dosti isgovorov, pa to je navada vsih gresnikov. Zhe pa vender nizh tiga ne delash, v' zhimur si obdolshen od ljudi, sakaj ne opustish, kar lahko moresh, in kar pohujsha ljudi? Ako bi nobene gresne savese ne imel s' slabimi, bi rad opustil; tedaj sama tvoja terdovratnost soper tebe prizhuje. Šveti Pavel vsm saporve: „Od vsake podobe greha se sdershite.“ I. Tef. 5, 22.

Zhista ljubesen med Marijo in svetim Joshefam uzhi sakonske sveto shiveti savoljo Boga. Marija je perferzhno ljubila, in je bila ljubljena od svetiga Joshefa, akolihi sta bila ko dva angelja bres telefa; zhe toliko ne moresh ali nozhesh, saj bodi bres greha pred nar svetejslimi boshjimi ozhmi. Šveti Joshef je s' trudam in terpljenjam redil Marijo in Jesusa, defiravno ni bil ozhe Jesusov; to uzhi hishne ozhete domazhe oskerbeti, in ne sapraviti isrozheniga premoshenja.

M o l i t e v.

O sveta nevesta, zhišta mati, vselej deviza Marija! shelim te ljubiti, kakor je tebe sveti Joshef, tvoj zhišti shenin, sveto ljubil. Pravim fizer s' jesikam, ljubim te, pa moje shivlje-nje ni po tvojim sgledu, ker pokoren nifim sapovedam tvojiga fina Jesusa. Poln fim ger-de ljubesni do sebe, do drusih, do sveta. Vem, de ne morem tvoj prijatel biti, ako ne dopa-dem Jesusu. Šprofi mi, o ljuba pomozhniza slabih, usmiljena mati greslnikov, od Jesusa duha pokore, ponishnosti, zhištosti in vfiga do-briga, de njemu in tebi dopadem. Profim te, ne sapuſti me nikoli. Šveti Joshef tudi ti pro-fi Jesusa sa-me revniga greslnika, de usmilje-nje sadobim. Amen.

XXIV. dan profenza.

Sveti Timotej, ſhkof in marternik.

Sveti Timotej je bil rojen v' meſtu Liſtrah od neverniga ozheta in od hebrejske matere. Njegova mati je ſhe verovala v' Jesusa, in v' ti ſveti veri je tudi redila ſvojiga fina Timo-teja. Šveti Pavel je ſhel okoli 52 let po Kri-ſtuſu v' Liſtre. in vſi verni tiſtiga meſta ſo prizhevali od Timotejeve ſvetoſti. Šveti Pavel

je Timoteja s' seboj vsel, de bi mu pomagal evangeli osnanovati. Šveti Timotej je bil svešči pomagavez svetiga Pavla, in je bil vfiga njegoviga terpljenja deleshen. Šveti Pavel ga je slo ljubil, in ga perporozhal vernim v' svojih listih.

Šveti Pavel je Timoteja sa shkofa postavil v' veliko mesto Efes, in mu je tudi isrozhil druge zerkve ali shkofije tiste deshele. On je bil ref svet naslednik apostelnov, poln vere, gorezhnosti, poterpeshljivoſti, pokorjenja in vfiga dobriga. Desiravno je bil slabiga shivota, ni vina pil; pa sveti Pavel mu je pisal: Pij malo vina, savoljo svojiga pogostiga bolehanja. Švetimu Pavlu je bilo per serzu sdravje svojiga ljubiga Timoteja ker je bil vernim potreben. Šveti Pavel mu je, ko je bil v' Rimu svesan savolj vere, v' drugizh pisal, in mu svoje ognjeno serze rasodel; tudi mu je dajal serzhnost vse preſtati sa vero; ker je Jesuf tukaj svojim sveſtim flushabnikam le terpljenje odlozhil. Tudi ga je profil v' Rim priti ga obiskat, ker ga je slo shelel pred smertjo viditi.

Šveti Timotej je kri prelil sa vero. V' Efesu so neverniki obhajali velik prasniki boginje Dijane, v' kterim so v' shemah norſko hodili in ſkakali po mestu. Švetiga Timoteja je to grosno peklo; jim je branil, pa slepi neverniki so ga umorili v' letu 97 po Jesuſovim rojſtvu 22. dan tiga meſza.

Nauk.

Duhovne ljubi in sposhtuj.

Šrezhno keršhansko ljudstvo, ako so pastirji po sgledu svetiga Timoteja, namrezh: ljuzh sveta, sol semlje, angelji saveše in miru, osnanovavzi rešnize, svešti delivzi svetih sakramentov, sredniki med Bogani in njimi, sgled vsih dobrih del, usmiljeni, pa pravizhni, serzhni in modri, de poterpeshljivo, modro in serzhno vodijo Jesufove ovzhize po pravi poti v' nebeshko kraljestvo. Šrezhno keršhansko ljudstvo, ako ljubi, poslušha in sposhtuje osnanovavze rešnize, namestnike Jesufove. Blagor pervim vernim, kateri so bili vsi eniga duha, ene misli v' Jesusu Kristusu. Oni so duhovne ko angelje boshje sposhtovali in slushali. Sveti Pavel hvaleshno od tiga prizhuje: „Prejeli ste me ko angelja boshjiga, ko Kristusa.“ Gal. 4, 14.

Kristjan moj! imej pravi sapopadik od zhaštite pa teshke duhovske flushbe. Duhovni zhujejo nad ukam in zhedo, ki jim jo je Jesus, vikshi pastir, isrozhil, od ktere mu bodo odgovor dajali. Duhovni nosijo butaro angeljam preteshko; imajo veliko dušh na svoji dušhi; so Jesufovi namestniki, vender zhloveki, morejo rasfoditi, komu gre ali ne gre dati svete sakramente, pa serza drugih ne vidijo; morejo sdravniki biti veliko bolnikov, pa so sami s' slabostjo obdani. Duhovni, zhe le ma-

lo skerbe, ne morejo biti mirniga serza; vidijo greslnike, hinavze, pijanze, nezhištnike, terdovratne, pa jih spreoberniti ne morejo; v' salsah premishlujejo hude bolesni svojih ovzhiz, profijo, opominjajo, osnanujejo besedo boshjo, svare perlošno in neperlošno, mehko, ojštro, poterpeshljivo, ognjeno; pa vse to nizh ne pomaga, ker greslniki svoje ushesa od resnize odvrazhajo, raji kvante poslus'hajo.

Ti ne bodi tak, in ne perdevaj teshe njih veliki butari, in ne obteshuj serza Jesusovih nameštnikov; kateri te perserzhno ljubijo, in skerbe sa tvoje svelizhanje. Ne bodi eden tistih, kateri so gerdo nehvaleshni in nepokorni, in se morebiti f' tim hvalijo. Šovrašniki Jesusovi in svoje dushe so ti, ki jih veseli duhovnim nasproti govoriti in delati. Ne sadershi se po njih sgledu; oni so bolniki v' hudi vrozhini, in dobrote ne sposnajo; sanizhujejo Jesusa, kateri je sapovedal duhovne sposhtovati; so podobni nevernikam, kateri so umorili svetiga Timoteja, ker jim je branil gres'hiti.

Šosebno ti perporozhim: Bodi pokoren svojimu spovedniku, kteriga ti je duh pokore isbral, kateri prvi dela, kar drugim sapoveduje, pred kterim terdovratni greslniki beshe, kteriga imajo rasvritljeni verni v' zhashti. Špremisli, de odvesa nevrednimu dana ne pomaga; on neusmiljenje usmiljeno prejme; sodbo premehko bo Jesus overgel; zhe si sam

golufan od svoje grešne vesti, in spovednika golufah, Boga ne moreh; nisi pravizhen ali spokoren, ker se pravizhniga ali spokorniga shteješh, zhe si nevreden per Bogu. Spremisli, de veliko odvesanih in obhajanih je v' peklenškimi ognji, ker so bili v' shivljenji slepe vesti; so greh ljubili, poboljšanja ni bilo, so v' lašnjam miru shiveli, in po smerti ni bilo sa-nje pokore k' svelizhanju. Tedaj poslušaj nauk: Perpravljaj se k' spovedi in obhajilu, kakor ko bi vsaka spoved in vsako obhajilo bilo sadnje tvojiga shivljenja. Zhe to delah, bosh frezhen, zhe ne, bosh nefrezhen; spremisli pa, de frezha ali nefrezha bo vezhna.

M o l i t e v.

O ljubi Jesus! vikshi pastir vsih pastirjev! ti si svoji zerkvi isosebne milosti namestnike dal, de bi sa svelizhanje vsih skerbeli; pa tudi si sapovedal jih poslušati in sposhtovati. Do sdaj sim bil premalo hvaleshen tvoji nefkonzhni dobroti. O res velika dobrota je to, o Jesus! Vse bi bilo posabljeno ali skasheno, kar si ti delal in uzhil, tudi sveti sakramenti bi bili saštonj, ako bi ti namestnikov ne imel v' katoliški zerkvi. Nisim bil le tvoji neisrezeni milosti nehvaleshen, temuzh tudi tebi in tvojim namestnikom nepokoren; sim jih hotel po svoji spazheni volji; sim bil nevoljen, kadar sim bil od njih pravizhno posvarjen; zlo

na spovedi mi ni resniza dopadla; ponishal fim se hinavsko, obljubil le s' shnabli, pa prave pokorshine ni bilo. Odpusti mi, o usmiljeni Gospod! ker vse to mi je shal, in obljubim tvoje namestnike, duhovne, spofhtovati in poslushati savoljo tebe. Naj me le vodijo po voski poti, pokoren bom, de s' njimi v' nebesa pridem, in l' teboj, vikshim pastirjam vsih, vselej sdrushen ostanem. Amen.

XXV. dan profenza.

Spreobernjenje svetiga Pavla.

Sveti Pavel, prej Šavel imenovan, je bil Abrahamove rodovine, is rodu Benjaminoviga, rojen v' mestu Tarsu. Njegov ozhe je bil farisej. V' Jerusalemu je bil od imenitniga uzhenika Gamalijela na tanko poduzhen v' Mojsefovi postavi. Šavel, poln gorezhnosti sa postavo, je v' farisejsko drushbo stopil, ker je menil, de oni bolj, ko drugi, po sapovedih shivé.

Šavel je bil ves ogenj sa Mojsefovo postavo, hvalil se je s' svojo uzhenostjo, lepiga shivljenja je bil pred ljudmi; vender je bil neveden in greslnik, ker Jesusa ni sposnal, od kteriga so preroki govorili; sovrashil ga je in shelel vse njegove flushabnike pomoriti.

On je filno veliko hudiga pozhel is lashnjive vesti; je bil sraven, kadar so Judje svetiga Štefana kamnjali; je Jerusalema drashil soper verne; je od hiše do hiše iskal vernih, de bi bili hudo shtrafani, in si je prav slo persadeval Jesuovo vero pokonzhati. Vsi verni, bliso in dalezhi, so svedili njegovo neusmiljenje; vsi so se tresli pred njegovim imenom.

Šavlu je bilo vse to še premalo. Je šel k' velikimu duhovnu Kajfeshu, in k' vikšhim zhes s-hodnize spifane oblasti profit na Jude in s-hodnize mesta Damaskha, de bi vse verne, moshke in shenske svesane poslal v' Jerusalema. V' drushini vezh serditih Judov je ravno opoldne še bliso mesto Damaskha bil, pa nagla nebeska svetloba ga je obsvetila, in je na se mljo padel. Glas sasilshi: „Šavel! kaj me preganjash?“ On odgovori: „Kdo si, o Gospod?“ Sopot glas: „Jest sim Jesus, kteriga preganjash.“ Šavel strepeta, ostermi in rezhe: „Gospod! kaj hozheš de storim?“ Jesus njemu: „Vstani in pojdi v' mesto Damaskh, tamkej ti bo rezhen, kaj ti je storiti.“ Šavlovi tovarshi so slisiali glas, pa nikogar niso vidili.

Šavel vstane, pa s' odpertimi ozhmi ni nizeh vidil; mogli so ga peljati sa roko v' mesto. Ondi je imel snaniga Juda, po imenu Juda, per kterim je bil tri dni, in ni vidil, ne jedel, ne pil, ampak le molil in jokal. V' Damaskhu je bil prav bogabojezh Jesuov slu-

shabnik, Ananija imenovan. Timu je Gospod Jesus v' perkasni rekel: „Ananija! vstani in pojdi na terg, imenovan Ravni, v' hisho Judatovo; ondi bosh nashel Šavla Tarsana v' molitvi.“ Ananija se prestrašil in odgovori: „Gospod! slishal sim od veliko ljudi, koljko hudiga je ta mosh tvojim flushabnikom v' Jerusalemu storil, in de ima oblast vse svesati, kateri na tvoje ime klizhejo.“ Gospod mu odgovori: „Pojdi, sakaj isvoljen je on, in bo moje ime pred vsemi osnanoval.“ Ananija gre k' Šavlu, in mu rezhe: „Brat Šavel! Gospod Jesus, kateri se ti je perkasal na poti, me je poslal, de spregledash, in de bosh s' svetim Duham napolnjen.“ Sdajzi so padle od njegovih ozhi kakor lufhine, in je spregledal; tedaj je vstal in se dal kerstiti.

Šveti Pavel je bil s' svetim Duham napolnjen; v' Damasku je neprenehama v' s-hodnizi osnanoval Jesusa, in prizheval, de on je Sin boshji. Vsi so se slo zhudili nad njim, de nar hujshi sovrasnik vere osnanuje Jesusa. Judje so bili grosno serditi, in so sklenili ga umoriti, in verni so ga po nozhi zhesid v' pletenizi spuštili, de je shel v' Jerusalemu. Kadar je bil v' Jerusalemu so se ga vsi verni slo bali, pa ko so isvedili njegovo spreobrnjenje, so se zhudili, se veselili in hvallili Boga. Šveti Pavel je v' Jerusalemu, v' blishnjih in daljnih deshelah serzhno osnanoval Jesusa, veliko terpel savolj njegoviga presvetiga imena, veliko nevernikov in Judov

spreobernal, sa vero kri prelil in frezhno de-
konzhal svoje shivljenje.

Nauk.

Od gresnikove slepote in spreobrnjenja.

Vsi moremo Boga hvaliti, ker je milostivo, zbudno in mogozhno neusmiljeniga sovrashnika Šavla spreobernal v' velikiga aposteljna. Prezbudno spreobrnjenje svetiga Pavla uzhi tri posebno potrebne resnize. Perva je, da greszna slepota ne isgovori; druga, da gna- da ima neisrezheni mozh; tretja, kakšno more biti pravo spreobrnjenje. To se more ob kratkim rasloshiti.

Greszna nevednost ne isgovori.

Šveti Pavel je bil od slovezhiga uzheni- ka Gamalijela na tanko nauzhen v' Mojse- fovi postavi. Mojsef je osnansoval Kristusa; shege in opravila stare savese so osnansovale novo saveso; preroki so govorili od Jesusa; Judje so ga sheljno zhakali: vender Šavel uzhe- nik ga ni posnal Odreshenika, ga je sovrashil in preganjal. Zbudna je bila njegova sle- pota; kadar je soper Boga delal, je menil njemu prav prijetno flushbo opravljati; kadar je bil nar hudobnisthi, je mislil nar pobosh- nisthi biti. Šlepota telesna, f' ktero je bil

udarjen ob perkasni Jesusa, je pomenila slepoto dušne, v' kateri je prej shivel.

Je bil isgovarjen sveti Pavel? Ni bil isgovarjen. Šam pravi: „Nisim vreden apostelj imenovan biti, ker sim preganjal zerkev boshjo.“ I. Kor. 13, 9. Vsim je potrebno to resnizo prav premisliti. Res je, vsaka nevednost ne isgovori zhloveka. David je profil: „Gospod! ne spomni se moje nevednosti.“ Pl. 24, 7. Ako bi nevednost vselej isgovarjala, bi bil David profil: Gospod! spomni se moje nevednosti. Ako bi nevednost vselej isgovarjala, bi bila slepota velik dar boshji, ker bi bile vse hudobijs is nevednosti storjene nedolshne. Jesus je na svetim krishu profil: Ozhe! odpusti jim, ker ne vedo, kaj delajo. Oni niso vedili, de so Gospoda zhasi krishali, vender so bili odpušhanja potrebni. Šveti Peter je potlej Judam rekel: „Bratje! vem, de ste is nevednosti Jesusa krishali, tedaj spokorite se.“ Djan. ap. 3, 17 — 19. Ako bi jih bila nevednost isgovarjala, bi bil sveti Peter rekel: Is nevednosti ste Jesusa krishali, tedaj vam ni potreba pokore.

Tedaj ni vse nedolshno, kar je po vesti. Šveti Pavel je po vesti delal soper zerkev boshjo; Šavel kralj je po svoji vesti preganjal nedolshniga Davida; fariseji so is slepe vesti Jesusa sovrashili; vikshi so Boga hvalili, kadar so vidili Jesusa mertviga; pa vfi ti in drugi hudobno slepi niso bili, in ne bodo isgovorjeni. Kadar merslota brani is serza moli-

ti, poslušhati svete nauke, prafhati sa svet, je nevednost bres vfiga isgovora. Ravno tako, kadar hudobija oflepi zhloveka, nima isgovora. Hudobni nozhejo sastopiti, de bi dobro storili; lahko de ne sastopijo, ker modrost ne gre v' hudovoljno dusbo. Tudi med nami ni malo radovoljno slepih, ker greh ljubijo; nozhejo verjeti, de strupeno veselje, rasujsdanje, mehko shivljenje je greh; se smejaajo, ne verjamejo, in nikolj se ne puste preprizhati, ker luzh sovrashijo in temo ljubijo.

Neisrezhena mozh gnade boshje.

Naglo in zhudno spreobernjenje svetiga Pavla nar bolj prizhuje od mozhi gnade boshje. Bog je njega slepiga in terdovratniga spreobernil, kadar je imel nar hudobni shi voljo. Bil je she pred mestam, kjer je upal dofti vernih najti, in vse je vrelo po njem od velike togote soper Jesusa in njegove flushabnike. Jesus se mu oglasi, in rezhe: „Jest sim Jesus, kteriga ti preganjash.“ Takrat mu je dal vso drugo voljo, ves ponishen in pokoren odgovori: Gospod! kaj hozhesh, de storim? Glej neusmiljeniga volka v' krotko jagne spreobernjeniga! To uzhi upati v' gnado boshjo, bres ktere se nizh ne more, f' ktero se samore vse.

Ne rezi is hudobije ali predersnosti: Nizh ne dé, zhe sim slep ali terdovraten gresh-

nik, ker Bog me samore spreoberniti, ako ravno nozhem. Kaj pa de Bog samore, kakor je samogel svetiga Pavla, pa takih sgle-dov bosh prav malo nashel. Zhe si terdovra-ten, bosh morebiti gnado bres sadu prejel, ko Judje, kterim je sveti Šhtefan ozhital: „Vi terdovratni in neobresani na serzih, se ve-dno ustavljate svetimu Duhu.“ Djan. ap. 7, 51. Poslufhaj Jesusa: „Jerusalem! Jerusalem! ko-likokrat fim hotel spraviti tvoje otroke, ka-kor koklja spravlja svoje pišheta pod perote, in nifi hotel.“ Mat. 23, 27. Sato sveti Pavel opominja: „Glejte, de gnade boshje neprida-ma ne prejmete.“ II. Kor. 6, 1. To uzhi, de se samoresh gnadi boshji ustavljati.

Porezhesh: Kako se samorem ustaviti gna-di boshji, ker ona me samore spreoberniti, ako ravno nozhem? Odgovorim: Gnada bo-shja more tvojo terdovratno voljo f' svojo mo-zhjo premagati, de hozhesh, kar nifi hotel, in de radovoljno hozhesh, kar radovoljno ni-fi hotel; pa se tvoja terdovratna ljubesen do greha tudi lahko ustavlja gnadi, f' ktero bi bil manj hudoben gresnik lahko spreobernjen. To poterdi Jesus, rekozh: „Gorje tebi Koro-zain, gorje tebi Betsaida! sakaj, ako bi se bile take zhudesha godile v' Tiru in Šido-nu, kakor so se per vas godile, bi bile nek-daj v' ojsirim oblazhilo in v' pepelu pokoro-delale.“ Mat. 11, 21. Kakshno upanje imash ti, ko nalash terdovratno shivish in upash mogozhne gnade, ktere sanizhujesh?

De v' potrebnim strahu shívisih, glej sra-
ven krishaniga Jesufa dva hudodelnika, eni-
ga spreobernjeniga, drugiga sapušheniga. Ju-
desh je Jesufa prodal, in je pogubljen; Pe-
ter ga je satajil, in je milost dosegel. Šavel
in njegovi tovarshi so vidili pred Damashkam
nebesihko svetlobo, Šavel se je spreobernil,
od unih se pa ne ve. Glej Jesusove solse nad
terdovratnim Jerusalemam, in poslušaj nje-
gove mile besede, f' kterimi obshaluje njega
terdovratnost, vender je bilo Jerusalemsko me-
sto rasdjano. Sakaj Jesus joka nad Jerusa-
lemam? Joka, ker vidi njega nehvaleshnost,
in previdi njegovo konzhanje. Zhe Jesus is-
serza joka, sakaj mu ne da obilne gnade?
Zhe mu nozhe gnade dati, sakaj joka nad
njim? Kaj bosh na to odgovoril? Nizh dru-
giga ne moresh, ko moliti ponishno skrivnosti
boshje. Tedaj bodi ponishen, upaj v' milost
boshjo, boj se boshjih sodba, prosi sa gnado,
persadevaj si jo sadobiti, ohrani jo stanovitno.

Kakshno more biti gresnika spreobernjenje.

Špreobernjenje gresnika je delo vfiga-
mogozhne gnade boshje in nashe volje, ne
pa nashe volje bres pomozhi gnade. Gnada
boshja samore tudi terdovratno voljo spreo-
berniti; nasha volja sama se ne more. Kako
se spreobernjenje godi? Tako se godi. Bog
vlije v' gresnika svetlobo in veselje, f' kterim

šposna dobro in dela dobro. Bog ni dol-
shan gnade dati, fizer bi se mogla dolg ime-
novati, ne gnada. Grefhnik sam ne more
nizh, nizh dobriga misliti, ne delati, ne sa-
zheti, ne dokonzhati. Grefhnik se ne more
sam spreoberniti, vender proftovoljno dela
hudo, in v' hudim oftane. Grefhnik se ne
more sam spreoberniti; se zlo brani, zhe ga
nebefhki Ozhe ne vlezhe, on ga vlezhe, pa ne
s' filo, ampak s' veseljem. Vse to so katoljšh-
ke refnize, defiravno jih ne moremo saftopiti.

Vfa mozh gnade boshje obftoji v' spre-
obernjenji grefhnikove volje, de hozhe, kar
Bog hozhe, de nozhe, kar Bog nozhe, de lju-
bi, kar Bog ljubi, de fivrashi, kar Bog fo-
vrashi; de dela in se varuje po fveti volji bo-
shji. Šavel se je spreobernil, kadar je svojo
voljo boshji volji popolnoma podvergel, rekozh:
Gospod! kaj hozhefh, de ftorim? Perpravljen
je bil vse ftoriti, in je delal proftevoljno, kar
prej proftovoljno ni hotel. Tedaj, dokler ni
volja grefhnikova Bogu popolnoma podver-
shena, ni praviga spreobernjenja, ni odpu-
štenja grehov, ni milofti, ni svelizhanja.

Špreobernjena volja je refnizhna, mo-
zhna, delavna in se rasodeva v' vfih rezheh.
Glej refnizhno spreobernjeniga fvetiga Pavla.
On je svojo voljo Jefusovi volji ponishno pod-
vergel, potlej je fhel v' mefto, kakor je bilo
njemu rezhenó, je poslufhal Ananija, je sa-
zhel Jefusa osnanovati, in ga je osnаноval do

smerti; se ni framoval slabih, in se ni bal hudobnih; tudi je rad umerl savoljo Jesufa.

Šveti Pavel je bil od mogozhne gnade naglo spreobrnjen. To je bil zhudesh boshje milosti in vfigamogozhnosti. Bog navadno le fzhasama spreobrazha gresfnike, de fi veliko persadevajo, terpé, se vojskujejo, sposnajo hudobo greha, jo obshalujejo in stanovitni ostanajo. Telefna slepota, f' ktero je Bog Šavla udaril, je pomenila dushno, v' kateri je bil dolgo. Bil je slep na telesu, de bi njegova dusha vidila. Tudi ti moresh na telesu slep biti, de ne bosh vidil, kar je sapeljiviga na semlji, de tvoja dusha vidi zhesnatorne dobrote, in fkerbi jih sadobiti. Šavel je fizer podvergel svojo voljo Jesufovi volji, vender je mogel iti k' boshjimu flushabniku Ananiju poslusnat in kershen bit. Tudi ti tako stori: podversi se Jesufovim namestniku, ker ni sastonj prejel oblasti; vbogaj ga ko Kristusa. Šveti Pavel je bil v' flushbi Jesufovi stanoviten, in nobena rezh ga ni mogla odlozhiti od njega. Tudi ti bodi stanoviten v' njegovi ljubeshni, sakaj ravno to prizhuje od tvojiga spreobrnjenja. Zhe fi v' dobrim nestanoviten, rasodevash svojo slabo voljo; morebiti nifi bil nikolj resnizhno spreobrnjen.

Šveti Pavel je prej mislil, govoril in delal soper Jesufa; potlej je mislil, govoril in delal vse sa njegovo zhasht. Tak moresh ti biti. Ako ostanesh, kar fi bil, nifi spreobrnjen, ker sama beseda, spreobrnjenje, ka-

she, kakšnin moreš biti. On je ozhitno popravi, kar je ozhitno grešil; se ni framoval evangelija ali krisha Jesufoviga. Tak bodi ti. Zhe se framuješ ozhitno dobro delati, zhe se bojiš sanizhevavzov, je tvoja pokora še flaba, fosebno pa, ako je bilo tvoje shivljenje ozhitno flabo. Zhe se ti framuješ Jesusa, se bo tudi on tebe framoval, in ne boš prifhel v' njegovo kraljestvo.

M o l i t e v.

O usmiljeni Ozhe nebeski! Kdaj se bom ješ po sgledu svetiga Pavla spreobrnil? Velikokrat mislim, shelim, hozhem, pa nikoli refnizhno. Dosti skritih grehov tizhi v' mojim serzu, pa nozhem praviga sposnanja, in fkoraj se svitlobe bojim. Odlasbam spreobrnjenje, rekozi: bom, bom, pa drugiga ni. Zhe bolj odlasbam, losheji odlasbam, tesheji se poboljšbam, tvoje gnade fim nevrednišhi; vender le odlasbam, ker me grešna ljubesen do stvaru ujetiga ima. Kaj bo sa mojo edino neumerjozho dušho, ako smert prehitu moju pokoro? Pogubljen bom vekomaj. To vem, vender le premalo fkerbim. O usmiljeni Gospod! rastergaj svese mojih grehov, de bom kakor sveti Pavel refnizhno spreobrnjen: de mi ne bodo ne lashnjivi prijatli, ne fvrashniki, ne nobene druge stvari ubranile k' tebi iti, ne odvernile od tebe. Do sdaj fim se hotel spreobrniti bres terpljenja, bres

vojškovanja, bres premagovanja, kar biti ne more. Le obetal sim, drugiga nizh; tudi po odvesi in po svetim obhajilu je greh gospodoval v' meni. Kakshno spreoburnjenje je to bilo? Usmiljeni Jesus! ukroti me kakor nepokorniga šavla; daj mi sposnati moje svijazhno serze; rasgerni pred mojimi ozhmi hudobo storjenih grehov, de se ponisham, sposnam in obshalujem vse grehe, tudi mi daj po svoji veliki milosti stanovitnost v' dobrim, de te nikdar ne sapustim, in svoje shivljenje frezhno dekonzhnam. Amen.

XXVI. dan profenza.

Sveti Polikarp, shkof in marternik.

Sveti Polikarp je bil silno frezhen, ker je bil v' veri in v' vsm dobrim poduzhen od svetiga Janesa aposteljna in evanglista, kateri ga je potlej postavil sa shkofa v' veliko mesto šmirno. Šveti Janes je svetiga Polikarpa slo ljubil, kar je obilno prizhevanje od njegove fosebne svetosti. On je bil shkof v' šmirni okoli shestdeset let. Vsi verni, in tudi shkofje so ga visoko sposhtovali, vsak mu je shelel šrezhi, in se ga dotakniti. On je bil tolikanj unet sa svete nauke Jesufove in aposteljnov,

de ni mogel le hude besedize bres velike shalosti salfifhati.

Šveti Polikarp je fhel savoljo fofebnih duhovskih rezhi v' Rim k' papeshu Anizetu, od kteriga je bil f' zhaftjo sprejet. Veliko dobriga je v' Rimu ftoril, ker je s' fvojim ljubesnivim opominjevanjam dofti od krivoverzov sapeljanih vernih spreobernil. Is Rima je v' svojo fhkofijo nasaj fhel, in smiraj slo fkerbel sa fvoje ovzhize in sa vfo katoljfhko zerkev.

Oblaftnik v' Asii pod nevernim zefarjem Markavrelijam je bil Štazi Kvadrat. Ta je v' Šmirni vezh kriftjanov med sveri obsodil. Ob ti perloshnosti je neverno ljudftvo savpilo: Naj se tudi Polikarp vershe sverinam. Šveti Polikarp je bil v' meftu, pa proshen od vernih je fhel v' samotno hifho, in posneji v' drugo. Soldatje fo ga povfod fkerbno ifkali, in svezher fo ga nafhli. Oni ftopijo v' hifho, prav prijasno jih je sprejel, in ukasal jim dobro vezherjo napraviti. Tifti zhaf, ki fo se soldatje goftovali, je on molil dve zeli uri safe in sa vfo zerkev. Nevernim soldatam je bilo britko takiga ufmiljeniga zhaftitiga ftariga mosha peljati pred fodbu; pa on je fhel vel vesel s' njimi.

Oblaftnik Kvadrat je fvetimu Polikarpu prijasno rekel: „Premifli svojo ftaroft; ti ne bofh mogel hudih bolezhin preftati, tedaj odpovej se Kriftufu.“ Šveti Polikarp mu je fer-

zhno odgovoril: „Šest in osemdeset let slušim Jesusu, on meni ni nizeh hudiga, temuzh veliko dobriga storil, kako bi mogel svojiga dobrotnika rasshaliti?“ Na to mu rezhe oblastnik: „Ako ne bošh pokoren, bošh vershen sverinam.“ Šveti Polikarp odgovori: „Naj le, nizeh se jih ne bojim.“ Oblastnik mu serdito rezhe: „Zhe se ne bojišh sveri, te bom ukasal shiviga soshgati.“ Šveti Polikarp odgovori: „Tvoj ogenj bo malo zhasa terpel, drusiga se je bati, v' kterim bodo hudobni vekomaj gorili.“ Takrat je vse neverno ljudstvo strashno savpilo soper njega, in je bil v' ogenj obsojen.

Neverniki in Judje so hiteli po derva, in so hitro veliko germado napravili, na fredi je bil steber, h' katerimu so ga hotli s' shelesnimi sheblji perbiti; pa sveti Polikarp jim rezhe: „Ne perbijajte me, ker bom sam v' ognji terdno stal.“ Le roke so mu tedaj svesali. V' fredi germade stoje je tako molil: „Vfiga-mogozhni Gospod! sahvalim te, de fim dneva dozhakal, kteriga fim smiraj shelel; sdaj bom v' shtevilu tvojih svetih marternikov, ker bom deleshen grenkiga kelha Jesusoviga; naj bo dar mojiga shivljenja tebi prijeten, de te bom vekomaj hvalil. Amen.“ Neverniki so ga shgali, filno velik ogenj je bil, on pa v' fredi ognja. En soldat ga je she f' sulizo prebodil, in toliko kervi je steklo, de je ogenj ugafnil in sveti Polikarp je vesel umerl savolj Jesusa.

Nauk.

Usmiljenimu Bogu svesto slushi.

Srezhen sveti Polikarp, kateri pred nevernim sodnikom svojo dolžno hvalo usmiljenimu Jesusu skashe! Tudi is strahu pred smertjo ni bil Jesusu nesvest; kar je govoril, je bilo resnizhno, ker je umerl, de bi Jesusa ne rasshalil. Kdor resnizhno ljubi Boga, vse premaga, tudi oblast, bolezhine, filo, smert. Ljubesen je mozhnejši od smerti, ker ona tudi smert premaga. Sveti Polikarp je bil v' ljubesni do Boga unet, ker je veliko dobriga od njega prejel; ravno taki bi mogli mi biti, ker smo tudi veliko dobriga od njega prejeli, prejemamo in upamo she prejemati.

Bog je nesapopadljiva dobrota sam na sebi, in tudi do nas. On nas ljubi bolj, ko dobra mati svojiga ediniga otroka. Nebo, semlja in kar je v' njih, osnanuje veliko milost boshjo do nas; vse je polno njegoviga usmiljenja. Jesus sam nas uzhi v' Boga klizati: Ozhe. On je res nasih Ozhe, dobrotljiv, persaneshljiv, kateri ne ravna po naslih grehih, in nam ne vrazhuje po naslih hudobijah. Premisli, o kristjan! kako mozhno nas je Bog ljubil, ker je sa nas nevredne greslnike svojiga edinorojeniga Šina v' smert dal. Vezhi ljubesni biti ne more ko ta, is ktere je on na krishu umerl, de bi mi vekomaj ne umerli; on je dal sa nas svoje predrago shivljenje, de bi

mi vekomaj shiveli. O neisrezhena ljubesen boshja do naš gresnikov!

Še veliko vezh dobra nam je Bog dal, gnado, nauke, sakramente in dosti drusiga dobra, vender nehvalesen kristjan je poln vsiga hudiga. O neumnes! raji ljubih nevredne stvari, ko dobrotljiviga stvarnika; raji flushih hudizhu sa plazhilo vezhniga pogubljenja, ko svojimu vsigamogozhnimu Gospodu sa plazhilo vezhniga svelizhanja. Ti terdovraten gresnik si pogubljenja vreden; Bog te is ljubeni do tebe zhaka, vabi, in ti pomaga k' pokori, vender ne marash, in njegovo veliko usmiljenje sanizhujesh. Tako tedaj svojimu dobrotniku vrazhujesh? Pa vedi, de l' to gerdo nehvaleshnostjo in terdovratnostjo sebi hudo jeso nakopavash na dan pravizhne sodbe. Udaj se, in flushi dobrotljivimu Bogu, de ti ne bo vekomaj gorje.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti si vezhna lepota in dobrota, jest pa tvoja nehvalesna stvar. Jest bi bil dolshan tebi svojimu stvarniku sahtonj flushiti, vender nisim hotel, desiravno si mi is velike milosti obljubil nebesko kraljestvo. Na mestu de bi bil tebi is vsiga serza flushil, fim is vsiga serza flushil tvojimu in mojimu sovrasniku. Meni spazhenimu zhloveku so bile bolj vshezh stvarjene rezhi, ko ti stvarnik vsiga. Moja gerda nehvaleshnost je bila vezhni-

ga ognja vredna, vender si me ti le ljubil, in varoval pred pogubljenjam. Nizh vezh nozhem tako nehvaleshno f' teboj ravnati; shelim, hozhem in oblubim sa naprej le tebi flushiti. O de bi jest samogel tebe tako ljubiti, kakor te je tvoj svesti flushabnik Polikarp ljubil! O de bi jest mogel tebi tako svesto flushiti, kakor ti je on svesto flushil! Daj mi, o Gospod! po svoji veliki milosti gorezho ljubesen, de te is serza ljubim, hvalim in ti flushim; de raji umerjem, ko tebe s' enim samim greham rasshaliti; sakaj tako te bom vekomaj ljubil in hvalil v' nebefih. Amen.

XXVII. dan profenza.

Sveti Janes Krisostom, shkof in zerkveni uzhenik.

Sveti Janes, Krisostom ali *Slatoust* imenovan savolj uzheniga in prijetniga govorjenja, je bil rojen v' Antiohii od bogatih starshov v' letu 347. On je bil she majhino dete, kadar mu je ozhe Šekund umerl; in njegova mati Antusa je bila takrat le dvajset let stara. Ako ravno mlada in bogata, se ni hotla vezh omoshiti, temuzh je v' boshjim strahu shivela, in svoja dva otroka kershanško redila. Sveti Janes je bil she majhen otrok

svoji dobri materi rad pokoren, in je zhe dalje bolji prihajal. On je rad bral sveto pismo, ga skerbno premisljeval, stanoviten bil v' molitvi. Kadar je bil odraslen je mislil v' samoto iti, pa proslen od matere, je doma ostal, in je per nji, desiravno v' sredi velikiga mesta, kakor puhavnik shivel. Še je rad postal, je malo spal, dalezh je bil smiraj od slabih tovaršhev, in od vsiga, kar sosebno mladi-ga zhloveka rado spazhi.

Pet in dvajset let je bil star, kadar so ga hotli sa shkofa postaviti, pa se je prestrašhil in skril. Zhes ene leta je bil permoran od shkofa Flavijana v' Antiohii sa maslnika shegnan biti. Osnanoval je besedo boshjo tako prijetno in ognjeno, de so ga vsi radi poslušali, ga ljubili in sposhtovali. Vsi so mu bili vdani, ker so vidili njegovo sveto shivljenje, ker sveto shivljenje in zhisti nauk veliko samore. Dvanajst let je to teshko slushbo s' pridam Jesufove zhede opravljal, potlej pa je bil od zesarja Arkadija permoran v' poglavitno mesto Konstantinopel priti, kjer je bil shegnan sa shkofa tistiga velikiga mesta. Desiravno je imel bogato shkofijo, je vender shivel v' uboshtvu in v' pokori, ko puhavnik. To je delal, de bi se pokoril, mehkim kristjanam lep sgled dajal, in ubogim pomagat.

Sveti Janes je dobro sposnal spazhnost tistiga mesta, sato je s' sosebno gorezhnostjo osnanoval besedo boshjo, in vse velike in majhne svaril. Veliko vernih ga je filno rado po-

flufhalo, in ga perferzhno ljubilo; pa tudi je dofti foverashnikov imel, kakor je bila vselej navada na svetu. Zefariza Eudoksija fofebno ga je foverashila, ker je ognjeno govoril zhes ples in druge norofti. Ne le ona, ampak tudi vfi rasujsdani fo ga foverashili, ker fo hotli bres fvarjenja in ozhitanja v' fvojih hudobijah shiveti. Hudo fo ga preganjali, in tudi pregovorili zefarja Arkadija ga v' daljno pufto deshelo pregnati, de bi od vfiga hudiga poginil. Tam je ref veliko hudiga preftal, pa tudi veliko dobriga ftoril, ker je neumne uzhil, grefhnike in nevernike fpребразhal. Njegovim foverashnikam je bilo to britko, in fo sopet pregovorili zefarja ga v' flabifhi mefto ukasati pregnati. Terpljenje, vrozhina, mras, lakota, sheja in vse hudo je umorilo tiga svetiga fhkofa 27. dan tiga mefza v' letu 407. Njegovo sveto truplo je bilo prenefheno v' Konftantinopel. Vfi, veliki in majhini fo mu na proti fhli, ga s' veliko zhaftjo pokopali, veliko shalovanja po njemu imeli in rekli: boljshi bi bilo, de bi bili fonzhni sharki otemneli, kakor de fo te ufta obmolzhale.

Nauk.

Poslufhaj, ohrani, premifhljuij in dershi fvetu nauke.

Šveti Janes Krisoftom poln boshjiga duha je fkerbno, perljudno in ognjeno osnano-

val besedo boshjo, in je serzam dobrih poslušavzov prijetno filo delal. Dobri so ga neisrezheno ljubili, poslušali in ubogali; slabim ni dopadel, ker jim ni bilo mar sa svelizhanje. Gorje duhovnim, ako bi terdovratnim gresbnikam dopadli. Jesuf ni dopadel prevsetnim fari-sejam, Janes kerstnik ni dopadel nezhistimu Herodeshu: tako tudi sdaj zhisti resniza ne dopade hudobnim.

Kar je sveti Duh po pravizhnim Šimeonu prezhisti devizi Marii od Jesusa govoril: „Glej! ta je postavljen k' padzu in k' vstajenju njih veliko, in v' snamnje, soper ktero se bo govorilo;“ to je rezhen o vsakiga resnizhniga osnanovavza besede boshje. Kteri niso hotli poslušati Jesusa, so si hujshi obsojenje saflushili, tim je bil on k' padzu; kteri so ga radi poslušali in ubogali, so se poboljšhali in svelizhali, tim je bil Jesuf k' vstajenju. Ravno tako sdaj duhovni, po kterih Jesuf govori; oni so k' hujshimu obsojenju, ali k' svelizhanju.

Hudobni bi radi poslušali, kar jim dopade; pa je nemogozhe, de bi jim beseda boshja dopadla, dokler ljubijo greh, ker ona je sveta in zhisti. Ako bi duhovni slabim dopadli, bi ne bili boshji priyatli. Terdovratni gresbniki bi radi v' svojih grehah mirno shiveli, sato ne terpé zhistih bodezhnih naukov, ker ti prepovedujejo njih gresbne sladnosti. Ako so nauki sploh soper grehe, niso gresbni-

kam slo soperni; zhe so pa posebej svarjeni, se togoté, sovrashijo duhovne, jim soper govore in delajo; pa ravno to kashe terdovratno voljo in spazhenó serze.

Ako bi duhovni ne hotli pridgovati, bi se farmani jesili, in pravizhno, ker so duhovni dolshni uzhiti; pa enako dolshnost imajo verni jih poslušhati in ubogati. Duhovni uzhé, ker jim je od Jeusa sapovedano, in nizh ne perdershé, kar je v' prid; vso voljo boshjo osnanujejo, de bi vsi po volji boshji shiveli. Sanizhevavzi besede boshje naj s' straham poslušhajo, kako Bog govori po Jeremiju: „Preklet zhlovek, kateri ne poslušha besede savese.“ Jer. 11, 3. Naj poslušhajo tudi Jesusa: „Vi ste is ozheta hudizha. Kdor je is Boga, besede boshje poslušha; savoljo tiga vi niste is Boga, ker mene ne poslušhate.“ Jan. 8, 44 — 47. Kristjan moj, ako shelish svediti, kako bosh od besede boshje svelizhan, delaj, kar ti bo sdaj rezhenó.

Prav sheljno poslušhaj besedo boshjo. Ako rad ne poslušhasth, ako tvoje serze ne hrepni po svetih naukih, se bosh smiraj uzhil, in nikoli nizh prav ne bosh sastopil. Modrosti sazhetik so resnizhne shelje po nauku, ako te veseli poslušhati, bosh moder. Bodi bolj vesel naukov, ko uboshez velikiga najdeniga saklada. Zhe si tak, boshja beseda ne bo prasna, ampak svitla, mozhna, rodovitna v' tebi. Zhe si tak, boshja beseda ne bo padla na zesto, na terde skale, med ternje, ampak

v' dobro semljo, in bo veliko sadu rodila. Poslušaj rad, zhe so tudi nauki bodezhi; zhe so ti bolj bodezhi, bolj so ti potrebni. Ako bi bili nauki tvoji slabi natori vshezh, bi ne bili sadošti zhisti. Pred vsakim naukam profi Boga, de ti bo dal prav poslušhati, sastopiti in storiti, kar bošh dobriga slishal.

Ohrani sasilshano besedo, in ne bodi posabljev poslušhaviz. Kaj ti morejo posabljeni nauki pomagati? Kako bošh vedil shiveti po posabljenih naukih? Tak spomin ti toliko pomaga, ko resheto, f' kterim bi vodo sajermal. Vem, vsih naukov ne morešh ohraniti; vender saj nekoliko od njih ohrani. Kaj menish, sakaj je tvoj spomin smeraj prasen? Sato, ker te ne veseli poslušhati. Sakaj te ne veseli poslušhati? Sato, ker je tvoje serze merslo, in ti ni mar sa svelizhanje.

Premishljuj nauke. Ako ne premishljujesh naukov, ti bodo mersli in bres mozhi. Beseda boshja je ko nektero serno; zelo nima duha, nima mozhi, temuzh le sdrobljeno ima duh in mozh. Nar potrebnish nauki so visoki in skrivni, ker popisujejo tvojo spridenoto natoro in tvoje svijazhno serze; te premishljuj nar skerbnish, de se sposnash in poboljshash. Zhe bošh rad premishljeval nauke, bo tvoja dusha rasvitljena in uneta; tedaj bošh tudi shivel po sapovedih.

Shivi po naukih. Rad poslušaj, ohrani in premishljuj nauke, de bošh samogel po njih svesto shiveti. Nisi per Bogu pravi-

zhen, zhe vesh nauke, ampak zhe jih spolnujesh. Bodi ne le poslušhaviz, temuzh tudi delaviz boshje besede. Šhe v' zerkvi, ako moresh, premishluj nauke, doma pa vezhkrat, de sposnash, kako se tvoje shivljenje s' nauki sprejema, de vesh kaj popraviti, storiti, opustiti. Zhe si svest v' tim, bosh dober kristjan. Shivi po naukih, ker bosh po njih sojen. Zhe verujesh ali ne verujesh besedi boshji, zhe sanizhujesh ali spolnujesh nauke, zhe si bogat ali ubog, zhe so hude navade na svetu, zhe v' sploh slabo shivé; premisli, de v' bodo po boshji besedi sojeni, dobri opravizheni, hudi obsojeni od nje, ker ona ostane vekomaj.

Terdovratni gresnik! kaj bosh odgovoril uzheniku in sodniku Jesusu, kadar bo tebe sodil po besedi, ktero je uzhil, ako nozhesh po nji shiveti? Nevernik se bo isgovarjal: nisim slishal tvojih svetih naukov; krivoverz bo odgovoril: sim bil sapeljan, ker sim bil rojen v' slabi veri; kaj bosh ti, o kristjan! odgovoril? Morebiti: nisim vedil tvoje svete volje, ker sim med pridigo drëmal, gledal po ljudeh, govoril s' drugimi? Ali bosh djäl: sim le sunaj zerkve med naukam bil? ali v' ofhtarii? ali shel igrat? Ali bosh odgovoril: sim vedil, pa nisim hotel prav shiveti? Šim shivel, kakor so drugi shiveli? Tako ne bosh pravizhnimu sodniku odgovarjal, ker bosh sam sposnal, de ti isgovori ti bodo hujshi obsojenje nakopali; sakaj pa ravno to delash?

Šposnaj ponishno svojo lenobo, in obljudi poboljšhanje, rekozh:

M o l i t e v.

O preljudi uzhenik Jesuf! ti si is nebes na semljo prishel mene uzhit, jest pa sa tvoje nauke nisim maral. Hodil sim sizer v' zerkov, in me je bilo fram doma ostati, pa sim hodil is navade, le s' telesam, ne pa s' duham. Tvoja sveta beseda mi je bila mersla, ker mi ni bilo mar tebi flushiti. Velikokrat sim bil per tvojih svetih naukih, de zlo nizh nisim saštopil, ker je bilo moje serze polno vsih smot. Zhe sim ravno poslušhal, sim vse posabil, in shivel sim po svoji volji. Veliko nepotrebnih in tudi škodljivih rezhi sim rad poslušhal; tebe pa ne, o vezhna resniza. Kakor so drugi shiveli, sim hotel shiveti, ne pa po tvojim zhistim uku. Ako mi je bil pridigar vshezh, sim ga rad poslušhal, in ga hvalil, pa drugiga nizh. O Gospod! šposnam svojo greslno lenobo, in se hozhem poboljšhati. Kakor shejin jelen hrepeni po mersli vodi, tako bom jest sa naprej po tvoji besedi. Poslušhal ohranil, premišljeval jo bom in tudi si persadeval po nji shiveti, de usmiljenje sadobim, kadar me bošh po svoji besedi sodil. Amen.

XXVIII. dan profenza.

Sveta Pavla, vdova.

Sveta Pavla je bila rojena v' Rimu v' letu 347. Šilno je bila bogata in bogato se je omoshila. Shivela je ko druge bogate gospe shivé v' vsih posvetnih dobrotah. Je mehke oblazhila nosila, de bi ne bila nizh flabeji od drugih; govorila je rada od sveta; smejala se je vsaki prasni rezhi; sapravljala je zhal v' nizhemurnih delih ali v' kratkozhafni drušhini; s' eno besedo nizh si ni perkratila, kar jo je veselilo. Vsi so jo hvalili, ker je shivela po navadi drugih; vsa poshtena je bila pred svetam, greshniza pa per Bogu. Kristjana je fizer bila, pa po navadi veliko drugih, dobrih del prasna. Imela je mirno vest, ker ni sposnala svojiga prasniga shivljenja, in bi bila v' ti smertni senzi ostala, ako bi ji ne bil Bog po bogabojezhi prijatelizi sveti Marzeli, in potlej po svetim Hieronimu dušnih ozhi odperl.

Šveta Pavla je bila krotkiga serza, in je rada poslušala nauke svete Marzele, in svetiga Hieronima. Gnada boshja jo je popolnoma spreobernila. Vsa ponishna je potlej bila; vse posvetne sladnosti je opustila; doma je ko v' pušhavi shivela; premishljevala, molila in pokorila se vedno; pomagala je rada ubogim. Te dobre dela so Bogu dopadle, od kteriga je zhe dalje obilnisthi gnade prejema-

la. Svešta je bila vselej dobrotljivimu Bogu; gorela je v' njenim dobrim serzu velika zhišta ljubesen do Kristusa in do blishniga.

Defiravno je sveta Pavla sveto shivela, je vender le hrepenela po daljej vezhi svetosti. Sato je shla v' pušte kraje Egipta svete pušhavnike obiskovat, de bi sa svoje poduzhenje sama vidila njih sveto shivljenje, in jih po mozhi posnemala. Nje shelje so bile dopolnjene; potlej je shla v' Betlehem, kjer je bil Jesuf rojen; ondi je dva kloshtra sosidala, eniga sa moshke, eniga sa shenske, kjer je tudi ona v' ojštri pokori shivela. Šveti Hieronim viditi veliko nje pokorjenje, ji je rekel: Nikar si ne krajshaj shivljenja s' prevelikim pokorjenjam. Ona mu je odgovorila: Moram s' solumi in s' postam sbrifati lepoto svojiga oblizhja, ki sim ga lepotizhila; moram pokoriti svoje telo, ktero je vse dobrete vshivalo.

Šveta Pavla je osemnajšt let bila v' tištim kloshtru v' vsih dobrih delih stanovitna, in je 26. dan tiga mesza, petdeset let stara, sveto umerla.

Nauk.

Is njeniga shivljenja.

Šveta Pavla je pred svojim spreobernjenjam shivela bres makesha pred svetam, pa njeno shivljenje je bilo prasno, in sato slabo

pred Bogam. Veliko je kristjanov enakiga prasniga shivljenja, ktero ni sa nebeshko kraljestvo. Ni malo dobrih in poshtenih ljudi, kateri so vender flabi kristjani. Tudi neverniki samorejo tako poshteno shiveti, pa kristjanam to ni sadofli. Moliti, v' zerkev hoditi, prejemati svete sakramente, ne krafi, nē nezhistofli uganjati, je she premalo. Potrebno je tudi svoje hudo nagnjenje pokoriti, ponishno shiveti, samoto ljubiti in vse sapovedi spolnovati is ljubeshni do Boga. Kaj pomaga vse sunanje kershanske dolshnostfi opravljati, ako je serze prasno, ako se sraven shivi po sheljah flabe natore in spazheniga sveta?

Preden je bila rassvitljena, je bila bres vfiga strahu, ker je shivela po navadi drugih; kar sdaj posvetni kristjani pravijo, je tudi ona: drugi tako shive, sakaj pa jest ne? Navada, fosebno stara in natori prijetna, vse opravizhuje. Kdor se rad nad drugimi pohujsha, nezhe pomisliti, in flepo hodi sa drugimi v' pogubljenje. Prav pravi sveti Ziprijan: „Navada, ako ravno stara, zhes sapovedi, je stara pregreha.“ Sato je Bog dal sapovedi, de vfi shive po njih, in Kristuf se ni nikoli imenoval navada, ampak refniza. Ne navade, ampak sapovedi bodo vse sodile na poslednji dan. Sato ūzhi sveti Pavel: „Ne versite se po tim svetu, ampak premislite, kaj je volja boshja.“ Riml. 12, 2.

Kristjan! glej po dobrih, katerih shivljenje je shivljenju Jesufovimu podobno, vender

nikar ne misli, de je vse prav, kar dobri delajo, ker tudi dobri imajo svoje slabosti. Veliko bolj se varuj slabih, de slepo ne shi Vish po njih. Navade posvetne sodi po Jezusovih naukih, de sposnash, kaj je kaj ni prav. Glej de ne bosh svijazhniga serza, ko veliko drugih, kateri le flabe vidijo, de bi se pohujshali nad njimi, in dobrih ne vidijo, de bi po njih shiveli. Oni prav skerbno preiskavajo slabosti dobrih, de bi se s' njimi isgovarjali, do- briga pa nozhejo viditi. Sploh navada ne opravizhi grehov, ampak prizhuje, de je veliko gresnikov, in de bo veliko pogubljenih. Premisli: — Noe je bil pravizhen v' fredi vfi- ga spazheniga sveta; on je bil ohranjen, vfi drugi so v' vodi poginili. Lot je bil zhist v' fredi nezhistiga mesta Šodome, on je bil re- shen, uni pa ne. Tobija je vidil vse druge Israelze moliti malike; on je stanoviten bil v' flushbi praviga Boga, in je fosebne milosti prejel. Ravno tako delaj ti, de Bogu svest ostaneslh.

Perpufheno ti je shiveti po nedolshnih navadah, ktere niso zhes nobeno sapoved, de ljudi ne shalish bres potrebe; glej pa, de ne bosh delal po shegi rasujsdanih, katerim je vse hudo nedolshno. Šhivi po navadah, ktere so v' prid, de ljudi ne pohujshash. Je- sus je hotel shege stare saveše dershati, ako ravno ni bil dolshan. Marija je fhla k' ozhi- shevanju vfm shenam sapovedanimu, defirav- no ni bila ozhishevanja potrebna. Apostelni so

tudi v' drugih rezheb enako delali. Tudi ti shivi po dobrih navadah svoje shkofije in deshele, ktere te v' dobro napeljujejo; pa varuj se hudohnih posnemati soper sapovedi, ker navade, desiravno stare, ne isgovore, ako so slabe.

M o l i t e v.

O preljubi uzhenik Jesus! jest fim do sdaj posnemal sveto Pavlo v' posvetnim shivljenju, pa ne v' pokori. Ona je shivela malo zhafa po navadah spazheniga sveta, jest pa dolgo. Ona je s' vednimi solsami obshalovala, in s' ojstrim pokorjenjam shtrafovala svoje grehe, jest pa nizh. O usmiljeni Gospod! jest fim bolj skerbel po slabih slabo shiveti, ko dobro in sveto po tebi; fim raji gledal po navadah, ktere ti prepovedujesh, kakor po sapovedih, ktere si mi dal. Vfiga hudiga fim bil poln, vender mi lashnjiva vest ni nizh ozhitala. Pro-fim te, daj mi gnado, de sanaprej le po tebi shivim v' shalofti, v' ponishnosti, v' pokorjenji. To je prava pot v' nebefa, druge ni; po ti bom hodil, de bom tebi podoben, in de pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

XXIX. dan profenza.

Sveti Franzisk Salesi, škof.

Sveti Franzisk je bil rojen v' tergu Sales, v' letu 1567 od mogozhnih in bogatih staršev, ki so bili bogati na svetu, pa veliko bolj per Bogu. Oni so ga skerbno uzhili sveto shiveti, so ga smeraj per sebi imeli, kadar so hodili v' zerkev, kadar so bolnike obiskovali, in kadarkoli je bilo njegovi dušhi dobro. Sveti Franzisk s'he fantizhek je molil v' zerkvi in doma s' sosebno poboshnostjo, ker je bil ves saljubljen v' Boga; vse njegove besede in dela so bile framoshljve, prijasne, dobre. Kar so mu dnarjev dali staršhi, je bersh ubogim rasdal. Kadar je bil odraslen, so ga hotli tovaršhi sapeljati, to de je smiraj v' dobrim stanoviten bil. Ker je Boga is vfiga serza ljubil, se je vfiga hudiga skerbno varoval, in tudi Bog ga je obvaroval pred vsako nevarnostjo.

Is serzhnih shelja prav svesto flushiti Bogu, in pomagati dušham v' nebesa, je prejel maslnikov shegen. V' tim visokim stanu se je rasodevala njegova velika ljubesen do Boga in do blishniga, ker je skerbno uzhil, in si veliko persadeval greslnike spreobrazhati. Nar raji je osnanoval boshjo besedo kmetam in ubogim, kterih je prav veliko spreobernil. Shel je v' deshelo krivoverzov, de

bi jih nasaj perpravil v' katoljsko cerkev. Krivoverzi so bili savoljo njegoviga persadevanja serditi, ga niso hotli pod streho jemati, in je mogel pod golim nebom prenozhvati; sa svoj dnar ni shivesha dobival; umoriti so ga hotli. Tega se ni nizh bal, f' poterpeshljivostjo, f' perljudnostjo in f' krotkostjo je njih terdovratnost premagoval, in so se spreobernili in hiteli v' katoljsko cerkev.

Bil je shegnan sa shkofa v' Genfu. Per-moran je vsel to veliko flushbo; savoljo na-se vsetih dolshnost je bil tako v' skerbi, de je nevarno sbolel. Njegova shkofija je bila polna hudobnih kristjanov in terdovratnih krivoverzov. Ti so ga sovrashili, krivo rasnasnali in preganjali; pa on je v' Boga upal, njega profil potrebne pomozhi; krotak je bil vselej; prijasno ravnal s' hudobnimi; sovrashnikam je dobro delal. Njegovo prijasno in zhashtito oblizhje, njegovo ljubesnjivo jasno oko, njegove sladke besede so bite pushize terdovratnim serzam, in niso se mogle ubraniti.

Veliki gresniki is vsih krajev so hiteli k' njemu, ker so vidili njegovo dobroto. On pa je vse ljubesnjivo sprejemal in uzhil. Gresnikom ni spregledoval, in jih ni pushal k' svetim sakramentam neperpravljenih, ampak jih je ljubesnjivo vodil po voski poti. Veliko taushent krivoverzov in gresnikov se je spreobernilo savoljo njegoviga ljubesnjiviga persadevanja. Tukaj ni mogozhe vsiga popisati,

kar je sveti Franzisk dobrega storil, koliko je terpel in prestal sa svelizhanje blishniga. Shkof je bil dvajset let; umerl je pet in petdeset let star v' letu 1622, 28. dan grudna. Alekšander VII. papesk je sapovedal 29. dan tiga mesca njegov spomin obhajati.

Nauk.

Od ljubesnive krotkosti.

Šveti Franzisk je vse zhednosti imel, in je bil vreden naslednik apostelnov; pa njegova posebna zhednost je bila ljubesniva krotkost. Od nature je bil fizer jesi podvershen, pa s' gnado boshjo in s' svojim stanovitim persadevanjam je dosegel posebno krotkost. Nobena nadloga, nobena sopernost, nobeno sanizhevanje ga ni moglo rasshaliti, temuzh vse je voljno poterpel, vsem odpusshal in dobro sa hudo vrazheval.

Krotkost je sapovedana vsem, in vsi jo morejo imeti. Jesus jo je, ne le s' sgledam perporozhal, ampak tudi s' besedo sapovedal rekozh: „Uzhite se od mene, sakaj jest sim krotak in is serza ponishen.“ Mat. 11, 29. Krotkost mu je prav prijetna, pa je tudi potrebna vsem, de mirno shive in blishniga poboljšajo. Jesus je svojim apostelnam sapovedal krotkost, in jim je rekel: „Poshljem vas ko ovce med volkove.“ Tudi je djal: „Bla-

gor krotkim.“ To prizhuje, de je krotkost potrebna k' svelizhanju.

Kristjan! zhe sapovedane krotkosti shelish, ljubi Boga in blishniga savoljo njega, in bodi ponishen. Bres ljubeshni in ponishnosti ni krotkosti, ali saj ne krotkosti po volji boshji. Bog, neisrezhenost ufmiljen in persanesljiv f' teboj in s' drugimi, uzhi krotkost in poterpeshljivost. On vfigamogozhni Gospod, bi lahko in pravizhno vse greshnike pogubil, vender ne ravna s' nami po nashih hudobijah; tudi ti delaj tako, in tudi bosh, zhe bosh ljubil Boga in blishnjiga savolj njega. Bodi ponishen, in se ne bosh nad greshniki krivizhno jesil, ker si sam greschnik. Ako si ponishen, bosh lahko poterpeshljiv, bosh f' slabimi, f' greshniki, f' sovrashniki ufmiljeno shalosten. Ako si ponishen, bosh malokrat rasshaljen; jeso bosh lahko premagoval, in le boshje rasshaljenje te bo peklo. Zhe te le boshje rasshaljenje shali, bosh grehe sovrashil, greshnike ljubil in fkerbel sa njih poboljschanje.

Škerbno premisli, ali si krotak po volji boshji. Morebiti se ti tvoje merslo in neobzhutno serze sdi krotko, pa lahko de ni res. Zhe ti je dobro in hudo enako; zhe molzhish in preterpish is prebojezhiga serza, ali ker si blishniga potreben; zhe v' potrebi ne svarish: kakshna krotkost je to? Ta ni krotkost, ampak slabost. Ubrani greshiti, ako moresh; svari greshnike, de se poboljschajo; fkerbi sa

zhaft boshjo, in sa svelizhanje blishniga, kolikor ti je mozh; pa govori in delaj vse to prav, ljubesnivo, prijasno, modro in savoljo Boga.

Ako fi krotak, miren, ponishen, persanefljiv, bosh velik pokoj vshival. Jesus je poslal svoje uzhenze ko ovze med volkove; jim je odlozhil velike britkosti, preganjanje, smert. Vse to jim je prej pravil, vender jim je obljubil mir: „Pokoj bote nashli.“ Bog ljubi krotke, in tudi ljudje jih ljubijo. Ako fi krotak, fi pokoren Bogu, in ljudem ljub. Ne rezi: zhe fim krotak, bodo drugi s' meno delali, kakor bodo hotli, ne bo mi preštati pred njih hudobijo. Le verjami, de tudi slabi ne shaliyo radi krotkiga zhloveka. Kaj mislish, de bosh pokoj vshival, ako se jesish, prepirash, mashujesh? Veliko bolj bosh nepokojin sebi, in drugim bosh nepokoj delal. Ako fi krivo obdolshen, ako ti je kriviza storjena, ako imash opravilo f' togotnimi, ako fi dolshan svariti, ali kaj drugiga; opravljaj vse to krotko, modro in pravizhno; f' krotkostjo bosh loshej, ko s' jeso svojiga blishniga premagal, ker krotko, modro govorjenje tolashi serze, jeso govorjenje ga drashi.

Porezhesh: rad bi bil krotak, pa imam veliko sopernikov, kateri mi nikoli ne dajo pokoja. Prijatel! zhe fi krotak, kadar te nihzher ne shali, tvoja krotkost ni toliko vredna; kako bi se jesil, kadar bi bilo vse po tvoji volji? Tudi nevernik, kateri nikoli ni slishal Jesusovih nauk, ima tako krotkost. Ti se po-

toshish, de imash dosti sopernikov; lahko je to, ker si jih sam s' svojim krivizhnim jesi-kam in s' svojo hudobno jeso delash. Bodi tedaj unet v' ljubeshni do Boga in do blishniga, bodi ponishen; in bosh tudi miren, krotak, dobrotljiv, persanesljiv, pravizhen. Zhe bosh tak, blagor ti!

M o l i t e v.

O nar krotkejsi in poterpeshlivishi Je-suf! ti si velike krivize mirno in krotko ter-pel, mene pa vsaka besediza shali in vjesi; ti si bil sanizhevan, preklinjan, sovrashen, umor-jen od hudobnih, in jim nizh shaliga nisi re-kel; jest pa sim poln jese, tudi kadar pra-vizhno terpim. Ti si me uzhil in mi sapove-dal krotak biti, pa te nisim ubogal, ker nisim ljubil ne tebe, ne sebe, ne blishniga. Meni se je sdelo, de ne morem preterpeti, pa le sato sim tako menil, ker nizh ponishnosti ni bilo v' meni. Š' krotkostjo bi bil lahko blish-niga poboljšhal, pa sim ga s' jeso she krivizh-nishiga napravil. Sa naprej hozhem po tvojim sgledu krotak biti, in te ponishno prosim, daj mi pravo krotkost. O ljubi sveti Franzhishk! pomagaj mi s' svojimi proshnjami od Jesufa krotkost sadobiti, de mu mirno flushim, in de pridem v' kraljestvo vezhniga miru. Amen.

XXX. dan profenza.

Sveti Pioni, maslnik, marternik.

Sveti Pioni, je bil maslnik v' Šmirni. Kristjani so ga v' veliki zhaſti imeli, in tudi neverniki so ga ljubili, ker je bil prijasen, moder, uzhen, uſmiljen. Vſe te njegove lepe laſtnoſti bi bile prasne, ako bi jih ne bil v' zhaſt ſtvarniku obrazhal. Neverni zesar Dezi je ukasal preganjati kristjane, in jih morati malike moliti. Poglavar Polemon je ſ' ſoldatmi priſhel v' hiſho ſvetiga Pionija, in mu je rekel: „Snana ti je ſapoved naſhiga zesarja, de vſaki more moliti bogove.“ Sveti Pioni odgovori, „Snana mi je ſapoved, de morem praviga Boga moliti.“ Berſh so ga svesali in potlej ſi veliko persadevali ga pregovoriti, pa on jim je kratko, uzheno in ſerzhno odgovarjal. Sato so ga vergli v' jezho do ſodnikoviga prihoda.

Zhes nekaj dni je ſodnik priſhel v' Šmirno, in je ſvojim ſluſhabnikom ukasal k' ſebi perpeljati ſvetiga Pionija, ga je ſkuſhal, kar je vedil in mogel; pa je bilo nemogozhe njegovo ſtanovitnoſt premagati. Šodnik ga je ukasal hudo martrati, in med tem je ſkuſhal ga pregovoriti, pa ſveti Pioni poln verne ſerzhnoſti ſe ni nikoli vdal. Šodnik ſe je raſſerdil, in mu ſerdito rekel: „Ti ſi terdovraten, ſhelish umreti, boſh umerl.“ Sapovedal je ga ſhiviga ſoſhgati.

Šveti mafhnik Pioni je shel tje vesel in ferzhen do germade, vse se je nad njim zhu-dilo. Veliko kristjanov ga je s' ljubesni spre-milo; tudi veliko Judov in nevernikov je bilo sraven. Kadar je bil per germadi, je Boga sahvalil, ki mu je dal gnado po 'sapovedih shiveti, se je sam flekel, je shel na germado, podal roke, de bi bile s' shebeljmi k' štebru perbite. Kadar so bile she perbite, so ga ne-verniki sopet profili: Ubogaj in refhi se od hude smerti. Šerzhno jim je odgovoril: „U-mreti hozhem sa vero. Takrat so sashgali der-va, in on je v' ognji umerl. Truplo njegovo je bilo bres vse shkode, zelo lasje niso v' veli-kim ognji sgoreli; lepshi je bil, ko prej. Nje-gova shlahtna in vesela smert je bila v' letu 250 po Jesufovim rojstvu.

Nauk.

Vsih grehov se skerbnno varovati.

Šveti Pioni mafhnik je smeraj bil stano-vitne volje greha se varovati, in nikoli s' no-benim greham Boga rasshaliti, ker je vedil, de greh je nar huji, de je bolji umreti in-tudi dolshnost raji umreti, ko greshiti. Vsi kristjani ravno to vedo, tudi obljubijo pred Bogam in pred spovednikom, sa naprej ho-zhem raji umreti, ko greshiti. To so bese-de; zhe stanovitnosti ni, prasne besede. De so sgolj prasne besede bres resnizhne volje,

neštanovitnost v' dobrimu obilno prizhuje. Šveti Pioni ni le vedil, kar drugi vedo, temuzh je storil, kar drugi ne storé. Ob njegovim zhasu je bilo nekaj kristijanov is strahu pred smertjo od vere odstópilo, pa je djal: „Šlabi ne bodo moj rasgled; jest nozhem malikov moliti.“ Taka štanovitnost je potrebna vřim.

Kristijan! varuj se vřih grehov; bolji ti je umreti, ko greseliti. Tudi majhniga greha se moreřh bolj bati, ko smerti; sořebno pa boj se smertniga, kteri neisrezhenó rasshali vřigamogozhniga Boga, tepta Jesuřovo preřveto kri, saviorshe njegove smertne bolezhine, odshene řvetiga Duha, odvřame sařlusbjenje vřih dobrih del, sapre nebesa, odpre pekeli, edino neumerjózho duřho obřodi v' vezhno terpljenje. O řrařhna hudoba smertniga greha! řmertni greh permora uřmiljeniga Jesusa, de obřodi v' vezhno pogubljenje med hudizhe duřho, sa ktero je smertne bolezhine is řjubesni preřtal. Premisřli vře to, de bosh řtanoviten.

Varuj se tedaj vřih grehov, pa sořebno řmertnih; en řam řmertni greh sařlushi vezhno pogubljenje. Beshi pred greham in pred nevarnořtjo greha řkerbniřhi, ko pred pořhařtjo. Greh je bolj neuřmiljen od mezha in huji od vřih nesrezh. řerzhno rezi s' zhiřto řusano: „Bolji je sa-me, de nedolřhno umerjem, ko greseliti.“ Enako řtanoviten je bil Josheř v' Egiptu, in drugi řvetniki: ravno tak bodi ti. Bolji je vře dati, vře preřtati, ko

greseliti, ker lepe vezhne nebesa so vrednihi od vfiga posvetniga dobriga; strasni vezhni pekel je huji od vfiga posvetniga hudiga. Neumen bi bil, ko bi hotel raji umreti, ko grenke sdravila jemati; pa neumnihi si, ako se raji dasi hudizhu v' roke, ko premagati svoje hudo posheljenje. Vfiga sveta kraljestva ti nizh ne morejo pomagati, ako svojo edino neumerjuzho duslo sapravish.

Ljubi Boga, boj se ga is ljubeshi; ljubi svojo duslo in skerbno jo bres madesha ohrani, de vezhno shivish v' nebeskim kraljestvu. Ne boj se slabih ljudi, ne boj se spridenih sanizhevavzov, ne vdaj se sapeljivim salesovavzam; premaguj strah, silo, sapeljivost, skufhnjave; beshi pred hudobnimi, pred slaboparlostnostjo in pred vsm, kar te v' greh napeljuje; ne pohujshaj se nad drugimi, ampak stanoviten bodi. Sdaj vsaki sodi od dobriga in hudiga, kakor se njemu sdi; ti pa le posluslaj Jesusa, ker on sam te bo pravizhno sodil. On je dal svoje predrago shivljenje, de bi vse reshil od vezhne smerti, ne prodaj ti svoje dushe v' pogubljenje sa nestanovitne nevredne rezhi.

Zhe vidish greslnike veseliga oblizhja, zhe jih slishish se svojih grehov hvaliti, zhe ti shpotljive imena dajejo, zhe ti pravijo: to ni nizh, to ni greh; ne verjami jim, greslniki niso varni, ampak nevarni uzheniki, oni hvalijo in opravizhujejo, kar ljubijo; ti bodi stanoviten v' dobrim. Na sodni dan ti ne bo-

do mogli pomagati, ne škodvati, ne te rešiti od pogubljenja, ne ti braniti v' nebesa. Šmeraj nosi to rešnizo v' serzu; Jesuf bo tebe in vse pravizhne sodil.

M o l i t e v.

O moj Bog! prav malo sim premislil, kako velika, strašna, škodljiva hudoba je greh; tudi sdaj premalo spoznam. Tvoji sveti marterniki so neismerjene bolezhine raji preštali, ko gresčili; jest sim bil radovoljno premagan od vsake majhne skušnjave, ponujal sim se skušnjavzam sam, sim se neskerbno podajal v' skušnjave, iskal sim perloshnosti gresčiti, hvaleshen sim bil hudobnim, ker so me nauzhili gresčiti. Ako je bil kak kristjan is strahu pred smertjo tebi nesvest, je veliko let v' solsah, v' pokorjenju bil; jest pa sim imel mirno serze po velikim pregreshenji, in mi ni bilo mar ne sa poboljšhanje, ne sa obshalovanje. O Gospod! kaj bo s' menoj? daj mi pravo spoznanje mojih grehov; daj mi duha pokore; daj meni serzhno stanoovitnost, de raji vse terpim in umerjem ko tebe rasshaliti. S' vso mozhjo si bom persadeval po tvojih sapovedih shiveti, de od tebe ljubesniviga Gospoda usmiljenje sadobim. Amen.

XXXI. dan profenza.

Sveta Marzela, vdova.

Sveta Marzela je od svetiga Hieronima imenovana hvala katoliške cerkve, zlasti Rima, sgled vsiga dobrega. Ona je bila rojena v Rimu, od nar bogatejih ljudi tistiga mesta, se je tudi bogato omoshila, pa nje mosh je sedem mescev potlej umerl. Prej je bila bogabojezna, in se ni hotla vezh moshiti. De je nje volja bila stanovitna, se lahko ve is tiga, ker ni hotla mosha vseti bogatiga in mogozhniga gospoda is zefarjeviga rodu.

Šveta Marzela je zhe dalje bolj sposnala, de nesavesana losheji flushi Bogu, in de so frezhne vdove, ktere savolj Boga tako ostanejo, kakor sveti Pavel perporozha. „Vdova je ostala, de bi shivela bres vsiga strahu po volji boshji, kar je tudi resnizhno bilo.“ Veliko nevernikov je bilo she tistikrat v Rimu in veliko slabih sgledov, pa ona se ni nad slabimi pohujshala, temuzh je ozhitno neprestrafeno vse kershanke dolshnosti spolnovala. Sveti Hieronim je bil nje duhovni ozhe in uzhenik; rada ga je ubogala, je hodila po voski poti Jesusovih nauk, in je sa svojo dusho svesto skerbela. Tudi si je slo persadevala druge bogate Rimske gospé preuzhiti, in ravno ona je sveto Pavlo napravila slovó dati sa-

peljivimu svetu, kakor je bilo rezheno 28. dan
tiga mesza.

Sapopadik njeniga svetiga shivljenja je
ta. Ponishna je bila v' serzu in v' oblazhi-
lih; pomagala je rada ubogim; le v' prizho
bogabojezhnih shén je govorila s' mofhkimi,
ako je bilo treba; ni obiskala rada nobene
gospé posvetniga duha; doma je bila nar raji,
de bi v' samoti premishljevala, molila in de-
lala; v' zerkve je skerbno hodila k' boshji
flushbi, pa kadar je zerkve is sosebne pobosh-
nosti obiskovala, je hodila, kadar je bilo ma-
lo ljudi, de bi ne bila skushana od radovidno-
sti; vendno se je po svoji mozhi postila; v' sre-
di velikiga mesta je shivela ko v' pushavi.

Ako ravno se je sveta Marzela skerbno
varovala posvetne drushbe, se je vender, de
bi bolj pokojno flushila Bogu, preselila v' sa-
motno hisho sunaj mesta. Sveti Hieronim jo
hvali sosebno, ker je filno rada brala in pre-
mishljevala sveto pismo. Imela je veliko pre-
moshenja, drushine in skerbi, vender ni bila
od nobene rezhi smotena, ker je bila s' Bo-
gam resnizhno sdrushena. Kader je serze
ognjeno, odganja skushnjave, smote posve-
tne in vse, kar kristjana slabi v' ljubeshni do
Boga.

Nadloga je skufila shivo vero svete Mar-
zele. V' letu 410 so prishli serditi sovrashni-
ki nad Rimsko mesto, so ga s' filo premagali,
v' njem ropali in morili. Ti neusmiljeni voj-
shaki so tudi shli v' nje hisho s' nagimi mezh-

mi, so hotli veliko slata in srebra od nje imeti; pa jim ga ni mogla dati, ker ga je bila še ubogim rasdala. Hudo so jo strahovali in neusmiljeno topli, pa vse to je potrpela voljno, in tudi sahvalila Boga. Kmalo potlej je Bog sveto Marzelo, svojo svesto flushabnizo, k' sebi vsel; mirno je umerla in shla v' nebesa vshivat veliko plazhilo, ktero je Bog obljudil, in bo dal vsem svojim svestim flushabnikom.

Nauk.

Shivi sveto, in nikogar se ne boji.

Sveta Marzela je bila prva gospa v' Rimu, ki je ozhitno spokorno shivela. Ako ravno mlada in bogata, se ni framovala sa Jesu sam ozhitno hoditi, in ni gledala po slabih, se ni nad njimi pohujshala, in se ni s' njimi isgovorjala, ker je resnizhno voljo imela, svojo edino neumerjazho dusho svelizhati. Kdor gleda po slabih, kdor se boji sanizhevanja hudobnih, ni resnizhno bogabojezh, in ni vreden nebeskhiga kraljestva.

Kristjan! verujesh v' Jesusa Kristusa krishaniga, in se sasnamnjujesh s' krisham na zhelu; sakaj se tedaj framujesh Jesusoviga ponishanja, Jesusoviga krisha? Jesus, nar sveteji Gospod, je v' prizho veliko ljudstva shpotljivo umerl na krishu, desiravno je njegova smert bila terdovratnim Judam pohujshanje, in ne.

verzam norost; ti pa se framuješh keršhanskikh dolshnost v' prizho kristjanov? Premalo ti je v' serzu imeti Jesusa in njegove nauke, ako se bojišh v' prizho drugih keršhansko shiveti. Zhe se bojišh sanizhevanja slabih, tudi v' serzu ne nolišh Jesusa, ne njegovih nauk; si maloserzhen kristjan nebeshkiga kraljestva she nevreden.

Shivi dobro ali slabo, bosh mogel veliko preflishati od ljudi. Zhe dobro shivišh, te bodo slabi sanizhevali, ti gerde imena dajali in hudo soper tebe govorili. Zhe slabo shivišh, bodo dobri godernjali ali te svarili. Zhe dobro ali slabo shivišh, ne bosh mogel vsm dopasti; tedaj bodi serzhen, in shivi prav savoljo Boga. Rasujsdanim je navadno sanizhevati dobre, ako ravno morebiti v' serzu drugazh mislijo. Ako bosh v' njih drushbo stopil, vse nozhi plesal, neprenehama pijanzheval, neframno govoril, ti bodo dobri in prijasni saj s' shnabli; zhe bosh dalezh od njih slabe drushbe, rad molil, ponishno se noli, rad hodil k' spovedi, bodo vse hudo govorili soper tebe. Špremisl, kaj bo na sodni dan? kdo ti bo pomagal, zhe bosh od Jesusa savershen? kdo ti samore shkodovati, ako Jesusu dopadesh. Delaj tedaj, kar slep per Jerihu; zhe so ga bolj ljudje svarili, bolj je vpil: Jesuf uzhenik, usmili se me!

Hudobni pravi: Naj ljudje govore, kar hozhejo, meni ni nizh mar. Šlabo snamnje je to, ker se svojih hudobnih del ne framuje. Manj predersni gresniki se varujejo ozhitnih

grehov, in jih skrivajo pred ljudmi, de bi ne bili od njih svarjeni ali sanizhevani. Kaj njim to pomaga, ker bodo njih hude misli in dela rasglafhene in pokorjene na sodni dan? Varuj se hudiga, ne le savoljo ljudi, ampak savoljo Boga; tudi nikoli na skrivnim ne grešhi, ker Bog te povsod vidi. Kar ti je od Boga ali od zerkve sapovedano ali prepovedano, delaj ali varuj se ozhitno, in ne framuj se svojih dolshnost, ako te ravno drugi sanizhujejo.

Ob tim norškim zhasu pred puštam kristjani sploh posabijo Jesusa in njegove zhište nauke. Nesframnost, nezhišto, ples, norost, poshreshnost in dosti hudiga se ko povodenj rasliva po vsi semlji. Ti nikar ne posnemaj norzov, ker ni zhasa, ni dneva, ni ure, de bi smel Jesusa posabiti. Ne framuj se odlozhen biti od derhali rasujsdanij; naj te le sanizhujejo, bo she zhas prishel, de bodo molzhali. Nikoli ne daj perloshnosti, de bi kdo soper tebe govoril; pa tudi ne boj se krivizhniga sanizhevanja.

M o l i t e v.

O moj Jესus! ti kralj nebes in semlje, se nisi framoval sanizhevanja, preklinovanja, ozhitne shpotljive smerti, jest pa fim se framoval po tvojim sgledu shiveti. Ako bi se bil ti framoval ozhitne shpotljive smerti, kaj bi bilo sa moja grešno dušho? Zhe se jest tvojiga ponishevanja framujem, mi nizh ne po-

maga, in bom savershen. O preljubi Gospod! v' tebe bom smiraj ravno gledal, de tvoje sveto voljo serzhno spolnujem, in ne bom nikdar slabih poslušhal. Zhe is strahu pred slabimi od tebe odstopim, mi oni ne bodo mogli pomagati, kadar bošh ti s' oblastjo sodil shive in mertve. Ti si mogozhen in pravizhen sodnik vsih, in bošh vsakimu pravizhno povernil. Takrat ne bodo sapovedi po ljudeh, ampak ljudje po sapovedih sojeni. Tedaj s' pomozhjo tvoje gnade terdno obljubim, nikdar odstopiti od tebe ne savoljo sanizhevavzov, ne savoljo slabih navad, ne savoljo drugiga; temuzh serzhnno in stanovitno po sgledu tvoje flushabnize svete Marzele ti bom is ljubesni do tebe flushil, de bom v' tvoje kraljestvo prišel. Amen.

Svezhan.

I. dan fvezhana.

Sveti Ignazi, shkof in marternik.

Sveti Ignazi je bil v' veri poduzhen od s. Petra in s. Janesa. Postavljen je bil sa shkofa v' veliko mesto Antiohijo, in bil je svesti nastop-

nik aposteljnov v' vsih rezheh. Neverni zesar Domizian je zerkev preganjal, pa s. Ignazi je bil v' miru. On je rad shivel savoljo svojih ovaz, pa tudi je bil shaloften, ker ni bil vreden sa Jesusa umreti, ker je djal: Zhe bi sa vero kri prelil, bi bil she le Jesusu bolj podoben. Bogu se je podvergel, skerbnishi si persadeval sebe in svoje ovzhize posvezhevati.

Neverni zesar Trajan je ponovil preganjanje zerkve boshje. Pershel je v' Antijohijo v' letu 107, in bersh je sapovedal svetiga shkofa Ignazija pred se perpeljati. Kadar ga je imel pred seboj, mu je serdito rekel: „Kdo si ti hudobni duh? sanizhujesh moje sapovedi, in tudi podpihujesh druge, de malikov ne molijo.“ Svet Ignazi zesarju prav serzhno odgovori: „Nobeden she do sdaj takiga ni sata na imenoval, ki Boga v' serzu ima, in mislim, de satan se boji mene in vsih pravih flushabnikov Jesusovih.“ Zesar ga je vezh rezhi od vere vprashal, in ker je vidil, de ga ne more omajati, ga je dal svesati, in je sapovedal ga v' Rim odpeljati, de bo tam od sverin rastergan.

Sveti Ignazi se je rasveselil sasilshaniga obfojenja in rekel: „Sahvalim te, o Gospod! de si me vredniga storil s' tvojim aposteljniam Pavlam v' shelesje sakovaniga biti, in drugiga ne shelim, kakor de bi me sveri rastergale.“ S' folsami se je lozhil od svoje zerkve, isrozhil jo je Jesusu, svesto molil in profil Gospo-

da, de bi jo s' svojo gnado v' stanovitnosti vere in brumnosti ohranil. Vesel je shel na morje s' desetimi hudobnimi soldati, kateri so bili neusmiljeni do njega. Kamor je s. Ignazi per-shel, so ga shkosje, duhovni in verni zhaftito sprejeli in spremljevali. On je ljubesnivo uzhil vse, in sosebno jim perporozheval v' veri aposteljnov stanovitnim ostati, in sa njo vse preštati. Kadar jo pershel v' mesto Šmirna, je bersh obiskal s. Polikarpa shkofa v' tistim mestu, ker sta bila oba uzhenza s. Janesa.

Od tod je pisal mnoge pisma do vernih, med kterimi je nar lepshi pismo do Rimljanov, od kteriga je tukaj kratek sapopadek: — „Savoljo Jesusa uklenjen vas kmalo upam viditi, zhe bo volja boshja, de doseshem, kar je moja shelja. Le vashe ljubesni se bojim, de bi se vam prevezh ne smilil, in de bi po svojih sheljah sa me ne profili. Shelim in rad umerjem sa Boga, sato vas prosim, pustite, naj me rastergajo sveri, de k' Bogu grem. Gospodova psheniza fim, morem rasdrobljen biti v' sobéh sverin, de bom tako pravi hlapcz Jesusov. Profite Jesusa sa me, de bom njemu darovan. Drugiga ne shelim kakor rasvesan biti, de Jesusa sadobim. Ogenj, krish, sveri, rasdeljenje telefa in vsakiga uda, vse bolezhine naj planejo v' me, se ne bojim; bolj je meni umreti sa Jesusa Kristusa, ko biti kralj sveta. Ne branite mi v' smert iti, ker vedno slishim glas v' sebi: Pridi k' Ozbe-tu. Ne maram sa jed; moja jed je telo Jesu-

lovo. Ne maram sa pitje, moje pitje je kri Jesufova.“ — Te ognjene refnizhne besede pri-
zhujejo od shive vere, terdniga upanja, gore-
zhe ljubesni in zhište vesti svetiga Ignazija, sve-
stiga uzhenza Jesufoviga.

Kadar je bil v' Rim prifhel, je neisrezhe-
no veliko vernih pershlo k' njemu, in so se
veselili mosha boshjiga viditi, sraven so pa
tudi shalovali, ko so vedili, de ga bodo bersh
sgubili. On pa jih je s' solumi profil: „Ne
branite mi umreti, in ne profite sa moje re-
shenje.“ Potlej je pokleknil, in s' njimi gore-
zhe molil sa Jesufovo zerkev, de bi pregan-
janje minilo, in de bi se verni stanovitno med
seboj ljubili. Kadar je odmolil, je bil od
soldatov tje peljan, in v' prizho neisrezhen
veliko nevernikov vershen v' levnjak; serditi
in lazhni levi so ga naglo popadli in raster-
gali, le nekaj debelishih kosti je ostalo. Ver-
ni so s' velikim spofhtovanjem pobrali te ko-
sti, so jih djali v' zhedno skrinjo, in veselo
nesli v' Antijohijo. Te so bile potlej prene-
sene v' Rim v' zerkev svetiga Klemenca, pape-
sha in marternika. Šveti Ignazi je umerl 20.
grudna v' letu 107.

Nauk.

Terpeti is ljubesni do Jesusa.

Šveti Ignazi je ljubesnjiviga krishaniga
Jesusa smiraj nosil v' svojim serzu, smiraj ga

je imel na jesiku, vedno ga je kasal v' svojim sadershanji. On je bil s' ljubeshnjivim Jesu- sam popolnoma sdrushen, in Jesus s' njim: sato je njegova dusha imela ognjeno mozh; sato je vefel shel neufmiljenim sverinam v' gobez. On je bil poln serzhnosti f. Pavla, in je s' njim refnizhno djal: „Jesus mi je shiv- ljenje, in smert dobizhek.“ Filip. 1, 2. §. Ig- nazi je krishaniga Jesufa smiraj pred ozhmi imel, bil je poln ognjenih shelja nar hujshi smert is ljubeshni do njega preftati, dosegel je kar je vedno shelil in Boga profil, de je bil od sveta in od telefa rasvesan, in sdaj kraljuje s' Jesusam v' nebeshkim kraljestvu.

O kristjan! bodi tudi ti vnet v' ljubeshni Jesusovi, de ne shivish sebi, temuzh njemu, de vse krishe voljno preterpish, in de te no- bena rezh, ne sapeljiva, ne strashna, ne lozhi od njega. Glej! Jesus, stvarnik je sa stvar, gospod sa hlapza, previzhen sa greshnika u- merl na krishu, de bi tebe in vse refhil od vezhniga pogubljenja. To more omezhati tvo- je terdovratno serze in ga napolniti s' ljubesh- nijo, de ga ljubi zhes vse, in de zhes vse so- vrashi, kar njega shali. Jesus sam pravi: „Ve- zhi ljubeshni ni od te, de kdo postavi svoje shivljenje sa svoje perjatle.“ Jan. 15, 13. Ref je to, pa kdo je voljan umreti sa perjatla? Kar nobeden ne stori, je storil Jesus, in she vezh, sakaj kadar je umerl, fi je svolil nar hui smert sa refhenje svojih sovrashnikov. To- rej premishljuj Jesusovo terpljenje, fosebno pa

njegovo veliko ljubesen, de ga ljubish is zele dushe in na vso mozh, in preshenesh vso pre-greschno ljubesen do sebe.

Zhe bi te Jesus kakor Petra vprashal: ljubish mene? ali bi samogel kakor on resnizhno odgovoriti: Gospod! ti vesh, de te ljubim. Morebiti mislish, de ljubish Jesusa, ker vezhkrat pravish: O moj Bog! ljubim te is zeliga svojiga serza zhes vse; zhe so pa te besede lashnjive ali resnizbne, ti tvoje dela prizhujejo. De je sveti Ignazi Jesusa zhes vse ljubil, je njegovo sveto shivljenje prizbevalo, in fosebno je prizhala njegova smert. Š' zhim pa ti prizhujesh, de Jesusa ljubish? Premisli zhe te skushnjava hitro premaga, zhe ne pre-magujesh greschniga poshelenja, zhe se framu-jesh Jesusove ponishnosti, zhe se togotish sa svojo prasno zhasht in rasshaljenje, zhe rad, hitro in vselej ne odpuistish sovrashnikam; zhe vrazhujesh hudo sa hudo, ne pa dobro sa hudo, zhe greschno telo tebe gospoduje; ne pravish resnizhno, temuzh lashnjivo: Ljubim Jesusa.

Ljubesnivi Jesus je dal sebe v' hudo smert sa greschne dushe, de bi vse reshil od krivize, od grehov, in sebi odlozhil ljudstvo, ktero bi sveto shivelo, in njemu dopadlo. Premisli, koliko se greha bojish in varjesh, koliko ljubish dobre dela in dopernashash! Glej Jesusove globoke rane, njegovo nedolshno kri, njegovo hudo smert na krishu: kaj in koliko ti terpish, in is ljubeshni do Jesusa de-

lašh? Ako bi ravno umerl sa Jesufa, bi ne bilo prevezh, sej le nevredni hlapez bi umerl sa svojiga Gospoda: bi ne bilo prevezh, rezhem, ker on Gospod je umerl sa te. Kako bi pa ti perpravljen bil sa Jesufa umreti, zhe she v' majhnih rezhéh ne premagujesh svojih hudih shelja; zhe ti sanizhevanje slabih ljudi ubrani po njegovih sapovedih shiveti; zhe kratko veselje, majhen dobizhek te napravi Jesufa sapustiti, in dati svojo neumerjuzho, od Jesufove kervi posvezheni dušo sovrashnimu dubu v' roké. — Ti ne shivish tedaj Jesufa, temuzh sebi. Kaj bošh Jesufa odgovoril per sodbi, kadar bo tebe in vse pravizhne sodil! Ponishno rezhi:

M o l i t e v.

O ljubesnivi Jesuf! ti si mi s' svojo sveto kervijo in s' svojimi zhišlimi nauki dobrotljivo dal shivljenje in sposnanje; jest pa sim shivel, ko bi te ne bil nikdar posnal. Snan in nesnan si bil meni, posnal sim te le po imenu; veroval sim fizer v' tebe, sa moje odreshenje krishaniga, pa mi ni bilo mar te prav sposnati, te hvaliti in tebi shiveti. Š. Ignazi je raji umerl, ko tebe shalil, jest sim rad shivel, de bi spolnoval slabosti svoje spazhene nature. O krishani Jesuf! odpusti mi, napolni me s' svojo ljubesnijo, de posihmal le tebi shivim, de sraven tebe krisham svojo hudo poshelenje.

Hozhem sebi odmreti, de frezhno umerjem
in vekomaj shivim per tebi. Amen.

II. dan svezhana.

*Ozhishevanje Marije, Darovanje Jesusovo
ali Svezhniza.*

Bog je sapovedal po svojim flushabniku Mojsefu vsaki Israelski sheni, de shtirdefet dni po porodu moshkiga otroka, in osemdefet dni po porodu shensfika otroka more iti v' tempel k' ozhishevanju; tudi v' dar dati leta staro jagnje; ako bi pa ne bila premoshna, saj dve gerlize ali dva mlada golobza. III. Mojs. 12. Tudi je bilo od Boga po Mojsefu sapovedano, de je mogel vsak pervorojeni moshki otrok v' spomin, de je Gospod vse pervorojene v' Egiptu pomoril, in vse Israelove obvarval, Bogu darovan, in potlej s' denarji reshnen biti. II. Mojs. 13, 2. 13, 15.

Vsak lahko ve, de Marija ni bila dolshna ti sapovedi se podvrezhi, ker sapoved je govorila le od navadnih mater. Ona ni bila dolshna k' ozhishevanju iti, ker ona zhišta deviza ni bila ozhishevanja potrebna. Tudi ni bilo treba Jesusa reshiti, ker on je prishel reshiti druge. Marija je hotla iti v' Jerusalem, de bi vso postavo dopolnila, ker je bila sme-

raj ponishna. Ker so se Jesuf, Marija in ſveti Joshef hotli ponishevati, jih je Bog povikſhal po rasſvitljenim ſimeonu in prerokinji Ani. Ta prasniki ſe tudi imenuje ſvezhniza od ſhegnanih ſvezh, ktere imajo verni gorezhe v' rokah per prozeſii in med boſhjo flushbo. Kaj vſe to uzhi, bo ſdaj rezhenó.

Nauk.

Is tiga prasnika.

Marija zhiſta deviza, je ſhla k' ozhiſhevanju, ako lih ni bila ne potrebna, ne dolſhna; je vender ſhla, ker je bila vſa ponishna, in ſe je rada poſluſhila vſih perloſhnoſt ſebe ponishevati. Ona je bila ſhe takrat polna Jeſuſoviga ponishniga duha, in ſato je bila vſaki ſapovedi pokorna. Kriſtjan premifli, zhe ſi v' reſnizi ponishen. To je treba dobro premifliti, ker bres ponishnoſti ne moreſh Bógu dopaſti; tudi ſato, ker ſi lahko ſapeljan od ſkritiga napuha. Napuh je ſlepota duha, ſnotrajna kuga, pokonzhevaviz vſiga dobriga. Nar bolj prizhuje od ponishnoſti pokorſhina do Boga in do oblaſtnikov, in voljno poterpljenje v' kriſhih in v' ſanizhevanju. Premifli pa, zhe je prava ali hinavſka ponishnoſt v' tebi. ſveti Avguſhtin pravi: „*Lashnjiva ponishnoſt ni ponishnoſt, ampak nar huji napuh.*“

Marija je fhla k' ozhifhevanju tudi sato, de bi ne pohujfhala blishniga. Drugi niso vedili, de je ona mati obljubljeniga Odrefhenika. Kaj bi bili rekli, zhe bi jo bili nepokorno vidili? Rekli bi bili: „Glejte Marijo, ubogiga ftenarja sheno, Mojsefu nepokorno! vidite jo? vfa fveta in bogabojezha se kashe, pa vfa njena svetofh je gerda hinavfhina, ker sanizhuje Mojsefa, in tudi Boga, ki je po njem govoril.“ Ref je tako: pohujfhanje tih, kateri pred svetam brumno shive, je nevarnishi od pohujfhanja rasujsdanih. Marija je tolikanj varna bila; bodi tudi ti, o ljubi kriftjan! Vefh, kaj pravi Kriftuf: „Gorje zhloveku, po kterim pohujfhanje pride!“ Tudi pravi: „Gorje svetu savolj pohujfhanja.“ Ref, gorje svetu savolj pohujfhanja, ker ljudje se radi pohujfhujejo; oni ne pomiflijo, kaj Bog sapove; temuzh, kako drugi shive, in slepo hodijo sa njimi. Tedaj ubogaj svetiga Pavla, rekozhiga: „Od vfake fenze greha se sdershi.“ I. Tef. 5, 21. Le takrat se ne boj ljudi, ako ti branijo flushiti Bogu; ali soper tebe lashnjivo govoré; ali te sanizhujejo, ker po sapovedih shivifh.

Marija je dala Bogu v' dar, kar je narboljiga imela, Jesufa. Premifli dobro velik dar Marije, pa tudi njeno ferze. Ona je dala Bogu vse, Jesufa in febe, vezh dati ni samogla. Ona ni vedila na tanko vfiga terpljenja Jefusoviga, vedila je vender, de bo veliko terpel sa refhenje fvojiga ljudftva, kakor

je Isaija govoril. 53, 2 — 10. Tudi pravizhen Simeon je nji rekel: Ta bo snamnje, kterimu se bo soper govorilo, in tvojo dusho bo mezh presunil. Tedaj, Marija je Jesusa nebeskhi-mu Ozhetu, in tudi sebe podvergla vsm brit-koslim, ktere je potlej prestala savolj sanizhe-vanja, terpljenja in smerti Jesufove. Kri-stjan! daruj tudi ti Bogu, kar nar boljiga in ljubshiga imash. Abraham je is pokorshine do Boga perpravljen bil svojiga ljubiga fina Isaka ofrati; Marija je is pokorshine do Boga dovolila v' smert Jesufovo, de bi bil svet od-reshen: tudi ti se ne brani dajati Bogu, kar nar bolj ljubish, ako ravno bi mogel ljublje-no rezh od svojiga serza odtergati. Zhe ti Bog vsame porodnike, otroke, prijatle, po-trebniga zhloveka, sdravje in kar fi bodi; pokorno rezi: naj se sgodi tvoja sveta volja; spremljuj svoj dar do boshjiga oblizhja s' po-polnama pokornim serzam. Dajaj svojo voljo Bogu v' dar; naj bo dobizhik, veselje ali kaj drusiga tebi prijetniga; odpovej se svoji volji in podversi se Bogu. Zhe molish, se postish, pomagash ubogim, ali kaj drugiga dobriga delash; ne more to dopasti Bogu, zhe tvoja volja ni njemu pokorna. Bres te pokorshine je tvoja pokora lashnjiva, tvoje spovedi so slabe, tvoje obhajila nevredne. Kajn je da-roval Bogu, pa njegovi darovi so bili Bogu soperni, ker njogovo serze je bilo hudobno. O, de bi nikdar ne posabil, kar je prerok Samuel nepokornimu kralju Šavlu rekel: „Bo-

lji je pokorshina, ko vsi darovi.“ I. kralj. 15, 22.

Kristjanski starshi darujejo po stari shegi Bogu svoje otroke, de bi on dajal otrokam svoje gnade, ker te so nar potrebnihi. Porodniki sahvalijo Boga sa prejeta rodovitnost, pa naj tudi skerbe sebe in otroke svelizhati. Vsa ki naj premisli, de je bil od svojih porodnikov Bogu darovan; naj tedaj shivi, ko pravi otrok boshji. To je dolshnost in potrebno. Shivi tedaj pravizhno, ko pravizhen Šimeon, kateri se ni bal umreti, temuzh je shelel umreti, ker je upal, de bo v' miru umerl.

Ob tim prasniku se svezhe shegnajo: ver ni jih imajo gorezhe v' rokah per prozefii in med boshjo flushbo. Prozefija pomeni, de sta Marija in sveti Joshef Jesusa Odreshenika v' tempel nesla; k' njima sta se perdrushila pravizhen Šimeon in prerokinja Ana. Malo ljudi je bilo, pa se ni zhuditi nad tim, ker nobeniga greslnika ni bilo sraven. Tudi sdaj bi bile prozefije majhne, ako bi bili per njih le pravizhni. Švezhe so shegnane od zerkve, ker pomenijo shegnan sad zhistiga telefa Marije. Švezhe gore med prozefijo in boshjo flushbo, ker pomenijo svitlobo Jesufovo; ali de je Jesus v' tempeljnu sposnan in rasglashten bil od pravizhniga Šimeona in od prerokinje Ane. Oba sta sposnala Jesusa Odreshenika, hvalila Boga, in govorila vsm, kateri so zhakali na odreshenje Israela. Gorezha svezha

tudi pomeni shivo vero v' Jesufa Kristusa in dobre dela is ljubesni do njega storjene.

Ljubi moj kristjan! shivi sveto, de tvoje shivljenje je svitloba od svitlobe Jesufove. Naj sveti tvoje shivljenje ko luzh, de s' svojim svetim shivljenjem hvalish Boga, in de drugi tvoje dobre dela vidijozhi, ga hvalijo. Sveti Pavel opominja vse: „Nekdaj ste bili tema, sdaj pa ste svitloba v' Gospodu; kakor otrozi svitlobe shivite, sad svitlobe je v' vfi dobroti in pravizi shiveti.“ Efes. 5, 8 — 9. Ti si od Boga po Jesusu prejel svitlobo prave vere, shivi tedaj sveto v' sveti veri, de ne bofh fizer sadnjo uro per svitlobi (luzhi) shegnane svezhe morebiti preposno vidil svojih gresnih smot. Tebi je bila svezha podana per svetim kerstu, tebi bo podana sadnjo uro k' prizhevanju tvoje stanovitne vere v' Jesufa Kristusa; premisli pa, kaj pravi sveti Jakop: „Kaj bo vam pomagalo bratje, zhe vero imate, del pa nimate? bo samogla sama vera val svelizhati?“ Jak. 2, 14. Shivi tedaj sveto v' sveti veri.

M o l i t e v.

O moj Bog! ti imash vso oblast zhes me, in mi sapovesh hitro, voljno, popolnoma pokorshino, pa jest se hudobno vstavljam tvoji pravizhni oblasti, ker sanizhujem tvoje sapovedi. Jesuf, tvoj Sin in moj uzhenik, me je le pokorshino uzhil; Marija ravno tako, ker

je bres vsiga isgovora shla k' ozhishevanju, de si lih dolshna ni bila; jest pa si smeraj dosti isgovorov smishljujem, de bi ne storil, kar mi sapovelh. Kar je slabshiga in nevrednishiga tebi rad darujem, sebe pa nozhem, ker poslusham svoje hudo poshelenje. Vem, de ne marash sa moje darove, zhe sraven njih tudi sebe ne dam, vender slepo in mirno v' nepokorshini shivim. Kaj bo sadnjo uro per svitlobi svete vere, zhe sdaj ko otrok luzhi ne shivim? Usmiljeni Gospod! daj mi gnado po sveti veri shiveti. Marija in sveti Joshef profita Jesusa sa me, de mi pomagata sveto shiveti; sakaj tako bom v' vezhno svitlobo prishel. Amen.

III. dan svezhana.

Sveti Blash, shkof in marternik.

Sveti Blash, serzhen kristjan, stanoviten v' veri, upanji in poln gorezhe ljubesni do Jesusa, je shivel po vsih boshjih sapovedih, desiravno je bil med spazhenimi neverniki. Savolj njegoviga svetiga shivljenja so ga svolili sa shkofa mesta Sebašte v' Armenii. On je velike dolshnosti dobriga in svestiga paltirja gospodoviga na tanko spolnoval, vestno skrbel sa svoje in svojih ovzhiz svelizhanje in

sprobernjenje ajdov. Ob njegovim zhasu so neverniki hudo preganjali katolijsko cerkev, nar hujshi pa shkose in druge duhovne, de bi verni opešhali, ker bi bili bres pastirjev.

Ob preganjanji je sveti Blash sbeshal v' hribe, in se skril v' pezhine, kjer se je ojštro postil in stanovitno molil. Ob zhasu lova sveri so ga sovrashniki v' gojsdu v' berlogu nafhli, oblaštniku od njega povedali, kateri je sapovedal ga perjeti in perpeljati. Lovzi pridejo pred berlog, ga najdejo klezhati in moliti, in mu ukashejo s' njimi iti pred sodnika. *Moji otrozi? jim rezhe, rad grem s' vami, sakaj Gospod se je na me spolnil, me hozhe darovaniga imeti: ravno ob pravim zhasu ste perfhli, moj Gospod Jesus Kristus je s' nami.*

V' Šebaste peljan po vřim potu nevernike uzhi Jesusovo vero, in vezh jih je spreobernil, de so v' Jesusa verovali, ker je tudi svoje govorjenje s' zhudeshi poterdoval, ki jih je Jesus po njem storil. V' Šebaste perpeljan je bil v' jezho sapert. Drugi dan ga je vikshi perlisnjeno pregovarjal Kristusovo vero satajiti in malike moliti. Šveti Blash mu serzhno odgovori: *Vashi maliki so vrangi, in kdor jih zhaſti, bo v' vezhni ogenj vershen.* Raskazhen oblaštNIK sapove ga s' palizami neusmiljeno tepſti, in otepeniga sopet v' jezho sapreti. V' drugizh je bil sveti Blash pred sodnika perpeljan, vprařhan, naj si isvoli, ali malike moliti, ali pa martran in umorjen biti. Šveti

fhkof pravi: *Spravi se s' svojimi maliki, ki niso stvarniki nebes in semlje. Shugash mi fizer terpljenje in smert, ali ravno to me bo v' vezhno shivljenje perpeljalo.*

Serdit sodnik sapove svetiga Blasha na kol pervesati in s' shelesnimi glavniki meso po njegovim telesu rastergati. V' straslnih martrah govori sodniku: *Neusmiljeni! moj Gospod Jesus Kristus je s' menoj, in mozno me podpira. Zhe stanovitno preterpim, bom dobrote nebeshkiga kraljestva dobil, ki jih je Jesus svojim obljudil. Po tim so ga saperli.*

V' tretizh sapove sodnik svetiga Blasha is jezhe perpeljati, in mu rezhe: *Ali bosh s' lepo daroval malikam? O hudobni! odgovori sveti Blash, vef slep si, ker te nebeshka luzh ne rasfvetljuje, kdo ti bo malike molil, zhe praviga Boga sposna? ti ga ne posnash, ko kamnite podobe molish. Ne tresem se pred tvojim shuganjem; stori s' mojim telesam, kar hozhesh, dusha ni v' tvoji ampak v' boshji oblasti. Sapovedal ga je she huji martrati, pa on je v' vlih martrah obstal, in je bil v' serzhni stanovitnosti umorjen.*

Nauk.

Is ponishnosti beshi pred nevarno perloshnostjo.

Kadar je hudo preganjanje vstalo zhes zerkev, sveti Blash, pravijo, je sbeshal, in se skril.

Velik škof, sveti Ziprijan, velik uzhenik sveti Anastasi, in drugi sveti so ravno tako delali: de bi sebe perhranili v' svojiga blishniga prid. De sveti Blash ni is slabosti sbeshal, je sadošti skasala njegova stanovitnost v' martrah in v' smerti. On je sbeshal, ker is pönishnosti ni sam sebi saupal, akoliñ je is serza hrepenil po isgledu Jesufa umreti. On je tedaj beshal pred nevarnostjo greha, ne pa pred nevarnostjo velikiga terpljenja ali hude smerti. Zhe pa, o kristjan! sveti Blash sam sebi ni saupal, zhe on, sveti škof, se je bal savolj svoje slabosti; sakaj ti upash v' sebe, in se ne bojiš nevarnosti greha, desiravno si poln hudih skušnjav; in ti shaloštna skušnjenja prizhuje, de ne bošh obštal.

Boj se nevarnosti greha, ako hozhešh ohraniti svojo dušho. Mozhni štebri so v' hudih perloshnostih padali, in takih shaloštnih rasgledov je veliko; ti pa slab teršh, kteriga vsaka sapa omaja, si obetašh terdnost in stanovitnost. Pravish: Še bom škerbno varoval gresñiti. To upanje je nastava hudizhova, in bošh v' njo prišhel. Ja! to upanje v' sapeljivi in radovoljni perloshnosti bres greha obštati, ni is Boga, temuzh is hudizha. Tvoja volja ni terdnejši od Petrove, ampak flabeji; tedaj loshej bošh padel ko on. Peter je imel mozhno voljo, in ni perloshnosti is slabiga serza iskal, vender flabi so ga smotili; ti bošh loshej gresñil, ker tvoja volja je flaba, in

ishefh perloshnosti is hudiga poshelenja. Tebi in vsim rezhe sveti Pavel: „Zhe mislish terdno stati v' dobrim, varuj se pasti.“ I. Kor. 10, 12. Ako ne ubogash, bosh nesrezhen; bosh enak hishi postavljani na pesek, ktero derezha voda hitro podere; tako te bo lahko sapeljiva skushnjava premagala. Zhe vezh predersniga upanja imash, hitreji in huji bosh padel.

Kristjan moj! premisli kolikshina je tvoja slabost, poshelenje do greha sapeljivo, saderg in skushnjav bres shitevila; sakaj si hozhesh vezh skushnjav in nevarnost nakopavati? Odgovorish: Bog mi bo pomagal. Sastonj upash v' pomozh boshjo, ker Bog je obljubil pomagati le ponishnim, ne pa predersnim. Od kod je tvoje upanje? si morebiti v' nevarnosti savolj boshjiga imena? se vojfkujesh sa zhasht boshjo, kakor svetniki in marterniki? Ne, temuzh bres vse potrebe, in is samiga hudiga poshelenja hodish v' nevarnost zhes voljo boshjo, akoli ti skushnja prizhuje, de ne obstojish, vender upash v' boshjo pomozh? Morebiti porezhesh: Zhe sim ravno per slabih, nizh hudiga ne delam. Glasno ti odgovorim: Lashefh, se golufash! Proftovoljna skushnjava in nedolshnost ne morete skupaj biti. Ker ti opravizhujesh nevarne perloshnosti, je snamnje, de ti dopadejo; sato ne vidish skritiga strupa svojiga hudiga posheljenja; sato tvoja slepa vest isgo-

varja, ker tebi dopade; vse imenujesh nedolshno, ker ti nisi nedolshen. Beshi tedaj pred nevarnostjo, de ne gresihish, in svoje dushe ne pogubish. Zhe nozhesh vbogati, sam filish v' pogubljenje, ker je sapifano: Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti konez vsel. Shirah. 3, 27.

M o l i t e v.

O Jesus, uzhenik ponishnosti! sposnam pred teboj svoj napuh in svoje spazhenost. Is napuha v' svojo mozh upam, is spazhenosti perloshnosti greha ishem; v' nevarnih perloshnostih greslim, napuh se nozhe ponishati, grehe isgovarja, in sopet moja slabost me napravlja, ravno v' te hude perloshnosti hoditi, kjer sim tebe tolikokrat rasshalil. Vse moje shivljenje je sato tako, ker tebe ne poslufham. Sveti Blash in drugi tvoji prijatli so bili stanovitni in ponishni, jest pa nestanoviten in prevseten; oni so bili stanovitni, ker so bili ponishni; jest ponavljam grehe, ker ponishnosti ni v' meni. Ni se zhuditi, de greslim; zhudno bi bilo, ako bi ne greshil. Posno sposnam svojo greslino smoto, vender upam v' tvojo milost, pa tudi obljubim sanaprej slovaren biti. Ljubi Gospod! spreoberni f' svojo gnado moje sprideno serze; navdaj me f' straham pred graham in pred vsako greslino nevarnostjo. Sveti Blash! bodi ti moj pomozhnik per Jesusu, de gnado sadobim, de

opuſtim vſe hude perloſhnoſti in grehe, in de ſtanovitno ſluſhim Bogu. Amen.

IV. dan ſvezhana.

Sveti Andrej Korſin, ſhkof.

Sveti Andrej je bil rojen v' Florenzu v' letu 1301 na ſvetiga Andreja apoſtelna dan od ſilno bogatih in mogozhnih ſtarſhov. Ti ſo ga prav ſkerbno uzhili, pa niſo nizh per njem opravili, ker ſe je ſpridil, hudobno ſhivel in tudi ſvoje dobre ſtarſhe ſanizheval. Mati vſa objokana mu rezhe enkrat: Ti ſi reſ tiſti volk, kteriga ſim v' ſpanji vidila, preden ſi bil ti rojen. Andrej ſheljno proſi mater mu vſe povedati. Mati mu rezhe: V' perkaſni ſe je meni ſdelo, de ſim volka rodila; ta je ſhel v' zerkev, in ſe je v' nji v' jagnje ſpreobernil. Mati je potlej ſvojiga ſina Andreja prav lepo proſila, ſvoje ſlabo ſhivljenje poboljſhati, in ſveto ſhiveti, kakor je bil obljubil per ſvetim kerſtu. Perſtavila je tudi: Bogu in Marii ſim bila tebe v' dar dala. Andrej je v' ſtrahu in v' ſolsah poſluſhal ſvojo mater, ſe je poniſhal pred njo, in obljubil ſanaprej bolje ſhiveti.

Andrej ni zelo nozh ſaſpal, ſgodaj je vſtal, in ſhel v' karmelitaſko zerkev molit; dolgo in gorezhe je molil; uſmiljen Bog mu

je dal frezhno voljo v' tišim klofhtu ostati. On je ponishno profil mnihe ga v' klofhter vseti, in uflifhan je bil. Kar koli je prej nje-ga gospodovalo, je serzhno, ojstro in stano-vitno pokoril, tako je krishal svoje hudo po-sheljenje, in je postal vsm rasgled vfiga do-briga. Mnihi so hvalili Boga sa vse to; ob-laštniki njegovi so ga permorali mashnikovo po-svezhenje prejeti: potlej so ga tudi postavili visharja tišiga klofhtra. Šveti Andrej je tako gospodoval, de je sam prvi delal, kar je drugim mniham sapovedal. Bog je dal nje-mu zhudeshe delati; skrivne in daljne rezhi v' duhu viditi. Njegove svetosti je bila vsa de-shela polna, sato je vsa duhovshina mesta Fri-sola njega sa svojiga shkofa svolila. On se je prestrahil in se skril, pa Bog ga je raso-del, in se je mogel ti veliki butari podvrezhi. Šveti Andrej, kadar je bil od Boga tako višo-ko povsdignjen, se je bolj ponisheval, v' po-kori je smiraj shivel, vedno je molil, veliko skerbel sa svelizhanje vsh. V' tih dobrih de-lih je mirno saspal v' Gospodu v' letu 1373.

Nauk.

Od kod je spazhenost per odraslenih?

Šveti Andrej se je spazhil v' mladosti, pa potlej se je resnizhno poboljšhal in do smerti Bogu stanovitno flushil. Velika nesre-zha je napraviti nedolshnost, pa she huji v' hu-

dobii terdovratno shiveti. Lahko se sapravi nedolshnost, pa ni lahko se spokoriti, flasti zhe hude navade gresbnika gospodujejo. Refnizo govori prerok Jeremija: „Zhe samore Etiopez svojo zherno kosho v' belo premeniti, tako bote tudi vi samogli dobro storiti, po tem, ki ste se hudiga navadili.“ Jer 13, 23. Glej tedaj nevarnost neumnisha, kateri je svojo nedolshnost, ali pervo gnado sapravit. Natorna framoshljivošt brani greseliti; strah boshji bersda hudo posheljenje, pa zhe greh premaga, premaguje she, in huda navada terdo gresbnika gospoduje.

Ohrani tedaj nedolshnost, ali per svetim kerstu prejeta gnado. Blagor zhloveku! tavshentkrat blagor njemu, ako ni sapravit perve gnade. Dolshnost vfih je svesto in stanovitno flushiti Bogu, svojimu stvarniku: vender je veliko slabih, nesvestih, rasujsdanib, kateri shive ko sovrashniki boshji, in kakor de bi bili svestobo hudizhu obljubili. Ref, redka je nedolshnost, redka pokora, le posheljenje gospoduje. Od kod je sploh ta spazhenost?

Pervi urshah spazhenosti je flaba natora. Zhlovek je s' pervim greham hudo posheljenje poverbal; to pa je isvir vfiga hudiga. Sveti Jakop pravi: „Vlak je skufhan, kadar je od svojiga posheljenja vlezhen in vabljen; posheljenje rodi greh, greh pa rodi smert ali pogubljenje.“ Jak. 1, 14 — 15. — Vlaki je dol-

shan premagovati hudo poshelenje, ker vsakimu je rezhenó: „Ne shivi po svojim poshelenji, in odvrazhuj se od svoje volje.“ Širah. 18, 30. To je teshko, ker hudo poshelenje sladko skufha, vender s' gnado boshjo je vse mogozhe. Vlak naj prosi gorezhe in stanovitno, de jo od Boga dobi.

Drugi urshah te sploh spazhenost so starshi. Veliko mladih ljudi se sheni bres vse potrebne perprave. Oni so bili prej v' vsem pohujshani in vsiga hudiga polni: tudi potlej so lahko bres kristjanskiga duha. Kako bodo ti svoje otroke v' boshjim strahu redili, kteriga sami nimajo? Njih otrozi Boga malo sposnajo, ker skorej nikoli ne slishijo od nje-ga govoriti: ali so neusmiljeno strahovani, ali jim je neumno pregledovano. Otrozi sebi pufsheni shive po svoji spazheni natori, in se ni zhuditi, zhe odrasleni so hudobni.

Tretji urshah te sploh spazhenosti je pohujshanje. Porodniki so nar bolj tiga krivi, ker svojim otrokam pregledujejo, kadar so prepirljivi, nepokojni, krivizhni. Porodniki pohujshajo otroke, kadar pred njimi imajo premalo framoshljivosti; kadar govore od gerdiga sadershanja svojiga blishnjiga ali puste govoriti; kadar otroke uzhe sanizhevati druge ljudi; kadar se med seboj prepirajo; kadar jih v' slabo drushbo pufshajo, ali dajejo flushiti k' slabim kristjanam. Otrozi so tudi lahko pohujshani od drusih, ker vsi koti so

polni gerdiga govorjenja, norosti in greslniga djanja. Resnizhno je sdaj, kar je sdavnaj govoril prerok Osea: „Lash, kletev, tatvina, nezhištofť se je ko povodenj rasilila po vři semlji.“ Osea. 4, 2.

ři ti řhe nedolshen? Blagor tebi! Premisli pa, zhe ři v' resnizi nedolshen. Snamnja nedolshnosti řo te: řtrah boshji; dopadajenje nad Bogam in nad vřim dobrim; řramoshljivořť pred boshjimi ozhmi; gorezha molitev; řkerb řa zhařť boshjo; bėg pred nevarno perloshnostjo, pred malopridnimi, pred greham; pokorřhina do Boga, do duhovnov, do řtarřhov, do vřih oblařtnikov; řtanovitna volja v' vřih rezheh Bogu dopařti. Zhe ři tak, bodi řtanoviten, in tebi řo dobro vekomaj. Ref, blagor zhloveku, kteri noři jarm od řvoje mladosti. Posnemaj modriga od řebe rekozhiga: „Dokler řim řhe mlad bil, prejden řim v' smote řabredel, řim modrořti ř' řvojo molitvijo řskal. V' tempeljnu řim řa-njo profil, in je hozhem do řvoje řmerti řřkati.“ řřirah. 51, 18 — 19. Dokler ři nedolshen, řkerbi, de ob gnado ne prideřh; zhe ne, greha ře bosh pervadil, in ga teshko odpravil. Ref je: kar ře mladenzh navadi, od tiga tudi řtar teshko odstopi. Prip. 22, 6.

ři ti řaprazil nedolshnost? O velika neřrezha! teshko ře popravi, vender ne obupař; teshko je poboljřhanje, pa Bogu je vře mogořhe. De ře poboljřhařh, premishljaj řmert, řodbo, vezhnost, terpljenje řesufovo, řapo-

vedi; opusti hude perloshnosti; serzhno se odpovej sapeljivim tovarsham; ne boj se sveta sanizhevanja; ljubi samoto, moli rad, skerbno poslušaj besedo boshjo, klizhi v' Jesusa, perporozhuj se Marii; ubogaj spovednika. Zhe fi prevezh upash, premishljuj, kar v' tebi strah obuduje: zhe se prevezh bojish, premishljuj, kar v' tebi upanje obuduje: upanje in strah naj te v' grob spremljeta. Smeraj imej to pred ozhmi: Bog bo meni odpustil, zhe se spokorim, kakor je odpustil svetimu Andreju, kteriga god danš obhajamo.

M o l i t e v.

Oh! kdo bo meni dal študenž obilnih solš, de bi vedno obshaloval sgubljeno nedolshnost? Lepa in ravna pot, po kteri nedolshni hodijo v' nebeshko kraljestvo, je meni sagrajena. Hvala bodi usmiljenimu Bogu! on mi kashe drugo, po kteri spokorniki hodijo. Ta pot je ref ojštra, tesna, bodezha, pa druge ni sa me. Naj bo ojštra, tesna, bodezha, vender je velika milost, de samorem po nji v' nebesa priti. Sakaj bi se bal terpljenja; kteriga fim vreden in potreben? Jesus, nedolshen in svet, gre pred menoj s' krisham obloshen, tudi jest pojdem sa njim. On je umerl na krishu, meni le sapove odmreti grehu: on je kri prelil, meni le solse sapove; on meni tudi pomaga, in zhe se spokorim, mi bo dal sa plazhilo nebeshko kraljestvo. O ljubesnĵivi Jesus! ves

zhaš svojiga shivljenja bom obshaloval svojo nehvaleshno nepokorshino. Šveti Andrej, prosi Jesusa, de me v' milost vsame, de ga po smerti prijasniga najdem. Amen.

V. dan svezhana.

Sveta Agata, deviza in marterniza.

Sveta Agata je zhašlena po vsi katoliški cerkvi, ker se ni dala smotiti ne od poshelenja, ne od strahu. Ona je bila rojena v' Šizilii okoli 230 let po Jesusovim rojstvu. Ona je imela na svetu vsiga sadošti, kar samore slabimu zhloveku dopašti, pa vse to je savolj Jesusa sanizhevala; v' samoti je skerbno Bogu flushila. Kvinzian, neverni oblaštik v' Šizilii je svojim flushabnikom ukasal njo popašti in perpeljati pred se. Šveta Agata, kadar je vidila, de jim uiti ne more, je pokleknila in is serza tako molila: „O Gospod Jesus! ti vidish moje serze, de hozhem le tvoja biti; ohrani me pred nezhistim zhlovekam, in daj mi mozh hudizha premagati.“ Kadar je bila perpeljana pred oblaštika, jo je ukasal gnati v' bišho hudobne shenske Afrodisije, de bi bila od nje in od njenih neframnih hzheri od Jesusa in od zhistošti odvernjena: pa per nji

niso mogle nizz opraviti, ker Jezus je dobrotljivo uflilhal njene vedne solzne molitve.

Kvinzian je od hudobne Afrodiseje isvedil, de je Agata stanovitna ko skala, de se ne da pregovoriti, in de smeraj v' Jezusa sdihuje. Oblastnik je ukasal sveto Agato pred se perpeljati, in ji je rekel: „Te ni fram, dekli-za imenitniga rodu, de se gerdo ponishash, in flushish mertvimu Bogu?“ Šveta Agata je odgovorila: „Jezus, kteriga molim, je pravi Bog, in mene ni fram ga moliti: ti se pazh gerdo ponishash, ker molish nesframne bogove.“ Kvinzian jo ukashe v' obras udariti, in potlej v' jezho vrezhi. Drugi dan je sapovedal njo pred-se perpeljati, in ker je bila smeraj serzhnejshi, so jo neusmiljeni flushabniki po prejeti sapovedi hudo martrali, pa sveta Agata je vse hude bolezhine sanizhevala. Oblastnik jo je sopet v' jezho poslal, in sraven sapovedal, ji nobene pomozhi in nobeniga usmiljenja skasati, tudi nizz shivesha dati, de bi od vsiga hudiga umerla. Ob polnozhi se je nji perkasal sveti Peter apostel, jo potrosh-tal in osdravil. Vse je bilo svetlo po jezhi; varhi so se prestrashili in so sbeshali. Oni so oblastniku vse pravili, kaj de se je sgodilo, pa on je v' svoji neveri ostal.

Zhes shtiri dni jo je oblastnik ukasal sopet neusmiljeno martrati, pa je ni premogel; nasaj v' jezho jo je poslal. Šveta Agata ni nizz marala sa vse hude bolezhine, temuzh le sdihovala po nebeskim kraljestvu; in mo-

lila je is serza tako: O Bog! moj stvarnik in Gospod! ti si me ohranil zhišto, si mi dal mozh vse bolezhine premagati, in si is mojiga serza isgnal vso posvetno ljubesen; vsemi mo-jo dušho, de is tiga revniga sveta gre vshivat tvojo vezhno milost. Kadar je odmolila, je saspala v' Gospodu.

Nauk.

Is njeniga shivljenja.

Neverni oblaštNIK Kvinzian, je vedil, de bogabojezhnost lahko v' nevarni drushbi omaga, sato je poslal sveto Agato v' hišo hudobne Afrodiseje, kjer je mogla shtiri tedne biti. Tudi ti vesh, si velikokrat slishal ali bral, de v' slabi drushbi lahko gresish; sakaj pa si rad per slabih? Ti vesh, de ti nimajo nizh praviga kershanstva; od njih ne slishish nizh dobriga, temuzh veliko slabiga. Ker ti ljubish slabe, bosh hitro ali si she njim enak. Kdor je per slabih, nesazhutno hudo na-se jemlje in se hudobije navsame. Tedaj beshi pred hudobnimi, de se njih sadershanja ne nauzhish, in perloshnosti ne najdesih svojo dušho pohujshati. Prip. 22, 25.

Sveta Agata je v' rasujsdani drushbi nedolshna ostala, ker ji je Bog sosebno pomagal. Premisli, de je bila prej rada v' samoti, in le s' filo je bila gnana v' hudobno drushino; sraven pa je tudi s' solsami profila, de bi

bila od Boga obvarovana. Bog je njo uslišal in ji pomagal, kakor je prej ohranil zhišto Šusano, nedolžniga Joshafa in druge brumne, katerim se je skušnjava zhes njih voljo nakluzhila. Kdo pa tebe goni med slabše? sam rad grešh in hodišh. Sveta Agata bi bila raji v' grobu, ko med slabimi; ti pa ne morešh obštati in shiveti bres njih: pa ravno to tebe obfodi. Ti imašh fizer dosti isgovorov; pa prasnih, kakor tvoja lastna vest tebi prizhuje. Pred sodbo boshjo bosh refnizhno, pa preposno sposnal: hudobija mojiga serza me je oslepila.

Afrodisija in njene nesramne hzhere, med katerim je sveta Agata nekaj zhasa permorana ostala, pomenijo tiste hudobne, kateri prav radi sebe is ptujimi grehi sa majhen dobizhek obloshe. Ti so namesti hudizha, opravljajo njegovo hudo slushbo, so nevarnišhi in hudobnišhi od njega. Hudizh ni dolshen nobeniga ljubiti; mi imamo sveto sapoved eden drugiga ljubiti; sato je napeljevaviz v' hudo hudobnišhi od nevoshljiviga hudizha. Kdor méni, de je prevezh rezheno, naj poslusha besede svetiga Pavla rezbene enakimu sapeljivzu: „O poln vsih svijazh in vse hudobe, sin hudizhovi, sovrashnik vse pravize, ne jenjash prave poti Gospodove prevrazhati.“ Djan. ap. 13, 10. Vse to bi je na tiste, kateri druge v' greh nagovarjajo, blishnimu porozhila, pisma vedozh donashajo, skrivne nastave pledejo, de dushe love v' pogubljenje, de

bi neframnim stregli. Lih od njih tudi Jeremija govori: „Med mojim ljudstvom so se najdlji hudobniki, kateri ko ptizharji salesujejo, podtikajo saderge in nastave, de bi lovili ljudi.“ Jer. 5, 26. Boljshi bi bilo tem, de bi ne bili rojeni.

Oblastnik Kvinzian je sveti Agati rekel: „Te ni fram, ti imenitna dekliza, se ponishati in moliti mertviga Boga? Ona pa ni nize marala sa to saframovanje, le Jesusa je povikshevala. Ti pomisli, ali posnemash hudobniga Kvinziana, ali stanovitno Agato. Morebiti sanizhujesh tiste, kateri hodiyo sa Jesusam; tedaj sanizhujesh, kar Jesus sapoveduje, kar on ljubi, kar ima v' zhashti. Kakshne vere si? Odgovorish: katoljshke. Ne more ref biti, zhe sanizhujesh kristjane savolj kershanškiga shivljenja. Zhe pa ti, o kristjan! si sanizhevan savolj dobrih del, ne maraj sa smerjanje in sa gerde imena, ki jih drugi tebi dajejo, ampak sanizhuj serzhno sanizhevanje hudih, in ne odstopi od dobriga. Kristus pravi: „Ne bojte se tishih, kateri telo umore, dushe pa ne morejo umoriti; temuzh bojte se Boga, kateri samore dushe in telo pogubiti.“ Mat. 10, 28. Kako bi samogel ti preliti kri sa vero, zhe savolj besedi od dobriga odstopish? Šramuj se hudiga, ne dobriga, in bo di vesel, zhe savolj pravize preganjanje terpish. Sveti Peter uzhi: „Ako terpish ko kristjan, ne framuj se; ampak zhashti Boga sato.“ I. Petr. 4, 16.

Oblaſtnik je bil nad ſveto Agato neisre-
zhenoraserden, in jo je ukasal ſtraſhno mar-
trati. Prej jo je gerdo ljubil, potlej jo je
neuſmiljeno ſovraſhil. Ne zhudi ſe nad tim;
ſakaj hudobni ſo krivizhni, naj ljubijo ali
ſovraſhijo. Velikokrat ſe nezhiſta ljubesen pre-
menjuje v' hudo ſovraſhtvo. Marſkteri bi ho-
tel konzhati zhloveka, ſavolj kteriga je prej
ſvojo duſho hudizhu ſlepo prodal. Ko bi bi-
la pa tudi ta neſramna ljubesen ſtanovitna,
kaj to pomaga? Ne le nezhi ne pomaga, te-
muzh je duſhi nevarniſhi. Œmert jo bo ras-
derla, in Bog jo bo vekomaj pokoril. Tedaj,
ljubi Boga, njega ſe boj, njemu ſluſhi in on
te ne bo nikdar ſapuſtil. Premiſli: Zhe je
Bog ſoper tebe, kdo ti ſamore pomagati? Zhe
je Bog ſ' teboj, kdo ti ſamore ſhkodvati?

M o l i t e v.

O Jeſuf! kralj nebeſ in ſemlje ſi ſe ſa-
volj mene neisrezhenor poniſhal, ſhelim tudi
jeſt ſe poniſhati ſavolj tebe. Vſa moja ſkerb
bo ſanaprej le po tebi ſhiveti. Ti ſi ljubil,
in ljubih me bolj ko dobra mati ſvojiga edi-
niga otroka: tudi jeſt ſhelim zheſ vſe tebe lju-
biti. O de bi jeſt ſ' mozhno ljubezniſjo ſ' te-
boj ſdruſhen bil! Shelim in ſe hozhem le tebe
derſhati; ſato proſim: daj meni ſvojo mogo-
zhno gnado, kakorſhno ſi dal ſvoji ſveſti ſlu-
ſhabnizi ſveti Agati, de premagujem ſapelji-
vo mozh ſvojiga hudiga poſheljenja in vidnih

sovrashnikov; de se serzhno vstavljam vſim ſapeljivim prijatlam in vſim ſalasovavzam; de me nepremakne ne ſapeljivoſt, ne ſtrah, ne ſila, ne nizh. Daj meni bres madesha shive-ti na tim ſapeljivim ſvetu, de pridem v' tvoje kraljeſtvo. Amen.

VI. dan ſvezhana.

Sveta Ratija, deviza in marterniza.

Sveta Ratija ali Dorotea, is meſta Zefare-je v' Kapadozii, je ſluſhila Bogu v' vſi zhiſtoſti in ponishnoſti. Šaprizi, neverni oblaſtnik v' Kapadozii, jo je pred ſe poklizal in ji rekel: Poklizal ſim te, de te ſrezhno ſtorim, ako ho-zheſh naſhe bogove moliti. Ratija mu odgo-vori: kralj nebeſ in ſemlje mi to prepove. Oblaſtnik ji rezhe: Ratija, povem ti, ako ter-dovratna oſtaneſh, te bom dal neuſmiljeno martrati. Odgovori mu: martre, ki mi jih ſhugaſh, bodo minule, peklenſke pa nikoli: ako hozhem vezhnim oditi, morem tukaj zhaſ-ne terpeti. Špomnim ſe, de nam je Goſpod rekel: *Ne bojte ſe tih, ki vam telo umore, ampak bojte ſe tiga, ki vam ſamore duſho in telo v' vezhni ogenj vrezhi.* Ravno ſato daruj malikam, ji pravi ſodnik, de ti ne bo-do ſovraſhni, in vergli tvojo duſho in telo v'

vezhni ogenj. Ratija pa mu rezhe: Verjemi, nikakor se ne vdam darovati savershenim duhovam, ki so v' svojim shivljenji prebivali v' trobljivim telesu, in ker niso sposnali praviga shiviga Boga, stvarnika nebes in semlje, so tako gerdo shiveli, de more nas sram biti od njih shivljenja govoriti, in so umerli ko neumna shivina. Vedi, de dushe tih, katerih podobe tukaj po boshje zhaštite, v' vezhnim ognju gore, kamor bodo tudi vsi versheni, ki nozhejo svojiga stvarnika sposnati, in malike zhašté. Šodnik ves rasdrashen sapove jo hudo martrati, ali ona, vesela svojiga terpljenja, hlapzam rezhe: Nikar ne mudite me martrati, de prej k' svojimu sheninu pridem, s' volj kteriga shelim vse martre in smert preterpeti. Šaprizi jo poprasha: kdo je ta, ki ga tako filno shelish? Odgovori mu: Jesuf Kristuf, Šin boshji, kateri je po svoji boshji natori povsod, po zhloveshki natori pa je shel v' nebesa, kjer sedi na desnizi vezhniga Ozhe-ta. Šhe enkrat ji šodnik ukashe darovati malikam, pa saſtonj. Sapove jo posaditi v' kotel poln vreliga volja, pa sveti devizi ni nizeh shkodovalo, ſhe lepſhi je potlej bila ko pred. Ukashe jo sapreti v' jezho, kjer devet dni ni ne jedla ne pila.

Defeti dan jo da pred se perpeljati, in jo ſili Apolona, velikiga malika, moliti. Ona pa mu odgovori, „Jest molim praviga Boga in ne malika. Na to je šodnik sapovedal, jo sa no-gé obefiti, s' ſhibami neufmiljeno pretepati,

s' luzhjo shgati, s' shelesnimi glavniki po vſim shivotu rastergati, in potlej v' jezho sapreti. Vſe ſapovedano ſe je ſgodilo, in ſveta Ratija na pol mertva je bila v' jezho verſhena, pa drugi dan ſopet ſdrava in veſela. Zhudil ſe je oblaſtnik zheſ ozhitno mozh boſhjo, ogovori jo ſopet, de bi ſe vdala. Œveta Ratija je ime-la ſhe dve ſeſtri, Kriſto in Kalisto, ktere ſte is ſtrahu pred ſhugano ſmertjo malike molile. Te poklizhe oblaſtnik, in jim rezhe: Vſamite s' ſeboj ſvojo neumno ſeſtro Ratijo, in prego-vorite jo ubogati, de ne umerje. One ſte ſi prav veliko persadevale jo pregovoriti, pa ſa-ſtonj: ſveta Ratija ni bila le ſtanovitna v' ve-ri, temuzh je tudi ſkerbela ſvoje ſeſtre ſpre-oberniti. Ona je tolikanj ljubesnjivo jima go-vorila od ſapeljiviga ſveta, od pravizhne ſod-be boſhje, od Bogu dolſhne ſveſtobe, od lju-besni Jeſusove do naſhih duſh in od drugih vernih reſniz, de ſte ſhaloſtno ſvojo veliko pre-greho ſpoſnale; ſhle ſte pred oblaſtnika, in pred njim ſte ſvoj greh ſpoſnale; rekle ſte mu tudi: Rade bi umerle ſa Jeſufa. Oblaſt-nik jih je berſh obſodil v' ſmert: ſerzhno ſte umerle, in ſadobile odpuſhanje prejſhne ne-ſveſtobe.

Lahko ſe ve, kolikanj je bil oblaſtnik Œaprizi raſſerden in raſkazhen nad ſveto Ra-tijo, ktero je ſapeljivko miſli; jo je ukasal po vſim shivotu hudo martrati, pa ona je bila v' hudih bolezhinah veſela, ker je ſvoje ſe-ſtre is pogube reſhila, in ker je upala kmalo

sa njima v' nebefa iti. Šodnik vidijozh, de per nji nizh ne opravi, jo je k' smerti obfodil. Šveta Ratija je shla vsa vesela na sodishe, in ondi so ji glavo odsekali. Njena shlahtna smert je bila okoli 300 let po Jesufovim rojstvu.

Nauk.

Is njeniga shivljenja.

Krista in Kalista, sestire svete Ratije, ste od vere odpadle sato, ker ste bile mehkgiga shivljenja. Mehko shivljenje se ne pravi v' poshreshnosti, v' nezhičnosti, v' hudobijah shiveti, ampak prevezh skrbeti sa snashnost svojiga telefa, po dopadljivosti sveta shiveti in kaj takiga. Napuh, lenoba, lastna ljubesen, strah pred svetam je v' mehkih kristjanih, in sato se njih dusha v' veliki nevarnosti snajde. Kristjani mehkgiga shivljenja so posvetni, se boje sanizhevanja, so hvale sheljni, so perlisnjeni; ravno sato so bres mozhi, nestanovitni, in se perpravljajo v' velike pregrehe pasti. Veliko je mehkih kristjanov, pa ne sposnajo svoje velike slabosti, shitejejo se nedolshne, pa bodo ob prvi veliki skušnjavai strashno padli. Sakaj? Sato, pravi Kristus, ker nimajo korenine *ljubesni do Boga*. Luk. 8, 13. Kristjan! imej korenino vere, ponishnosti, ljubeshni; tako bosh stanovitno Bogu flushil; ne ishi svetu dopasti, svoje greshno telo

imej terdo ko hudobniga flushabnika, in skušnjave ne bodo per tebi nizh premogle.

Krista in Kalista niste le doma svoje nesvestobe natihamo obshalovale, ampak tudi pred oblastnikom. To je bilo potrebno; prej ste malike ozhitno molile, potrebno je tedaj bilo savolj daniga pohujšhanja ozhitno sposnati in moliti Jesufa. Ljubi gresnik! zhe ti pred samim Bogam gresihish, hudo je to; vender je tebi sadošti natihamo obshalovati, se pokoriti, se spovedati; zhe si pa ozhitno gresihil, se moresh tudi ozhitno pokoriti, ker si svoje brate pohujshal; moresh svojo hudobijo ozhitno sposnati, se ponishevati in pokoriti. Zhe svojo pokoro, svoje poboljšhanje skrivash; zhe se pred svetam po navadi mehkih kristjanov obnashash; zhe se savolj sanizhevanja jesish, ali sapovedanih dobrih del framujesh; le verjemi, nifi spreobernjen po volji boshji. Sveti Peter, sveti Pavel, sveta Marija Magdale-na, sveta Marjeta od Kortone in drugi spreobernjeni so ozhitno popravili, kar so napzhniga ozhitno delali; ti ravno tako delaj, zhe hozhesh svelizhan biti.

Oblastnik Šaprizi je Kristo in Kalisto imel sa modre, sveto Ratijo pa sa neumno. Nad tim se ni zhuditi, ker je bil malikovaviz, nad kristjani bi se bilo zhuditi, zhe bi tako sodili. Neverniki so molili malike; so le sa svet skerbeli, ker so od prihodniga shivljenja malo ali nizh vedili. Savolj tih smot se niso nikoli samogli prezhuditi, de kristjani sanizhujejo po-

zhutno veselje, in tudi svoje shivljenje is upanja prihodnih dobrot. Kristijan moj! slaba natora tebe ravno v' to smoto napeljuje, de bi ti sa zhasno frezho vezh skerbel, ko sa vezhno. Premishluj skerbno Jesufove nauke: Blagor ubogim v' duhu! Blagor shalostnim! Blagor preganjanim savolj pravize! Ti in drugi sveti nauki ti bodo dajali modrost, in ta ti bo ubranila poslushati, kar tvojo dusho sapeljuje; ne bosh poslushal ne svojiga hudiga posheljenja, ne slabih prijatlov, ne drugih sapeljivzov, ampak le Boga.

Šveta Ratija je slo skerbela sa spreobernenje svojih sester, in je bila neisrezhenno vesela, kadar jih je Jesusu perdobila. Tudi ti skerbi sa poboljšhanje in svelizhanje gresnikov. To je nar prijetnishti delo Bogu, in on ti bo obilno povernil. Šveti Jakop prižhuje: „Bratje moji! ako bo kdo od resnize sashel, in ga bo kdo nasaj vernil; bo njegovo dusho od (*vezhne*) smerti reshil, in pokrije veliko shtevilo grehov.“ Jak. 5, 20. Sa svelizhanje blishniga skerbeti ni le perporozhenno, temuzh tudi sapovedano, kakor moder Širah govori: „Bog je vsakimu sapovedal sa blishniga skerbeti.“ Širah 17, 12. Kdor pravi: Kaj je meni mar; naj delajo, kar hozhejo, je brat neusmiljeniga Kajna, kteri je Bogu odgovoril: Kaj fim jest varih svojiga brata? Zhe si ti svojiga blishnjiga pohujshal, toliko bolj te saveshe ta sapoved, in si moresh vse persadevati, od tebe sapeljane dushe na

pravo pot perpraviti; bres tiga ne bo sa-te svelizhanja.

M o l i t e v.

O Jesuf! zhe premislim svojo gresfno nesvestobo in nestanovitnost v' tvoji flushbi, morem trepetati; sposnam svojo pregreho, pa tudi sposnam, de je moje mehko shivljenje, moja lastna mesena ljubesen, in kar isvira is hudiga posheljenja, mene nestanovitniga in nesvestiga delalo. Nobene stanovitnosti v' tvoji flushbi ni bilo per meni, ker fim hotel dve ma gospodama flushiti; tebi fim flushil le kadar ljudje niso meni branili, kadar fim lahko samogel bres sanizhevanja slabih in bres vojskovanja soper hudo posheljenje: zhe so me pa sanizhevali, zhe so me nagovarjali, zhe je dobizhek ali veselje, ali kaj drusiga meni branilo; fim vse tvoje sapovedi in nauke hitro posabil. Odpusti mi, o Gospod! to gresfno nesvestobo, sa naprej hozhem le tebi stanovitno flushiti, ako bi vel svet meni ubraniti hotel. Tudi fi bom persadeval druge, slasti od mene pobujshane, na pravo pot perpraviti. Dokler shivim, le sa tvojo zhasf hozhem skerbeti in le tvoje hvale iskati, de tebe v' drushbi svete Ratije in vsih svetih vekomaj hvalim. Amen.

VII. dan fvezhana.

S. Adauk in veliko marternikov.

Sveti Adauk je bil moder in pravizhen mosh, pa tudi dober kristjan. Ta je bil v' vezh imenitnih flushbah; potlej je bil postavljen od zesarja Maksimina vladnik ali vishar mesta Altandara v' Frigii. Sveti Adauk je bil slo vesel, kadar je nashel vse prebivavze mesta Altandara bogabojezhe kristjane. Zesar Maksimin je le potlej isvedil, de niso le meshzhanje, ampak tudi od njega postavljen oblastnik Adauk kristjani: ves rasherden je bil savolj tiga, in poslal je tje poglavarja s' veliko vojsko, de bi jih vse permoral malike moliti. Sveti Adauk je dajal serzhnost drugim, raji umreti, kakor vero sapustiti. Vsi so stanovitni ostali, desiravno si je od zesarja tje poslani soldashki poglavar slo persadeval jih od vere odverniti. Kadar je vidil, de s' njimi nizh ne opravi, je storil po sapovedi neusmiljeniga zesarja, je mesto od vsih strani sa-shgal, in vsi so v' ognji konez vseli. Tako pishe zerkveni pisar Evsebi is Zesareje.

Nauk.

Po veri shiveti, svet sanizhevati, sa nebesko kraljestvo fkerbeti.

Šrezhna hisha, mesto, deshela, kjer je katoljšhka vera, pa fosebno, zhe shivljenje je po nji. Hisha, mesto, deshela, kjer bi vfi po sveti veri shiveli, bi bila podoba nebeshkiga kraljestva. Ako bi vfi kristjani ljubili Boga zhes vse, blishniga kakor sebe savolj Boga, kako frezhni bi bili! Vfi bi molili in hvalili vfigamogozhniga Boga, vfi bi bili usmiljeni in pravizhni s' blishnim, ne bilo bi ne krivize, ne golufije, ne jese, ne file, ne strahu in drusiga hudiga; vfi bi bili dobri, resnizhni, tihi, usmiljeni in sdrusheni med seboj s' saveso svete ljubesni v' Jesufu Kristufu. Vse kerfhanske deshele bi bile frezhne, ako bi vfi kristjani po prejeti sveti veri shiveli. Šveta vera, ktera je od Boga rasodeta, de vezhno frezho sadobimo, je tudi tukaj nešrezheno dobrotljiva; in semlja, sopet rezhem, bi bila podoba nebeshkiga kraljestva.

Ako bi bila na svetu kakšhna rodovitna, sdrava, kratkozhafna deshela, kjer bi bilo v' miru in v' obilnosti vfiga dobriga vshivati, pa nikoli od nobene bolesni nizh flifhati, tudi od nobene druge nadloge ne; ta deshela bi bila od kraja do kraja sveta flovezha in frezhna imenovana; vfi bi rekli: „Blagor nje-

nim prebivavzam, in vsi bi hiteli od vsih kra-
jov v' njo. Take frezhne deshele ni na svetu,
ampak le v' nebesih je mesto vsiga dobra; le
tje moremo hiteti, de bi vse dobrote vshivali,
in bomo prishli, ako po sveti veri shivimo.

Švet je dolina nadlog in krishov; tukaj
smo mi jetniki, de plazhujemo dolg greha in
si s' gnado boshjo nebefa flushimo. Nashim
dušham bi ne bilo dobro, ako bi tukaj imeli
vse po svoji volji. Tukaj smo gostazhi in po-
potniki, obdani od nadlog, de hrepenimo po
obljubljeni desheli, po nebeskim kraljestvu.
Šveti Pavel pravi: „Nimamo tukaj obstojezhi-
ga mesta, temuzh prihodniga ishemo.“ Hebr.
13, 14. Tukaj smo od hishniga gospodarja
najeti, de v' vinogradu katolishke zerkve prid-
no delamo, vrozhino in tesho nosimo, in na
vezher bomo prejeli plazhilo: to je, kadar
bomo od smerti preneseni v' vezhnost.

Sakaj pa je na semlji tolikanj krishov in
nadlog? Nadloge so fizer savolj grehov, pa
tudi, de nismo na svet navesani, de odtergu-
jemo serze od vidnih stvari, in ne posabimo
nebeshkiga kraljestva. Zhe premislimo, de
vsako uro samoremo is tiga sveta poklizani bi-
ti, in de smo tukaj v' vednih nadlogah, ne
moremo ljubiti sveta, temuzh bomo skerbeli
s' dobrimi deli nebeshko kraljestvo saflushiti.
Ako prav premislimo nepokojni svet, more-
mo biti ko hishni gospodar ob derezhi povo-
denji; eno uro ni bres skerbi, in nobeniga
dopadajenja nima do nje. Ravno taki bi mo-

gli biti mi; ker pa nismo, nam Bog is usmiljenja poshilja nadloge, de sveta dobrot ne vshivamo po svoji strupeni volji. Pokorshina in poterpeshljivost nam je potrebna, ker vsm je rezhenó: „Morete s' velikimi nadlogami v' nebeshko kraljestvo priti.“ Djan. ap. 14, 21.

Kdor hozhe frezho, mir, veselje bres vfiga strahu in premenjenja vekomaj vshivati, naj sdaj neutrudno sa nebeshko kraljestvo terpi, ker le tam gori so vse te dobrote. Veliko ljudi si tukaj slo persadeva, de loshe shivi, pa malokteri se resnizhno trudi sa nebeshko kraljestvo; potlej ob vse pride, svet more sapustiti, in ne pride v' nebese, ker ni shivel po sapovedih. O kristjan! neprenehama premishljuj nebeshko kraljestvo, kjer pravizhni se bodo od boshje svitlobe svetili, od boshje ljubesni bodo napolnjeni in vedno Boga hvalili. Shivi tedaj po sveti veri, spolnui vse sapovedi, hodi po voski poti, de frezho prideh v' Gospodovo zhasť. Premisli besede preroka Davida: „Ta pride na goro Gospodovo, kateri nedolshno shivi in pravizhno dela.“ Pf. 14, 1 — 2.

M o l i t e v.

O Jesuf! vem, ako bi mi tukaj po tvojih naukih shiveli, bi bilo nam neisrezhenó dobro; mi bi imeli veliko ljubesen do tebe, in ti veliko dopadajenje nad nami: vfi bi bili eden drugimu dobri, ko sveta drushina pod

oblastjo nar boljiga ozheta, in potlej bi bili vsi v' tvoje kraljestvo preneseni. Ker pa taki nisimo, nas ti usmiljeno terpinzhujesh, de bi tebe iskali in dushe ne pogubili. Usmiljeni Gospod! persanesi meni nevrednimu gresniku; gresnil sim soper tebe, ker sim ljubil svet, in sanizheval nebesa; gerdo, kratko, pozhutno veselje sim vishej zenil, ko vezhno meni obljubljeno zhasht. O sveti marterniki! sprosite mi rassvitljeno modrost, svet sanizhevati in sa nebesa skerbeti, de kadar bo moja dusha od sveta odlozhena, pridem v' vasho veselo drushbo hvaliti Boga vekomaj. Amen.

VIII. dan svezhana.

Ss. Filea škof in Filorom, marternika.

Sveti Filea in Filorom sta bila filno bogata, vender sta rada umerla sa vero; sta raji umerla nedolshna, ko dolgo shivela v' grehu. Sveti Filea je imel veliko flushbo v' mestu Aleksandrii, kjer je sodnik bil. Prej je v' Egiptovskim mestu Tmuis, kjer je bil rojen, veliko flushbo opravljal. On je bil rojen in srejen v' nejeverstvu; she perletniga je Bog s' svojo gnado spreobernal. V' neveri je bil fizer moder in pravizhen, pa ta natorna modrost in praviza bres svete vere k' svelizhanju ne per-

pelja. Po spreobrnjenji je on po vseh sapovedih na tanko shivel, sato je bil sa shkofa isvoljen. V' katoljshki zerkvi visoko postavljen, je svetil vsm s' bogabojezhim shivljenjem in s' zhistim naukam; neisrezheno je skerbel vse verne v' sveti veri uterjevati, de bi bili perpravljeni sa vero serzhno umreti. Ob njegovim zhasu je bil zesariski oblastnik vfiga Egipta Kulzijan, terd in neusmiljen mosh, slasti so per kristjane. Kulzijan je v' sazhetku s' Fileam prijasno ravnal: karkoli samore posvetna modrost uzhati, vfiga se je on poslushil, de bi ga od vere odvernili, pa vse sastonj. Oblastnik mu na sadnje rezhe: „Glej, o Filea! kako prijasno delam s' teboj; ubogaj me tedaj in moli malike.“ Filea mu odgovori: Sahvalim te sa to dobroto, pa she to te profim, de me sodish po prejeti oblasti, ker shelim sa resnizo umreti. Oblastnik se je zhudil, de sveti Filea umreti sheli.

Šveti Filea je bil filno bogat in perljuden, savolj tiga je imel tudi smed nevernikov dosti prijatlov. Ti so skerbeli svetiga Filea oteti, in sato so rekli sodniku: „Filea je she undan malike molil.“ Šveti Filea je vsakolash sovrashil, in je bersh glasno odgovoril: Ni ref, nikoli nisim te hudobiye storil. Veliki in majhni so skerbeli njega reshiti; tudi klezhe so ga profili sodnika ubogati in shiveti, pa on je stanoviten ostal. Sraven je bil Filorom dober kristjan; ta jih je svaril rekozh: Sakaj she mu tolikanj nadleshni, in si tolikanj

persadevate ga Bogu nesvestiga storiti? Takrat so sraven stojezhi neverniki serdito savpili: „Filea in Filorom, sta oba smerti vredna! Tako je bilo: sta oba bila od sodnika obsojena. Neverniki so spremili te dva marternika na sodišhe. Filea je imel eniga brata sraven; ta je shel k' sodniku, in mu rekel: „Moj brat Filea profi sa odlog.“ Šodnik ga bersh poklizhe in vprasha: „Ref profish sa odlog?“ Filea mu odgovori: „Tiga nisim nikoli profil; ne poslushaj mojiga neumniga brata; jest sim tebi hvaleshen, de si me obsodil, ker s' smertjo bom shel k' svojimu Jesusu.“ On hiti nasaj na sodišhe, pa pred smertjo je vsim prizhejzhim kristjanam ognjeno govoril, in jih nago-varjal, v' sveti veri stanovitni ostati. Obema ste bile glave odsekane, in nju zhiste dushe ste shle v' kraljestvo boshje vshivat in hvaliti Boga vekomaj. To se je godilo pod nevernim zesarjam Dioklezijanam.

Nauk.

Ne legati, resnizo govoriti; pa tudi v' potrebi resnizo perkrivati.

Sveti Filea in Filorom, marternika, uzhita serzhnost in resnizo; raji sta umerla, ko resnizo sapustila. Kteri plajsh po vetru obrazhajo in so, kakorshine jih ljudje hozhejo, ne pridejo v' nebeshko kraljestvo. Te mehkoserzhne Isaija svari rekozh: „Kdo si ti, de se umer-

jozhiga zhloveka bojish, vfigamogozhniga Štvarnika pa posabish?“ Isa. 51, 12 — 13. Jesuf uzhenik tako govori: „Kdor bo mene pred ljudmi satajil, tiga bom tudi ješt satajil pred svojim Ozhetam.“ Mat. 10, 33.

Šveti Filea daje tudi drugi nauk: Nikdar govoriti lashnjivo. On bi se bil refhil od smerti s' eno samo lashnjivo besedo, pa ni hotel, ker je vedil, de nikolj ni perpusheno legati; raji je umerl, ko lashnjivo govoril. Kristjan! vsemi nauk, de nikoli ne govorish zhes sposnano refnizo. Govoriti drugazhi, kakor se misli, ni nikdar perpusheno. Kdor se smoti, se v' mislih golufa, se sarezhе; ni lashnik, ampak tisti, kteri drugazhi govori, kakor misli. Kdor govori drugazhi, kakor misli, je lashnik, greshi in nima isgovora, ker lash ni nikoli perpushena. Bog tako govori po Mojsefu: „Od refnize ne odstopi: varuj se la-shi.“ II. buk. 23, 6—7. Šalomon pravi: „Lashnjive usta umoré dusho.“ Modr. 1, 11. David prizhuje: „Gospod sovrashi vse lashnike.“ Pf. 5, 7. Lash je vselej greh, vender ni vselej smertni greh. Lash je majhen greh, kadar je v' majhnih rezheh in bres krivize. Lash je smertni greh, kadar je v' velikih rezheh, ali napravi veliko jeso, krivizo, hudo obdolshenje, in kaj takiga. Lash je tudi smertni greh, kadar je velika dolshnost refnizo govoriti.

Porezheshe: Ješt lashem le v' fili, kadar ne morem drugazhi svojimu blishnimu pomaga-

ti, kadar ne morem drugazhi odverniti jese, prepira, krivize. Zhudna brumnost je tvoja, ker pomagash blishnimu s' greham, in menish dobro delati. Vedi, de Bog, zhiša refni-za, ti prepove legati, zhe tedaj ne moresh blishnimu drugazhi pomagati, tudi s' lashmi ne smesh. Prijatli svetiga Filea so ravno tako mislili, in so hotli njemu s' lashnjivim govorjenjam pomagati: pa on tiga ni perpušil; premisli, de uni so bili neverniki, in ti si kristjan. Nobena rezh ne more sgovarjati lashnjive besede, ne drusiga hudiga. Šveti Pavel pravi: „Ni perpušeno hudiga storiti (*ali govoriti*), de bi is tiga dobro prishlo.“ Riml. 3, 8.

Vprashash: fim pa dolshan vselej refni-
zo povedati? Legati nikoli ne smesh, pa tudi ni vselej prav rasodeti refnize. Hudobnik rad govori lashnjivo, norez pa ima serze na jesiku, in misli pózhati, zhe vfiga ne pravi. De se lasha varujesh in si moder v' rasodevanji refnize poslušhaj:

Hudizh je prvi lashnik. On je nashe perve staršhe s' lashnjivim govorjenjam smotil, rekozh: „*Ne bote umerli, vi bote ko bogovi, in vedili dobro in hudo, ako jeste od sadu.*“ I. Mojs. 3, 4. — Kdor lashe, posnema hudizha. Tako govori sveti Basili: „*Hudizh je prvi lashnik, in on je uzhil druge lashnjivo govoriti.*“ Premisli, o lashnik, kakšhniga u-zhenika imash.

Ananija f' svojo sheno Šafiro je njivo prodal, in si udershal nekoliko zene od nje s' vedesham svoje shene, le en del je pernesel apostelnam. Sveti Peter je rekel: „*Ananija, sakaj je Satan tvoje serze smotil, de si svetimu Duhu lagal.*“ Ananija je padel in umerl. Zhes tri ure je Šafira prishla, ravno tako lagala in umerla. Velik strah je obshele vse. Djan. ap. 5, 1 — 11. Premisli, de Ananija in Šafira, desiravno sta hotla is hinavshine druge dobrotljive verne posnemati, vender nista s' svojimi lashmi nobenimu krivize storila; legala sta rekozh: *Sa toliko sva njivo prodala*, kar ni bilo ref. Varuj se tedaj laša, ako ravno bres krivize lashnjivo govorish, nifi nedolshen per Bogu.

Doeg Idumejiz je nevoshljivimu Šavlu pravil, de je Abimeleh ofrovaviz Davidu pomagat. Šavel kralj je sovrashtil Davida in ga shelil umoriti; sato se je nad nedolshnim Abimeleham rasferdil, in njega in njegove pomoril. I. Kralj. 22, 9 — 19. Doeg je resnizo is hudiga serza neusmiljenimu Šavlu govoril, in je filno hudo napravil. Varuj se odkriti, kar se ne sme: molzhi, kadar je resniza shkodljiva, pa tudi se ne boj govoriti, kadar je resniza potrebna.

Šamuel prerok je prejel sapoved od Boga isvoliti Davida sa kralja namesti nepokorniga Šavla. Šamuel je odgovoril: Kako pojdem? Šavel bo isvedil in mene umoril. Gospod mu rezhe: Vsemi tele s' seboj, in ljudem

rezi: „Gospodu darovat fim prishel.“ I. buk. kralj. 16, 1 — 2. Šamuel je storil in govoril tako; Davida je na skrivnim pomasal, Šavla ni rasshalil, in ljudem je resnizo govoril. To te uzhi resnizo modro perkrivati, ne s' lashmi ampak s' resnizhnim sgovorom; de povešh, kar je ref, in perkrivašh, kar je nevarno govoriti. Nepotrebno radovednim samorešh mnogo odgovarjati, kakor: Ne grem delezh. — Imam opravilo. — Ljudje velikokrat govore lashnjivo. Tako ali drugazh govori, zhe ni povedati, kam gresih, kakšhno opravilo imašh, kaj vešh soper blishniga.

Ako hozhešh loshe po prejetih naukih shiveti, bodi moder, priden, svest, serzhen in ponishen. Modrost vse uzhi, kaj, koliko, komu, kdaj, sakaj govoriti ali molzhati. Pridnost v' tvojih dolshnostih te obvaruje s' lashmi svojo lenobo, samudo ali opušhanje isgovarjati. Svest bodi in pravizhen, ker kriviza in lash ste rade skupaj. Šerzhnost imej, de se ne bojish resnize govoriti. Ponishen bodi, in bošh raji v' potrebi svojo slabost sposomal, ko s' lashmi sebe delal pravizhniga. Boj se Boga, resnizo ljubi in bošh lahko po tih naukih shivel.

M o l i t e v.

O Bog, vezhna resniza! ti sovrashish vsako lash, jest pa fim velikokrat lashnjivo govoril. Kako bom obstal pred tvojo resnizhno sodbo?

Lashi bres shkode in krivize fim sanizheval; velike fim pamanjsheval, rekozh: To je majhna rezh, majhen greh. Velikokrat fim resnizo govoril is hudiga serza zhes ljubesen. Tedaj je bilo moje lashnjivo in resnizhno govorjenje soper tebe. O Gospod! daj mi svojiga svetiga Duha, duha resnize in modrosti, de bodo tudi moje besede resnizhne, in modre. Sveti Fileja in Filorom, ki sta ljubila resnizo, sprofita mi duha resnize, de se s' besedo ne pregreshim. Amen.

IX. dan fvezhana.

Sveta Polona, deviza in marterniza.

V' velikim mestu Aleksandrii so se bili v' letu 249 neverniki nanaglim vsdignili soper verne kristjane, de bi jih pokonzhali; so ropali njih hishe, in kar je ostalo, so s' ognjam konzhalili. Neverniki so topli in morili kristjane, moshke, shenske, stare, mlade; mesto je bilo kakor bi ga bil neusmiljen sovrashnik premagal in konzhal; nizh drugazhi ni bilo. Lih takrat je bila sveta Polona od nevernikov vjeta in umorjena. Ona je bila sveta postarna deviza, od mladosti je Bogu flushila s' vsemi dobrimi deli. Neverniki so planili v' nje hisho, jo popadli in silili, de bi Jesusa sa-

nizhevala, malike pa molila; ker tiga ni hotla, so jo po uſtih tolkli, in ji vſe ſobe poderli. Potlej ſo jo is meſta peljali, velik ogenj napravili in ſhugali jo va-nj vrezhi, ako ne kolne Jeſufa. ſveta Polona ſe ni bala ognja, ſlanovitna je oſtala v' veri, in je v' ognji vefelo umerla.

Nauk.

Od modriga govorjenja in molzhanja.

ſveta Polona je raji umerla, ko ſoper Jeſufa govorila in ga ſanizhevala, kakor ſo neverniki hotli. Ona je vidila, de ni ſadoſti moliti Jeſufa v' ſerzu, ampak de ga more moliti tudi s' jeſikam, obodvoje je potrebno. O, de bi vſi kriſtjani bili varniga in ſvetiga govorjenja, ko ſveta Polona! Ljudje jo imajo ſploha ſa pomozhnizo ſoper bolezhine ſob; jeſt bi njim raji voſhil, de bi jo imeli pomozhnizo ſoper ſvoj nepokojni jeſik, in de bi ſe od nje nauzhili nikdar nizh ſlabiga govoriti. Velik dar je beſeda, pa marſkterim bi bilo bolje, de bi govoriti ne mogli, ker njih ſtrupeni jeſik je ko mezh v' roki neufmiljeniga vojſhaka. Lih od tih govori David: „Hudobni bruſijo ſvoje jeſike, ko kazha: modraſov ſtrup je pod njih ſhnabli.“ Pf. 139, 4.

Dolſhnoſt je krotiti jeſik. Poſluſhaj beſede ſvetiga Jakoba: „Veliko greſhimo vſi: kdor ne greſhi s' beſedo, ta je popolnoma.

Jesik je majhen ud, pa veliko rezhi napravi. Jesik je ogenj, sapopadik vse krivize.“ Jak. 3, 2 — 6. Potrebno je tedaj jesik krotiti. Zhe tiga ne storish so vse tvoje dobre dela prasne. Kaj ti pomaga dolgo moliti, per sveti mashi vsaki dan biti, se pogostim spovedovati in obhajati, zhe si hudiga jesika? Ne morem verjeti, de bi ti ljubil Boga in blishniga, zhe svoje brate in sestre deresh f' svojim ojstrim jesikam; zhe velikim in majhnim, shivim in mertvim ne dasi miru. Modri Širah pravi: „Obilno govorjenje ni nedolshno.“ Šir. 20, 8. Glej! zhe obilnost nepotrebni besedi ni nedolshna; kako bo pa nedolshna obilnost slabih? Šveti Jakob ob kratkim veliko pove: „Kdor ne bersda svojiga jesika, tiga bogabojeznost je prasna.“ Jak. 1, 26.

Jesik rasodeva serze. Po besedi se hitro posna, kaj zhlovek ljubi, kaj misli, kakshine flushbe ali kakshniga stanu je, ker vsaki rad govori od tiga, kar mu je per serzu. Refnizhno je to: *Is obilnosti serza usta govore.* Luk. 6, 45. Kristjan! premisli svoje govorjenje, zhe hozhesi sebe sposnati. Zhe ljubish Boga is vsiga serza, rad govorish od njega, in si mu pokoren. Zhe govorish soper rasodeto besedo, ali soper sapovedi, si neverniga ali maloverniga serza. Zhe rad govorish soper oblastnike, ne moresh biti pokorne dushe. Is ponishniga serza ne isvira lastna hvala. Ne ljubish zhishosti, ako govorish ali rad poslushash nesramne besede. Zhe je tvoja dusha

bogabojezha, bo tudi tvoje govorjenje dobro: modro, ponishno, sramoshljivo. Jesuf pravi: „*Dober zhlovek is dobriga serza govori dobro: hud zhlovek is hudiga serza govori hudo.*“ Mat. 12, 35.

Varuj se hinavshine. Zhe rad slabo govorish, ne moresh biti dober: pa tudi nish dobrih besedi, zhe si v' serzu drugazhen. Fariseji so hvalili Jesufa rekozh: Uzhenik! ti pot boshjo v' resnizi uzhisht; v' serzu pa so druga zhi mislili. Zhe s' blishnim mirno govorish, pa v' serzu jeso skrivash; zhe kashesh dobro voljo blishnimu pomagati, de bi mu skrivne saderge nastavljal, ali zhe drugazhi hinavshujesh: bo tebi Bog povernil po tvojih mislih, ne po tvojih besedah. Pf. 27, 3 — 4. Morebiti govorish dobro s' dobrimi, rasujsdano s' hudobnimi; vsakimu pravish, je, ne: kakor vsakimu dopade, ne pa po resnizi. Vse to je hudobija, ker pravi modri: „Gospod zherti na dvoje govorezhe usta.“ Prip. 8, 13.

Ne boj se govoriti v' potrebi. Jesuf, uzhenik, je rasgrinjal hudobo hinavskih farisejov, de bi drugi ne bili od njih sapeljani. Tudi ti v' potrebi govori, in brani pravizhniga pred hudobnim: bolje je, de hudobnik prejme plazhilo svoje hudobiye, kakor de bi nedolshni potlazhen ali sapeljan bil. Rasodeni blishnimu jamo in nastave, de va-nje ne pride. Zhe tvoj blishni greshti, svari ga is ljubesni, de njegovo dusho reshish, in sebi milost sproshish. Govori v' potrebi, in ka-

darkoli samore tvoja beseda ozdravljiva biti. Širah. 4, 28. Govori, pa ljubesnjivo, ravno in pravizhno.

Ne govori prenašlo. Prenašlo govorjenje je poredkim pravizhno. Premisli, kaj in kako imash govoriti. Zhe tiga ne storish, se bošh velikokrat preposno kafal. Ubogaj svetiga Pavla rekozhiga. „Vashe govorjenje naj bo s' solijo modrosti potrefeno, de veste kako vsakimu govoriti.“ Kol. 4, 5. Ne rasodeni bres potrebe svojih skrivnost nobenimu zhloveku; ravno tako ne govori bres potrebe od skrivnost blishniga. Norzi imajo serze na jesiku, modri imajo jesik v' serzu. Zhe ti ne molzhish, kako bodo drugi molzhali? Zhe si tudi sosebni prijatelj s' blishnim, varen bodi, morebiti bo ravno ta she tvoj sovrashnik, in ti bo napravil nadloge, ker si s' njim bres vse potrebe neumno preodkrit bil. Š' tim te nozhem uzhiti hinavshine, ampak modrost te uzhim.

Porezheshe: Prav govoriti je teshko, tedaj bo varnishhi molzhati. Odgovorim: lahko greshish s' besedo, pa tudi samoreshe greshiti s' molzhanjam. Modri pravi: „Napravi kljuzhavnize svojim ustam.“ Širah. 28, 28. On ne rezhe: Samashi, sadelaj svoje usta, ampak: napravi jim kljuzhavnizo. Sakaj so kljuzhavnize? De se sapira in odpira v' potrebi, de vsak ne more vun in notri, kadar hozhe; temuzh kadar gospodar hozhe. Tudi ti stori tako, zhas je govoriti in zhas molzha-

ti. Govoriti, kadar je treba molzhati, ni prav; molzhati, kadar je treba govoriti, tudi ni prav. Modri ve zhač govoriti, in molzhati; norez tiga ne ve. Kaj bo tebi dalo potrebno modrost? Ljubesen ti jo bo dala. Ljubi Boga is vsiga serza, sebe in blishniga savolj Boga, in bosh moder, ker ljubesen vse uzhil. Ljubesen bo slata tehtniza *ali vaga* tvojih besedi in sreberna bersda tvojih ust. Širah. 28, 29.

M o l i t e v.

O moj Bog! usmili se me! Ti nauki odpirajo moje ozhi in s' njimi sposnam svoje spazhenno serze. Besede so fizer prasen glaf same na sebi, pa niso prasne pred teboj, ako isvirajo is neumniga ali slabiga serza. Velikokrat fim govoril, ne le nepotrebno, tudi hudobno. Is napuha fim govoril od previsekih rezhi; fim govoril mirno in prijasno s' blishnim, pa le sa svoj dobizhik; fim govoril is jese soper blishniga; fim govoril gerdo in nesramno f' pohujshanjem drugih. Kadar je bilo treba govoriti, nisim uzhil, nisim svaril, fim se ljudi bal, in fim molzhal. O usmiljen Gospod; odpusti mi. Šveta Polona sprofi mi modrost in serzhnost, de govorim in molzhim po volji boshji. Amen.

X. dan fvezhana.

Sveti Vilhelm, minih.

Sveti Vilhelm, vojvoda, rojen na Franzofkim, je bil bogat in mogozhen, pa v' svoji mladoſti filno hudoben. On je imel pod svojo oblaſtjo ſoldate, in je s' njimi velike krivize ljudem delal. Njemu ni bilo mar moliti Boga, vender je od njega neſafluſheno gnado prejel. Ref, Bog ne ravna s' nami po naſhkih hudobijah, ker tudi velikim greſhnikam gnado daje. Vilhelm je bil v' velikih grehih ſakopan, pa ni obupal, pokoren je bil boſhji mu poklizu, in ſerzhno ſe je ſpreobernil. Nizh drusiga mu ni bilo mar, ko v' oſtri pokori ſhiveti. Sapuſtil je ſvoj dom, ſvoje veliko premoſhenje in vſe, je ſhel ubog v' Rim, potlej v' Jeruſalem, kjer je v' ſamoti ſveto ſhivel. Od Jeruſalema je ſhel naſaj na Laſhko v' Toſkano; ondi ſi je ſa ſvoje prebivaliſhe iſvolil neſdravo in nerodovitno dolino, v' kteri ſi je naredil majhno hiſhizo, de bi bil od vſih odlozhen v' pokori do ſmert. K' njemu ſo ſe drugi iſ duha pokore perdruſhevali, in pod njim prav ſveto ſhiveli. Umerl je v' letu 1157. Veliki zhudeſhi ſo ſe po njem godili.

Nauk.

Upanje in strah moreta vkupaj biti.

Sveti Vilhelm, prej hudodelnik potlej svetnik, osnanuje vſim veliko upanje v' boshjo miloſt. Nobeden ne ſme miſliti, moji grehi ne morejo odpuſheni biti; meni je nemogo-zhe ſe ſpokoriti. Reſ, ſam is ſebe nobeden ne ſamore, pa s' boshjo pomozhjo ſamore vſe. Vſaki more upati v' neisrezheni boshjo miloſt, de ſe ſerzhno poboljſha. Bog ljubi naſ ſvoje ſtvari, in dobrotljivo nam pomaga.

Vſi bi bili konzhani, ako bi prejeli po ſvojim hudim ſaſluſhenji, pa uſmiljeni Bog nozhe greſhnika pogubiti, ampak hozhe, de ſe ſpreoberne in ſvelizha, kakor govori Ezech-jel 33, 11. Bog ſe rad uſmili, in le permoran ſhtrafuje; napoveduje ſhibo, in le po-tlej s' njo udari terdovratne. Reſ je, kar pra-vi ſveti Pavel: „Bog je ozhe vſiga uſmiljenja.“ II. Kor. 1, 3.

Premiſli pa, o greſhnik! zhe ſanizhujefh boshjo miloſt, in predersno Boga ſhalifh, ni-fi njegove miloſti vreden. Reſnizhno govori David: „Bog je pravizhen in poterpeſhljiv ſodnik.“ Pf. 7, 12. On ima veliko poterplje-nje, vender ne more puſhati grehov bres ſhtrafinge. Maloverni greſhniki pred potopam od pravizhniga Noeta opominjevani ſo terdovra-tni oſtali, ker ſo ſe ſanaſhali na boshjo po-

terpeshljivost, potlej so vsi v' vodi utonili. I. Pet. 3, 20. Prej so se Noetu posmehovali, potlej stegovali k' njemu svoje roke, pa ni bilo vezh milosti. Ne posabi nikoli besedi Davidovih: „*Bog je pravizhen in poterpeshljiv sodnik. Ako sanizhujesh boshjo milost, dobroto, poterpeshljivost, si nakopavash hudo mashevanje;*“ pravi sveti Pavel. Riml. 2, 4 — 5.

Upanje je tebi, o gresnik! potrebno, pa samo upanje v' boshjo milost je shkodljivo. Bres upanja ni prave vere, ni ljubeshni, ni veselja do dobrih del. Sato pravi modri: „*Gorje nesaupnimu serzu!*“ Sirah. 2, 15. To je resnizhno, pa le upanje bres strahu je shkodljivo. Vera uzhi, de so pota boshje neisvedljive; skushnjave so nevarne; grehi so neisrezhena hudoba: tedaj ne smesh bres strahu biti. Tvoja revna dusha bi ne hitela se osdraviti s' pokoro, ako bi se nizh ne bala. Premisli besede modriga: „*Savolj odpushteniga greha ne bodi bres strahu.*“ Sirah. 5, 5. Ako bi ravno bili tvoji grehi odpushteni, to odpushtanje ni tebi rasodeto, tiga ne vesh, in ne bosh svedil ko pred sodbo. Tedaj, tudi v' pravi pokori ne shivi bres strahu. Veliko manj smesh biti bres skerbi, zhe ti vest prizhuje, de she v' grehih, v' nevarnih perloshnostih shivish. David pravi: „*Bojte se Gospoda vsi njegovi svetniki.*“ Ps. 33, 10. Glej! svetniki se morejo bati, ti pa gresnik, se ne bosh bal?

Boj se, pa tudi upaj; zhe se le bojish, ne bo dobro tvoji dushi. Štrah boshji je potreben tebi in vſim: kakſhin bi bil ti, ko bi se Vſigamogozhniga ne bal? Modri prizhuje: „Kdor je bres ſtrahu, ne more opravizhen biti.“ Širah. 1, 28. To govorjenje je reſni-zhno; pa zhe se le bojish, obnemagaſh, ope-ſhaſh, obupaſh, in ſa te ne bo svelizhanja. Israelzi, ki ſo laſhnjivim ogledovavzam verje-li, de ſo prebivavzi obljubljene deſhele filno mozhni, de njih meſta ſo ſlo terdne, in de jih ne bodo premagali; ſo ſe hotli v' Egipt ver-niti. Ravno tako bo tebi, zhe miſliſh, de ſe poboljſhati ne moreſh; v' ſvojih grehih boſh umerl. Zhe tebi ni mogozhe, je Bogu mogo-zhe: boj ſe ſavolj ſvojih grehov in ſlaboſt; pa upaj v' boſhjo miloſt, in ſi persadevaj sado-biti jo. To je prava pot do pokore, do uſmi-ljeniga odpuſhenja, do svelizhanja.

Upanje in ſtrah moreta v' tvojim ſerzu ſmiraj biti. Šveti duh te uzhi: „Kdor ſe Go-ſpoda boji, bo mozhen v' upanji.“ Prip. 14, 26. David tudi pravi: „Šluſhite Goſpodu v' ſtrahu, in veſelite ſe v njem trepetaje.“ Pf. 2, 11. Vpraſhaſh: Kako ſamoreu upati in ſe bati ob enim zhaſu? Odgovorim: To je lahko, in tudi potrebno, zhe hozeſh hoditi po varni poti in priti v' nebeſhko kraljeſtvo. Poſluſhaj: Popotnik iz daljniga hodi proti ſvo-jimu ljubimu domu; pa ſve, de ſo bili eni pred njim od raſbojnikov obropani in umor-jeni: ſve tudi, de ſo drugi ſreznho domu pri-

shli. Te novize mu dajejo strah in upanje; se boji nesrezhe, upa srezho. Is strahu popraščuje, in hodi po varniških potih, is upanja je serzhen, in domu hiti. Zhe je blishej doma, manj se boji, bolj upa, vender smiraj varno hodi: ker varno in serzhno hodi, pride srezhno domu, kjer se nizh vezh ne boji, ampak se neisrezheno rasveseli. Tudi ti bodi timu popotniku enak. Od njih veliko vesh, de so v' svojih grehah umerli; od drugih vesh, de so se spokorili: tedaj boj se in upaj; pa boj se in upaj prav; ne boj se, de bi se is strahu odvernili od pokore, temuzh de bi hitel se spokoriti; ne upaj, de bi is upanja terdovraten ostal v' grehah, ampak de bi s' pravo pokoro hitel v' narozhje boshje milosti. Tako je storil sveti Vilhelm, tako tudi drugi: tudi ti stori, de enako usmiljenje od Boga sadobish.

M o l i t e v.

O Bog vfiga usmiljenja! jest tvoja revna in gresna stvar, v' duhu ponishnosti pred teboj klezhim, de usmiljenje sadobim. Odkrito sposnam, nisim vreden usmiljenja, ampak pogubljenja, pa tvoja milost je vezhi od moje hudobije. Savolj svojih grehov se bojim, savolj tvojiga usmiljenja upam. Šramujem se svoje gresne nesvestobe, in pred teboj sposnam svojo hudobijo, pa ravno sato upam v' tebe, ker si obljubil: *Shalofniga serza ne*

bosh sanizheval. O Jesuf! ljubi pastir moje
dushe, pelji me nasaj s' svojo gnado, in ne
dopusti, de bi bila moja dusha sgubljena, sa
ktero si vso svojo sveto kri dobrotljivo prelil.
O! zhe s'he enkrat frezhno pridem v' hisho svo-
jiga dobriga ozheta, nizh vezh ga ne bom sa-
pustil. Šveti Vilhelm! sprosi mi od Boga sta-
novitno pokoro, de po tvojim sgledu v' nji
do smerti shivim, in vezhno milost sadobim.
Amen.

XI. dan fvezhana.

*Ss. Saturnian, maschnik, in tovarshi mar-
terniki.*

Pod zesarstvam Dioklezijana in Maksimijana je
bilo strasno preganjanje vernih. Neusmilje-
na, neverna zesarja sta oistro sapovedala vse
zerkve podreti; svete pisma povsod poisko-
vati in loshgati; vsm vernim je bilo prepove-
dano boshjo flushbo opravljati; sraven tiga
so tudi verne morili in si vse persadeli, de bi
keršhansko ime bilo pod nebam isbrisano. Ver-
ni so bili fizer v' velikim strahu, vender niso
jenjali svetih pisem brati, in k' sveti mashi ho-
diti; perpravljeni so bili vse preštati, tudi
smert sa vero Jesufovo, in sa zhašt boshjo.

V' mestu Abitini v' Afriki so verni boshjo flushbo imeli v' eni hishi; sveti maslnik Saturnin jim je masheval; trideset moshkih in devetnajst shenskih je bilo sraven. Neverniki so svedili, so hisho f' soldati obdali, vse prijeli, povesali in gnali v' poglavitno mesto, imenovano Kartago. Kristjani so veselo tje shli, vso pot molili, peli in Boga hvalili. Anulin, oblastnik, jih je vprashal: Šte bili res per mashi? Vsi so odgovorili: Bili smo. Oblastnik: Sakaj ste bili per mashi zhes zesarfko sapoved? Verni so odgovorili: *Sato smo bili, ker smo kristjani, in ne smemo bres boshje flushbe biti.* Oblastnik je vprashal, kdo je poglavar med njimi. Kadar je svedil, de je maslnik Saturnin, de je on masheval, in de se f' tem hvali; je ukasal njega in nektre druge nar serzhnishi s' shelesnimi grabljami po shivotu neusmiljeno tergati; kri je obilno po tleh tekla, in she so se kosti vidile. Oni so Boga hvalili v' tih hudih bolezhinah, profili sa stanovitnost, in serzhno so odgovarjali oblastniku, kateri jih je hotel od vere odverniti. Maslnik Saturnin in drugi bolj serzhni so bili od jutra do vezhera v' prizho drugih vernih neusmiljeno martrani, pa vsi so nepremagani ostali. Tudi shenske so bile serzhne pred nevernim oblastnikom, akoli so nad drugimi vidile krivizhno mashevanje. Med njimi je bil majhen fant, imenovan Hilarijon; njemu je oblastnik rekel, de bi ga ostrashil: Ukasal ti bom nos in ufhesa odsekati, ako se Jesusu ne odpo-

vesh. Orok mu je serzhno odgovoril: *Sto-rite, kar hozhete, jest sim kristjan.* Šodnik ga je ukasal s' drugimi v' hudo smerdljivo jezho vrezhi. Orok Hilarijon je saupil: *Hvala bodi Bogu!* Oblastnik Anulin je imel tišti zhas fosebne opravila, in je verne v' jezhi pustil. Ti so od prejetih ran, od lakote, sheje, smradu in vfiga hudiga vfi v' jezhi pomerli.

Nauk.

Sveta masha je nar imenitnishi ofer, slo pomaga bogabojezhe shiveti.

Neverni oblastniki so vedili, de so verni serzhnishi v' veri, ako jim je dopusheno per sveti mashi biti; sato so jim ojstro prepovedovali k' mashi hoditi. Verni so vedili in verovali, de je vfa njih mozh od Jesusa, kteriga so molili, nebeshkimu Ozhetu darovali, in med sveto masho prejemali.

Šveta masha je ofer nove savese, spomin in ponavljanje kervaviga ofra Jesusoviga na krishu. Ozhaki so Bogu darovali shivino in semeljske perdelke, mi pa darujemo nebeshkimu Ozhetu njegoviga ediniga Šinú, gosпода in odreshenika vfiga svetá. Sveta zerkev ponavlja ofer svete mashe, de postanemo deleshni kervaviga ofra Jesusoviga na krishu. To more uzhiti vse verne ponishno, hvaleshno in brumno se sadershati per sveti mashi;

ravno kakor de bi bili v' drushbi Marije in aposteljnov pred terpijozhim Jesusam na hribu mertvashkkih glav. Ta je svet in zhist ofer, od kteriga je govoril prerok Malahija. 1, 10 — 11. Ta je sapopadik velike ljubesni Jesufove, de bi nas napolnil s' vsm dobrim.

Kristjan! premisli dobro, koliko dobriga ti daja zhisti in sveti ofer svete mashe. Ako si po veri per sveti mashi, in darujesh Ozhetu nebeshkimu naršvetejšhi Jagnje boshje, ga vredno in dopadljivo molish; ga hvalish in sahvalish sa vse prejete dari: sprofish sebi in drugim sošebne gnade; tudi vernim dušham v' vizah terpijozhim pomagash. O, nikar se nevredniga ne delaj toljkanj dobrot, hodi rad k' sveti mashi, ne le kadar ti je sapovedano, ampak tudi, kadar ni, v' delavnikih. Sgoraj je bilo rezheno, kako radi so kristjani prvih zhasov k' sveti mashi hodili, tudi s' nevarnostjo svojiga shivljenja: ne bodi ti len, in skoraj sanizhevaviz tih visokih skrivnost.

De si ti mojimu opominjevanju pokoren, in de se po veri brumno per sveti mashi snajdesh, premisli, de si tudi ti sodarovaviz svete mashe. Jesus, vishi maschnik, je prvi darovaviz, ker sebe, ko nekda j na krishu, daruje svojimu nebeshkimu Ozhetu. Maschnik po od Jesusa prejeti oblasti daruje njega nebeshkimu Ozhetu v' imenu vse katoljšhke zerkve. Verni so tudi darovavzi, kakor molitve svete mashe prizhujejo. Sato maschnik opo-

minja prizhijozhe verne: *Molite bratje, de
mej in vash ofer postane prijeten per Bo-
gu Ozhetu vsigamogozhnim.* Premisli dobro
vso to, bodi per sveti mashi, in moli Jesusa,
kakor so ga molili nedolshni pastirji in modri
v' Betlehemu.

Zhe hozhesh sosebni gnad deleshen biti,
bodi per sveti mashi v' svojim duhu brumno
sbran. Zhe se per sveti mashi slabo sader-
shih, rasodevash merslo in maloverno dusho;
posnemal bi hudobne Jude, kateri so pod kri-
sham stali, in se terpijozhimu Jesusu posmeho-
vali. Pred sveto masho se ponishuj savolj svo-
je nevrednosti; sposnaj sgrevano svoje grehe,
in prosi sa odpushtanje, sdrushi svoje misli s'
mislijo mashnika in Jesusa, de shelish ofer
svete mashe darovati nebeshkimu Ozhetu sa
povikshanje njegove zhahti, sa vso katoljshko
zerkev, sa poboljshanje vsih gresnikov, v'
pomozh vernih dush. Med sveto masho pre-
mishljaj neisrezhen ljubesen Jesuovo, njego-
vo bitko terpljenje; Jesusa ponishno moli;
sheli ga prejeti med sveto masho, ali vsaj na-
polnjen biti s' njegovim duham. Po sveti ma-
shi sahvali Jesusa sa vse njegove dobrote in
bodi smiraj v' njegovi ljubeshi. Vezh bukev
je od svete mashe; ondi ti najdesh obilno pod-
uzhenje. Perporozhim ti shivo vero, veliko
ljubesen v' Jesusa, serzhno ponishnost in sha-
lost savolj svojih grehov; ne bodi sanizhevaviz
Gospodovih ljubeshnivih skrivnost; ne nakopa-
vaj si jese s' malovernim sadershanjam; te-

muzh bodi per sveti mashi, kakor te vera
uzhi, in Jesuf te bo napolnil s' vſim dobrim.

M o l i t e v.

O Jesuf, dober pastir moje in vſih duſh!
ti naſ vse neisrezheno ljubish; ti ſi naſho na-
toro na-se vſel, in ſebe v' ſmert dal sa naſhe
odreſhenje. De bi mi nikdar ne poſabili tvo-
je velike ljubeshni, de bi ponavljali kervavi o-
fer na krishu, ſebi ſoſebne gnade ſproſili, in
tebe prejemali per ſvetim obhajilu; ſi poſtavi-
ene ure pred ſvojim terpljenjam ofer ſvete ma-
ſhe. Ponishal ſi ſe ſavolj naſ, ker pod zhlo-
veſhko natoro ſi boſhjo ſkrito imel; bolj ſe
ponishujeſh per ſveti mashi, ker boſhja in
zhloveſhka natura ſte ſkrite pod podobo kruha
in vina; vse to pa is ljubeshni do naſhjih duſh.
Nebeshki Ozhe! ſprejmi dopadljivo oblizhje
ſvojiga ljubiga Sina, in bodi nam ſavolj njega
uſmiljen. Uſliſhi njegove in s' njegovimi sdru-
shene naſhe proſhnje, in bodi nam miloſtljiv.
Odpuſti meni in vſim, ako ſmo bili per ſveti
mashi s' mlazhnim ali rasmishljenim ſerzam;
daj meni in vſim ſhivo vero, terdno upanje,
gorezho ljubeshen, veliko ponishnoſt, obilno ſha-
loſt, de per ſveti mashi tebe hvalimo, in od
tebe svelizhanje ſproſimo. Amen.

XII. dan fvezhana.

Sveta Evlalija, deviza in marterniza.

Sveta Evlalija, rojena na Španskim bliso mesta Barzelona od bogatih in katoliških staršev, je bila še v' mladosti vsa sramoshljiva, sveta in gorezha. Njeno nar vezhi veselje je bilo Boga hvaliti in moliti. Zhe je bila v' drushbi bogabojezhnih dekliz, se je s' njimi od svetih nauk pogovarjala, ali svete pesmi prepevala; fizer per slabih ni bila nikoli, de bi se nad njimi ne pohujshala. Evlalija je bila okoli shtirnajst let stara, kader je prišel neverni oblastnik Dazijan v' mesto Barzelona. Ta je kristjane sovrashil, in jih s' vso mozhjo preganjal. Vsi verni so v' strahu bili, le dekle Evlalija ne; zlo vesela je bila, ker je shelela sa Jesusa umreti. En dan je neverni oblastnik v' veliki oblasti od slushabnikov obdan na sodnim sedeshu bil, kar dekle Evlalija serzhno pred-nj stopi in mu rezhe: *Zhe si ravno oblasten in mogozhen na svetu, vender imash vikshiga Gospoda nad seboj. Tiga se ti je bati, ker njegove slushabnike preganjash.* Oblastnik jo vprashal: *Kdo si ti, de se predersnesh meni tako govoriti?* Ona odgovori: *Jest sim Evlalija, slushabniza Jesusa Kristusa, kralja vsih kraljev.* Oblastnik jo je slushabnikom ukasal

f' shibami tepši. Po tem ji rezhe: Šposnaj, de si neumno govorila, in bosh domu spushe-
na. Sveta Evlalija mu odgovori: *Ni kaj po-
praviti; zhisto resnizo sim govorila.* Šodnik
Dazijan she bolj od tih besedi rasferden, u-
kashe nje telo neusmiljeno rasmesariti, in jo
med tem shpotljivo vprasha: Evlalija! kje je
sdaj tvoj Jesus? Ona serzhno odgovori: *Moj
Jesus je per meni, in on mi vse bolezhine
polajsha.* Neusmiljeni oblaŝnik jo ukashe s'
gorezhimi baklami po ranah shgati, in v' tih
hudih bolezhinah je veselo umerla.

Nauk.

*Nadloge so savolj grehov; so tudi pravizh-
nim potrebne; poterpeshljivost je sapo-
vedana.*

Snamnje dušhne slepote in malovere je
misлити: Nesrezhen sim in od Boga sapushen,
ker sim smiraj v' terpljenji. Ta misel ni po
veri, temuzh po posheljenji. To kashe, de
mermraviz sheli svet in njegove dobrote mirno
vshivati; to prizhuje, de ni Bogu pokoren,
de mu ni mar se tukaj pokoriti, de nozhe Je-
susa posnemati, de ima merslo vero, slabo
upanje, mlazhno ljubesen do Boga. Misel ta-
kiga kristjana je soper prejete nauke, ker raji
hozhe po smerti terpeti, ko se na svetu poko-
riti. Tedaj, kdor se terpljenja brani, slabo
sodi boshjo previdnost, ima slepo dušho, in

svet neumno ljubi. Vsaki more s' Davidam hvaleshno rezhi: „O Bog! meni je dobro, de si me ponishal.“ Pf. 118, 71.

O kristjan! glej nar svetejiga Jesufa na krishu terpijozhiga, premisli njegove smertne bolezhine, glej shaloſtno mater Marijo pod krisham, premisli njene velike britkoſti, in ne mermraj v' svojih nadlogah: raj bodi vesel, ker te Jesus sebi in svoji ljubi materi podobniga dela. Nar pravizhniſhi terpi, ti nevredni greſhnik ſe braniſh terpeti? V' nadlogah ne poſabi Jeſusovih naukov: Blagor ſhaloſtnim! Blagor preganjanim! Kar je Jesus, s' beſedo in s' gledam uzhil, ſo tudi apoſteljni oſnanovali, de moremo s' velikimi nadlogami nebeſhko kraljeſtvo ſafluſhiti. Djan. opoſt. 14, 21. Šveti Ziprijan pravi: *Kriſtjani ſoſebno ſo k' terpljenju namenjeni, ker ſo k' temu poklizani.*

Nadloge ſo ſavolj grehov. Boſhja ſodba po pervim grehu je zhloveka terpljenju podvergla. Modri prizhuje: „Ogenj, tozha, lakota in ſmert, vſe to je ſa maſhevanje ſtvarjeno.“ Širah. 39, 35. To in vſe drugo hudo je od Boga, de pokori greſhnika, in de greſhnik ſhaloſtno ſpoſna, kolikanj hudo in hudobno je Boga ſapuſtiti. Jerem. 2, 19. Ti moreſh ſ' pravizhnim Tobijam ſpoſnati: Bog naſ pokori ſavolj grehov. Tob. 13, 5. To pokorjenje ni k' pogubljenju, temuzh k' ſvelizhanju, ako ſi moder, in umeſh, de te Bog pokori ſavolj grehov, in zhe ſi njemu po-

koren. Bog te is ljubeshni tepe, de se od grehov odvernes, in njega s' pokoro ishes. Zhe to delas, se bodo nad teboj spolnile besede svetiga Pavla: „Smo od Gospoda pokorjeni, de ne bomo s' svetam (s' hudobnimi) pogubljeni.“ I. Kor. 11, 32.

Nadloge so potrebne tudi pravizhnim. Zhlovek, zhe ravno pravizhen, je smiraj potreben krishov, de je njegova vera zhisishi, in mozhnejshi. Pravizhni, dokler tukaj shive, niso popolnoma zhisli; savolj tiga so potrebni ozhissheni biti s' nadlogami, v' kterih zhedalje bolj svet sanizhujejo, in po nebeskim kraljestvu hrepene. Lih sa to je sapisano: Pravizhne sadeva veliko nadlog. Pl. 33, 20. Ljubi moj! premisli vse zhase, in bosh nashel veliko pravizhnih s' nadlogami skushanih; pa tudi premisli, de Gospod jih je reshil, in jim povernil obilno plazhilo. Šveto pismo prizhuje: Isak, Jakob, Mojseš in vsi, kteri so Bogu vshezh bili, so mnoge nadloge v' svestobi prestali. Judit 8, 23. Sveti marterniki so se sa zhasht boshjo vojskovali, in sa veliko dobriga, so veliko hudiga od sveta prejimali; sakaj pa ti v' nadlogah godernjash?

Preterpi voljno vse nadloge. Naj bodo nadloge majhne ali velike; naj bodo od koder hozhejo, preterpi jih voljno. Ne obdolshi nobeniga, ampak rezi: Usmiljeni Bog mi poshilja nadloge, ker sim jih vreden in potreben. Pravizhni Job ni obdolshil hudizha, rasbojnikov ali drugih, temuzh je rekel:

Roka boshja me je sadela. Joshef ni obdolshil nevoshljivih bratov, ampak je sposnal: Boshja previdnost me je v' Egipt peljala. Ravno tako ti misli, de s' pokorshino in poterpeshljivoſti saflushish dobro plazhilo per Gospodu. Veliki krishi bres poterpeshljivoſti ti nizeh ne saflushijo. Kaj ti veliki krishi samorejo pomagati, zhe mermrash, ali ljudi kolneſh? Ako bi ti sraven krisha Jesuſoviga bil krishan, in sraven terpijozhiga Jesuſa umerl, ti ne more nizeh pomagati bres poterpeshljivoſti. Ubogaj tedaj modriga, kateri te uzhi: Moj ſin! ne saversi Goſpodoviga ſvarjenja. Prip. 3, 11. Vſe, karkoli ſe ti pergodi, preneſi, in v' ſvojim ponishevanji bodi poterpeshljiv. Œirah. 2, 4.

Blagor tebi, zhe ſi poterpeshljiv. Zhe ſi v' vſih nadlogah poterpeshljiv; ſe vidi, de tvoja vera je ſhiva, tvoje upanje terdno, tvoja ljubesen gozezha, tvoja ponishnoſt reſni-zhna, tvoja pokorshina popolnoma. Reſ, blagor tebi: ako kuſhujesh vidno ſhibo, in molish nevidno roko; ako v' duhu pokore, v' imenu Jesuſa vſe preterpiſh; ako ſi rad deleſhen terpljenja Jesuſoviga. Poſluſhaj ſvetiga Petra: „Ako ſte deleſhni Jesuſoviga terpljenja, veſelite ſe, ker bote tudi v' rasodenji njegove zhaſti prav veliko veſelje imeli. I. Petr. 4, 13. Zhe med jokanjem ſejeſh, boſh s' veſeljam ſhel, ſlaſti zhe ſavolj pravize preganjanje terpiſh. Po velikosti tvojiga poterpljenja bo tvoje plazhilo. Bodi tedaj veren, po

veri serzhen, v' vsih nadlogah Bogu pokoren. De bosh tak, ne posabi nikoli besedi svetiga Pavla: „Terpljenje sdajniga zhafa ni veliko proti prihodni zhasti, ktera bo nad nami rasodeta.“ Riml. 8, 18. Smiraj pred ozhmi imej, kar je Jesus svojim uzhenzam rekel: „Veselite se in od veselja poskakujte, ker vashe plazhilo bo obilno v' nebesih.“ Mat. 5, 11.

M o l i t e v.

O Jesus, savolj mene krishan! sakaj sim jest nerad pokoren v' nadlogah? Vem, moje hudo posheljenje me sapeljuje, ker me vabi in vlezhe vse dobrote sveta vshivati. Moja dusha je preslaba; sato rada dovoli timu prijetnimu strupu. O ljubi Gospod! stvari v' meni novo serze, in stori me deleshniga svojiga grenkiga kelha, svojih bolezhnih ran, svojih smertnih bolezhin, de odmerjem vsim grehnim dopadljivim rezhem, in s' krisham obloshen hodim sa teboj po poti nebeshkiga kraljestva. O zhista deviza in serzhna marterniza sveta Evlalija! sprosi mi serzhno pokorshino v' vsih nadlogah. Blagor meni! zhe po tvojim sgledu Jesusa v' terpljenji posnemam, ker v' tvoji drushbi se bom veselil vekomaj v' njegovim kraljestvu. Amen.

XIII. dan fvezhana.

Sveti Martinijan, pufhavernik.

Sveti Martinijan je bil v' mestu Zesarei na Judovskim rojen. On je bil perljuden mladenzh; vsi so ga savolj modriga shivljenja hvallili, pa on ni sam sebi saupal, in se je bal v' nevarnih perloshnostih sapeljiviga sveta nedolshnost sapraviti, sato je per ofemnajtih letih shel ne delezh od mesta na en hrib v' samoto, kjer je vezh svetih pufhavernikov v' pokori shivelo. Nevoshljivi hudizh je dobriga mladenzha hudo salasoval, ni dal pokoja; tode on je s' ponishno molitvijo in s' vednim pokorjenjam svoje slabo telo pod pokorshnostjo dershal. Hudizh se je poslushil ene svoje neframne flushabnize, de bi ga s' njo ko poboshniga Davida premagal. Martinijan je enkrat v' svojim serzu v' skushnjavo dovolil, pa je bersh sposnal, in savoljo tega vse svoje shive dni shaloval. Od ondod se je prozh bolj v' samoto podal, pod golim nebam je nozh in dan bil, in s' stanovitno ojstro pokoro milost od Boga sadobil. Umerl je okoli 400 let po Jesufovim rojstvu.

Nauk.

*Varuj se hudih perloshnost; spravi od sebe,
kar te pohujsha,*

Bog ne sapove zhloveku v' pufhavi shiveti; eni so se fizer od drugih odlozhili, de bi varnishu Bogu flushili, in sato so hvale vredni, vender to, rezhem, ni sapovedano. Samoremo v' drushini prav shiveti in Bogu flushiti, pa teshej savolj svoje in drugih slabosti. Šveti Martinijan je tudi v' samoti nashel saderge, veliko vezh jih najdemo mi, ker smo bolniki v' fredi veliko bolnikov. Sapovedano je: Ne ljubite sveta, tudi ne, kar je na njem. I. Jan. 5, 19. Švet bi mogel nam krishan biti, in mi njemu, pa to nam je filno teshko, ker smo flabi. Vse skušnjave so nam nevarne, nezhište so nar nevarnishu. Te so modriga Šalomona, bogabojezhiga Davida, in druge brumne premotile. Te so nar nevarnishu, ker telo je filno slabo, rediti ga moremo, od njega ne samoremo prozh iti. Ravno to je peklo svetiga Pavla, kateri je is serza sdihoval, rekozh: „O jest nefrezhni zhlovek! kdo me bo od telefa reshil? Riml. 7, 24.

Kristjan moj! varuj se prav skerbnno hudih perloshnost greha. Ta nauk je tebi nar potrebnishu, sato ga smirej v' serzu imej, in ga dopolnuj. Vfigamogozhni Bog ti po modrim sapové: „Beshi pred hudobnim, de se njegoviga sadershanja ne nauzhish, in svoje

dulhe ne pohujšhah.“ Prip. 22. 25. Ravno sato je Jesus sapovedal moliti in profiti: Naf ne vpelji v' skufhnjavo. Po sapovedi Jesufovi profiſh Boga obvarovati te pred skufhnjavo; potrebno je to, pa tudi ti ſe varuj, in nikdar ſi ne daj perloſhnoſti v' greh. Œveti Pavel proſi, in ſapové: „Vaſ opominjam v' imenu Goſpoda Jesufa, de ſe odtegnete od vſih bratov, kateri raſujsdano ſhive.“ II. Teſ. 3, 6. Sopet prepové vſo nepotrebno druſhbo ſ' ſlabimi, rekozh: „S' njimi zlo ne jejte.“ Kor. 5, 11. Ozhaki ravno tako govoré. Œveti Avguſhtin pravi: Ako hozheſh premagati, beſhi pred ſkufhnjavo, predersno upaſh ohraniti nedolſhnoſt v' nevarni perloſhnoſti. Œveti Bernard tako govori: V' hudi perloſhnoſti radovoljno biti, pa ne greſhiti, je zhudniſhi ko merlizhe oſhivljati. Ljubi moj! tvoja ſlaboſt ti more prizhevati, de v' nevarni perloſhnoſti ſi ſlabeji, in loſhej greſhiſh. Tvoja veſt te glaſno opominja, in tvoji padzi te preprizhajo, de ſi dolſhan pred hudo perloſhnoſtjo beſhati; pa ne ubogaſh, ker hudo poſheljenje te je oſlepilo. Ti ſi ſlab; ker ſi ſlab, bi mogel ſlo varen biti; pa ravno ſavolj ſvoje ſlaboſti ſe nozhheſh hudih perloſhnoſt varovati; ſato greſhiſh in ponavljaſh grehe. Tedaj lih tvoja ſlaboſt, s' ktero ſe ſgovarjaſh, prizhuje ſoper tebe, in nobeniga ſgovora ni maſh.

Blagor tebi! zhe ſe po prejetih naukih ſkerbno greſhnih perloſhnoſt varujeſh. Ako

fi v' tim svest, upaj v' pomozh gnade, ktero je Bog ponishnim obljubil, in s' njo bosh premagal. Zhe se nevarnih perloshnost varujesh, bosh manj skushnjav nashel, vender jih bosh nashel, ker je nemogozhe v'fim skushnjavam oditi; bres v'fih skushnjav bosh le v' nebesih. Nedolshni Joshef je bil varen, framoshljiv in bogabojezh, vender je bil skushan. Zhišta Susana in drugi dobri so bili ravno tako skushani, pa Bog jim je svojo gnado dal; oni so bili serzhni, stanovitni, in so ostali nedolshni: enako frezho bosh ti imel, ako une posnemash, ker bosh premagoval hude skushnjave, kterim ubeshati nifi mogel. De v' neradovoljni skushnjavi ne greshtish, klizhi v' Boga, bodi serzhen, ne boj se shaliti zhloveka, po premaganji sahvali Boga, in potlej she bolj varen bodi. Zhe si ravno skushnjavo premagal, ne sanashaj se, ne upaj v' sebe, de hitreji ne padesh. Vzhasi je tvoja dusha mozna, vzhasi filno flaba, vzhasi ti ni mar greshtiti, ako bi vse skushnjave nad-te prishle; vzhasi majhna skushnjava premore; sato bodi varen in ponishen, tudi po premaganji. Zhe nozhesh ubogati, bosh skufil v' svojo veliko fhkodo, koliko de si slab in nestanoviten.

Zhe imash bogato flushbo ali pridniga zhloveka v' flushbi, ali kaj drusiga prijetniga, tode tvoji dushi nevarniga, raji v'fimu slovo daj, ko v' nevarni perloshnosti shiveti; kakshino menjo bosh sa svojo dusho dal? Ni dusha vezh vredna ko vse? Dobro vesh, kai

pravi in sapové Jesuf: Zhe je zhlovek ali druga stvar tebi ljuba, ko desno oko, ko desna roka, isderi ga, odsekaj jo in versi od sebe; bolj je tebi ob to priti, ko vekomaj v' peklu goreti. Mat. 18, 9. Ne bodi neumno usmiljen; zhe te boli, naj! vender je bolji ko pogubljen biti. Ne rezi: Škerbnishti se bom varoval, ker Jesuf sapove: Versi od sebe. Ker ti pa Jesuf sapove, stori bersh; zhe bersh ne storish, potlej morebiti ne bosh. Zhe hitro ne ubogash, ti bodo prijasne besede, sapeljivo oko, smeh in druge šrupene sapeljivošti prijetni šrup v' serze vlivale; tvoja dusha in tvoje telo bota tistiga polna, greh ti bo dopadel, se ga ne bosh varoval, ga bosh ljubil, bosh ljubil svojo nefrezho, in gorje bo-
de tebi.

M o l i t e v.

O moj Bog! sposnam, de moja dusha je smiraj v' nevarnosti; povsod najde saderge savolj svoje in drugih slabosti. Moji dushi je silno hudo, ker ona ne vidi skritih nastav; ne verjame, de slabe perlosnosti so nevarne; ona ne vidi, pa velikokrat ne vidi, ker nozhe viditi; nozhe pa viditi, ker rada slabimu telesu pregleduje, s' katerim je sdrushena. Prezhudna je moja spazhenost! jest revni zhlovek sim sgolj skushnjava, vedna skushnjava, vender ishem skushnjav, in si jih škerbno nakopavam; moji padzi mi pri-

zhujejo, de sim slab, vender she ne verjamem, de sim slab. Usmiljeni Gospod! daj mi po Jesusu Kristusu obilnost gnade, de s' njo skrivne nastave sposnam, de se tih in vsih fkerbno in serzhno varujem, jih premagujem. O sveti Martinijan! prosi sa-me, de me duh nezhistosti ali druga skushnjava ne premaga; shelim in hozhem zhisto shiveti, de zhistiga Boga vshivam vekomaj. Amen.

XIV. dan fvezhana.

Sveti Valentin, mashnik in marternik.

Sveti Valentin, mashnik, marternik in zhudodelnik, je bil v' katoljski zerkvi smiraj v' veliki zhafti, pa se malo ve od njega; savolj tiga se more sa dobro vseti, kar so posnej od njega pisali. On je bil mashnik v' Rimu, in ondi je bil sa vero umorjen. Bil je poln usmiljenja do ubogih, pa veliko bolj do slepih malikovavzov, kterih je veliko h' katoljski zerkvi spreobernil. Šlepi neverniki so ga savolj tiga sovrashili, popadli, v' jezho vergli, ene dni potlej pred Klavdija, drugiga zesarja tiga imena, peljali in ga pred njim hudo satoshili, de osnanuje Jesusa, vsih bogov sovrashnika. Zesar Klavdi ni bil neusmiljeniga serza, in je poterpesljivo posluschal svetiga Va-

lentina, kteri je veliko govoril od svete vere Jesufove in od slepe vere malikovavzov. Po tim dolgim modrim govorjenji je zesar okoli stojezhim rekel: To je ref uzhen zhlovek! To govorjenje je raskazhilo nevernike, hudo se jim je sdelo, de ga zesar hvali, in so tudi svojo nevoljo skasali. Zesar se je ljudstva sbal, ker je bil prebojezhiga serza, in je svetiga Valentina svojimu slushabniku Asteriju v' oblast dal, rekozh: Obsodi ga, ali ispusti ga, kakor se ti prav sdi. Oblastnik Asteri vsame svetiga Valentina v' svojo hisho, de bi ga natanjko sprasbal. Kadar je sveti Valentin v' hisho prishel, je Jesusa profil mu pomagati, in tudi nevernikam rasvetljenje dati. Oblastnik ga je prav svesto poslusshal, potlej ga je vprashal: Menish ti, de tvoj Jesus samore ljudi rasvetliti? Sveti Valentin: Vse; Jesus je ljuzh vsih ljudi. Oblastnik mu rezhe: Šlepo hzher imam, zhe jo tvoj Jesus rasvetli, bom vanj veroval. Kmalo perpelja svojo slepo hzher pred svetiga Valentina; ta Jesusa sa njo profi, in ona je bersh spregledala. Asteri in domazhi osterme nad tem zhudesham, ponishno profijo svetiga Valentina jih v' veri uzhiti; vsi so bili od njega poduzheni in kersheni. Zesar Klavdi je to svedil, in is strahu pred ljudstvam je ukasal svetiga Valentina s' kolmi tlezhi, in Asterja in njegove domazhe umoriti. To je bilo v' letu 269 ali 270.

Nauk.

Dušna slepota je grošno škodljiva.

Šveti Valentin je Jesusa profil, de bi rasvetlil malikovavze, ker so v' slepoti shiveli. Marškteri kristjan je dušhne svetlobe potreben, akoli je še prejel svetlobo vere. Marškteri kristjan vidi malo, le po zhes, le tamno; se moti, in ne vidi prav hoditi po poti vezhniga svelizhanja. Dušhna slepota je silno škodljiva. Bog pa po preroku Davidu tako govori: „Hudobni se vedno motijo v' serzu; sato sim persegel: Ne pojdejo v' moj pokoj.“ Ps. 94, 11. Zhudna je slepota veliko kristjanov! oni posnajo, pa ne sposnajo Boga; verujejo vse rasodete resnize, pa ko v' megli, ker je njih vera mertva; vedo, pa premalo vedo svoje kershanške dolshnosti; posnajo grehe, pa premalo sposnajo hudobo greha; vedo, de je pokora potrebna, pa nikoli nozhejo praviga sapopadka od nje imeti; vedo, de morejo sveto shiveti, pa v' zhem je prava svetost, nozhejo rasumeti; njih shivljenje je mehko, prasno, nezhimerno, vender imajo mirno vest. Res je tedaj, kar David od njih pravi: Vedno se motijo v' serzu. Kam gredo te slepe dušhe? Ne morejo drugam iti, ko v' vezhno tamo. Job prizhuje: Oni so skoraj nalash od Boga odstopili, ker ga niso hotli posnati. Job 34, 27. Tedaj nimajo sgovora.

De ti, o kristjan! nekoliko vesh, kakshi-
na je dushna slepota, premisli telesno slepo-
to. Šlepimu zhloveku pokashi lepo blago, nizh
ga ne veseli; pokashi mu gerdo poshaft, nizh
se je ne boji. Pravi mu, kakshna de je ena
ali druga stvar, nizh prav te ne sastopi, ker
nima od nobene rezhi praviga sapopadka. Zhe
ima pred seboj bresen, vodo, ogenj, se nizh
ne boji, dokler notri ne pade. Ravno taki
so slepi na dushi; oni ne vedo, kako neisre-
zhenost lep je Štvarnik vsiga, in nimajo dopa-
denja nad njim; ne vedo, koliko je dusha
vredna, koliko so nebesa lepe, strashen pe-
kel. Vem, tudi pravizhni, dokler so na sve-
tu, od tiga ne morejo zhisti sapopadka imeti,
pa slepi na dushi ne vedo, kar drugi vedo.
Malo pomaga njim praviti od ljubesni do Bo-
ga, od notrajniga veselja zhiste dushbe, od le-
pote zhistosti, od dragote gnade boshje, od
ostudnosti smertniga greha; merslo poslusha-
jo in malo sastopijo. Nobena rezh jih ne
veseli, nobena ne vstrafshi, temuzh v' nevar-
nosti vezhniga pogubljenja mirno shive. Od
tih govori Kristuf: Oni s' ozhmi ne vidijo, s'
serzam ne sastopijo, in se ne spreobernejo.
Jan. 12, 40.

Dushna slepota je huji od telesne, ker
dushna slepota v' vezhno pogubljenje pelje. Tu-
di sato je huji, ker slepa dusha ne sposna svo-
je pogubne slepote, in ne sheli svetlobe. Šlep
na telesu ve, de ne vidi; slep na dushi misli
viditi, in ne ve kaj poboljšhati. Lih sato so

fariseji predersno Jesufa vprafhali: Šmo tudi mi slepi? Jan. 9, 40. Šlep na telesu rad uboga svojiga vojvoda, ker ve, de ga je potreben; slep na duſhi ne uboga, in ne verjame, ker miſli dobro viditi. Od tih pravi modri: Njih pot v' pogubljenje pelja, pa ta ſe jim prava ſdi. Prip. 14, 22. Šlep na telesu ſheli viditi, in bi ſi s' drago zeno ſdravilo ſvoje ſlepote kupil; ſlep na duſhi ne ſheli in nezhe viditi; zhe mu kdo s' nauki ozhi odpreti hozhe, je nevoljen, ne verjame, ſe togoti. Podoba tiga ſo bili Judje, kateri ſo rekli dobrotljivimu uzheniku Jesufu: Šamarijan ſi in hudizha imaſh.

Zhe ſpovednik ſlepimu greſhniku rezhe: Tvoje ſhivljenje je hudobno, tvoje dela ſo krivizhne, niſi ſadoſti ponuſhen, pred odveſo ſe moreſh poboljſhati; ne verjame in mermra, ravno ſato, ker ljubi ſvojo ſlepoto. Tudi Judje ſo menili pravizhno mermrati ſoper dobrotljiviga uzhenika Jesufa, ſato ſo mu rekli: „Ne rezhemo mi prav, de ſi Šamarijan, in de hudizha imaſh?“ Jan. 8, 48. O ſtraſhna ſlepota!

Od kod je duſhna ſlepota? Duſhna ſlepota je iſ greha ali iſ greſhniga ſhivljenja. Lakomnik ne poſna pravize, ker po dobizhku hrepeni; nezhiſtnik ſa malo ima velike grehe, ker ga gerda ljubesen do njih derſhi v' ſluſhnoſti; tako drugi greſhniki. Oni ſhele, de bi jim bilo perpuſheno in nedolſhno, kar hudobno ljubijo; in lih od tod je njih

flepota. Kristuf prizhuje: Luzh je prifhla na svet; ljudje so bolj tamo ljubili ko luzh, ker njih dela so hude. Jan. 9, 40. To se lahko sapopade; kdor ljubi greh, ne more ljubite refnize; kdor sovrashi greh, ta ljubi svetlobo. Kar se je godilo v' Egiptu, je podoba tiga. Kjer so bili Egipzbanje, je bila grosna tama; kjer so bili Judje, je bila lepa svetloba. Ravno tako sdaj; vsi kristjani, dobri in slabi imajo sonze pravize, Jesusa Kristusa, pa slabi ga nozhejo poslushati, dobri ga radi poslusajo. Šprideni kristjani si ne dajo dopovedati, de so norosti, rasujsdanje, mehko shivljenje in kar je takiga, greh, ker oni greslino ljubijo, kar se jim prepoveduje. Ref je, kar je Daniel govoril: Posheljenje do greha je serze spazhilo. Dan. 13, 36. Ljubi moj! zhe hozhesl prav viditi, ljubi in delaj dobro.

Greslna, terdovratna flepota je navadno od Boga s' sapushenjam poshtrafana. Jesuf prizhuje od tiga, ker je jokajozh nad terdovratnim Jerusalemam djat: Bodo rasdjali tebe in tvoje otroke v' tebi, ker nisl sposnalo zhafa boshjiga obiskanja. Luk. 19, 44. Narhuji shtrafinga je ta, ker greslnik f' flepoto udarjen ne vidi, se ne boji, je vesel v' svojih grehah. Lih od tih greslnikov pravi Šalomon: Hudobni mirno shive, kakor bi imeli dobre dela praviznih. Prid. 8, 14. Eni is tih so tolikanj slepi, de tudi sadnjo uro slepi ostanejo, in mirno v' grehah umerjo. To

je nar huji shtrafinga, pa vredna shtrafinga terdovratne flepote. Ljubi gresnik! vidish kako hudo je sanizhevati svetlobo, resnizo, gnado? Tedaj ubogaj Jesusa rekozhiga: Dokler imash luzh, hodi, de te tama ne obide: kdor v' tami hodi, ne ve, kam gre. Jan. 12, 35. Dokler te Bog klizhe in ti pomaga, hiti se poboljšhati, de ne bosh sapushen, in de v' svojih grehah ne umerjesh.

M o l i t e v.

O moj Bog! s' oblizhjam na semlji gorezhe profim, in vpijem k' tebi: Ne sapusti me! Moji grehi saflushijo fizer sapushenje in pogubljenje, vender profim, ne odtegni od mene svojiga svetiga Duha! Moja terdovratna dusha je vredna vezhne tame, pa ne vrazhuj ji po saflushenji. V' tebe klizhem, o Gospod! daj mi viditi, de te sposnam, in po tvojih sapovedih shivim. Vem, de fim hudih shtrafing vreden, vender nikar me f' flepoto ne shtrafaj. O Jesus! ti si luzh sveta, daj mi svetlobo, de v' smerti ne saspim. Ljuba pomozhniza Marija! profi Jesusa sa-me, de rasvetli mene ubogiga gresnika. Sveti Valentin! tudi ti profi Jesusa sa-me, de mi obilnost gnade da. Blagor meni, zhe ko otrok svetlobe shivim, kor bom po smerti vezhno luzh vshival. Amen.

XV. dan svezhana.

Sveti Abram škof.

Sveti Abram je bil rojen v' Širii. V' mladosti je bil rasvitoljen od gnade boshje, in je sa Jesusam s' svetim shivljenjam hodil; pa nje-mu ni bilo to sadosli; svetu se je popolnoma odpovedal, in v' pufhavo shel. Njegovo ojštro shivljenje v' pufhavi mu je hudo bolesen napravilo, pa Bog mu je sdravje dal. On vel hvaleshen Bogu sa sadobljeno sdravje, je dolgo mislil in premishljeval, kako bi mu samogel svojo hvaleshnost dopadljivishi skasati. Šklenil je med nevernike iti osnanovat Jesu-sa, jih spreoberniti ali pa shivljenje dati. Per gori Libanon je bila val polna slepih in ne-usmiljenih neverzov, tje je shel s' svojimi to-varshi. Ene dni je ostal v' eni hishi tiho v' molitvi; potlej je sazhel na glas psalme peti, in Boga hvaliti. Neverniki so po tem bersh sposnali, de so tovarshi in on kristjani, so vkup perderli, de bi vse pomorili. Nar prej so vrata sadelali, de bi vun ne mogli, potlej so hisho odkrili, in va-njo perst in kamnje metali, de bi jih shive sakopali. Sveti Abram in tovarshi so le molili, in niso kar hude besedize nevernikam rekli. Neverniki so se slo zhudilinad tim velikim poterpljenjam in so si med seboj eden drugimu djali: To so sveti moshje,

spuštimo jih. Ref so tako storili; pa še bolj se jim je zhudno sdalo, de so jim bili neisrezheni dobri in prijasni tudi potlej. Ravno takrat je prišel v' tisto val zesarjov flushabnik navadni davek terjat, pa oni reveshi niso imeli f' zhem plazhati. Šveti Abram je sa odlog profil, in obljubil sa vse plazhati; shel je v' svojo deshelo in per dobrih prijetlih sprofil obljubljeni denar; hitel je nasaj, in poshteno vse zesarjevimu flushabniku odrajal. Ta velika dobrota prejeta od zhloveka, kteriga so prej hotli vmoriti, je omogla neufmiljene nevernike, oni so ga radi poslušali, se spreobrnili, in tudi lepo zerkev so sidali sa ozhitno boshjo flushbo. Šveti Abram je bil vsiga tiga filno vesel, pa ker on ni bil maschnik, je tistim ljudem rekel: Ljubi moji! vi morete mashnika imeti, de vam boshjo flushbo opravlja in sakramente deli. Vsi so savpili: Ti bodi nash pastir! On permoran je maschnikovo shegnovanje prejel, in jih je tri leta skerbno vishal; potlej je drugimu maschniku te ovzhize isrozhil, ker je is ponishnosti sebe te velike flushbe nevredniga shetel, in je shel sopet v' pushavo,

Šveti Abram ni bil dolgo v' samoti pushen, ker je njegovo sosebna svetošt bila vsem ozhitna; svolili so ga sa shkofa mesta Kores v' Mesopotamii, kjer je v' starih zhasih patriarh Abraham prebival. Šveti Abram je nashel svoje ovzhize polne vrash in vsiga hudiga; vezh je hudiga preštati mogel od njih,

ko prej od nevernikov, vender s' poterpeshljivostjo, f' sgledam, in ukam je veliko per njih opravil. Vsi dobri so ga v' veliki zhaſti imeli, tudi zesar Teodosi, in mogozhni; pa on je bil smiraj ſtanoviten v' veliki ponishnoſti do ſmerti, in je ſhel v' nebefa prejet veliko plazhilo, ktero mu ne bo nikdar odvſeto.

Nauk.

Od odpuſhanja prejetiga raſſhaljenja.

Šveti Abram je reſnizhno bliſhniga ſa- volj Boga ljubil, ker je hudim ſovraſhnikom dobro delal. Odpuſhanje prejetiga raſſhaljenja, in dobrota do hudih ſovraſhnikov je ſnamnje dobre duſhe, ker je prizhevanje velike ljubezni; to veliko uſmiljenje je po ſgledu Jeſufa, kteri je is ſerza ſa ſvoje morivze profil. Taki ſo bili vsi: Joſhef je odpuſtil nevoſhljivim bratom, David je odpuſtil krivizh- nimu Šavlu, ſveti Štefan je profil ſa neuſmiljene Jude; tako drugi. Miloſt do hudih ſovraſhnikov ſadobi ſoſebno miloſt od Boga. Lih ſato je Jeſuf uzhil ſaupljivo moliti: „Odpuſti nam naſhe dolge, kakor mi odpuſhamo ſvojim dolſhnikom.“ Kdor nozhe odpuſtiti, ni odpuſhanja vreden, in ga ne bo doſegel. Poſluſhaj ſvarezhe beſede modriga: „Ti ſi me- ſo; ſovraſhiſh bliſhniga, vender odpuſhanja per Bogu iſheſh?“ Širah. 28, 5.

Bodi rasshaljenje veliko ali majhino, ali velikokrat ponovljeno, morešh odpusthati, ker vfigamogozhni to sapove. Zhe ne odpustish, karkoli dobriga delash, je sahtonj. Ali moli, ali posli se, ali bodi per sveti mashti, per svetim obhajilu, pomagaj ubogim, ali kar si bodi dobriga delaj; nizh ti ne pomaga, zhe ne odpustish. Poslushaj Jesusa: „Kadar svoj dar k' altarju pernešesh, in tam se spomnišh, de tvoj blishni kaj soper tebe ima; pusti ondi svoj dar pred altarjam, pojdi prej se spravit s' svojim blishnim, potlej pridi in ofraj svoj dar.“ Mat. 5, 23 — 24.

Odpusti in odpushaj smiraj, hitro, popolnoma, na vselej savolj Boga. Zhe ljubish le prijatle in dobrotnike, zhe odpustish sovrashniku is natornih urshahov; nobeniga plazhila ne bošh prejel; tudi neverniki, zolnarji, in greshniki lahko delajo ravno tako. Zhe odpustish le sato, ker se sovrashnika bojish; ker te prijatli nadleshno napravijo; ker si blishniga potreben, ali is drugih enakih urshahov: tvoje odpushanje ni nizh vredno, ker ni savolj Boga. Šveti pavel pravi: „Kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi.“ Kolof. 3, 13. Gospod Jesus nam odpusha is zhište ljubeshni do nashih dušh; nashhe odpushanje more ravno tako biti is zhište ljubeshni do njega.

Odpushaj is serza, in delaj dobro svojim sovrashnikam, Ti ne odpustish is serza,

zhe misliš ali praviš: Ne sovrashim ga, pa ljubiti ga tudi ne morem. Nepopolnoma odpušhanje ni Bogu prijetno. Tudi ni sadošči le prijasno govoriti s' sovrashnikom, zhe ga v' serzu ne ljubish, in mu nozhesh pomagati. Zhe nozhesh s' njim govoriti, lashnivo praviš: odpuštil sim mu; zhe s' njim prijasno govorish, pa v' serzu jeso ohranish, si hinaviz; zhe mu nozhesh v' potrebi pomagati, ako samoreš, je tvoja ljubesen prasna, je le v' besedah ne v' djanji. Šveti Janes pravi: „Otrozhizhi moji! ne ljubite le s' jesikam, ampak tudi v' djanji.“ I. Jan. 3, 18.

Pomagaj svojim sovrashnikom po keršanski ljubeshni, kolikor premoreš, in kolikor je njim v' prid. Ne rezi v' svojim serzu: Pozhakaj, ob perloshnosti ti bom povernil, kakor si saflushil. Ljubi moj! nikar ne rezi tako, temuzh: Pozhakaj, ob perloshnosti ti bom pokasal, de te resnizhno ljubim. Zhe sovrashniku pomagash, bošh premagal njegovo serze: ga bošh spreobernil. Šalomon prizhuje: „Dar utolashi nar huji serd.“ Prip. 21, 14. Kar dаш s' roko, spremi s' prijasno besedo. Lepa beseda in dober dar premagata tudi terdovratne serze. Daj hitro, kar samoreš dati, in bodi shalošten, zhe ne moreš sovrashniku pomagati. Ne ozhitaj mu od njega prejete krivize, tudi ne njemu storjene dobrote; ne vsemi nasaj s' besedo, kar s' roko dаш. Zhe delash tako, bošh nofil sharjavzo na njegovo glavo; grevalo ga bo, de

te je shalil, vtegne s'he tvoj nar bolji prijatelj biti, kakor govori sveti Pavel. Riml. 12, 20.

Porezhesh: Vse to je resnizhno in potrebno, tode filno teshko. Neumnesh! zhe je vse to resnizhno in potrebno, tedaj stori, desiravno je teshko. Velikokrat, pros'hen od prijatla, ali od mogozhniga, teshke rezhi delash; sakaj pa bi ne savolj Boga? Zhe nozhesh odpustiti, si enak hlapzu, kterim je Gospod serdito rekel: „Ti hudobni hlapec! ves dolg sim tebi odpustil, ker si me profil; sakaj se nisi ti usmilil svojiga sraven hlapza?“ Potlej je rekel svojim flushabnikom: „Versite ga v' jezho, is ktere ne pojde, dokler vfiga dolga ne poplazha.“ Pravizhna sodba! Hlapec je bil uslis'han od svojiga gospoda, on ni hotel uslis'hati svojiga sraven hlapza. Ravno tako bo l' teboj, zhe nozhesh sovrashnikom odpustiti. Jesuf pravi: „Ravno tako bo moj nebes'iski Ozhe vam storil, ako ne odpuстите svojimu blishnimu.“ Mat. 18, 23 — 35.

M o l i t e v.

O Jesuf, uzhenik krotkosti, ljubeshni, mirnosti, milosti in odpuš'henja! nizh vezh ne bom poslus'hal svojiga napuha, ampak le tebe, in bom po tvojim sgledu in po tvoji sapovedi odpuš'hal is serza, hitro, popolnoma in na vselej v'sim svojim sovrashnikom; tudi h'ozhem jim savolj tebe dobro sa hudo vrazhevat. Zhe premislim tvojo molitev na krishu

sa hude sovrashnike, kader so te v' smert-
nih britkostih preklinjali, mi presune serze.
Zhe premislim svoje velike grehe in tvoje
neskonzhno usmiljenje s' menojo, se morem
vdati in obljubiti enako usmiljenje s' svojimi
sovrashniki. O sveti Abram! sprosi mi od Je-
susa nepremagano krotkost, de po tvojim sgle-
du voljno vse preterpim, in popolnoma od-
puštim vsim svojim hudim sovrashnikom. Bla-
gor meni, zhe sim usmiljen, ker bom vezhno
milost prejel. Amen.

XVI. dan fvezhana.

Sveta Julijana, deviza in marterniza.

Sveta Julijana je bila rojena v' velikim me-
stu Nikomedii od bogatih pa hudobnih porod-
nikov. Nje ozhe je bil ajd in velik sovrash-
nik vsih kristjanov; nje mati je bila bres vse
vere. Dekle Julijana je s' rasvetljenjam gna-
de boshje sposnala, de nje starshi ne shive
prav; fkerbela je sposnati praviga Boga, stvar-
nika nebes in semlje, in njemu samimu slu-
shiti. V' mestu ni bilo malo kristjanov; ti so
poboshno, framoshljivo, mirno shiveli, in s'
svetim shivljenjam se lozhili od vsih drugih
ljudi. Julijana je po njih bogabojezhim shiv-
ljenji sposnala, de kristjani praviga Boga mo-

lijo; natihama je bila od njih v' katolijski veri poduzhena. Ona je v' sveti veri prav brumno in veselo shivela. Pa nje ozhe je kmalo nad njo sposnal, kar se je bilo sgodilo; hudo jo je strahoval, de bi jo malike moliti napravil, in ker ni mogel per nji nizh opraviti, jo je sam oblastniku v' roke dal. Sveta Julijana se ga ni nizh bala, temuzh serzhna in stanovitna je ostala. Ker tudi sodnik ni nizh mogel s' njo opraviti, jo je umoriti ukasal. To je bilo v' letu 290.

Nauk.

Vsa zhast nizh ne pomaga bres kershanskiga shivljenja.

Dobra dekliza Julijana je pravo vero Jesusovo is svetiga shivljenja brumnih kristjanov sposnala. Ona je mislila: Ref, to more biti prava svelizhanska vera, ktera dela ljudi framoshljive, ponishne, zhiste, pokorne, krotke, usmiljene. Ref je to, in blagor svetu, ako bi vfi po sveti veri shiveli. Sdaj je malo v' resnizi dobrih kristjanov, pa sami so tiga krivi, ne pa sveta vera Jesusova. Srezhna dekliza Julijana, ker ni shivela po slabih sgledih brumnih kristjanov, ampak po dobrih sgledih brumnih kristjanov.

Dober sgled ima veliko mozh. Sveto shivljenje je nauk in svarjenje. Dobro shivljenje uzhi, de samoremo po svetih boshjih

naukih shiveti, daje veselje do dobriga, daje serzhnost, in skoraj fili dobro shiveti. Sveto shivljenje dobrih tudi svari slabe kristjane, in druge, in jim k' Bogu pomaga. Neverniki, akolihi slo spazheni, so se spreobrazhali nar bolj savolj dobrih svetih sgledov prvih kristjanov. V' letu 400 je bil na Englandskim neki katoljski duhoven od nekiga nevernika v' hisho vset. Ta nevernik, imenovan Alban, je vidil tiga duhovna ponishniga, krotkiga, poterpeshljiviga, molitevniga, vsiga drugazhiga ko druge ljudi. Zhudil se je, in vprashal tiga nesnaniga zhloveka: Kakshine vere si ti, ker te v' vsih rezbeh drugazhniga vidim od drugih? Duhoven ga je lepo v' katoljski veri poduzhil, neverni Alban se je spreobernil, in potlej tudi sa vero umerl. Sgled je bolji ko nauk; zhe je shivljenje slabo, je nauk sahtonj; zhe je shivljenje sveto, je tudi nauk osdravljiv. Zhe uzhis prav, pa shivish slabo, ti bodo ljudje djali: Sdravnik! osdravi sebe. Zhe shivish prav, in uzhis sveto, tudi slabi ne bodo mogli tebi kaj so-
perniga govoriti; morebiti se bodo poboljsnali. Lih sato je sveti Pavel svojimu ljubimu Timoteju ognjeno perporozhil: „Bodi sgled vernim v' besedi in v' sadershanji.“ I. Tim. 4, 12.

Dober sgled je potreben in sapovedan. Vsaki more lepo shiveti, de svojo dusho svelizha, in de blishnimu v' nebesa pomaga. Ni sadosti le pred ljudmi dobro shiveti, kakor

hinavzi delajo, ali savolj hvale, kakor so fariseji delali; ampak more se per Bogu in per ljudeh sveto shiveti. Shivi tedaj sveto per Bogu in per ljudeh, de svojo dušho svelizhašh, de svojim bratam pomagash dobro shiveti, in de jih od hudiga vrazhujesh. Jesuf je to sapovedal rekozh: Naj sveti vashe shivljenje pred ljudmi, de vashe dobre dela vidijo zhasté Ozheta nebeshkiga. Mat. 5, 16. To sapoved ponovi sveti Peter: „Shiviti sveto med neverniki, de namesti hudiga govorjenja soper vas vashe dobre dela vidijo, in Boga zhašté.“ I. Pet. 2, 12. Vsaki je fizer dolshan svojimu blishnimu dober sgled dajati, pa sosebno predniki, kakor duhovni, oblastniki, starish. Ti morejo tako shiveti, de samorejo f' svetim Pavlam resnizhno rezhi: „Shivite po meni, kakor jest shivim po Jesufu.“ I. Kor. 4, 15. Otrozi so savolj majhniga uma sosebno potrebni dobriga sgleda svojih porodnikov. Neki zerkveni uzhenik pravi: Ne porodniki, ampak ubijavzi so, kateri svoje otroke pohujshajo.

Dolshan si jemati dober sgled drugih. Bodi smiraj lazhen vsiga dobriga, in posnemaj jih, kateri po sapovedih shivé. Premishljuj shivljenje uzhenika Jesufa, Marije, aposteljnov, marternikov in drugih svetnikov, de po njih shivish kolikor samoresh. Tudi sdaj v' tih spridenih zhash Bog ima nektere sveste flushabnike, shivi po njih. To sapove Jesuf po svojim aposteljnu svetim Pavlu, rekozh:

„Bratje! gledajte na tiste, kateri brumno shive.“
 Filip. 3, 17. Šonze ima svoje makeshe, do-
 bri imajo svoje slabosti; tedaj jemlji od njih,
 kar je po sapovedih, pa ne kar je soper sa-
 povedi. Tudi nad slabimi najdesih poduzhe-
 nje, ako je tvoje serze ravno in modro. Ni
 vse slabo, kar slabi delajo, tudi per njih vi-
 dish ali mirnost, ali usmiljenje, ali kaj drusi-
 ga dobriga; jemlji od njih, kar je dobriga.
 Zlo njih slabo shivljenje je tebi nauk, ako si
 moder. Vidish per njih marsktere slabosti ali
 pregrehe, tedaj varuj se jih; vidish njih fra-
 moto, slisish njih sanizhevanje; to je tebi
 v' nauk, de se tiga varujesh. Glej pa, de si
 pravizhen, in de ne bosh per drugih obsodil,
 kar per sebi isgovarjash; morebiti imash ti
 ravno tiste slabosti, pa se nozhesh sposnati.
 Misli vezhkrat: Ako bi drugi govorili, ali de-
 lali, kar jest govorim ali delam, bi se li me-
 ni prav sdelo? Š' tem bosh hitrej sebe spo-
 snal in poboljšhal. Ne sgovarjaj svojih gre-
 hov s' grehi drugih ljudi; ampak obsodi svoje
 slabe dela s' slabimi deli drugih. Zhe ne,
 nimash isgovora. Ref pravi sveti Pavel: Ni-
 mash sgovora, sakaj v' komur drugiga sodish
 v' tim sebe obsodish, ker ravno to delash, kar
 obsodish. Riml. 2, 1. Šovrashi hudo, naj bo
 kjer hozhe, in varuj se ga; ljubi dobro naj
 bo kjer hozhe, in delaj ga; tako bo tebi hudo
 in dobro v' nauk.

M o l i t e v.

O Gospod! tvoja flushabniza sveta Julijana je veliko pohujshanja v' mestu od rasujsdanijh nejevernikov in tudi od svojih porodnikov imela, vender se ni dala pohujshati; temuzh je le po dobrih krístjanih gledala, de bi po njih shivela, in tebi flushila. Jest sim med krístjani, veliko dobriga vidim per tvojih svestih flushabnikih, vender moje serze se ne unema, in ni v' njemu veselja do dobriga. Vidim flabe, in se rad nad njim pohujsham; vidim dobre, in se ne pobljsham; velikokrat se s' slabimi ljudmi sgovarjam, dobre ljudi pa sanizhujem. Ako bi ravno vsi shiveli flabo, nimam sgovora sa svoje grehe, ker imam shivljenje svetih pred ozhmi. O Jesus! daj mi gnado po izgledu svetnikov shiveti, ker so oni po tebi shiveli, de samorem na sodni dan obstati. Amen.

VII. dan svezhana.

Sveta Shkolaftika, deviza.

Sveta Shkolaftika je bila rojena v' mestu Norzii na Lashkim, okoli pet stó let po Jesusovim rojstvu. Ona je bila sestra svetiga Benedikta; pa ni bila sestra njegova le po mesu, temuzh

tudi po duhu, ker je po njem sveto shivela. Šveti Gregor, papes, od nje prizhuje, de je she v' mladosti, kadar so skufhnjave nar mozhnej, sanizhevala vse dobrote in sapeljivosti sveta, ker je bila posebno gnado od Boga prejela. Ona je popolnoma sebe Bogu v' dar dala, de bi sa Jesufam svesto hodila; shla je v' samoto bliso gore Kafino, na kateri je nje sveti brat Benedikt v' pokori shivel. Ondi je skerbela Bogu svesto flushiti v' drushbi svetih mladih deviz, ktere je uzhila v' svetošti in v' pokori shiveti.

Šveta Školasika in sveti Benedikt sta se enkrat v' letu obiskala, se pogovarjala od svetih rezhi, in eden drugimu serzhnost dajala Bogu svesto flushiti. Pergodilo se je ene dni pred smertjo svete Školasike, de jo je sveti Benedikt obiskal; zel dan se je s' njo od svetih rezhi pogovarjal. Kadar se je mrazhilo, je od nje slovo vsel, de bi shel nasaj v' klosh-ter, pa ona ga je lepo profila, rekozh: Bodi, ljubi bratez! tukaj, de se vso nozh pogovarjava od nebeshkiga kraljestva. Odgovoril ji je: Ljuba sestra! ne smem zhes nozh sunaj kloshtra ostati. Ona je le tishala, rekozh: Ostani, ostani, pa ni bila uslishana. Takrat je nagnila glavo, in Boga profila ubraniti mu domu iti. Hitro se je napravilo hudo vreme, bliskalo se in gromelo je strashno; tudi filni desh je shel, de je sveti Benedikt mogel ondi ostati, defilih nerad. Ona mu je rekla: Profila sim tebe, pa nisim bila uslishana, profila

sim Boga, in on me je bersh uflifhal, pojdi sdaj, zhe morefh. Vfo nozh fta se od nebeshkiga kraljestva pogovarjala, in she tukaj nekoliko nebeshkiga veselja vshivala. Kmalo potlej je sveta Shkolastika v' Gospodu saspala, in v' nebefa fhla. Sveti Benedikt je pokopal njeno sveto telo v' pokopalifhe, ki fi ga je prej sebi perpravil, v' katerim je potlej tudi njegovo truplo pozhivalo. Dokler fta bila shiva, fta bila s' veliko ljubesnijo sdrushena, njih trupla fta v' enim pokopalifhu pozhivale; njih svete dushe fte in bote vekomaj v' nebesih. O velika frezha!

Nauk.

Moli, in ljubi pravizo, in bosh uflifhati.

Sveta Shkolastika je is upanja usmiljeniga Boga profila, in je bila bersh uflifhana. Tudi mi bi bili uflifhani, in bi fosebne gnade od Boga sprofil, ako bi bili dobriga in gorzhiga ferza, ker prav opravljena molitev ima veliko mozh. Molitev ima veliko mozh, ker Bog je sapovedal moliti, in je obljubil dobro molitev uflifhevati. Od tiga prizhuje Kristus: „Profite; in se vam bo dalo.“ Luk. 11, 9. Te ljubesnive besede dajejo nam serzhnost k' molitvi; mi smo vfiga potrebni. Vfigamogozhni samore in hozhe nam pomagati, ako ga profimo; molimo tedaj in profimo, de doleshemo, kar potrebujemo. Jesus naf per-

ganja moliti rekozh: „Ako vi, ki ste hudobni, dobre darove dajete svojim otrokam, veliko raji bo nebeshki Ozhe dobriga duha dal tim, kateri njega profijo.“ Luk. 11, 13.

Ako hozhesh, o kristjan! uflishan biti, ljubi pravizo, sheli svetošt, ishi zhašti boshje, in svojiga svelizhanja. Neisrezhenno veliko dobriga so flushabniki boshji s' molitvijo sprofil. Mojsel je s' stanovitno molitvijo dosegel premaganje hudih sovrashnikov. II. Mojs. 17, 9 — 13. S' gorezho proshnjo je odvernili od ljudstva serd boshji. II. Mojs. 32, 4 — 14. Elija je prezhudne zhudeshe s' molitvijo od Boga sprofil; on je tudi nebo saperl, de ni bilo deshja, in nebo odperl, de je deshja dalo. III. Kralj 17. Tobija, mosh stanovitne molitve, je angela Rafaela osdravnika imel. Tob. 12, 12 — 14. Daniel je bil savolj molitve od hudobnih v' levnjak vershen, pa ravno savolj molitve od Boga v' levnjaku ohranjen. Dan. 6. Šveti Peter je bil is jezhe reshen, ker vsa zerkev je sa njega reshenje molila. Djan. ap. 12, 1 — 11. Kdo samore vse povedati, kar je molitev pravizhnih od Boga sprofila! Bodi s' Bogam sdrushen, in bosh od njega uflishan. David pravi: „Gospoda sim iskal, in on me je uflishal.“ Pf. 33, 5. Jesus je rekel svojim uzhenzam in nam: Ako bote v' meni ostali, bote profili, karkoli bote hotli, in se bo vam sgodilo. Jan. 15, 7. Šveti Jakob tudi prizhuje: Molitev pravizhniga ima veliko mozh. Jak. 5, 16.

Porezhesh: meni je tedaj sahtonj moliti, ker sim gresnik. Odgovorim: zhe si gresnik si bolj potreben molitve. Zolnar je bil gresnik, je shel v' tempelj, ponishno je molil, in opravizhen shel nasaj v' svojo hisho. Luk. 18, 14. Zhe si gresnik, moli stanovitno, posnemaj zolnarja v' ponishnosti, in bosh uflishan. Sapifano je: Molutev ponishniga predere oblake. Sirah. 36, 21. Marija Magdalena je bila ozhitna gresniza, je s' solsamu Jesusa profila, in je bila uflishana. Sveti Pavel daje vsm ferzhnost rekozh: „Perblishajmo se s' saupanjam sedeshu boshje milosti, de usmiljenje sadobimo.“ Hebr. 4, 16.

Zhe greh ljubish in se poboljšhati nozhesh, je tvoja molitev Bogu ostudna. Zhe si sovrashnik boshji, pa pokore sheljan, le moli saupljivo, Bog ne sanizhuje molitve shalostniga serza; zhe si pa sovrashnik boshji, in hozhesh v' tem ostati, kako bosh uflishan? Šalomon pravi: Kdor svoje ushesa od sapoved odverne, tiga molitev je gnosoba. Prip. 28, 9. Tako govori Bog po Isaii: Desiravno bote veliko molili, ne bote uflishani, ker so vashe roke polne grehov. Isa. 1, 15. Urshah tiga je ozhiten, ker ti bi profil Boga, ne de bi se spreobernil, ampak de bi zhasno frezho dosegel. Gresnik si, she bliso pogubljenja, poln skusbnjav in drugih dusnih nadlog, kako bosh uflishan, ako sa reshenje od vfiga tiga ne profish, temuzh le sa posvetne dobrote? Ti ne shelish pokore, in ne pro-

fišh Boga, de bi ti gnado spreobrnjenja dal; tedaj ga profiſh le sato, de bi od tebe odvernil lakoto, vojsko, bolesen, druge nadloge, in de bi te puſhal ſveta dobrote v' miru vſhivati. Šam lahko nizhemernost ſvoje molitve ſposnaſh. Zolnar je bil greſhnik; on ni profil ſrezhe, bogaſtva, ampak duha pokore in odpuſhanja, sato je bil uſliſhan; ti ravno tako profi, in tvoja molitev bo uſliſhana. Kralj Jeroboam je bil velik greſhnik; prerok ga je ſvaril, pa kralj ga ni poſluſhal, temuzh vsdignil roko in ukasal preroka prijeti: roka ſe mu je berſh uſuſhila. Kralj je profil preroka: Moli ſa-me, de bo moja roka ſopet sdrava. Ill. Kralj. 13. On ni profil, de bi ſe ſpokoriti ſamogel, ampak de bi sdravje doſegel. Zhe ti tako profiſh, je tvoja molitev nevredna. Ljubi moj! moli in profi, de gnado praviga ſpreobrnjenja ſadobiſh: profi s' ſolsami in ſtanovitno sato, in le tako upaj uſliſhan biti.

Zhe hozheſh prav moliti, premišluj. Premišluj bliſhno ſmert, pravizhno ſodbo, lepe nebefa, ſtraſhni pekel, miloſt in pravizo boſhjo, edinoſt in neumerjjozhnoſt ſvoje duſhe in ſvoje ſlabo ſhivljenje. Premišljevanje ti bo odpiralo in odperlo duſhne ozihi; boſh v' velikim ſtrahu in iſ ſerza molil. Premišljevanje ti bo v' ſerze vlivalo ſkerb in ogenj, in tvoja molitev bo reſnizhna, gorezha, ſtanovitna in uſliſhana. David prižhuje: V' premišljevanji ſe je ogenj vſhgal, moje ſerze ſe je v' meni vnelo. Pf. 58, 4.

M o l i t e v.

O moj Jezus! spoznam pred teboj svojo veliko mlazhnost in lenobo, is ktere fim malo in slabo molil. Jest fim revniſhi od bera- zha, ker niſim hotel per tebi iſkati miloſti, gnade in vſiga dobriga. Ti, vſigamogozhni in uſmiljeni Goſpod! mene perganjah moliti: fi mi tudi iſgled ſtanovitne molitve dal, pa jeſt prevſetni berazh niſim hotel is ſerza moliti, fim raji v' vſih duſhnih nadlogah ſhivel. Pro- fil fim ſizer is ſerza, de bi ſveta dobrote od tebe dobival, ali vidne nadloge od ſebe odga- njal, pa ne poboljſhanje in ſvelizhanje ſvo- je duſhe. Odpuſti mi to greſhno lenobo: ſa na- prej hozhem s' molitvijo tebe hvaliti in proſi- ti. O uſmiljeni Goſpod! daj mi ſvojiga duha; daj mi hude ſkuſhnjave premagovati, ſebe pod tvoje ſapovedi devati in ſveto ſhiveti. O ſveta ſhkolaſtika! ſproſi mi od Jeſufa duha molitve, de s' gorezho in ſtanovitno molitvijo vſe per- pomozhke k' ſvelizhanju ſadobim. Amen.

XVIII. dan ſvezhana.

ſveti ſimeon, ſhkof in marternik.

Sveti ſimeon, ali ſimōn je bil brat ſvelih apoſteljnov Jakoba manjſhiga in Judesha Ta-

deja. Ti trije bratje so bili sinovi Kleofa in Marije. Kleofa je bil brat svetiga Joshefa, in Marija je bila devizi Marii blishna shlahta. Šimeon, Jakob in Judesh Tadej so v' evangelji Jesufovi bratje imenovani, ker so bili nje-mu v' shlahti. Judam je bilo navadno tako govoriti. Šveti Šimeon je she v' sazhetku v' Jesufa veroval in sa njim hodil: bleso je bil tudi v' drushbi aposteljnov v' Jerusalemu, kadar so po obljudi Jesufovi svetiga Duha prejeli. Šveti Jakob, apostelj, je bil prvi shkof v' Jerusalemu, in šveti Šimeon je ostal per svojim švetim bratu v' pomozh. V' letu 62 po Jesufovim rojstvu je bil šveti Jakob od Judov neufmiljeno umorjen. Šveti Šimeon je bil sa njim sa shkofa tistiga mesta isvoljen, in on fi je veliko persadeval sa spreoburnjenje terdo-vratnih Judov.

Šhtir leta potlej je prishel Rimski vojvoda Zefi nad Jerusalem, ker so se bili Judje soper Rimljane spuntali. Šveti Šimon in verni so po sapovedi Jesufovi sbeshali, so shli zhes Jordan v' mesto Pela; ondi so bili do konzhanja nehvaleshniga Jerusalema; potlej so nasaj prishli, in v' njega podertijah prebiva-li, kakor so mogli.

Rimski zefarji, de bi se Judje ne punta-li, so na tanko preifskovali vso shlahto kralje-ve rodovine, de bi jo pokonzhali. Šveti Šimeon je dolgo zhasa skrit ostal, pa pod zefarjam Trajanam je bilo deshelnimu oblastni-

ku Atiku rezheno, de je rodovine Davida, in sraven tudi Jesufu v' shlahti. Atik, deshelni oblastnik v' Judeji je bersh ukasal svetiga Šimeona prijeti, in vezh dni ga je neusmiljeno martral. Šveti Šimeon je vse veselo preſtal, in vsaki ſe je nad njim zhudil, de mosh ſto in dvajſet let ſtar ſamore tolikanj bolezhin preſtati. Na ſadnje je oblastnik ukasal svetiga Šimeona krishati. Šimeon je to hudo ſmert ſa veliko zhaſt in ſrezho ſhtel, de s' tem poſtane podoben Jesufu, Odreſheniku. Njegova ſmert je bila 107 let po Jeſuſovim rojſtvu.

Nauk.

Boshji otrozi ſmo: moremo po tim shiveti.

Šveti Šimeon je bil kraljeve rodovine, brat dveh apoſteljnov, in tudi Jeſufu v' shlahti, pa vſa ta viſoka zhaſt bi mu ne bila nizh pomagala, ako bi ne bil bogabojezh. Bogata shlahta, velika ſluſhba ali kaj takiga ne daje ſafluſhenja, ampak le laſtne dobre dela ga dajejo. Šveti Matevsh piſhe, de enkrat, kadar je Jeſuf bil od velike mnoshize obdan, Marija njegova mati in ſinovi Kleofa, med kterimi je bil tudi ſveti Šimeon, ſo ſunaj hiſhe ſtali in ſheleli do Jeſufa priti. Eden je Jeſufu rekel: „Glej, tvoja mati in tvoji bratji ſunaj ſtoje, in tebe iſhejo.“ Jeſuf je odgovoril: „Kdo je moja mati, in kdo ſo moji bratji? Kdor ſtori voljo mojiga Ozheta, ta je moj brat

in moja mati.“ Joan. 12, 46 — 50. Jesuf je vselej perferzhno ljubil svojo mater in svojize, vender je tako govoril, de bi vedili, de kdor shivi po volji boshji, ta je njemu vshezh. Kdor ljubi Jesufa, ta je njemu shlahta; zhe ga bolj ljubi, blishej mu je, zhe ga ne ljubi, je delezh od njega. Jesuf sam je govoril: Vi ste moji prijatli, ako bote storili, kar vam sapovem. Jan. 15, 14. Kdor ga ljubi in uboga, ta je njegov prijatel.

Premisli, o kristjan! svojo po milosti boshji sadobljeno visokost. Ti si kar zhlovek podoba boshja, ali kakor pravi sveti Pavel: Boshji rod si. Djan. ap. 17, 28 — 29. Ti si she bolj povishan, kar kristjan, ker si otrok nebesnega Ozheta, ud Jesufa Kristusa, prebivalishe svetiga Dnha. Premisli, sopet ti rezhem, svojo visokost, ker is nesaflushene milosti boshje si otrok boshji. Ta srezha je vezhi od vseh drugih. Sato pravi sveti Janes: „Poglejte, kako veliko ljubesen nam je nebesni Ozhe skasal, de smo otrozi boshji imenovani; pa ne le imenovani, temuzh smo tudi res otrozi boshji.“ I. Jan. 3, 1. Tudi sveti Pavel govori od te sosebne milosti rekozh: „Sveti Duh nashimu duhu prizhuje, de smo otrozi boshji; sato tudi klizhemo k' Bogu: Abba, Ozhe.“ Riml. 8, 15 — 16. Bog nas je vsel sa svoje otroke, nas ljubi in hozhe, de bi bili verbi nebesnega kraljestva. O neisrezhena ljubesen boshja do nas!

Kristjan! tvoja nar vezhi dolshnost je ta,

shiveti ko otrok boshji. Otrozi višokiga stanu se lozhijo od drugih, se framujejo niskih opravkov in vfiga, kar bi jim bilo v' nezhaft pred ljudmi. Ti si otrok boshji, shivi sveto in varuj se vfiga, kar te gerdo ponisha. Jesus te je rešhil od flushnosti hudizhove, in te je postavil v' shtevilo boshjih otrok. Odpovej se tedaj hudobii in vſim greſhnim sheljam; shivi bogabojezhe in sveto. Šveti Pavel pravi: „Ši grehu odmerl, shivi Bogu v' Jesusu Kristusu.“ Riml. 9, 11. Ši otrok boshji, ſpolnuj ſapovedi ſvojiga Ozheta. Kdor ſvojiga Ozheta ali mater gerdo ſanizhuje, je vreden pekla: hujſhiga obſojenja bi bil ti vreden, ako bi ſanizheval ſapovedi ſvojiga vſigamogozhniga Ozheta.

Premiſli, zhe ſhiviſh ko otrok boshji. Veliko kristjanov je ſvojiga viſokiga imena ne vrednih; morebiti ſi ti eden tiſtih. Premiſli dobro, de ſe ne goluſaſh, ker ſmota bi bila pogubna. Šveti Pavel prižhuje: „Ktere Duh boshji vodi, ti ſo otrozi boshji.“ Riml. 8, 14. Duh boshji uzhí v' duhu in v' reſnizi Bogu flushiti: kdor po gerdim poſheljenji shivi, ne poſluſha Duha boshjiga. Zhe ſvetiga Duha poſluſhaſh, in ſi mu pokoren, kaſheſh, de ſi reſ otrok boshji; zhe pa ſhiviſh po poſheljenji meſa, ne poſluſhaſh ſvetiga Duha, niſi pravi otrok boshji. De ſpoſnaſh, zhe ſi, ali niſi otrok boshji, premiſli tedaj, zhe Duh boshji tebe vodi. Šveti Pavel ti bo pomagal ſpoſnati ſe, ker tako govori: „Šad ſvetiga Du-

ha je ljubesen, mir, poterpeshljivost, dobrota, pohlevshina, sdershanje, zhirstost. Dela mesa so nesramnost, nezhistost, sdrashbe, sovrashtvo, raspertija, nevoshljivost, poshreshnost in kar je takiga.“ Gal. 5, 19 — 24. Lepo te prosim, premisli dobro vsako besedo, de se sposnash in vesh, zhe shivish ali ne shivish, ko otrok boshji, de hitish popraviti, karkoli napzhniga v' sebi najdesih.

M o l i t e v.

Ozhe nebeski! jest tvoj nevredni otrok shalostno sposnam, de sim tvojo neskonzhno milost sanizheval, nehvalessen sim ti bil vse dni svojiga shivljenja; perdrusheval sim se sovrashtnikam tvoje zhasi; greshil sim velikokrat soper tebe; sato nisim vreden tvoj otrok se imenovati. Zhe premislim neisrezhene dobrote, ki si mi jih dodelil, sposnam, de si ref Ozhe vsiga usmiljenja; ako premislim svoje hude dela, morem sposnati svojo gerdo nehvalessnost. Vem, tvoje velike dobrote sim v' tvoje rasshaljenje obrazhal, vender prosim, ne savorisi me po mojim hudini saflushenji, in ne odtegni mi svoje milosti. Posihmal si bom slo persadeval po isgledu svetiga Simeona tebi svetlo in stanovitno slushiti, de tvojo milost hvallim vekomaj. Amen.

XIX. dan fvezhana.

Sveti Konrad.

Sveti Konrad je bil bogat gospod v' Lashkim mestu Piazenzi; bil je poshten in pravizhen, pa nesfrezha ga je she boljiga naredila. En dan je shel na lov v' hosto; ogenj si je napravil, de bi se grel, pa mozhen veter je ogenj sanesel, in ga hitro rasfhiril; ker obraniti ni samogel, je skrivaj v' mesto hitel; velika shkoda se je sgodila. Poshkodovani gospodarji so pertekli in tamkaj revniga zhloveka nashli, kteriga so sforjene shkode obdolshili, ga popadli in pred sodnika peljali: ta reveš se ni vedil prav odgovoriti, in zhes majhen zhal je bil k' smerti obsojen. Konrad je to svedil, tje shel in rekel: Ta zhlovek je nodolshen, in jest sim kriv: po nesfrezhi in zhes mojo voljo se je to sgodilo, vender hozhem vso shkodo poverniti. On je prodal vse svoje premoshenje, in vso shkodo poplazhal.

Konrad je bil bogat, pa hitro ubog; pottlej je sklenil svetu se odpovedati, in Bogu flushiti rekozh: „Sdaj nimam premoshenja na svetu, bom tedaj skerbel bogastvo v' nebesih vkup spravljati. Shel je v' Sizilijo, in bliso mesta Noata ostal, si je majhno hišhizo naredil: ondi je bil v' terpljenju, v' molitvi, v' pokori do smerti. Shivel je ojstro

po navadi svetih pufhavnikov; v' vsih dobrih delih je ostal stanoviten, in sveto je umerl v letu 1351.

Nauk.

Storjeno krivizo ali shkodo popraviti.

Sveti Konrad je zhes svojo voljo shkodo storil, pa se ni sgovarjal, temuzh pravizhno povernil. Veliko je premogel, in vse dal, de bi storjeno shkodo popravil; raji je bil ubog majhen zhas na svetu, ko krivizhen in bogat. Njegova praviza mu je od Boga sosebnost milost in gnado sprofila: obogatel je na dushi, in poln dobriga saflushenja je shel v' nebesko kraljestvo.

Krivizhnikov je veliko na svetu; ni mogozhe povedati vsih kriviz in golufij, vender ni skoraj slishati od povernjenja. Lakomnost rodi krivizo, sgovarja krivizo, in vbrani tudi sposnana krivizo popraviti. Na svetu je veliko pravizhnih golufnikov: pravizhni so v' svojih ozheb, krivizhni per Bogu. Eni, zhe so lih dolshni poverniti, se sgovarjajo ali odlashajo, in nikoli ne povernejo. Oni raji terpe shkodo na dushi, ko na premoshenji, potlej ob premoshenje in ob dusho pridejo. Ref je, kar modri govori: „Lakomnik ima tudi dusho na prodaj.“ Sirah. 10, 10. Grosna slepota in terdovratnost!

Ljubi moj! premisli, de pravizhni Bog sovrashi in prepove vso krivizo. Ne le krivize storiti, tudi krivize sheleti ne smesh, kakor sedma in deseta sapoved osnanujete. Zhe si krivizhen, obshaluj svoj greh in popravi krivizo. Šveti Pavel pravi: „Nobeden naj ne golufa svojiga blishniga, ker Bog je mashevaviz vse krivize.“ Kor. 4, 6. Sopet: „Ne tatje, ne odertniki, ne lakomniki ne bodo kraljestva boshjiga posedli.“ I. Kor. 6, 10. Tedaj ne bodi neumen, temuzh poverni bersh in popolnoma, zhe si komu krivizo storil. Premisli: Kakshino menjo bosh dal sa svojo dushe? Kaj ti bo blago v' vezhnosti pomagalo? Vse kraljestva sveta so nizh memo vrednosti tvoje edine neumerjozhe dushe. Ti bi dal veliko premoshenje sa sdravje svojiga telefisa: sakaj bi ne dal veliko premoshenja sa svelizhanje svoje dushe?

Terdno veruj, de ne sadobish odpushtanja, zhe ne povernesh. Šama nemogozhnost te sgovarja, zhe sraven imash voljo in skerb poverniti. Kolikorkoli bi bila tvoja shalost savoljo storjene krivize velika, bres povernjenja vender ne sadobish odpushtanja. Pokora je potrebna, ker si greshil, pa pokora bres povernjenja je lashnjiva. Šama pokora ni sadosti, samo povernjenje tudi ne. Ako te pe-zhe storjena kriviza, pa je ne popravis, shalujesh sahtonj; ako povernesh, pa ne shalujesh, je premalo. Prerok Ezechijel pravi: „Ako

hudobni poverne in se spokori, bo shivel, in ne bo umerl.“ Ezech. 33, 15.

Poverni hitro, ako samorefsh. Šveti uzhenik Tomash pravi: S' krivizo si greshtil, s' odlashtanjam dolshniga povernjenja greshtish. Zhe dalje povernjenje odlashtash, raji ga odlashtash; morebiti te bo smert prehitela, in ne bosh nikoli povernil. Morebiti bosh to butaro svojim naslednikom naloshil, in oni bodo to v' nemar pufhali. Ako bi ne samogel bersh poverniti, si saj persadevaj, kolikor samorefsh, hitro poverniti. Imej to dolshnost smiraj per ferzu, in hiti jo spraviti s' sebe. Zhe povernjenje odlashtash, in je tvoja nepremoshnost radovoljna, nifi nedolshen. Zhe ne moresh blishnimu poverniti, ker is lenobe nozhesh delati, ker obrazhujesh denar sa svoje kupzhije; zhe pijanzhevanje, ali poshbreshnost, ali napuh, ali kaj drugiga vse poshira, in sato ne povernesh; je tvoja nemoshnost radovoljna in nimash sgovora.

Poverni blishnimu po velikosti storjene krivize. Morebiti si storil blishnimu veliko krivizo bres vfiga svojiga dobizhka, ali s' majhnim dobizhkam, vender si dolshan vso storjeno krivizo popraviti. Zhe si, naproshten od prijatla, soper blishniga krivizhno prizheval bres vfiga svojiga dobizhka, je blishnimu vender kriviza storjena. Zhe si sa en kosarez vina v' kupzhii, ali v' drugih rezheh pomagat blishnimu golufati; zhe si odvseto drago blago sa majhno zeno prodal; zhe ukradeno blago te-

bi ni nizeh doneslo; ali zhe si bil kakorkoli drugazhi krivizhen, moresh poverniti svoji-mu blishnimu po velikosti storjene krivize.

Poverni komur je bila shkoda ali krivi-za storjena. Zhe si bil per zefarskih rezheh, ali opravih nesvest, poprashtaj, de svesh ka-ko in komu poverniti. Zhe si vkupil ukra-deno blago ali shivino, ne daj je nasaj tatu (tatovam), ampak tistimu, zhigar je. Zhe si sam kako krivizo storil, pravizhno poverni go-spodarju; ako je mertev, njegovimu nasledni-ku. Zhe ne moresh vediti kako, ali komu po-verniti, vprashaj, de svesh in pravizhno po-vernesh. Ne storil bi prav, ako bi dal sa sve-te mashe, ali ubogim, ali zerkvam, kar dru-gim gre. Ako hozhesht dati vbogajme, daj od svojiga, ne kar je drugih ljudi. Premisli besede, ki jih je Zahej pred Jesusam govoril: „Gospod! polovizo svojiga blaga dam ubogim; zhe sim pa koga ogolufal, povernem zhveter-no.“ Kar povernjenje sadeva, je velikokrat teshko rasfoditi, in teshko pravizhno pover-niti: ako zhiste resnize ne vesh, vprashaj uzhe-nike, in stori po njih modrim svetu; pa nar-varnishhi svet je ta: Bodi dobre vesti, in ni-kar nobenimu krivize ne stori.

M o l i t e v.

O Bog! sposnam pred teboj svoje lakom-ne in krivizhne shelje na svetu obogateti; te so mi branile sa nebesshko kraljestvo skerbeti,

in so me napravile svojimu blisnimu krivizo delati. Ref, korenina vfiga hudiga je lakomnost; ta me je nepokojniga delala, me je odvrazhala od tvoje slushbe, mersloto mi v' serze vlivala. Tak fim bil do sdaj, pa nifim vedil; pred ozhmi imel fim ubogiga uzhenika Jesusa, in slishal fim od njega: Blagor ubogim v' duhu; vender moje lakomne shelje niso pozhivale. O Jesus! odverni od mene vso lakomno ljubesen do sveta, de tebi samimu slushim. Šveti Konrad! sprofi mi gnado vso lakomnost premagovati, in sa nebeshko kraljestvo skerbeti, de posvetno sanizhujem, in grem po smerti nebeshke dobrote vshivat. Amen.

XX. dan svezhana.

Veliko svetih marternikov.

Katolijska zerkev danš obhaja spomin veliko serzhnih marternikov vmorjenih v' mestu Tiru. V' letu 304 je bilo hudo preganjanje zhes zerkev; vse jezhe v' mestu Tiru so bile s' kristjani tako napolnjene, de sa tatove ali druge hudodelnike ni bilo prestora. Zesariski oblastnik je pisal nevernimu zesarju Dioklezijanu, in vprashal, kaj storiti s' sapertimi kristjani? Zesar mu je odgovoril: Vse pomori, ako nozhejo nashih Bogov moliti. Oblastnik

je tedaj svojim flushabnikom bersh ukasal vse kristjane is vseh jezh perpeljati na dvor sodne bisbne, in je sapovedal vse neusmiljeno gajshlati. Kadar so bili vsi rastepeni in kervavi, jih vprasha: Hozhete bogove moliti ali umreti? Vsi so glasno odgovorili: Raji umreti, ko malike moliti! Oblastnik je takrat ukasal vse sveri v' dvor spuistiti, de bi kristjane rastergale; pa nobena se jih ni dotaknila. Neverniki, kterih je veliko gledat prishlo, so savpili: Velik je Bog kristjanov! Hvala od nevernikov pravimu Bogu dana je grosno pekla oblastnika; ukasal je med kristjane skrivaj nektere neverne hudodelnike pahniti: sveri so ko po sledu sa njimi shle, in med kristjani neverne hudodelnike rastergale; kar eniga niso shiviga pustile, kristjanu pa nobenimu niso nizh hudiga storile. Neverno ljudstvo je she bolj, ko prej, vsigamogozhniga Boga hvalilo, in veliko njih se jih je spreobernilo. Oblastnik od framote in jese ni vedil, kaj bi pozhel; je ukasal vse sveri v' njih jame ugnati, in da soldatam povelje vse kristjane posekati, de bi dopolnil sapoved neusmiljeniga neverniga zesarja Dioklezijana.

Nauk.

Od zhudeshov.

Zhudno je to, de neusmiljene sveri niso nizh hudiga kristjanam storile, nevernike pa

rastergale; vfigamogozhni Bog stori s' vsm, kar hozhe. Šveto pismo prizhuje, de je bil Daniel med lazhnimi levi shest dni bres vse shkode; sedel je med njimi ko pastir med ovzami. Dan. 14, 39. Dva medveda sta is gosda perletela na besedo preroko Eliseja, in rastergala dva in shtirideset hudobnih otrok, kateri so njega sanizhevali. IV. Kralj. 2, 23 — 24. Lev je umoril na poti eniga nepokorniga preroka, ker mu je bil Bog sapovedal. III. Kralj. 13, 24. Grosovitna riba je posherla Jona, in zhes tri dni ga je vergla is sebe shiviga na suho, ker ji je bil Gospod sapovedal. Jona 2, 1 — 12. Gospod Bog je Eliju rekel: „Krokarjam sim sapovedal tebe rediti. Krokarji so mu mefo in kruh donafhali.“ III. Kralj. 17, 4 — 6. Kaj se zhudish, de vfigamogozhni Bog zhudeshe dela? On je stvaril vse, in vse more biti njegovi volji pokorno.

Zhudne rezhi samorejo zhloveki in angeli delati, ker natorne rezhi imajo zhudno mozh; pa zhloveki in angeli ne samorejo zhes, ali soper natoro delati, kar bi hotli: postavim ne morejo sonza ali semlje vstaviti, bolnika s' svojo voljo osdraviti, merlizha oshiviti in kaj takiga, ker to preseshe mozh vsih stvari. Šam Bog samore prave zhudeshe delati, kakor David prizhuje, rekozh: „Hvaljen bodi Gospod Bog, kateri sam zhudeshe dela.“ Pf. 71, 18. Šveto pismo povsod prizhuje, de je Bog velike zhudeshe delal. Kdor

taji zhudeshe, ali zhudeshe svetiga pisma natorno isлага, je bres vere in praviga uma. Ni perpusheno tajiti ali natorno isglati zhudeshov od boshje besede poterjenih, pa tudi ni prav vse zhudeshe, de si niso skasani, slepo verjeti, ker to samore slo shkodljivo biti. Eni is gerdiga napuha sanizhujejo vse zhudeshe; drugi is slepe gorezhnosti vse verjamejo bres raslozhka. Pervi so hudobni, drugi so neumni.

Zhudesi so od Boga k' poterjenju rasedete vere, ali k' povikshanju njegove zhasli. Bog je dal oblast Mojsesu zhudeshe delati, de bi Israelzi verovali v' Boga vsigamogozhniga stvarnika nebes in semlje, in stanovitni ostali v' njegovi flushbi. Pravizhni in preroki so v' boshji mozhi zhudeshe delali, de bi odvrazhevali ljudi od hudobiye in prizhevali od praviga Boga. Jesus je velike zhudeshe delal, de bi vsi v' njega Odreshenika verovali, kakor je sam terdovratnim Judam rekel: „Ako nozhete mojim besedam verjeti, saj verjamite mojim zhudesham.“ Jan. 10, 38. Bog ne dela zhudeshov is nizhemernih urshahov, sato jih ni hotel delati pred kraljam Herodesham; tudi ne kadar so ga Judje skushali in zhudeshov iskali od njega. Marka 8, 12. Zhudesi preprizhajo uzhene in neuzhene, ker zhlovek ne samore toliko, ako ni Bog s' njim. Kako bi zhlovek samogel bolnika sgolj s' svojo voljo in besedo naglo osdraviti; slepimu pogled dati; merlizha oshiviti? Kadar Bog po

svojih prijetnih zhudeshe dela, prizhuje, de jih je poslal, in de resnizo govore. To je bilo potrebno, fizer bi bil vsak sapeljiviz lahko terdil: Mene je Bog poslal. Lih sato je Jesus Judam rekel: „Zhudeshe, ktere delam sami od sebe prizhujejo, de me je Ozhe poslal.“ Jan. 5, 36. Ravno tako so aposteljni lahko djali: „Zhudeshe, ktere delamo, sami od nas prizhujejo, de smo od vfigamogozhniga Jesusa poslani.“

Bog navadno zhudeshe dela le po dobrih k' povikshanju svoje zhasi. Bog je poshiljal svoje prijetle resnizo osnanovat, in je po njih zhudeshe delal, de bi svet preroben bil. Velikokrat je Jesus opominjal se lashnjivih prerokov varovati, in sraven je djali: Is njih del jih bote sposnali. Mat. 7, 15 — 16. To je rezheno tudi neumnesham sedajnih zhasov, kteri vsakimu lashniku verjamejo, ker so polni shkodljivih vrash. Ti drago kupujejo od golufnikov vrashne perpomozhke, de tozha ne pobije, de jih strela ne udari, de svedo shtevilke, ki bodo v' prihodno vsdignjene, in she vezh drugiga takiga. Zunjasti preroki hodi jo po samotnih krajih sapeljevati neumne ljudi; najdejo vero in denar per njih, potlej vse sapravijo po oshterijah. Smet in svershek od ljudi, pijanzi, vlazhugarji in golufniki niso od Boga poslani zhudeshe delati. Ti, ako bi samogli tozho, strelo, bolesen, strup in kaj takiga odganjati, bi ne bili reveshi in vlazhugarji. Ni bres greha takim slabim ljudem

verjeti, je tudi velik greh njim verjeti, ako grešne vrashe uzhé.

Vprašah: sakaj sdaj ni zhudeshov? Odgovorim: sdaj je malo zhudeshov, ker sdaj niso potrebni. Nevernikam so bili zhudeshi v' sazhetku potrebni, sdaj niso potrebni. Šveti Pavel pravi: „Jesiki (*ravno tako drugi zhudeshi*) niso v' snamnje vernim, temuzh nevernim.“ I. Kor. 14, 22. Sdaj tudi so vedni zhudeshi na nebu in na semlji, in osnanujejo vfigamogozhniga Boga. Porezhesh: bi ne bili tudi sdaj potrebni posebni zhudeshi sa spreobnjenje grešnikov? Zhudeshi tim niso potrebni, ker imajo rasodeto, poternjeno besedo boshjo; v' to naj verujejo, in po tej naj shive; zhe ne, so sami krivi svojiga pogubljenja. Kristuf pravi: Bogatin je profil Abrahama: Poshlji Lazarja mojim bratom, de se spokore, in ne pridejo v' to mesto terpljenja. Abram je odgovoril: Imajo Mojsefa in preroke, naj jih poslušajo. Luk. 17, 27 — 29. Ravno to je rezhenó slepim in terdovratnim grešnikom.

M o l i t e v.

O moj Bog! molim s' hvaleshnim ferzam tvoje rasodete in poterjene nauke. Tvoji nauki in tvoje sapovedi le v' svetost napeljujejo, in nas store vredne tvoje velike milosti. Tvoji nauki in tvoje sapovedi so sgolj svetost in zhístoš, ref morejo od tebe biti. Blagor

všimu svetu, ako bi vsi ljudje po tvojih naukih shivali. Desiravno oni niso poternjenja potrebni, ker so praviza in usmiljenje; vender savolj nashe slabosti si jih hotel s' velikimi zhudeshi poterjevati. Daj meni in všim pokorno dušho, de po tvoji sveti besedi shivimo in pridemo tebe zhudelnika vekomaj hvalit. Amen.

XXI. dan svezhana.

Sveti Peter Damijanov, škof.

Sveti Peter je bil rojen v' mestu Raveni na Laškim od katoliških staršev; on je bil sadnjorojen, in je bil zlo majhen, kadar so mu starši pomerli. Po njih smerti je bil v' hišo vset od eniga svojih bratov, pa per njem je bil flushnik, ne brat: svinje je mogel pasti, slabo oblazhilo je imel, malo kruha in veliko strahovanja. To oistro shivljenje mu je bilo nauk in sazhetik svetiga shivljenja. Drugi brat, imenovan Damijan, je bil ves dober in usmiljen; ta je Petra k' sebi vsel, s' njim ljubesnivo delal, in tudi ga v' sholo dal. Peter se je is hvaleshnosti do svojiga dobriga brata potlej Peter Damijanov imenoval. On se je v' sholi veselo, gorezhe in hitro uzhil, de je kmalo uzhenik drugih postal; hvaljen je bil

od vseh, in lahko je shivel. Vse te dobre te ga niso sapeljale, de bi mehko in visoko shivel, temuzh vedno je mislil nestanovitnemu svetu flovo dati, in bolj popolnoma Bogu flushiti. Zhedalje sveteji je bil, molil, se pokoril, ubogim pomagal, in kar je samogel, dobra storil. On je zhedalje bolj sapeljivosti sveta sposnaval, sato je v' kloster shel, kjer je shivel v' samoti, v' molitvi, v' ostri pokori. Njemu ni bilo sadoosti le sa svoje svelizhanje skerbeti, ampak skerbel je tudi sa svelizhanje drugih. Papeshtefan, IX. tiga imena, ga je v' Rim poklizal, ter namenil sa perviga Kardinala in shkofa mesta Ostje. Vsi dobri so bili tiga vesel, le on ne, in papesht ga je s' veliko ostriostjo v' to veliko zhasht permoral.

Šveti Peter je bil, ne le v' oblasti, tudi v' gorezhnosti, pravi naslednik svetih apostelnov; nevtruden je smiraj bil v' svetih opravkih, vedno je osnanaoval besedo boshjo; uzhil posebej nevedne, svaril greshtnike, in skerbel sa svelizhanje vseh stanov. On je vse to le ponishno in ljubesnivo s' velikim pridam vseh opravljal, ker je Boga in blishniga gorezhe ljubil. Nar teshejsht opravi katolishke zerkve so bili v' njegovih rokah; tudi so ga papesht poshiljali v' daljne shkofije velike rezhi poravnat, kar je on vse prav frezhno dokonzal. Sa plazhilo vseh tih dobrih del je on nadleshtno profil Aleksandra papeshta, II. tiga imena. de bi se smel svoji shkofii odpovedati, in sopet v' pushavo iti. Is sgolj ponishnosti in

is shelja do samote je sato gozrehe profil, in s' nadleshnimi profhnjami dosežel. Kadar je bil sopet v' klofhter prišel, je bila njegova ponishna dušha prav veselja; ondi je sveteji shivel, vender smiraj sa vso katoljško zerkev skerbel, in se neutrudeno k' smerti perpravljaj. Ker je sveto shivel, je tudi sveto umerl, osemdeset let star 22. tiga melza, v' letu 1072.

Nauk.

Od nizhémernosti svetá, od perpravljajanja v' vezhnost.

Šveti Peter Damijanov uzhi sanizhevati dobre sveta, ker so kratke, nestanovitne, sapeljive. On bi bil lahko na svetu frezhen, pa s' gnado boshjo je sposnal nizhemernost sveta, in je v' samoto hitel. Rimski papesha ga je na svitlobo postavil, in visoko povsdignil; on pa se je bal visokosti, in smiraj hrepenel po ljubi pufhavi, samoti in pokori, de bi se perpravljaj frezhno umreti. Njegova je bila ref prava modrost, in ta more biti modrost fleherniga kristjana. Vsfak ne more in ni dolshan v' pufhavo iti, pa vsfak se more varovati sveta sapeljivosti, more Boga isfcati, njemu samimu flushiti, de svojo dušho svelizha.

Ljubi moj! premisli, kaj sdaj imajo mogozhni, bogatini in drugi, ktere je svet frezhne imenoval, ako niso Bogu flushili? Vsa

njih mogozhnost, zhašt in veselje je minilo, njih mešo je prah, njih premoshenje drugi vshivajo, njih dušha od vsih posvetnih dobrot nizh nima. Ref, dušha ne more s' seboj vseti, kar je na svetu vshivala, ona nizh tiga ne potrebuje v' vezhnosti, ampak le dobrih del in gnade. Kakšna bo pa s' dušho, ktera je v' svet saljubljen? nesrezna bo vekomaj. O neumnesh! sakaj si pijan v' duhu? sakaj svojo vezhno srezho v' nemar pufhašh? Tedaj delaj, kar Jesuf sapove: Špravlaj si bogastvo v' nebesih, kteriga ti nobeden ne more odvseti. Mat. 6, 20.

Praviš: Vender je bilo njim dobro na svetu. Ref je bilo njim dobro, pa vsa njih srezha je minila, in ta jim v' vezhnosti ne pomaga. Šalomon pravi: „Vse, kar so moje ozhi sashelele, si nifim nizh odrekel, in vse hladnosti fim vshival, potlej fim nad vsem vidil nizhemernost in duha tesho. Prid. 2, 10 — 11. Vshivaj, o zhlovek! vse hladnosti sveta; imej le karkoli tvoje serze posheli, kaj ti bo vse to pomagalo? Poshlufhaj! En bogatin je veliko premoshenja imel, vesel je bil tiga, neumno ga ljubil in sam per sebi rekel: „Dušha moja! imash veliko blaga spravljeniga na veliko let, pozhivaj, jej, pij in bodi dobre volje.“ Bog mu je rekel: „Norez! she to nozh bo tvoja dušha od tebe tirjana; kar si pa vkup spraval, zhigavo bo? Tako gre zhloveku, pravi Kristuf, kteri ni v' Bogu bogat. Luk. 12, 16 — 21. Tedaj nifi srezhen, ker dosti imash,

ampak zhe si sdershljiv, ponishen, usmiljen, hvaleshen, bogabojezh.

Premisli, de na svetu vse hitro mine, vezhnost nikoli. Vse posvetne dobrote so prasna senza; hitreji preteko, ko zholn od mozhniga vetra gnan, hitreji ko prah pred mozno sapo; premisli svoje pretezhene leta, in tebi se bodo sdele, kakor prasne sanje; dobro in slabo hitro mine. Premisli vezhnost, in bosh lahko sposnal, de sedanje shivljenje proti vezhnosti je nizh, ali zlo malo. Naj bo tvoje shivljenje dolgo, kolikor si sam voshish; naj bo tvoja srezha stanovitna do smerti; vender vse to hitro pretezhe, vezhnost pa nikdar. Premisli tudi, de tvoje sedanje shivljenje, ako ravno kratko, ti bo saflushilo srezhno, ali nesrezhno vezhnost, is ktere nikdar ne pojdesh. Zhe imash veliko ali malo premoshenja, bosh drugim vse sapustil, svoje dobre ali hude dela bosh s' seboj vsel; ako v' smertnim grehu, umerjes, ti ne bo nikdar odpuhen; ako umerjes v' gnadi boshji, ta ti ne bo nikdar odvseta: vekomaj bosh v' peklu, ali vekomaj v' nebesih. Premisli dobro vse to, in delaj, kar sveti Pavel sapove: „S' straham in treptanjem si persadevaj sa svoje svelizhanje.“ Filip. 2, 12.

Sdaj misli, sheli, delaj in se varuj, kar bosh mislil, shelel in se bal sadnjo uro. Sadnjo uro bosh dushne ozhi odperl, bosh sposnal nizhemernost sveta in hudobo svojih grehov. Takrat bosh sposnal resnizo besedi sve-

tiga Pavla rekozhiga: „Kteri jokajo, naj bo-
jo, kakor bi ne jokali; kteri se veselé, kakor
bi se ne veselili; kteri kupujejo, kakor bi ne
imeli; kteri svet vshivajo, kakor bi ga ne vshi-
vali, sakaj podoba sveta prejde.“ I. Kor. 7,
30 — 31. Blagor tebi, zhe sdaj misliš, kar
bošh sadnjo uro, ker te svet ne bo nikdar
od Boga odvernili. Varuj se sdaj, kar te bo
sadjno uro peklo, in kar ti bo v' vezhnosti
škodovalo. Sdaj je prijetno svojim slabim
pozhutkam strezhi, in sladko po svoji volji shi-
veti; pa grešna sladnost je strup, ki ti bo
smertne teshave napravil. Ti se varuješ jesti
ali piti, kar tvojimu telesu škoduje; varuj se
škerbnishni, kar samore tvojo dušo nefrezh-
no storiti. Delaj sdaj, kar bošh ob sadnji uri
shelel imeti. Ob sadnji uri bošh shelel obil-
nost dobrih del, odpushtenje grehov, vezhno
svelizhanje, tedaj bodi lažhen, delaven do-
brih del; opusti grehe in grehov perloshno-
sti; spokori se rešnizhno; popravi blishnimu
storjeno krivizo; hitro poravnaj vse, in ne
odlašhaj v' prihodni zhaš, ker zhaš in gna-
da ni v' tvoji oblasti. Blagor tebi, zhe si tim
naukam pokoren!

M o l i t e v.

O Bog, kako velika je moja slepota! ti
si meni dobrotljivo dal neumerjozho dušo,
vse perpomozhke k' svelizhanju, uzhil si me
prav shiveti; vender jest kakor neumen otrok

sim skerbel le sa svet, svojo dušo pa v' nemar pufhal. Vem dobro, de vse, kar le mojemu slabimu telesu dopade, je prasno, vendar ne jenjam svoje škode ljubiti; bom tedaj ob sadnji uri enak berazhu, kterimu se sanja, de je velik gospod, in potlej se snajde v' poprejšnjih zunjah. Šlabeji od njega bom jest, ker greslna ljubesen do sveta me bo odlozila od tebe, in pahnila v' vezhne tame. O ljubi Ozhe! pomagaj mi dušne ozhi odpreti, de prav vidim; daj mi veselje do dobriga, de po dobrim hrepenim; daj mi mozh dobro delati, in stanovitno sa nebesnko kraljestvo skrbeti. Ljubi moj pomozhnik sveti Peter! prosi same Boga, de mi gnado daje sanizhevati, kar vidim, in ljubiti, kar ne vidim, de pridem vezhne dobrote vshivat. Amen.

XXII. dan svezhana.

Svetiga Petra stol v' Antiohii.

Osemnajsti dan profenza je bil spomin svetiga Petra stola v' Rimu, de bi bili vsi verni opominjani sposhtovati in ubogati nar vikshiga vidniga poglavarja katoljške zerkve. Danš zerkev obhaja spomin svetiga Petra stola v' Antiohii, ker je v' tim velikim mestu vero osnanoval, in tisto zerkev ali škofijo vishal,

preden je v' Rim shel. Šveti Peter ni le v' Jerusalemu in v' Judeji, ampak tudi v' drugih deshelah Jesufa osnanoval, on se ni bal ne terdovratnih Judov, ne neusmiljenih nevernikov; ampak serzhno je uzhil, de bi vsi sposnali in molili Jesufa, odreshenika sveta; ravno tako so delali drugi aposteljni. Hvalimo Jesufa, kateri je svetiga Petra postavil sa narvikshiga pastirja svoje zerkve; sahvalimo Jesufa, kateri je svetimu Petru in drugim aposteljniam dal uzhenost in serzhnost vero osnanovati, de bi bili vsi svelizhani. Nauki Jesufovi so po svetih aposteljnih tudi do nas prishli, in blagor nam, zhe po njih shivimo. De verni stanovitno ostanejo v' naukih svetih aposteljnov, in v' edinosti katoljshke zerkve, bo sdaj poduzhenje.

Nauk.

Katoljshka zerkev je od Boga zhudno postavljena in ohranjena.

Katoljshka zerkev, sidana na fundament aposteljnov in prerokov, ktere je sam Jesuf poglavitni vogalni kamen, je delo vsigamogozhnosti boshje. Zerkev je bila majhna v' sazhetku savoljo ponishniga shivljenja in saframovane smerti Jesufove, savolj majhniga fhtevila isvoljenih aposteljnov; sdaj je ona po vsem svetu rasprosterta. Od kod je to? Kdo je dal veri katoljshke zerkve rasti, in se pov-

sod rasfhirovati? To ni od drugod, kakor od Boga, to je delo njegove mozhhi.

Bog je fizer obljubil odrefhenika she v' sazhetku sveta bersh po pervim grehu, in to ljubesnivo obljubo je po prerokih velikokrat ponavljal, pa ta je bila neverzam malo snana. Judje so neumno mislili, de Mesija bo prishel s' veliko mozhjo jih reshit od vsih vidnih sovrashnikov. Kar je bilo prerokovano od zhasi Jesufove zerkve, so Judje sastopili od mogozhnosti njegoviga posvetniga kraljestva. Tudi Jesufovi uzhenzi so bili polni te terdne misli, preden so prejeli svetiga Duha. Sato so se med seboj prepirali, kdo smed njih bi bil prvi v' njegovim kraljestvu, in tudi po vstajenji so ga skerbno prashali: Gospod! bosh li ob tim zhasu kraljestvo Israelzam sopet postavil? Djan. apost. 1, 6. Odrefhenik je prishel po obljubah ob namenjenim zhasu, pa ves drugazhen, kakor so si ga Judje mislili. Jesus je rojen v' rastergani shtalizi od uboge matere; ubog je smiraj, kakor je sam rekel: Lifiže imajo jame, ptize imajo gnjesda: jesi nimam kam glave nasloniti. Luk. 9, 58. Jesus je res velike zhudeshe delal, pa njegova shpotljiva smert je vse ljudi pohujshala, tudi aposteljne. On je potlej od smerti vstal, pa njegovo vstajenje ni bilo vsmiozhitno, kakor je bila ozhitna njegova smert.

Jesus je postavil sa poslombo svoje zerkve, kar bi nar loshej spridene ljudi od vere odvrazhevalo, ponishnost, uboshtvo, sanizheva-

nje, pokorjenje, terpljenje, smert: vender zerkev se je hitro po vſim ſvetu raſſhirila, in ravno to prizhuje, de je Bog s' njo. Judje in neverzi ſo pred ſvojim ſpreobrnjenjam ſanizhevali Jeſufa in njegovo ſhpotljivo ſmert, kakor ſveti Pavel prizhuje, rekozh: „Mi oſnaujemo Jeſufa krishaniga; to je pa Judam pohujſhanje, in neverzam neſpamet.“ I. Kor. 1, 23. Tudi apoſteljni ſo bili ſlabi; nikdar niſo mogli verjeti, de bo Jeſuf umerl, ako ravno jim je velikokrat pravil. Sato jim je ſadnji vezher rekel: *Vſi ſe bote nad menoj pohujſhali.* Ref, vſi ſo ſe nad njim pohujſhali, in v' velikim malovernim ſtrahu bili ſavolj njegove ſmert. O prezhudna modroſt boſhja! Šhpotljiva ſmert Jeſuſova je veſ ſvet pohujſhala, potlej ſvet premagala. Ravno tiſti, ki ſo Jeſufa krishaniga ſanizhevali, ſo Jeſufa krishaniga molili, in ſa njegovo ime umerli. Zefarji, kralji in mogozhni ſo zerkev preganjali; potlej ſo vanjo priſhli, in Jeſuſu ſluſhili.

Tudi je potrebno premiſliti, kakſhni ſo bili apoſteljni. Jeſuf, kakor piſhe ſveti Pavel, je iſvolil, kar je bilo neſpametniga pred ſvetam, de je modre preuzhil, in kar je bilo ſlabiga pred ſvetam, de bi mogozhne premagal. I. Kor. 1, 27. Koliko je bilo apoſteljnov? Le dvanajſt. Koliko je bilo ſlepih, in ſpazhenih ljudi? Veliko milijonov; vender veſ ſvet je bil preuzhen in premagan od Jeſuſovih apoſteljnov. Šhe bolj ſe vidi boſhja mozh

per tim delu, ako se premisli, de so bili u-
zhenzi neuzheni, bojezhi, maloverni, preden
so bili s' gnado svetiga Duha napolnjeni. Kak-
shni so bili potlej? Oni so neprestrašeno
uzhili; niso se bali smote; nikolj ni bilo tre-
ba popraviti, kar so enkrat uzhili; vsaka bese-
da je bila zhišta resniza, naj bo is ušt perviga
ali sadnjiga aposteljna; povsod je bil enak na-
uk, pred ljudstvom ali mogozhnimi, pred ver-
nimi in sovrashniki.

Kakshno plazhilo so aposteljni sa svojo ve-
liko skerbo prejeti? Oni so plazhilo prejeti, ka-
korshniga jim je bil Jesus obljudil: „Ako so
mene sovrashili, bodo tudi vas sovrashili.“ Jan.
15, 20. Velikokrat so od Jesusa slisali, de
bodo sovrasheni, preganjani in umorjeni sa
vero. Aposteljni, is gorezhe ljubeshni do Boga
in do blishniga, niso pozhitka imeli, blishne
in daljne deshele so obhodili, de bi vse uzhili,
in spreobernili, pa sa toljkanj dobriga so ve-
liko hudiga prejemali. Terdovratni Judje in
neusmiljeni neverzi so sovrashili, preganjali,
in umorili svoje dobrotnike, in sraven mislili
dobro delati. To ni bilo aposteljniam nesnano;
oni so she poprej vedili britkosti, ktere jih
zhakajo po besedah njih uzhenika Jesusa: ven-
der so veselo hodili pred kralje in oblastnike,
so radi terpeli, in serzhno umerli sa prejete
nauke.

Boshja mozh she bolj ozhitna postane,
ako se premisli, kakshni so bili in so nauki
Jesufovi, ktere so aposteljni osnanovali. Nau-

ki Jesufovi so zhiſti, oſtri in ſpazheni natori ſoperni. Kterim ſo bili ti nauki oſnanjeni? Ti oſtri nauki ſo bili oſnanjeni meſenim Judam, in ſpridenim neverzam. Ti ſo imeli ſtare ſhege, dopadljive vrashe, v' kterih ſo bili rojeni; drugiga niſo vidili in ſliſhali: vender oni ſo hiteli v' katoljſhko zerkev, ſlaſti pa neverniki.

Krivoverzi ſo vſtajali ſoper katoljſhko zerkev, in prekanjeno ſkuſhali nje ſveto vero ſpazhiti; tudi mogozhni ſo ſi persadevali s' filo odvrazhevati verne od nje, pa niſo nize mogli ſoper njo. Judje ſo filno ſovraſhili Jeſufa, apoſteljne in verne: njih ſlepo in ſmertno ſovraſhtvo popiſuje djanje apoſteljnov, vender oni niſo nize opravili. Neverni zefarji ſo povſod in dolgo vero preganjali, in ſi jo pokonzhati ſlo persadevali, vender zerkev je ſtanovitna oſtala. Vernih je bilo pomorjenih bres ſhtečila, pa vender jih je bilo zhedalje vezh. Padale ſo kraljeſtva, hude vojske ſo bile, zhudne ſpremenjenja ſo ſe godile po ſvetu; preteklo je ſhe 1831 let: pa zerkev Jeſufova je ſhe ſmiraj, kar je bila v' ſazhetku, in bo tudi oſtala do konza ſveta, kakor je Jeſuf obljudil: „Bom s' vami do konzhanja ſveta.“ Mat, 28, 20. Tudi: „Peklenſke vrata ne bodo nje premagale.“ Mat. 16, 18.

Kriſtjan moj! moli tedaj vſigamogozhnoſt boſhjo, in hvali Jeſufa poglavarja zerkve, kteri jo je prezhudno poſtavit in ohranil. Sahvali ga, ker te je va-njo poklizal, kjer pod uſmilje-

nim vishanjam Rimskiga papesha, shkofov in duhovnov vshivash v' miru svete nauke, svete sakramente in vse dobrote, ktere je Jesus s' svojo sveto kervjo saflushil. Bodi pokoren katoljshki zerkvi; bodi stanoviten v' edinosti njenih svetih naukov; shivi po njih, de pride sh v' nebes hko kraljestvo.

M o l i t e v.

O Jesus! ti si me is fosebne, nesaf lushedne milosti v' svojo zerkev postavil, de bi v' nji sdravo pas ho svetih naukov in vse perpomozbke k' svelizhanju imel; moja frezha je neisrezhen o velika, ker bres vsiga persadevanja prejemam zhis te nauke; se ne morem smotiti, ako zerkev poslus ham: pa jest sim bil do sdaj tebi in tvoji zerkvi nehvalesh en; tebi in tvoji zerkvi nepokoren. Šveti Peter in aposteljni so neisrezhen o terpeli, in tudi umerli sa sveto vero, njih namestniki neprenehama uzhe, opominjajo in svaré; vender jest neumna ovzhiza sim jim malo pokoren. Ljubi Gospod! odpusti mi, pomagaj mi s' svojo gnado, ne le ohraniti zhis te nauke svoje matere katoljshke zerkve, ampak tudi prav skerbno po njih shiveti, de v' zhas tito zerkev nebes hko pridem. Amen.

XXIII. dan fvezhana.

Sveta Marjeta is Kortone.

Sveta Marjeta, imenovana Kortonka, ker je v' tistim mestu dolgo shivela in tudi umerla, je bila rojena v' Lavijanuu na Toshkanskim okoli 1245. Njeni starshi so bili ubogi pa poshteni. Kadar je bila Marjeta sedem let stara, ji je mati umerla. Ona ni rada svojiga ozheta ubogala, ga je shalila in tudi sanizhevala; per slabih deklizhih je bila rada, in od njih se je hitro vfiga hudiga nauzhila, in to slabo seme je hitro greslni sad obrodilo. Mladenzhi so jo salasovali, bila je bres strahu, nevarnost se ni bala; padla je lahko v' nastave, ker je imela sprideno serze. Marjeta je bila velikokrat od ozheta svarjena, pa se ni dala od hudiga shivljenja odverniti. Snanje je storila s' mladenzham visokiga stanu, sapustila je svoj dom in shla s' njim v' mesto Montpulzjan, kjer je devet let per njem greslno shivela; shpot je bila svoje shlahte, in pohujshanje vfiga mesta. Ni bilo skoraj vezh upanja sa njeno poboljshanje, pa Bog ji je ozhi s' straslnno pergodbo odperl. Nje ljubi mladenezh je shel en dan is mesta, pa sunaj mesta so ga drugi mladenzhi, morebiti savolj nesramne Marjete, neusmiljeno ubili, v' jamo vergli, pa s' perstjo in hosto sakrili. Mar-

jetin kushkek je bil s' njim shel, sdej pride
vel shalofsten nasaj; to jo je grosno skerbelo,
fosebno ker vidi, de mladenzha ni: tretji dan
ga gre iskat, kushkek gre s' njo in obftane,
kjer je mladenezh sakopan bil; ona rasmezhe
hosto in ga vidi mertviga, ranjeniga, zher-
viviga, smerdljiviga. Kakor od strelje udar-
jena se je prestrashila in omedlela; potlej pre-
mishljuje njegovo ostudno truplo, do kteriga
je devet lét tolikanj gerdiga dopadajenja ime-
la, in she bolj premishljuje nesrezho njegove
dushe, in savpije: *Kje je pa tvoja du-
sha!* In na to vprashanje si ni upala odgo-
voriti, ker ta odgovor je bil le pravizhnimu
sodniku snan, ki je njeniga sapeljivza sodil. Is-
tiga sposna nestanovitnost in ostudnost greslni-
ga veselja in svojo veliko nespamet, dusko
dajati v' peklenške martre savolj svojiga hudi-
ga posheljenja. S' pomozhjo gnade boshje
obshaluje svoje greslno shivljenje, in terdno
sklene drugazhi shiveti.

Marjeta is tiga dobriga namena gre is
mesta Montpulzjana, in pride nasaj v' Lavi-
jan k' ozhetu; klezhe ga profi odpustiti ji, in
jo v' hisho vseti, pa njene solse niso nizh spro-
file. Shalofina je shla prozh, ker ni milosti
dosegla. Ene dni potlej je shla v' zerkev in
je verno ljudstvo s' vervijo okoli vratu klezhe
profila, ji dano pohujshanje odpustiti. Njena
ozhitna ponishnost je bila vse hvale vredna,
vender je hudo rasferdila vso shlahto, in so
jo is tistiga kraja spodili. Marjeta od vsih sa-

pufhena in savershena je bila možno sku-
 fhana se podati v' poprejšno shivljenje, pa
 boshja gnada jo je podpirala, in ji dala to
 skufhnjavo frezhno premagati. Vsdignila se
 je in fhla v' mestu Kortona, kjer je bila od
 usmiljene gospé v' hišo vseta: tamkaj si je
 svolila dobriga spovednika, in rada ga je ubo-
 gala. Tri leta potlej je fhla v' Klofhter, ka-
 kor je smiraj shelela, in vezhkrat profila.
 Marjeta she v' sazhetku svojiga spreobrnje-
 nja je svetu in vřim greham slovo dala, in se
 be ořtro pokorila. Ljubesen do Boga je zhe
 dalje bolj rařla v' njenim řerzu, in je popol-
 nama pregnala vřo greřhno ljubesen do řve-
 ta; řama je nar raji bila, de bi loshej pre-
 miřhljevala; řebe je vedno pokorila, se pořti-
 la, na tleh leřhala; zeľe nozhi je vzhari kle-
 zhe jokala pred podobo krishaniga Jesufa.
 Ona je řveto řovrashila řvoje řlabo telo; neř-
 rezhenó je bila řesna na řvoje obľizhje, ktero
 je bilo řhe v' velikim pokorjenji řepo; řhele-
 la je vřim biti ořtudna, ker je prej ľjudem do-
 padla: ona bi bila ř' řvojim řelesam řhe bolj
 neusmiljena, ako bi ji řjeni modri řpovednik
 ne bil branil. Laľko se ve, de je řveta Mar-
 jeta řavolj pretezheniga greřbniga shivljenja
 dolgo zhara hude skufhnjave imela, pa vře
 nadľeshne skufhnjave je řrezhno premagova-
 la. Ona ni le řavolj řvojih grehov smiraj řha-
 lořtna bila, ampak tudi je bila řhalořtna řavolj
 vřih grehov drugih ľjudi, in je vedno řķerbe-
 la řapeljane duřhe na varno pot pokore per-

praviti. Pet in dvajset let je bila stara, kadar je grehu slovo dala; tri in dvajset let je v' oltari pokori shivela; osem in štirideset let stara je umerla. Minihi svetiga Franziska so nje truplo s' zhašjo pokopali: do donashniga dne je njeno truplo nestrohljivo ostala. Bog je po nji velike zhudeshe delal, de bi vsm ljudem prizheval, koliko mu resnizhna pokora dopade.

Nauk.

Od pokore ali spreobrnjenja.

O frezhna sveta Marjeta, ktero je Bog is velikiga usmiljenja od hudobniga shivljenja odvern'il! Ona je poprej hitela v' pogubljenje; sdaj pa je in bo vekomaj v' nebesih. O frezhna pokora, ktera vsame dusho is hudizhove oblasti! Veliko mladenzhov in deklizhov posnema Marjeto v' grehih, pa ne posnema svete Marjete v' pokori. Ti od greshe ne ljubeshni sapeljani lahko greshe! grehi bolj oslabé she pokasheno natoro, in ta brani se poboljšhati; sapeljane dushe se bojé spovednikov po sapovedi pravizhnih, najemnikov ishejo, in jih najdejo; so potlej mirne vesti, zhe lih bres poboljšhanja spovedi opravljajo. Šlepi greshniki nimajo in nozhejo imeti praviga sapopadka od kershanskiga shivljenja, od hudiga, od dobriga, od opravizhenja; sato ne sposnajo svojih grehov; radi ver-

jamejo slabim, so lahko sapeljani, ker shelé sapeljani biti. Takim radovoljno sapeljanim dušham Bog perpušha saderge, kakor David prizhuje, ker so jih vredne. Pf. 10, 17. Kristjan moj! bres reſnizhniga spreobernjenja ſo ſpovedi ſlabe, in ni odpušhanja grehov. Šveti Janes kerſtnik je Judam rekel: „Kdo je vam pokasal prihodni jesi oditi? Delajte tedaj vredni ſad pokore.“ Luk. 3, 8. Veliko Judov ſo ſvoje grehe ozhitno ſposnali, sheleli ſe ſpokoriti, prejeli kerſt pokore; vender jih vſe to ni moglo pred pravizhno jeso boſhjo reſhiti, ampak le vredni ſad pokore. Vpraſhaſh: Kakſhin more biti vredni ſad pokore? Šveti Janes odgovori: Ravne ſtori pota Goſpodove do ſvojiga ſerza s' mozhnimi ſheljami, de bi vſe popravil, kar je greh raſdjali; gora tvojiga napuha naj bo ponishana; globoka dolina tvojiga prasniga ſhivljenja naj bo s' dobrimi deli napolnjena; vſe krivo tvojiga ſvigtiga in hinavſkiga ſerza naj bode ſravnano: in le tako boſh vidil ſvelizhanje boſhje; le tako boſh ſvelizhan. Luk. 3, 4 — 6. Ako ho- zheſh delati vredni ſad pokore, poſnemaj ſveto Marjeto.

Šovraſhi vſe grehe ſavolj Boga. Šovraſh- tvo greha je nar potrebnišhi; bres tiga ſe ne moreſh poboljšhati, in tudi ne ſadobiti uſmi- ljenja. Kako boſh grehe opuſtil, ako grehov ne ſovraſhiſh? Kako boſh doſegel miłoſt, zhe ljubišh, kar Bog ſovraſhi? Zhe ſdaj ne ſha- lujeſh zheſ grehe, boſh ſhaloval vekomaj.

Tvoja dušha more biti polna velike bolezhine, britkosti in pezhenja, ker je s' grehi Boga rasshalila. Kaj pomaga rezhi: Meni so shal vfi moji grehi, zhe te ne grevajo? Tudi ni sadoſti nekaj shaloſti kasati, ker prerok Joel v' Gospodovim imenu vſim greſhnikam sapove: „Rastergajte ſvoje ſerze, ne ſvojiga oblazhila.“ Joel. 2, 13. Šovraſhi in obshaluj vſe grehe is ljubesni do Boga. Zhe ſi ſvojih grehov shaloſten, ker ſo ti ſhkodljivi, ker ſo ti ſhkodo, framoto, ſanizhevanje ali kaj takiga nokopali, pa ne is ljubesni do Boga; je tvoja shaloſt natorna, in ti ne ſadobi odpuſhanja. Poſnemaj Davida, kateri je bil truden od sdihovanja, nikoli ni pokoja imel, in vſe koſti ſo v' njem trepetale, ker je bil ſoper Boga greſhil. Poſnemaj ſveto Marjeto, ktera, ranjena v' ſerze s' puſhizo ljubesni boſhje, je vedno ſvoje grehe milo obshalovalo. Ljubi Boga, in is ljubesni do njega shaluj, de miloſt ſadobiſh, ker pravi ſveti Peter: „Ljubesen pokrije grehe.“ I. Petr. 4, 8.

Opuſti hude perloſhnoſti. To je od Boga ſapovedano; bres tiga ni v' tebi prave ſhaloſti, ni poboljſhanja, ni odpuſhanja. Šveti Janes kerſtnik je rekel nezhiſtimu Herodeſhu: „Tebi ni perpuſheno ſheno ſvojiga brata per ſebi imeti.“ Marka 6, 18. To je rezhenno od vſih greſhnih perloſhnoſt. Naj ti bo ſtvar, ktera ti v' greh flushi, ljuba in tudi potrebna, verſi jo od ſebe ali beſhi pred njo, de ſvoje edine duſhe ne pogubiſh. Zhe

nozhefh tiga ftoriti, fo tvoje fpovedi flabe, odvesa nevredna, grevenga hinavfka, volja ne vezh grefhiti lashnjiva. Zhe se ti sgovarjafh: Ni lahko — ni mogozhe — kaj bodo ljudje rekli — meni je to fhkodljivo; ravno to rasodeva tvojo pizhlo shaloft zhes grehe, in mehko voljo se poboljshati. Vem, de je vzhafi teshko ali neperloshno, pa vprafhaj modriga fpovednika, in ftori po njegovim modrim svétu, pa ne poslufhaj svojiga hudiga posheljenja. Zhe ti je lozhiti se od hudiga britko, ravno to prizhuje od tvoje nevarne ljubeshni do greha, in de se morefh s' vfo ferzhnostjo njegove perloshnosti varovati. Šveta Marjeta je s' gnado boshjo svojo veliko nevarnost fpesnala, hitro je sbeshala is tiftiga mefla, in je fhla v' Kortono, de bi ondi bres vfh smotnjav v' pokori shivela. Beshi tudi ti pred sapeljivo perloshnostjo, de svojo dufho ohranish.

Ozhitno fpesnaj svoje grehe, zhe si ozhitno grefhil. Terdovratni Judje fo vedili to dolshnost in fo se ozhitno svojih grehov obtofhili. Marka 1, 5. Zerkev je tudi sapovedala ozhitno pokoro sa ozhitne grehe. Šveta Marjeta je pred svojim ozhetam, pred ljudftvam in ob vsaki perloshnosti svoje grefhno shivljenje s' folsami fpesnala. Nikar pa ne misli, de bi mogel pred ljudmi vfh svojih grehov, kakor pred fpovednikam, se fpovedati, ker bi to lahko pohujshljivo bilo; temuzh sadofi je fpesnati svoje flabo shivljenje, se po-

nishati ob zhasu sanizhevanja, ozhitno dobre dela dopernafhati, ali kaj drusiga takiga storiti, kakor prava modrost uzhi. Ne isgovarjaj se: „Kaj bodo ljudje rekli?“ Ljudje bodo govorili od tebe po svojim sapopadku: dobri bodo Boga hvalili savolj tvojiga spreobrnjenja, hudobni bodo tebe sanizhevali, kakor so sanizhevali sveto Marjeto; pa ti delaj, kar ona, in nikdar ti ne bo shal. Zhe, akolihi ozhitni gresnik, se nozhesh ponishevati, skrivash svoje sapovedane dobre dela, se framujesh opravljati nalosheno pokorjenje, zhe lepotizhish svoje gresno telo, shivish ozhitno po navadi napuhnjenih ljudi; le verjemi, de v' tebi ni duha pokore, in de nifi spreobrnjen.

Bodi stanoviten v' dobrim. Kaj ti pomaga grehe obshalovati, ako jih ponavljash? Kaj bolniku pomaga se osdraviti, ako sopet sboli? Bodi tedaj stanoviten na Gospodovi poti, ker ravno to prizhuje, de je tvoje spreobrnjenje delo boshje gnade. Ako si v' dobrim nestanoviten, malo upaj v' svojo pokoro. Zhe gresnish po sadobljenim odpushtanji, so tvoji grehi hudobnishi in nevarnishi. Sveti Peter pravi: „Boljshi bi ti bilo poti pravize ne sposnati, kakor po sposnanji od nje odstopiti.“ II. Pet. 2, 21. Jesus, pravijo si. Ozhaki, je veliko bolnikov osdravil, pa nobeniga dvakrat. To je tebi v' nauk, de si varren, in de ne gresnish. Tudi potlej morebiti sadobish odpushtanje, morebiti pa ne; sato

bodi stanoviten v' dobrim. Sveta Marjeta je bila tri in dvajset let v' pokori stanovitna; posnemaj jo. Bolje je tebi v' ožstri pokori biti do smerti, ko v' peklu terpeti vekomaj. De stanoviten ostanesh, premislihuj smert, sodbo, nebesa, pekel; moli rad is serza; greha perloshnost se skerbno varuj; bodi smiraj ponishen in v' boshjim strahu, hodi rad k' spovedi; shtrafuj vedno svoje greslino telo; sosebno si persadevaj premagovati svojo poglavitno slabost, savolj ktere si nar vezh Boga shalil.

M o l i t e v.

O usmiljeni Ozhe nebesliski! jest tvoja revna in nesvesta stvar pred teboj klezhim, v' duhu ponishnosti sposnam svojo hudobo, in prosim mi usmiljeno odpustiti. Sapustil sim tebe Gospoda shivljenja in svelizhanja, de bi shivel po svoji hudi volji; s' slabim shivljenjam sim se radovoljno hudizhu podvergel, pa sdaj shelim k' tebi nasaj priti, in si bom persadeval s' veliko shalostjo in s' stanovitnim pokorjenjam tvoj pravizhni serd vtolashiti. Po isgledu tvoje spokorne flushabnize svete Marjete slovó dam vsim graham, in jokajozh prosim tvojo neskonzhno milost: Odpusti mi savolj ljubesniviga Jesufa. Obljubim vse dni svojiga shivljenja tebi svestó flushiti. O sveta Marjeta! bodi moja pomozhniza per Bogu, de

sadobim, kar profim in de ga s' teboj vekomaj
hvalim. Amen.

XXIV. dan svezhana.

Sveti Matija, apostelj.

Sveti Matija je she v' sazhetku v' Jesusa veroval, ker je poslušhal njegove nauke, in vidil njegove zhudeshe. On je bil eden is dva in sedemdeset od Jesusa odbranih uzhenzov. Po Jesusovim odhodu je ostal v' Jerusalemu s' aposteljni, s' drugimi uzhenzi, s' Marijo in je s' njimi zhakal v' molitvi na obljudjeniga svetiga Duha, kteriga je tudi prejel. Dokler so se uzhenzi perpravljali svetiga Duha prejeti, je bil sveti Matija v' apostoljstvo povikshan, kakor djanje apostelnov prizhuje. „Bilo jih je okoli sto in dvajset ljudi skupaj sbranih; Peter je vstal in rekel: Moshje, bratje! dopolnjeno more biti, kar je prerokoval sveti Duh po Davidu od Judesha isdajavza. On je bil med nas pershtet in te flushbe deleshen, pa je odpadel; ta je dobil njivo is krivizhniga plazhila, se je obesil in po sredi raspozhil, in ves njegovi drob se je isful. To je snano vsim Jerusalemezhanam; sato je bila tista njiva imenovana njiva kervi. V' psalmih je od njega pisano: Nje-

govo *shkofijstvo* bo drugi prejel. Tedaj eden tih mosh, kateri so s' nami vkup sbrani bili ves zhas, v' katerim je bil gospod *Jesuf* med nami od *Janesoviga* kersta do njegoviga vnebohoda, more postati prizha njegoviga vstajenja. Verni so dva naprej postavili, *Joshefa Barsaba*, s' primikam *Pravizhni*, in *Matija*. *Uzhenzi* so molili, rekoh: *Ti Gospod! kateri posnash vsih serza, pokashi, kteriga is tih dveh si svolil, de nastopi slushbo in apostoljstvo, od kteriga je Judesh odpadel. Oni so losali, in los je padel na Matija, in on je bil pershtet enajstem aposteljniam.*“ *Djan. apost. 1, 16*
— 26.

Tako je bil sveti *Matija* namesti nesvestiga *Judesha* v' apostoljstvo povikshan, in ene dni potlej je s' drugimi svetiga *Duha* prejel. Od njegoviga shivljenja se malo ve; to se ve, de je on ko drugi aposteljni veliko sa sveti evangelj terpel, veliko ljudi spreobernal, veliko zhudeshov delal, in tudi sa vero umorjen bil.

Sveti *Klemen Aleksandrijan* pishe, de je sveti *Matija* vedno uzhil: „Zhes meso se je treba vedno vojskovati, v'fim hudim sheljam se odpovedati, in svojo dusho storiti možno s' shivo vero, s' ljubesnijo, s' v'fimi dobrimi deli.“ On se je vedno pokoril, in enako pokorjenje drugim sapovedoval.

Nauk.

Od nesvestiga Judesha in zhloveshke nestanovitnosti.

Sveti Matija je bil v' apostoljstvo povikshan namesti nesvestiga Judesha. O nesreznhi Judesh! on je in bo pogubljen vekomaj, ker je hudobno sapraval in sanizheval veliko milost Jesusovo. On je bil visoko vsdignjen od Jesusa, je poslušhal njegove svete nauke, in vidil njegove velike zhudeshe, vender je strahno padel. On je bil lakomnik; hudiga posheljenja ni hotel premagati; jemal je pomalim sa se, kar so dobri ljudje is usmiljenja Jesusu dajali; tat je bil, kakor prizhuje sveti Janes, 12, 6. Potlej je is lakomnosti tudi Jesusa prodal. O strashni konez Jesusoviga uzhenza! Ker je Judesh Jesusovo gnado savergel, je bil namesti njega sveti Matija svoljen, kakor djanje aposteljnov prizhuje.

O kristjan! varuj se Bogu nesvest biti, ker on ni tebe potreben, temuzh ti si njega potreben. Zhe Boga sapustish, si bo on drusiga sbral, kakor je svetiga Matija namesti nesvestiga Judesha. Ravno to resnizo je Jesus v' priliki govoril terdovratnim Judam rekozh: En hishni gospodar je dal svoj vinograd kmetam obdelovati. Gospodar je svoje hlapze h' kmetam poslal obljubljeni sad tirjat. Hudobni kmetje so hlapze popadli, jih stepli, in tudi

ene umorili. Gospod je hudobne kmete konzhal, in svoj vinograd drugim kmetam dal, kateri bi mu sad ob svojih zhasih dajali. Jesus potlej sraven perštavi: „Vam povem, de bo boshje kraljestvo od vas vseto, in bo dano drugimu ljudstvu, ktero bo njegov sad perneslo.“ Mat. 21, 33 — 43. Refnizhno je to bilo; nehvalešnim Judam je bila gnada odvseta, in nevernikam dana. Vsigamogozhni Bog tudi sdaj tako dela; namesti nehvalešnih, poklizhe druge v' svojo flushbo. Sato pravi sveti Pavel: „Vas opominjam, de gnade boshje bres sadu ne prejmete.“ II. Kor. 6, 1.

Lakomnimu in krivizhnimu Judeshu je bilo vfhez trideset frebernikov sa prodaniga Jesufa prejeti; pa kmalo mu je bilo bitko, ker vest ga je pekla: sdaj bolj sposna v' peklenški jezhi svojo krivizhno hudobo. Sveti Matija je bil poklizan v' apostoljstvo, v' flushbo velikiga terpljenja; on je ref neisrezheno veliko terpel, pa sdaj v' nebesh Boga hvali sa prejeto gnado, in vshiva vezhno plazhilo svojiga kratkiga terpljenja. Tako gre hudimu, tako dobrimu zhloveku: tako Bog vrazhuje svojim stvarem po nesvestobi ali svestobi. Slep kristjan sa majhen dobizhik, sa kratko veselje proda gnado boshjo, in obsodi svojo dusno v' vezhno pogubljenje; rasvetljen kristjan raji veliko terpi, ko Boga rasshaliti, ker hrepe ni po nebeshkim kraljestvu. Premisli, greslino veselje je majhno in kratko, shtrafinga je velika in vezhna; terpljenje je majhno in kratko,

plazhilo je veliko in vezhno. Ubogaj tedaj preroka Davida: „Varuj se hudiga in delaj dobro, de vezhno prebivalishe v' nebefih imash.“ Pl. 36, 27.

Judesh je, kakor je bilo sgoraj rezhenó, s' malim sazhel, potlej zlo Jesufa uzhenika is lakomnosti prodal. Njegova terdovratna dusha se ni dala omezhati. Jesuf je vso njegovo hudobo vedil, vender mu je pred sadnjo vezherjo nogé umival, velikanozhno jagnje je s' njim jedel, per vezherji ga je prijasno opominjal, potlej na vertu ljubesnjivo kushnil in ga zlo priyatla imenoval; vender se Judesh ni dal od nobene dobrote premagati. Kershanska dusha! varuj se Judesha posnemati. Varuj se majhnih grehov; ako se jih ne varujesh, te bodo v' velike perpravili, in tudi velikih se ne bosh bal, se jih bosh pervadil, in te bodo filno lahko v' peklenfski bresen pahnili. De tako delezh ne pridefh, ubogaj svetiga Pavla: „Od vsake senze greha se sdershi.“ I. Tef. 5, 22. Zhe si greshil, ne obupaj ko Judesh, ampak hiti se spokoriti, zhe so lih tvoji grehi veliki in nesnano ostudni, samoresfh s' pravo pokoro odpushtanje sadobiti; pa tudi varuj se predersniga upanja, de ne bosh milosti boshe nevreden.

M o l i t e v.

O ljubi Jesuf! v' velikim strahu pred teboj klezhé vprasham: Kaj bo s' mojo dusho?

Zhe je Judesh she odbran smed drugih in namenjen v' apostoljstvo, poslušhaviz tvojih svetih nauk, in prizha tvojih velikih zhudeshov strashno padel, kako se samorem jest sanashati? Hudo posheljenje me lahko nevidama sapeljuje; huda skushnjaya me lahko s' mozhjo vshuga, ker ni v' meni nizh sdraviga: sato se pravizhno bojim. O usmiljeni Gospod! prosim te, bodi moj varh, moj pomozhnik in moj odreshenik; sakaj zhe fi ti s' meno, mi ne samore nobeden shkodovati. Sveti Matija! profi Jesusa sa-me ubosiga greslnika, de se spokorim, v' njegovi flushbi stanoviten ostanem, in de ne bo njegova sveta kri nad meno sgubljena. Šprofi mi gnado svojo veliko slabost prav sposnati, svoje hudo posheljenje serzhno premagovati, Jesusu stanovitno flushiti, in v' njegovo kraljestvo frezhno priti. Amen.

XXV. dan svezhana.

Sveti Ananija mashnik, in tovarshi martniki.

Sveti Ananija je bil she mlad permoran mashnikov shegnovanje prejeti, ker je bil soseb-niga svetiga shivljenja, pa ni dolgo zhafa te svete flushbe opravljal, ker je neverni zesar

Dioklezijan kmalo krístjane preganjati sazhel, in sveti Ananija je bil med pervimi zefarski-mu nevernimu oblastniku od neumnih never-zov perpeljan. Oblastnik ga je nagovarjal, de bi malike molil, on pa mu odgovori: Od mladosti molim praviga shiviga Boga; tiga bom molil do smerti, in ga upam vekomaj v' nehesih moliti. Oblastnik: Moli tudi nashe bogove. Šveti Ananija: Tiga ne storim; hudi-zhev ne bom molil. Oblastnik ukashe gna-ti svetiga Ananija v' tempelj, kjer je bil velik slat malik, in gre sam sa svetim Ananijam, de bi ga permoral malike moliti; sato mu re-zhe: Moli tiga mogozhniga boga. Šveti Ana-nija mu odgovori: O revni zhlovek, ki v' gluho, mutašto in slepo podobo verujesh! Oblastnik se je slo raserdil, in ga ukasal hu-do pretepati in s' rasbeljenim shelesam po telefu shgati: Šveti Ananija ni nizh maral sa te hude bolezhine, in je Boga hvalil. Pro-fil je tudi Boga is serza, hudobnim neverzam rasvetljenje dati: po ti molitvi se je malik sver-nil in rasdrobil. Oblastnik ga ukashe v' je-zho vrezhi in mu jesti dati prepové. Varh je svesto to sapoved dopolnil, pa zhudno se mu sdi, de je sveti Ananija she vezh dni v' jezhi bres shivesha, pa vender sdrav, de na glas moli, in tudi svojimu Bogu hvalo poje. Jezhar sam per sebi misli: ta zhlovek more od svojiga Boga imeti kako sosebno pomozh; odpre jezho, se vershe na tla, in ga sa pod-uzhenje v' pravi veri profi. Šveti Ananija ga

je v' potrebnih reznizah poduzhil, in ga tudi kerstil. Oblastnik je kmalo svedil, kaj se je zgodilo; ukashe soldatam obadva fležhi in v' veliko nalash sakurjeno pezh vrezhi; pa oba sta bila v' nji bres vse shkode, kakor nekda nedolshni mladenzhi v' babilonski pezhi. Sedem soldatov je bilo sraven; ti osterme in glasno hvalijo vsigamogzhniga Boga; gredo k' oblastniku, in mu povedo veliki zhudesh, in tudi mu pravijo: Bog kristijanov je mogozhnishi od nashih bogov; on sam je pravi Bog. Oblastnik odgovori: zopernije so to! kaj velja, de una dva zopernika sta val s' dnarjem napravila tako govoriti. Soldatje mu odgovore: *Kaj samoreta nam dati, ker nizh nimata, in sta naga v' ognji?* Perstavili so tudi: *Mi hozhemo pravimu Bogu flushiti, kterimu una dva flushita.* Oblastnik ves raskazhen je ukasal svetiga Ananija, poprejshniga jezharja in soldate terdno svesati in v' morje vrezhi, kjer so svoje shivljenje sklenili. To je bilo v' letu 304.

Nauk.

*Od flushbe in hvaleshnosti do Boga savolj
njegovih dobrot.*

Prav je odgovoril sveti Ananija neverniku oblastniku. Od mladosti molim praviga shiviga Boga; tiga bom molil do smerti, in upam ga moliti vekomaj v' nebesih. Srezhen

sveti Ananija, kateri je resnizo govoril: Od mladosti molim praviga shiviga Boga, in tudi ga bom smiraj. Vsak je dolshan po lepim izgledu svetiga maslnika Ananija praviga shiviga Boga moliti, in mu stanovitno flushiti. Bogu gre vsa hvala in pokorshina, ker on je stvarnik in gospod nebes, semlje, angeljov in ljudi. Bog je sato zhloveka stvaril, de mu flushi, in de s' svesto flushbo sadobi vezhno plazhilo. Boga is vfiga serza ljubiti, in mu is ljubesni svesto flushiti, je prva in narvezhi sapoved. Mi nismo sami od sebe, ampak Bog nas je stvaril; tedaj nismo sami svoji, moremo njemu flushiti. Bogu flushimo, kadar po njegovih sapovedih shivimo; zhe po njegovih sapovedih shivimo, bomo vekomej frezhni. David prizhuje: „Blagor zhloveku! kateri ima vso svojo voljo v' sapovedih Gospod Boga.“ Pf. 1, 1 — 2. Gorje nam, ako se svojimu stvarniku vstavimo. Mojsef je tako govoril: „Ako ne bote sapoved Gospod Boga poslusnali, bodo vse kletve zhes vas prishle.“ V. Mojs. 28, 15.

Bog nas je hotel ne le s' sapovedjo ampak tudi s' dobrotami ljubesnjivo permorati njemu samimu flushiti. Kaj smo mi bili pred nekterimi leti? Nizh smo bili. Kdo nam je dal shivljenje in vse? Ljubesnivi stvarnik vfiga. On nas je stvaril po svoji podobi, in nas je storil malo manj od angeljov; de ga sposnamo, hvalimo, mu flushimu in ga molimo v' nebesih vekomaj. Nebo, semlja in vse stvari

osnanujejo vfigamogozhno milost boshjo. On nam je vse stvari podvergel, de bi bili mi njemu podversheni; sonze, semlja, vetrovi, voda, drevesa, shivina in veliko drusiga nam flushi, de bi mi svojimu stvarniku flushili. David, to premishljeva je, je djal: Hvali Gospoda moja dusha, in nikar ne posabi njegovih dobrot. Pf. 102, 2. Take moremo tudi mi.

Ako premislimo zhesnatorne prejete dobrote, moremo she bolj vnети biti v' dolshni flushbi Gospod Boga. On nam je dal neumerjозho dusho po svoji podobi; on je bersh po pervim grehu obljudil, in potlej dal usmiljeniga odreshenika; greshniki smo bili po Jesusu s' vsm dobrim napolnjeni; pogubljenja smo bili vredni, on je umerl na krishu, de bi mi vezhno shivljenje doslegli; velikokrat greslimo, vender Bog ne ravna s' nami po naslih hudobijah, temuzh nas poterpeshljivo zhaka, in dobrotljivo nam pomaga spokoriti se. Dobramati bi ne samogla tolikanj usmiljena biti s' svojim edinim dobrim otrokam, kakor je Bog dober s' nami nevrednimi greshniki. Zhe te velike, ne saflushene dobrote premislimo, smo permorani hvaliti usmiljeniga Gospoda; in se sebno, ker vemo, de njemu nashe flushbe ni treba. Rezimo tedaj s' svetim Pavlam: „Bogu bodi hvala od vekomaj do vekomaj.“ I. Tim. 1, 17.

Kristjan! premisli, zhe si res Bogu hvaleshen. Ne flushish Bogu, zhe le rezhesih:

Gospod, Gospod! Ne hvališ ga, zhe le pravish: Hvala bodi Bogu! Shivi po njegovih sapovedih, in le takrat bo tvoja hvala resnizhna. Modri pravi: „Hvala ni lepa v' uših grešnikov.“ Širah. 15, 9. Premisli svoje shivljenje. Morebiti si svojo nedolshnost she v' otrozhji starosti sapravitil; namesti popraviti to veliko nesrezho, si potlej hudobnish shivel, morebiti si druge slabo uzhil, jih pohujševal, in pomagal hudizhovo kraljestvo rasshirjati. Kako bos ti hvalil Boga, ker je tvoje shivljenje vedna nehvaleshnost? Tebi rezhem, kar Mojsef nehvaleshnimu ljudstvu: Tako vrazhujesh Gospodu? V. Mojs. 32, 6. Vdaj se Gospodu, in ne permoraj ga tebe, svojo stvar, pogubiti; profi:

M o l i t o v.

O ljubesnivi Štvarnik vsih in vsiga! kako se samorem pred teboj isgovarjati? Tvoje dobrote so neisrezhenno velike, moje hudobije tudi; moji grehi so sami na sebi veliki, pa so veliko hujshi, ker sim tebi veliko hudiga sa veliko dobriga vrazheval. Švetniki so radi prelivali svojo kri, de bi tebi svešti ostali, jest nobene štanovitnosti v' skushnjavah nisim imel; zlo trudil sim se in si persadeval dobiti si perloshnosti tebe rasshaliti. Zhudim se nad tvojo veliko poterpeshljivošjo, in is tiga sposnam, de nozhesh mojiga pogubljenja; tudi de si mi perpravljen odpustiti, ako se spoko-

rim. O ljubesnjivi Gospod! ne morem se vezh vstavljati tvoji neisrezheni milosti; premagano je moje nehvaleshno serze; hozhem, in obljubim tebi samimu flushiti. O vezhna dobrota! sakaj fim te tako posno sposnal? Obshaloval bom do smerti svojo gerdo nehvaleshnost, de usmiljenje sadobim, in po smerti tebe vekomaj hvalim. Amen.

XXVI. dan svezhana.

,Sveti Nestor, shkof in marternik.

Neverni zesar Dezi je ukasal kristjane neusmiljeno preganjati. Polio, zesarški oblastnik deshele Pamfilije, je v' mestu Magida nektere kristjane savoljo vere vergel v' jezho. Sveti Nestor, tiga mesta shkof, je ko dober ozhe hodil saperte kristjane obiskovat in vterjevat v' veri, de bi raji umerli, kakor vero sapustili. To je bilo od nevernih oblastnikov prepovedano, vender se sveti Nestor ni bal nevarnosti savolj prida svojih ovzhiz. Neverzi so bersh sposnali, sakaj sveti Nestor k' kristjanam hodi, in so ga per oblastniku hudo satoshili. Polio, oblastnik, ga je bersh ukasal prijeti, in pred se perpeljati. Kadar ga je imel pred seboj, ga je skushal s' obetanjam velike zhasi in bogastva od vere odverniti;

pa sveti Nestor mu je kratko in serzhno odgovoril: „*Raji se pustim drobno rasfekati, predin bi Jesusa sapustil.*“ Oblastnik se ni hotel s' njim besediti, ukasal pa je svojim flushabnikam ga neusmiljeno po vřim shivotu rasmesariti. Oni so bersh vbogali, in kmalo je bil sveti Nestor poln ran in kervi. Oblastnik si sopet persadeva ga pregovoriti, in mu rezhe: „Ubogaj in moli nashe bogove, de ne umerjesh.“ Šveti Nestor mu odgovori: „*Jesusa ne sapustim in rad umerjem, sej je tudi on is ljubesni sa me na krishu umerl.*“ Oblastnik ga ukashe krishati. Šveti Nestor je vesel to hudo sodbo saflishal; krishan je bil, in she is krisha je ljubesnivo opominjal prizhejozhe verne vse sa Jesusa terpeti. Umerl je v' letu 251.

Nauk.

Sakaj blishniga ljubiti.

Šveti Nestor je ljubil svojiga blishniga, kakor sebe, ker je ljubil Boga is vřiga serza. On je Boga ljubil is vřiga svojiga serza; is ljubesni do njega je hude in smertne britkořti preřtal, de bi svojo duřho svelizhal; ravno to řkerb je imel sa blishniga, de bi s' řtano vitno boshjo flushbo svelizhanje dořegel. Kdor Boga ljubi, ljubi sebe in blishniga; kdor Boga ne ljubi, ne more ne sebe, ne blishniga prav ljubiti. Šveti Nestor je hodil s' svojo ne-

varnostjo saperte kristjane obiskovat, in v' veri vterjevat: tudi v' smertnih teshavah na kishu ni jenjal svoje ljube ovzhize uzhiti. On je ref ljubil Boga zhes vse, sebe in blishniga pa savolj Boga. Tako je prava ljubesen, ognjena, mozna, zhista, sveta, delavna, stanovitna.

Kerfhanfka ljubesen je mesenim kristjanam nesnana. Oni ljubijo svojiga blishniga, kakor se neverniki med seboj ljubijo. Neverniki ljubijo svoje prijatle, dobrotnike, shlah-to ali druge, tode le po natori. Veliko kristjanov ima enako ljubesen do blishniga. Oni ljubijo po natori prijasne ljudi; ljubijo blishniga is lakomnosti, is nezhistosti, is drugiga posheljenja. Ti natorni urshahi ne obstanejo smiraj, ampak se premenjujejo; sato se premenjuje tudi njih ljubesen do blishniga, ni stanovitna; ker ne savolj Boga, ampak le savolj sebe ljubijo blishniga. Taka ljubesen ni savolj Boga, temuzh soper Boga. Vem, moremo ljubiti tudi svoje prijatle, dobrotnike in druge, tode ne po natori in savolj sebe samó, temuzh ker Bog sapové. Jesus pravi: „To je moja sapoved, de se med seboj ljubite, kakor fim jest vas ljubil.“ Jan. 15, 12. Kdor fkerbi, de bi blishni svelizhan bil, ta ga ljubi po Jesusovi sapovedi.

Ljubi blishniga, ker je on podoba boshja. Vsi smo podoba boshja, in kdor sanizhuje blishniga, sanizhuje podobo boshjo, sanizhuje stvarnika. Ako bi ti sanizheval kralje-

vo podobo, bi sanizheval kralja; ravno to je rezhi, zhe sanizhujesh podobo boshjo in svoji-ga blishniga, sanizhujesh Boga. Ni gledati is zhefa je podoba, ampak zhigava je. Naj bo podoba is persti, is lefa, is kamenja, is brona, is slata, nizh raslozhka ne dela blago is kteriga je podoba, ampak raslozhik stori ti-sti, zhigar je podoba. Ravno to misli od bli-shniga: naj bo berazh, tvoje verste, ali viso-kiga stanu, ljubiti ga moresh, in ne smesh mu storiti krivize, on je podoba boshja. Zhe se bogatimu perklanjash, revesha sanizhujesh, ne ljubish ne tega, ne uniga. Ti zhashtish lepo oblazhilo, in sposhtujesh bogastvo, ne pa po-dobe boshje, kakor govori sveti Jakob: „Ni-kar ne glejte na stan ljudi. Sakaj ako pride v' vash sahod mosh, ki ima slat perstan in be-lo oblazhilo; pride pa tudi ubog noter s' vma-sanim oblazhilam, in v' tega gledate, ki je v' shlahtnim oblazhilo, in mu rezhete: sedi lepo fim; ubogim pa rezhete: tam stoj ali sedi k' podnoshju mojih nog. Kaj ne, de so-dite sami per sebi napak, in ste postali sodni-ki po krivih mislih.“ Jak. 2, 1 — 4. Bog je bogatiga in ubogiga stvaril po svoji podobi, tedaj vsakiga ljubi, in dajaj vsakimu, kar vsa-kimu gre is ljubesni do Boga.

Ljubi blishniga, ker on je tvoj brat. Vsi imamo le eniga stvarnika, le eniga Ozbeta ne-beshkiga; sato se moremo eden drugiga lju-biti. Lih to pravi prerok Jeremija: „Vsi ima-mo le eniga ozheta; le en Bog nas je vse stva-

ril.“ Jer. 2, 10. Vsi smo bratje in sestre v Jesusu Kristusu: sa tiga voljo moremo med seboj sdrusheni biti s' saveso svete ljubeshni, in tako bomo vredni udje ljubeshniviga poglavarja Jesusa. Zhe bratje in sestre niso med seboj v' ljubeshnivim miru, shaliyo svoje starshhe: ravno tako mi shalimo svojiga Ozheta nebeshkiga, ako ne ljubimo, ali prav ne ljubimo, ali zlo sovrashimo svojiga blishniga. Lih sato nas opominja sveti Pavel: „Bodite med seboj ene misli v' Jesusu Kristusu.“ Riml. 15, 15.

Kristijan moj! prav skerbno ohrani sapovedano ljubeshen. Zhe se med teboj in blishnim hitro is nizhémernih urshahov ljubeshen rasdere, to pomeni, de bleso ni bila dobra, ker je po besedah svetiga Pavla ljubeshen potepeshljiva, in se ne da rasdrashiti. I. Kor 13, 4 — 5. Bodi dober, usmiljen, molzhezh, persanashljiv, pravizhen, in bosh lahko ohranil ljubeshnivo edinost v' saveši miru. Zhe si tak, se bo blishni bal tebe rasshaliti; zhe te vender rasshali, bodi v' tim stanoviten, in bosh svojiga prenagliga blishniga hitro perdobil, sraven tiga bosh tudi od Boga veliko plazhilo prejel. Zhe pa hudo sa hudo vrazhujesh, bosh svojiga blishniga hudobnishiga storil, sebi pa bosh nepokoj napravil. Uhogaj svetiga Pavla rekozhiga: „Ne daj se premagati od hudiga, ampak premagaj hudo s' dobrim.“ Riml. 12, 21.

M o l i t e v.

Ozhe nebesški! neisreženo dobro bi bilo na svetu, ako bi se mi tvoji otrozi med seboj prav in možno ljubili, kakor si ti sapovedal; ta revna semlja bi se spremenila v' deshelo mirú in veselja. Vsi bi bili ko dobri otrozi pod ljubesnivo oblastjo dobriga ozheta: blagor nam! zhe bila med nami prava možna ljubesen; bi bili med seboj sdrusheni s' možno saveso svete ljubesni v' Jesufu Kristu; bi sleherni fkerbel sa blishniga frezho in svelizhanje, kakor je fkerbel tvoj svešči flushabnik sveti Nestor. Daj meni in vřim sveto, možno, dobrotljivo, řtanovitno ljubesen do blishniga, de sapoved velikokrat ponovljena od tvojiga ljubesniviga řina in nashiga uzhenika Jesufa, sveřto spolnujemo, in v' tvoje kraljestvo pridemo. Amen.

XXVII. dan fvezhana.

Ss. Julijan, Euni in Besa, marterniki.

Sveti Julijan je bil gosposkiga in bogatiga řanu; bogat je bil tudi per Bogu, ker je bil shive vere in svetiga shivljenja. On je svojo shivo vero in pokorřhino Gospod Bogu řkasal

v' dolgi in hudi bolesni, savolj ktere je neisrezheno terpel; ta je bila filno huda, in nobeden se ga ni smel zlo mehko dotakniti. Neverniki so svedili, de je on kristjan; so v' njegovo hisho planili, in ga filili pred sodnika iti: ker pa savolj bolesni iti ni mogel, sta ga mogla dva flushabnika nesti. Ta dva flushabnika sta tudi bila kristjana. Šodnik je sapovedal gospodarja in hlapza hudo martrati. Eden tih dveh flushabnikov je v' bolezhinah od vere odstopil; drugi, imenovan Euni je bil stanoviten, kakor tudi njegov gospod Julijan. Oblastnik, de bi bogatimu Julijanu veliko sanizhevanje napravil, ga je ukasal na eno gerdo kamelo posaditi, in voditi po vřim meřtu: neverno ljudřivo se mu je gerdilo in pazhilo, kamnje in blato v' njega metalo. Neki soldat, Besa po imenu, je neusmiljene nevernike svaril in odganjal, pa neverniki so is tiga sposnali, de je tudi on kershanske vere; bersh so řhli k' sodniku, in ga per njem satoshili. Šodnik je sapovedal vse tri: namrezh svetiga Julijana, Euna, njegoviga flushabnika, in soldata Besa seshgati. Neverniki so bersh hiteli po dreva, so germado napravili in te svete flushabnike Jesufove na nji seshgali. V' ognji so veselo dokonzhali svoj tek v' letu 250.

Nauk.

Od flushbe Jesufove in hudizhove.

Neverniki so menili, de so sveti Julijan, Euni in Besa neumni in nesrezhni, ker so na svetu veliko terpeli, in tudi sa vero umerli. Oni so tudi mislili, de je bil uni flushabnik svetiga Julijana moder in srezhen, ker je raji bogove molil, kakor umerl. Neverniki so lahko tako mislili, ker niso prav vedili od prihodniga vezhniga shivljenja; niso prav vedili, de bo po smerti pravizhna sodba in pravizhno povernjenje po sedajnimu shivljenji. Ker so bili v' nevednosti vsiga tiga, so hiteli vse pozhutne veselja in sladnosti na tim svetu vshivati; so mislili, de je tako veselje dobrotljiv dar boshji. Nevernikam se ni treba zhuditi, ker oni so verovali nesramne bogove, naukov niso imeli, gnada boshja jim ni svetila, rojeni so bili v' slepi veri, spridena natora jih je tako uzhila. Zhuditi se je treba nad otrozi svetlobe, kateri imajo Jesusa uzhenika in so v' njegovi sveti veri rojeni: vender hité po shkodljivih dobrotah, in skerbé svojimu telesu srezhi, kakor neverniki, kateri Boga ne posnajo. Mesenih kristjanov je veliko, in ti so imenovani od svetiga Pavla sovrashniki krisha Jesufovi-ga. Filip. 3, 18.

Kristjan odgovori mi: Komu hozhesh slushiti, Jesusu ali hudizhu? Ti se morebiti zhu-

dish nad tim vprašanjem. Preden odgovorish, premisli dobro kakšna gospodarja sta eden in drugi, in kaj ti bota dala sa plazhilo tvoje flushbe. Jesus je tvoj gospod, in drugimu ne smesh flushiti, ker on drugiga sraven sebe nozhe. Premisli njegovo neisrecheno ljubesen, is ktere je sa-te in sa vse umerl. On tebi sapové odpovedati se hudizhu, svetu, mesu. To je terdo in teshko tvoji spazheni natori, pa on ti hodi naprej s' teshkim krisham, in ti pomaga s' svojo gnado; sa plazhilo kratkiga terpljenja in premagovanja ti oblubi in ti bo dal veliko, vezhno plazhilo v' nebesih. Hudizh, sovrashnik vsiga dobriga, sheli tebe v' svoji oblasti imeti; sato ti pusha vse veselje vshivati, vse hudobije delati; tudi te k' hudimu vabi, in perganja. On ti lashnjivo pravi: Ši flabe natore; se ne moresh premagovati; tudi drugi shivé tako; dokler si mlad, vshivaj; se bosh potlej spokoril. Kaj ti bo on sa plazhilo dal? On ti ne samore nizh dobriga dati, ker dobriga nizh nima. Sa plazhilo kratkiga greslniga shivljenja pojdesh k' njemu v' vezhno terpljenje. Sdaj premisli in povej: Komu hozhesh flushiti? Odgovorish: Jesusu hozhem flushiti.

Prav si odgovoril, pa to so le besede. Dolshan si flushiti Jesusu is vsiga serza in vse dushe, pa ni sadošti le praviti, le oblubiti: Jesusu hozhem flushiti. Ti moresh, kar si oblubil, s' deli skasovati. Ti si se per svetim kerstu odpovedal hudizhu, njegovimu djanju in nje-

govimu napuhu; pa morebiti ravno to delash, zhemur fi se odpovedal. Bog ni le sapovedal prav / govoriti, ampak veliko bolj pravizhno delati. Kdor govori po veri, in / shivi po svojih hudih sheljah, je lashnik, in ne pride v' nebefa. Ravno od tih pravi sveti Pavel: „Govoré, de Boga sposnajo, ali s' deli njega tajé.“ Tit. 1, 16,

De se ne golufash, svoje shivljenje dobro premisli. Morebiti hodish po shiroki poti, ktera v' pogubljenje dersbi. Po shiroki poti hoditi je shiveti po svoji sprideni volji. Ta pot je shiroka in gladka, ker ti je lahko in prijetno delati, kar te veseli. Po ti poti lahko hodish, ker flaba natora, ko derezha voda, te s' filo po nji saganja; pa premisli, kam gresh? Modri pravi: „Greshnikov pot je s' kamnjam gladko nadelan, ali sadnjizh pe- le v' pekel.“ Širah 21, 11. Tebi se bleso sdi, de hodish po pravi poti, de prav shivish, in de bosh v' nebefa prishel. Zhe nosish Jesufa v' serzu; zhe fi poln njegoviga duha; zhe ga ljubish, in njegove sapovedi is ljubesen do njega spolnujesh; zhe svoje hudo posheljenje dev- ljesih pod postavo, in ti je njegova zhaft per serzu; fi na pravim potu. Zhe pa ti ni skoraj drugiga mar ko rasfajati, norzhevati, s' neum- nim svetam se rasujsdano veseliti, misliti, dela- ti, kar spazhena natora uzhi; ne moresh biti na pravi poti krisha in pokorjenja Jesufovida, ker je sapifano: „Kdor po mesu shivi, ne more Bogu dopasti.“ Riml. 8, 8.

Zhe ne slushish Gospod Bogu, si nesrezhen, akoli ti je dobro na svetu. Nizh hujshiga biti ne more od tige, ker nobeden ti ne samore pomagati, ako je vsigamogozhni Bog soper tebe. Poslushaj: Aman je bil prvi slushabnik mogozhniga kralja Asuera; filno oblasten, bogat, zhashten, srezhen je bil. Kralj je nad njim nashel veliko hudobijo in ga je mislil hudo poshtrafati. Aman je v' velikim strahu, in desiravno bogat in mogozhen, je bil nesrezhen samo sato, ker kralj ni bil vezh njegov prijatel. Kralj ga je ukasal krishati, in na krishu je nesrezhno umerl. Kaj mu je pomagala posvetna srezha? Greshnik! odpri svoje dushne ozhi, shivi sveto in bodi prijatel nebeshkiga kralja, de ti bo vekomaj dobro: zhe ne, ti bo vekomaj hudo.

M o l i t e v.

O Bog! sposnam de sim smotena in nestanovitna stvar; obljudil sim tebi slushiti; dolshan sim tebi pokoren biti, ako bi ravno ne bil obljudil, ker ti si moj stvarnik in gospod: vender le raji sim slushil hudizhu, svetu, sebi; s' besedo sim te klizal Gospoda, s' deli sim te tajil; sim obljudil tebi slushiti, pa nadeshne skushnjave so moji slabi volji vbratile; velikokrat sim djal: Sdaj, sdaj hozhem svoje shivljenje poboljshati, vender ga nisim. O Gospod! bojim se savershen biti; pravizhno bi to bilo, vender she upam v' tvojo neskon-

zhno milost, in saupljivo prosim: „Usmili se me! pomagaj mi! de tebi samimu slushim, de stanoviten ostanem v' tvoji slushbi. To mi dobrotljivo dodeli po prošnjah svojih prijatlov, savolj smerti in saflushenja vseh odreshe-
nikov Jesufa. Amen.

XXVIII. dan fvezhana.

Sveti marterniki kershanske ljubesni.

V letu okoli 250 je bilo Rimsko zesarstvo s' strahno kugo od Boga obiskano in pokorjeno. Deset let je ta huda shtrafinga morila neisrezhenno veliko ljudi po mestih in vaseh, pa posebno v' velikim mestu Aleksandrii. V' tistim velikim spazhenim mestu je nar prej bila velika lakota; potlej so se neverni meshezhanje eni soper druge spuntali in morili; mertve trupla so po vsem mestu nepokopane leshale: sa letó nesrezho se je kuga sazhela. Sveti Dionisi, shkof tistiga mesta, prizhuje, de ob zhasu te strahne kuge ni bilo drusiga slifhati, kakor veliko jokanja in shalostniga krizhanja; ni bilo drugiga viditi, kakor umirajozhe in mertve, ne le po hishah, ampak tudi po vsem mestu. Kristjani so bili tudi v' tim sapopadeni, pa veliko bolj neverniki. Kristjani so se Bogu podvergli, in poslushili

njegove shibe k' svelizhanju, kakor sveta vera uzhi; ali neverniki niso sposnali, od kod je ta huda shiba, in ker so se neisrezbeno smerti bali, so bili s' drugimi neusmiljeni. Nobeniga usmiljenja ni bilo per njih; niso le prijatli prijatle, ampak tudi starshi otroke in otrozi starše pufhali bres pomozhi. Kadar so nad domazhim zhlovekam snamnje od kuge vidili, so ga bersh is hishe pahnili, in ga bres pomozhi pustili. Takrat se je ozhitno vidilo, koliko je vera Jesusova ljubesniva, in koliko je kershanska ljubesen mozhna. Sgoraj imenovani sveti Dionisi prizhuje, de so bili vsi kristjani sploh eden drugimu usmiljeni, ljubesnivi, postreshljivi. Radi so obiskovali kushne verne, jim pomagali in stanovitno do smerti stregli. Veliko jih je v' ti ljubesnivi streshbi sholelo in umerlo; vender dokler je ta strashna kuga terpela, so bili v' tim stanovitni, in so radi dali svoje shivljenje sa svoje bolne brate in sestere. Veliko duhovnov in vernih je umerlo is ljubesni do blishniga. Zerkev danš obhaja spomin letih marternikov kershanske ljubesni do blishniga.

Nauk.

Kaj pred bolesnijo, v' bolesni in potlej delati.

Kuga je strashna shiba boshja. Nobeden je ne sapopade, zhe je ne skusha. Vzhasi je

vezh bolnih ko sdravih; premalo sdravih sa merlizhe pokopavati; hišhe so prasne ali polne bolnikov; ni pomozhi, ker vsaki ima smert pred ozhmi; vse je tiho in shalošno. Ljubi moj! zhe ta huda shiba tebe ne sadene, te bo sadela druga, in te v' vezhnost preselila. Zhe nobena nagla nesrezha tebe ne sadene, saj te bo bolesen v' vezhnost spravila. Umreti more vsaki. Šedijozhimu na zhaštitljivim sedeshu, ko ubogimu je treba umreti. Širah. 40, 3.

Defiravno morešh umreti, fkerbi sa sdravje svojiga telefа, ker modri pravi: „Ni bogastva zhes bogastvo sdraviga telefа.“ Širah 30, 16. Ako hozhesh sdrav biti, shivi po sapovedih, ker rasujsdanje, poshreshnost, pijanzhevanje, togota, nesmera in druge enake hude rezhi so telefonu shkodljive. Shivi po sapovedih savolj Boga, tako bosh vshival dushno in telefno sdravje; bosh lahko shivel in lahko umerl. Šdrava dushа v' sdravim telefonu je fosebni dar boshji. Zhe fi sdrav, bodi Bogu hvaleshen, in se sdravja poslushi k' spolnovanju dolshnost svojiga stanu. Ne hvali se nespametno s' svojim sdravim ali mozhnim telefам, in ne skushaj predatorsno svoje mozhi, ker Bog te lahko poniša, in v' bolesni bosh svojo nesmoshnost zhutil.

Zhe fi mlad in sdrav, shivi sveto, de fi smiraj perpravljen frezhno umreti. Ni jih bilo malo svezher sdravih, sjutraj mertvih.

Lahko te bolesen potlazhi, in naglo te spravi pred sodbo; zhe nifi poprej perpravljen, kakšna bo? Nobeden ne shivi smiraj; prihodni zhas je v' boshji oblasti; obsojenje v' grob je osnanjeno kraljam in ubogim; dnevi tezhejo ko tekari; smert gresnikov je huda; smert je gresnikom sploh nagla, defiravno pozhasna, in defiravno dolgo leshé, ker se v' bolesni teshko spokoré. Tedaj: „Zhuj, pravi Kristuf, ker ne vesh ne dneva, ne ure svoje smerti.“ Mat. 25, 13. Porezhesh: Dosti sim jih vidil v' sadnji bolesni voljnih, poterpeshljivih, sgrevanih, akolihi so prej bili hudobni in rasujsdani; tedaj tudi v' sadnji bolesni se lahko hudobnik spokori. Odgovorim: To je mogozhe, pa silno redko. Bolesen potlazhi tudi napuhnjesha in ga vkroti, pa sama bolesen ne stori dobre pokore. Spomin velikih grehov, dushna nevarnost in telesne bolezhine vkroté gresnika, pa le permoraniga Bogu podvershejo; samo gnada njegovo ferze prav spreoberne. Ne sodi slabo gresnika, kateri ima v' bolesni spokorne snamenja nad seboj, pusti mertve v' miru; pa tudi nikar se ne sanashaj, in ne shivi hudobno is upanja v' sadnji bolesni se spokoriti. Bodi tedaj smiraj perpravljen, in ne odlashaj pokore. Kristuf pravi: „Srezhen hlapez, kteriga bo njegovi gospod perpravljeniga nashel.“ Mat. 24, 46.

Kaj ti je v' bolesni storiti? Ti si kristijan, in se moresh poslushiti slabosti telesa k' sdra-

vju svoje dushe: stori torej, kakor ti bo sdaj rezhenó. Verno sposnaj, de bolesen je bo-shje obiskanje in saflusheno pokorjenje. Bog je dober, kadar ti sdravje obrani, pa tudi, kadar te s' lubesnijo obishe. Zhlovek nar lo-shej v' bolesni svoje smote sposna, svoj na-puh, svoje slabosti, svojo lenobe, svoje gre-he. Ponishaj se pod vsigamogozhno roko bo-shjo; sposnaj, de si usmiljeno in pravizhno pokorjen, in verno rezi s' Davidam: „Dobro je meni, de si me ponishal.“ Ps. 118, 71. Zhe je bolesen dolga in huda, bodi poterpesh-ljiv; bolji je dolga, huda bolesen, kakor pre-nagla smert. Ne hrepeni prevezh nepokojno po sdravji, pa tudi ne sheli umreti is nepo-terpeshljivoosti. Bog ve, kaj je tebi dobro in potrebno, ti pa ne vesh; bodi tedaj njemu, dobrimu ozhetu, pokoren. V' bolesni pre-mishljui svoje pretezheno shivljenje, Jesufo-vo terpljenje in njegovo smert na krishu; daruj Bogu svoje terpljenje in svoje shivlje-nje. Tako bo tvoja telefna bolesen dusho osdravila. Širah. 31, 2.

V' bolesni jemlji sdravila, ktere je Bog vstvaril, vender toliko ne upaj v' nje, de bi svojo dusho v' nemar pusshal. Ni dobro, zhe prevezh v' sdravila upash; in ni prav, zhe jih terdovratno sanizhujesh. Ofkerbi bersh svojo dusho s' svetimi sakramenti, de sado-bish mirnishhi vest, in loshej prenesesh telefne bolezhine v' duhu pokore. Ne odlashaj ofker-beti svoje dushe s' sakramenti katoljsheke zer-

kve, posnejši te sna bolesen smotiti; ali pa zlo smert prehiteti. Ne poshlji po duhovniga le savolj nadleshnosti svojih domazhih ali prijatlov, ampak rad savolj svoje dushe. Ofkerbi tudi svoje zhasne rezhi, de po tvoji smerti ne bo preprirov ali toshba. Premisli, ali imash kako skrito butaro na vesti, bodi si savolj blišnim storjene krivize ali pa kako druga-zhi. Odkrito rasodeni domazhim ali drugim, kar jim je potrebno vediti, de ne bo nihzhe obshkodovan. Per svoji sadnji volji ali *testamentu*, se ne pusti premagati od kakiga prejetiga rasshaljenja; tudi ne smotiti se od mesene, slepe ljubesni; ampak vse pravizhno poravnaj. Ne sapusti ubogim, zerkvam ali sa svete mashe s' krivizo do svojih domazhih ali drugih; praviza je narprej, potlej usmiljenje. Zhe si premoshen, bodi usmiljen in svoje dushe ne posabi. V' bolesni bodi voljan umreti ali shiveti, kakor Bog hozhe. Vef zhas svojiga shivljenja si molil in profil: Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji. Profi sdaj ko Jesus na vertu: Ozhe nebeski! naj gre ta keleh od mene; vender ne kakor jest hozhem, temuzh kakor ti hozhes. Moli in profi Boga, kakor ga je v' bolesni profil sveti Martin shkof: „Bog vsemi mojo dusho is sveta, zhe pa she samorem kaj dobriga delati, naj shivim, ne branim se terpljenja.“

Zhe se osdravish, bodi Bogu hvaleshen. Premisli potlej, kaj te je teshalo, in te peklo

v' bolesni, odpravi hudo in delaj dobro, poboljšaj se refnizhno. Zhe fi se lih osdravil, bosh vender le umerl; ker fi se osdravil, ne bosh smerti odshele; ti fi smert le odloshil, morebiti sa majhen zhas. Ne delaj, kar jih veliko dela, de so po sadobljenim sdravji enakiga slabiga, ali she hujshiga shivljenja. Jesus, ki je 38 let bolniga zhloveka osdravil, mu je potlej rekel: „Glej, ti fi sdrav; ne greshi vezh, de se ti kaj hujshiga ne sgodi.“ Jan. 5, 14. To je tudi tebi rezhen, de ne bosh nehvalesen svojimu sdravniku, usmiljenimu Bogu.

Imash bolnika doma? pomagaj mu po kerfhanfski ljubeshi. Tudi nesnanim in ubogim fi po svoji mozhi dolshan pomagati; veliko bolj domazhim. Ne bodi nikoli nevoljin v' streshbi bolniga blishniga, in tvoje usmiljenje bo usmiljenje od Boga sadobilo. Zhe per bolniku terpisih, premisli, de on vezh terpi, in de bosh tudi ti postreshbe drugih potreboval. Ako imash bolnika nevarno bolniga, ne bodi mu is slepiga usmiljenja neusmiljen, ampak prijasno ga opominjaj se oskerbeti s' svetimi sakramenti. Tudi savolj posvetniga premoshenja mu odkrito govori, in mu pomagaj, de od bolesni smoten napzhno ne ravna. Kardar mu s' svetam pomagash, varuj se lakomnosti in slepe ljubeshi; ne bodi mu nadleshen zhes pravizo, ampak sa pravizo, de ga napravish vse pravizhno ravnati. Opominjaj bolnika s' dobrimi in svetimi nauki sovrashni-

kam odpustiti, zhes grehe shalovati, vse bolezhine voljno preterpeti, de frezhno umerje.

M o l i t e v.

O moj Bog! dobro vem, de bo smert na vse prishla, in de bo mene in vse v' neskonzhno vezhnost preselila, vender se malo perpravljam frezhno umreti. Vem, de bom le enkrat umerl, in de po smerti ni pokore k' svelizhanju, vender odkladam pokoro na prihodni zhas, na zhas svoje bolesni, v' kateri me bojo bolezhine in velike skerbi nadlegovale. Šposnam, de je to nevarno, in obljubim se sdaj prav skerbno perpravljati in poravnati svoje dolge s' teboj, o Gospod! in tudi s' blishnim. Prosim te, dati mi duha pokore, de se ref spokorim in milost od tebe sadobim, kadarkoli me bosh is tiga sveta poklizal. Tudi te prosim dati mi v' bolesni pravo poterpeshljivost in potrebno pokorsfino proti tvoji sveti volji. Šosebno te prosim dati mi zhas in perpravo svete sakramente katoliške zerkve v' sadnji bolesni vredno prejeti, de sdrushen s' teboj in s' krishanim Jesusam v' tvoji gnadi umerjem. Amen.

Šufhez.

I. dan fufhza.

Sveta Eudozija, marterniza.

Sveta Eudozija je bila rojena od nevernih staršev: tudi ona je malike molila, in v' neveri filno rasujsdano shivela; ali potlej je ver- na postala, sveto shivela in tudi sa vero umer- la. Ona je bila v' neveri rojena, shivela je bres vsiga strahu v' nesramnosti in nezhistosti; s' grehi je filno obogatela, in je mislila prav frezhna biti na svetu. Bog is fosebniga usmi- ljenja jo je spreobernal, kakor bo sdaj rezhe- no. En dan je shla v' hifho svojiga fofeda, kateri je bil katoljshke vere; on je ravno takrat hral svoji drushini od pravizhne sodbe boshje. Blagor ljudém, kateri radi berejo svete bukve! Neverna Eudozija je skerbno poslušala in se zhudila nad tim branjem, ker ni nikoli nizh flishala od tiga. Branje od pravizhne sodbe boshje je obudilo v' nji velik strah; gre domu, pa nikdar ne more is serza spraviti, kar je brati flishala, vso nozh ni mogla saspati. Dru-

gi dan ona poshlje po soseda, in kadar on v
hislo pride, ga vpraša: Ljubi moj sosedi! po-
vej mi, je li vse res, kar si vzheraj bral od
sodbe boshje? Nikoli nisim od tiga slišhala,
povej mi resnizo odkritoserzhno. Šosedi ji od-
govori: Res je vse, kar sim bral: vera uzhi
de Bog bo vsakiga pravizhno sodil, in mu
pravizhno povernil po njegovim saflushenji.
Potlej jo je uzhil bolj natanko od sodbe boshje.
Dekle Eudozija she bolj prestrashena ga skerb-
no vpraša: Kaj mi je storiti, de ne bom ve-
komaj obsojena? Šosedi ji odgovori: Odpovej
se malikam, vsimu hudimu shivljenju, verna
kristjana bodi, in flushi pravimu Bogu. Ona
je s' pamozhjo gnade vsiga voljna: sosedi jo
pelje k' shkofu, prijasno je bila od njega spre-
jeta, in vezh zhala dobro poduzhevana, potlej
kerfhena.

Šveta Eudozija je skerbno shivela po sa-
povedih, de bi ohranila gnado svetiga kersha;
shalostna je smiraj bila svojih grehov, vender
tudi vesela v' Gospodu: vso nezhimurnost je
opustila, hudih perloshnost se skerbno varo-
vala, molila in se rada postila; vse svoje bo-
gastvo je ubogim rasdala. Njeni nesramni pri-
jatli, po navadi hudobniga svetá, grosno rasfer-
deni savolj njeniga spreobernjenja, so jo per
nevernim zefarskim oblastniku satoshili, de ma-
like sanizhuje. Oblastnik bersh poshlje po njo
in si slo persadeva od vere jo odverniti; ker je
pa ne more, jo ukashe s' mezham umoriti.

Nauk.

*Sodbo boshjo premishljevat, in se k' sodbi
perpravljati.*

Neverna in rasujsdana Eudozija se je spreobrnila, ker je s' gnado terdno verovala pravizhno sodbo boshjo. Šveto pismo prizhuje, de Feliks, neverni Rimski oblaſtnik v' Judeji, se je ves prestraſhil, kadar je ſveti Pavel pred njim govoril od prihodne ſodbe boshje. Djan. apoſt. 24, 25. O greſhnik! ſakaj je vera pravizhne ſodbe boshje v' tebi mlazhna? Verujeſh pravizhno ſodbo boshjo, pa ſlabo ſhivieſh, in ſe nozhieſh ſpokoriti; vender ſi brieſh ſtrahu? Vedi, zhe ſe ſdaj manj bojieſh ſodbe, bolj ſe je boſh po ſmert, bal. Šodba boshja bo ſilno ſtraſhna greſhnikom ſoſebno pa hudobnim kriſtjanam. Šalomon prizhuje: Greſhnik, vſi bodo preſtraſheni, in njih laſtne hudobije jih bodo toſhile. Modr. 4, 25. Šveto Janes pravi: Greſhnik, bodo djali goram: Padite na naſ, in ſkrite naſ pred obliſhjam ſedezhiga na tronu, in pred jeſo Jagnjetovo. Škr. raſ. 6, 16. Vſi greſhnik, bodo preſtraſheni, pa hudobni kriſtjan, nar bolj, ker ſo Jeſuſa ſpoſnali, njega dobre vſhivali, pa vender terdovratni v' hudobnim oſtali. Greſhnik! na ſodni dan ſe ne boſh ſmejal hudobii; ſe ne boſh hvalil ſ' ſvojimi grehi, jih ne boſh iſgovarjal; zhe ſi po ſlabih ſhivel, boſh ſ' njimi pogubljen. Šveto Pavel pravi: „Bog

bo vsakimu po njegovih delih povernil.“ Riml. 2, 6. Nobeden ne bo samogel tebi pomagati; nobeden ti ne bo sprosil milosti, zhe nisi milosti vreden. Šalomon pravi: „Ne kralj, ne oblaŝnik se ne bo predersnil sodnika sa gresŝnika profiti.“ Modr. 12, 14.

Premišli, o kristjan! de Jezus bo sodil dobre in hude. On je svojo kri sa odresŝenje vsiŝ preli; on, odresŝenik vsiga sveta, bo svet sodil. On je sapovedal svojim aposteljniam prizhevati ljudem od njega, de on je sodnik shivih in mertvih. Djan. ap. 10, 42. Vsi bomo vidili svojiga odresŝenika in sodnika Jesusa, od kteriga smo prejeli, in prejemo neisrezŝeno veliko gnado, od njega bomo pravizŝno sojeni. Jezus, odresŝenik vsiŝ, prizha vsiŝ dobrih in hudih del, bo sodnik vsiga, in vsiŝ ljudi. Gresŝnik! sdaj ga sanizhuješŝ, in ga krishasŝ v' svojim serzu: on ve in molzhi, ali njegov zhas bo prišel, zhas pravizŝniga povernjenja. Kadar je Joshef svojim nevosŝljivim bratam rekel: „Jesŝ sim Joshef od vas prodani;“ so ostermeli, akoravno jim je to prijasno rekel: kaj bosŝ ti, o gresŝnik! odgovoril, kadar ti Jezus porezhe: Jesŝ sim Jezus, kteriga si nehvaleshno in hudobno sanizheval? Per svetlobi Jesusovi bosŝ vidil od njega prejete dobre in svoje hudobije; preden bo sodba, bosŝ sam sebe obsodil. Šveti Pavel prizhuje: „Ker so gresŝniki prejeto reŝnizo radovoljno sanizhevali, bo strasŝna sodba, in ognjeno mashevanje zhes nje prišlo.“ Hebr. 10, 26 — 27.

Premisli, o kristjan! de na dan sodbe bo vse rasodeto. Daniel prizhuje: „Bog odkrije globoke in sakrite rezhi, ker ve, kar je v' tami, in luzh je s' njim.“ Dan. 2, 22. „Nizh ni skritiga, pravi Kristuf, kar bi se ne rasedelo.“ Mat 10, 26. Zhe fi nedolshen, zhe naskrivnim dobro delash; zhe fi pokrivim obdolshen; zhe tvoje dobre dela hudobni slabo raslagajo: ne boj se, ker tvoja nedolshnost je snana Jesufu, in bo od njega rasodeta. Zhe ti hudo mislish, govorish ali delash naskrivnim, tema ti ne bo pomagala; zhe savershesht pravizo in golufno ravnash; zhe is napuha is hinavshine dobro delash: vse to bo rasodeto. Hudobnik pravi: „Okoli mene je temno, stene me sakrivajo, in nobeden me ne pase, koga se bom bal?“ Sirah 23, 36. Neumnesh! zhe te ne vidi nobeden, te vidi Bog, in on ti bo pravizhno povernil. Bodi tedaj ne le per ljudeh, ampak veliko bolj per Bogu pravizhen, ker hinavshina ne bo isgovor, temuzh dolg obsojenja.

Per sodbi boshji bosh, o greshtnik! sposnal, kar sdaj nozhesh vediti in sposnati. Svetloba boshja bo rasodela, kar skrivaht pred ljudmi, in kar je skritiga pred teboj. Ti veliko dolshnost do Boga, do sebe, do blishniga ne vesh; ne vesh v' zhim je pravo kershtansko shivljenje, in ne vesh dosti drusiga potreb-niga, ker ti ni mar vediti, in ker nozhesh prav poslushtati besede boshje; ti v' obilnosti

svetih nauk ostajal v' nevednosti, kakor bosh sgovorjen? Vsi ti grehi is gresne nevednosti storjeni bodo bres vsiga sgovora. Is sgolj hudobije si upal, de tvoje nesramne dela niso gresne: vest te je pekla, pa si se sposnani resnizi vstavljaj, de bi v' grehih mirno shivel: kako samore to bres pokorjenja ostati? Grehi, ki si se jih bal na spovedi rasodeti; v' nepokori opravljene obhajila; krivize svijazhno storjene; grehi tvojih otrok in domazhih, kterim si pregledoval; vse nesramnosti in vse hudobije bodo rasodete, in pokorjene od pravizhniga sodnika Jesusa, akoravno ti mislish ali pravish: To ni greh. Sveti Pavel prizhuje: „Nadloga in britkost zhaka dushe vsaziga, kteri dela hudo.“ Riml. 2, 9.

Perpravljaj se k' sodbi. Tudi pravizhni so se bali sodbe. Nedolshni Job je djal: *Kaj bom pozhel, kadar me bo Bog sodil? Kaj mu bom odgovoril?* Job. 31, 14. Poslufhaj svetiga Petra: „Pravizhen bo komaj obstal, kaj pa bo s' gresniki.“ I. Petr. 4, 18. Premisli dobro svoje shivljenje, in se pravizhno sodi, de ne bosh od Jesusa neusmiljeno obsojen. Hiti popraviti vse smote in krivize, delaj vreden sad pokore, de samoresh pravizhni jesi boshji oditi. Ne vesh ure svoje smerti, hiti se poboljšhati; v' dobrim bodi stanoviten, de kadar gospodar pride, te najde zhuti. Kristuf pravi: „Blagor hlapzu, kteriga gospod perpravljeniga najde.“ Luk. 12, 37. Popravi svoje shivljenje po vsih sapovedih, in

shivi sveto, de zhe te nagla smert spravi pred sodbo, sadobish usmiljenje.

M o l i t e v.

O Gospod Jesus! ti mi osnanujesh svojo pravizhno sodbo, kako bo grešnikom strašna, in me opominjash se perpravljati k' sodbi le sato, de od tebe usmiljeno sodbo saflishim; vender le malo fim skerbil usmiljeno sodbo od tebe saflishati. Sahvalim te sa dobrotljivo opominovanje, poboljšhal bom svoje grešno shivljenje, de od tebe odpušhanje grehov milostivo sadobim. De se loshej spokorim, bom vedno imel pred ozhmi sklepe tvoje pravizhne sodbe: Pridite vi, moji prijatli, s' meno v' nebeshko kraljestvo: Poberite se, vi prekleti, od mene v' vezhni ogenj. Kaj bom jest od tebe saflishal? kam pojdem? s' teboj ali od tebe? O ljubi Gospod! daj mi obilnost gnade, in ne sapusti dushe, sa ktero si svojo sveto kri prelil. Šveta Eudozija! sprosi mi gnado od Jesusa, de vera sodbe boshje enako mozh ima v' meni, ko jo je imala v' tebi, de svoje slabo shivljenje poboljšham, v' dobrim stanoviten ostanem, v' gnadi umerjem, in si Jesusa prijasniga najdem. Amen.

II. dan fufhza.

Ss. Perpetua, Felizita in tovarfhi, marterniki.

Sveti Avgufhtin visoko povsdiguje te svete marternike, in ob njegovim zhasu so ozhitno brali v' zerkvi popisovanje njih terpljenja in smerti: tudi sdaj ste med sveto masho zhasito imenovane sveta Perpetua in Felizita. Sveta Perputua je bila visoziga stanu, dva in dvajset let stara in vdova; imela je tudi she majhniga otroka, kadar je sa vero umerla. Preden so jo v' jezho peljali, jo je ozhe, ki je ajd bil ljubesnivo profil od Jesufove vere odstopiti in malike moliti, de ne bo umorjena; in ker je s' lepim ni mogel pregovoriti, jo je neusmiljeno pretepal. Perpetua se ni vdala, in bolezhine voljno preterpela; le bolelo jo je serze, de je bil ozhe rasshaljen. Vergli so jo v' temo in smerdljivo jezho, ktera ji je, kar sama pove, strashna bila, in le misel, sa volj Jesusa fim tukaj, ji jo je prijetno storila. Bogastvo, imenitni rod in shivljenje sgu biti ji je bilo lahko, desiravno je bila she mlada; ali svojiga ozheta in otroka, ki ga je she dojila, sapustiti, to so bile velike britkosli. Kadar je ozhe svedil, de jo bodo v' sodishe peljali, tezhe v' jezho, joka, roke ji kufhujе in klezhé jo profi: *Ljuba moja hzhi! usmi*

li se mojih sivih las, usmili se svojiga ozhet-
 ta, spomni se, kako skerbno sim te redil,
 bolj kakor tvoje brate ljubil. Glej svojo
 mater, glej svojiga sina, ki ne bo mo-
 gel bres tebe shiveti; odpovej se svoji terdo-
 vratnosti, de vsi od shaloſti ne pomerjemo.
 Kako teshko je sveta Perpetua vse to prema-
 gala, ki je ozheta, mater in svojiga otroka
 perferzhno ljubila; pa ſ' pomozhjo gnade bo-
 shje je vse preterpela in Jesusu sveſta oſta-
 la. Rekla je ozhetu: „*Moj ljubi ozhe! v' ſo-
 diſhu bomo vidili, kaj je volja boshja, vſi
 ſmo v' boshji in ne v' svoji oblaſti.* Ker je
 Perpetua pred ſodnikom in ljudmi ozhitno po-
 vedala, de je kriſtjana in de malikov ne mo-
 li, je ozha otroka perneſil, ker je miſlil:
 jeſt ſe ji ne ſmilim, ſe ji bo ſaj otrok ſmilil,
 ki ga bo vidila in ſliſhala jokati, in ji rezhe:
 „*Sarotim te, usmili ſe ſaj svojiga otroka.*“
 Shaloſtno je viditi bilo; ozhe joka, otrok k'
 materi fili, Perpetua ſhaloſtna pred ſodnikom
 ſtoji, ker vidi, de jih more ſapuſtiti. Torej
 jo ſodnik veſ omezhnen ſazhne pregovarjati,
 de naj ſavolj ozheta in otroka Jeſusovo vero
 ſapuſti, in naj malike moli, de bo ſhe ſhi-
 vela. Ali ſtanovitna je oſtala v' Jeſusovi veri
 in ſodnik jo je obſodil, de jo bodo ſveri raſ-
 tergale. Od ſilne ſhaloſti smotljeni ozha po-
 tegne svojo ljubo hzhher ſpred ſodnika, kateri
 mu ſapove prozh iti; ker ſe pa ni mogel od
 nje lozhiti, je ſapovedal ga ſ' palizo udariti.
 Perpetua to viditi ſavpije: „*O, huji je mene*
 I.

ta udarez spekel, ko ozheta; kako me boli, de s' mojim starim ozhetam savolj mene tako gerdo delate.“ Ker se nikakor ni dala premakniti od ljubesni do Jesufa, so jo divji kravi vergli, in ko je ni she do dobriga usmertila, jo je rabelj s' mezham prebodil, in je shla is shalosti v' vezhno veselje. — Ravno tako se je s' njenimi tovarshi sgodilo.

Sveta Felizita je bila flushnja, mlada in serzhna kristjana. Tovarshi tih so bili Rivokat, Šaturnin, Šekondol in Šatur. Tudi ti so bili mladi in shive vere. Vsi ti so bili v' smerdljivo tamno jezho versheni. Zhes ene dni so bili peljani pred oblastnika Hilarijana in sprashani; pa vsi so neprestrafheno sposnali Jesufa, in s' enim glasam rekli: „Raji umerjemo, ko njega sapustiti.“ Neverni oblastnik je vse sverinam obsodil, vender so bili poslani v' jezho do odlozheniga dneva. V' jezhi je Šekondol umerl in pred svojimi svetimi tovarshi shel v' nebefa.

Neverniki so navado imeli obsojenim obilno in ozhitno vezherjo dajati pred smertjo; tudi tim so jo napravili. Ti sveti marterniki so ozhitno pa malo vezherjali, veseli so bili, in le pogovarjali se od svoje prihodne frezhne smerti. Neverniki so okoli njih stali, pa sveti Šaturnin jim je serzhno rekel: „Danf se nam skasujete prijatle, jutri bote nashi sovrashniki; pa glejte dobro nashe obrase, de naf bote sposnali na sodni dan.“ Eni is nevernikov so shli shalostni prozh, eni so se spreo-

bernili. Drugi dan od soldatov in od neverniga ljudstva spremljevani so šli k' smerti: veselili so bili vsi, in so tudi rekli oblastniku Hilarijanu: „Ti si nas obsodil, pa bosh tudi sojen od vsigamogozhniga Boga.“ Neverno ljudstvo se je raserdilo nad njimi savolj tigarasnizhniga govorjenja, in je sodnika profilo, de bi bili gajshlani. Sveti marterniki so hvalili Boga sato. Oni so bili versheni sverinam, pa le sveti Šatur je bil od njih umorjen, drugi so shivi ostali, pa oblastnik je svojim flushabnikom ukasal vse s' mezham pomoriti: serzhno in veselili so umerli.

Nauk.

Od svetih marternikov sploh.

Ti sveti marterniki so si v' dobizhik shiteli sa Jesufa terpeti in umreti; so tudi serzhno in veselili umerli, de bi Jesufu ostali svesti. Ne le ti, ampak neisrezheni veliko drusih kristijanov je rado umerlo sa vero: bogati, reveshi, moshki, shenske, odrasleni, majhni so radi dali svoje shivljenje sa Jesufa. Bog je perpushal hudo preganjanje nevernikov zhes svojo zerkev, de bi ona od kervi svetih marternikov prizhevanje imela, in de bi vsi spoznali boshjo pomozh nad njo. Tristo let je bila zerkev preganjana; zhe je bilo vezh kristijanov umorjenih, vezh kristijanov je bilo: njih zhudeshi, njih stanovitnost, njih smert je bilo

rodovitno seme drusih kristjanov. Vsi so lahko sposnali, da to ne more biti od ljudi, temuzh je od Boga.

Jesuf Kristuf, poglavar zerkve, je hotel biti umorjen od hudobnih, da bi svojim vernim sgled dal nepremagljive serzhnosti v' terpljenji savolj pravize. On je poslal svoje aposteljne ko krotké ovzé med neusmiljene volkove; tudi pravil jim je, da bodo sovrasheni in umorjeni savolj njegoviga imena, kar je res bilo. Bersh v' sazhetku in potlej so Judje in neverniki preganjali in morili Jesufove verne, ker so neumno mislili Bogu prijetno slushbo storiti. Neusmiljen zesar Neron je umoril veliko kristjanov s' mezham, s' ognjem in drugazhi. Drugi neverni zesarji so si slo persadevali pokonzhati zerkev boshjo, sosebno so morili duhovne, da bi verni bres pastirjev ostali: so skerbno povsod iskali sveto pismo in ga feshgali, da bi verni bres te pomozhi ostali. Neverniki so veliko kristjanov v' morje pometali, veliko jih je v' jezah od smradu, od lakote, od vfiga hudiga pomerlo: ene so sa noge obeshali, da so po vezh dni shivi viseli; nektere so per majhnim ognji pekli, drugim so odsekali nos, ushesa in shnable, potlej jih poslali v' jame rudo kopati: druge so she drugazhi martrali, kakorkoli so si smisliti mogli. Persii so navado imeli kristjane svesane v' globoke jame devati; notri so metali misli in druge majhne shivali, od katerih so bili t' zhasama umorjeni. To je le slifhati strashno,

vender malo, malokteri je od vere odstopil, sploh so bili per tazih hudih bolezhinah stanovitni, in so radi umerli sa Jesufa.

Mozh gnade Jesufove je bila ozhitna sosebno per otrozih, kterih dosti je bilo umorjenih sa vero. Dva sveta brata, Just in Pastor, rojena na Šhpanskim, sta shivljenje dala sa vero, prvi v' trinajstim, drugi v' devetim letu. Eulalija rojena v' Portugalu je bila okolj trinajst let stara, kadar je v' hudih bolezhinah serzhno umerla savolj Jesufa. Šveta Priska, Rimška deviza, je tudi le trinajst let stara umerla sa vero. Šveta Nesha ravno tako je v' trinajstim letu s' svojo smertjo prizhevala od katoljšhke vere. Šveti Ziril je le enajst let star umerl savolj Jesufa. Ti in drugi so bili v' majhni starosti prizhevavzi Jesufovi vprizho nevernikov. Od kod so imeli to prezhudno mozh? Oni so jo dosegli is nebes. Zhlovek is svoje mozhi ne samore tiga, le mozh boshja napravi slabiga zhloveka sanizhevati svoje premoshenje, sapustiti svoje prijatle in dati svoje shivljenje sa nevidne prihodne obljubljene dobrote.

Kristjan! premisli dobro veliko terpljenje svetih marternikov ali prizhevavzov Jesufovih, in uzhi se od njih svesto flushiti Bogu; raji vse sapustiti ko njega rasshaliti. Zhe bosh sveto sovrashil svoje shivljenje, bosh sado bil vezhno shivljenje. Štori, kar Bog po modrim sapove: „Bodi stanoviten na Gospodovi poti.“ Širah. 5, 12. Tudi: „Bojuj se

sa rešnizo 3' vso mozhjo do smerti.“ Širah. 4, 33. Ne boj se ne sasmehovavzov, ne hudobnih, ne neusmiljenih, ne mogozhnih, ne nobeniga, ampak ostani svest Bogu. Ako je kaki kristjan v' hudih bolezhinah odstopil od vere, ni bil isgovorjen; veliko manj si ti isgovorjen, ako greslish in od Boga odstopish savolj besedi neumnih. Poslušhaj, kaj Jesus govori: „Kteri bo mene pred ljudmi satajil, tiga bom jest satajil pred svojim Ozhetam, kteri je v' nebesih.“ Mat. 10, 33.

M o l i t e v.

O Jesus, vojvoda marternikov! ako jest premislím, kaj in koliko si ti terpel is ljubesni do mene: ako premislím, kaj in koliko so tvoji sveti aposteljni in marterniki serzhno terpeli is ljubesni do tebe, se framujem svoje greslne nestanovitnosti. Jest fim ti persegel svestobo, ker ti si moj Gospod. Ti si mene is velike milosti najel sa plazhilo vezhniga shivljenja. Obljubil si in dal mi bosh nebeslko kraljestvo, zhe tebi svesto flushim, vender moja velika spazhenost me lahko napravi soper tebe gresliti. Ponishno te profim, daj mi serzhno stanovitnost, de po isgledu tvojih svetih marternikov nikdar ne odstopim od tebe, de premagujem vse sapeljive skuslhnjave, in de pridem v' vezhni mir, kjer nobenih skuslhnjav ne bo. Amen.

III. dan fufhza.

Sveti Marin, vojshak in marternik.

Akoravno je bil zesar Galjen prepovedal preganjati kristjane savolj vere, vender neverno ljudstvo in neverni oblastniki vneti sa prasno zhašt svojih ismishljenih bogov niso jenjali, slasti v' daljnih deshelah, kristjanov preganjati in moriti. To prizhuje, de zerkev tudi pod mirnimi zesarji ni popolnoma miru imela. Ravno pod sgoraj imenovanim mirnim zesarjem Galjenam je sveti Marin bil umorjen sa vero. On je bil imenitniga in bogatiga rodu, in sraven svest vojshak. Ahej, oblastnik v' mestu Zesareji v' Judeji je svetiga Marina v' veliki zhašti imel savolj njegove sosebne serzhnosti, in ga je hotel visoko povsdigniti; neki drugi vojshak ga je is nevoshljivosti satoshil per oblastniku rekozh: Marin je namenjene flushbe nevreden, ker je kristjan. Oblastnik bersh poklizhe svetiga Marina, in ga vprasha: Kakshne vere si ti? Sveti Marin mu serzhno odgovori: Jest sim kristjanske vere. Oblastnik mu ojstro rezhe: Tri ure ti dam odloga premisliti ali svojo vero sapustiti ali pa umreti. Shkof tistiga mesta, imenovan Teotekni, je to svedil, je shel svetimu Marinu naproti, ga je peljal v' zerkev in ondi rekel: Marin! kaj si bosh sbral, zhašt sveta ali prijasnost Jesusa?

Šveti Marin bersh odgovori: „*Jesusa si svolim.*“ Škof mu rezhe: „Bodi stanoviten Bogu, on te bo mozhniga storil, in ti bo dal sebe sa plazhilo, pojdi v' miru.“ Šveti Marin gre is zerkve naravnošt pred oblaštika, in serzhnejshi ko poprej mu rezhe: „*Raji vse terpim, preden bi se odpovedal Jesusu.*“ Oblašnik ga je ukasal peljati in umoriti. Šveti After, bogat, shlahtni Rimski gospod, je vprizho nevernikov njegovo sveto truplo vsel, in ga zhaštito pokopal v' letu 261 ali 262 po Jesufovim rojstvu.

Nauk.

Od stanovitnosti v' boshji službi.

Šveti Marin je všim dal sgled serzhne stanovitnosti. On je bil bogat, pa ni ljubil bogastva: on je bil vojshak pod nevernim zesarjem, vender je vse svoje kristjanske dolshnosti dopolnoval, kakor jih vera uzhi, pa zhes boshjo sapoved ni hotel nizeh storiti, raji je umerl. On je bil frezhen pred ozhmi sveta, pa je bil she bolj frezhen per Bogu, kadar je vse sgubil savolj njega. O frezhna njegova stanovitnost! kadar mu je bilo rezhenost: Sberi si, povikshan biti v' veliko zhašt ali umreti; si je raji sbral smert sa refnizo, ko frezho s' greham. Kar je govoril, je bila zhašta refniza, ker je umerl, de bi Jesusa ne rashalil.

Ljubi grešnik! premisli, kajno voljo imash greh opustiti in Bogu flushiti? Ti velikokrat oblubish svestobo vsigamogozhnimu Bogu, pa kakor majhen otrok hitro posabishtorjene oblube. Kaj mislish, od kod je tvoja grešna nestanovitnost? Od tod je, is tvoje majhne shalosti zhes grehe, ker tvoje serze je premalo sgrevano is ljubesni do Boga, sato nima stanovitnosti. Zhe dusha resnizhno sovrashti grehe, je tudi stanovitna v' dobrim. Sovrastvo zhes grehe isvira is praviga sapopadka, ki ga zhlovek ima od njegove hudobe, in sato terdno sklene ne vezh greshiti; in ne sklene le ne vezh greshiti, ampak se tudi greha resnizhno varuje. David je is vfiga serza sovrashtil grehe, sato pa je tudi resnizhno djal: „Sim sklenil in persegel sapovedi tvoje pravize dershati.“ Pf. 118, 106. Tedaj ti sato grehe ponavljash, ker jih premalo sovrashtish: persadevaj si pravo shalost od Boga sadobiti, in bosh stanoviten.

Stanovitna svestoba v' boshji flushbi je potrebna, in ta prizhuje od ljubesni do Boga. Kaj pomaga vediti svoje dolshnosti, oblubiti stanovitnost in ponavljati obete, zhe vender ni nobene stanovitnosti? Veliko grešnikov ob velikanozhnim zhasu oblubi svoje shivljenje poboljshti, vender poboljshtanja ni: zhes malo zhasa se sopet rasodeva njih stara hudobija, kakor poprej v' prijasnosti, v' nezhistosti, v' krivizi, v' nevarnih perloshnostih, v' navadnih grehih. Morebiti ti ravno tako delash.

Obljubifh: Raji hozhem vse sgubiti in vse terpeti, ko Boga rasshaliti, pa hitro raji Boga shalifh, ko poterpeti majhniga sanizhevanja; ali rasshaliti majhniga zhloveka, ali si majhno filo storiti. Tebi in slehernimu greslniku pravi modri: „Šin! si greslil? ne greslhi vezh.“ Širah 21, 1. Ta stanovitnost je potrebna, in jo imash, zhe ljubifh Boga is vse dushe.

Nizh ti ne pomaga le sheleti, le obljubiti poboljšhanja, ampak se morefh tudi poboljšhati in v' dobrim stanoviten ostati. Po grehu si shaloften in obljubifh se ga varovati, pa sopet greslifh: si sopet po navadi shaloften, vender po navadi ponavljash grehe, ne le majhne, tudi velike. Ta greslna nestanovitnost je v' tebi, ker nozhesh vfiga storiti, in se vfiga varovati, kar ti Bog sapové in prepove. Ti premalo premifhljujesh boshje refnize, ktere bi te s' boshjim straham napolnile, premalo molifh, mehko shivifh, ne opustifh slabih perloshnost, si rad per slabih, nozhesh svojiga slabiga telefа pokoriti; se ni treba tedaj zhuditi, de se per slabih hudobi je navsamefh, in de v' skuslhnjavah greslifh. Ti se s' svojo slabostjo sgovarjash, in tvoja slabost te obsodi, ker nozhesh storiti in se nozhesh varovati, kar ti Bog sapove in prepove. Ti si slab, in sam si nakopavash skuslhnjave, ker ljubifh greh. Kako bosh sgovorjen? Ne morefh sgovorjen biti, in ti moren s' prerokam Oseam rezhi: „Šam si kriv svojiga pogubljenja.“ Os. 13, 9.

De v' vezhno nesrezho ne pridešh, premishljui vezhne reſnize, proſi is ſerza Boga, bodi ponishen, shivi v' ſtrahu, varuj ſe nevarnih perloſhnoſt, imej ſerzhnoſt, vojskuj ſe ſerzhno zheſ hudo poſheljenje, tako boſh premagovaviz. Neisrezheno mozhne ſo greſhne navade, pa s' gnado boſhjo jih ſamoreſh premagati, delaj, kar ſim prej pravil, in Bog te ne bo ſapuſtil; greh ti bo zhedalje bolj oſtuden, dobra ga ſe boſh pervadil, in dobro delal; potlej boſh lahko in ſtanovitno flushil Bogu. Ne obupaj nikoli, pa tudi bodi pridn in verjemi, de bo tvoje ſerze od veſelja poſkakovalo ſavolj boſhje pomozhi. Pf. 12, 6.

M o l i t e v.

Uſmiljeni Goſpod! kaj bo s' menoj? jeſt ſim terdno upal, de vſi moji grehi ſo bili na ſpovedi odpuſheni, pa moja premajhna ſhaloſt in neſtanovitna volja mi prizhuje druga- zhi. Premalo ſim ſovraſhil ſvoje grehe, terdne volje niſim bil varovati ſe jih; v' hude perloſhnoſti ſim radovoljno hodil, in od tod je moja greſhna neſtanovitnoſt v' dobrim. Vem in ſpoſnam, de ſim pogubljenja vreden, vendar upam, v' tvojo neſkonzhno miloſt, in is ti- ga upanja te proſim, daj mi ſvojo gnado, s' ktero bom vſe ſamogel; daj mi ſpoſnati tvoje neisrezhene dobrete, in obſhalovati filno hudo- do greha, de ga is ljubeshni do tebe is ſer- za ſovraſhim, in ſe ga varujem. O ſveti Ma-

rin! ti serzhni vojshak Jesufov, sprofi meni tako serzhno voljo, kakorshno si ti imel, de stanovitno in neprestrafsheno flushim Bogu, de umerjem raji, ko njega rashalim. Amen.

IV. dan fufhza.

Sveti Kasimir.

Sveti Kasimir je bil tretji otrok poljskiga kralja Kasimira III. tiga imena, in brumne Elisabete kraljize, hzhere zesarja Alberta II. tiga imena. On je bil rojen peti dan kosaperska v' letu 1456. Kraljiza Elisabeta, njegova poboshna mati je mozšno skerbela svojiga fina Kasimira v' vfi poboshnosti srediti, sato ga je preskerbela s' modrim in svetim uzhenikam, de bi bili on in drugi njeni otrozi s' boshjim straham napolnjeni. Kasimir je raji od vseh drusih bratov posluschal in ubogal svojiga svetiga uzhenika; on she otrok je ljubil, in se bal Boga; is ljubesni do Boga se je skerbno varoval tudi majhnih grehov in vsiga, kar bi bilo samoglo njegovo dusho spazhiti. Kadar je sposnal, de je zhisto shivljenje Bogu nar prijetnisfi, si je persadeval zhistost ohraniti, in bil je tudi zhiste dushe in zhistiga telefa. De bi bil smiraj zhist, je pokoril svoje mlado telo; je velikokrat leshal na tleh; se je rad

poštil in dolgo je molil; naskrivnim je nosil ojsre oblazhila; velikokrat je vstajal po nozhi Boga hvaliti; v' zerkvi je bil ves samaknjen, in per vsih rezheh je bil rasgled modrosti in poboshnosti. Nar slajshi mu je bilo premishljevat i resnize svetiga pisma, ljubesen in smert Jesufovo, in druge resnize svete vere: v' tim premishljevanji se je zhedalje bolj vnemala njegova dusha, in v' obilnih solсах je svoje molitve opravljal. Šosebno je upal v' proshnjo Marije, in se ji serzhno perporozhal, de bi po nje proshnji obilnost vsiga dobriga od Boga prejemal.

Šveti Kasimir je bil poboshen v' resnizi, ker je bil s' Bogam sdrushen s' saveso mozhe ljubeshni, tudi je bil moder, prijasen in usmiljen s' blishnim. Prava poboshnost ne stori zhloveka zhudniga, terdiga, neusmiljeniga, neperljudniga, ampak dobriga, usmiljeniga, prijasniga. On je bil ponishen s' vsmi, usmiljen s' ubogimi, nobeniga ni sanizheval, vsaziga je pohlevno v' potrebi svaril. On je bil prijeten Bogu in ljudem. Šrezhno bi bilo poljsko kraljestvo, ako bi bil šveti Kasimir sa svojim ozhetam nastopil, on bi si bil slo persadeval sa zhasno in she bolj sa vezhno frezho svojih podloshnikov, pa Bog, kteriga poti so neisvedljive, ga je poklizal k' sebi. Nevarno je sbolel, in lahko se ve, koliko de so sdravniki skerbeli is bolesni mu pomagati, pa njih persadevanje je bilo saštonj. Sdravniki so mu nasadnje svetovali perpomozhik, ki je

bil soper njegovo dobro vest, pa on je hotel raji nedolshen umreti, kakor si pomagati s' graham is bolesni. Umerl je, ali saspal v' Gospodu zheterti dan tiga mesza v' letu 1484, ofem in dvajset let star. Što in dvajset let po njegovi smerti so odperli njegovi grob, nashli so njegovo sveto truplo zelo in difhezhe. Bog je po njem velike zhudeshe delal.

Nauk.

Is njegoviga shivljenja.

Poboshnost je lepa in potrebna vsm, vender je she lepshi per bogatim zhloveku. Revesh, rojen in srejen v' terpljenji, se loshej varuje sapeljivosti sveta, pa bogatinu se dobrote in sladnosti sveta tako rekozh ponujajo, ga obdajajo, in ga lahko sapeljajo, ker spridenatora je vfiga tiga lazhna. Uboshtvo je fizer dobro, vender ne pomaga, zhe je duha zhasti, bogastva ali sladnosti lazhna. Ubog s' svojim revnim stanam sadovoljen in poterpeshljiv bo lahko svelizhan, ker pravi sveti Gregor: „Uboshtvo je varh nedolshnosti in bramba pred hudobijo.“ Desiravno bogastvo je rodovitno velikih skushnjav, kakor boshja beseda prizhuje, je ravno sato svetost bogatina velike hvale vredna, ker nedolshno shiv v' fredi skushnjav. Sveti Kasimir je bil bogatim in mogozhnim lep sgled vfiga dobriga. On je bil kraljevi fin, vender je bil poni-

shen, vſim uſmiljen, ſe ni ſramoval dobrih kriſtjanſkih del, Boga je hvalil tudi ozhitno, in je po vſih ſapovedih v' priſho vſih ſhivel. Blagor ſvetu, zhe ſo mogoſhni oblaſtniki v' reſnizi brumni.

Štarſhi naj ſoſebno ſkerbé ſvoje otroke s' ſvetim ſhivljenjam, in s' ſvetimi nauki uzhit bogabojezhe ſhiveti. Ako ſo otrozi dobri kriſtjani, bodo oni odrasſheni veliko dobriga delali. Dober kriſtjan ima ſkerb ſa zhaſt boſhjo, tudi ſa prid deſhele in ſleherniga zhloveka. Dober kriſtjan je pokoren Bogu, in ſvojim oblaſtnikam ſavolj Boga, je dober deſhelam, pravizhen oblaſtnik, in priden v' vſim. Bogatini imajo navado ſvoje otroke s' uzheniki oſkerbeti, to je prav, vender oni ne ſmejo ſvojih otrok v' nemar puſhati. Naj vſamejo uzhenika modriga in ſvetiga, de ima modroſt ſvetih. Otroke uzhit po volji boſhji ni labka rezh. S' otrozi ſe more reſ po otrozhje ravnati, vender tako, de oni ſpoſhtujejo, ljubiſo in ubogajo ſvojiga uzhenika. Še more natanko ſvediti mozh njih uma, de ne bodo preobloſheni; tudi je potrebno ſpoſnati njih natoro, de niſo nepremerjeno ſtrahovani, ali njih ſamovoljnoſti puſheni: ſe more natanko ſpoſnati, zhe njih pogreſhki iſvirajo iſ hudiga, ali iſ nedolſhne ſlaboſti. Neisrezhene modroſti je treba v' tim teſhkim opraviſu, pa ſvete modroſti, de otroke ljubeshjivo napeljuje v' ſvetoſt in dopolnjenje vſih dolſhnoſt ſvojiga ſtanu. Taziga uzhenika je odbrala pobosh-

na kraljiza Elisabeta svojimu ljubimu otroku Kasimiru, sato je on bil rodoviten vfiga do-
briga. Štarshi naj delajo, kar je ona, naj
spofhtujejo uzhenika svojih otrok; vprizho njih
naj terdo sapovedujejo spofhtovati in ubogati
ga; naj pufhajo modrimu uzheniku vfo ob-
last zhes otroke, de nobene potuhe nimajo,
in de fo permorani pod pametno pokorshino
shiveti. Moder in svet uzhenik bo per tazih
veliko dobriga storil, in fi bo persadeval jih
sopet roditi, dokler Kristusovo podobo dobé.
Gal. 4, 19.

Zhe hozhesf, ljubi otrok! frezhen biti,
jemlji na-se, po izgledu mladenzha Kasimira,
svete nauke in lepe sglede svojih ftarshov
in uzhenikov. Ubogaj is serza rad svoje ftar-
she in uzhenike, in le tako bosh moder pri-
den in poboshen. Škerbno se varuj majh-
nih grehov, in ne bosh nikdar greshil smert-
no. Ljubi zhiftoft, de bosh zhiftimu Bogu
vfhezh; ohrani jo fkerbno, premifhljuy mozh
boshje refnize, smerti in terpljenje Jesulo-
vo: tudi s' gorezho molitvijo, s' ponishnostjo,
s' framoshljivostjo, s' boshjim straham, in ve-
dno misli, Bog me vidi. Beshi pred vfm,
kar te samore spazhiti, kolikor je mozh. Ti
fi sam sebi fkuftnhjava, ker fi flabe nature;
kako pa bosh obftal, zhe poflufhafh rasujfda-
ne; zhe fi nepotrebno prijasen s' drugim spo-
lam; zhe fi hudosheljnih ozhi. Pofnemaj sve-
tiga mladenzha Kasimira, kateri je hotel raji
umreti, ko zhiftoft sgubiti. Švari serzhno

hudobne; ne boj se shaliti hudobniga skufh-
njavza; raji bodi od vseh sanizhevan, preden
bi sapravit gnado boshjo.

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe premislilim sveto shivlje-
nje tvojiga sveštiga flushabnika Kasimira, ne
vem, kaj bi od framote pozhel. On bi bil lah-
ko vse dobrete sveta vshival, vender je bil
smiraj v' pokorjenji: on je bil mlad, vender
zhist, jest pa fim ognjusil svoje mlade leta s'
vso nesramnostjo. Mlade leta, ako so zhiste,
tebi nar bolj dopadejo, pa jest fim jih sapra-
vil, ker fim jih dal v' dar tvojimu in svojimu
sovrashniku. Vse, karkoli je samoglo moje
slabe pozhutke rasveseljevati, fim shelel ali de-
lal. Usmiljeni Ozhe! odpuisti grehe moje mla-
dosti, ker jih resnizhno obshalujem: bom po-
pravil, kolikor bom samogel, svoje greshne
smote, de saj posihmal shivim po tvoji sveti
volji. Shaloft, solse, pokorjenje bo sanaprej
moj vsakdanji kruh, de usmiljenje, odpushe-
nje in svelizhanje sadobim. Amen.

V. dan fufhza.

Sveti Foka, marternik.

Sveti Foka je uboshno shivel v' revni hifhi-
zi bliso mesta Sinope per zhernim morji: ma-
lo semlje, ki jo je imel, je pridno obdeloval,
s' svojim perdelkam je shivil sebe, in tudi
ubogim pomagal. On je popotnike s' vesel-
jem pod svojo streho jemal, in jim po svoji
mozhi stregel bres vfiga plazhila. Ne le kri-
stjani, tudi neverniki so ga ljubili, ako tudi
so dobro vedili, de on je kristjanske vere.
Vstalo je preganjanje zhes zerkev, pa on se
ni nizeh tiga bal, ker je shelel svoje shivljenje
sa vero dati. Neverni oblastnik, ki je svedil,
de Foka je serzhen kristjan, (svedil je lahko,
ker on je shiroko flovel savolj svoje dobrodel-
nosti,) je ukasal dvema soldatama ga umori-
ti. Leta dva soldata gresta is mesta in pride-
ta ravno ponevedama v' njegovo hifho, de bi
ondi svedila, kje stanuje. Kadar prideta v' hi-
fho, sta bila od svetiga Foka lepo sprejeta,
in potlej postreshena: med vezherjo on pri-
jasno vprasha soldata, pokaj sta prishla, in
kam gresta? Soldata sta mu odgovorila: Gre-
va eniga kristjana iskat in umorit: tukaj bli-
so more biti njegova hifha, Foka mu je ime.
Profiva te, pokashi nama njegovo hifho; pa
varuj se komu tiga rasodeti. Sveti Foka se

ni tiga ustrašhil, in jima je lepo odgovoril: „Tukaj prenozhita in pozhivajta, jutri bom vama mosha pokasal, kteriga isheta.“ Šoldata sta bila vesela; pa sveti Foka ni nizeh spal, vso nozh je molil in svojo dušo Bogu perporozhal, in sam si grob skopal. On bi bil lahko beshal, pa je mislil: Boshja volja je, de umerjem sa vero; smert bo mene preselila v' nebesa; naj se sgodi boshja volja. Drugi dan on pelje soldata na svoj vert, in jima rezhe: „Jest sim Foka, kteriga isheta. Šoldata sta ostermela, in nerada umorila svojiga dobrotnika, vender sta ga, ker sta se bala oblastnika.

Nauk.

Od smerti gresnikov in pravizhnih.

Šveti Foka se ni bal smerti, ker je bil smiraj perpravljen umreti. Njegovo sveto shivljenje je bilo vedno perpravljanje k' frezhni smerti, sato je rad umerl. Ravno tazi ga svetiga shivljenja bi mogel vsak zhlovek biti, de bi ga smert is tiga sveta preselila v' nebesa. Smert je vsem napovedana; nobeden smiraj ne shivi; nobeden ne ve zhasa svoje smerti; vsaki le enkrat umerje; po smerti ni odpushtenja smertnih grehov. To uzhi, de blagor zhloveku, kteri je perpravljen vsaki zhas umreti; pa tudi gorje zhloveku, kteriga smert najde v' smertnim grehu. Sato opomi-

nja Kristus: Zhujte, ker ne veste, ob kateri uri bo Gospod prishel.“ Mat. 24, 42. In sopet: „Zhujte, ker ne veste ne dneva, ne ure svoje smerti.“ Mat. 25, 13.

Kristjan! shivi poboshno, pravizhno in sveto, de kadar Gospod pride, ali s' sadnjo bolesnijo poterka, mu veselo odpresih, in gresih v' njegov pokoj. Zhe pravizhno shivish, bo smert konez sedajniga terpljenja in vrata v' frezhno vezhnost. Zhe pravizhno shivish, bosh enak delavzu, kateri je zel dan svesto delal, in na vezher se veseli savolj prejetiga plazhila. Shivi po sapovedih, in bosh s' svetim Pavlam saupljivo rekel: „Zhas moje smer-ti je bliso, dobro vojskovanje sim vojskoval, tek dokonzhah, in meni je perbranjena krona pravize, ktero mi bo dal Gospod.“ Zhe shivish po sapovedih, bosh tudi ti prejel plazhilo milosti in pravize od Boga, kakor tudi pravi sveti Pavel: „Krono pravize bo meni dal Gospod: ne le meni, temuzh v' sim, kateri njegov prihod ljubijo.“ II. Tim. 4, 6 — 8. Tisti ljubijo Gospodov prihod, kateri sanizhujejo semljo, in hrepene po nebesh; pa sraven tudi shive po v' s' sapovedih.

Vem, tudi pravizhni bres s'osebniga boshjiga rasodenja ne morejo vediti, ali so ljubeshni ali serda vredni, ali so v' gnadi ali bres gnade; vender imajo prizhevanje lastnih dobrih del. Dusha prav skerbna sa zhas boshjo, lazhna in delavna dobrih del, sladko upa v' neskonzhno milost boshjo, in lahko

umerje. Tudi poterti grešnik, kateri je smirej shalošten svojih grehov, in stanoviten v' dobrim, ima veliko upanje v' usmiljeniga Boga. David je fizer grešil, pa se je spokoril in sato je saupljivo djal: „Bog bo mojo dušho rešil od peklenške oblasti.“ Pf. 48, 16. Zhe ti nisi ohranil nedolshnosti, posnemaj Davida v' pokori, in bosh ko on rešhen od peklenške oblasti.

Smert odvsame pravizhnimu in nepravizhnimu vse, kar imata na svetu, pa pravizhen lahko sapusti svet, kteriga je sanizheval. On je bil she prej ubog v' duhu, je svet in kar je na njem ko blato zhislal; lahko ga sapusti. Hudobnik je imel vse svoje misli in veselje v' posvetnih rezheb, sato grosno teshko umerje. Takrat bo on s' shaloštjo sposnal: V' rešnizi sim bil saštonj prevezh skerben sa svet. Pf. 38, 7.

Pravizhnik in nepravizhnik bota permorana sapustiti vso svojo drushino, shlahto in prijatle; pa pravizhnik je svojze in druge ljubil savolj Boga; bo tedaj vse sapustil lahko savolj njega. On upa, de bo tudi potlej svoji shlahti in prijatlam pomagal; tudi de bo od njih prejemal pomozh, zhe je bo potreboval. On sapusti svojo shlahto in prijatle, pa upa, de bo prišhel med bolji prijatle, med angelje in svetnike. Hudobnik se teshko odlozhi od svoje shlahte in od prijatlov, ker jih je ljubil po mesu, in se boji med slabo drushbo priti, ker njega shivljenje je bilo slabo.

Pravizhnik in nepravizhnik moreta bolezhine preštati in v' bolezhinah umreti, ali pravizhnik lahko terpi bolezhine, ker je varen voljno terpeti; ker terpi v' duhu pokore savolj Boga, ker vé, de Bog ga tepe is ljubesni, de bi bil ozhifhen. On je nosil Jesuša krishaniga smiraj v' serzu; tudi sdaj v' bolesni ga ima smiraj pred ozhmi; s' njim si on polajsha bolezhine, in mirno jih terpi. Hudobnik je bil smiraj mehkiga shivljenja in nepoterpeshljiviga serza; sraven tega ga vesh hudo pezhe, pretezheno in prihodno ga filno sferbi, malo upa, veliko bolezhin terpi, nerad, pa jih more preštati, in se boji umreti.

Ljubi moj kristjan! kar sim do sdaj pravil, je majhna rezh. Šmert je nashi natori grenka, pa smert bi ne bila tako strashna grešnikam, ako bi sodbe ne bilo. Pravizhnik in nepravizhnik se odlozhita od sveta v' bolezhinah, pa dobrimu in hudimu ne bo enako. Po letim shivljenji bo drugo shivljenje, to je kratko, uno bo vezhno; vender po letim shivljenji, dobrimu, ali hudimu, bo prihodno shivljenje vezhno dobro ali vezhno hudo. Kar sdaj seješh, bosh tamkej shel, kakor sdaj shivish bosh vshival ali terpel vekomaj. Perpravljaj se tedaj k' smerti, perpravljaj se s' resnizhno pokoro, s' svetim shivljenjam; bodi smiraj perpravljen, ker ne vesh ure svoje smerti, de te smert ne najde v' smertnim grehu. Vesh, kaj prizhuje beseda boshja: „Gorje vam, vi hudobni! kader umerjete, bo kle-

tev vash dél.“ Širah. 41, 11 — 12. Tudi:
„Greslnikov smert bo prav huda.“ Pl. 33,
22. Ubogaj, perpravljaj se prav skerbno sre-
zhno umreti, de se ne bošh vekomaj kefal.

M o l i t e v.

Blagor pravizhnim! blagor spokorjenim
greslnikom! oni so pred smertjo svetu odmer-
li, ker so svoje hudo posheljenje s' sapovedimi
krishali, so shiveli po naukih Jesufovih; ali
saj s' pokoro resnizhno popravili svoje padze.
Oni bodo v' sadnji bolesni hvalili Boga, ki jim
je dal sveto shiveti, in polnim dobriga upanja
umreti. Oni bodo enaki jetnikom, katerim je
jezha od oblastnika odperta in rezhenó: Poj-
dite v' miru domu. O Gospod Jesus! ti si me
uzhil sveto shiveti, ti si umerl na krishu, de
bi jest vekomaj ne umerl, pomagaj mi s' svojo
gnado svoje slabo shivljenje poboljšhati, in v'
dobrim stanovitnimu biti, de ne bom od tebe
savershen. O ljubi sveti Foka! bodi moj po-
mozhnik per Bogu, de mi savolj Jesusa po-
maga in da srezhno umreti, de svelizhanje
sadbim. Amen.

VI. dan fufhza.

Sveti Pavel pufhavnik, imenovan priproft.

Sveti Pavel, imenovan priproft savolj majhne uzhenosti in ravniga serza, je bil kmet v' Egiptu. On je nedolshno shivel, po svoji mozhi Boga hvalil, poterpeshljivo delal in se ni mešhal v' nobeno nepotrebno opravilo. Njemu ni bilo mar, kaj je noviga na svetu, kaj se slabiga godi, ampak le kako bi po sapovedih shivel, njemu je bil svet nesnan, in on svetu. Do sheftdesetiga leta je on shivel tako, pa sosebnostna shaloftna pergodbaga je pergnala v' pufhavo. Ofem dni je hodil po pufhavi, sam ni vedil, kam bo prishel; Bog ga je vodil pred uto svetiga Antona pufhavnika, in ondi misli oflati. Ponishno je profil svetiga Antona ga vseti med svoje uzhenze, de bi se per njem nauzhil prave svelizhanske poti. Sveti Anton mu je odgovoril: Ti si pre star, se ne moresh navaditi nashih postav in ojstriga shivljenja: pojdi domu, moli, delaj in flushi Bogu, in tako bosh svelizhan. Ko je sveti Anton to isgovoril, se je saperl v' svojo uto; pa sveti Pavel ni shel prozh, ondi je bil tri dni, molil je Boga in profil svetiga Antona. Ta mu je sopet rekel: Pojdi, pojdi domu, ti se ne bosh pufhave pervadil, ker si pre star. Sveti Pavel mu odgovori: Ne pojdem domu;

tukaj ostanem, upam ko drugi pufhavniki shiveti. Kadar sveti Anton vidi njegovo stanovitno voljo, ga pušči v' svojo uto, in ga uzhi rekozh: „Zhe hozhesh tukaj per meni oštati, pošti se do vezhera vsaki dan, ne govori nikoli bres potrebe, de bo tvoja dušha perpravna svete rezbi premišljevati in moliti; s' delam fi moreš kruh saflushiti; tvoje pokorjenje more biti stanovitno, in tvoja pokoršina popolnoma.“ Sveti Pavel se je ponishno in rad vřimu podvergel, in svesto s' dobro voljo vse dopolnoval. Vsa njegova skerb je bila svesto ubogati bres vřiga sgovora, karkoli mu je sveti Anton sapovedal. Sveti Anton je bil rasvetljen uzhenik, je bil oster s' seboj, pa usmiljen s' drugimi, je skušhal svojiga uzhenza, pa ga ni hotel preobloshiti zhes mozh; vezh shivesha je njemu dajal, ko sebi vofhil; pa sveti Pavel je shelel she vezh terpeti, in se je hotel ravno tako ojštro poštiti, kakor je vidil nad svojim uzhenikam. Vse je rad delal, poterpeshljivo terpel, molil stanovitno, in se zbedalje bolj posvezheval. On je bil Bogu prijeten, in je prejel od Boga dar zhudeshov. Umerl je sveto v' pufhavi v' letu 350.

Nauk.

Od pošta. Kakshin de more biti.

Sveti Pavel pufhavi se je s' poštam pokoril, ker je vidil svojiga uzhenika svetiga An-

tona in druge brumne, de so se radi postili. Ref, vsi brumni kristjani so veliko zenili post, in so se radi postili, de bi hudobno telo pokorili, in s' zhišto dušho flushili Bogu. Post je bil v' stari in novi savesi v' veliki zhašti. David se je rad postil, in oistro se je postil, kakor sam prizhuje: „Moje kolena so od posta ofslabljene.“ Ps. 108, 24. Šveto pismo prizhuje, de Estera, akoravno sveta, je svoje telo s' postam pokorila. Ester. 14, 2. Verni kristjani so se veselo postili po sgledu Jesufa Kristusa, kateri se je oistro postil shtirdeset dni in nozhi v' pufhavi. Mat. 4, 2.

Post je zhloveku potreben, de s' njim pokori svoje greschno telo. Vsaki je hude natore, in ima nepokorno telo, sato je pokorjenja potreben. Zhe telo ni pokorjeno, ima huji mozh soper dušho, in lahko jo pogubi. Vsi morejo fkerbeti tiga hudobniga sovrashnika pokoriti, in ga devati pod pokorschno, de dušha loshej flushi Bogu. Tako so delali vsi dobri, in tako je delal sveti Pavel, akoravno apostelj, kateri od sebe prizhuje: „Tarem svoje telo, in ga v' sushnost devam, de savershen ne bodem.“ I. Kor. 9, 27. Zhe svojim telesu obilno voshimo, slabimo dušho; ako ga pokorimo, ga podvershemo Bogu. Vsaki in vselej more fizer sdershljiv biti, pa she bolj v' postnih od zerkve sapovedanih dneh. Prav govori sveti Avgushtin: Posti se, zhe si greschnil; posti se, ker samoreschn greschniti, de bi ne greschnil.

Post ima veliko mozh. Post ima resnizhno veliko mozh, ker ta je Bogu prijeten. Kdor se v' duhu pokore prav posti, veliko sprofli od Boga. David od sebe prizhuje: „Postil sim se in ponishal, in bom prejel, kar profim.“ Pf. 34, 13. Eleahim, vikshi darovaviz, ki je vidil Jude v' hudih stiskah, jim je rekel: „Ostanite stanovitni v' postih in molitvah, in bote od Boga uflishani.“ Judit. 4, 12. Jesus je svojim uzhenzam djal, kader niso samogli hudizha isgnati: „Leta sorta hudizhov ne bo isgnana, kakor s' molitvijo in s' postam.“ Mat. 17, 20. To prizhuje, de post ima veliko mozh, ker je Bogu prijeten; vender ta more s' molitvijo in s' drugimi dobrimi deli sdrushen biti, kakor bo sdaj rezhen.

Šam post je malo vreden bres drusih dobrih del. Kristjani se nekaj pokoré ob sapovedanih postnih dneh, vender so slabiga shiviljenja po navadi. Molitev in almoshna morete postu perdrushene biti, vender poboljšanje je nar potrebnishi. Judje so bili v' nadlogah, so vpili in se postili, pa niso bili od Boga uflishani. Oni so se nad tim zhudili, pa prerok Isaija njim pravi: „Glejte, pravi Gospod, na dan svojiga posta delate po svoji volji, se pravdate in prepirate neusmiljeno, sato niste uflishani. Ne postite se ko do sdaj.“ Jer. 58, 3 — 4. Šraven posta je spreobernjenje fosebno potrebno, kakor Bog po svojim preroku Joelu sapove: „Spreobernite se k' meni s' postam in s' jokam. Ninivljani

niso le s' postam dosegli usmiljenja, ampak s' poboljšanjem vred." Jona. 5, 10. Namen sapovedaniga posta je pokoriti in poboljšati spazhenoto natoro, in le tako ima veliko mozh.

Besedniki svojiga mehka telefa pravijo: Bog je vse stvaril sa nashe potrebe; vse jedi so same na sebi nedolshne, sakaj tedaj bi ne jedel mesa, ali kar hozhem in kader hozhem? mara kaj Bog sa lazhen trebuh? Odgovorim: Res vse jedi so same na sebi nedolshne, kakor pravi sveti Pavel. I. Tim. 4, 4. Tudi Kristuf pravi: „Kar skosi usta noter gre, ne ognjusi zhloveka.“ Mat. 15, 11. To je resnizhno, vender vsaki more biti pokoren katolishki zerkvi, ktera sapove, de verni se morejo v' sapovedanih dneih sdershati mesnih jedi, in s' perterganjem pokoriti svoje telo. Ljubi kristjan! premisli, de fizer jed te ne ognjusi, pa ognjusi te nepokorshina. Sad, kteriga so prvi starshi jedli, ni bil sam na sebi shkodljiv, pa slo shkodljiva je bila njih greshna nepokorshina. Tudi meso, kteriga so Judje v' pushavi is posheljenja jedli, je bilo samo na sebi nedolshno, vender prizhuje sveto pismo: „She je bilo meso v' njih sobeh, in glej! boshji serd se je vnel zhes ljudstvo, in ga je s' veliko morijo udaril.“ IV. Mojs. 11, 33. Glej! tebi sdravnik prepove od nekterih jedi jesti; in ti ga savolj svojiga sdravja vbogash bres vsiga sgovora, sakaj pa jeslajsh s' krivo-verzi zhes sapoved katolishke zerkve? Ob kratkim: zhe predersno sanizhujesh sapoved

katoliške zerkve, kateri je Jesus dal oblast, sam sposnash, de nozhesh biti nje otrok.

Posti se rad po svoji mozhi. Zhe nifi terdniga sdravja, zhe potrebne teshke dela delash; zhe je kak drugi pravizhen urshah od naukov zerkve poterjen, si smesh nekoliko pregledati; pa persadevaj si druge dobre dela delati. Zhe se ne moresh postiti, ne bodi tiga vesel, temuzh shaloften. Sveti Avgustin pravi, in njegovih besedi nikoli ne posabi: *Ako se ne moresh postiti, jokajozh jej.* V' postnih dneh nikoli ne jej mesa ali mesnih jedi bres zerkveniga perpushtenja. Zhe je perpushtenje osnanjeno, dershi ga natanko, ako se ga hozhesh polushiti; zhe ne jesh mesa, akoravno je zerkev perpushtenje dala, bolje storish. Ako si bolan, ali kak drugi selebnu urshah imash, poprashaj in vbogaj svojiga duhovna. Glej, de si ne pomagash s' lashmi; sakaj perpushtenje vikshih s' svijazho sadobljenje ne more per Bogu isgovorjati. Posti se v' duhu pokore rad po navadi dobrih kristijanov svoje shkofije. Ne pohujshaj se nad hudobnimi, kateri so mozhniga telefa v' rasujsdanji in norzhijah, pa nozhejo majhniga pokorjenja prenesti. Posti se rad, pa tudi sraven premaguj svoje hudo posheljenje: naj se postijo vsi pozhutki tvojiga slabiga telefa. Zhe se tako postish, blagor tebi!

M o l i t e v.

O moj Bog! jeſt ſim velik greſhnik pokorjenja potreben, vender ſe ga branim. Vera me uzhi, de telo je moj ſovraſhnik, pa jeſt is ſlepe ljubesni do njega mu pregledujem, mu dajem potuho in mozh ſoper duſho s' obilno ſtreſhbo. Vſi ſveti ſo ſe radi poſtili, Mojsel, Elija, Daniel, ſvelizhar Jeſuf, apoſteljni, puſhavniki in drugi; jeſt pa ſe branim, ſe ſgovarjam in nozhem. Zhe ſe ravno nekoliko poſtim, ka-der mi zerkev ſapove, ſe ne poſtim v' duhu pokore: zhe le majhen ſgovor imam, ſim veſel, nad ſlabimi ſe rad pohujſham, in is prasniga ſtrahu ſanizhujem ſapoved, O Goſpod! ne bom vezh ſvojiga ſlabiga nepokorniga teleſa zheſ ſapoved poſluſhal, temuzh ſe bom rad poſtil, kolikor mi bo mozh: sraven ſi bom tudi perſadeval obilno moliti, druge dobre dela delati in ſlaſti ſvoje pozhutke pokoriti, de tvoji pravizi ſadoſtim, pred greham ſe obvarujem, in ſadobim odpuſhenje grehov. Amen.

VII. dan fuſhza.

Sveti Thomash Akvin, uzhenik.

Sveti Tomash je bil rojen na Napolitanſkim od bogatih ſtarſhov v' letu 1225. On je bil,

komaj šest let star, poslan v' kloster, de bi
 ondi bil na uzhenosti in poboshnosti sreden.
 Bog mu je obilno gnado dal, in s' njo ga ob-
 varoval pred sapeljivostjo. On, akoravno še
 otrok, ni nizeh otrozhjiga nad seboj imel, fil-
 no rad se je uzhil, dolgo molil, malo pa prav
 modro govoril. Kadar je bil enomalo odra-
 stel, je bil od ozheta poslan v' Neapel v' sho-
 lo, kjer je s' stanovitnim pridam zlo hitro v'
 uzhenosti rastel: so se vsi in tudi njegovi uzhe-
 niki zhudili nad njegovo modrostjo. Sama
 uzhenost bi bila pa mladenzhu Tomashu malo
 pomagala ali nizeh, ako bi on ne bil tudi v'
 brumnosti rastel; on je bil zhedalje brumnishi.
 Gorezhe je ljubil Boga, sato se je bres made-
 sha ohranil v' nar nevarnishi starosti, v' sredi
 spazhenih mladenzhov. On, ako tudi mlad,
 od vsih hvaljen, in imenitne shlahte, je skle-
 nil v' kloster svetiga Dominika iti, de bi on-
 di svesto flushil Bogu; shel je v' kloster, in
 je bil filno vesel. Kadar je njegova mati sve-
 dila, kaj se je sgodilo, je bila grosno rasferde-
 na; s' filo ga je dobila v' roke, ga saperla
 doma, kjer je bil ko v' hudi jezhi. Njegovi
 rasujsdani bratje so ga sanizhevali, in si slo
 persadevali ga odverniti od svetiga sklepa,
 pa sastonj. Hudobni bratje so si kaj hujshiga
 smislili: poslali so k' njemu hudizhovo ne-
 framno flushabnizo ga od dobriga sklepa in
 od Boga odverniti; pa on jo je serzhno spo-
 dil, in potlej je klezhe hvalil Boga sa dvojno

premaganje. Takrat je bil še le sedemnajst let star.

Ljubi mladenezh Tomash je bil na sadnje rasveseljen. Mati, vidijozha njegovo nepremagano stanovitnost, je sposnala boshjo voljo nad njim, in ga je radovoljno poslala nasaj v' klofhter. Minihi so ga bili slo veseli; dali so mu odbraniga uzhenika, pod katerim je sosebno uzhenost sadobil. Res, njegova uzhenost je bila velika, pa še vezhi je bila njegova ponishnost: on je skrival, kolikor je samogel, svojo modrost, vendar je bila rasodeta. Njegova neisrezhena ponishnost je bila skufšana in rasodeta sosebno, kadar ga je papesht Klemen IV. tiga imena namenil sa shkofa poglavitniga mesta Neapel. On se je prestrašhil te velike flushbe, in ni maral sa nje obilne prihodke; pisal je ponishno papeshu: „Profim njih svetost, nobene flushbe meni vezh ne ponujati.“ Ako ravno je shelel vfm ostati nesan, je vendar is ljubeshni do katoljshke zerkve veliko uzhenih bukev spisal, ktere so polne visokih in zhistih nauk. Šveto je shivel in sveto je umerl devet in shtirdefet let star, v' letu 1274.

Nauk.

Od prave modrosti.

Švete Tomash je bil v' resnizi moder, ker je smiraj skerbel voljo boshjo zhedalje bolj

sposnavati in po nji svesto shiveti. Vse njegove misli, besede in dela so bile k' timu svetimu namenu, Boga sposnati, njemu flushiti. Uzhil se je, poslušal uzhenike, v' molitvi in drusih dobrih delih je bil stanoviten, de bi pravo modrost dosegel, sa boshjo zhašt skerbel in blishnimu v' nebesa pomagal. Njegovo sveto shivljenje, njegova stanovitnost v' skušnjavah in njegova ponishnost prizhuje, koliko je bil on s' Bogam sdrushen. Ravno to je prava modrost, le to je modrost, in sunaj tiga ni modrosti. Šrezhen je on bil in frezhen bo vekomaj, ker je pravo modrost nashel. Šalomon pravi: „Blagor zhloveku! kteri modrost najde.“ Prip. 3, 13. Tudi: „Kdor modrost najde, shivljenje najde, in bo od Gospoda svelizhanje prejel.“ Prip. 8, 35.

Modrost je potrebna. Kdor je moder po volji boshji, ne hodi v' tami, ker svetloba je per njem. Kdor ima pravo modrost, sposna boshjo voljo, in prime sa vse perpomozhke zhe dalje bolj Bogu dopašti. Bres soli je vsaka jed neprijetna; bres modrosti je vsako delo nepopolnoma. Sato je Jesus dal svojim apostelnam nebeshko modrost, in jim je prej rekel: „Vi ste sol semlje.“ Mat. 5, 13. Modrost je vse v' vsm, ona vse rezhi prav obrazha; prejme vse dobro in hudo, de vse obrazha na boshjo zhašt: modrost sposna, kaj kedaj, koliko, kako je perlošno ali neperlošno; modrost ve zhašt sa vsako rezhi; ve molzhati ali govoriti, poterpeti ali svariti ob pravi.

vim zhasu: modrost vse rezhi prav ravna, ker drusiga ne ishe ko dopasti Bogu.

Pervo snamnje prave modrosti je poboshnost. Modrost rasujsdaniga zhloveka je nevredna tiga visokiga imena, ker ni modrost, ampak prasna in shkodljiva uzhenost. Uzhen, pa rasujsdan zhlovek je imeniten norez, ker vso svojo uzhenost obrazha na pomozh svojiga spazheniga serza. Modrost tiga je norost per Bogu, je prekanjenje v' hudobii, ker ne sposna boshje volje. Modri pravi: „Prekanjenje v' hudobii ni modrost, in smishljevanje gresnikov ni rasumnost.“ Širah 19, 19. Špriedena dusha ne more modra biti: ona ima smiraj kaj govoriti zhes fleherno sapoved, ima smiraj dosti sgovorov, de bi se ne podvergla s' dolshno pokorshino. Šalomon prizhuje: „Modrost ne gre v' hudovljno dusho, in hudobija preshene svetiga Duha, uzhenika modrosti.“ Modr. 1, 4 — 5. Ljubi moj! persadevaj si po sapovedih shiveti, in le tako bosh modrost nashel. Zhe si hudoben, ti bo modrost gnjusoba, veliko bosh sizer vedil, pa ne k' svojimu svelizhanju. Poslufhaj modriga: „Ako modrosti shelish, ohrani pravizo (svetost).“ Širah 1, 33. Nedolshni Job pravi: „Glej! strah boshji je modrost.“ Job 28, 28.

Drugo snamnje prave modrosti je ponishnost. Prevsetnik je hitro visoko uzhen v' svojih ozheh. On hozhe vse vediti, pa nobene rezhi prav ne ve: hozhe vediti, kar ne

ve, in se framuje sposnati: Ne vem, ne umém tuga. Prevsetnik se rad prepira sa prasne rezhi, in shlobudra od vfiga, de bi drugi ne rekli: Ne ve. Zhe ne vé kaj prida odgovoriti, veliko napzhniga govori ali sanizhuje blishniga, ali mu ozhita slabosti, ali kaj druga pozhenja, de le vshuga. Prevsetnik ni ma prave modrosti, ker ona je le ponishnim dana. Ravno sato je Jesus djál: „Ozhe! sa hvalim te, de si to skril modrim, in si majhnim rasodel.“ Luk. 10, 21. Prevsetnik se ne da preuzhiti, ker nozhe nobeniga poslushati: on ne premisli, kar mu je od modriga rezheno, ampak le premisli, kako bi mu svito odgovoril. Prav odgovori Šalomon: „Bolj je upati, de bo norez, ko ta, poboljšhan.“ Prip. 29, 20. Ti, o kristjan! bodi ponishen, in bosh hitro moder. Zhe si ponishen, bosh rad poslushal Jesusa njegove namestnike in vfa ziga modriga zhloveka. Zhe si ponishen, bosh rad poprasheval, poslushal, sposnal in popravił svoje smote. Zhe si ponishen, se bosh uzhił, kar ti je dobro in potrebno vediti, se bosh varoval, kar je prasniga, previfokiga, shkodljiviga, in ravno to je prava modrost.

Isbi prave modrosti. Modrosti iskati je prava modrost, in blagor tebi, ako jo najdesih! nashel jo bosh, zhe je ishesih s' ravnim serzam. Škerbi v' katoljški veri dobro poduzhen biti; poslushaj in premishljuj Jesufove nauke, de sveto shivish in svelizhanje sa-

dobish, Modri te uzhi: „Moj sin! premisljуй sapovedi, in Bog ti bo dal sasheljeno modrost.“ Širah 6, 27. Prosi is serza Boga ti dati pravo modrost, in jo bošh dosegel. Šveti Jakop te perganja saupljivo profiti Boga, rekozh: „Kdor modrosti potrebuje, naj prosi Boga, kateri vsm obilno da.“ Jak. 1, 5.

M o l i t e v.

Šrezhen sveti Tomash, kateri je Boga, sazhetnika prave modrosti, s' vsm serzam iskal in nashel! On je le svete modrosti iskal, de bi samogel Boga zhe dalje bolj sposnavati, sebe polvezhevati in blishnimu v' nebela pomagati. On ni iskal prasne, posvetne, shkodljive modrosti, ktera napihuje in spazhi; ampak je hrepenel po sveti modrosti, ktera boljsha in polvezhuje. On je bil frezhen, pa jest sim nesrezhen, ker sim potrebno modrost v' nemar pufhal, in sim si persadeval vediti veliko nepotrebniga in shkodljiviga. O Bog! daj meni ognjene shelje, po isgledu tvojiga flushabnika svetiga Tomasha, vediti in delati, kar mene boljsha, kar tebi dopade, kar je blishnimu na prid, de bodem ne le dober deshelan, ampak tudi tvoj rasumen flushabnik, de po smerti pridem tebe, delivza modrosti, vshivat. Amen.

VIII. dan fufhza.

*Sveti Janes, duhovni ozhe usmiljenih
bratov.*

Sveti Janes je bil rojen v' Portugalu od katoliških in poboshnih staršev v' letu 1495. V' desetim letu je shel skrivaj delezh od svojih staršev: ker ni vedil, kako bi se shivil, je shel flushit; priden in svest je bil svojimu gospodarju. Kadar je bil odrasel, in kruha se prenajedel, je radovoljno shel v' soldashko flushbo pod mogozhnim in frezhnim zesarjem Karlam V. tiga imena. Od soldatov ispushen je shelel nasaj k' pervimu gospodarju; pa so pet je soldashko flushbo vsel pod sgorej imenovanim zhasitljivim zesarjem, v' letu 1532. Po dokonzhani vojski je bil ispushen, in je shel naravnost domu, kjer od vse shlahte ni drusiga nashel ko eniga striza, od kteriga je svedil, de po njegovim skrivnim odhodu je mati sbolela in umerla od sgolj shaloſti; ozhe pa je shel v' kloſhter. Janes je bi ves v' solſah savoljo ſvoje nepokorſhine, in je dolgo premišljeval, kako bi se ſamogel ſpokoriti. Šklenil je med nevernike iti, in kri preliti ſa vero; on je bil ſhe na poti, pa en moder minih mu je odſvetoval; shel je na ſhpanſko v' meſto Granata, in ondi ſe preſhivil s' ſvojim pridam. V' tiſtim meſtu je bil bogabojezh du-

hoven, ognjen osnanovaviz boshje besede, Janes od Avila; Janes ga je shel poslušhat: pridiga je bila od pokore, med pridigo in potlej je na glas jokajozh vpil: „*O Gospod! bodi mi usmiljen! Gospod, bodi meni gresniku usmiljen!*“ Kadar je shel is zerkve si je pulil lafe, metal se po tleh, in druge nenavadne rezhi delal. Ljudje so menili, de je norez, in so ga peljali v' mestno hisho norzev; tamkej so mu malo dajali jesti, so ga perklenjeniga imeli in ga topli, de bi ga s' strahovanjem osdravili, pa on je vse to v' duhu pokore voljno preterpel. Šgorej imenovan sveti duhoven, Janes od Avila, je shel k' njemu, in mu rekel: Janes, sadosti je tiga, sanaprej skerbi bolj pokoro delati. On je bil bersh pokoren, je jenjal od svoje prostovoljne norosti, in vsi so se zhudili.

Šveti Janes je sdavnaj shelel in premišljeval, kako bi samogel revešham, sapušenim otrokam in bolnikom pomagati. On je sa svet poprašhal svojiga duhovniga ozhe-ta, in s' njegovim svetam je v' najem vsel eno hisho, ktero je hitro napolnil s' revnimi ali bolnimi ljudmi. Duhovni in bogatini, ki so vidili njegovo ognjeno ljubesen, so mu sesidali prestorno hisho sa to usmiljeno dobro delo. On je tudi dobival usmiljene ljudi na pomozh sa streshbo revešham in bolnikom, in ti so se imenovali usmiljeni bratje. Šveti Janes je od velikih skerbi in od veliziga terpljenja nevarno sbolel; previden s' svetimi sa-

kramenti je mirno zhakal smerti. Sadnjo uro je profil okoli postelje stojezhe vun iti; je vstal, vsel podobo krishaniga Jesufa, jo objel in klezhe savpil: *O Jesus! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.* Kteri so sunej stali in zhakali, kadar so saflifhali ta glas, so hiteli k' njemu, pa je bil she mertev. Umerl je pet in petdeset let star na ta dan v' letu 1550. Papesk Aleksander VIII. je sapovedal njegov spomin obhajati.

Nauk.

Is njegoviga shivljenja.

Šveti Janes je bil posebno usmiljen do reveshov in bolnikov: v' tim svetim opravilu je bil deset let, in njegova ognjena skerb ozhitno prizhuje, de je bil on od Boga k' timu namenjen. Tedaj, kar je prej delal in terpel, nepokojno hodil po svetu, in drugo, teshko je verjeti, de bi bilo is boshjiga pokli-za. Bog je raslozhil stanove in opravila, de eni to, eni to delajo: ni vsak sa vse dela, in niso vsi sa eno, ampak kakor Bog slehernimu zhloveku daje. Vsak more dobro premisliti lastnosti dushne in telesne; sraven tudi moliti in vprashati modre sa svèt, de si odbere stan po volji boshji. Refnizhno je, kar pravi sveti Pavel: „Vsak ima svoj dar; eden fizer tako, drugi pa tako.“ I. Kor. 7, 7. Ako zhlovek sajde, more shalovati, kakor je storil sveti

Janes, in popraviti, zhe je mozh: ako ne more popraviti, naj se spokori, in naj si persadeva na se vsete dolshnosti svesto dopolnovati, de odpušhenje sadobi od usmiljeniga Boga.

Šveti Janes je hotel iti med nevernike kri prelit sa vero, pa modri minih ga je odvernili. On je bil neuzhen in neperpravljen osnanovati vero nevernikam; more biti bi bil med neverniki oflabel, in odstopil od dobriga. On je fizer mislil sa zhašt boshjo skerbeti in svojo dusho svelizhati, pa bleso ni bila njegova gorezhnost po pameti. Kristjanska dusha! nikar se prenašlo ne poloti kaj velikiga in teshkiga, de ne obnemagash. Premislil dobro voljo boshjo, svojo mozh in vse; ne skleni kaj sosebna storiti is nagle gorezhnosti; ne savašhi se nespametno s' kako teshko obljubo; pozhakaj, premislil, moli, poprašuj in skleni modro, de se ne bošh preposno kešal. Ta nauk flushi v' vsih rezheh, tedaj si ne persadevaj vediti, kar tebi ni treba, in ni koristno vediti; ne stori nizh zhes svojo mozh, ampak skerbi sapovedi Gospod Boga svesto spolnovati, in pridno shivi v' svojim stanu. Lih to uzhi sveti Pavel rekozh: „Premislite, kaj je volja boshja, in nikar vezh od sebe ne mislite, ampak kar je prav, kakor je Bog dal.“ Riml. 12, 2 — 3.

Šveti Janes se je neumniga delal, de bi bil od ljudi sanizhevan, strahovan in pokoren. Ti nikar ne obsodi njegove misli, pa tu

di ga ne posnemaj v' tim. Per enih ali drusih svetih najdesih vzhafi kaj posebniga in nenavadniga: ne misli, de moresh ravno to delati, ampak posnemaj skerbno te boshje prijatle v' ljubesni, usmiljenji, ponishnosti, pokorjenji, kolikor ti je od Boga sapovedano, de bosh svelizhan. Ako si moder, so ti nenavadne in sosebne dela svetih v' nauk. Veliko vernih je shlo v' pushavo; ti ne moresh, pa ljubi samoto, de loshej shivish nedolshno. Pushavniki so korenine ali sadje v' shivesh imeli; ti ne moresh ob tim obstati, pa varuj se poshreshnosti. Eni so na dva dni jedli; ti ne moresh tako, pa bodi sdershljiv, in poshi se rad po navadi dobrih kristjanov in po svoji mozhi. Drugi so vse svoje premoshenje ubogim rasdali; to ne saveshe tebe, pa moresh usmiljen biti in pomagati ubogim po svojim premoshenji. Drugi so svoje telo gajshlali do kervi, ali ga zhudno pokorili; ti terpinzhuj svoje greshno telo, vender modro, de ga v' pokorshini dershish. Tako delaj v' drusih rezheh, de bo tvoja boshja flushba po pameti, kakor uzhi sveti Pavel. Riml. 12, 1.

Šveti Janes je veliko skerbel in veliko terpel v' streshbi revesham in bolnikam; posnemaj ga v' tim, kolikor samoresh in premoresh, ker to usmiljeno delo Bogu slo dopade, in veliko plazho saflushi. Štrezhi in pomagati moresh domazhimu bolniku, pa tudi drugim po svoji mozhi. Je kaki revesh bolan, ne sapusti ga; zhe on nima svojih bliso,

ga vsemi pod svojo streho, in mu ljubesnivo pomagaj s' vso mozhjo. Zhe vidish bolnika shaloſtniga, potroſhtaj ga; zhe je nepoterpeſhljiv, govori mu od terpljenja Jeſusoviga in od dolſhne pokorſhine Bogu; zhe je neſkerben, ga opominjaj s' ſvetimi ſakramenti ſe oſkerbeti. V' zhimur ga potrebniga vidish, mu pomagaj, pa s' vſim poterpljenjam in ljubesnijo. Ne brani ſe bolnikov obiskovati, in jim pomagati na duſhi in na teleſu. Zhe to delaſh, boſh ſebi nar bolj pomagal. Per bolnikih lahko ſpoſnaſh ſlaboſt ſvojiga teleſa, ker tudi ti boſh v' bolezhinah: ſpoſnaſh lahko ſvojo nizhemernoſt in neumno ljubesen do ſveta, kteriga boſh ſapuſtil; ſraven boſh prejel veliko plazhilo, ker Jeſusu ſreſheſh, zhe bolniku v' imenu Jeſusa ſreſheſh, kakor je on ſam govoril. Mat. 25, 36 — 40.

M o l i t e v.

O moj Bog! ſpoſnam pred teboj, de ſim nepriden ſluſhabnik, ker nimam v' ſvojih opravkih nobeniga dobriga namena, ker vſe nepremiſhljeno, ali nepopolnoma opravljam, ker ne premiſlim tvoje ſvete volje, ampak le po ſvoji volji delam. Moja edina miſel in ſkerb je, kako bi loſhej ſhivel na ſvetu, ne kako bi ſe poſvetil v' ſvojim ſtanu: ſavolj tiga ſi veliko nepotrebniga ſmiſhljujem in delam, ker mi ne bo po ſmerti nizh pomagalo. Ker ſim jeſt ſmotena ſtvar, ne ljubim tebe iſ vſiga ſer-

za, ne ljubim sebe prav, tudi ne blishniga, kakor ti sapovesih. Tako tekó prasne moje leta, in bres sapovedanih dobrih del pojdem pred tvojo pravizhno sodbo. O Gospod! pomagaj mi bolj prav shiveti. Sanaprej hozhem is vsiga serza tebe ljubiti, in tudi is ljubesni do tebe blishnimu pomagati, slasti revesham in bolnim, de od tebe sadobim usmiljenje. Amen.

IX. dan fufhza.

S. Apolon, Filemon in tovarshi, marterniki.

Sveti Apolon je bil levit poln gorezhnosti sa zhasht boshjo in sa svelizhanje blishniga. Ob zhasu hudiga preganjanja pod nevernim zesarjem Dioklezijanam je on serzhno obiskoval kristjane, in s' ognjenimi besedami jih je unemal raji vse prestati, ko vero sapustiti. Neverniki Egiptovskiga mesta Antinoma so ga nashli v' tim svetim delu, in so ga v' jezho vergli. Filemon je bil slep nevernik, sanizhevaviz Jesufove vere, ta je shel k' svetimu Apolonu, ga je sanizheval, in je veliko gerdiga govoril soper Jesufa. Sveti Apolon je sdihoval nad njim, in is serza molil, rekozh: Gospod Jesus! daj letimu neumnimu zhlove-

ku usmiljeno sposnanje. Ta kratka pa go-
rezha proslhinja je bila uflifhana: Filemon je
gnado dosefel, sposnal Jesufov nauk, ki ga
je flifhal, je bil bersh v' veliki shaloſti in v' ſol-
ſah; potlej is ferza rezhe: Tudi jeſt hozhem
biti kriſtjan. Ker je on kriſtjanſko vero ozhi-
tno ſanizheval, je tudi hotel nji ozhitno pri-
zhevanje dajati; ſavolj tiga gre pred oblaſtni-
ka Arijana, in vprizho veliko nevernikov mu
rezhe: Ti ſilno krivizhno delaſh, ker kriſtja-
ne, dobre in prijetne ſluſhabnike boſhje pre-
ganjaſh. Arijan ſe mu ſmeja, ker miſli, de
po ſvoji ſtari navadi norzhuje, in mu rezhe:
Pojdi norez! ſdaj mi ni perloſhno tebe po-
ſluſhati. Filemon odgovori: Norez ſim bil,
pa ſdaj ne, ker ſim kriſtjan. Dolgo ſta ſe be-
ſedila, in na ſadnje je oblaſtnik permoran mu
verjel. Tudi iſvé, de ga je ſveti Apolon
ſpreobernil. Bersh ukashe ſvetiga Apolona is
jezhe pred ſodbo perpeljati, in mu ſerdito
rezhe: Ti hudobnik! ti ni ſadoſti ſanizheva-
ti mogozhne bogove, in ſhe druge ſapelju-
jeſh? Tukaj moreſh vprizho vſih darovati bo-
govam, ali pa boſh umorjen. Šveti Apolon
in tudi Filemon ſta oſtala ſlanovitna, ſato je
oblaſtnik ukasaſ oba ſeſhgati. Neverniki ſo
hiteli veliko germado napraviti; med tim je
ſveti Apolon is ferza proſil Boga ſa njih ſpre-
obernjenje. Šveti Apolon in Filemon ſta bi-
la v' ogenj verſhena, pa ſta bila dolgo v' njem
bres vle ſhkode. Oblaſtnik in drugi neverni-
ki ſe nad tem ſlo zhudijo, ſposnajo boſhjo

mo
Bo
jezl

Ale
sgo
bni
Apo
ſlar
ko
vera
nili
mu
ſi n
ni,
ſe
liti
uka

Spri

neu
veri
zhu
dov
dob
obe
ſvoj

mozh, in s' enim glafam savpijejo: Kristjanov Bog je pravi Bog! Oblastnik bersh ukashe vse jezhe odpreti in kristjane ispuštiti.

Zesar Dioklezijan je bil ravno takrat v' Aleksandrii, in je hitro isvedil, kakshna se je sgodila: bersh je poslal shtiri sveste slushabnike, de bi k' njemu perpeljali oblastnika Apolona in Filemona. Šveti Filemon je s' poslanimi slushabniki na poti do Aleksandrije tako lepo govoril, in prizheval od katoljshke vere, de so se vdali refnizi, in se spreobernili. Ti gredo pred zesarja Dioklezijana, in mu rezhejo: Tukaj imash zhloveka, po ktere si nas poslal, pa vedi, de tudi mi smo kristjani, in de tvoje bogove sanizhujemo. Zesar se je grosno rasferdil, in jih nagovarjal moliti bogove: ker so bili pa stanovitni, jih je ukasal v' morje pometati.

Nauk.

Spreobernjenje ni sploh naglo, ampak pozhasno.

Naglo spreobernjenje noriga Filemona, neusmiljeniga oblastnika in drusih slepih nevernikov na proshnjo svetiga Apolona je bilo zhudesh gnade boshje. Spreobernjenje terdovratnih gresnikov prizhuje, de nar hudobnishti se spreobernejo, in se radi spreobernejo, ako jih Bog hozhe spreoberniti s' svojo mogozhno gnado. Bog ne spreoberne

greshnika, če bi permoran hotel, kar nozhe; ampak spreoberne njegovo hudo voljo v' dobro, de radovoljno hozhe, kar ni hotel. Bog spreoberne greshnika s' snotrajnim zhesnatornim veseljem do dobriga, ktero premaga natorno veselje do hudiga. Šavel, nar serditishi sovrashnik katoljshke vere, je naglo bil s' gnado boshjo spreobrnjen v' osnanvavza ravno tiste od njega preganjane vere. On sam prizhuje: „Nisim vreden se aposteljna imenovati, ker sim preganjal zerkev. S' gnado boshjo pa sim, kar sim.“ I. Kor. 15, 9 — 10.

Bog ni dolshan nobenimu gnade dati, ampak le is milosti jo daje. Vsi smo bili ko neumne ovze safhli, sgreshili pot pravize, in hiteli v' pogubljenje. Preden smo gnado prejeli, smo bili nepridni, nepremoshni in neradovitni dobrih del. Tedaj, ne savolj naših dobrih del, ampak savolj svoje milosti nam je Bog pomagal. Šveti Pavel pravi: „Bog je naš, ne is del pravize, ktere smo mi storili, ampak po svojim usmiljenji svelizhal, pomagal k' svelizhanju.“ Tit. 3, 15. Ravno taka je sdaj, ako kristjan s' smertnim greham sgubi sadobljeno pravizhnost, on si nizh pomagati ne samore. Bog mu le is milosti daje gnado, ako mu jo daje, pa mu ni dolshan pomagati. Ako bi bil Bog dolshan zhloveku pomagati, bi gnada ne bila gnada ampak dolg, milost bi ne bila milost. Riml. 11, 6. To uzhi, de vsaki more prav skerbno ohraniti gnado boshjo. S' pomozhjo gnade se samore gnada

ohraniti: ako jo sgubimo, s' zhem jo samoremo saflushiti?

Per Bogu ni navadno gresfnike naglo spreoberniti, ampak szhafama. Bog samore vsaziga gresfnika naglo spreoberniti; pa to je filno redko. On szhafama spreobrazha gresfnika, de s' teshkim vojskovanjem zhuti in sposna, koliko grenko in hudo je Boga, sazhetnika in sapopadik vsiga dobriga, sapustiti. To je gresfniku potrebno, de potlej varnisthi shivi, in skerbnisthi ohrani pravizhnost s' teshkim trudam in dolgim terpljenjam sadobljeno. Tako uzhi sveti Avgushtin. Ne le sveti Avgushtin, pa tudi vsa zerkev enako misli, ktera je ravno sato dolgo pokorila gresfnike, in le po dolgim pokorjenjii jih odvesovala. Kakshin sapopadik bi gresfnik od hudobe greha imel, ako bi ga odpravil, kadar bi hotel? On bi rasshalil Boga, kadar in kolikor bi hotel, in bi se spokoril, kadar bi se njemu ljubilo. Temu ni tako, ampak Bog daje gnado, zhe hozhe, in zhe nozhe, ga pusti v' grehu: in zhesiravno mu pomaga, se more s' dolgim vojskovanjem gresfnik sam spokoriti, de ostane potlej stanoviten.

Ljubi gresfnik! premisli dobro vse to, in kader te Bog klizhe s' gnado svojo, hiti k' njemu s' pravo pokorskhino. Ti bi se rad spreobernil, pa bres vojskovanja in terpljenja, kar biti ne more. Bog ti daje v' sazhetku majhno luzh in pomozh, de bi ti vidil svojo nevarnost, in zhutil svojo slabost; terpi, delaj

in bodi svest boshji gnadi; sato bo obilnisthi pomozh prishla, in bosh obveseljen. Zhe per-vo gnado sanizhujesh, bosh morebiti vse gnade savergel, ktere ti je Bog dati namenil, in bosh v' grehih ostal. Gospod Bog tako govori po Davidu: „Moje ljudstvo ni mojiga glasú poslushalo: sato sim jih pusshal sheljam njih serza: oni bodo po svoji volji shiveli.“ Pl. 80, 12 — 13. Tvoja dusha je v' veliki nevarnosti, ako ni gnadi bersh pokorna. Vse greslnike Jesus opominja rekozh: „Hodite, dokler imate luzh, de vas tema ne obide.“ Jan. 12, 35.

Varuj se odstopiti od poti do pravize savolj terpljenja, ki ga najdesh na nji. Kaj ti pomaga dobro sazheti, ako tega ne dokonzhash? Bog ti pomaga s' gnado svojo, de hodish serzhno in stanovitno po poti pokore in odpushtenja sadobish. V' sazhetku svojiga spreobrnjenja najdesh dosti britkost in teshav, pa nikar se ne utrudi in ne obnemagaj: upaj v' Gospoda, profi stanovitno, delaj pridno, in bosh zhutil nad seboj Gospodovo pomozh. Le verjemi, zhe dalje lashej ti bo, in potlej bosh, ne le lahko, ampak tudi veselo flushil Bogu. Prerok Habakuk pravi: „Ako Gospodova pomozh odlashta, perzhakuj je, sakaj gotovo bo.“ Hab. 2, 3. Zhe upash v' mozh gnade, in si ji svest, ti rezhem s' svetim Pavlam: „Bog, kateri je dobro delo v' tebi sazhel, ga bo tudi dokonzhal.“ Filip. 1, 6.

Ne shtej se spokorjeniga, ako le shelish in si nekaj persadevash bolje shiveti. Tvoje

misli, in tvoje shivljenje morejo drugazhi biti v' vsih rezheh: vse hude navade morešh rasdjati, vse hude perloshnosti opustiti, in vse sapovedane dobre dela dopernafhati. Bolan si, zhe ena sama bolesen tvoje telo tare, sdrav si, zhe nobene bolesni nimafh. Opravizhenje ne more biti nepopolnoma, ker ne morejo biti eni smertni grehi odpushteni bres drusih. Prizhevanje sprave s' Bogam, in odpushtenja grehov je le ponovljenje vsiga shivljenja po Jesusu Kristufu. Sama spoved ti ne more pomagati, zhe sraven ni zhesnatorne shaloſti in praviga poboljšhanja. Modri pravi: „Kteri ſvoje grehe opusti, bo uſmiljenje doſegel.“ Prip. 28, 13.

M o l i t e v.

O moj Bog! jeſt ſposnam pred teboj ſvojo lenobo in neſtanovitnoſt. Vem, de ſim greſhnik, in ſhelim odpushtanje grehov, pa ne ſtorim in nozhem ſtoriti, kar mi ti ſapoveſh: ſe branim ſapovedane pokore, ne opuſtim hudih perloshnoſt, ſe nozhem ſpreoberniti, in ſavolj tiga ne ſadobim odpushtenja grehov. Ako bi ſe ſamogel bres terpljenja, bres persadevanja, bres voſfkovanja ſpreoberniti, bi ſe rad ſpreobernil; ker pa to ne more biti, raji oſtanem v' grehih. Velikokrat ſi me klizal in ſi mi pomagat ſ' ſvojo gnado, pa moja maloſerzhna in ſapeljana duſha ſe ti ni vdala. Spovedniki ſo ſo me velikokrat lju-

besnivo uzhili in svarili, vender ljubesen do greha me je dershala v' fushnosti greha. O ljubi Ozhe! ne saversi mene nepokorniga grešnika! pomagaj mi po svoji veliki milosti, ker sanaprej si bom refnizhno persadeval svoje shivljenje poboljšhati po tvoji sveti volji, in hozhem v' tvoji flushbi stanoviten oštati. Osveti marternik Apolon! na zhigar prošnje so terdovratni neverniki gnado spreoburnjenja dosegli, sprosi tudi meni mogozhno gnado, de se s' njo refnizhno poboljšham, stanoviten ostanem, in vezhno svelizhanje sadobim. Amen.

X. dan fufhza.

Svetih shtirdefet marternikov.

Neverni zesar Lizini je is flepe gorezhnosti fkerbel sa zhašt svojih lashnjivih bogov, in je neufmiljeno preganjal kristjane, flushabnike boshje. V' mestu Šebáste je bila sapoved osnanjena, de vši zesarjevi vojšhaki morejo na en dan ozhitno darovati lashnjivim bogovam. Vši neverni vojšhaki so radi vbogali, pa med njimi je bilo shtirdefet pravovernikov, in ti so odstopili od drusih, de bi ne bili njih malikovanja deleshni. Ti so bili vši mladi, mozorni vojšhaki, svesti svojimu zesarju, pa veliko

bolj vfigamogozhnimu Bogu. Savolj Boga so bili svesti nevernimu zesarju v' perpushtenih rezheh, pa tudi savolj Boga so hotli raji shivljenje dati, ko malike moliti. Ti svesti vojshaki so bili nepokorshine obdolsheni in poklizani pred neverniga oblastnika: ta jih je lepo nagovarjal, in jim tudi oistro sapovedal vbo-gati, pa sahtonj. Oblastnik jih je ukasal neufmiljeno rasmefariti, in potlej v' tamno jezho vrezhi. V' jezhi so bili dolgo pushteni, in ob tim zhasu so se perpravljali serzhno sa vero umreti.

Is jezhe so bili sopet peljani pred oblastnika, in vfi so neprestrasheno sposnali Jesusa. Šodnik jih je obsodil in sapovedal, de svesani in bres oblazhil v' mersli vodi morejo tako dolgo leshati, de umerjo. Šveti marterniki so veselo tje shli v' smert: eden drugimu so serzhnost dajali, in vfi molili: „*O Gospod! shtirdefet nas je tukaj, stori dobrotljivo vse nas premagovavze, de vfi sadobimo nebeshko krono.*“ Usmiljeni Bog je njih proshnjo uflishal, pa drugazhi, ko so oni mislili. Oni so bili na hudim mrasu, ker mozni mersli vetri in dnevi so bili takrat; sraven njih je bila gorka hisha, in soldat per njih, kterimu je bilo sapovedano v' gorko hisho jemati tiste, kteri bi, od velikiga mrasa premagani, od vere odstopili. Soldat sraven stojezh je vidil zhudno perkasen: vidil je angelje is nebes priti, in terpezhim vojshakam krono pernesti, slehernimu eno: samo enimu niso kro-

ne dali. Neverni soldat se nad to perkasnijo grosno zhudi in premishlje, sakaj enimu ni bila krona dana. Med tem se ravno tihi vojshak oglasi, in profi v' toplo hisho rekozh: „Bom vbogal zesarja.“ On gre v' hisho, ker je pa is hudiga mrasa v' slo gorko hisho prišel, so ga hude bolezhine umorile. Ta je bil she per vratih nebeshkiga kraljestva, pa savolj svoje nestanovitnosti v' terpljenji je hitreji od unih umerl, in je šhel v' vezhno terpljenje. Njegovi sveti tovarshi so bili savolj tiga slo shalofni, pa kmalo so bili obveseljeni, ker gnada boshja je neverniga soldata sraven stojezhiga spreobernila. Ta je savpil: „Šim kristjan!“ je svoje oblazhila od sebe vergel, in se njim perdrushil. Tri dni in tri nozhi so bili na mrasu, kakor pishe sveti Gregor Nisen, in v' bolezhinah umerli: en sam od drusih mozhneji, je bil she nekaj shiv. Njegova mati ga je s' prijasnimi besedami tolašila; on je komej vsdignil merslo roko in materi podal v' snamenje serzhne ljubesni do nje. Leta mozhna, verna mati vidijozha nevernike na vosé devati trupla svetih marternikov, de bi jih feshgali, si je s' vso mozhjo persadevala tudi svojiga fina k' unim djati, rekozh: „Ljubi moj otrok! pojdi svoj tek serzhno dokonzhat, de s' svojimi svetimi tovarshi pridešh pred Gospoda. On je kmalo umerl, in s' drugimi je bil od nevernikov feshgan. Njih serzhna smert je bila v' letu 319.

Nauk.

Vse je Bogu v' oblasti.

Ti sveti marterniki mnogih krajev, pa sdrusheni med seboj s' shivo vero, so frezhno umerli is ljubesni do Jesufa. Eden je odstopil od njih; pa gnada boshja je drusiga perdobila. Kristjan je od vere odpadel, nevernik se je spreobernal, in se njim perdrushil. Vernik she bliso nebeshkiga kraljestva ga je sgubil; nevernik delezh od svelizhanja ga je dosegel. Poprejshne dobre dela, in hude bolezhine niso pravoverniku pomagale, ker ni bil do konza stanoviten; neverniku ni shkodovala poprejshna hudobija, in s' kratkim terpljenjam je svelizhanje dosegel. Sakaj tako? Ni bil vernik v' dobrih delih, in v' bolezhinah bolj vreden boshje pomozhi od uniga nevernika polniga hudih del? Sakaj je Bog sapustil svojiga slushabnika, in pomagal svojimu sovrashniku? Prijatel! varuj se predersno soditi boshjih skleпов. Modri pravi: „Noben ne samore boshjiga sveta vediti.“ Širah. 9, 10. Sveti Pavel svari preradovedne, rekozh: „O zhlovek! kdo si ti, de se hozhefh s' Bogam prepirati.“ Riml. 9, 20. Premisli, kaj govori sveto pismo; prerok Malahija pravi: „Ni le bil Esav brat Jakopov? vender tako govori Gospod: „Jakopa fim ljubil, Esava pa sovrashil.“ Malah. 1, 2 — 3. To je bilo

pred vsimi dobrimi, ali hudimi deli. Riml. 9, 11 — 12. Kaj porezhesh? Je kriviza per Bogu? Tega ne. Riml. 4, 21.

Bog je Gospod vsiga in vsih, in dela, kar hozhe: on je Gospod svojih darov, in nobenimu ni nizh dolshan. Modri pravi: „Kakor perst v' rokah lonzharja, tako je zhlovek v' oblasti stvarnika.“ Širah. 33, 13 — 14. To je resnizhno, vender vse boshje dela so pravizhne: vse njegove pota so milost in praviza, in krivize ne more biti per Bogu. Bog je vselej pravizhen, in vse pravizhno ravna, ako tudi ne moresh vediti, sakaj on tako dela. Tedaj ponishuj se pod vsigamogozhno roko boshjo, s' straham in s' trepetanjem flushi Bogu; ne upaj neumno v' svojo voljo in mozh: bodi ponishen tudi v' dobrih delih; ne sodi boshjih sodeb po svojim tamnim umu: nikolj ne govori napzhno od tih visokih rezhi. Kdo si ti, de hozhesh svojiga stvarnika soditi? Prav govori Šalomon: „Ti teshko sapopadesh, kar je na semlji, in s' trudam umesh, kar imash pred ozhmi: kako bosh vedil, kaj je v' nebesih? Modr. 9, 16. Rezi tedaj s' svetim Pavlam: „O visokost bogastva boshje modrosti! kako nesapopadljive so njegove sodbe, in neisvedljive njegove pota! kdo je misel Gospodove vidil, ali kdo je njegov svetovaviz bil?“ Riml. 11, 33 — 34.

Porezhesh: zhe je vse v' oblasti boshje volje, in nizh v' oblasti nashe volje: zhe Bog dela, kar hozhe: zhe svelizhuje, ali pogub.

ljuje po svoji volji, kje je naša prosta volja? zhemu se truditi sa svelizhanje? kako se varovati pogubljenja? Ljubi moj! nikar predelezh ne segaj s' svojo neumno modrostjo, ampak vedi le, kar ti je treba vediti. Kaj ti je pa treba vediti? To vedi, in tiga se dershi, de Bog je tvoj in vsih ozhe, ozhe vsiga usmiljenja; de njegova vsigamogozhna volja ne oklene tvoje volje, in je ne stori nepremoshne; de svelizhanje ali pogubljenje bosh prejel po svojih dobrih, ali hudih delih. Varuj se misliti, de planet, pod katerim si rojen, pergodbe tvojiga shivljenja visha, sakaj to je prasna vera, shkodljiva vrasha. Tudi ne misli: Sakaj bom skerbel in dobro delal? Zhe me je Bog namenil v' nebesa, bom svelizhan: zhe me je namenil v' pogubljenje, bom pogubljen. Ne misli tako, fizer bosh ali pogubno obupal, ali predersno upal, in oboje ti bo branilo v' nebesa. Terdno veruj, kar pishe sveti Pavel: „Bog hozhe svelizhanje vsih, in Jesuf, srednik med Bogam in med zhloveki, se je dal v' smert sa odreshenje vsih.“ I. Tim. 2, 4 — 6. Boshja previdnost ti ne odvsame proste volje. Zhe je v' svetim pismu kaka beleda terda, zhe so ti tvoje misli nadleshe, zhe visokih rezhi ne moresh sapopasti; terdno se dershi tega le, kar ti sdaj rezhem. Bres gnade boshje ne samoreshe nizh dobriga storiti; zhe imash gnado, ali je nimash, je tvoja volja vender le prosta, po svojih delih bosh prejel vezhno svelizhanje ali pa pogubljenje.

Smiraj tedaj shivi v' upanji in v' strahu, de po varni poti pridešh v' nebela. Zhe predatorsno upašh, bošh preposno sposnal svojo veliko slabost, zhe se prevezh bojišh, bošh opušhal dobre dela. Upaj v' usmiljeniga Boga, pa svesto njemu flushi v' strahu. Ne spravljaj gnade, rekozh: „Bog jo bo sopet dal.“ Zhe greslišh, ne misli: „Meni ni vezh svelizhanja.“ Zhe greslišh, ne sgovarjaj svojih grehov, ali svoje nepokore rekozh: „Šim mogel greseliti, in ješt nifim kriv svoje nepokore, ker gnade nimam.“ Zhe dobro shivišh, ne hvali se s' svojimi dobrimi deli, ktere delash s' pomozhjo gnade. Tudi ti nauki imajo skrivnosti v' sebi, pa dershi se po njih ozhitnim poduzhenji, in dobro ti bo. Delaj, kar David uzhil: „Šlushi Gospodu s' straham, in veselil se v' njem s' trepetanjem.“ Ps. 2, 11.

M o l i t e v.

O Gospod! ti si obdan s' neisrezhenom zhaštjo, in moj slab um mi saštane pred njo. Ref, ne morem vediti, sakaj enimu pomagash is grehov, drusiga pušhash v' grehih; pa kdo sim ješt, de bi tebe sodil? Verujem, de krivize ni per tebi, ker vse tvoje poti so milost in praviza. Vem, de si me stvaril bres mene, pa ne bošh me svelizhal bres mojiga persadevanja. Vem, de sam is sebe nizh ne samorem dobriga, vender ti nifi kriv mojih grehov; is svoje mozhi lahko grem od tebe, pa

is svoje mozhi ne pridem nasaj k' tebi. Šam se poboljšhati ne samorem, vender sam sim kriv svoje nepokore. De ne obnemagam v' premišljevanji previšokih skrivnost, klezhé te ponishno prosim: Daj mi svojo gnado, de k' tebi nasaj pridem; ohrani jo v' meni, de po tvojih sapovedih skerbnó shivim in tebe nikdar ne sapuštim. Šveti marterniki, vojshaki in prizhevavzi Jesufovi! šprofite mi gorezho ljubesen do Boga, de bom s' njo premagal vse hudo, in delal vse dobro, in pridem v' vašho drushbo Boga vekomaj hvalil. Amen.

XI. dan fufhza.

Sveti Eulogi mafshnik, marternik, in sveta Lukrezja deviza, marterniza.

Sveti Eulogi je bil rojen na šhpanškim v' mestu Kordovi. Ob njegovim zhasu so Turki gospodovali v' desheli, sovrashni so bili kristjanam, in so jih preganjali. Bog je svojimu shaloštnimu vernimu ljudstvu dajal svešte slushabnike, med kterimi je bil sveti mafshnik Eulogi. Ta je nevtrudno verne uzbil, in jih vnemal vse terpeti sa sveto vero, in na njegovo ognjeno opominjevanje je veliko vernih premagovalo vidne, in nevidne sovrashnike. Pod turshkim kraljem Abderaman je bil sveti

mašhnik Eulogi v' jezho vershen, pa Bog ga je refhil v' prid svojiga ljudstva. On je ref prav fkerbno uzhil, de bi bili verni rodovitni dobrih del, štanovitni oštali v' njih, in shivljenje dali sa vero. Tudi je verne velikokrat opominjal: Ne pohujshajte se nad frezho naših slepih sovrashnikov, oni fizer gospodujejo, in naš tarejo, pa premislite de smo stvarjeni ne sa svét, ampak sa nebesa. On ni le sa verne fkerbel, ampak tudi sa spreobernjenje nevernikov, ali slabovernikov, med kterimi je bila rojena Lukrezja. Ona je bila rojena od bogatih turshkih štarishov v' mestu Kordovi, pa is sosebne milosti boshje je spoznala praviga Boga in odrefshenika Jesufa. Njeni štarishi, kader so to svedili, so ji bili filno nadleshni, pa ona je perbejshala k' svetimu mašhniku Eulogju. Ta je njo poslal k' svoji sveti sestri Anuloni, in potlej k' drugim vernim, de bi štarisham perkrita oštala. Štarishi niso jenjali poprashevati po nji, in ko so svedili, kje de je, so fhli bersh k' oblastniku pravit, in on je bersh poslal svoje flushabnike po njo. Ti so ne le sveto Lukrezjo, ampak tudi svetiga Eulogija v' tisti hishi našhli, ker jo je ravno takrat uzhil v' katoljshki veri, so oba peljali pred šodnika.

Šodnik je ojstro svaril svetiga Eulogija, de tako sapeljuje ljudi. Šveti Eulogi je šodniku odgovoril: „Jest fim mašhnik, flushabnik Jesufov, in fim dolshan kasati pot svelizhanja v' fim ljudém; tudi tebi, ako me hozhefh

poslušhati.“ Šodnik mu ni nize odgovoril, pa je ukasal šhibe perneſti. Šveti Eulogi je oblaſtniku rekel: Ne le tepen, tudi umorjen biti ſim perpravljen v' prizhevanji, de Jeſuf je Bog, in tvoji Mahomed laſhnjiv prerok. Šodnik, bleſo ni imel oblaſti v' ſmert ga obſoditi, ga tedaj ukashe gnati k' vikſkim oblaſtnikom, pred kterimi je ravno to govoril; berſh je bil obſojen in peljan na moriſhe. Umerl je leta dan v' letu 859. Potlej je peljana bila pred ſodbo tudi ſveta Lukrezja, neisrezheni ſo ſi persadeli ſtarſhi in drugi, vender ni hotla vere ſapuſti: ſato je bila tudi ona ſhtiri dni potlej obſojena in umorjena.

Nauk.

Is nja ſhivljenja.

Šveti Eulogi je ſkuſil, kako veliko ſerzhnoſt daje vera, ako je ſhiva. Kriſtjan ſhive vere ſanizhuje vſe, de Boga ſadobi; premaguje vſe ſkuſhnjave ſavolj nebeſhkiga kraljeſtva; ſe ne pohujſha nad hudobnimi, ker ima pred ſeboj pravizhno ſodbo boſhje. Kar je ſveti Eulogi v' ſerzu veroval, je tudi govoril vernim in nevernim, pred ljudſtvam in pred oblaſtniki. Kriſtjan moj! imaj terdno in ſhivo vero, in ta ti bo neisrezheni mozh dajala vſe ſkuſhnjave premagovati. Reſnizhno je, kar Jeſuf govori: „Vſe je mogozhe timu, kteri veruje.“ Marka 9, 22. Premalo pa je le

v' serzu verovati; morešh imeti shivo, možno, delavno vero, de se tega, kar verujesh in is vere naskrivnim dobriga delash, ne framujesh pred drugimi sposnati in delati, ako je potrebno. Kakshin kristjan si ti, ako se pred drugimi kristjani framujesh dobro delati? Vsi si ogenj sa svojo prasno zhašt, in sanizhevanje slabih te lahko odvrazhuje od dobriga, ti ubrani po sapovedih shiveti? Ravno to je kriviza, in ravno to te obsodi. Bodi mozhen soper hudo, in serzhen v' dobrim is shive vere. Šveti Janes pravi: „To je premaganje, ktero svet — vse skushnjave — premaguje, nasha vera.“ I. Jan. 5, 4.

Šveti Eulogi je vidil sovrashnike Jesufove vere srezhno gospodovati v' desheli, pa on se ni nad tem nizh pohujshal; tudi druge verne je uzhil, ne pohujshati se nad njih srezho. Tudi to je snaminje shive vere, ker ta uzhi, de tukej ni obljudljena deshela, ampak le pushava, po kateri hodimo v' obljudljeno deshele, v' nebese. Vera uzhi, de zhasna srezha je majhna rezh, in de ta ne bo hudobnim pomagala; ampak de jim bo gorje po smerti. Zhe se ti pohujshash nad srezho hudobnih, si Judam enak, kateri so flushili Bogu savoljo telesniga plazhila: to bi bilo snamnje, de je tvoje kraljestvo tukaj, in de drusiga ne shelish. Premisli besede preroka Malahija: „Hudobni pravijo: Prasno je Bogu flushiti, kaj smo perdobili, ker smo po njegovih sapovedih shiveli? Odgovori Gospod: Kader bom sodil, bo-

te vidili raslozhik med pravizhnim in nepravizhnim.“ Mat. 3, 14, 17 — 18.

Šveta Lukrezja je bila frezhna, ker je svetiga uzhenika Eulogija imela, in njemu pokorna bila. Ona je bila v' neumni veri rojena, pa je serzhno premagala strah pred starishi, in je bila stanovitna do smerti. Posnemaj jo, ljubi moj kristijan! poslušaj s' dobrim serzam uzhenike katoljske zerkve, in bodi jim rad pokoren. Nimash na svetu svetjših prijatlov, ker te odkrito uzhé, te ljubesnivo odvrazhujejo od hudiga, in si slo persadevajo sa tvojo vezhno frezho. Posnemaj tveto Lukrezjo, in tudi perve verne, kterim je sveti Pavel hvaleshno pisal: „Niste me sanizhevali, ampak prejeli ste me, ko angelja, ko Kristusa.“ Gal. 4, 14.

Šveta Lukrezja je bila raji pokorna Jesusu ko starisham, de bi svelizhanje dosegla. Ona je refnizhno ljubila, sposhtovala in vbogala svoje starishe, pa nikdar zhes sapovedi. Ona je bila grosno shalofna, ker jih ni smela vbogati, vender je hotla Bogu sveta ostati. Ti ravno tako delaj; vbogaj rad, pa nikdar zhes sapovedi; ne posnemaj nobeniga v' hudim, in premisli, de Bog bo tebe in vsaziga pravizhno sodil. Premisli, kaj pravi Kristus: „Kdor ljubi ozheta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden.“ Mat. 16, 37.

Šveta Lukrezja je skrivaj shla is hishe svojih nevernih starishev, in perbeshala k' svetimu Eulogju, ker se je bala od njih nad-

leshnosti in strahovanja premagana biti. Ona je sizer slo ljubila svoje starishe, vender veliko bolj je ljubila Boga in svojo dusho. Ljubi moj! zhe ne beshish pred sapeljivimi ljudmi, ali zhe od sebe ne denesh sapeljiviga zhloveka, si Bogu nepokoren, ljubish svojo nesrezho, in si sovrashnik svoje dushe. Ne rezi: Bom obilnisthi molil; se bom skerbnisthi varoval, de ne greslim. Slabo upanje je to, in ne bosh v' radovitnih skushnjavah Bogu svest ostal, ako pred nevarno perloshnostjo ne beshish. Ljubesen do greha te vjetiga dershi, ta ti ubrani perloshnosti opustiti, in ta te uzhi veliko sgovorov, de bi ne storil, kar ti Bog sapove. Ti si slabe nature, in she hujshi si oflabljen od radovoljnih grehov, tedaj bosh ponavljal svoje padze, ako se nozhesh hudih perloshnost varovati. Pozhutno veselje, dobizhik, ali kar si bodi, kaj ti bo pomagalo po smerti? Vbogaj tedaj, in de rad vbogash, velikokrat premishljuj besede svelizharja Jesusa: „Kaj pomaga zhloveku, ako ves svet dobi, vse dobrote vshiva, svojo dusho pa pogubi? Mat. 16, 26.

M o l i t e v.

Blagor meni, ako bi bil tako skerben sa svoje svelizhanje, ko sta bila sveti Eulogi in sveta Lukrezja. Res nista samogla vezhi ljubeshni skasati do Boga in do svoje dushe, ker sta sanizhevala svoje premoshenje in svoje

shivljenje. Kdor raji da vse, in terpi vse, ko grešhiti je popolnoma. O Gospod, nebesški kralj! Spoznam svojo grešno slabost, in hudo nestanovitnost; vsaki zhlovek, sleherna stvar me lahko odverno od tebe; verh vsi-ga tiga sim si radovoljno nakopaval hude skušnjave, de bi lasheji grešhil. O jest nesre-zhen, kaj bo s' menoj, kader bom prishel pred tvojo pravizhno sodbo? Nebesški ozhe! usmiljenje mi skashi, gnado mi daj, de po sgledu svetiga Eulogja in svete Lukrezje ser-zhno in stanovitno tebi slushim. Res raji ho-zhem vse sgubiti, ko tebe sapustiti; raji ho-zhem vse terpeti, ko tebe rasshaliti. V' pokori bom shivel do smerti, de odpušhenje grehov in vezhno svelizhanje od tvoje neskonzhne mi-losti sadobim. Amen.

XII. dan fufhza.

Sveti Gregor, papesh.

Sveti Gregor je bil rojen v' Rimu v' letu o-koli 540 od bogatih, mogozhnih in poboshnih starshov. On je prejel od Boga veliko modrost in sosebno brumnost. Zesar Justin II. ga je postavil vikshiga poglavarja Rimskiga mesta. On, tako visoko povikshan, je skerbno slu-shil Bogu, in tudi svesto opravljal dolshnosti

svoje velike flushbe: ker se je pa bal savolj posvetnih fkerbi premalo flushiti Bogu, se je flushbi odpovedal, in je vse svoje veliko premoshenje prodal. S' zeno prodaniga premoshenja je pomagal ubogim, sedem klosh-trov v' Šizilii sesidal, in eniga v' svoji hifhi, kjer je sam bil, de je varnishhi shivel. On je bil takrat pet in trideset let star, pa s' dolgi-mi molitvami, s' stanovitnim branjem svetih bukev, ali s' pisanjem, s' postam je oslabil svo-je telo, in ni drusiga shelel, ko is tiga sveta iti, de bi s' Bogam bolj sdrushen bil. Njego-va ljubesen do blishniga je bila grosno veli-ka. En dan je vidil lepe fushnje na prodaj, in je vprafhal: Od kod so ti, in kakfhne ve-re? Odgovorili so mu: Ti so Anglesi, in ne-vernii. O fhkoda, je on shalofhno savpil, de ti lepi ljudje so fushnji hudizhovi! Bersh je fhel papesha Benedikta profit: Naj poshlje brumne uzhenike na Angleshko, in zhe drugi ne gredo, grem jest. Papesh ga je ref poslal, pa bersh je ljudstvo grosno shalofhno k' pape-shu pershlo in mu reklo: Sveti ozhe, vfi smo shalofhni, ker si dovolil Gregorju iti. "Na proshnje vfiga mehta, ga je nasaj poklizal. Sveti Gregor je fizer is pokorfhine nasaj pri-fhel, pa je smiraj to sheljo ohranil v' serzu, de bi ob perloshnim zhasu nevernim Angle-sam pomagal praviga Boga sposnati.

Šveti Gregor je fhel sopet v' svoj klosh-ter, pa ni bil dolgo v' njem pushten, ker pa-pesh Pelagi II. ga je poslal savolj fosebnih

opravkov v' Konstantinopel k' zesarju Tiberju, pod kteriga oblastjo je takrat Rim bil. On je vbogal, je vsel s' seboj nektare brumne minih, in s' njimi je shivel, ko bi bil v' klofstru: sraven narozhenih opravkov je on v' Konstantinoplu tudi dosti drusiga dobriga delal. Kadar je bil nasaj prishel v' Rim je shel so-pet v' svoj klofster; pa ni mogel biti dolgo v' ljubim pozhitku. Papesh Pelagi je v' me-zu profenzu 590 sa kugo umerl, in on je bil svoljen sa papesha, branil se je s' vso mozhjo, pa se ni mogel ubraniti, ker vsa duhovshina, vso verno ljudstvo in tudi zesar Maurizi so ga permorali se podvrezhi. Kuga je zhedalje huji ljudi morila in jih je neisrezheno dosti pomorila. On je skerbno opominjal ljudi k' pokori. V' eni pridigi je rekel: *Bojimo se shibe boshje, ktere nismo hotli prej s' resni-zhno pokoro odverniti. Vsi smo v' strahu pod mezham boshjiga moshtovanja. Smert prehiti bolesen, in preden se spokoriti sa-more, greschnik umerje. Obshalujmo svoje grehe; ne obupajmo, ker Bog nas opominja s' shibo, de bi sgrevanim greschnikam persa-nesel.* Potlej je sapovedal tri prozefije sa od-vernjenje shibe boshje, in per prozefii jih je osemdešet umerlo.

Vsi so bili slo veseli povikshanja svetiga Gregorja, on sam je bil shalošten, je smiraj shaloval, ker se je bal, savolj prevelikih sker-bi svoje velike flushbe, sebe posabiti in svo-jo dusho v' nemar pushati. Sbeshati je hotel,

ali po vsem mestu so bili varhi postavljeni mu ubraniti. Kader vidi, de mu ni mozh ube-
shati, se je s' nekim kúpzam sastopil, kateri
je dal kosh narediti, in v' koshu ga je is me-
sta skrivaj spravil, de je potlej v' hosto sbeshal
in se skril. Rimljani, vsi shalofni, so tri dni
molili, se postili in Boga profili jim dati svedi-
ti, kje de je Gregor. Kakor so svedili, kje de
je, so shli bersh po njega, in ker je is tega
spoznal, de je to volja boshja, je shel nasaj v'
Rim, kjer so ga vsi s' neisrezhenim veseljem
sprejeli. Po tim se je dal shegnati.

Vsi verniki so se veselili savolj tiga srezhni-
ga svoljenja, le on je shaloval, kakor sam
pishe. Tako je pisal zesarjevi sestri Teokosti:
*Ves snotranji mir sim sgubil, kakor sim su-
naj povikshan, tako sim v' serzu padel. Dru-
siga nisim shelel, ko lozhili se od vsiga po-
svetniga, de bi le nebesške dobrote premishlje-
val. She sim bil tako srezhen, de shelel ni-
sim nizh na svetu, in tudi bal se ga nizh;
pa nagli vihar (svoljenje sa papesha) me je
vsiga smotil in prestrashil. Tudi zesar je
moje svoljenje poterdil, pa vredniga me ven-
der ni mogel storiti, in tudi takih lastnost
ne dati, ki mi jih je treba. V' listu do Narla
pishe: Tako me serze boli, de komaj govo-
rim. Vse me shalofniga stori, in sa kar
se drugi veselé, jest shalujem. — Prosim te,
moli sa-me.*

Ali ravno sato, ker se je trefel pod te-
sho poglavarstva katoljsške zerkve, je skerb-

nihhi spolnoval svoje dolshnosti: de bi samogel obstati na sodni dan. Besedo boshjo je osnnoval ognjeno, in to mu je bila prva dolshnost. Petje per flushbi boshji je popravil, in perporozhal, de bi verni s' lepimi, hvalnimi pesmami Boga serzhno hvalili. Posebno skerb je imel do ubosih, v' sazhetku meza jim je delil shito, meso, vino, sozhivje i. t. d. Vsaki dan je imel per misi dvanajst uboshzov. Pa ni skerbel le sa uboge v' Rimu, ampak tudi sa druge. Škerbel je sa lepoto zerkva, de se je flushba boshja spodobnihhi v' njih opravljala.

Ponishen je bil tako, de se je vedno le med sadnje shtel, perpravljen je bi vsaziga poslushati, ki bi ga bil kaj posvaril, in sam je rekel, de ti so njegovi resnizhni prijatli, ki mu grehe ali pregresshke povedo, de potlej ve svojo dusho bolj ozhishiti. V' njegovi hshhi ni bilo nobeniga posvetniga veselja, ker-shanska brumnost se je per vshh vidila. To-varshhi njegovi so bili uzheni, brumni duhovni in minihi, in njegovi flushabniki so tako sveto shiveli, ko prvi kristjani.

Kristjani od vshh krajev so ga v' dusshnih potrebah sa svet vprashali, in ga prejeli. Med drugimi kristjani ga je Gregorja, imenitna gospa, sa svet vprashala. Savolj svojih grehov, zhe jih je Bog odpustil ali pa ne, je bila smiraj nepokojniga serza, desiravno se jih je pravzhisho spovedala. Pisala mu je, in vse odkri-

toferzhno povedala, kako de se ji godi, in pravi: „Tako dolgo ne bom mirniga serza, dokler mi ne bosh povedal, de is boshjiga rasodenja vesh, de mi je Bog grehe odpustil.“ Šveti Gregor, mosh po volji boshji, ji odpishe: „*Ti hozhesf kaj taziga od mene svediti, kar je teshko in bres vsiga prida; teshko ker nifim vreden, de bi mi Bog kaj taziga rasodel; bres prida, ker ne smesh zel zhasf svojiga shivljenja savolj storjenih grehov mirna biti, ampak do sadnjiga sdihljeja jih obshalovati in objokovati.* Šveti Pavel je bil v' tretje nebefa samaknjen, vender se je bal, de bi pogubljen ne bil. Gotovost je mati lenobe.

Veliko rezhi je poravnal v' katoljshki zerkvi; fkerbel je, de bi verni blishni in daljni povfih sapovedih poboshno shiveli. Veliko lepih bukev je spisal sa poduzhenje, (sato ga katoljshka zerkev ozhaka zerkve imenuje) defiravno je bil smiraj bolehen in v' velikih fkerbéh. Smiraj mu je bilo per serzu spreobernjenje nevednih Anglesov. Poslal je k' njim svetiga Avgushtina, uzheniga miniha, in druge, ki so jim osnanovali vero Jesusovo, in jih veliko spreobernili. Trinajst let, sheft meszov in deset dni je nosil teshko butaro poglavarstva katoljshke zerkve, in je sveto umerl v' letu 604.

Nauk.

Ponishnost v' visokosti. — S' pokoro odverniti boshjo jeso.

Šveti Gregor je bil usmiljeniga serza do ubosih, vedno jim je pomagal, in jim tudi v' daljne deshele poshiljal pomozh. Vsaki dan je dvanajst ubosih per svoji misi imel, kakor bi bili njegovi bratje. Ubog, navajen berazhiti, je fizer potreben, pa potrebnishi je framoshljivi ubog, sato je sveti Gregor sosebno skerbil sa framoshljive uboge svediti, in jim pomagati. Len in framoshljiv berazh je shtrafinge, ne pa usmiljenja vreden, ker Bog je vsakimu zhloveku sapovedal se preshiveti s' delam. Ubogi, ki si shivesha ne more s' delam saflushiti, je usmiljenja in pomozhi potreben in vreden, in vsaki mu je dolshen po svoji mozhi pomagati. Modri pravi: „Sin! ne odtegni daru potrebnimu, in ne odverni svojih ozhi od ubosiga.“ Širah 4, 1. „Do ubosih terdoserzhni bogatini ne pridejo v' nebeshko kraljestvo.“ Mat. 25. „Kdor pomaga ubogim is serza rad po svoji mozhi savolj Boga, bres nevolje, bres mermranja, bres ozhitanja, bo veliko usmiljenje prejel od Boga.“ Tob. 4, 10.

Šveti Gregor se je s' vso mozhjo branil visokosti, zhasti in oblasti; in le permoran je stopil na stol svetiga Petra. On je shelel v' kloshtru shiveti in umreti: ne de bi bil v' le-

nobi, ktero je smiraj sovrashil, temuzh de bi varnishil shivel, in Bogu bres druge smote flushil. Vse je bilo veselo njegoviga povikshanja, on sam je bil shalošten, in je bil v' skerbih ves zhas svojiga shivljenja: pa ravno sato je smirej nevtrudno delal. Prav to je snamnje resnizhno ponishne in bogabojezhe dushe. Kdor se slepo saveshe, ali bres premislika na-se vsame velike dolshnosti, bo teshko shivel po volji boshji. Veliko je vrednih visoke flushbe le v' svojih ozheh, ker jih napuh sapeljuje, de se ne sposnajo. Kdor prav sposna svojo slabost, in premisli dolshnosti visoziga stanu, se le permoran, in v' velikim strahu teshki butari podvershe, ker je ponishen. Ponishnost ne sposna svoje vrednosti ali svojiga saflushenja ravno sato, ker je ponishnost. Bodi ponishen, in ne bosh v' svojih mislih prevzh pravizhen. Prid. 7, 17. Zhe si v' svojih mislih pravizhen, to je, zhe sebi prevzh upash, bosh hitro padel. Bodi raji v' pokorshini, ko v' oblasti, ker bosh varnishil Bogu flushil. Posnemaj Jesufa, kteri je djal: „Nisim prishel, de bi meni drugi stregli, ampak de bi jest drugim stregel.“ Marka 10, 45. Ako si postavljen oblastnik, ne posabi, de si zhlovek: bodi v' ponishnim strahu. Tvoja narvezhi skerb naj bo po sapovedih shiveti, in druge dershati pod pokorshino sapoved. Ne ti, ampak sapovedi naj s' teboj gospodujejo. Bodi pravizhno usmiljen, in usmiljeno pravizhen s' vsimi, ker tudi ti bosh shel pred sodbo. Ne

posabi nikoli, kar moder govori v' Gospodovim imenu: „Vi vikshi semlje! poslušajte: Oblast je vam dana od Gospoda; in on bo vaše dela isprafheval, in vas bo ojštrejšhi od majnih sodil. Bog ne bo na nikomur obra-sa gledal, tudi se ne bo nikogar visokošhi bal; ker on je majhniga in veliziga vřtvaril.“ Modr. 6, 2, 8.

řveti Gregor je ob zhasu kuge osnana-val pokoro, ker le s' pokoro se Bog da potolashiti, Bog řhtrafuje savolj grehov; on ne řhtrafuje, de bi mi terpeli, ampak de bi se řpreobernili. Bog ni vesel nashiga terpljenja, temuzh naf ima v' terpljenji, de bi mi řposnali, koliko hudobno je njega sapustiti. Mi smo tukaj od Gospoda pokorjeni, de ne bomo po smerti pogubljeni. řveti Pavel je mislil po Bogu, sato je pisal: „Sdaj se veselim, ne sato, ker řle shalořtni bili *mojiga bodezhiga řvarjenja*, temuzh, ker řle shalořtni pořtali k' pokori.“ II. Kor. 7, 9. Bog ne uřlišhi nashiga vpitja, ako vpijemo le savolj nadlog, ampak zhe grehe obřhalujemo in opuřtimo. ře ne řmemo zhuditi, ako Bog naf řhtrafuje; ampak zhudimo se, de nřmo konzhani in pogubljeni: sakaj, kdo njega řřhe, in kdo njemu řlu-shi? Morebiti řmo řlaboji od unih, ktere je kuga morila ob zhasu řvetiga Gregorja, vendar Bog naf řřhe terpi. Kako dolgo? Ne vemo, in sato odvernimo řhibo boshjo s' pravo pokoro, de ne bo řmert prehitela nashę pokore. Delajmo vreden řad pokore, ker se-

kira je she nastavljena. Vsako drevo, ktero ne rodi dobriga sadu, bo issekano in v' ogenj versheno. Luk. 3, 8 — 9.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! jest fim delezh od duha tvojiga svestiga slushabnika svetiga Gregorja. On, kolikor je samogel, si je persadeval majhen biti pred seboj, in pred drugimi le per-moran je visoko stopil, jest pa fim visokih misel in shelja, akoravno bres saflushenja. Moj greslni napuh je meni grosno shkodljiv, ker is njega sebe povikshujem, blishniga sanizhujem, fim terd do ubosih, nerad ubogam; terdó gospodujem, fim nepoterpeshljiv v' nadlogah, fim v' dobrotah rasujsdan. Vidim, de ta ni prava pot, poboljshati se hozhem, pomagaj meni, o dobrotljivi Gospod, po svoji veliki milosti. O sveti Gregor! prvi namestnik Jesufov na semlji, sprosi mi od Boga duha brumnosti, modrosti, ponishnosti, de spo-snam in delam, kar mi samore vezhno frezho saflushiti. Amen.

XIII. dan fufhza.

Ss. Ziril in Metodi, shkofa.

Sveti Ziril (Kiril) in Metodi sta bila brata, pa mozhneji sdrushena s' gorezho, zhišto ljubesnijo, ko s' saveso kervi. She mlada sta se odpovedala posvetnim dobrotam, in skerbno flushila Bogu. Ona bi bila lahko frezhna in flovezha na svetu, pa sta si raji drage saloge perpravljalas sa nebela. Ta dva brata sta bila vsa gorezha do Boga: sato sta bila tudi gorezha sa svelizhanje blishniga. V' fredi devé-tiga stoletja po Kristusovim rojstvu je bilo veliko Šlovenzov k' pravi veri spreobrnjenih, ali pravih uzhenikov jim je manjkalo, nobenih slovenskih bukev she ni bilo, in nihzhe she ni snal slovenskih besedi pisati; satorej so poslali Šlovenzi v' Zarigrad ali Konstantinopel do gershkiga zesarja Mihaela III. in ga proslili, de bi jim umnih in dobrih uzhenikov poslali. Na to jim poslilje Zirila in Metoda. Is pokorsrhine in prave ljubesni do Boga in blishniga sta sapustila svoj dom in svojiga ozheta, po imenu Leona v' Tesaloniki, in sta pershla kakor dva angela v' nashe slovenske deshele boshje nauke osnanovat. Kmalo sta snajdla k' greshkim zherkam toliko novih zherk, kolikor jih je sa slovenske besede, de se prav po gevorjenji pisati samorejo, potrebno, in

sta poslovenila sveto pismo, maslne in druge molitevške bukve. Ker sta imela gorezhnost apostelnov, sta bila od Rimskiga papesha postavljena namestnika apostelnov. Kralji, oblastniki in podloshni, tudi neverni so jih radi poslufhali, in se spreobrazhali, ker so vidili nad njima resnizhno brumnost in gorezho fkerb vse svelizhati. Ta dva sveta uzhenika sta mogla veliko nadlog in sopernosti prestati, vender do smerti nista jenjala serzhno uzhati, in ljudi spreobrazhati.

Nauk.

Od zhiste, stanovitne in shive vere.

Šveti Ziril in Metodi brata sta Šlovenzam, nashim prednikam, osnanovala vero v praviga Boga in v Jesusa, vsih odreshenika, de bi oni s' shivo vero in s' svetim shivljenjem Bogu flushili. Ona fizer nista is svoje mozhi nevernikov spreobrazhala, vender sta si slo persadevala, in boshja mozh je bila nad njima, kakor je Jesus dobrotljivo obljudil. Hvala bodi ljubeshnjivimu in vsigamogozhnimu Jesusu, kteri je napolnil svetiga Zirila in Metoda s' svojim Duham, in po njima dal nam Šlovenzam velik dar sveto vero prav sposnati. Res, velik dar je sveta vera, ker zhlovek bres nje je ves neumen in hudoben. Vera v praviga Boga je korenina vsiga dobriga, ker je

po besedah svetiga Pavla bres vere nemogozhe Bogu dopasti. Hebr. 11, 6.

Vera more biti zhišta in stanovitna. Ni ti perpušheno, ne vezh, ne manj verovati, ampak le kar je Bog rasodel. Ako odvsamešh veri, ali ji kaj perštavišh, ni zhište vere v' tebi, krivoverniki tako delajo. Ponishno poslušhaj katolišhko zerkev, ktera vse rasodete resnize uzhi. Ne modruj po svoji pameti, in ne poslušhaj slabih, kterih edina uzhenost je rasujsdano serze. To ti sapové sveti Pavel rekozh: „Bodi sdrav v' veri, ne poslušhaj napzhniga govorjenja.“ Tit. 1, 13 — 14. Bodi stanoviten v' veri, ktera je poterjena s' zhudeshi in s' kervjo veliko slushabnikov Jesufovih. Šhe enkrat ti povem: ne modruj v' veri, ne poslušhaj hudobnih; sakaj sda je resnizhno, kar je sveti Pavel sdavnaj pravil: „Veliko je nepokornih in sapeljivzov: te vštavlaj s' serzhnim svarjenjam.“ Tit. 1, 10 — 11.

Vera more biti shiva ali delavna. Vera bres dobrih del je ne le mertva, ampak tudi shkodljiva, ker saflushi hujšhi obsojenje. Vera te ne bo svelizhala, ako ne shivišh po nji; le vera, ktera is ljubeshi dela, ti saflushi nebeshko kraljestvo. Zhe verujesh vse rasodete resnize, pa shivišh slabo, verujozh ne bosh svelizhan. Šveti Jakop pravi: „Tudi hudizh veruje in trepezhe.“ Jak. 2, 19. Od slabih nerodovitnih kristjanov pravi sveti Pavel: „Eni govoré, de sposnajo Boga, pa s' deli ga taje, ker so nagnjuseni, in k' dobrim

delam neperpravni.“ Tit. 1, 16. Sopet prizhuje sveti Jakop rekozh: Kaj vam bo pomagalo bratje, zhe vero imate, dobrih del pa nimate?“ 2, 14. Premisli tedaj svoje dela, zhe shivish po veri ali ne? Ravno to ti sapové sveti Pavel rekozh: „Škufhaj se, zhe si v' veri.“ II. Kor. 13, 5.

Vera, ako je shiva, se rasodeva v' vsih rezheh. De vbogash svetiga Pavla, in se sku-shash, zhe si v' shivi veri, premisli svoje shivljenje. Zhe si shive vere, imash Boga vedno v' svojim serzu, in njegov strah te spremlja povsod; nikdar ne posabish, de Bog te vidi, in si persadevash pravizhno shiveti pred njegovim vsiga-vidnim ozhesam. Zhe si shive vere, zhashish vse, kar je boshjiga; si lazhen boshje besede, jo skerbno poslushash, ona ti presune serze, rasvetli, ogreje in rodovitniga dela, per sveti mashi in per vsih svetih skrivnostih se snajdesh ne le spodobno, ampak tudi bogabojezhe; svete sakramente neisrezheni spofhtujesh, in se slo skerbno pravljalsh jih vredno prejemati. Zhe si shive vere, mislish in sodish vse po nji; slabosti, pogreshke, grehe, dobre dela, frezho, nefrezho in vse prezenujesh po veri, ker ona ti daje pravi sapopadik od vsiga. Zhe si shive vere, si v' nadlogah poterpeshljiv, ker terdno verujesh v' vezhno shivljenje, si v' sku-shnjavah stanoviten Bogu, ker od njega upash plazhilo svoje svostobe, se ne dasht smotiti ali pohujshati ne od veliko greshnikov, ne od

imenitniga greslnika, ker vera te uzhi, de Bog bo tebe, majhne in velike sodil po sapovedih; raji vse terpiš, ko Boga rasshaliti, ker terdno veruješ, de nar huji nesrezha je Boga sapustiti. Zhe imaš shivo vero, je ona tvoja pomozh, tvoja bramba, tvoja svetloba, tvoje shivljenje. Ref je tedaj, kar piše sveti Pavel: „Pravizhen is vere shivi.“ Heb. 10, 38.

Te sopet profim, premisli, zhe si v' shivi veri, ne sapeljui se. De v' Boga veruješ je dolshnost in potreba, pa kako shiviš? Zhe nisi hvaleshen sa prejeto sveto vero; zhe ti ni mar sa boshjo besedo; zhe svete sakramente merslo in le permoran prejemaš; zhe le posvetno ljubish; zhe shiviš po poshelenji in po spazhenih navadah svetá: nimaš shive vere, ampak mertvo, in hujshi obsojenje te zhaka. Resnizo govori sveti Pavel: „Boljshi bi ti bilo poti pravize ne posnati.“ II. 2, 21.

M o l i t e v.

O Jesuf! ti sonze pravize, si svetloba moje dushe in vfiga svetá, ti si meni in drugim gnado prave vere dal: tvoji sveti aposteljni so neisrezheni skerbeli in terpeli sa spreoburnjenje nevernikov, drugi tvoji flushabniki, in ta dva sveta Ziril in Metodi, uzhenika Slovenzov, sta si ravno tako veliko persadevala; jest pa sanizhujem velik dar svete vere, in ga nepridniga delam s' flabim shivljenjam.

Vse moje misli, besede in dela bi mogle biti po prejeti sveti veri, pa sim poln spazhnosti in smot, ker je vera mrtva v' meni, ker is vere ne shivim. O Gospod! daj mi sposnati velik dar svete vere: daj mi shiveti po nji: de sadobim, kar verujem, namrezh tebe, de te vekomaj hvalim v' nebesih. Amen.

XIV. dan fushza.

Sveta Matilda, kraljiza.

Sveta Matilda je bila rojena v' Vestfalji na Nemshkim od bogatih in mogozhnih starshov. Ti so bili dobri katoljski kristjani, in so dali svojo majhno hzher v' kloshter. de hi ondi bila v' vsmi dobrim srejena. Njena nedolshna dusha je v' kloshtru imela obilnost svetih isgledov in naukov. Delati, moliti, brati, premishljevati in v' pokorshini shiveti so jo brumne nune skerbno uzhile, in ona je rada vbogala. Brumna Matilda je shla is kloshtra, in je bila porozhena s' Henrikam, vojvodam v' Saksonji, kateri je bil potlej svoljen kralj Nemshkiga kraljestva, v' letu 919. Bog jo je povikshal v' prid veliko drusih, ker ona, mogozhna kraljiza, je rada veliko dobriga delala. Ako tudi je bila tako visoko povikshana, je vender bila ponishna, in zhe dalje ponishni-

shi. V' visokim stanu je bila she bolj vterjena in preprizhana, de vsa posvetna zhaft je nizh, temuzh de le Boga moliti, in njemu slushiti je prava modrost, sato je rada molila in hvallila Boga. Is serza rada je pomagala ubogim, bolnike in jetnike obiskovala, in tudi jih uzhila poterpeshljivo vse nadloge preterpeti. Nje poboshni mosh, kralj Henrik, je bil vsiga tigar vesel, ker tudi on je bil bogabojezh.

Šveta Matilda je tri in dvajset let s' svojim dobrim mosham bogabojezhe in mirno shivela. Po njegovi smerti pa je veliko hudiga preštati mogla. Dva njena sinova, Oton in Henrik, sta poslushala hudobne podpihovavze, in sta prenaglo verjela, de je ona sapravljivka, ker s' preobilnim darovanjam sapravlja kraljevo premoshenje. Oton in Henrik sta svojo sveto mater tako ojstró imela, de je bila permorana bres vsiga premoshenja is deshele iti. Ona je fizer v' poboshnosti svoje otroke skerbno redila, vender is natorne materske premehke ljubeshni do mlajshiga sina Henrika si je prevezh persadevala povikshati ga: potlej je bila od obeh sanizhevana. Bog je njeno nepremishljeno slabost tukaj ojstro pokoril. Ona preganjana od lastnih otrok je molzhé preterpela, molila sa-nje, nikdar mermrala zhes nju nehvaleshnost, tudi jih je sgovarjala, kolikor je samogla. Kader je bila popolnoma ozhishena s' preganjanjem, s' ponishavanjem in s' poterpljenjem, je bila obveseljena od Boga, ker nje sinova sta sposnala

storjeno krivizo, in jo hitela popraviti. Stareji sin Oton je poslal nekatere imenitne gospe do svoje matere, jo ponishno profit nasaj priti. Kader je svedil, de pride, ji je shel naproti, in potlej vprizho vsih jo je klezhe profil odpustiti mu. Drugi sin Henrik je ravno tako storil, ona je oba ljubeshnjivo objemala, in vesela shla na prvi dom, kjer je bila ljubljena in zhesheha od vsih. She bolj skerbnó ko prej je dobro delala, molila stanovitno, revesham pomagala, in se perpravljala k' smerti, ktera je bila v' letu 968.

Nauk.

Nekteri nauki starsham in otrokam.

Sveta Matilda je imela poboshne starše, in ti so slo skerbeli sa nje poduzhenje in svelizhanje. Ona je tudi v' sakonu bogabojezhe shivela, in slo skerbela sa svelizhanje svojih otrók. Kteri stopijo v' sakon po volji boshji, v' njem shive v' boshjim strahu; so sheljni saroda, de bi bil Bog moljen; skerbé sebe in otroke svelizhati, ti so in bodo frezhni. Kteri so prasni boshjiga strahu, se saveshejo is gerdih shelj, in nimajo Boga pred ozhmi, kako samorejo prav shiveti? Zhe starshi ne skerbé sa svoje svelizhanje, zhe so med seboj prepirljivi; zhe otrozi nimajo od njih praviga poduzhenja, zhe so pohujshani od njih slabih isgledov; bodo lahko starshi in otrozi nesre-

zhni. Vsi starshi morejo uzhati svoje otroke, ne le po stanu shiveti, ampak posebno Jesusa posnemati. Zhe so otrozi srejeni v' boshjim strahu, to bo potlej veliko dobra ga sadu obrodilo. Zhe otrozi v' boshjim strahu srejeni sajdejo, bo vender ostalo v' njih serzu seme vsiga dobra ga. Vsi svet bi bil prenovljen in prerojen, ako bi vsi starshi slo skerbela sa svoje otroke, ker bi ti potlej enako skerb sa svoje imeli, in potlej od rodu do rodu. Tako bi se godilo, kar je od Tobija sapisano: „Vsi njegov sarod je ostal v' dobrim shivljenji, in so bili Bogu in ljudem prijetni.“ Tob. 14, 17.

Sveta Matilda je sizer slo skerbela sa svelizhanje svojih otrok, pa is natorne ljubeshni je prevezh persadevala sa zhasno frezho svojiga mlajshiga fina Henrika, ravno to je bilo krivo njenih velikih nadlog. Starshi sploh skerbe sa svoje otroke, pa vsi nimajo pravih skerbi sa otroke, sato od njih prejemajo nehvareshnost in sanizhevanje. Natora uzhi ljubiti otroke, pa ta ljubeshen ne sme le natorna biti. Neumna shivina ljubi svoje mlajshi, pa zhlovek, in slasti kristjan, more visheji misliti in skerbeti sa svelizhanje svojih otrok. Starshi ljubijo po mesu svoje otroke, kadar bolj skerbé sa telo ko sa dusho, bolj sa zhasno ko sa vezhno frezho. Natorna ljubeshen, ako je fama, je shkodljiva dushi, ker starshi is nje pregledujejo, persanashajo otrokam, in jih pushajo shiveti po posheljenji.

Modri staršhi škerbé sa telo, pa veliko bolj sa dušho svojih otrok, nikoli ne delajo raslozhka med otrozi is slabosti, ampak vse ljubijo, in sa vse škerbé pravizhno. Raslozhik med otrozi je potreben, kakor so umni ali nevedni, možni ali slabi, bojezhi ali predersni, nedolshni ali hudobni, de staršhi užhé, svaré, strahujejo mehko ali ojštro, pravizhno in permerjeno svoje otroke. To je refnizhno, pa ta raslozhik more biti is modre ljubesni, ne pa is slepiga nagnjenja. Otrok lepiga oblizhja ali perlisnjenih besedi je ljubljen, sagovarjan in hvaljen tudi v' svojih slabostih, drugi mánj prijetni so vedno strahovani. To ni pravizhno, in ta krivizhna ljubesen je veliko hudiga pernešla, rodi sanizhevanje, nevoshljivoš, prepir in napravi staršham grenke solse, kakor se je godilo sveti Matildi, in prej patriarhu Jakopu.

Dva sinova svete Matilde šta s' njo neusmiljeno delala, pa potlej šta popravila nji storjeno krivizo. Ona šta veliko ljudi pohušhala s' svojo gerdo nehvaleshnostjo, potlej šta se vprizho veliko ljudi pred njo ponishala. Otrozi ne bodite nikdar nehvaleshni svojim staršham, nikoli jih ne shalite krivizhno, ako ravno oni imajo kako slabost. Sapisano je v' svetim písmu: „Preklet bodi otrok! kateri ne sposhtuje svojiga ozheta in svoje matere.“ V. Mojs. 27, 16. Kdor je svoje staršhe rasshalil, more hiteti popraviti to, de ga boshja kletev ne konzha.

Šveta Matilda je bila vſim vdovam isgled
brumnoſti. Vdove, ako ſo prave vdove, ſo
ſpoſhtovanja in pomozhi vredne. Prave vdo-
ve ſo te, ktere ljubijo ſvojiga ranziga moſha
ſmiraj, in ſa njegovo duſho molijo; ktere mo-
zhno ſkerbe ſa ſvoje otroke, de bi v' brum-
noſti shiveli; ktere ſo v' molitvi, in v' dobrim
ſtanovitne; ktere ſe noſijo in sadershe poni-
ſhno, varno, ſramoſhljivo, odlozhene od ſve-
ta; ktere upajo v' Boga in ſkerbe le njemu
dopaſti. Vſe niſo prave vdove, ker ſhive
bres vſiga ſtrahu; ſo nizhemerne in prasne
dobrih del; ſo preradovedne nepotrebnih no-
viz, ſe veſele, de ſo jarm ſvojiga moſha od
ſebe ſpravile, ker bres pokorſhine ſhele ſhi-
veti ſlabo; ſavershejo ſvoje perve otroke is
neumne ljubesni do drusiga moſha; ſo rade
hvaljene, ljubljene od ſveta, ali ſo viſoke no-
ſhe, rade v' poſedinah, v' drushbi, v' ſlabih
perloſhnoſti. Sveti Pavel od dobrih in ſla-
bih vdov piſhe ſvojimu ljubimu Timoteju, in
njegove beſede naj dobro premiſhljujejo te,
ſa ktere ſo piſane, de po ſvojim ſtanu ſhive.
On tako piſhe: „ſpoſhtuj vdove, ktere ſo
reſ vdove. Vdova naj upa v' Boga, in naj
bo ſtanovitna v' molitvah. Vdova, ktera v'
ſladnoſti shivi, je ſhiva mertva. Sapoveduj,
de naj bodo ſramoſhljive in ſkerbne ſa ſvo-
je. Vdova naj shivi, de ima prizhevanje do-
brih del, de je otroke (*poboshno*) ſredila,
bliſhnimu pomagala, in v' drusih dobrih de-
lih ſtanovitna bila. Mlade vdove sversi, ako

postopajo, hodijo po hišah, so lene in jesihne, preradovedne in govoré, kar se ne spodobi.“ I. Tim. 5, 3 — 13.

M o l i t e v.

O Bog! veliko lepih naukov najdem nad tvojo sveto flushabnizo Matildo. Ona je bila v' visokim stanu rojena, od Boga je bila potlej vishej povsdignjena, vender je bila zhe dalje brumnishi in ponishnishi. Ona bi bila lahko vse dobrote vshivala, ktere svet samore dati, vender je rada v' pokorjenji shivela. To me uzhi in svari. Jest sim poln dushnih in telesnih potreb, vender visokiga duha; se nerad ponisham, in nikdar nozhem svoje velike revshine sposnati, sim poln grehov, vender ni duha pokore v' meni. O Gospod! ponishaj mojo prevsetno dusho s' pravim sposnanjem moje slabosti, nevrednosti in hudobije. Daj mi duha pokorjenja, de odmerjem v' sim graham. Odpusti mi vse hudobije, in ponovi me po svoji svetošti. O sveta Matilda! prosi sa me revniga greslnika, de bi samogel s' pomozhjo gnade po tebi shiveti, ker tako bom tudi po Kristusu shivel, in bom prishel v' boshje kraljestvo. Amen.

XV. dan fufhza.

Sveti Šeren, marternik.

Sveti Šeren je bil dober in bogabojezh kristjan v' mestu Širmiumu na Ogerskim. On je bil vertnar, v' pokori je shivel, in svešto flushil Bogu. Ob zhasu hudiga preganjanja, ki se je bilo vsdignilo ob zhasu neverniga zesarja Dioklezijana, se je skril, pa sopet prishel k' svojimu navadnemu delu. En dan je lih opoldne prishla na vert ena visoka gospa. Sveti Šeren je vidil nad njo snamenje rasujsdane dushe, in sato ji je serzhno rekel: „Visoka gospa! sakaj sdaj opoldne pridete na moj vert? vi morete kake neposhtene misli imeti, pojdite domu, in ne posabite potrebne framoshljivosti. Ta gospa je bila shena imenitniga zesarjeviga flushabnika. Ona bersh pishe svojimu moshu, in ga profi ojstro se moshtovati nad Šerenam, ki jo je sanizheval. Mosh nje se je pertoshil per zesarji, in zesar je bersh pisal mestnimu oblastniku, da naj Šerena hudo shtrafa. Mosh sam nese to pismo deshelnimu oblastniku. Oblastnik ga vprasha: „Kdo je tisti zhlovek, kateri se je predatorsnil tvojo gospo sanizhevati?“ Gospod odgovori: „En vertnar je, en revezh, Šeren se imenuje.“ Oblastnik ga bersh ukashe pred sodbo perpeljati, in ga vprasha: „Sakaj si sa-

nizheval gospo letiga zesarjeviga flushabnika?“ Šeren odgovori: „Ne pomnim de bi bil to storil.“ Pazh, mu rezhe oblastnik, ta in ta dan. Šeren se bersh domisli, in odkrito pove, kaj in sakaj de jo je svaril. Toshnik takrat poln framote odstopi, ker sposna hudobijo svoje shene, pa oblastnik ni ispustil Šerena, ampak ga vprasha: „Kakshne vere si ti?“ On odgovori: „Kristjanske vere fim.“ Oblastnik ga vprasha: „Kje si bil skrit, kadar smo vse kristjane preiskali?“ Šeren mu odgovori: „Bog me je obvaroval.“ Oblastnik ga bersh ukashe umoriti, in je bil umorjen dva in dvajseti dan svezhena v' letu 307.

Nauk.

Od hudobe smertniga greha.

Neverni oblastnik je menil, de so vsi kristjani pomorjeni v' tišti desheli; sakaj je pa vender vprashal svetiga Šerena: „Kakshne vere si?“ Sato ga je vprashal, ker njegova sopernost do greha ga je rasodela, de je kristjanske vere. Neverniki so dobro vedili, de kristjani se grosno bojé greha, in de oni v' vsej zhilstosti in framoshljivosti shivé. Kteri je tako shivel, je bil bersh obdolshen katolijske vere. Bog daj, de bi sedajni kristjani enaki pervim bili! pa sdaj se oni malo greha bojé, in veliko jih je, de se malo lozhijo od nevernikov. Šedajni kristjani sploh mislijo: Greh je

majhna rezh. Od kod je ta slepota? Ta slepota isvira is neumne ljubeshi do sebe; is merse vere; is premajhniga sposnanja boshje svetosti; is pohujshanja drusih gresnikov. Premisli, o kristjan! kaj ti bom sdaj pravil od hudobe smertniga greha, de se ga skerbno varujesh.

Vfaki greh, pa sosebno smertni, sanizhuje Boga. Ako smertno gresish, sanizhuješ svetost boshjo, ktera ti sapové sveto shiveti; sanizhuješ vsigamogozhnost boshjo, ktere se ne bojish; sanizhuješ prizhnost boshjo, pred ktero hudobijo delash; sanizhuješ milost boshjo, kteri si nehvalessen; sanizhuješ vse lastnosti boshje, namrezh Boga, in puntarsko rezhes: „Nozhem njemu flushiti!“ Ti si prah in pepel, vender vsdigujesh svojo glavo soper Vsigamogozhniga? Ti si prah in pepel, vender se neisrezheno raserdish, zhe drugi tebe sanizhujejo; kako bosh sgovorjen, ker ti sanizhuješ nar svetejshega Boga? Kar je Jesus rekel Judam, je rezheni tebi, in vsm gresnikom: „Vsi ste meni zhasi odvseli.“ Jan. 8. 49. Premisli dobro té strashne besede: „Kdor greshi, je is hudizha.“ 1. Jan. 3, 8.

Smertni greh odvsame gnado boshjo. Ta je velika in nar huji nesrezha. Pred greham si ti bil dopadljiv otrok boshji, ker Bog je nad teboj dopadajenje imel; po grehu si sovrashnik boshji, ker Bog sovrashi tvoje hudobne dela. David prizhuje: „Bog sovrashi vse, kte-

ri hudobijo delajo.“ Pf. 5, 7. Bosh sposnal na sodni dan, kako velika nesfrezha je bres gnade boshje biti: kako velika sfrezha prijatel biti nebeshkiga kralja. Bosh na desni ali na levi; bosh poshegnan ali preklet; bosh svelizhan ali pogubljen, kakor bosh ali v' gnadi, ali bres gnade boshje. Premisli dobro, kar pravi prerok Jeremija: „Tvoja hudobija te bo toshila. Vidi in vedi, kako hudo je tebi, ker si sapustil Gospoda svojiga Boga.“ Jer. 2, 19.

Šmertni greh sanizhuje, in teptá Jesufovo sveto kri. Premisli neisrezhene bolezhine Jesufove; glej njegove svete rane in sveto kri; vse to sanizhujesh in savershes, ako en samkrat smertno gresish. Jesus je umerl savolj greha, in ti ga vnovizh krishash v' svojim serzu s' smertnim graham! On je umerl savolj greha, de bi ti hudobo greha sposnal in se ga varoval: ti pa se perdrushish hudobnim Judam, ga sanizhujesh, in teptash njegovo sveto kri? On je umerl, de bi ti vezhno shivljenje dosegel: ti shivish, de grehe ponavljash. O slepota velika! Poslufhaj besede svetiga Pavla: „Kdor na prejeto snanje refni-ze radovoljno gres, ga zhaka ognjeno moshtovanje. Sanizhevavzi Mojsefove postave so bili bres vse milosti umorjeni, huji moshtovanje saflushi ta, kateri Šina boshjiga potepta, in kri testamenta, s' ktero je bil posvezhen, ognjufi.“ Hebr. 10, 26 — 26. Šveti Pavel turdi prizhuje, de kdor po kerstu smertno gre-

shi, Šinu boshjiga sopet sam sebi krisha in saframuje. Hebr. 6, 6.

Šmertni greh odvsame saflushenje vseh dobrih del. Kar je tozha shitu, kar je kuga sdravju, kar je moriviz telesu, to je smertni greh dushi, in pa she hujshi. Ako bi ti saflushenje imel Marije, aposteljnov, marternikov in vseh svetih, ob vse prideš s' enim samim smertnim greham. Bog sam prizhuje od tiga po svojim preroku Ezechijelu rekozh: „Ako pravizhen od svoje pravize odstopi, bodo vse njegove dela posabljene, on bo umerl, bo pogubljen.“ Ezech. 18, 14.

Šmertni greh saflushi hude štrafinge. Bog je gresnikke strašno pokoril, de bi oni in vsi sposnali, kolikanj je on s' greham rasshaljen. Glej ves svet s' vodo, imenitne mesta s' ognjem, deshele s' mezhem konzhanje! Lakota, kuga, vojska in druge shibe prizhujejo od hudobe smertniga greha. Prizhuje moder Širah: „Ogenj, tozha, lakota, smert in vse je sa mošhtovanje vstvarjeno.“ Širah 39, 35. Premisli strašno konzhanje Jerusalemskiga mesta. Zesar Tit ga je narbolj konzhal: lakota je bila v' mestu tako velika, de so ljudje bili permorani jesti, kar je gerdo imenovati, pred mestam je bilo zhasi tri sto, zhasi pet sto krishanah Judov: vezh ko milijon Judov je bilo s' lakoto ali s' mezham umorjenih; dosti drusiga filno hudiga so Jude prestali. Sakaj? Savolj krivize Jesusu storjene. Premisli, kaj hudiga smertni greh sa-

flushi na unim svetu, namrezh vezhno pogubljenje. Te dve besedi imej smirej pred ozhmi, de ne greslish nikdar (*vezhno pogubljenje*). Smertni greh je neisrezheno hudo, in njegova velika hudobija permora usmiljeniga Jesusa obsoditi dusho v' vezhne martre, sa ktero je vso svojo sveto kri ljubesnivo prelil. Nikoli ne posabi, kar bo sodnik Jesus na sodni dan gresnikom rekel: „Poberite se od mene, vi prekleti, v' vezhni ogenj.“ Mat. 25, 41.

M o l i t e v.

O Jesus! sakaj fim tako malo sposnal hudobo smertniga greha? Vedil fim fizer, de smertni greh tebe hudo shali, vender mersla vera mi je branila to prav sposnati. Ako premislim tvojo neisrezheno svetost, vidim ostudnost svojih grehov; ako premislim tvojo veliko ljubesen do mene, sposnam svojo gerdo nehvaleshnost; ako premislim tvojo pravizo, vidim svojo krivizo peklenfskiga ognja vredno. Vezhno pogubljenje je neisrezhena shtrafinga, vender moji veliki hudobii permerjena. O ljubi Gospod! daj mi gnado zhedalje bolj sposnovati svoje ostudne grehe, in se spokoriti. Sanaprej hozhem raji vse prestati, ko tebe rasshaliti. Pomagaj mi savolj svoje milosti k' pravi pokori, de ne bom od tebe saflishal: Poberi se ti prekleti v' vezhni ogenj. Objamem tvoj sveti krish, kushujem tvoje svele rane, in s' velikim vpitjam profim: „Ne savor-

si me! Šveti Šeron! sprosi mi od ušmiljeniga Jesusa to gnado, de v' tvoji drushbi njegovo milost hvalim vekomaj. Amen.

XVI. dan fushza.

Sveta Marija, spokorniza.

Sveta Marija je bila sedem let stara, kader so ji starši pomerli. Shlahta jo je peljala k' svetimu Abram, njenemu strizu, kateri je bil v' pufhavi bliso mesta Edefa, in ker je po dobrim kasala, jo je veselo sprejel, jo sraven sebe v' drugi hifhizi sredil in oskerbel, kakor je bilo v' pufhavi mogozhe. Škerbno jo je uzhil svete pesmi in psalme peti, in kerfhanfke nauke, de bi sveto shivela in Bogu slushila. Preteklo je dvajset let, kar je dekle per njem v' sveti nedolshnosti in zhistosti shivelo. Ali ker sovrashnik zhloveshkiga rodu nikoli ne miruje, jo je spazhen zhlovek sape-ljal. Neprenehama jo je sato vest pekla, ni ga imela vezh miru, jokala, tolkla se in vpila: Gorjé meni, gnado boshjo sim sgubila, trud mojih svetih uzhenikov, njih lepi nauki, vsi so sgubljeni; toliko lét sim Bogu shivela, sdej je kakor de bi ne bila. Gorjé meni! kaj hozhem sfioriti, kam beshati? Boga sim sapustila; strizu se ne smem perkasati, in tudi

nifim vredna, de bi me vezh uzhl, ali pa v' sdajni nefrezhi tolashil, beshala bom is tega kraja v' daljne kraje, ker me noben zhlovek posnal ne bo. Sgubljena sim, sa me ga ni vezh svelizhanja. Ravno ob tim zhasu ni bilo njeniga svetiga striza doma, je mogel savolj drugih velikih opravkov drugej biti; obupala in sbeshala je v' daljno nesna- no mesto, kjer je rasujsdano shivela. Kakor se navadno s' greschnikam godi, perviga smert- niga greha se vstrafshi, drusiga she loshej sto- ri, po tim se vest utolashi, in v' nar vezhih grehih mirno shivi, tako se je tudi s' Marijo godilo.

Kadar je bila she preshla, pride sveti Abram domu, moli in gre pozhivat, pa zelo nozh ni imel miru v' spanji. Vstane, gre gle- dat v' hishizo Marije, pa jo prasno najde, prestrafshi se, solse so ga polile in savpije: *Gorje meni, neusmiljen volk je moja ovzhi- zo rastergal. O Jesus, Svelizhar sveta! per- peljaj mi moja sgubljeno ovzhizo, sbudi mertviga deklizha. Usmili se me, ne daj mi od shalofti prej umreti, dokler se moja hzhi ne spreoberne, in jo spet najdem.* Dve leti je sdihoval, jokal in Boga profil sa nje spreobernenje, in de bi svedil, kje de je; zhes dve leti she le sve v' kterim mestu je, in kako slabo shivi. Oblekel je oblazhilo stariga vojshaka, de bi ga ne posnala, in gre jo iskat. Najde jo v' flushbi v' oshtarji, kjer je bila gospodarju velik dobizhek. Pride v' hisho,

da denarjov ofhtirju, ga prosi mu jo pokasati rekozh: De je od nje lepote v' daljnih deshelah veliko perpovedovati slishal. Pohujshljivo oblezhena pride pred njega, pa preoblezheniga ga ni sposnala, vstrafshi se je, in od shalosti ni vedil kaj storiti. Po tim rezhe ofhtirju, mu dobro vezherjo perpraviti, in de naj dovoli deklizhu s' njim vezherjati, kar se je sgodilo. Po vezherji jo na stran poklizhe, se odkrije, de se mu je ves obras vidil, in ji rezhe: *Moja hzhi, me posnash! O, kaj si postala; kaj si? Kdo te je tako nefrezhno storil? O kje je tvoja nedolshnost, kje tvoja poboshnost? Kje je tvoje prejshe spo-* korno shivljenje, *ko si tako svesto Bogu slushila? Ali mi nisi mogla bersh takrat povedati, in jest in nash ljubi prijatel Efrem bi se bila sate pokorila, sakaj si sbeshala, in mi toliko shalosti napravila?*“ Od sramote ga ni mogla pogledati, in od strahu besede ne pregovoriti. Šveti Abram ji rezhe: *„Ljuba moja hzhi, sakaj mi nizh ne odgovorish? Ali nisim savolj tebe sem pershel? Poslushaj, moja hzhi! tvoje grehe hozhem na-se vseti, jest hozhem na sodni dan sa te odgovoriti, jest hozhem pravizi boshji sa tvoje grehe sadoštovati.“* Od shalosti in sramote se je komaj savedila, in jokaje je sazhe- la govoriti: *„O she si ne upam val v' obras pogledati, kako bi si pa upala, uboga greshni- za, se k' Bogu oberiniti.“* Šveti Abram jo serzhno dela, in ji rezhe: *Le pojdi s' menoj, ne*

boj se, per Bogu hozhem sa te govoriti. Glej nozh in dan moli Efrem, nash prijatel, sa-te, upam, de bo Bog njegovo prošnjo uflifhal; zhe so tvoji grehi she tako veliki, je boshja dobrota she vezhi. V' skufshnjavah greshtiti ni nizeh noviga, ali v' hudobii ostati, to je hudo in strashno. Le pojdi s' meno, zhlovek je fizer slab, ali Bog je vsigamogozhen, on samore in hozhe slabimu greshtniku pomagati, ker on nozhe smerti greshtnikove, temuzh de se spreoberne in shivi. Marija pravi: zhe je taka, de she f' pokoro samorem milost dobiti, grem s' teboj v' pushavo.

Potlej je shel s' njo v' pushavo, veselo je hvalil Boga, ker je sgubljeno ovzo nashel. Kader pride v' pushavo, jo sapre v' poprešhno hishizo, de bi v' pokori shivela do smerti. Marija je ref v' oštiri pokori shivela, se vedno postila in svoje grehe obshalovala. Kterikoli je memo njene hishize shel, in slishal njeno sdihovanje, je hvalil Boga, in je bil opominjan svoje grehe sovrashiti. Bog se je na njeno pokoro oserl, in ji ni le grehov odpustil, temuzh tri leta po tim, ko je v' pushavo pershla, ji je tudi dal dar zhudeshe delati. Petnajst let je she potlej shivela v' svetosti, in bliso shtirdefetih let stara je sveto umerla.

Nauk.

Ne samolzhati grehov na spovedi.

Marija bi ne bila tako delezh sashla, ako bi bila rasodela prvi greh svojimu spovedniku, ali saj svojimu svetimu strizu. Ako bi bila rasodela svoj greh, bi bila potrebne nauke prejela se spokoriti, ne pa obupati: ker pa od framoshljivosti ni hotla svojiga greha rasedeti, je ostala bres pomozhi, je obupala, in sashla v' velike hudobiye. Blagor nji, ker jo je losebna milost boshja nasaj perpeljala k' pokori, fizer bi bila vekomaj pogubljena.

Kristjan! nar prej veruj, de odkrito sposnanje storjenih grehov pred boshjim namestnikom je sapovedano od Jesusa. Poslushaj besede Tridentinskega sbiralisha: „Kdor rezhe, de odkrito sposnanje svojih grehov na spovedi ni potrebno k' svelizhanju, in de to ni od Jesusa sapovedano, naj bo odlozhen od zerkve. Sej. XIV. Ako hozhesh odpusbenje grehov sadobiti, podversi se katoljski zerkvi, kateri je Jesus oblast dal, in te nji podvergel. Ako se predersno vstavljash katoljski zerkvi, se sam lozhish od nje.

Ktere grehe si dolshan na spovedi rasedeti? Odgovori sbiraliske Tridentinske, de se morash vsih tebi snanih smertnih grehov pred mashnikom obtoshiti, in tudi vsih okoljshen, savolj kterih so tvoji grehi hudobnisthi.

Majhnih grehov ni dolshnost rasodeti, ker samorejo s' drugimi dobrimi deli sbrisani biti: fi dolshan pa rasodeti té, od katerih refnizhno ne vesh, zhe so ali niso smertni. Vbogaj in spoveduj se vseh svojih snanih grehov, smertnih ali majhnih, ker se morebiti krivo sodish, in se sapeljujeh, ker majhni grehi te lahko napeljajo v' smertne, ako ne prejemaš potrebnih nauk od spovednika. Tudi je dobro, de rasodevaš svoje slabosti in skufhnjave; sakaj tako bosh poduzhen loshej se jih varovati in premagovati.

Spoveduj se ponishno in odkrito. Ne bo di enak hinavzam, kateri rasodevajo in perkri vajo svoje grehe, ker vseh hudih okoljshin no zhejo povedati; ker svojih svijazhnih misel ne rasodevajo; ker sgovarjajo svoje grehe, kakor svit hudodelnik pred sodnikom. Šramuj se svojih grehov, pa framuj se k' svelizhanju, ne k' pogubljenju. Šramuj se, ker fi soper Boga hudobno greshil, pa ne framuj se, de bi svoje grehe samolzhal, perkrival, ali sgovarjal. Hudizh ti rad poverne po grehu, kar ti je pred greham odvsel, pred greham ti je odvsel framoshljivošt, po grehu ti poverne framoshljivošt; pred greham ti odvsa me framoshljivošt, de bi greshil, po grehu ti poverne framoshljivošt, de bi se ne spovedal. Ne poslušhaj svojiga sovrashnika ne pred greham, ne po grehi. Šveti Janes pravi: „Ako svoje grehe sposnamo, je Bog svest in pravizhen, de nam nashe grehe odpusti.“ I.

Jan. 1, 9. To je resnizhno, ako je sraven od-
kritiga sposnanja tudi zhesnatorna shalost.

Ne sgovarjaj svoje greshne framoshljivo-
sti rekozh: Zhe se odkrito spovem, ne bom
odvese prejel. Neumnesh! bosh tedaj odve-
san per Bogu, in odpushtenje svojih grehov
dosegel, ako se ne spovesh? Kaj ti bo poma-
gala nevredna odvesa? Zhe spovednika golu-
fash, bosh tudi vsigavedniga Boga? Dalej se
sgovarjash: Moji grehi so veliki, nobeden ni-
ma tazih. Desiravno bi bilo ref, kar pravish,
vender le odkrito jih rasodevaj, de milost sa-
dobish. Zhe je bolnik nevarnishhi bolan, bolj
je potreben, sdravniku resnizo povedati. Zhe
se bojish saflusheniga svarjenja, kje je tvoja
ponishnost? Hozhesht mari, de bi te spovednik
hvalil savolj hudobnih del? Zhe porezhesh:
Spovednik me posna. Bosh savolj tiga lash-
nik per spovedi? Zhe te bolj posna, bolji je
sa-te; lashej in varnishhi te bo vodil k' poko-
ri; sa-te bo profil Boga. Ljubi greshnik!
prav terdno misli, de spovednik je tvoj do-
ber ozhe in usmiljen sdravnik, zhe si ti ne-
varnishhi bolan, vezh usmiljenja bo s' teboj
imel: zhudil se ne bo nad tvojimi velikimi gre-
hi, ker je tudi on zhlovek; hvalil bo Boga
savolj tvojiga ponishniga sposnanja; shaloften
bo fizer tvojih grehov, pa usmiljeno shaloften,
in si bo persadeval perpeljati te do Jesusa s'
pravo pokoro.

She enkrat ti rezhem odkrit biti pred
spovednikom. Rasodevaj mu svoje grehe, skriv-

nosti svojiga serza, in vse kar mu je treba vediti, sheli od njega popolnoma sposnan biti. Posnemaj Davida: „Hozhem sam soper sebe svojo krivizo pred Gospodam sposnati.“ Pl. 31, 6. Posnemaj sgrevaniga fina, kateri je poln framote in shaloſti pred svojim ozhetam ponishno sposnal svojo hudo nepokorſhino, in s' tim sgrevanim sposnanjem je dosegel uſmiljenje. Luk. 15. Poſluſhaj is ſvetiga piſma: Ahan ſe je pregreſhil soper Gospoda, in sato je bil ſmerti vreden. Josve mu rezhe: „Daj zhaſt Bogu, in povej svojo pregreho.“ Ahan je reſnizhno vse povedal, deſiravno je vedil, de bo umorjen. Jos. 7. Glej! Ahan odkrito pove svojo pregreho, zhe ga ravno to ſposnanje ne reſhi od ſmerti: ſakaj bi ti odkrito ne govoril, ker te to ſposnanje ſamore od vezhne ſmerti reſhiti? Zhe nozhesh ſpovedniku ſvojih grehov rasodeti, ſi nevredno odvesan; drugikrat ſe boſh teſhej ſpovedal, in zhe dalje teſhej, potlej boſh mogel vezhi framote preſtati, ker ſe boſh mogel verh ſamolzhanih grehov tudi nevrednih obhajil ſpovedati. Zhe odlafhaſh reſnizhno obtoſhenje ſvojih grehov, ſi vezh grehov nakopavaſh, in teſhej ſadobiſh miloſt; zhe ſe ne boſh nikoli reſnizhno ſpovedal, boſh na ſodni dan pred vſim ſvetam rasodet, in to bres vse miloſti. Prav govori ſveti Avguſhtin: „*Boljſhi je pred boſhjim nameſtnikam framoto preſtati, ko pred vſim ſvetam bres vſiga prida rasglaſhen biti.*“

M o l i t e v.

O Jezus! ti si is ljubesni do moje dushe, de bi se lashej ponishal in spokoril, sapovedal odkrito spovedati se svojih grehov pred spovednikom, pa moj napuh se vstavlja tvoji ljubesni-vi sapovedi. Zhe nisim popolnoma samolzhal, sim pa svoje grehe perkrival ali sgovarjal, de spovednik ni samogel moje hudobije prav sposnati. Vest mi prizha, de nisim bil vselej na spovedi resnizhen, pred spovedjo sim shelel vse grehe rasodeti; na spovedi sim se sramoval, zhisto resnizo govoriti: po spovedi mi je bilo shal, de nisim poprahal, de nisim odkrito govoril, de nisim vsiga rasodel. Tudi sposnam, de sim se bal skerbniiga, varniiga in modriiga spovednika, ker sim ljubil greh. Lastna ljubesen mi je dajala upanje, boshja beseda mi je dajala strah, vender sim bil raji poln nadlesnih viharjev v' serzu, ko biti pokoren tvoji sapovedi. O Gospod! persadeval si bom vse popraviti; bres odloga pojdem pred svojiga ozheta, svojiga namestnika, in vezh nozhem v' tih smotah shiveti. Vreden sim sanizhevanja, saframovanja in svarjenja, pa svarjenje dobrotljiviga spovednika je svarjenje usmiljeniga ozheta, kteriga sim vreden in potreben. Hvalil bom tebe, o Jezus! s' resnizhnim sposnanjem svojih grehov, de se spokorim, in milost sado-bim. Amen.

XVII. dan fufhza.

Sveta Jedert, deviza, nuna.

Sveta Jedert je bila rojena v' majhnim mestu Lauden od mogozhnih staršev v' letu 626 ali 628. Njenimu ozhetu je bilo ime Pipin, njeni materi Ita ali Idoberga. Ta poboshna in sveta gospa je svojo ljubo hzher prav skerbno uzhila Boga sposnati, in mu flushiti s' svetim shivljenjam. Blagor otrokam! ako se od staršev uzhé prave bogabojezhnosti, in nad njimi vidiyo ravno tako sveto shivljenje. Sveta Jedert je bila vsa gorezha v' boshji flushbi, ohranila se je nedolshna, in je tudi sklenila dati se Jesusu v' dar s' popolnoma zhihostjo. Njena stanovitna volja se je per vsem rasodevala, pa posebno ob tej perloshnosti. Kralj Dagobert je en dan kofil v' hishi nje ozheta Pipina. Neki mogozhen, bogat, mlad in lep gospod je vprizho vsih povabljenih protil kralja napraviti ozheta Pipina mu dati v' sakon deklizo Jedert. Pipin je bersh dovolil v' to proshnjo; in kralj vprasha deklizo, zhe bi tudi ona v' to dovolila? Ona je serzhno odgovorila: „Moj shenin je Jesus; nozhem tedaj nobeniga, ne tiga ne drusiga.“ Vsi so se zhudili nad njenim serzhnim odgovoram, in ji niso bili nizeh nadlesbni.

Pipin ozhe je kmalo potlej umerl, sveta Ita je po njegovi smerti tamkaj bliso sesidala klofhter, v' kteriga je ona s' svojo hzherjo shla; perdrushevale so se druge shenske is duha pokore k' njima, in vse skupej so v' molitvah, v' postih, v' ponishnosti in v' zhistosti Bogu flushile. Sveta Jedert je bila le en in dvajset let stara svoljena vse druge nune vishati, in v' tim teshkim opravilu se je ozhitno vidilo, de je bil sveti Duh v' nji. Posebno je skerbel, de bi vse nune bile dobro poduzbene v' ljubesnivi veri Jesusovi, ker je vedila, de nevednost je rodovitna, mati lashnjive gorezhnosti, shkodljivih vrash in dosti drusiga hudiga. Ako je ravno sveto shivela, in veliko skerbela, se je vender ene leta perpravljala k' smerti s' sosebnimi dobrimi deli. Umerla je mirno in sveto bersh po sveti masli, med ktero je bila obhajana, 17. dan mesza sushza, dva in trideset let stara. Bog je njeno svetost s' mnogimi zhudeshi rasglafoval.

Nauk.

Zhistost je lepa, pa ima veliko sovrashnikov.

Ozhitno se vidi, de sveta Jedert je dar zhistosti od Boga prejela, ker je lahko in stanovitno premagovala nar mozhnejshi nagnjenje slabe nature. Ona je bila hzhi mogozhnih in bogatih starishov; bogat, mlad in lep mla-

denzh s' pervoljenjem njeniga ozheta sheli in profi se savesati s' njo; kralj jo nagovarja v' sakon, pa ona mlada in zhišta deviza serzhno odgovori: Jesuf je moj shenin, sato nozhem ne tiga, ne drusiga. Kar je govorila, je bila zhišta resniza, kakor je njeno sveto in zhišto shivljenje potlej prizhevalo. Ona je bila ena tistih, od katerih je Jesuf rekel: „Eni se nepremoshne storé savolj nebeshkiga kraljestva. Kdor samore sapopasti, naj sapopade! Vsi ne sapopadejo te besede, ampak ti, kterim je dano.“ Mat. 19, 11 — 12. Jesuf hozhe rezhi: Eni premagujejo svoje telefno posheljenje, in shive v' popolnoma zhištosti, de bi loshej prishli v' nebeshko kraljestvo, pa vsi ne sapopadejo, koliko je devishtvo lepo, in vsi ne samorejo toljko, ampak le ti, kterim je dano od Boga. Šveta Jedert je s' gnado boshjo sposnala in zenila po vrednosti lepo devishtvo, in ga je ohranila do smerti.

Nezhistöf ni nobenimu perpushena, in sato pravi sveti Pavel apostel: „Nezhistöf se zlo ne sme med vami imenovati; sakaj nezhistniki ne bodo delesha imeli v' kraljestvu Jesufovim.“ Efes. 5, 3 — 5. Sakon je perpushen, in kdor v' njem shivi po volji boshji, je Bogu vshezh. Štrah boshji, sdershnost, poterpljenje, in gorezha skerb sa svelizhanje otrok je veliziga plazhila vredno, vender je sakon nishej od lepiga devishstva. Devishtvo ali popolnoma zhištof Bogu nar bolj dopade. Šalomon pravi: „Zhištof stori dusho Bogu nar

blishej.“ Modr. 6, 20. In sopet: „Kdor zhi-
stoft ljubi, je prijatelj nebeskiga kralja.“ Prip.
22, 11. Sveti Atanasi pravi: „*Zhista dusha*
je prijetno prebivalishe svetiga Duha.“ Š.
Ziprijan: „*Devize so zvet Jesusovih ovzhiz.*“
Boshja beseda in ozhaki hvalijo zhistoft, de-
vishtvo pa nar bolj. Sveti Ambrosh tako go-
vori: „*Kdor ohrani devishtvo, je angeljam*
podoben.“ Ref! bolj hvale vreden od angeljov,
ker oni zhisti duhovi niso skufhani; devize
pa premagujejo s' serzhnim vojskovanjem nad-
leshne pozhutne skufhnjave.

Dober je sakon, vender bolj je zhlove-
ku nesavesanimu ostati, ako samore, ker lo-
shej Bogu flushi. Sakon nakopava veliko sker-
bi, kateri prav lahko rasdelé zhloveka med
Bogam in svetam. Nesavesan ima manj sker-
bi in dolshnost, sato veliko loshej flushi Bo-
gu. Tukaj so prav perloshne besede svetiga
Pavla, ki tako pishe: „Od deviz nimam Gospo-
doviga povelja, de bi jim sapovedal tako
ostati, in se ne moshiti ali ne sheniti: svét
pa vam dam, ker vam je bolj nesavesanim
biti. Zhe fi s' sheno savesan, ali s' mosham
savesana, ti Gospod sapove v' tej savesi osta-
ti. Zhe se oshenish, ne greshish; zhe se de-
viza omoshi, ne greshi, ker to je perpushe-
no; vender shelim, de bi vi bres skerbi in
dolshnost sakona ostali. Kdor je prost, loshej
misli, kar je Gospodoviga, in loshej mu flu-
shi s' vsm serzam: kdor je savesan, skerbi
sa svét, in teshej flushi Bogu, ker je rasde-

ljeniga serza.“ I. Kor. 7, 25 — 34. Vsaki naj premišljuje besede svetiga Pavla, ktere so polne svetlobe, de si svoli stan po boshjimu poklizu. Vsaki ima svoj dar od Boga, in vsaki naj vprasha modriga sa svet, in naj prosi Boga, de bi njegovo voljo sposnal, in po nji storil.

Zhirstost ima veliko sovrashnikov, sato bo di varen. Sovrashnik zhirstosti je telesno posheljenje, ktero sapeljivo vabi tvojo dusno dovoliti v' greh. Ref je, kar pravi sveti Pavel: „Velik saklad imamo v' slabim telesu.“ II. Kor. 4, 7. Sovrashniki tvoje zhirstosti so vsi nadlesni skushnjavzi, kterih je svet poln. Ti nastavljajo saderge, slasti mladim; oni nimajo, in ne dajejo pokoja, ker so polni nezhistiga duha. Sato je zhirstost redka, pravi sveti Hieronim, ker jo lastno posheljenje, in vidni sovrashniki salasujejo. V' nezhistost perpravi slabo govorjenje, nepotrebna prijasnost s' drugim spolam, slaba drushba, rasujsdan ples, obilnost jedi in pijazhe, radovednost slabiga, shivljenje bres dela, predersne ozhi in vezh drusiga. Zhe hozhesh po sapovedi zhirsti biti, varuj se prav skerbno vsiga tiga, karkoli te napeljuje v' nezhistost, sraven tiga trudi svoje nepokorno telo s' poshtenim delam; premishljuj svete rezhi; ljubi samoto, in moli stanovitno.

Ljubi moj! posebno ti perporozhim porishnost in sramoshljivost, ker bres tih zhednost ne moresh ohraniti zhirstosti. Zhe si rav-

no dolgo zhafa shivel v' nezhistosti, ne sanashaj se, ampak smiraj bodi v' fkerbi; drugi morebiti bolj stari od tebe, so v' fivih laséh svojo dusho ognufili s' nezhistostjo. Boj se ljudém dopasti, fizer fi bosh veliko skushnjavzov in skushnjav nakopal. Ako se hvalish s' svojim telesam, ker imash dopadenje do sebe savolj drusih, nifi ponishne in framoshljive dushe, bosh resnizhno padel v' nastavo hudobnih. Tvoja lepota naj bo ponishna framoshljivost pred Bogam in pred ljudmi. Šposhtuj svoje slabo telo vprizho Boga, in angelja varha. Blagor tebi, zhe me ubogash, ker lahko bosh prishel v' drushbo zhistih duhov zhistiga Boga vshivat. Kristuf pravi: „Kteri so zhistiga serza, bodo Boga gledali.“ Mat. 5, 8.

M o l i t e v.

O Jesuf! shenin zhistih dush! kako bom jest prishel v' tvoje kraljestvo, ker me nezhisto posheljenje lahko sapelja? Zhe se ravno bojim djanskih gerdih grehov, to je le is natorne framoshljivosti, ali is strahú pred ljudmi; fizer je moje serze polno ostudnih shelj, v' ktere vezhkrat dovolim. Šam fi nakopavam skushnjave; sam fim sovrashnik svoje dushe, ker premalo molim, premalo fim framoshljiv, premalo se varujem skushnjavzov: s' predersnimi ozhmi, s' smeham, s' perlisnjenim govorjenjem, in drugazh slabim svojo she poka-

sheno natoro. O Gospod! pomagaj mi po svoji veliki milosti; vstvari v' meni zhisto serze; daj mi zhiste misli; obvaruj me pred nezhistim ljudmi, de se obvarujem tiga strupa, in de s' zhisto dusho tebi flushim. O sveta Jedert zhisti nevesta Jesufova! sprofi mi gnado svetiga Duha, de s' njena pomozhjo zhisto shivim po svojim stanu, in de pridem zhistiga Boga vekomaj vshivat. Amen.

XVIII. dan fufhza.

Sveti Ziril, Jerusalemski shkof.

Sveti Ziril je bil od svetiga Maksima, Jerusalemskiga shkofa savolj njegoviga svetiga shirljenja shegnan sa mashnika; on mu je isrozhil osnanovanje besede boshje in poduzhenje novinzov v' veri. Sveti Ziril je s' posebnostjo, skerbjo in gorezhnostjo to tesko flushbo opravljal. Kader je bil sveti Maksim umerl, je bil sveti Ziril svoljen v' letu 350 sa shkofa poglavitne Jerusalemske zerkve. V' sazhetku njegoviga shkofstva je bil velik zhudesh v' Jerusalemu. Sedmi dan velikiga travna ob osmi uri sjutrej v' letu 351 se je perkasal velik krish svetlishi od sonza, kteri je segel od hriba (Kalvarja) do oljske gore: dolg je bil namrezh tri tretinke ure. Vsi Je-

rusalemzhani so ta prezhudni krish vezh ur vidili; v' velikim strahu so bili vsi, mladenzhi in stari, moshé, shené in devize so hiteli v' zerkev in sbe Ajdje s' njim, in vfigamogozhniga Boga in Jesufa hvalili. Ta zhudesh je bil rasonanjen po vsm svetu, in sveti Ziril je pisal od njega zesarju Konstanzu v' Konstantinopol. Morebiti je ta zhudesh pomenil hudo preganjanje pravovernih, ktero so po tem od krivoverzov sazheli terpeti.

Ene leta potlej, namrezh v' letu 362 so bili drugi fosebni zhudeshi v' Jerusalemu. Zesar Julijan je sapustil katoljshko vero, in je malikovaviz postal. On je svijazhno preganjal zerkev; tudi je hotel besedo boshjo lashnjivo skasati, ktera se je natanko dopolnila nad Jerusalemam. Daniel je prerokoval, de bo savolj smerti Jesufove Jerusalem in tempel rasdjan, in de to rasdjanje bo ostalo. Dan. 9, 26. Jesuf je tudi pravil: „Tukaj ne bo kamena na kamenu pushteniga.“ Mat. 24, 2. Vse to se je refnizhno sgodilo. Rimljani so mesto in tempelj rasdjali; sami Judje so to rasdjanje dokonzhali. Zesar Julijan je dal perpushtenje Judam sopet sesidati rasdjano mesto in tempel, de bi boshjo besedo lashnjivo kasal. Judje so is vsih deshel hiteli v' Jerusalema; s' premoshenjem in s' rokami so se go-rezhe lotili tiga veliziga dela, stari, mladi, moshki, shenske, vse je delalo, ker so menili sa boshjo zhasht delati. Judje so bili polni napuha in shuganja zhes kristjane prebivajo-

zhe v' Judeji, ker so menili poprejšhno zhal
in oblašt dosezhi. Šveti Ziril se je njim sme-
jal, ker je bil mosh shive vere, in je govo-
ril, de vse njih del je saštonj, de Jesufovo pre-
rokovanje bo she le sdaj popolnoma poterje-
no, ker ne bodo samogli tempelna sesidati.
Judje so nar prej podirali stare sidove, in ka-
der so vse poderli, in novo sidanje sazheli,
je ogenj is semlje shvigal, in delavze poshgal,
hotli so beshati v' blishna zerkev, pa kar is
mesta niso mogli, in poshgani so bili, pa ker
she niso bersh od svojiga sklepa odstopili, je
sopet ogenj veliko Judov poshgal, tako veliko-
krat, de so obupali in ozhitno sposnali, de
soper boshje rasodenje nizh ne samorejo, in
so od dela nehali. V' tistih dneih je tudi bil
velik potref, de je vse padalo na kup, in je
bilo veliko mertvih. Tisti zhas se je tudi nad
mestam velik krish perkasal svetlishi od uniga
sgorej popisana, kteri je pomenil smago Je-
susove vere soper Jude, nevernike in krivo-
verze. Zesar Julijan, ako ravno mogozhen,
je bil permoran od svojiga sklepa odstopiti,
in vfi so sposnali, de zhloveshka mozh je fla-
ba soper besedo boshjo. Veliko Judov je spo-
snalo svojo smoto; ti so shli pred svetiga shko-
fa Zirila, in ga profili v' Jesufovi veri podu-
zheni biti, de bi bili kersheni. Šveti Ziril je
bil prizha vfih tih zhudeshov; tudi neverni pi-
sarji prizhajo od njih. On je veliko terpel sa
svelizhanje svojih ovzhiz, sa spreobernjenje
Judov in nevernikov; veliko huji je prestal

od krivoverzov, kateri so ga neusmiljeno so-
vrashili in preganjali. On je v' velikih brit-
koſtih viſhal ſvojo ſhkofijo; pet in tridetet let
je bil ſhkof, in je ſveto umerl v' letu 385.

Nauk.

Od boſhje in zhlovekove volje.

Šveti Ziril je bil moſh ſhive vere, ſato
je krivizhno preganjanje krivoverzov voljno
preſtal, ſato ſe je persadevanju nevernikov
in Judov ſmejal, ſato je bil v' velikih britko-
ſlih ſmiraj ſtanoviten. Tudi ti, o kriſtjan! bo-
di ſhive vere v' Boga, in ne boſh nikdar od
njega ſapufhen. Vera je korenina vſiga do-
briga, podpira dobro, odganja hudo. Nizh
ne de, zhe ne umeſh ſkrivnih pot boſhje mo-
droſti, previdnoſti, miłoſti in pravize; le terd-
no veruj v' Boga modriga, uſmiljeniga, pra-
vizhniga, vſigamogozhniga. Ti ne moreſh ra-
ſumeti ne ſrezhe, ne neſrezhe Adamovih otrok:
ſakaj Bog poniſha pravizhnika, ſakaj povik-
ſha hudobnika: ſakaj kriviza obvelja, ſakaj je
nedolſhnoſt preganjena. Te rezhi ſo tebi ne-
ſapopadljive, pa vera te uzhí, de Bog vſe
ravna modro in pravizhno, in de je drugo
ſhívljenje, kjer bo plazhilo po ſafluſhenji,
kakor govori Šalomon. Prid. 3, 16, 17.

Terdno veruj, de kar je Bog govoril,
bo dopolnjeno. Daniel je veliko zhaſa prej
pravil od konzhanja Jerusalema in tempelna;

resnizhno je to bilo pod poglavarjam Titam. Jesus je djal: „Kamna ne bo pushteniga na kamnu;“ resnizhno je to bilo. Rimski poglavar Tit je mesto in tempel rasdjat, vender je pustil nekaj lepshiga osidja, potlej pod nevernim zesarjem Julijanam so Judje sami sadnji kamen ven vergli; in tako je moglo ostati. Terdovratni Judje so dopolnili besedo Jesusovo, kader so se njegovi besedi vstavljali. Resnizhne so besede svetiga Gregorja: „*Hudobnik dopolni voljo boshjo, tudi kader se stavi volji boshji.*“ Sato sveti Pavel savpije: „O visokost bogastva boshje modrosti.“ Riml. 11, 33.

Ne sgovarjaj svoje hudobne volje ali svojih hudobnih del s' boshjo voljo. Hudobniki islagajo boshjo voljo po svoji hudobni volji, kar ni prav. Kader se je nad Jerusalemam perkasal sveti krish, so katoljshki verniki prav govorili: To pomeni premaganje Jesusove vere nad krivoverzi. Krivoverzi so lashnjivo djali: To je prizhevanje nashiga resnizhniga uka. Judje so menili sa resnizhno boshjo zhasht skerbeti in delati, kader so si persadevali Jerusalema in tempel sopet sesidati, pa ni bilo res. Sveti Ziril shkof in verni so se jim smejali, ker so vedili, de njih persadevanje je soper voljo boshjo. Kader je Bog Rimsko zesarstvo s' kugo, s' lakoto, s' mezham shtrafoval savolj prelite kervi svetih marternikov, so neverniki djali: To je shtrafinga nashih mogozhnih bogov, ker nepokonzhamo vsih kristjanov. Tudi med nami je veliko lashnjivih

fode
svoji
njeg
to b
lje
zhni
volje
va
is sa
„Bos
po v
Trel
fliti
min
dopa
12,
mod
do
mati
hudo
dali
shes
Egip
der
bosh
shili
ziga
krat
volje
drost
dela

sodeb. Zhlovek rad islaga boshjo voljo po svoji volji; sheli, de bi bila boshja volja po njegovi volji, sgovarja svojo hudo voljo s' sveto boshjo voljo, ker ne svoje, ne boshje volje ne sposna, in je nozhe sposnati. Krivizhnik v' frezhi pravi: Ako bi ne bilo boshja volja, bi frezhe ne imel, ravno to je njegova nefrezha. Dva zhloveka stopita v' sakon is samiga hudiga posheljenja: potlej pravita: „Boshja volja je to.“ Tako drugi; pa vse ni po volji boshji, kar je is boshjiga perpushtenja. Treba je tedaj po veri in po svetih naukih milti, ali govoriti od boshje volje, sato opominja sveti Pavel: „Premislite, ktera je dobra, dopadljiva in popolnoma volja boshja.“ Riml. 12, 2.

Kader Bog ispeljuje po hudobnih svoje modre sodebe, ni nikoli hudiga kriv. Bog hudo perpushta, ker samore is hudiga dobro jemati. On prepové hudo, vender perpushta hudo is neisrezhene modrosti. Bratje so prodali v' sushnost svojiga nedolshniga brata Joshafa: Bog je to perpushtil, ker ga je hotel v' Egiptu na prid veliko drusih povikshati, vender so greshili. Jesus je hotel umreti, sklepboshji je ta bil, vender neisrezheno so greshili ti, kteri so ga v' smert isdali. Veliko taziga je v' svetim pismu. Akoravno Bog velikokrat perpushta hudo, vender zhlovek radovoljno dela hudo, hudobnik flushi boshji modrosti, vender je hudobnik, ker prosto voljno dela hudo. Nikoli tedaj ne rezi: „Meni je to

dano, ne morem drugazh, boshja volja je ta, pod tako svesdo sim rojen. Zhe tako govorish, govorish soper vero, kakor so nekaj govorili krivoverzi. Poslufhaj svetiga Jakopa: „Bog ni skufhnjaviz na hudo, on nikogar ne skufha. Vlaki je skufhan od svojiga posheljenja.“ Jak. 13, 14.

M o l i t e v.

O Bog! vezhna modrost, praviza in svestost! kako se predersnem jest tvoje neisvedljive poti sapopasti, ker sam sebe ne spoznam? Um moj je kratek, tamen in spriden; teshko sapopade, kar moje ozhi vidijo, kako samorevediti, kaj ti mislish? Le kar si ti nam isosebne milosti rasodel, si bom persadeval vediti k' svojimu poboljshanju: tvoje svete sapovedi bom nozh in dan premishljeval, de bi shivel po tvoji sveti volji, ta bo moja modrost in uzhenost sanaprej. Vera me uzhi, de ti vse pravizhno, modro in ljubesnjivo ravnash; to mi je sadošti, de tebi pokorno flushim. Daj mi pravo modrost in snanje potrebnih resniz, de zhedalje dopadljivshi tebi shivim; daj meni prav spoznati Jesusa, in ga posnemati, in tako bom vse potrebno snanje imel. Sveti Ziril velik flushabnik boshji! ti mi sprofi pravo modrost, popolnoma pokorshino, nepremagano svestobo v' sapovedih Gospod Boga, de po tvo-

jim sgledu njemu dopadem, in pridem v' ne-
besa ga vshivat vekomaj. Amen.

XIX. dan fufhza.

Sveti Joshef, shenin Marije devize.

Sveti Joshef je velik svetnik per Bogu, in
v' vsej katoljski zerkvi. Malo se fizer ve od
njegoviga svetiga shivljenja, vender le, kar
pravijo sveti evangelisti od njega, da velik
sapopadik od njegove svetosti. Sveti evange-
li prizhuje, de je bil Davidoviga rodú: ako
ravno pa je bil kraljeviga rodú, se je ven-
der s' delam shivel v' majhnim mestu Naza-
retu. Kadar je bilo bliso odreshenje vsiga
sveta, si je sveti Joshef svolil zhisto devizo,
tudi Davidoviga rodú, imenovano Marijo.
Ona je bila tudi uboga pred svetam, pa bo-
gata s' gnado per Bogu. Oba sta imela serzh-
no voljo v' devishtvu shiveti, pa is boshjiga
sklepa sta bila porozhena. Le zhistá in sveta
ljubesen je sdrushila te dve lepe dushe, ko
dva zhistá duhova sta skupej shivela v' revni
hishizi, sadovoljna sta bila svojiga uboshtva,
vedno hvalila Boga. Oba sta le skerbela v'
samoti flushiti Bogu s' vso dusho, in nista
vedila, kaj jima je Bog namenil; namrezh-
nar vezhi frezho in zhasť. Marija je po bo-

shji besedi mati obljubljeniga odrefhenika postala, pa tiga ni rasodela svetimu Joshefu, ampak je upala, de mu bo Bog rasodel. Sveti Joshef vidi nad njo snamnje rodovitnosti, in je bil v' velizih britkostih: svetost Marije mu brani hudiga misliti od nje; kar vidi, shali njegovo serze. Bog ni dolgo pustil svojiga flushabnika v' tih teshavah, angelja mu poshlje povedat, de kar je v' Marii, je od svetiga Duha, in de bo rodila odrefhenika. Slo je bil vesel s. Joshef, kader to saflisli. Takrat so se mu ozhi odperle, vidi in hvali veliko milost nad obema: njegovo stiskano in poterto serze sdaj od veselja poskakuje, ker odrefhenik je bliso, ker njegova sveta nevesta je njegova mati, in on od Boga svoljen njegov rejni ozhe. Joshef in Marija se pogovarjata od te velike boshje milosti, oba hvalita Boga.

Ob zhasu napovedaniga popisovanja gresta v' mesto Betlehem. Shla sta is pokorshine do neverniga zesarja v' Betlehem, pa ravno s' to pokorshino sta dopolnila, kar je Bog govoril po svojim preroku Miheji, de v' Betlehemu bo odrefhenik rojen. Mih. 5, 2. Ondi bliso mesta, v' revni shtalizi je bil Jesus rojen. Sveti Joshef je bil tiga vesel, pa tudi shalosten, ker ni samogel po svojih sheljah Jesusu strezhi; kmalo pa je njegovo serze od veselja poskakovalo, namrezh ob prihodu nedolshnih pastirjev in mogozhnih modrih. Sveti Joshef je bil po tem v' veliki skerbi,

Herod je hotel dete umoriti, sato mu je angel sapovedal bersh vstati, in s' njim odriniti v' Egipt. S' Jesufam in s' Marijo je shel v' Egipt in ondi je ostal do Herodove smerti. Ne le pokorshina, vse zhednosti so bile per svetim Joshefu. On je umerl, preden je Jesus uzhiti sazhel, njegova smert je bila ne le frezhna, tudi vesela, ker on je smiraj Bogu flushil s' vso dusho, in ker per njem sta bila Jesus in Marija. Vesel je shel s' sveta starim ozhakam osnanit, de njih reshenje je bliso.

Nauk.

Is njegoviga shivljenja.

Šveti Joshef, zhišti shenin zhište devize Marije, je velik svetnik per Bogu in per lju-deh, ker je fosebno gnado prejel. Švetiga Tomasha uzhenika in drusih nauk je, de Bog daje gnado po stanu, v' kteriga on zhloveka nameni. Šveti Joshef je bil od Boga svoljen shenin nar sveteji devize Marije, tudi varh Jesufa Kristusa. Po tej veliki zhašti in visoki flushbi je on gnade prejel od Boga. Gnada tedaj njemu dana je bila neisrezhenno velika, in tudi neisrezhenno velika je njegova svetošt, ker je bil Bogu vselej pokoren. She prej je bil šveti Joshef velik svetnik, potlej v' sveti drushbi Marije in Jesufa, v' velikih britkosti in stanovitni pokorshini je zhe dalje sveteji prihajal. Kristjan! profi s' folsami Bo-

ga sa obilnost gnade, ker s' njo samorefsh vse, bres nje ne samorefsh nizh dobra delati. Ne obupaj v' slabostih, v' skufshnjavah, v' teshavah, ampak le profi stanovitno, zhe si bolj potreben, bolj profi in bosh obveseljen.

Sveti Joshef je velik svetnik, ker je bil shenin Marije. Velika svetost Marije prizhuje od svetosti svetiga Joshefa, kteriga je ona od Boga prejela, in ga perferzhno ljubila. Marija in sveti Joshef sta se perferzhno ljubila, pa od kod je ta mozhna ljubesnjiva save-sa? Ta ni bila is natore, temuzh is gnade, flaba, natorna, pozhutna ljubesen je bila de-lezh od Marije in svetiga Joshefa, med njima je bila le sveta in zhišta. Ljubila sta se tedaj ko se svetniki in svetnize med seboj ljubijo v' nebesih. Defi tudi sveti Joshef je ljubil Marijo, in je bil od nje ljubljen bres vsiga telefhniga dopadenja, je vender mozhno sker-bel sa njo, jo redil in v' vsih teshavah per-nji stanoviten ostal. To je sakonskim v' nauk. Ako je per njih le natorna ljubesen, niso Bo-gu vshezh, in ta ljubesen ne bo stanovitna. Sraven sakonske ljubesni naj imajo tudi zhi-sto in sveto, ktera uzhi eden sa drusiga sker-beti, poterpeti in pomagati stanovitno v' vsih rezheh, de bi bili vekomaj frezhni.

Sveti Joshef je velik svetnik, ker je bil varh Jesufov. Nebeshki Ozhe je svojiga Šina isrozhil svetimu Joshefu, in Jesuf ga je sposh-toval bolj ko natorni fin svojiga ozheta. Ne-beshki Ozhe bi bil lahko dal svojimu ljubi-

mu Šinu veliko angeljov varhov, pa le svetiga Joshefa mu je dal. Jesus ni bil potreben ne angeljov, ne svetiga Joshefa, vendar je hotel po njem obvarovan biti. Neisrezhenno velika svetost je bila svetiga Joshefa, kateri je to posebno flushbo opravljal. Šveti Joshef je redil Jesusa Kristusa, bolj ko dober ozhe svojiga ljubiga otroka. Štarshi naj se uzhé od svetiga Joshefa varhi biti svojih otrok. Oni naj bodo skerbni varhi dushe in telefa svojih otrok, ker bodo sa nje odgovor dajali Bogu.

Šveti Joshef je velik svetnik savolj sosebne ponishnosti. On je bil kraljeviga rodú, vendar ga ni bilo fram s' teshkim delam sebe in svojo sveto drushino shiviti. On je sosebne gnade od Boga prejemal, pa nikdar ni besedize drugim od njih pravil, le Boga je hvalil. Kristjan moj! bodi tudi ti ponishen, ker bres ponishnosti ni prave svetosti. Ne framuj se teshkiga dela is prasne visokosti, sposnaj svoje pogreshke, in nikar se s' filo pravizhniga ne delaj; ne govori rad od sebe, od svojih dobrih del, od svoje dobrodelnosti neperloshno, ne sheli rasosnaniti svoje dobrote, svojih krishov, svoje poterpeshljivosti, sakaj to prizhuje od napuha, ne od ponishnosti. Naj le Bog ve tvoje skrite dobre dela, in on ti bo pravizhno povernil.

Šveti Joshef je velik svetnik savolj posebne pokorshine. Pokorshina, zhe is ponishnosti ne isvera, je hinavska ali lakomna in sato nevredna per Bogu. Popisovanje shivlje-

nja svetiga Joshefa obilno prizhuje od njegove ponishne pokorshine. Zlo kader je mogel po nozhi vstati, in v' Egipt, v' nesnano deshelo med nevernike naglo odriniti, ni samovoljno misel imel, ali soperne besedize govoril; po zhloveshki slabosti bi bil lahko djal: Bog je prej vedil vse to, pa prav po nozhi mi sapove vstati in beshati. Jesuf bo odreshil svoje ljudstvo, sdaj nozhe sebi pomagati, Jesuf nedolshen more beshati pred hudobnim Herodam, kako se bom shivil v' nesnani desheli? Nizh tiga ali taziga ni mislil sveti Joshef, ampak voljno, hitro in ponishno uboga. Kristjan! s' timi nauki sebe pravizhno sodi; zhe le permoran ubogash; zhe imash smiraj kaj govoriti zhes boshje fklepe, ali zhes oblastnike; zhe hozhesh vse po svoji volji delati, kakshina je tvoja pokorshina? Nobene ni.

Sveti Joshef je velik svetnik in pomozhnik. Evangeli od njega prizhuje: Joshef mosh Marije je bil pravizhen; on je tedaj shivel natanko po vsih sapovedih, sato je dopadel Bogu, in sato veliko samore per njem. Jesuf ga je ljubil, ga tudi sdaj ljubi in uslishuje njegove proshnje. Kristjan moj! ti s' vso zerkvijo zhashish svetiga Joshefa, pa premisli, zhe ga prav zhashish; ga prav zhashish, ako ga skerbno posnemash, zhe po mozhi ne shivish po njem, tvoja zhash je prasna. Premisli njegovo shivljenje, premisli svoje, morebiti per tebi ni senze njegove gorezhnosti,

ponishnosti, poterpeshljivosti, pokorshine, zhi-
stosti. Ponishaj se, in profi:

M o l i t e v.

O moj Bog! zhe premislim shivljenje tvo-
jiga flushabnika svetiga Joshefa sposnam svo-
jo nevrednost in hudobo; se morem framov-
vati in ponishevati. On je bil pravizhen,
ker je po vsih sapovedih svesto shivel; jest
sim hudoben, ker sim le po svoji volji rasujs-
dano shivel. O Gospod! usmili se mene hu-
dobniga greshnika, ako ravno nisim usmilje-
nja vreden. O mogozhen pomozhnik sveti Jo-
shaf! profi sa-me Jesusa. Ti si ga ljubil is-
vliga serza, sdaj ga vshivash v' nebesih, ti si
mu stregel s' vso skerbjo, si ga skerbno ob-
varoval pred sovrasniki; ti si ga na rokah
nosil, ga objemoval in kusheval ljubesnivo,
tebi je hotel biti pokoren, in ne bo tvojih
proshenj sanizheval. Sprofi mi od Jesusa ve-
liko ljubesen, ponishnost, zhistost, poterpeshli-
vost in vse zhednosti, de pravizhno shivim, in
frezhno umerjem. Ši bom s' vso mozhjo per-
sadeval svoje shivljenje poboljšhati, de Jesusu,
Marii in tebi dopadem. Marija in sveti Jo-
shaf! bodita moja pomozhnika sdaj in slasti
v' sadnji uri, de svojo dusho saupljivo isro-
zhim Jesusu, in ga prijasniga najdem. Amen.

XX. dan fufhza.

Sveti Panhár, marternik.

Sveti Panhár je bil rojen od katoliških porodnikov, in od njih v' katoliški veri srejen. On je bil lep, perljuden in prebrisan, sato ga je neverni zesar Dioklezijan v' svojo flushbo vsel. V' neverni hihi je opešhal na kershanstvu, je is maloserzhnosti malike molil; s' tem se je perlisoval zesarju, in od njega veliko flushbo sadobil. Kader ste njegova mati in sestra svedile vse to, ste mu ljubesnjivo pisale in ga lepo profile svojo veliko pregreho sposnati, se poboljšhati, in vse terpeti sa Jesufovo vero. To ljubesnivo, pa tudi svarjezhe pismo je bral, prebral in premišljeval vezokrat. Bog mu je dal gnado shaloštniga sposnanja, vel v' sotsah je glasno molil in profil: „Gospod Jesuf! usmili se mene nevredniga gresnika.“ Hihiniki so ga slisali sdihovati, so sposnali, de je grosno shalošten, pa niso vedili sakaj. Ti so pravili zesarju: „Ne vemo, kaj je tvojimu dobrimu flushabniku Panhárju; na glas joka.“ Zesar ga poklizhe, in vprasha: „Ljubi moj Panhár! sakaj fi shalošten?“ Panhár mu odgovori: „Oh! kako ne bom shalošten, ker fim svojiga Boga sapustil.“ Zesar mu prijasno rezhe: Hozhefh ti tedaj sopet kristjan biti? te profim is ljubesni do mene ni-

koli vezh tiga ne misli.“ Panhár mu prav ferzhno odgovori: „O, de bi ne bil nikoli od Jesusa odstopil! raji hozhem vse bolezhine terpeti, in tudi umreti, ko se sanaprej Jesusu odpovedati.“ Zesar rasferden ga ukashe hudo pretepsti, in potlej ga da v' oblast mestnemu sodniku rekozh: „Ako Panhár nozhe malikov moliti, umori ga.“ Oblastnik si je veliko persadjal, Panhárja od vere odverniti, ker pa ga ni mogel, ga je ukasal s' mezham umoriti. Tako je sveti Panhár v' mestu Nikomedii s' svojo kervjo sbrisal svojo prejšnjo nesvestobo, in je vesel shel v' nebeshko kraljestvo.

Nauk.

Od teshkiga lastniga sposnanja.

Šveti Panhár je bil nefrezhen v' frezhi, ker savolj neverniga zesarja je malike molil: posvetna zhašt, bogastvo in oblast je od njega dosegel, pa kaj bi to v' vezhnosti pomagalo? On je is slabosti malike molil. Ako se to ravno slabost imenuje, je vender bila silno velika pregreha. Šrezhen je bil, de je popravil svojo smoto, in sbrisal svoj greh s' svojo kervjo. Naj bi bil Panhár te same pregrehe kriv, in ne odstopil od nje, bi bil vekomaj pogubljen. Šveti Jakop prizhuje: „Kdor vse sapovedi spolnuje, pa le ene ne, vse sanizhuje; sakaj, Bog je rekel: Ne preshestovati, in tudi ne vbijati.“ Jak. 2, 10 — 11. Vse sapovedi so od

Boga, in vse moremo spolnovati. Ne rezi tedaj: Šamo enkrat sim smertno gresnil. Je mar to malo, le en smertni greh imeti? Bi se ti malo sdalo, ako bi tvoja hihha le enkrat sgorela? ako bi le enkrat smertno ranjen bil? Ni smertni greh huji nesrezha od vsih nesrezh? Sakaj tedaj tako govorish: „Le enkrat sim smertno gresnil?“ Naj bo tudi res, kar pravis, vender si s' enim graham pekel saflushil; zhe le enkrat va-nj prideh, bosh v' vezhnim terpljenji savolj eniga samiga smertniga greha. Gorje tebi vekomaj, ako se ne spokorish. Prerok Ezechijel pravi: „Dusha, ktera je gresnila, bo umerla, *bo pogubljena*.“ Ezech. 18, 20.

Morebiti pa nisi le enkrat smertno gresnil, temuzh vezhkrat. Ne ti, ne nobeden ne samore vsih svojih grehov sposnati. Potrebna ponishnost je uzhila pravizhne trepetati savolj nesposnanih grehov, kaj pa tebe pravizhniga dela? Kdo ti je rasodel, de si le enkrat gresnil? Napuh te sapeljuje, pa ravno sato se boj. Eni pravijo: „Kaj pa hudiga delam? krivize nobenimu ne storim: molim rad, hodim k' sveti masli, k' spovedi, in druge dolshnosti dopolnujem.“ Ljubi moj! ne bom te prenaglo permerjal hudobnimu fariseju, kteri je ravno tako govoril: morebiti je res, kar govorish, vender te profim, saj pomisli, de David, rasvetljen prerok, je profil sa odpushtenja skritih grehov. Pf. 18, 13. Sveti Pavel, akoravno apostelj, ni nizh hudiga nad seboj vidil, vender ni sebe pravizhniga shtel.

I. Kor. 4, 4. Ši ti bolji ali flabeji od tih? Tedaj ne sanafhuj se na svojo pravizhnost, temuzh shivi v' ponishnosti. Premajhno poduzhenje v' sapovedih, flaba vest, ljubesen do greha, mlazhnost do Boga, pohujshanje hudobnih, flabe navade svetá, in dosti drusiga sapeljuje zhloveka, in sapeljivo ga opravizhuje, de svojih grehov ne sposna. Šalomon pravi: „Šo hudobni, kateri mirno shivé, kakor bi dela pravizhnih imeli.“ Prid. 8, 14. Premisli, zhe imafh veselje nad Bogam, zhe fkerbifh, njemu dopasti, zhe krotifh svoje hude misli, zhe pod postavo dershifh svoje hudo posheljenje. Zhe tiga ne delafh, se pravizhniga lashnjivo fhtejesh, kakor govori sveti Janes: „Ti pravifh: Ši bogat in premoshen, pa ne vesh, de fi reven in uboshen. Škr. ras. 3, 17.

Kar najdesh flabiga nad seboj, hitro odpravi s' refnizhnim spreobernjenjem. Zhe odlafhafh refnizhno poboljshati se, kader te Bog klizhe, morebiti te ne bo vezh klizal: zhe ti nozhesh, kader Bog hozhe, morebiti on ne bo hotel, kader bi ti hotel. Prav sato opominja Isaija: „Ishite Gospoda, dokler ga je najditi.“ Isa. 55, 6. Terdovratnim greshnikam pravi Kristuf: „Vi me bote iskali, in bofte v' svojim grehu umerli.“ Jan. 8, 21. Ne sanizhuj milosti, ker morebiti bo zhaf moshtovanja hitro prifhel. Ta svét ti da moder, rekoh: „Ne odlafhaj se h' Gospodu preoberniti; sakaj njegova jesa bo naglo prifhla.“ Širah

5, 8 — 9. Zhe tvoje telo sboli, mu hitišh pomagati, sakaj pa enako ne hitišh svoji dushi pomagati, kader je ranjena od greha? Imasht pismo od Boga, koliko zhasa bo s' teboj potterpljenje imel? Ako odlashtasht se spreoberniti, teshej se spreobernesh, ker tvoji grehi huji v' tebi gospodujejo; samoresht naglo umreti, in kaj bo sa dusht? Menisht je majhna frezha ali nefrezha, vezhno svelizhanje ali vezhno pogubljenje? Premishti kaj Šalomon v' Gospodoviht imenu govori: „Greshtniki bodo, *na sadnjo*, v' me klizali, pa jih ne bom uflishtal, sato ker so moje svarjenje sanizhevali.“ Prip. 1, 28. Bog tako govori, ne de bi tebe pogubil, temuzh de bi se ti pobolishati hitel, in se svelizhal. Ne sanizhuj tedaj bogastva boshje milosti, delaj vreden sad pokore, de milost sadobisht.

Pravisht: Bi se rad spreobernil, ako bi gnado imel. Gnada je resht potrebna, pa morebiti je ta sgovor tvoje lene dushe v' greh saljubljene. Šam lahko prizhasht, de shelisht drugazh shiveti, in de te vest vezhkrate pezh; vidisht, to je snamnje de Bog te she ni sapustil, de te on klizhe: vsdigni se tedaj serzhno, in pojdi s' mozhno voljo k' njemu. Ta sedajni zhasht svetiga posta je sosebni zhasht milosti, ne obupaj, ampak upaj v' dobrotljiviga Jesusa, in pojdi k' njemu s' pravo pokoro. Prosti Boga s' serzhnim vpitjem, jokajozh prosti Jesusa od greshtnikov sa vse greshtnike krishaniga, upaj v' njega milost, kushuj njegove

rane, in is serza rezi: O Jesuf, usmiljenje mi skashi! pomagaj moji dushi, ne savori moje dushe, sa ktero si vso svojo kri prelil! Premisljuj smert, sodbo in vezhnost, de se napolnisi s' straham; pa tudi neisrezheni ljubesen Jesufovo, de se vnamehi v' ljubeshi. Njegova britka smert ti prizhuje, koliko te on ljubi, in koliko sovrashi greh. Ljubi tedaj Jesufa in sovrashi greh, rastergaj svoje serze s' veliko shalostjo, opuisti grehe in perloshnosti grehov, in potlej bodi v' dobrim stanoviten. Sdaj v' postu na sunajnim boljsi biti, nekaj se s' postam pokoriti, opustiti vidne norost svetá, pa drusiga nizh, je premalo. Špreoberni svoje misli, naj prebiva duh Jesufov v' tebi, ljubeshen do Boga bodi shivljenje tvojiga shivljenja, ponovi se po Jesufu, in le tako bo tvoje špreoburnjenje resnizhno.

M o l i t e v.

O moj Bog! ako premislim svoje slabo shivljenje, me grosa obide, ker sim tebe vfigamogozhniga Gospoda velikokrat sanizheval. Druga smota je bila v' meni, de nisim hotel svojiga svijazhniga serza sposnati. Od svojih grehov sim sodil po natori, po svoji napazhnosti, po slabosti drusih, po hudih navadah sveta, ne pa po tvojih sapovedih. Kader sim vidil pregreshnike, sim se s' njimi sgovarjal, rekozh: Tudi drugi tako delajo. Neumnesh sim bil, ker grehi drusih ne morejo mojih sgo-

varjati, ker ti bošh vse pravizhno sodil, in vřim pravizhno povernil. řveti Panhár je ref slo greřhil, ker je tebe sapuřtil, pa njegovo spreobernjenje je bilo reřnizhno in je is svojo kervjo sbrifal svoj greh. Oh! de bi jeřt faj reřnizhno jokal! O Gořpod! daj meni prav řposnati svoje hudobno in svijazhno řerze, daj meni is řerza řhalovati is ljubesni do tebe, daj meni reřnizhno poboljšhanje in řtanovitnořt v' dobrim, de svoje grehe sbrifhem, in milořt od tebe řadobim. Amen.

XXI. dan řuřhza.

řveti Benedikt duhovni ozhe veliko minihov.

Sveti Benedikt je bil rojen v' meřtu Norřji na Lařhkim v' letu 480 od bogatih řtarřhov. Ti řo ga řhe majhniga pořlali v' řholo v' Rim: ř' pořebnim pridam ře je uřhil, in ř' tim je delal řvojim řtarifhem veliko veřelje. V' modrořti, pa veliko bolj v' pobošhnořti je rafel, bogabojeřhifhi je bil od vřih druřih. řato ře je bal pohuřřhanja řvojih řouřhenzov, in le řheřtnajřt let řtar je řhel v' řamoto bliso terga řubiak. V' globoki jami je bil tri leta vřim ľjudem neřnan, en řam minih blifhniga klořhtra je vedil, in mu vřhař maľo kruha pęneřil. Lařko ře ve, koliko de je

on terpel v' tisti jami, odlozhen od vsih ljudi, pa njega edino veselje je bilo v' pokori shiveti. Ta sveti mladenzh je bil enkrat od nezhihtih skushnjav tako filno nadleshvan, de s' vsm persadevanjam jih ni mogel odpraviti. Kaj je storil? skozhil je med bodezhe ternje, in si ves shivot raspraskal: s' telesno bolezhino je telesno gerdo posheljenje sa vselej premagal. Bog je obilno plazhal njegovo serzhno stanovitnost, in posihmal je bil prost od tih skushnjav, ktere so poboshnim duham slo soperne.

Šveti Benedikt bi bil rad le samotni in odlozhen od vsih ljudi shivel, pa ni bilo mogozhe. Njegovo sveto shivljenje in veliki zhudeshi so bliso in delezhi floveli; veliko ljudi mnogih stanov is duha pokore je hitelo k' njemu v' pushavo, in ga nadleshno profilo per njem flushiti Bogu. On je v' njih proshnje dovolil, je sesidal dvanajst majhnih kloshetrov; v' slehernim tih je bilo dvanajst minihov; v' vsakim kloshtru je bil en poglavar od njega postavljén. Šveti Benedikt je svojim miniham svete sapovedi dal, te so bile permerjene zhlovekovi slabosti, vender perpravne zhloveka posvezhevati. Uboshtvo, molitev, delo, branje, pokorshina je bilo vsm sapovedano. Šveti Benedikt je filno sovrashil in oistro prepovedal bogastvo in lenobo. Šveta misel je ta, ker is bogastva in lenobe isvira mehko, rasujsdano shivljenje. Njegovi minihhi so s' nedolshnim shivljenjem prav svesto

flushili Bogu. Šveti Benedikt se je nekej let potlej s' nektermi minihi preselil na Napolitansko, in je shel na en hrib, po blishnjim mestu Montecafino ravno tako imenovan. Ondi je nashel nekaj nevernikov, ali malikovavzov: bersh je njih malike rasdrobil, in sesidal dve majhne zerkve; s' svojo perljudnostjo, s' nauki in s' zhudeshi je tiste flepe malikovavze k' sveti veri spreobernal. Ondi je klofhter sesidal, in potlej dosti drusih po kristjanskih deshelah. Veliko uzhenikov, papeshov, svetnikov, in marternikov je bilo is bratorshine svetiga Benedikta; do donashnjiga dneva so minihi svetiga Benedikta slovezhi v' uzhenosti. Šveti Benedikt je v' Gospodu saspal 21. dan sushza v' letu 543 tri in shestdeset let star, in njegova sveta dusha polna veliziga saflushenja je shla v' vezhno plazhilo, sa ktero je nevtrudama delala.

Nauk.

Od posvetnih in dushnih skerbi.

Šveti Benedikt je ves zhas svojiga shirljenja veliko delal in terpel sa svoje svelizhanje, in sa svelizhanje blishnjiga. To je dolshnost vsih. Ni dolshnost fizer v' klofhter, ali v' pushavo iti, pa dolshnost je bogabojezhe shiveti, in stanovitnost imeti v' boshji flushbi, enako skerb moremo sa blishnjiga imeti. Boshje stvari smo, in moremo svojiga ljubiga

stvarnika vedno moliti, sosebno s' svetim shivljenjem. Šveti Pavel pravi: „Prosim vas spodobno shiveti po poklizu s' vso ponishnostjo. Ponovite se v' duhu, oblezite noviga zhloveka, kateri je po Bogu stvarjen v' resnizhni pravizhnosti in svetošti.“ Efes. 4, 1, 2. 23 — 24. Zhe tako shivimo, bomo v' resnizi molili in hvallili Boga, tudi bomo svoje dushe svelizhali.

Šveti Benedikt je smiraj pred ozhmi imel Jesusa vojvoda vseh svoljenih: imej ga tudi ti, o kristjan. Sakaj je bil Jesus med nami tri in trideset let? Sa nas neumne ovzhi-ze je on bil, de bi nam pravo pot kasal v' nebeshko kraljestvo. Vse Jesusove dela, sgledi, nauki, zhudeshi, terpljenje in smert je bilo k' nashimu poduzhenju in k' odreshenju. Jesus je bil rojen od zhiste devize, de bi nam zhistost perporozhil. On je rojen v' revni shtalizi opolnozhi, v' sredi sime, bres pomozhi je hotel biti, de bi nas uzhil ne bati se ubosh-tva in terpljenja. Jesus je beshal pred ne-smiljenim Herodam v' Egipt, de tudi mi voljno terpimo preganjanje savolj pravize. Jesus je skerbno uzhil, de sposnamo vrednost boshje besede, in jo radi poslushamo, de bi shiveli po nji. Jesus je odpushal sovrashnikom, de jim tudi mi radi odpushajmo. Jesus je veliko molil, de tudi mi stanovitno molimo. Jesus se je postil, de se tudi mi radi postimo in v' pokorjenji shivimo. Jesus premishljujuzh nasho nehvaleshnost je na vertu kervavi pot potil, de bi mi resnizhno jokali zhes svoje

grehe. Jezus je hotel umreti na krishi, de sposnamo njegovo veliko ljubesen, in de ga v' reznizi ljubimo, de sposnamo hudobo greha, de se ga reznizhno varujemo. Jezus je od smerti vstal, de bi nam pokasal, kako bomo zhaslito premenjeni, ako shivimo po njegovih sapovedih. Jezus je vprizho uzhenzov v' nebefa shel, de bi nam pokasal kraljestvo nam perpravljeno, ako njega posnemamo. Šveti Pavel uzhi: „Kristus Jezus je dal sebe sa nas, de bi nas posvetil, in nas reshil od vsiga greha, in sebi ozhistil ljudstvo, ktero bi njemu dopadlo, in se po dobrih delih ravnalo.“ Tit. 2, 14.

Švetniki boshji, slasti sveti marterniki so hiteli s' teshkim krisham po kervavi poti sa Jesusovim krisham. Vsaki more hoditi sa Jezusam s' krisham in s' svetim shivljenjam, kakor sveti Peter opominja, rekozh: „Bratje! persadevajte si s' lepim shivljenjam svoje poklizanje in svoljenje uterditi, de pojdete v' nebeshko kraljestvo.“ II. Pet. 1, 10 — 11. Bog je nas poklizzal k' svetosti, de bodimo Jezusu podobni, in le tako pojdemo v' nebeshko kraljestvo. Kristjan moj! premisli, kako shivish in koliko skerbish sa svoje svelizhanje. Poslufhaj, kaj je Jezus govoril: „Marta, Marta! ti si skerbna, in si veliko persadevash, eno samo pa je potrebno. Marija si je nar bolj del svolila, kteri ne bo od nje vset.“ Luk. 10, 41 — 42. Te besede so poduzhne in svarjehe. Marta je bila dobra, in je skerbela

ne sa fhkodljive ali hudobne rezhi, ampak sa postreshbo Jesufovo, vender je bila posvarjena, ker je prevezh fkerbela. Marija je bila pohvaljena, ker je per Jesufovih nogah s' lazšno dusho poslufhala njegove svete nauke, de bi po njih shivela. Sakaj in koga ti kristjan fkerbifh? Morebiti fkerbifh is lakomnosti, is napuha, is nezhistofh, de bi po svoji volji shivel, ne pa sa vezhno frezho svoje edine dushhe. Škerbifh sa svet, kteriga bosh sapustil, ne sa kraljestvo, ktero ti ne bo odvseto. Opravljaj svefho poshtene dela svojiga stanu, pa imej smirej svoje verno oko obernjeno v' nebefa, de boshjo voljo v' vsem delafh, kakor uzhi sveti Pavel: „Vse karkoli delate, delajte v' imenu Gospoda Jesufa.“ Kolof. 3, 27.

Ljubi moj! premisli dobro, zhe imash v' svojih posvetnih delih Boga pred ozhmi. Zhe le is lakomnosti isvira tvoja pridnost, kaj ti pomagajo nepokojne fkerbi? Zhe hrepnish po dobizhku, de bi samogel svojo poshreshnost ali nezhistofh nasititi, kaj ti samore tvojo pridnost pomagati! Zhe se v' svojih delih hudobno jesish ali kolnesih, kakshno plazhilo bo prejelo tvoje terpljenje? Plazhilo vliga tiga bo hudo, ne dobro. Ravno tako ne moresh upati dobriga plazhila, zhe kershanfke dela slabo opravljash. Delaj tedaj pridno, de poshteno shivish, pa shivi, de Bogu flushish. Premisli, kakshna je tvoja dusha. Morebiti je mozna in neprestrafhena, kadar

jo prevsetnost napihuje; kadar jo lakomnost
perganja; kadar jo jesa ali druga slabost nav-
da: nasproti pa je morebiti vsa mersla in
nepridna, kadar bi se mogla vstavljati hudo-
bnim, svariti grešnike, greha se varovati.
Tedaj zhe je tvoja dušha vsa gorezha sa svet,
in vsa mersla sa Boga, kako bo svelizhana?
Šposnaj in popravi sdaj svoje smote, de se
ne bošh preposno ksal. Imej smirej pred
ozhmi besede Jesulove, „Kaj pomaga zhlove-
ku vel svet dobiti, svojo dušho pa pogubiti?“
Mat. 16, 26.

M o l i t e v.

O Jesuf! ponishno sposnam, de fim eden
tistih, ktere je hišni gospodar posvaril, re-
kozh: Kaj stojte tukaj zel dan bres dela? Špo-
snam, de fim nerodovitno drevo, sekire in
ognja vredno, ker fim tvoj nepriden flusha-
bnik. Šposnam sebe kriviga, ker fim gorezh
sa svet, mersel sa tvojo zhaft. Kaj bom po-
zhel, kader me bošh pravizhno sodil? Ti mi
bošh pokasal svoje svete rane in krish, na
kterim si umerl is ljubesni do mene: kaj pa
ješt delam in terpim is ljubesni do tebe? O
Gospod! vem de moje slabo shivljenje mi sa-
flushi pekel, sato se poboljšhati hozhem. Upam
v' tvojo neskonzhno milost in profim: Pokli-
zhi in perganjaj me s' svojo gnado k' terplje-
nju, k' pokori. Posno bom sazhel tebi flu-
shiti, pa si bom s' vezhim pridam persadeval

prejeti ko delavzi, kateri so bili posneji pri-
shli, polno plazhilo od tvoje milosti. O sveti
Benedikt, velik prijatel boshji! sprosi mi sose-
bno gnado velike gorezhnosti in nepremagane
stanovitnosti, de Bogu svešto flushim, in de
od sodnika Jesusa sasilshim: „Pridi v' moje
kraljestvo.“ Amen.

XXII. dan fufhza.

Sveti Basili mafhnik, marternik.

Sveti Basili je bil svet mafhnik v' mestu An-
ziri, v' Galazji. On je bil poln gorezhnosti sa
zhaft boshjo, in sa svelizhanje blishnjiga; so-
seбно je fkerbel sa spreobrnjenje krivover-
zov, katerih je veliko nasaj pervabil v' katolj-
shko zerkev. Kader je neverni zesar Julijan
svijazhno preganjal zerkev, je sveti Basili neu-
trudama opominjal verno ljudstvo v' pravi ve-
ri stanovitno ostati, in raji umreti, ko se vda-
ti shuganju neverniga zesarja. Šaturnin je
bil tisti zhaft deshelni oblaštik v' Anziri: pred
njega so neverniki peljali svetiga Basilja, in
ga pred njim hudo toshili, rekozh: Ta zhlo-
vek je silno hudoben in shkodljiv, povsod dra-
shi ljudi, in kolne zesarja. Oblašnik ga vpra-
sha: „Kdo si ti?“ Sveti Basili mu odgovori:
„Jest sim kristijan.“ Oblašnik: „Sakaj drashish

ljudi, in kolnešh zesarja?“ On odgovori: „Ne drashim ljudi, in nekolnem zesarja, vender ti povem, de zesar, akoravno mogozhen, je le zhlovek pod oblastjo vfigamogozhniga Boga.“ Šaturnin je bersh svojim slushabnikom ukasal ga hudo rasmesariti, in potlej ga saframljivo vprashal: „Kaj ne, de zesar dobro plazhuje nepokorshino?“ Šveti Basili mu odgovori: „Jest le v' Boga upam, in njemu bom stano- vitno slushil.“ Oblastnik ga je poslal v' jezho.

Zesar Julijan je bil takrat bliso mesta Anzire, in je vse to svedil: poslal je tedaj tri svoje slushabnike v' mesto svetiga Basilja od vere odverniti. Med timi je bil Pegasi sgovoren in perlisnjen zhlovek, v' kteriga je zesar nar bolj upal. Pegasi je bil prej kristjan, pa savolj zesarja je malikovaviz postal. Ta je shel v' jezho svetiga Basilja nagovarjat zesarja ubogati. Šveti Basili mu je serzhno odgovoril: „Ti sdajaviz resnize, sakaj fi se odpovedal vezhnimu svelizhanju? Prej fi bil deléshen boshje mise, sdaj fi deléshen mise hudizhove. Prej v' drushbi svetih fi hvalil Boga, sdaj v' drushbi hudobnih hvalish hudizha. Kaj bosh pozhel, kader te bo Bog sodil?“ Pegasi mu ni vedil kaj odgovoriti, in je shel svojim prijatelam praviti, kakshna se mu je sgodila. Neverni zesar Julijan je kmalo potlej prishel v' mesto Anziro, je svedil vse, in ukasal svetiga Basilja pred se perpeljati. Šveti Basili je shel pred zesarja s' veselimi in serzhnim obližjem, in s' navadno serzhnostjo pred njim prizhuje,

de nikdar ne odstopi od Jesufa. Na sadnje mu rezhe: Jesuf je kralj vsih kraljev, on ti bo odvsel zesarstvo, v' bolezhinah bošh umerl, in tvoje truplo ne bo pokopano. Resnizhne so bile te besede, ker drugo leto je bil zesar v' vojski hudo ranjen, in je umerl delezh od svojiga poglavitniga mesta. Zesar je bil filno raskazhen od serzhniga govorjenja svetiga Basilja, in mu je serdito rekel: Jest bi te bil spustil, pa sdaj sapovem: Vsaki dan bodo sedem kozov mesa od tvojiga telefa odresali, dokler ne umerjesh. Resnizhno je to bilo, pa sraven so tudi svetiga Basilja s' rasbeljenim shelesam hudo martrali tako dolgo, de je umerl. Njegova sveta dusha se je v' miru lozhila 28 dan tiga mesza v' letu 562.

Nauk.

Nekaj od terpljenja Jesufoviga.

Šveti Basili je bil v' svojih bolezhinah podoben Kristufu Odresheniku, in sato je vesel shel v' njegovo kraljestvo. Vsi marterniki so imeli pred ozhmi vojvoda Jesufa ranjeniga in umorjeniga sa vse zhloveshtvo. Jesuf jim je serzhnost dajal s' svojo gnado in is svojim sgledam, de so voljno in veselo terpeli preganjanje savolj pravize. Kristjan! kaj in koliko ti terpišh? Sakaj si pa nepoterpeshljiv v' majhnih nadlogah? Kako bi poterpel smertne bolezhine, zhe te she majhne nadloge sma-

gajo? Premishljui tedaj s' menojo, kar je Jezus terpel, de bosh po njegovim isgledu, in po isgledu njegovih marternikov poterpeshljiv v' vseh nadlogah, de po isgledu spokornikov sovrashish svoje grehe, de po isgledu vseh svetih ljubish Jesusa zhes vse.

Greschnik! de osdravish svoje serze s' sovrashtvam zhes grehe savolj Jesusa, premishljui njegovo veliko shalost na vertu Getsemani. Jezus je premishljeval svoje britko terpljenje in tvojo nehvaleshnost. Vse hude bolezhine, pravi, bom terpel; vso svojo kri bom prelil sa dushe, vender ene bodo silile v' peklu, in vsa moja kri jim bo k' vezhnimu pogubljenju. Vso svojo kri bom do kaplize prelil, terdovratni greschniki bodo moja kri tepali. Ljubesen fili Jesusa v' smert, pa spomin nashe greschne nehvaleshnosti mu she pred smertjo napravi smertne britkosti, kakor je sam rekel: Moja dusha je shalostna, de mi je umreti. O greschnik! premisli kervavi pot Jesusa, in tudi sakaj on kervavi pot poti. Podloshi svojo terdovratno dusho, de bo omezhena od svete kervi Jesusove, de obshaluje grehe vsaj s' solumi, ker jih Jezus obshaluje s' kervavimi kapljami. Ako je ljubesen do Jesusa v' tvojim serzu, bosh tako rekozh smertne britkosti zhutil, ker si njega ljubeshniva Gospoda nehvaleshno rasshalil. Shalost zhes grehe je ojster pa usmiljen mezh, kteri sladko rani dusho, jo permora milo shalovati, in ne posabi boshjiga rasshaljenja. Spokorni

greslnik posnema Davida, kateri prizhuje od sebe: „Šolsé so nozh in dan moj kruh, ker vsaki dan k' meni pravijo: Kje je tvoj Bog?“ Pl. 41, 4.

Šveti Basili je bil v' svojim britkim terplenji terpijozhimu Jesusu podoben. Sgorej je bilo popisano, koliko je ta svetnik terpel, vender je vse hude bolezhine voljno preterpel, ker je bolezhine Jesusove imel smirej pred ozhmi. O greslnik! premisli, kaj in koliko je Jesus terpel, kader so ga neverni flushabniki v' Pilatovi hishi neusmiljeno rasmesarili. Kervi sheljni soldatje so obdali krotkiga Jesusa, in nezhloveshko ga rastepli; on pa v' svojih hudih bolezhinah je bil usmiljeniga serza in prijasnih ozhi do njih. Jesus od stebra odvesan in peljan pred ljudstvo, kervave stopinje sa seboj pusha, de radi hodi-mo sa njim. Uzhi se od Jesusa svoje telo pokoriti. Zhe mu prevezh pregledash, in perpushash po gerdih sheljah delati, kako posnemash Jesusa? Šveti Pavel pravi: „Kteri so Kristusovi, so svoje meso krishali.“ Gal. 5, 24. Krishano telo je bolezhne, in sato flabim sheljam prestora ne daje. Nofi bolezhine Jesusove v' svojim serzu, de te veselje do greha ne premaga, in de po Jesusu shivish. Posnemaj svetiga Pavla, kateri je enako delal, kakor sam prizhuje: Umiranje Jesusovo na svojim telesu nosim, de tudi shivljenje Jesu-lovo v' meni ozhitno postaja.“ Il. Kor. 4, 10.

Šveti Basili je v' svojim velikim terpljenji Boga hvalil, ker je tudi Jesus rad terpel is ljubesni do njega in do vsih. Ljubi grešnik! tudi ti voljno nosi svoje krishe, in rad hodi sa Jesusam, de pridešh frezhno sa njim v' nebeshko kraljestvo. Glej! Jesus je veselo objel velik krish njemu napravljen od hudih sovrashnikov, in je letimu teshimu krishu svoje kervave rame rad podloshil; ne bošh tudi ti nosil voljno saflushenih krishov, ktere ti nebeshki Ozhe is usmiljenja poshilja? Zhe se krishov, nadlog in pokorjenja bojish, ne prebiva Jesusov duh v' tebi. Hozhes h s' sladnostjo in veseljem nebeshke dobrote saflushiti? Šlaba, popazhena natora hrepeni po dobrotah, pa grenke sdravila so ji potrebne, sakaj pa se jih branish? Poslushaj svetiga Petra: „K' terpljenju smo poklizani, ker je tudi Jesus sa nas terpel, in nam sgled sapustil, de po njegovih stopinjah hodimo.“ I. Pet. 2, 21. O kristjan! sposnaj svojo smoto, in profi:

M o l i t e v.

O Jesus! hvaleshno sposnam, de si ti vel saljubljen v' nas nevredne stvari, akoravno nismo tvoje ljubesni vredni. Vsi smo grešniki, pa jest sim prvi med vsimi, in sato sim ti vezhi hvaleshnosti dolshan. Ref, o Gospod, sam sebe morem obfoditi: premalo sim te do sdaj ljubil in hvalit. Daj mi zhe dalje bolj sposnati svojo hudobijo, de se vsaj pred te-

boj ponishujem in shalujem. Le is ljubesni do tebe shelim svoje grehe sovrashiti in opustiti, is ljubesni do tebe se hozhem pokoriti, in stanovitno tebi slushiti. Ti nedolshno Jag-nje boshje si neisrezheno terpel sa greshnike, tudi jest bom terpel savolj tebe, de sad tvo-jiga svetiga krisha ne bo nad menoj sgubljen. Sveti Basili! ti si bil deleshen kelha Jesufovi-ga, ker si v' bolezhinah umerl savolj njega, sprofi mi ljubesen do Jesufa, sovrashtvo do greha, duha pokorjenja, poterpeshljivost v' nadlogah, stanovitnost v' dobrim, de pridem v' nebeshko kraljestvo. Amen.

XXIII. dan fufhza.

*Sveti Viktorjan in tovarshi, marterniki
in sposnovavzi.*

Sveti Viktorijan je bil rojen v' mestu Adu-mentu v' Afriki, in je bil oblastnik v' velikim mestu Kartago. On je bil filno bogat, pa bo-gabojezh kristjan, moder v' svojih velizih oprav-kih, in svest svojimu kralju. Krivoverni Hu-nerik je takrat kraljeval v' Afriki; v' sazhetku svojiga kraljevanja je bil katoljshkim pravi-zhen in usmiljen, pa v' letu 484 je sazhel hudo preganjati verne kristjane. Hunerik je vedil, de je Viktorijan kristjan, in ga je she-

Iel k' svoji lashnjivi veri nagniti; pa sveti Viktorijan mu je serzhno odgovoril: Jest fim bil v' katoljshki zerkvi kershen, in hozhem v' katoljshki veri ostati, ne bojim se ne ognja, ne sveri, ne drusih hudih rezhi. Ako bi ravno ne bilo nobeniga plazhila po smerti, bi ne hotel svojimu stvarniku nesvest biti. Kralj je bil filno rasferden od te svete serzhnosti, ukasal ga je hudo martrati, in v' velikih bolezhinah je rad umerl savolj Boga.

Danf je tudi zhasiti spomin dveh bratov, ktera sta tudi v' Afriki sa katoljshko vero terpela. Od krivoverzov sta bila v' jezho vershena, in potlej obeshena sa roke, in na noge so jima navesali kamenja, tako sta visela zel dan. Tudi s' rasbeljenim shelesam in drugazhi sta bila na telesu martrana; ali pa prej so se jih hudobniki navelizhali martrati, ko ona terpeti. Potlej sta bila spushtena, ker serzhnost tih je dajala serzhnost vernimu ljudstvu umreti sa Jesusa. Desiravno nista bila umorjena, sta vender od zerkve postavljena v' shtevilo marternikov, ker sta bila perpravljena sa vero umreti.

Zerkev tudi obhaja spomin svetiga Liberata sdravnika, in njegove svete shene, ker sta bila serzhna sposnavavza katoljshke vere pod sgorej imenovanim kraljam Hunrikam. Krivoverzi so svetiga Liberata v' eno, njegovo sveto sheno v' drugo jezho saperli, de bi eden drugimu serzhnosti ne dajala. Hudizhovi slushabnihi so en dan rekli sheni: Ubogaj kra-

lja, kakor je tvoj mosh ubogal, in bosh frezhna. Shena jim odgovori: „Peljite me k' nje-mu.“ Peljali so jo k' moshu, kateri je bil ravno takrat pred sodnikom. Shena mu ojštró rezhe: „O ti nefrezhen, in gnade boshje nevreden! sakaj hozhefh savolj sveta svojo dušho pogubiti?“ Šveti Liberat ji odgovori: „Ljuba moja shena! ni ref, kar so ti pravili ker ješt sim smiraj stanoviten v' veri.“ Is tiga je sposnala lashnjivo govorjenje sapeljivzov, in je bila obveseljena. Kralj je sapovedal obadva isgnati is deshele, pa od krivoverzov šta jima odvseta bila dva majhna finova, sato je sveti Liberat slo shaloval. Shena polna upanja v' Boga ga je svarila, rekozh: „Sakaj jokafh? Jesuf jima bo dober ozhe, in bo jima pomagal stanovitnima oštati v' veri.“ Tako je verna shena tolashila shalošt svojo in svojiga mosha.

V' neufmiljenim preganjanja krivoverniga kralja Hunerika je tudi veliko terpelo sa katoljshko vero dvanajšt mladenzhov. Ti so bili odbrani sa petje per boshji slushbi v' poglavitni zerkvi mesta Kartago. Krivoverzi so si persadevali te fantizhe sapeljati. Ker se ni so vdali, so bili veliko dni saporedama neufmiljeno tepeni, pa hujshi bolezhine ki so terpel, serzhneji so postajali, ker vfigamogozhnost boshja je bila s' njimi. Na sadnje so bili spufheni, in vfi pravoverniki so te serzhne mladenzhe v' veliki zhašti imeli.

Nauk.

Ne ustrašiti se pokore.

Ti sveti marterniki so bili serzhni prizhe-
vavzi Jesufovi vprizho slepih krivoverzov, in
so veliko terpeli sa katoljsbko vero. Ljubi
gresbhnik! premisli, kaj in koliko so pravizh-
ni terpeli, in nikar se ne boj terpljenja, kte-
riga si s' grehi saflushil. Šveti marterniki so
premagovali hudo posheljenje, neufmiljene ob-
lastnike, smertne bolezhine in vse, de bi v'
obljubljeno kraljestvo prishli: ti moresh tu-
di premagovati svoje hudo posheljenje, sani-
zhevanje hudobnih, in mehko bo svojiga tele-
sa, de v' pokorjenji shivish, in v' nebefa pri-
desb. Premisli dobro, kaj sveti Pavel od ter-
pljenja svetih govori: „Oni so saframovanje,
tepenje in jezhe preterpeli. Bili so kameno-
vani, shagani, skufshani, s' mezham morjeni.
Shiveli so uboshni, v' nadlogah in v' revsh-
ni. Švet jih ni bil vreden, potikali so se po
pushavah, po gorah, berlogih in jamah pod-
semljiskih.“ Hebr. 11, 36 — 38. Glej, ko-
liko so pravizbni terpeli sa nebeshko kralje-
stvo! sakaj se ti bojish terpljenja, pokorjenja,
pokore?

Ne poslufhaj sovrashnika tvoje dushe, kte-
ri te strafhi rekozh: „Ne moresh premago-
vati presilne flabe nature; ne moresh se spo-
koriti; pozhakaj in odlafhaj do bolj perlosh-
niga zhafa.“ Hudizh te skufsha s' tem, ker

sheli tvojo duſho pogubiti. Ref, tebi je nemo-
gozhe, pa Bogu je vse mogozhe; ti ſi ſlab,
pa gnada boshja je mozhnejſi od tvoje ſlaboſti.
Saupljivo rezi s' Davidam: „S' boshjo pomo-
zhjo bom vse ſovrashnike premagal.“ Pf. 43,
5. Zhe obupaſh, hudo ſhalifh uſmiljeniga
Boga, in ſe ne boſh ſpokoril. Zhe ſo ravno
tvoji grehi veliki, ne obupaj, ker miloſt boſh-
ja je vezhi od tvoje hudobije. Zhe obupaſh,
kako boſh ſamogel moliti, ſhalovati, dobro
delati, ſe ſpokoriti? Upaj v' boshjo miloſt,
pa nevtrudno proſi, premaguj ſe, in boſh
miloſt doſegel. Ref niſi vreden odpuſthenja,
pa ravno sato moreſh upati v' boshjo miloſt.
Poſluſhaj Jeſufa rekozhiga: Pridite k' meni
vſi, kteri ſte obloſheni, in jeſt vaſ bom poſhi-
vel.“ Mat. 11, 28. Pridite k' meni greſhniki
vſi s' pravo pokoro, ako tudi ſte s' velikimi
grehi obloſheni, ne obupajte, jeſt vaſ bom
ljubesnivo ſprejel, in v' ſvojo prijaſnoſt vſel.
ſtori tedaj, kar Jeſuf ſapové, in boſh vezhno
miloſt prejel.

Porezheſh: „Kako ſe bom ſpokoril, ker
velikokrat ſliſhim prizhevati, de je pokora
teſhka? Ref, pokora je teſhka, greſhnik mo-
re veliko moliti, ſe poſtiti, in terpeti po veli-
koſti grehov; vender nikar ſe tiga ne uſtraſhi,
ker s' gnado boshjo vse ſamoreſh. O greſh-
nik! ne boj ſe pokore, pojdi k' modrimu ſpo-
vedniku; uſmiljeno te bo ſprejel; zhe ſi bolj
s' grehi obloſhen, vezhi uſmiljenje bo s' teboj
imel: le terdno voljo imej greh opuſtiti. Od

sazhetka ti bo le lahke rezhi sapovedal, kakor molitev, premišljevanje in druge enake rezhi, de hudobo greba sposnavash, in mozh dobivash: potlej le ti bo sapovedal po tvoji mozhi teshke dela pokore. Le verjemi mi; pokorjenje ni preteshko, ampak sladko sgrevanemu grešniku. Prijetnishi ti bodo solse, ko vse dobrote sveta. Ja! v' pokorjenji, v' shaloſti, v' solсах boſh pokoj naſhil, ker to ti bo upanje dajalo per Bogu najti miloſt. Sdaj v' greh saljubljen, ne sposnaſh snotrajniga miru in veſelja; pa kader boſh notranje veſelje okuſil, ti bodo vse greſhne ſlaboſti ſoperne: nikdar ſe ne boſh ſamogel prezhuditi, de ſi bil prej tako neſrežno oſlepljen; ſhaloſtno boſh djal s' ſvetim Avguſhtinam; O Bog! vezhna dobrota! ſakaj fim te jeſt tako poſno ſposnal? Œveti Peter kratko pové veliko: „Goſpod je ſladak.“ I. Pet. 2, 3.

Reſ, Bog ſapove greſniku ſvojo hudo voljo ſatajiti; ſebe premagovati; ſovraſhnikam odpuſhati; pred nevarno perloſhnoſtjo beſhati; krivizo popraviti; v' molitvi, v' ſamoti, v' solсах ſhiveti; pa nikar ſe tega ne preſtraſhi. Zhe ſi ſmertno bolan, tudi grenke ſdravila jemljeſh, in jih drago plazhujefh, de ſdravje ſadobiſh. Kaj in koliko teshkiga bi ti preterpel, ako bi ti ſodnik tiſto na meſti ſaſluſhene ſmertí ſapovedal? Œakaj pa ſe bojiſh pokore, ktera ti ubrani v' vezhno ſmert, in ti odpre nebefhko kraljeſtvo? Koliko terpiſh in preterpiſh, de bi bil prijatel mogo-

zhniga zhloveka? Sakaj ne bošh terpel in preterpel, de bi bil vezhni prijatel nebeshkiga kralja? Kaj ti je bolji, tukaj malo zhasa greshno veseliti se, in potljej vezhno terpeti ali tukaj malo zhasa v' pokori shiveti, in potlej se vezhno veseliti? Zhe nozhesh sdaj opustiti greha in greha perloshnosti, lashnjivih prijatlov, krivizhniga dobizhka, in kar ti Bog prepove, bošh vender le mogel vse to sapustiti in v' vezhnost iti. Štori tedaj savolj Gospoda, in savolj svoje dushe, kar bošh mogel, morebiti kmalo, od smerti permoran. Sopot ti rezhem: Ne boj se pokore, ampak spokori se in bošh vesel. Poslufhaj ljubeshnjiviga Jesufa: „Vsemito moj jarm na-se, in bote pokoj nashli svojim dusham, sakaj moj jarm je fladak, in moja butara lahka.“ Mat. 11, 29 — 30.

M o l i t e v.

O Gospod! ti si svet, pravizhen in usmiljen. Ti sovrashish greh, in ga shtrafufesh, pa tudi is usmiljenja sapovesish pokoro. Zhe ostanem v' grehu, bom vekomaj savershen, zhe se resnizhno spokorim, me vsamesh v' shtevilo svojih ljubih otrok, in mi bošh dal vezhno svelizhanje; ker resnizhna pokora, po tvoji dobrotljivi 'obljubi, sapre pekel in odpre nebefa. Sapeljan od hudizha in od svojiga hudiga posheljenja sim se bal in branil pokore, ako ravno sim vedil, de bres nje ni

svelizhanja. O jest neumnesh! fim se bal in branil v' narozhje tvoje neskonzhne milosti iti. Usmiljeni Ozhe! daj mi po Jesusu Kristusu svetiga duha, de s' polno voljo storim, kar ti sapoveh, spreoberni me, de sebi odmerjem, tebi shivim, daj mi veselje do pokorjenja, do slosa, do vsiga dobriga. O sveti marterniki in sposnovavzi Jesusovi! Šprosite mi vsaj nekoliko tiste serzhnosti v' terpljenji, ktero ste vi imeli in skasali, de me bo po vasnim izgledu veselilo savolj Jesusa terpeti, in njemu svesto flushiti, de se bom po smerti v' vashi drushbi vekomaj veselil. Amen.

XXIV. dan fufhza.

Sveta Katarina, Shvedovska deviza.

Sveta Katarina je bila rojena v' Šhvedovski desheli v' letu 1320. Nje ozhe je bil firshht Hulfo, njena mati je bila sveta Brigita. Ta je dala svojo she majhno hzher v' klofhter, de bi bila obvarovana pred sapeljivim svetam, in se nauzhila Bogu flushiti. Šhe v' majhni starosti je bila modra, sramoshljiva in brumna. Kadar je odrasla, jo je ozhe obljudil v' sakon Egardu, poboshnimu in bogatimu gospodu. Katarina je shelela deviza ostati, pa ni hotla shaliti svojiga ozheta; dovolila je

v' to saveso is upanja v' mogozhnost gnade boshje, de bi tudi v' sakonu ohranila devishtvo. Tisti dan, ki sta bila porozhena, je svojimu poboshnimu sheninu tako neisrezheni lepo od devishtva govorila, de ga je lahko napravila v' nje shelje dovoliti. Oba sta pokleknila, Boga is serza profila, in obljubila devishtvo ohraniti. De bi samogla v' tim stanovitna ostati, sta potlej v' vednim pokorjenji shivela: sta dolgo molila, pogostim se postila, velikokrat na golih tleh leshala, ubogim obilno pomagala, in veliko drusiga dobriga delala. Teshka obljuba je ta, in nobeden ne sme is nagle gorezhnosti, slasti v' sakonu, take obljube storiti, ker filno redki so ti, de bi toliko samogli. Vsak naj terdno obljubi s' pomozhjo gnade boshje po vsih sapovedih shiveti, pa ne sme naglo kaj posebniga nesapovedaniga terdno obljubiti bres dolge skushnje, in bres sveta svojiga navadniga modriga spovednika.

Šveta Katarina je bila sizer filno vesela per svojim poboshnim moshu, ker sta eden drugimu serzhnost dajala Bogu flushiti; pa od drusih je mogla veliko terpeti. Nje ponishno, samotno in sveto shivljenje je bilo slabim ljudem soperno, kakor je vselej navada na svetu; sanizhevali so jo saframljivo, in govorili soper njo; pa ona je sanizhevala sanizhevanje slabih, ni jih poslushala, in ni odstopila od dobriga. Bila je, ako ravno s' slabim mesam obdana, v' zhistosti in v' vsem dobrim

stanovitna, ker je vsak dan premišljevala bitko terpljenje Jesufovo. V' tim premišljevanji je v' ljubesni rasla, obilno jokala zhes svoje slabosti, in mozh dobivala na tanko po vsih sapovedih in po evangeljskih svetih shiveti. Po smerti svojiga brumniga mosha Egarda je shla v' kloster, in je ondi v' pokoji Bogu flushila. Nje zhista dusha se je lozhila od sveta v' letu 1381. Bog je veliko zhudeshov po nji delal.

Nauk.

Od premišljevanja Jesufoviga terpljenja.

Šveta Katarina je bila vneta v' ljubesni do Boga, in je bila rodovitna vsiga dobriga, ker je vsak dan premišljevala terpljenje Jesufovo. Kristjan! delaj tudi ti tako, in bosh tudi rodoviten v' vsih sapovedanih dobrih delih. Vesh, de sgolj ljubesen do vsiga zhloveshtva je napravila Jesusa na krish. Ref! on je umerl sa vse, de bi vfi refheni bili od vezhne smerti. Bodi tedaj hvaleshen neisrezheni ljubesni Jesufovi, in nikdar ne posabi njegove velike milosti. Kdo umerje sa svoje pritjatle? Jesus je umerl sa svoje sovrashnike, de bi bili vekomaj svelizhani; vezhni ljubesni ne more biti od te. Dober otrok ne more posabiti svojih ljubih starshov: prijatel ne posabi dobriga prijatla, ako ravno sdavnaj mertviga, tudi ti nikdar ne posabi ljubesnjiviga Jesusa.

Premišljjevanje terpljenja Jesufovia je sdravilo vſih tvojih ſlaboſt. Njegov kervavi pot na vertu te uzhí is ſerza ſovraſhiti in obſhalovati ſvoje grehe. Njegovo ſaſramovanje te uzhí ſerzhno ſanizhevanje hudobnih, kteri te hozhejo od dobroga odvrazhati. Grenka pijazha njemu podana te uzhí neſmeré v' jedi in pijazhi ſe varovati. Ki ſo ga ſ' raſterganím plajſham oblekli, te uzhí ponishne in ſramoſhljive noſhe biti. Njegovo uſmiljenje do ſovraſhnikov te uzhí vſim ſovraſhnikam is ſerza odpuſhati. Njegove velike bolezhine ti oſnanujejo pokorjenje ſvojiga nepokorniga ſhivota. S' eno beſedo, vſe terpljenje Jeſuſovo je polno dobrih, ſvetih in potrebnih nauk, in blagor tebi zhe Jeſuſovo terpljenje ſkerbno pogóſtim premíſhljujeſh.

Premišljjevanje terpljenja Jesufovia ti bo pomagalo premagovati nezhiſto poſheljenje. Šveti Avguſhtin prižhuje od ſebe: Kader me nezhiſto poſheljenje ſkuſha, berſh perbejšim v' kervave rane Jeſuſove, in moj ſovraſhnik je premagan. Tudi ti tako ſtori, kader kolj ſi ſkuſhan zheſ ſapoved. Kader ſi ſkuſhan, poſabi ſebe in ſvoje ſlaboſti, de premíſhljujeſh Jeſuſa ranjeniga, kervaviga, kríſhaniga; ravno tako ga vſhivo premíſhljuj, ko bi bil pred njegovim kervavim kríſham: pomudi ſe v' tim premíſhljevanji, in ne odſlopi, dokler ne doſeſheſh mirú; potlej ga ſaſhvali, ki ti je dal premagati ſapeljiviga ſo-

vrashnika. To ponavlja, kaderkoli sovrashnik ponavlja skušnjave soper sapovedi.

Premišljevanje terpljenja Jesufoviga ti je potrebno, de ukrotiš svojo hudobno jeso. Jesusu so veliko hudiga ozhitali; hudo so ga sanizhevali, ozhitno gajshlali, saframljivo peljali skosi poglavitno mesto Jerusalem k' smerti s' krisham oblosheniga, med hudodelnike so ga postavili, in tudi v' smertnih bolezhinah ga sanizhevali: vse je preterpel, vsem odpustil, in tudi sa-nje profil. Glej kralja nebes in semlje sanizhevaniga od hudobnih, pa tudi glej ga dobrotljiviga in usmiljeniga. Ti enako delaj. Jesuf Šin boshji preterpi vse hudo savolj tebe: sakaj bi ti vfiga hudiga ne preterpel savolj njega? Jesuf je nar pravizhnishi, ti pa si greschnik; on veliko terpi, ti malo terpiš; kako bosh svojo nepoterpeshljivost, jeso ali sovrashtvo sgovarjal?

Premišljevanje terpljenja Jesufoviga ti lahko ubrani pohujshati se nad drugimi. Zhe vidish bogatine, ne posheli njih frezhe, ampak premisli Jesusa ubosiga in sapusheniga na krishi. Zhe vidish dobre v' nadlogah, ne sodi slabo, ne njih, ne previdnosti boshje; glej Jesusa vojvoda vseh pravizhnih v' smertnih britkostih. Zhe dobro delash, in slabo prejemash; premisli Jesusa umorjeniga savolj pravize. Zhe vidish neumneshe v' greshnih dobrotah in v' veselji, ne odstopi od oske poti krisha Jesufoviga. Tako v' vsem delaj, in bosh prejel obilno povernjenje.

Premišljevanje terpljenjenja Jesufovida ie
uzhi febe pokoriti. Premišljuj Jesufa ranje-
niga, rasmefarjeniga, mertviga na krishi,
de sposnash hudobo svojih grehov, in de jih
nad feboj pokorish. Nebo, semlja in vse je
obshalovalo Jesufovo smert; obshaluj jo tudi
ti, ker Jesus je umerl, savolj tvojih in vfiga
svetá grehov. Šposnaj hudobo svojih grehov,
de si v' ferzu slo shaloften; jokaj per krishi
Jesufovim; shivi v' solсах in v' pokorjenji;
bodi potlej stanoviten v' dobrim, de Jesufa
vnovizh ne krishash v' svojim ferzu.

Premišljevanje terpljenja Jesufovida mo-
re v' tebi vshgati veliko ljubesen. Jesus je
ljubesen, in sgolj ljubesen ga je napravila na
krish. Ne mozni sovrashniki, ne sila hudo-
bnih, ne krivizhni oblastniki so permorali Je-
sufa umreti, ampak le ljubesen do greshni-
kov. Ljubi tedaj Jesufa zhes vse. Je tebi pre-
vezh shiveti po volji Jesufovi, ker je on umerl
is ljubeshni do tebe? Prijatle ljubiti je sladko;
sakaj pa ne ljubish nar boljiga prijatla Jesu-
fa? Vem, rad bi ga ljubil, ako bi ti poshe-
ljenje do greha ne branilo, pa kakshna je tvo-
ja hvaleshnost, zhe je bresh mozhi? Bodi ve-
likokrat s' svojim duham pred kervavim kri-
sham umirajozhiga Jesufa v' drushbi shaloftne
Marije njegove matere, in premišljuj smert-
ne bolezhine Jesufove, de se v' tebi ljubesen
do njega vnema. Kader si skushan, de bi
storil zhes sapovedi, bersh odverni svojo vo-
ljo od hudiga savolj Jesufa, ravno tako, ko

bi on tebi rekel: Ljubi moj otrok! sdershi se od tiga is ljubesni do mene. V' vseh skusnjavah delaj tako, ta ljubesnjiva misel ti bo presunila serze, in nobena sapeljivost te ne bo odvernila od Jesufa.

M o l i t e v.

O Jesuf! nobeniga dobriga saflushenja nisi ti nashel nad menoj, vender si hotel sa-me umreti. Vezhne smerti sim bil vreden, vezhno svelizhanje si mi ti saflushil. Od kod ta velika milost? Is sgolj ljubesni tvoje. Ljubi moj Gospod! ti si bil sovrashen, sanizhevan, preganjan, krivo obdolshen, gajshlan, krishan is ljubesni do mene; kaj sim pa jest delal ali terpel is ljubesni do tebe? O jest nehvaleshni zhlovek in nevredni kristjan! Ref, nevredno nosim tvoje presveto ime, ker ne ljubim tebe, in ne shivim po tebi: ali posihmal bom tvojo nesaflusheno veliko ljubesen, in tvoje britke bolezhine v' svojim serzu vedno nosil, de ti bom hvaleshen, de greh sovrashim, in v' tvoji flushbi ostanem stanoviten. O sveta Katarina! ti si bila polna ljubesni do Jesufa; sprosi mi od njega dar prave ljubesni, de tukaj hvalim Jesufa, de mu svesto flushim, in de postanem deléshe saflushenja njegove grenke smerti. Amen.

XXV. dan fufhza.

Uzhlovezhenje Sinu boshjiga. — Osnanjenje devize matere Marije.

Bog je is fosebne milosti bil obljudil Odreſhenika berſh po grehu pervih ſtarſhov, to uſmiljeno obljudo ſo preroki v' Goſpodovim imenu ponavljali: patriarhi in pravizhni ſo ga verno zhakali, pa ſhe le ſhtiri tavſhent lét potlej je bila ſtorjena obljudba dopolnjena. Angel Gabrijel je bil ſhe ſdavnaj prej od Boga poſlan preroku Danielu rasodet zhaſ prihoda obljudljeniga odreſhenika; ravno ta angel je bil poſlan duhovnimu Zahariju osnanit rojſtvo Janesovo; ſheſt meſzov potlej je bil poſlan v' majhno meſto Nazaret k' devizi Marii rodu Juda, rodovine Davida. Ona je bila uboga in ponishna, komaj bliſhnim ſoſedam snana, pa bogata per Bogu. V' nje majhno revno hiſhizo angel gre, ſamo najde, in ji rezhe: „Zheſhena ſi Marija! gnade ſi polna, Goſpod je s' teboj, ſhegnana ſi med ſhenami.“ Ponishna in ſramoſhljiva deviza Marija ſe preſtraſhi nad tim govorjenjam, in ſkerbno pre-miſhljuje ſaſliſhane beſede. Angel ji prijaſno rezhe: Ne boj ſe Marija! ti ſi gnado naſhla per Bogu, ti boſh ſpozhele v' ſvojim teleſu, in rodila ſinu, tiga Jeſuf imenuj. Ta bo velik, in ſin Narvikſhiga; Goſpod bo njemu

dal sedesh njegoviga ozheta Davida; on bo kraljeval v' hishi Jakopa na vekomaj, in njegoviga kraljestva ne bo konez. Marija svestó poslušha angela, pa savolj njegovih fosebnih obljub se ne prehití, ona ponishna in modra deviza vprasha: Kako se bo to sgodilo, ker jest mosha ne sposnam? Angel boshji! jest fim in hozhem ostati deviza, kako bom mati? povej mi. Angel ji odgovori: Šveti Duh bo v' tebe prishel, in mozh narvishiga te bo obfenzhila. Glej! Elisabeta tvoja teta, akoravno do sdaj nerodovitna, je pred shešmi mešzi spozhela finu, sakaj Bogu je vse mogozhe. Marija je sposnala boshjo voljo, in se je vda-la Bogu, rekozh: „Dekla fim Gospodova, sgo-di se mi po tvoji besedi.“ Bersh, ko je Marija te besede isrekla, je Šin boshji v' njenim zhištim telešu zhlovek poštal. Od stvarjenja sveta ni bilo, in do konza sveta ne bo take velike vesele pergodbé. Sato je dolshnost nekoliko sposnati veliko milost boshjo, in posebno svetost Marije.

Nauk.

Is tiga prasnika.

Uzhlovezhenje Šinu boshjiga je velika škrivnost. Nikdar ni mogozhe sapopasti tiga: Bog Šin je zhlovek poštal. Zhudno sdrushenje boshje nature s' zhloveshko preseshe vse nashe misli. S' svetlobo rasodete vere si per-

sadevajmo nekoliko sposnati to visoko skrivnost, de Boga is serza vselej hvalimo.

Boshja milost je prvi urshah uzhlovezhenja Šinu boshjiga. Bog je neisrezheni dober, sgolj dobrota ga je, in vse stvari nam osnanujejo njegovo dobrotljivo voljo, vendar njegovo milost nam nar bolj osnanuje uzhlovezhenje Šinu boshjiga. Nasla nevrednost she vezh povikshuje milost boshjo, ker je Šin boshji zhlovek postal, ne sa pravizhne, ampak sa greshnike. „Bog nas je, ne is del pravize, ktere smo mi storili, ampak po svojim usmiljenji svelizhal.“ Tit. 3, 5. Šveta Elisabeta, kader je bila obiskana od Marije, je savpila: Od kod je to meni, de mati mojiga Gospoda k' meni pride? She bolj se moremo mi zhuditi, in veselo savpiti: Od kod nam je to, de Šin boshji h' nam pride? Ne moremo drugazh misliti, milost boshja nam ga je dala.

Uzhlovezhenje Šinu boshjiga nam raso deva modrost boshjo. Bog postane zhlovek bres vse shkode svoje neisrezhene visokosti. Bog je majhno dete, vendar vfigamogozhen. Bog vsame na-se nashe ostudne grehe, vendar je nar sveteji. Bog fin je porok sa nashe grehe, desiravno on neisrezheni sovrashi greh. Boshja modrost tudi je rasodeta, ako premislimo, de Šin boshji je hotel v' slabosti zhloveshke nature premagati hudizha, kteri je vso zhloveshko natoro v' prvih starshih spridil. Šin boshji dokonzha svelizhanje na lesu, ker na lesu je pogubljenje sazhetik ime.

lo. Šin boshji premaga hudizha in vse sovrashnike, kadar se on vſim sovrashnikam podvershe. K' temu je Šin boshji zhlovek postal, in ravno to rasodeva veliko modrost boshjo.

Uzhlovezhenje Šina boshjiga nam rasodeva pravizo boshjo. Pervi greh je slo rasshalil Boga; in je vſim saflushil vezhno pogubljenjenje. Ta greh je bil isvirek vſih drugih grehov. Vſi smo bili sovrashniki boshji; vſi otrozi jese in mashevanja. Bili smo veliki dolshniki boshje pravize, pa smo bili nepremoshni boshji pravizi sadoſtiti, vſi bi bili pogubljeni. Kaj je Bog storil? Ozhe nebeshki nam je dal svojiga ljubiga Šinu, de bi v' zhlovehki natori pretil sa nashe velike dolge svojo nedolshno kri, in s' njo sadoſtil rasshaljeni boshji pravizi. Glej tedaj, koliko je bil Bog rasshaljen od greha, de ga je sam Šin boshji samogel sbrifati!

Uzhlovezhenje Šinu boshjiga rasodeva hudobo greha, kateri se nar bolj vſtavlja boshji svetosti. Greh je neisrezhenno hudo, nar bolj sanizhuje neisrezhenno svetost boshjo. Mi nevedni in sprideni otrozi niſmo sposnali hudobe greha, in niſmo sposnali svetosti boshje, sato je Bog Šin zhlovek postal, de nas je uzhil, in potlej umerl na krishi, kar nar bolj pri-zhuje od hudobe greha. Vse to nas uzhi in sapove hvaleshnost. Vedna hvala bodi Bogu, kateri nam je bres vſiga saflushenja dal odre-

shenika. Sdaj premislimo veliko svetost Marije.

Boshja obljuba Odreshenika poslati se je spolnila nad devizo Marijo, ker ona je bila svetejši od vseh. Bog jo je s' svojo gnado napolnil, kakor je govoril po svojim angelu. Marija, po boshjim sklepu sarožhena s' svetim Joshefam, je stanovala na Galilejskim v' majhnim mestu Nazaret. Ona je bila uboga in svetu nesnana, pa vša sveta in bogata per Bogu. Ona je skerbela le Bogu dopasti, pa sama ni vedila, koliko mu dopade, ker je bila vša ponishna. Verno je zhakala Odreshenika, in sdihovala po njem; sosebno je bila vesela, ker je she zhaš prishel njegoviga prihoda. Ona je v' svoji revni hifhizi bleso ravno premishljevala to usmiljeno boshjo obljubo, kader je angel Gabrijel k' nji prishel. Marija je ob tej perloshnosti rasodela všo lepoto svoje bogabojezhe dushe.

Modrost Marije je bila rasodeta ob prihodu angela Gabrijela. Angel od Boga poslan jo je prijasno posdravil, in ji obljubil mogozhniga Šinu, pa Marija ni naglo v' to dovolila, temuzh je hotla svediti, kako se bo to zgodilo. Ona ni bila maloverna Bogu ko Zaharija, ampak je is rasvetljene modrosti varna in skerbna, le potlej se je podverгла, kader je vse premislila, kako de bo mati postala. Tudi ti bodi moder, in premisli, preden kaj posebniga sklenesh ali delash. Modrost ti je slo potrebna, de se prenaglo ne save-

shesh, de se varujesh perlisnjenzov in vse sapeljivosti soper svojo dusho. Sirah pravi: „Modro serze se bo greha varovalo, in pravi-ze dela mu pojdejo po frezhi.“ Sir. 3, 32.

Zhistost Marije je bila rasodeta. Zhisti duh v' zhlovekovi podobi naglo pride k' Marii, jo prijasno posdravi, in ji obljubi rodovitnost, pa ona se nad njim in njegovim govorjenjam prestrafhi. Marija je vidila nad angelam snam-nja boshje zhasi in svetosti, vender se je pre-strafhila, in ni dovolila v' njegovo govorje-nje, dokler ni saslishala: „Sveti Duh bo v' te-be prishel, in mozh Vfigamogozhniga te bo obsenzhila.“ Marija vfa sveta se angela pre-strafhi; she bolj se ti boj slabih, ker si slab. Marije varnost obsodi tvojo predersnost, is kte-re se ne bojish nevarnosti greha, jo zlo lju-bish in ishes. Sakaj se ne bojish hudobnih salesovavzov? Sakaj si rad v' njih nevarni drushbi? Sakaj verjamesh njih lashnjivimu govorjenju? Ti niso angeli od Boga poslani, ampak flushabniki poslani od nezhistiga hudi-zha. O ljubi moj! ljuba moja! posnemaj Ma-rijo, de dopadesh Bogu.

Ponishnost Marije je bila rasodeta. She perve besede angelja so bile velika resnizhna hvala. Visih angeljov eden, Gabrijel imeno-van, je rekel Marii: „Zheshe na si Marija!“ Nikoli ni angel tako prijasno zhloveka ogovo-ril, kakor je Gabrijel Marijo. Sraven perstavi: „Gnade si polna, Gospod je s' teboj.“ Angel prizhuje ne le, de Marija je v' gnadi per Bo-

gu, ampak de ona je polna njegove gnade, in de Bog ima posebno dopadajenje nad njo. Potlej ji obljubi rodovitnost s' mozhjo svetiga Duha, de bo deviza in mati; mati prezhudna, in deviza bres madesha. Marija sposna, de je svoljena mati obljudljeniga Odreshenika, kteriga pravizhni zhakajo; de bo visoko povikshana zhes vse ljudi, in nebeshke duhove; de jo bodo vsi rodovi frezhno imenovali; ve, de angel resnizo govori, vender komaj mu verjame is velike ponishnosti, in ponishno pravi: „Dekla sim Gospodova, naj se mi sgodi po tvoji besedi.“ O prezhudna ponishnost Marije! velika svetost in globoka ponishnost je Bogu nar prijetnishi, sato je Marija dopadla Bogu. Res, nizh bolji ne more biti, ko svetost bres madesha, in ponishnosti bres hinavshine. O kristjan! sposnaj svojo slepoto. Ti se povikshujesh, desiravno si poln slabost; verjamesh perlisovavzam, ako ravno lashnjivo govoré, hvala lashnikov ti dopade, zhelih ti vest drugazh prizhuje. Kako posnemash Marijo? Veliko naukov bi ti lahko dal od ponishnosti, pa le dobro premishljuj ponishnost Marije, in obilno naukov bosh imel.

M o l i t e v.

Ozhe nebeshki! od kod je ta sosebna dobrotá, de meni in vsimu svetu poshljesh svojiga edinorojeniga Šinu? To je, ne savolj mojiga ali drusih saflushenja, ampak is tvoje

neskonzhne nesaflushene milosti. Terdno verujem, vender se mi prezhudno sdi, de Štvarnik sa štar, Gospod sa flushabnika, Bog sa zhloveka zhlovek poštane, de bi mene in vse od vezhne smerti odreshil. Te velike dobrotljive skrivnosti vnemajo moje serze, in hvalo pojem tebi usmiljenimu Bogu! O prezhišta deviza, in prezhudna mati Marija! profi Boga sa vse zhloveshtvo, de vsi sposnamo in hvalimo veliko milost boshjo nad teboj in nad nami. Ti si od vsigamogozhniga Boga povikshana, po tebi smo od njega prejeli Odreshenika, s' svojimi mogozhnimi proshnjami sprosi nam gnado prezhudniga uzhlovezhenja in terpljenja tvojiga ljubiga Šina deleshni biti, sdaj in vekomaj. Amen.

XXVI. dan fushza.

Ss. Kastul in tovarshi, marterniki.

Sveti Kastul je bil mogozhen per nevernim zesarju Dioklezijanu, in je stanoval v' njegovi hihi. On je bil bogabojezh kristjan ves vnet sa katoljšhko vero, s' svojo perljudno uzhenostjo je veliko nevernikov spreobernal. Bog mu je mozh dal zhudeshe delati. Kader je zesar Dioklezjan sazhel verne preganjati, je sveti Kastul veliko vernikov k' sebi vsel, in

tudi papesha svetiga Kaja. Neverniki so fizer vse hišhe in vse kota skerbno preiskovali, vender niso shli k' svetimu Kastulu, ker niso verjeli, de bi bil on kristjan, ali kristjane per sebi skrite imel v' zesarjevi hišbi. Šveti Kastul in tovarshi so vedili, de dolgo zhasa ne bodo skriti ostali; savolj tiga so se skerbno perpravljali k' smerti s' posti, s' molitvami, s' solсами, s' drugimi dobrimi delmi, in vedno profili Boga jim dobrotljivo dodeliti gnado serzhne stanovitosti. Med njimi je bil en slab kristjan, kateri je malo kerfhanstva nad seboj imel, drugi so ga uzhili in svarili, pa se ni hotel poboljšhati, in je sraven is nevolje shel k' oblastniku satoshit svoje sve-te brate. Oblastnik je bersh to povedal zesarju Dioklezjanu. Zesar je bil grosno ras-shaljen, de so se predersnili kristjani v' nje-govi hišbi skriti biti, poslal je svoje soldate po nje, in ukasal vse v' hudo jezho sapreti. Zhes ene dni jih je ukasal perpeljati pred sodbo, in ker so stanovitni ostali v' veri, je sapovedal vse pomoriti, sunuj svetiga Kastula. Tiga je perhranil de bi ga bolj neusmiljeno martral, ker ga je shtel podpihovavza drusih. Vezh dni saporedama so ga neusmiljeno mar-trali, in potlej ga shiviga pokopali.

Nauk.

Odvesa ni dobra bres poboljšanja.

Šveti Kašul in drugi kristjani njegovi tovarshi so bili bogabojezh, kakor njih stanoovitnost v' veri pod neusmiljenim nevernim zesarjem sadošti prizhuje; vender so se skerbnišhi perpravljali k' smerti, kadar so bili v' vezhi nevarnosti. Tudi ti, o kristjan! bodi smirej bogabojezh in smiraj perpravljjen frezhno umreti, ker ne vesh ne dneva, ne ure. Perpravljaj se skerbnišhi, kadar ti telefna slabost napoveduje blishnjo smert. Ako posvetno, slabo, krivizhno, hudobno shivish, bosh teshko frezhno umerl. Šveto pismo prizha: „Smert gresnikov je strashna.“ Pf. 33, 22. Porezhesh: Zhe vezhkrat gresnim, se spovedujem, in s' odveso so vfi moji grehi odpusheni, kaj bom tedaj skerbel? Ljubi moj! nikar ne verjemi, de so ti grehi odpusheni na spovedi, ako poboljšanja ni. Dobro premisli zhe so tvoje spovedi dobre ali slabe. Ker je sdaj zhas velikonozhne spovedi, ti hozhem ene potrebne nauke dati, de se sdaj in potlej skerbno perpravljash k' spovedi: tudi de loshej sposnash vrednost ali nevrednost svojih spoved.

Ljubi moj gresnik! premisli kako si shivel in kako shivish; koliko si persadevalsh svoje shivljenje poboljšhati; zhe ti nemogozhnost, uboshtvo, saframovanje pred svetam, ali lju-

besen do Boga ubrani grešno shiveti. Pobiljšanje prizhuje, de je tvoje upanje v' opravljeni spovedi dobro; zhe ni poboljšanja, je nemogozhe odpušhanje grehov. Modri Širah pravi: „Od hudobije odstopiti je Gospodu dopadljivo, in od greha odstopiti je proshnja sa odpušhenje grehov.“ Šir. 35, 5. Spoved je fizer sapovedana, pa ni le spoved sapovedana, temuzh tudi resnizhno poboljšanje savolj Boga, in to je nar potrebnishi. So pet pravi modri: „Špreoberni se h' Gospodu in sapuști svoje grebe.“ Širah. 17, 21. Zhe ne sapuštish svojih grehov, se ne moresh spreoberniti h' Gospodu, in od njega ne moresh sadobiti odpušhenja, zhe se tudi svojih grehov spovešh.

Šama spoved ne stori dobre pokore, ampak pokora stori dobre spovedi. Ne bodi eden tistih, kateri so popolnoma bres skerbi, de so se le spovedali. Zhe se spovedujesh, pa ostanesh pijaniz, nezhišnik, krivizhnik ali druge hude navade ne opuštish, kako samorejo biti tvoji grehi na spovedi odpušheni? Poplazašh svoje dolge, ker vse svoje dolgé povešh? Je bolnik osdravljen, ako sdravniku rasodene svojo bolesen? Švoje dolgé poplazašh, zhe dašh blishnimu v' vrednosti, kolikor si dolshan. Še osdravišh, ako bolesen odpravišh, in svoje dela po navadi opravljašh. Ako bi se bolnik hvalil: Sdaj sim sdrav, pa bi ne mogel is postelje, bi mu verjel? Sakaj pa se bi verjamešh, de si sdrav na dušhi, ako rav-

no si šte hudo bolan? Sveti Matevsh prizhujе: „Judje so bili kershevani od Janesa v' Jordanu, ker so se obtoshevali svojih grehov.“ Mat. 3, 5 — 6. Prav tim, kateri so se ozhitno obtoshili svojih grehov, in so bili kersheni, je sveti Janes ojštro rekel: „Vi gadjа salega, kdo vam je pokasal boshji jesi ubeshati? Delajte tedaj vreden sad pokore.“ Luk. 3, 7 — 8. Kakor so se ti ponishal na okó pred Janesam in so se obtoshili svojih grehov bres sadu pokore, tako delajo nekteri krístjanje pred spovednikam, in so ravno tístiga ojštriga svarjenja vredni.

Delaj vreden sad pokore, in le tako upash pravizhno, de so tvoje spovedi dobre. Zhe svojiga telefа ne pokorish, ako ravno si savolj njega ali s' njim smertno gresihil; zhe storjene krivize nozhesh popraviti; zhe svojiga blishnjiga sovrashish, in mu nozhesh odpustiti; zhe si len v' flushbi boshji, in ti ni mar; zhe ne premagujesh svojiga jesika, f' katerim sdrashbe napravljalsh, in nesramno govorish: zhe nozhesh slabih perloshnost opustiti, kdo ti more verjeti, de si spokoren in poboljšhan, ali de si na spovedi vredno odvesan? Modri tako govori; „Kteri bo svoje grehe sposnal in sapustil, bo sadobil usmiljenje.“ Prip. 28, 13. Sveti Gregor in vfi Ozhaki s' njim pravijo: „Kaj pomaga spovedati se bres spreoburnjenja? Kdor nozhe grehov opustiti, ne ljubi Boga, ne shaluje sadoşti in je neperpraven sadobiti miloşti.

Varuj se sapeljati svoje dushe. Zhe si tudi slab, vender zhutish nekaj mozhi svete vere, vest te pezhe, ishesih miru, in ga najti shelish s' odveso svojih grehov: to je potrebno, pa premisli, kako se perpravljash odveso ali odpuštenje grehov sadobiti. De te nekaj skerbi, de ene dni ne hodish v' svojo navadno hudo perlosnnost, de se varujesh narostudnishih grehov nekaj dni; de nekaj vezh molish je dobro, pa premalo, ker poboljšanje more biti terdno, stanovitno v' vsem isljubesni do Boga. Tvoja shalost ali sovrashtvo zhes grehe more biti v' tebi veliko, zhesnatorno, de ti serzhno delavno voljo daje, vse storiti, kar ti Bog sapove, in vse opustiti, kar ti on prepove. Morebiti ni per tebi nobeniga snamnja in nobeniga sazhetka praviga spreobernjenja, vender se sanashash na opravljene spovedi, in shivish bres skerbi. Morebiti si bres vse brumnosti, sanizhevaviz dobrih in dobriga, se hvalish s' svojimi grehi, si skoro-raj bres vere, le savolj ljudi gresh k' spovedi o velikonozhni, in le savolj prizbjozhih shelish k' svetimu obhajilu. Glej, koliko si slep soper svojo dusho. Kaj ti samorejo take spovedi pomagati? Prav govori sveti Ziprijan: *Odveso si prejel, pa si shkodljivo usmiljenje sadobil.* Zhe resnizhnim naukam nozhesh verjeti, bosh verjel ob prvi bolesni.

M o l i t e v.

O dobrotljivi Ozhe nebeshki! ti si po svojim Šinu Jesusu ponovil sapoved pokore, in grešhnike podvergel spovednikam, de bi odpušhenje sadobili svojih grehov, pa jest sim ta potrební perpomozhik is lenobe, is ljubesni do greha sanizheval. Morebiti sim velikokrat s' odveso bolj savesan bil; lashnjivi mir sim dosegel, ker per meni ni bilo praviga spreobernjenja, praviga sovrashtva zhes grehe. Šposnam, de sim le saveso iskal, to mi je bilo sadošti, ker sim bil slep, in is slepote sim mislil, de so mi vsi grehi odpušheni, zhe sim le odveso prejel. Shelim, o Gospod! sdaj sposnati svoje smote, in is serza jih shelim popraviti, preden me bošh pravizhno sodil, de me po mojih delih ne obsodišh. Daj mi svojo mogozhno gnado de sposnam, in se spokorim. Švoje shivljenje hozhem f' pomozhjo tvoje gnade po sapovedih tvojiga Šinu poravnati, svoje grehe is ljubesni do tebe sovrashiti in opustiti, de s' shaloštno in odkrito spovedjo sadobim odveso in odpušhenje vsih svojih grehov. Amen.

XXVII. dan fufhza.

Sveti Irenej fhkof, marternik.

Sveti Irenej je bil rojen od nevernih staršev v' mestu Širmii na Ogerškim, pa je bil rasvetljen s' sveto vero Jesufovo she v' majhni starosti; sato veliko milost je bil smirej Bogu hvaleshen, in mu svesto flushil. Njegovo shivljenje je bilo sveto per Bogu in per ljudéh, savolj tiga so ga verni svolili sa fhkofa, dokler je she mlad bil. V' letu 304 je bila v' mestu Širmii osnanjena krivizhna sapoved nevernih zesarjev Dioklezijana in Maksiminijana, de vsaki more ali moliti bogove ali umreti. Probo oblastnik je ukasal nar prej fhkofe in duhovne v' jezho pometati, de bi verni bres pastirjov ostali in opefhali. Tudi svetiga fhkofa Ireneja so svesali, in ga peljali pred sodnika. Probo mu rezhe: „Moli nashe bogove.“ Sveti Irenej mu odgovori: „Kdor moli bogove, bo konzhan.“ Oblastnik ga je dolgo nagovarjel v' to, pa on je bil zhedalje serzhneji. Oblastnik ga ukashe svojim flushabnikom po vsm telesu neufmiljeno rastergati in kader je bil svetnik vef v' kervi, so pertekli njegovi starshi, shena in otrozi, vse je jokalo pred njim, vse ga je profilo ubogati; pa nizh jim ni odgovoril. Njegovi majhni otrozi so objemovali njegove noge, in jokali per njem, pa

stanoviten je ostal. Oblastnik Probo ga le nagovarjal ubogati, in per shivljenji ostati, sosebno is ljubeshni do svojih majhnih otrok; pa sveti Irenej mu je serzhno odgovoril: „Ohraniti hozhem svojo dusho, in skerbim sa njo, de bo vekomaj frezhna.“ Oblastnik ga je ukasal v' jezho vrezhi, kjer je bil dolgo zhafa v' velizih teshavah.

Oblastnik Probo je svetiga Ireneja dolgo jezhil, de bi se navelizhal terpeti, in raji ubogal; pa ni bilo tako, temuzh serzhno je djal: „Delaj kar hozhesht s' meno in nikoli ne bosh perzhakal, de bi jest storil, kar shelish.“ Probo serdit ukashe svetiga Ireneja hudo martrati, in sraven ga nagovarja ubogati, rekozh: „Reshi se od smerti f' pokorshino.“ Šveti Irenej mu odgovori: „Reshim se od smerti, ako te ne poslufham, ker tako bom dosegel vezhno shivljenje. Šodnik ga obsodi, rekozh: „Ukashem nepokorniga Ireneja v' vodo vrezhi.“ Ta se nad to sodbo sazhudi, in mu pravi: „Ker si bil silno serdit, sim saupljivo zhakal is tvojih ust hujiga obsojenja.“ Profim te slo neufmiljeno me umoriti, de bosh sposnal, kako radi mi kristjani terpimo sa vero is ljubeshni do Boga. Oblastnik je bil slo rasshaljen f' tem govorjenjem; ukasal ga je hudo rasmefariti, s' mezham umoriti, in v' vodo njegovo truplo vrezhi. Šveti Irenej bliso smerti je vesel molil tako: „*Gospod Jesus Kristus! sahvalim te, de si mi dal poterpeshljivost v' vsih bolezhinah, naj se mi odpró nebefa, de jest*

tvoj hlapec Irenej, sa tvojo sveto vero umorjen, pridem v' tvojo vezhno zhaft.“ Ko je bil odmolil, so ga umorili, in v' Šavo vergli.

Nauk.

Vezhnoſt premishljuj.

Šveti Irenej je bil vesel hudih belezhin, in je shelil veliko vezh terpeti, de bi saflushil veselo vezhnoſt. Vſi ſvetniki, slaſti ſveti marterniki ſo bili ſtanovitni v' boſhji flushbi; raji ſo vſe bolezhine terpeli, ko od Boga odſtopili, ker ſo imeli ſvoje verno okó v' vezhnoſti. Šveti Irenej je bil mlad; ſtarſhi, shena in otrozi njegovi ſo jokali per njem, in ga jokaje profili ubogati neverniga ſodnika, pa nobeniga ni poſluſhal; ſtanoviten je oſtal, shivljenje je dal, de bi vezhno veselo shivljenje doſegel. Štanoviten je bil v' hudih bolezhinah, ker je terdno veroval, de terpljenje sdajno ako tudi veliko, je majhno memo prihodne nebeshke zhaſti, v' ktero pojdejo ſveſti boſhji flushabniki. Riml. 8, 18.

Kriſtjan moj! premishljuj vezhnoſt, in boſh lahko flushil Bogu, zhe poſabiſh vezhnoſt, boſh oſlabil v' dobrim, greh ti bo goſpodoval, in vekomaj boſh neſrezhen. Zhlovek je veſ ſlab, ako ne premishljuje vezhnoſti. Bres tiga ſtrahu je, ko ſo majhni uzhenzi bres uzhenikove prizhjozhnoſti, namrezh, nepokojni in ſlabi. Ravno take ſo naſhe miſli, beſede

in dela bres premishljevanja vezhnosti. Kdor premishljuje vezhnost, shivi v' boshjim strahu, in se ima pod pokorshino vsih sapoved. To prizhuje de je tebi in vsm premishljevanje vezhnosti potrebno. Sato pravi Modri: „Per vsih svojih delih se spomni poslednjih rezhi, in nikdar ne bosh gresnil.“ Širah 7, 40. Ako ravno si po natori slab, vender te skušnjava ne bodo premogle, ker te bo premishljevanje neskonzhne vezhnosti napolnilo f' straham, strah te bo perganzal is serza Boga profiti; gnada boshja in tvoj prid te bota obvarovala pred greham in pogubljenjam. Vesh, de zhlovek od shene rojen malo zhafa na semlji shivi, in kmalo pojde v' neskonzhno vezhnost, od koder nasaj nikdar ne pride. Dobri in slabi bodo vezhno shiveli; pa dobri bodo vezhno shiveli v' nebesih, slabi bodo vezhno shiveli v' peklu. Po sdajnim dobrim, ali slabim shivljenji bo prihodno vezhno shivljenje, ali vezhno shivljenje neisrezheni dobro, ali vezhno shivljenje neisrezheni hudo. Premishljaj to pogostim.

Vezh ljudi bo pogubljenih ko svelizhanih. Sam Kristuf prizhuje: „Veliko jih je poklizanih, malo pa svoljenih.“ Mat. 20, 16. Tudi: „Voske so vrata, in tesna je pot k' svelizhanju, in malo jih je, kateri jo najdejo.“ Mat. 7, 14. Ako bi bil Jesuf rekel: „Široka je pot k' svelizhanju, veliko je svoljenih, in malo jih bo pogubljenih; bi vender ti ne smel bres strahu shiveti, ker bi vender samogel

v' shtevilo savershenih biti, kolikanj pa se moreš bati, ker bo malo svelizhanih, veliko savershenih? Sveti Bernard od sebe tako govori: „*Vse kosti trepetajo v' meni savolj prihodne vezhnosti.*“ Tudi drugi sveti so v' enaki sferbi shiveli; sakaj pa ti gresnik neskerbno shivish? Mladenzh, dekliza, premishljuj vezhnost, de loshej nedolshno shivish. Tudi starim je to potrebno, pa telesna slabost she sama od sebe napeljuje stare v' premishljevanje neskonzhne vezhnosti; mozh shivota pa mladost odvrazhuje od tiga potrebniga premishljevanja, desiravno je mladimu she potrebnishi. Premisli dobro, de mlade leta hitro teko, mladost hitro sgine, ko roshiza ob vrozhini, tovarshi te bodo sapustili, in nobeden ti ne bo mogel pomagati, zhe sdaj Bogu ne flushish. Kaj ti bo gresno veselje, napuh, lepota, bogastvo ali drugo pomagalo v' vezhnosti? Jesus vprasha: „Kakshno menj oboh dal sa svojo dusho!“ Mat. 16, 26.

She malo s' menoj premishljuj neskonzhno vezhnost. Vera uzhi: „Dusha nikoli ne umerje.“ Kje bo tedaj vekomaj? Ne ve se, zhe bo vekomaj v' nebesih, ali vekomaj v' peklu. Nobeden ne more pred smertjo vediti, ampak svedil bo od Jesusa, kam bo shel; zhe v' nebesa ali v' pekel: zhe pojde v' nebesa ali v' pekel, bo ondi vekomaj. Nobeden ne samore sapopasti, kaj de je vezhnost. O ljuba dusha! odkupljena s' predrago kervjo Jesufovo, dobro premisli, pogostim premish-

ljudi, in si persadevaj kolikor samorešni nar
bolj rasumeti te dve kratki besedi: Nikdar,
vselej. Vezhnost nikdar ne bo konca imela,
vselej je: vselej je, nikdar ne mine. Res, ti
in vsi bomo vekomaj v' neisrezheni vezhnosti,
tamkaj bo vezhno dobro ali vezhno hudo:
ali vekomaj v' nebesih v' nesapopadljivi bo-
shji zhašti, ali vekomaj v' peklu v' neisrezhe-
nih bolezhinah. O gresnik! premisli, vezh-
nost. Misli, premisli, kolikor hozeš,
vender ne boš samogel vezhnosti popolnoma
spoznati. Kaj te vezhnost uži? Vezhnost te
uži Bogu svešto flushiti, greha se skerbno
varovati, hitro in rešizhno se spokoriti, vse
nadloge preterpeti, po vseh sapovedih shiveti.
Vse to ti bo lahko, ako ne posabiš vezhnosti.
Dusha kershanska! vezhkrat premisli, vezh-
nost, bodi skerbna, klizhi v' Jesusa, v' Ma-
rijo, de prav shiviš, in pojdeš v' frezhno
vezhnost.

M o l i t e v.

O vezhnost! o vezhnost! ti si mi sdaj gro-
sovitna, ker sim do sdaj slabo shivel; ravno
sato sim slabo shivel, ker sim tebe posabil.
O vezhnost, ti si svetim marternikam prezhu-
dno serzhnost dajala: ti si vse svetnike perga-
njala k' dobrimu, in vsem pomagala, ki so te-
be premislijevali, stanovitno Bogu flushili;
tudi ješ te bom rad premislijeval, de se ne
motim vezh s' sapeljivim svetam, de se spo-

korim, in svojo neumerjazho duſho svelizham. Ako bi le neſkonzhno vezhnost, in ſvoje velike grehe premišljeval, bi obupal, pa, o Jeſuf! ti ſi moje upanje in moja podpora, k' tebi perbeſhim, k' tebi vpijem: Pomagaj mi! Reſhi me od vezhniga pogubljenja! Vſe dni ſvojiga ſhivljenja bom premišljeval vezhnost, de ſhivim v' ſtrahu, pa tudi tvojo milost, de ſkerbno in ſerzhno tebi ſluſhim. Šveti Irenej! bodi ti moj beſednik per uſmiljenim Jeſufu, de mi dobrotljivo gnado da po njegovi ſveti volji ſmirej ſhiveti; de, kader bom od njega ſojen, ſaſliſhim: Pojdi s' menoj v' nebeſhko kraljeſtvo. Amen.

XXVIII. dan fuſhza.

Ss. Armogaſt, Arkinim in Satur, ſposnovavzi.

Pod krivovernim kraljem Genſerikam je bilo v' Afriki filno veliko marternikov in ſposnovavzov boſhje Jeſuſove natore, med kterimi ſo bili tudi ſgorej imenovani v' letu 475. Šveti Armogaſt je bil mogozhen ſluſhabnik per krivovernim kralji Genſeriku. Smiraj je bil ſtanoviten v' katoljſhki veri, in deſiravno ſlo ſkuſhan, vender ni nikdar odſtopil od nje. Kralj od njegove ſtanovitnoſti raſerden, ga

je ukasal neusmiljeno martrati; potlej ga je flushbe odstavlil, vse premoshenje mu vsel, in ga poslal v' globoke jame rudo kopat. Kralj, de bi ga huji v' shivo ponishal, ga je ukasal v' mesto Kartago pergnati, in mu sapovedal bliso mesta njegovo shivino pasti. Kralj je to storil, de bi se sveti Armogašt vprizho mogozhnih snanzov in prijatlov te niske flushbe slo framoval. Šveti Armogašt je rad preterpel saframovanje savolj Jesusa; on je molil in hvalil Boga, in je bil smirej vesel svojiga niskiga stanu; po smerti je prejel veliko in vezhno plazhilo v' nebesih.

Šveti Arkinim je bil tudi skufhan od krovoverniga kralja Genserika od vere katoljške odstopiti, pa je v' nji stanoviten ostal. Kralj ga je k' smerti obsodil, pa rabeljnu je na skrivnim sapovedal: Zhe se Arkinim boji umreti, in skashe voljo svojo vero sapustiti, le bersh ga umori; zhe pa je serzhnan, in se ne boji smerti, nikar ga ne umori. Kralj je tako sapovedal, de bi sveti Arkinim marternik ne bil. Prav serzhno je shel k' smerti, ker ga je veselilo sa vero umreti, pa ravno sato ni bil umorjen. Pa zhe ravno ni bil umorjen je vender dosegel plazhilo svetih marternikov savolj njegovih refnizhnih shelj shivljenje sa vero dati.

Šveti Šatur je bil oskerbnik vse hishe Unerika pervorojenza kralja Genserika. V' krovoverni hishi in v' veliki oblasti je bil smirej v' hoshjim strahu, ni se framoval svoje svete

vere, temuzh jo je ozhitno sposnal. Krivo-
 verni kralj je tudi tiga svito skushal, in ker
 ga ni samogel smotiti, mu je serdito rekel:
 Ako me ne ubogash, bošh od flushbe odsta-
 vljen, vse premoshenje ti bo odvseto, tvojo
 sheno bom drugimu dal, in tvoje otroke bom
 v' fushnost prodal. Šveti Šatur se nad tim
 strahnim shuganjem ni prestrašhil, in je kra-
 lju odgovoril: „*Raji vse sgubim, ko prijas-
 nost vfigamogozhniga Boga.*“ Shena nje-
 gova, kadar je to svedila, je shla k' njemu
 s' otrozi, in klezhé pred njim ga je s' folsami
 profila kralja ubogati, rekozh: Ljubi moj
 mosh! vselej fim te ljubila, smirej fim ti bila
 svešta, smirej fim te bila vesela, oh! ne sa-
 pušti me, in nefrezhnih ne delaj svojih otrok:
 sej Bog ve in vidi, de fila te permora ubo-
 gati kralja, sgovorjen bošh per njem. Šve-
 ti Šatur poln shive vere v' Boga, ji mirno pa
 serzhno odgovori: Šhena! ti ne govorish prav,
 kralja in tebe bi poslušhal in ubogal, ako bi
 ne bilo drusiga shivljenja po smerti. Ljuba
 moja! pomisli, de ti me danš skushash na-
 mesti hudizha, ker si persadevash mene ve-
 komaj nefrezhniga storiti. Jest zhakam Jesu-
 sovih obljub, in svešt ostanem njegovim bese-
 dam: Kdor ljubi sheno ali otroke bolj ko
 mene, ni mene vreden. Tako je premagal
 vse skushnjave, svešt je ostal Bogu, nefrezhen
 je bil pred svetam, pa vezhno plazhilo vshi-
 va v' nebesh, ktero Bog daje vsm stanovit-
 nim dusham.

Nauk.

Kakšna more grevenga biti.

Kristjan! dobro premisli lepo in terdno stanovitnost letih serzhnih sposnovavzov boshje Jesufove nature. Šilno so bili bogati; neusmiljeni kralj jim obeta veliko hudiga, pa raji vse sgubé in vse terpé, ko odstopiti od ene same rasodete resnize. Bogu so ostali stanovitno svesti, ker so sposnali ostudnost in hudobijo greha. Od kod je pa tvoja gresna nestanovitnost? Od premajhniga sposnanja hudobije greha. Verujesh fizer, de greh sanizhuje vfigamogozhniga Boga, in tvojo dušo v' pekel obsodi, vender se ga malo varujesh. Obljubish: Raji hozhem vse terpeti, ko sanaprej Boga rasshaliti; vender tvoja volja ni stanovitna, ker premalo sposnash hudobijo greha, ker ga premalo sposnash, ga premalo sovrashish, in se ga premalo varujesh. Tedaj tvoj sklep, greha se varovati, ne obstane, ker se premalo kšash. Zhe prave grevinge ni, tudi odpušhanja grehov ni, tudi obhajila so nevredne. De tako nefrezhen ne bosh; de sdaj ob velikonožnim zhasu in vselej prejemas vredno svete Sakramente, ti shelim potrebno poduzhenje dati.

Bogu dopadljiva grevinga je serzhno veliko sovrashtvo vseh grehov is ljubesni do Boga, s' terdno voljo sklenjeno raji vse terpeti, ko greseliti. Bres tiga resnizhniga sovrashtva

grehov je nemogozhe dosezhi odpušhanje. Nar sveteji Bog sovrashi greh, tudi greslnik ga more sovrashiti; ako ne, ostane greslnik in umerje v' svojim grehu. Grevinga je nar potrebnishi, ker bres nje ni bilo in ne bo nobene milosti. Sato Bog sapove po svojim preroku: „Spreobernite se k' meni is vsiga serza, s' jokam, s' plakanjam.“ Joel 2, 12. David je is shalostniga serza pred prerokam Natanam sposnal: Greslil sim soper Gospoda! Sato je od njega saflishal: Gospod ti je tvoj greh odpuštil, ne bosh umerl. II. Kralj. 12, 13. Umerl (*pogubljen*) bi bil David bres te resnizhne shalosti. Premisli greslnik, zhe je tvoja grevinga po volji boshji.

Sgoli besede niso obshalovanje. Zolnar v' tempeljnu pred Bogam, in sgubljeni sin pred svojim ozhetam sta s' besedo sposnala svojo shalost, in sta milost dosegla: pa sta jo dosegla ne sato, ker sta ponishno govorila, ampak ker sta bila v' serzu, kakor sta s' besedo pravila, slo shalostna. Greslniza per Jesusovih nogah ni nizh govorila, vender je saflishala od ljubesniviga Jesusa: Tvoji grehi so ti odpušteni, ker je bila njena dusha vseh grehov slo shalostna. Antioh je glasno in ozhitno sposnal svojo hudobijo, vender ni dosegel usmiljenja, ker ni prave shalosti v' serzu imel. To te uzhi, de ti ne pomaga ponishno govoriti pred Bogam in pred spovednikam: Meni so is serza shal vsi moji grehi; zhe ti ni reshal, ali ne savolj Boga. Prav je svojo hudo-

bijo sposnati s' ponishno in shalofino besedo, pa premisli, zhe je to resniza, ne hinavshuj, ker Bog ti gleda v' serze. Ti govorish po prejetim vernim poduzhenji, vender je tvoje serze nezhutno in merslo.

Šolsé, ki is snotrajne bolezhine savolj grehov pridejo, so dobre, pa šolsé niso vselej snamenje prave shalosti, in bres tih samore biti prava grevinga. Šveti Peter je milo jokali, od snotrajne velike britkosti gnan se ni mogel sdershati, in njegove šolsé so bile resnizhne. Šveti Pavel, saj se ne ve, ni jokali, vender je bil resnizhno spreobrnjen. Eni imajo folse perpravljene, kadar hozhejo, defiravno serze ne ve sato. Premisli tedaj dobro, kakshno je tvoje serze. Potrebno je slo shalovati zhes grehe le is ljubesni do Boga. Eni shalujejo zhes grehe savolj lastne shkode, ko Esav savolj predaniga pervorojstva, ali ko kralj Antioh savolj strahu pred smertjo, drugi is drusih natornih nadlog, ker ne sadobi odpushtenja. Morebiti si ti slo shalofin, in sovrashish svoje grehe, ne ravno savolj Boga, ampak savolj svoje shkode, framote, sanizhevanja, sapushtenja ali drusih nadlog, ki so ti jih grehi nakopali, kar ti ne sadobi milosti. Šveti Avgushtin pravi: *Obshalujem shalofine greshtnike, ker oni prav ne shalujejo.* O greshtnik! shaluj is ljubesni do ljubesnjiviga Boga, in le taka je dobra grevinga. Šveti Peter prizha: „Ljubesen pokrije

obilno shtevilo grehov.“ I. Pet. 4, 8. Ljubesen in le ljubesen sbrishe grehe.

Zhe hozhesh sposnati, ali je tvoja grevinga dobra ali ne, premisli svojo voljo. Velika zhesnatorna shaloft je vselej sdrushena s' možno voljo ne vezh greshti. Kdor s' pomozhjo gnade boshje sposna in sovrashi hudobijo svojih grehov, se jih tudi resnizhno hozhe varovati, in se jih varuje. Zhe je sovrashtvo grehov savolj Boga, je tudi volja varovati se jih savolj njega. Zhe je grevinga zhes grehe savolj shkode, je tudi sklep ali obluba savolj nje. Zhe je shaloft majhna, je tudi volja flaba. Dobro premisli, kakshna je tvoja volja, in koliko de je možna. Zhe je sovrashtvo grehov v' tebi is ljubesni do Boga, se bosh greha resnizhno varoval, ako bi bil ravno skrit v'fim ljudem; ako bi te nago-varjali v' greh; ako bi ti veliko frezho napravil. Ako bi slo sovrashil grehe savolj Boga, bi bil stanoviten v' dobrim, in bi posnemal svetiga Pavla, kateri je serzhno djal: „Terdno vem, de ne strah pred smertjo, ne ljubesen do shivljenja, ne oblastniki, ne fila, ne druga rezh me ne bo samogla lozhiti od Boga.“ Riml. 8, 38 — 39. Premisli dobro tedaj, zhe je tvoja volja resnizhna, delavna, stanovitna, to je, zhe greh in hude perloshnosti serzhno opustish, zhe premagujesh svoje hudo posheljenje; zhe po sapovedih neprestasheno shivish; zhe vse to delash savolj Boga. Zhe nifi po tih naukih svojih grehov sovrashil, ponishuj se in profi:

M o l i t e v.

O moj Bog! kako samorem jest pred teboj rezhi: Ref fim sovrashil in sovrashim svoje grehe zhes vse hudo is ljubesni do tebe, bil fim do sdaj ko otrok bres ljubesni do starshov, slab, samoglaven in nepokoren. Nekaj fim se bal shibe tvojih shtrafig, pa greha nisim sovrashil is ljubesni do tebe. Dober fim bil s' dobrimi, slab fim bil s' slabimi, po drusih fim gledal, in nad njimi se pohujshal; zhe mi je bil greh shkodljiv na premoshenji fim ga bil shaloften, pa ne savolj tvojiga sanizhevanja. Pred spovedjo in na spovedi fim nekaj ksanja imel, pa fim hitro posabil; sovrashtvo greha ni presunilo moje dushe, ni pokonzhalo ljubesni do greha, in ta je hitro sopet obrodila greslni sad. Usmiljeni Gospod! pokonzhaj v' meni s' mogozhno gnado vso ljubesen do greha, daj mi veliko sovrashtvo zhes greh, in veliko mozh se ga stanovitno obvarovati savolj tebe. Sveti sposnovavzi Jesufovi! ki ste raji veliko shkodo serzhno preterpeli ko ubogali neusmiljeniga kralja, sprosite mi enako mozhno voljo, de svest vselej ostanem Bogu, in po smerti prejmem vezhno plazhilo. Amen.

XXIX. dan fufhza.

Sveti Ziril, levit, in tovarfhi marterniki.

Sveti Ziril levit (*duhoven fheftiga shegna*), je bil vef vnet sa katoljfhko vero, in ob zhasu katoljfhkiga zesarja Konftantina fi je veliko persadeval malikovanje pokonzhati. Neverniki so bili slo rastogoteni savolj tiga, in so ga sheléli umoriti, pa is strahu pred zesarjem Konftantinam so bili permorani mu persanefiti. Zhes nekaj zhasa je nastopil zesar Julijan vef gorezh sa flepe malike, in poln togote soper Jefusovo sveto vero. Pod njegovim zesarftvam so neverniki rasilivali vfo svojo jeso nad vernimi. Svetiga Zirila so popadli, ga fuvali, kleli, vlazhili in na sadnje mu trebuh prere-sali, oferzhje is njega vseli, in ga s' sobmi pretergali. Tudi drugim svetim vernim so tako delali, slafiti duhovnim in devizam: sra-ven so trebuh umorjenih s' jezhmenam natlazhili, in fvinje pergnali, de bi s' jezhme-nam tudi njih oferzhje posherle. Bog je fizer te neufmiljene morivze s' nesnanimi bolesni hudo fhtrafal, pa nifo fposnali, ne flepote fvoje lashnjive vere, ne hudobije fvojiga neufmiljeniga djanja: v' tmi so oftali, v' grehu umerli, in v' pogubljenje fhli.

Nauk.

Kako grevingo obuditi.

Slepi neverniki so neusmiljeno morili nedolžne kristjane, in so menili svojim bogovam svesto flushiti, ker niso spoznali hudobije svojiga nezhloveshkiga neusmiljenja. Bili so fizer sato od pravizhniga Boga hudo shtrafani, pa niso spoznali, niso se spreobrnili, in so v' svojim grehu umerli. Tudi v' katoljski zerkvi ni malo slepih gresnikov, kateri ne spoznajo hudobijo svojiga slabiga shivljenja, teshe svojih grehov, in v' lashnjivim miru shive. Drugi spoznajo fizer svoje slabo djanje, vera jim prizhuje od hudobije njih grehov, in vedo svoj revni stan; vender so slepi, ker sadosi ne spoznajo, so neobzhutniga serza, svojih grehov ne sovrashijo, in se ne poboljšajo. De bi tudi ti v' njih shtevilu ne bil, de bi spoznal in sovrashil svoje grehe, te hozhem uzhit, de milostljivo odpushtanje sadobish.

Sovrashtvo greha isvira is spoznanja greha. Zhlovek bres boshjiga rasvetljenja ne sposna, ima krivo vest, se sgovarja in tudi hudobije spoznanih grehov ne ve. Sato vprasha David: „Kdo sposna grehe?“ Pf. 18, 13. Tedaj, o kristjan! moli in prosi Boga ti dati spoznanje svojih grehov, de vesh v' zhem si gresnil, in koliko je hudo njega s' grehi sanizhevati. Moli in prosi s' velikim serzhnim

glasam, ko zhlovek is globozhine glasno profi pomozhi, tako ti klizhi v' Boga, ker le on ti pomagati samore. Bog je ozhe vfiga usmiljenja, in te bo, ako ravno hudobniga otroka, uflifhal, zhe is serza va-nj klizhesh, ker se spokoriti shelish. Upanje in serzhnost ti sam Jesus daje: „Moj Ozhe vam bo rad dal dobriga Duha, ako ga profite. Profite, in se vam bo dalo.“ Luk. 11, 9 — 13. Profi stanovitno in ne jenjaj, dokler nisi uflifhan. Stanovitna proshnja dopade Bogu: ona predere oblake in je uflifhana.

Premishljuj strashno vezhno pogubljenje, de hudobo greha sposnash. En sam smertni greh ti sapre nebela in odpre pekel. Dusha po boshji podobi stvarjena bo savershena, prekleta in obsojena v' pekel na vekomaj savolj eniga samiga smertniga greha. Premisli tudi, de usmiljeni Jesus, kateri je smertne britkosti prestal sa odreshenje svetá, bo obsodil dusho v' vezhne bolezhine savolj eniga samiga smertniga greha. O neisrezhena hudobija smertniga greha! ta permora usmiljeniga Jesusa, de obsodi dusho med hudizhe, desiravno je sa njo vso svojo sveto kri prelil. Premishljuj pogostim to, de v' tebi se velik strah obuduje, in is vfiga serza sovrashish greh. Premishljuj in moli, moli in premishljuj, in ne jenjaj. David od sebe pravi: „V' svojim premishljevanji sim shalosten in ves prestashen. V' Boga hozhem klizati, in on mi bo

pomagal.“ Pf. 54, 3 — 17. Tudi ti tako delaj, in pomagano ti bo.

Premišljuj neskonzhno milost boshjo, de se tvoja dusha vnema v' ljubeshni, in is ljubeshni sovrashi greh. Ti ne samoresh pove-dati vsih nesaflushenih prejetih boshjih dobrot. Bog je tebe in vse is usmiljenja stvaril, po Jesusu ti je dal svetloba svete vere; dobrotljivi Jesus je svoje predrago shivljenje sa-te dal na krishu; s' svetim Duham te je posvetil; s' svojim mesam in kervjo te redil; Bog ti je namenil in ti bo pomagal v' nebese, de bi ga vekomaj vshival; svoje angele ti je dal varhe, svetnike sa pomozhnike; in veliko drusiga dobriga. Bog te bolj ljubi, ko dobra mati svojiga ediniga otroka: ti pa hudobni otrok, nesvesta stvar, nehvaleshni kristjan si veliko hudiga sa veliko dobriga vrazheval svojimu stvarniku, Odresheniku, Posvezhevavzu. Sam Bog se potoshi po svojim preroku rekozh: „Poslufhajte nebese! Otroke sim sredil in povikshal, oni pa so me sanizhevali.“ Isa. 1, 2. Premišljuj neisrezhene dobrote boshje, in svojo gerdo nehvaleshnost, de milo jokash, in is ljubeshni do Boga slo sovrashish svoje grehe.

Premišljuj pogostim britko terpljenje in grenko smert Jesufovo. Zhe si bil nehvaleshni, vsaj sdaj sposnaj svojo hudobijo. Klezhé pred Jesufovim krisham glej, ogleduj in premišljuj njegove rane, ktere glasno vpijejo: Jesus te ljubi, in is ljubeshni do tebe vishi

na krishu, de bi ga tudi ti ljubil, in is ljubesni do njega svoje grehe sovrashil. O grešnik! ne shali vezh svojiga nar boljiga prijatla; ne perdrushi se vezh njegovim neusmiljenim sovrashnikom. Premisli Jesusa si rasshalil, vezhne smerti si vreden, vender te on zhaka poterpeshljivo, dobrotljivo, ti pomaga k' pokori, ljubesnjivo te sheli objeti, in ti usmiljeno dati namesti saflusheniga pekla nebesko kraljestvo. Sdaj pred njim rasodevaj svoje serze.

M o l i t e v.

O ljubi Jესus! ne morem vezh nositi velike teshe svojih gerdih grehov, in ostudne nehvaleshnosti. Ti si nar ljubesnivishi Gospod, jest nar hudobnishi flushabnik. Vse me klizhe k' pokori, pa tvoja neskonzhna ljubesen premaga popolnoma moje terdovratno serze. Ref fim bil do sdaj slep, mlazhen, nehvaleshen in hudoben. V' velizih grehιh fim mirno shivel; nad peklam fim visel bres strahu. Ko od smertniga spanja sbujen, vidim sdaj hudobo in ostudnost svojih grehov in shalostno rezhem: Sakaj fim tebe svojiga nar boljiga Gospoda rasshalil? Sakaj fim se perdrushil tvojim sanizhevavzam? Sdaj shalujem, in bom shaloval vse dni svojiga shivljenja; sovrashim, in bom smirej sovrashil vse svoje grehe; hvalim in bom vedno hvalil tvojo neskonzhno milost. Tebi hozhem svesto flushiti, v'

pokori bom shivel do smerti, de, ker plazhila nedolshnosti ne morem prejeti, vsaj plazhilo pokore prejmem od tvoje neskonzhne milosti. Amen.

XXX. dan fufhza.

Sveti Janes Klimak, pushavnik.

Sveti Janes je bil rojen, kakor sploh pravijo, v' Judeji v' letu 525. On she otrok je bil v' katolski veri dobro poduzhen, in pottlej je zhedalje bolj rafel v' poboshnosti in v' modrosti. Vsi so ga zhasili savolj fosebne uzhenosti in svetiga shivljenja; on pa se je slo bal hvale, ker je bil v' resnizi ponishen, in je shel k' svetim pushavnikom na goro Šinaj. Onda je bil sveti mosh, uzhenik novinzov, po imenu Martiri, timu se je Janes podvergel, in per njem je postal velik flushabnik boshji. Sveti mladenzh Janes je dosezel fosebno brumnost, ker se je s' vso mozhjo odpovedal lastni volji. Drusiga mu ni bilo mar, ko ubogati Boga in svojiga svetiga uzhenika, nikdar ni hotel po svoji volji delati, ker je bil ponishen. De bi Bogu pokojno flushil, je skerbno premagoval vso nepotrebno radovednost: nikoli ni poprasnal, kaj se godi po svetu; nikoli ni hotel poslushati prasnih noviz; malo je govo-

ril, de bi svoje dushe ne odvernili od svetiga premishljevanja, in de bi bila dusha smirej perpravljena Boga moliti. Kader je njegov sveti uzhenik Martiri umerl, je shel od ondod prozh, in se podal bolj v' samoto, de bi skerbnihi Bogu flushil. V'fako saboto in nedeljo je hodil v' zerkev k' boshji flushbi. Zerkev je bila dalezh dve uri, pa njemu se je bliso sde-la, ker je po poti premishljeval ali molil. Škufhnjave so mu bile fizer slo nadleshe, pa s' premishljevanjem, s' molitvijo, s' postam, s' ponishnostjo, s' upanjem v' Jesusa jih je serzhno in frezhno premagoval. Od v'fih perpushtenih jedi je fizer jedel, pa vselej malo, de je svoje slabo telo pod pokorshino deval. Vse je delal is ljubeshni in v' ljubeshni, ker je Boga v'figavedniga in dobrotljiviga smiraj pred seboj imel; njegovo shivljenje je tedaj bilo vedna molitev; ker je smirej skerbel v' v'fih rezheh voljo boshjo spolniti. V' svojim premishljevanji in v' svoji molitvi je obilno jok-al, vender je tudi sraven neisrezhen vese-lje zhutil. Rad je bral sveto pismo, in premishljeval rasodeto besedo boshjo, de bi svetlo shivel po nji. Tudi je bral bukve svetih ozhakov, de bi s' njih poduzhenjem lasheji rasumel sveto pismo, in se bolje vstavljaj kri-voverzam. Ponishnost je bila v' njem vselej velika: is te je sebe sanizheval, in se bal hval-le drusih, vender je v' potrebi blishniga uzhil, in le Boga hvalil, kader so bili njegovi nauki

blishnimu v' prid. Osemdefet let je shivel: umerl je v' letu 605.

Nauk.

Is njegoviga shivljenja.

Sveti Janes Klimak je bil sgled reſnizhne brumnoſti; nizh nesnaniga, nizh poſebniga ali zhudniga ni bilo per njem, ampak ljubesen, ponishnoſt, pokorſhina, molitev in druge ſapovedane zhednoſti. Prava brumnoſt je ſtanovitno dobro shivljenje po vſih ſapovedih: shivi tako, tiga ſe derſhi in boſh ſvelizhan. Ne poſnemaj ſamovoljnih duſh, ktere ne poſluſhajo uzhenikov, veliko upajo v' ſvojo mozh, is nagle gorezhnoſti hozhejo goré prenaſhati, potlej ſtraſhno padejo. Ne poſnemaj tiſtih, ktere ſarifejſki duh vodi; ſkerbé ſa neſapovedane dobre dela, ſapovedane opuſhajo; ſo natanko ſveſti v' nepotrebnih rezheh, leni pa v' potrebnih. Ti s' ſhnabli zhaſté Boga, s' ſerzam ſo delezh od njega. Mat. 15, 8. Od tih tudi ſveti Pavel govori: „Oni imajo podobo brumnoſti, v' reſnizi ſo bres nje.“ II. Tim 3, 5. Opravljaſ vse ſunanje dobre dela od Boga ſapovedane ali poterjene od katoljſhke zerkve, pa ſhe bolj ſi perſadevaj ljubesen, ponishnoſt, pokorſhino imeti; zhe ne, boſh ſhtet med hinavze, kterim Jeſuf rezhe: „Gorjé vam, vi hinavzi, ki unanje zhiſtite, snotraj pa ſte polni hudobije. Ozhi-

sti prej snotranje, de tudi sunanje postane zhi-
sto.“ Mat. 23, 25 — 26.

Prava brumnost je svojo hudo voljo pre-
magovati, po sveti boshji volji shiveti. Prav
je govoril sveti Franzisk Šaveri: *Ljubi
moji! vsa svetost je sapopadena v' prema-
govanji svoje hudobne volje.* Volja tvoja in
vsih je sama na sebi hudobna, boshja volja
je sama na sebi sveta, tedaj ni svetosti bres
pokorshine tvoje volje do boshje volje; zhe
hozhes Bogu dopasti, odpovej se svoji volji,
de boshjo spolnes. Jesus je sapovedal mo-
liti in profiti: Sgodi se tvoja volja, kakor v'
nebesih, tako na semlji. *Mi prosimo po sa-
povedi Svelizharja, pravi sveti Avgushtin,
ne, de bi Bog delal, kar hozhe, temuzh,
de bi mi hotli in delali, kar Bog hozhe.* Pro-
fimo Boga, de nam da pokorno voljo, ker
bres pokorshine ni svelizhanja. Jesus nam je
v' vsih rezheh dal sgled pokorshine, sato
je resnizhno djal: „Ne ishem svoje volje, am-
pak volje Ozheta, kateri me je poslal.“ Jan.
5, 30. Ljubi moj! tudi ti delaj tako, fizer
ne pojdes v' nebeshko kraljestvo. Šam Kri-
stuf prizhuje: „Kteri dela voljo mojiga Ozhe-
ta, ta pojde v' nebeshko kraljestvo.“ Mat. 7,
21. Ktera je pa volja boshja? Odgovori sveti
Pavel: „Volja boshja je vashe posvezhenje,
de se ohranite v' svetosti, in ne shivite po po-
sheljenji.“ I. Tef. 4, 3 — 5. Volja ali sa-
poved boshja je, de po vsih sapovedih shi-
visih, in premagujesh hudo posheljenje; in

to je tvoje posvezhenje. Vem, sebe premagovati je nar tesheji, pa ravno to je nar potrebnishi. Bodi tedaj vsaki pravizhni sapovedi podvershen: s' polno voljo delaj dobro; s' vso mozhjo se varuj hudiga, tako bosh shivel po volji boshji, in bosh svelizhan.

Premaguj nepotrebno radovednost in radovidnost. Bodi vselej skerben svediti in se nauzhiti, kar je tvojimu poshtenimu stanu in tvoji neumerjoshi dushi v' prid, de shivish po volji boshji, pa varuj se nizhemernih in veliko bolj shkodljivih noviz. Ves svet v' hudim tizhi, vse je polno pohujshanja, skoraj permoran bosh dosti slabiga vidil in slishal: ti je to premalo? Tvoja dusha ni nikoli popolnoma mirna, ker svet, morju enak, ji ne daje pokoja. Tudi per boshji flushbi, v' premishljevanji in v' molitvi si vezhkrat smoten in rasmishljen, kakor sam vesh in sposnash, pa bosh veliko slaběji, zhe si nizhemerniga ali shkodljiviga radoveden, ker sveti Duh le v' tihoti govori dushi, in ona le v' tihoti poslusha njegov glas. Zhe skerbish svediti, kako drugi shivé, kako se tukaj ali tamkaj godi, le meni verjami, bosh veliko slabiga svedil, sebe ne bosh sposnal, sebe bosh posabil. Ne bodi tedaj nepotrebna radoveden. Zhe rad poslushash in poprashujesh, tudi rad govorish; sasilshana beseda bo, ko novo vino is posode, is serza filila; bosh rad govoril, sebi in drugim velike fitnosti nakopaval. Nepotrebna radovednost je s' lenobo sdrushena; lenoba

pa je huda dušna bolesen. Atenzi so v' lenobi shiveli, sato jim ni bilo drusiga mar, ko kaj noviga praviti ali poslušhati. Djan. ap. 17, 21.

De so lenoba, radovednost in shlobudranje sdrushene, poslušhaj svetiga Pavla, ki prav: „Ene postopajo, po hishah hodiyo, so ne le lene, ampak tudi jesizhne, in govore, kar se ne spodobi.“ I. Tim. 5, 13. Té lene dušhe svedo vse, kar se godi, in tudi kar se ne godi; njih pokashena dušha vse verjame, tudi nemogozhne rezhi: prezhudne novize, ktere saflushijo sanje pijanza imenovane biti, so jim verjetne, akoravno zhes bratovsko ljubesen; vse kote napolni s' svojim nepokojnim jesikam. Té lene prevsetne dušhe gospodujejo vse ljudi, duhovsko in deshelsko gospofko, dajejo svete oblaštникам, uzhé uzhenike pridigovati, spovednike spovedovati, in sebe ne sposnajo, koliko de so prasne glave, uboge dušhe, nevošhljivi seršheni, polne gadoviga strupa. Pazh té vedo v' zhim je prava brumnost sapovedana! Prava brumnost je v' ljubesni, v' ponishnosti, v' pokorshini, v' mirnosti. Premisli dobro te nauke in sebe, zhe se kriviga sposnash, ponishuj se.

M o l i t e v.

O moj Bog! kako lahko sam sebe sape-ljujem! vem, de ni svetosti bres pokorshine is ljubesni do tebe, vender slepo sim se sana-

shal na svojo brumnost. Morem sposnati, de malo in nepopolnoma fim tebi flushil, ker fim raji po svoji slabi volji shivel. Lahke rezhi fim delal, teshke opushal, slasti kar je bilo soper moje hudo posheljenje. Po svoji volji delati mi je bilo vse lahko, po tvoji sveti volji delati mi je bilo vse preteshko. Ti, o Gospod! vse samorefsh, vender slabim zhlovekam persanashash is veliziga usmiljenja; jest pa slab zhlovek fim hotel vse rezhi in vse ljudi po svoji volji imeti. Jest nepopolnoma stvar, velikokrat soper tvojo sveto voljo delam; se pa neusmiljeno togotujem, ako ni vse po moji volji. Sato memram zhes tvojo pravizhno in usmiljeno previdnost; govorim hudo soper blishniga, in fim nepokojniga serza. Ozhe vfiga usmiljenja! spreoberni mojo hudobno voljo po svoji sveti volji. Po sgledu tvojiga svestiga flushabnika svetiga Janeša fi bom slo persadeval s' ponishno, hitro in popolnoma pokorshino tebi flushiti, s' teboj smirej sdrushen biti, de pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

XXXI. dan fufhza.

Sveti Benjamin, levit, marternik.

Sveti Benjamin je bil levit katoljshke zerkve v' Persji ob zhasu neverniga kralja Isde-

gerda, ali Varanana njegoviga sinu. Oba sta hudo preganjala verne, in veliko marternikov v' nebesa poshiljala. Šveti Benjamin je serzhno osnanoval Jesufa Kristusa, ker je shelel vse spreoberniti, in tudi veliko terpeti sa sveto vero. Kralj ga je ukasal v' tamno jezho vrezhi. Zhes dve leti je prishel k' kralju poslanik rimskiga zesarja; ta je svedil, kakshna de je s' Benjaminam, in je profil kralja spustiti ga. Kralj je bersh dovolil v' to proshnjo, zhe Benjamin obljubi ne vezh osnanovati Jesufa. Poslanik to obljubi kralju; potlej poklizhe svetiga Benjamin, in ga nagovarja molzhati od Jesufa. Šveti Benjamin mu odgovori: Ne morem in ne smem molzhati, ker mi Bog prepove. On je ko prej osnanoval praviga Boga in odreshenika Jesufa. Kralj je to svedil, ga je poklizal in serdito mu rekel: Ako se ne odpovesh svoji veri, bosh umorjen. Šveti Benjamin se ni tiga shuganja prestashil, in vprasha kralja: Kralj! ako bi eden tvojih slušabnikov tebe sanizheval, in si drusiga kralja svolil, kako bi ga pokoril? Kralj odgovori: S' smertjo. Šveti Benjamin na to modro pravi: Kralj! premisli, kakshne shtrafinge je vreden ta, kteri svojiga štvarnika sapusti, in namesti njega moli njegove stvari. Kralj ves raserden ga ni mogel dalje poslušhati, ampak sapove v' njegove perste mu dvajset ostrih shebljev sabiti, v' vsaki perst eniga. Grosna je bila ta bolezhina, pa sveti Benjamin jo je tiho preterpel. Kralj je menil, de

is sanizhevanja molzhi, ukasal ga je she huji martrati, in potlej shiviga na kol natakniti. Šveti Benjamin je v' tih velizih bolezhinah serzhno in veselo umerl, in njegova sveta dusha je shla v' nebeshko kraljestvo Boga vekomaj vshivat, ker je sa njegovo zhašt vedno skerbel in veliko terpel.

Nauk.

Is njegoviga shivljenja.

Nevednost potrebnih rezniz je velika nefrezha. Persijani so molili sonze, in praviga Boga niso sposnali, sato so bili nefrezhni. Šveti Benjamin je bil slo shalošten njih dushe flepote; is perferzhne ljubeshni jim je osnannot val vsigamogozhniga Boga in odreshenika Jesusa. Neverni kralj je nehvaleshno umoril svestiga boshjiga flushabniga svetiga Benjamina: ta je kralju in vsm voshil vezhno svelizhanje, pa sa plazhilo je prejel hudo smert. Kralj bi bil lahko sposnal, de sonze in druge stvari niso bogovi; pa ukoreninjene navade, sploh pohujshanje, hudo posheljenje in druge enake smote oflepé zhloveka, de nozhe sposnati in fi vezhno nefrezho nakopava. Ljubi kristjan! hvali in sahvali usmiljeniga Boga sa velik dar svete vere, bresh ktere ni svelizhanja. Akoravno fi prejel sveto vero, vender samoresh drugazhi sápeljan biti, sato premisli in premishljuj, kar ti bo sdaj rezhenot

Ne upaj prevezh v' svojo modrost, in ne bodi v' svojih mislih pravizhen, ker si smoti podvershen. Napuh in hudo posheljenje je bolesen vfiga zhloveshtva. Prerok Jeremija tako govori: „Vfih serze je hudobno in nesapopadljivo: kdo ga sposna?“ 17, 9. Ref, serze vfih je hudobno, desiravno hudobno je nesapopadljivo: sato nesapopadljivo, ker je hudobno, svijazhno, napuhnjeno. Napuh, is kteriga vsi grehi isvirajo, jih sgovarja in brani jih sposnati. Šrezhen ta, kteri sposna svoje slabosti, pa tih je malo, prav sato prerok shalostno vprashal: *Kdo jih sposna?* Ne rezi: Šim v' fholo hodil, snam brati, fim dobro poduzhen v' katoljški veri; kako samore biti nevednost v' meni? Odgovorim, de ravno te tvoje besede skashejo veliko nevednost. Menim de ti nisi toljko uzhen in rasvetljen ko David; vender ta boshji prerok ponishno sposna svojo nevednost, rekozh: „Kdo sposna pregrehe? Ozhisti me, o Gospod! od mojih skrivnih grehov.“ Pf. 18, 13. David tudi sebe nevedniga shteje in sato Boga profi mu odpustiti skrite nesposnane grehe. Ne uzhenost, ampak gnada daje sposnanje. Neuzhen zhlovek, pa dobre vesti in ravniga serza, je modrejshi od visokouzheniga pa bres boshjiga strahu. Fariseji so bili uzheni v' postavi, vender so bili nevedni postave; oni so bili slepi in niso sposnali svoje slepote; sato so predersno vprashali Jesusa: *Smo tudi mi slepi?* Jan. 9, 41. Kdor se da gospodovati

od napuha, ali od lakomnosti, ali od nezhi-
stosti, ali od nevošljivosti, ali od drusih gre-
šnih slabost, ne more sposnati svojih grehov,
vender radovoljno jih nozhe sposnati. Hudo-
bnik je v' tmi, in obdan od tme, vender
ni sgovorjen; on je v' tmi, ljubi tmó, in
luzh sovrashi, ker so njegove dela hude, pa
ravno to je njegova sodba. Jan. 3, 19. Od
radovoljno slepih tudi David prizhuje: „Oni
nozhejo sposnati in rasumeti, in v' tmi ho-
dijo.“ Pf. 81, 5. Ti nimajo sgovora sa svoje
grehe. *Boj se tedaj dušne slepote, ker ta
je nar huji nesfrezha; zhe se je ne bojish,
si she v' nji sapopaden*, pravi sveti Bernard.

Imej sapopadik od dobriga in hudiga le
po boshji besedi. Zhlovek je poln tme, ne-
vednosti in hinavshine; sato mu je Bog is usmi-
ljenja svojo voljo osnanil. David pravi: „Bo-
shja beseda je svetilo mojim nogam, in luzh
mojim stesam.“ Pf. 118, 105. Bodi shive ve-
re, ponishne dušhe in dobre vesti, in le tako
bošh sposnal boshjo voljo. Ne poslušhaj svo-
jiga hudiga posheljenja, ktero si persadeva pra-
vizhno butaro boshjih sapoved polajshati, sgo-
varjati grehe, verjeti hudobnim. Pokasheni
kristjani govore od vfiga po svoji spazhnosti,
ne verjemi jim. „Njih gerlo, *pravi David*,
je odpert grob, s' svojim jesikam lashnjivo
ravnajo.“ Pf. 5, 11. Ti so she sapeljali svojo
dušho, bodo tudi tvojo, ako se jim ne vstav-
ljash terdno s' shivo vero. Oni govore is na-
puha, is obilnosti hudobije, kar morebit sami

ne verjamejo. Dershi se stanovitno rasodete besede, ne poslušaj ne svojiga hudiga posheljenja, ne jesika hudobnih. Ne daj se sapeljati od pohujšhanja grešnikov, ali od slabih navad neumniga svetá. Premaguj vso hudobijo, zhe ena sama huda slabost v' tebi gospoduje, si slep, svijazhen in zhište resnize ni v' tebi.

Varuj se napuha, bodi ponishen, in bosh lahko sposnal resnizo. Napuh je dušna pijanost. Ta sapeljuje zhloveka, mu ubrani sposnati in popraviti, kar je hudiga storil. Zhlovek od napuha sapeljan hozhe vse vediti, le sebi verjame, in ne poslušha nobeniga, ako mu ne govori po njegovi slabosti. Kako se bo tak poboljšhal? Bodi ponishen in perpravljen dober nauk na-se jemati, naj bo ta od koder hozhe. Bodi hvaleshen savolj saflusheniga svarjenja, in popravi svoje smote, tako bosh moder, frezhen in Bogu prijeten, Ne poslušaj perlisnjenzov, kateri drusiga ne vedo govoriti, ko je, je: ne, ne po tvoji volji. Ne vjesi se, zhe te sovrashnik svari, sovrashnik bolj vidi tvoje slabosti ko tvoj prijatelj; mirno premisli njegovo svarjenje, in zhe resnizo govori, poboljšaj se. Bodi vselej ponishen; zhe si tak, bosh loshej sposnal svoje dolshnosti do Boga, do sebe, do blishniga; in loshej se bosh poboljšhal. Nar resnizhnishi snamnje dobriga in ponishniga serza je svarjenje poslušati. Ljubi svarjenje, in bosh moder. Prip. 12, 1.

M o l i t e v.

Sahvalim te, o usmiljeni Gospod! ki si mi dal luzh svete vere, in vse potrebne nauke po Jesusu Kristusu svojim Šinu; pa sposnam, de je she dosti temniga v' meni, in de sim bil premalo svetlobi vere pokoren savolj hudiga posheljenja, ktero v' meni tizhi. To obroduje saderge, nastave in svijazhe, katerih ne sposnam, in tudi sposnanih se nozhem varovati, ker sim rad pokoren posheljenju slabe nature. Šilne skushnjave, ko mozhni viharji, so gnale mojo slabo dusho; ljubil sim svojo nevarnost, in sato nisim tebe is serza profil pomozhi. Šhlishal sim velikokrat, kako so svetniki shiveli, vender raji sim se nad hudobnimi pohujshal. O dobrotljivi Gospod! daj mi obilnost gnade, de njena nebeska sladkost premaguje shkodljivo sladnost greha, in de po tvoji sveti volji shivim. Daj mi stanovitno mozh, kakorshno si dal svojimu flushabniku svetimu Benjaminu, de me nobena rezh ne odverne od tebe, ampak nepremaknjeno po tvojih svetih sapovedih shivim. Vsi sveti boshji prijatli profite Boga sa-me, de shivim po Jesusu Kristusu, in de ga v' valhi veseli drushbi vekomaj hvalim v' nebeskim kraljestvu. Amen.

Kasalo.

Prestavni godovi.

	Stran
N edelja. Nauk sploh od vsih nedelj in prasnikov fkosi leto	1
Advent. — Kaj v' adventu premisljevati in delati .	5
Shtirje kvaterni tedni. — Sakaj fo kvaterni tedni od zerkve postavljeni	8
Prefveto ime Jesuf. — Kako Jesufa refnizhno moliti	11
Pepelnizhna freda. — Kaj zerkev v' tim zhasu svoje otroke uzhi	16
Shtirdefetdanfki post. — Od posta	20
Shalofna mati boshja Marija. — Bodi shalofen s' shalofno Marijo	24
Zvetna nedelja. — Kaj pomenijo zerkveni oprávki zvetne nedelje	28
Veliki zhetertik	32
Veliki petik	40
Velika sabota. — Kaj pomenijo zerkveni oprávki tega dneva	54
Velikanozh. — Potrebno in poduzhno je vstajenje Jesufovo	59
Krishevi teden. — Sakaj fo prozesije, in kaj uzhe .	64

Vnebohod Jesufa Kristufa. — Jesufov vnebohod je vterjenje v' veri, in spodbod le nebeskiga kra- ljeftva iskati	68
Binkufhtna nedelja. Nauk od sedmirih darov f. Duha	72
„Sveta Trojiza. — „S. Trojizo s' shivo vero in svetim shivljenjam moliti	78
„Sveto refhnje Telo. — Terdno verovati, in vredno prejemati Jesufa v tim presvetim Sakramentu	82
Angelji varhi. — Od ljubesnive pomozhi angeljov varhov	86
„Sladko imé Marije. — Marija po veri zhaftiti	90
Roshenkranska nedelja. — Od roshenkranza	93
Zerkveno shegnanje. — Kratko raslaganje zerkveniga shegnanja	95
Dan svojiga rojstva, in kersta. — Kaj delati na dan spomina svojiga rojstva in kersta.	102

Neprestavni godovi.

P r o f e n z.

I. dan. Obrešovanje Jesufovo. Nauk. Refnizhno in bersh svoje shivljenje po Jesufa pobolshati	106
II. dan. „Sveti Makar Alekfandrijz pufhavnik. — Is njegoviga shivljenja	109
III. dan. „Sveta Genovefa deviza. — Is njeniga shivljenja	114
IV. dan. „Sveta Sinkletika deviza. — Mogožhe je v' nebefa priti	118

- V. dan. Simeon Stilita pufhavnik. — S vednim pokorjenjem svoje hudo posheljenje premagovati . 123
- VI. dan. Sveti trije kralji. — Is tiga prasnika . 129
- VII. dan. Sveti Luzijan marternik. Nauk. Verni morejo biti sheljni svetih naukov, in delati po njih 137
- VIII. dan. Sveti Severin, Esterajharfki uzhenik. — Sakaj nam Bog pofhilja nadloge? 141
- IX. dan. Sveti Gordi marternik. — V' flehernim stanu je mogozhe dufhe svelizhati 147
- X. dan. Sveti Pavel prvi pufhavnik. — Kdor hozhe Bogu svešto flushiti, naj preslene ljubesin do svetá 153
- XI. dan. Sveti Thedos duhovni ozhe veliko menihov. — Smert daje sposnanje in fkerb svojo dufho svelizhati 160
- XII. dan. Sveti Arkadi marternik. — Kteri so bogabojezhi krifjani? 165
- XIII. dan. Sveti Hilari fhkof in uzhenik. — Kteri so refnizhni, ali lashnjivi modri? 171
- XIV. dan. Sveti Feliks mafhnik. — Od prezhudne, pa pravizhne previdnosti boshje 177
- XV. dan. Sveti Makar egiptovfki, pufhavnik. — Bodi pravizhen, miren, ponishen, poterpeshljiv, in le tako bosh pokojno shivel 183
- XVI. dan. Sveti Klemen Anziran, fhkof in marternik. — Kaj naj starfhi delajo svoje otroke svelizhati 190
- XVII. dan. Sveti Anton, duhovni ozhe pufhavnikov. — Od firahu boshjiga 197
- XVIII. dan. Svetiga Petra stol. — Kaj to pomeni in uzhi? 205
- XIX. dan. Sveti Janes fhkof, almoshnar. — Od praviga usmiljenja do ubogih 208
- XX. dan. Sveti Boshtjan marternik. — Kakfhna more biti ljubesin do blishniga 213

- XXI. dan. Sveta Nesha deviza, in marterniza. —
Kako zhištoſt ohraniti 220
- XXII. dan. Sveti Vinzenz levit, in marternik. —
S' pomozhjo gnado boshje ſe lahko pravizhno ſhivi 227
- XXIII. dan. Poroka devize Marije. Nauk is tiga
praſnika 233
- XXIV. dan. Sveti Timotej ſhkof, in marternik. —
Duhovne ljubi, in ſpoſhtuj 237
- XXV. dan. Spreobernjenje ſvetiga Pavla. — Od
greſhnikove flepote in ſpreobernjenja 242
- XXVI. dan. Sveti Polikarp, ſhkof in marternik. —
Uſmiljenimu Bogu ſveſto flushi 253
- XXVII. dan. Sveti Janes Kriſoſtom ſhkof, in zerk-
veni uzhenik. — Poſluſhaj, ohrani, premišljuj
in derſhi ſvete nauke 258
- XXVIII. dan. Sveta Pavla vdova. — Is njeniga
ſhiviljenja 266
- XXIX. dan. Sveti Franzhiſhk, Saleſi, ſhkof. — Od
ljubesnive krotkoſti 271
- XXX. dan. Sveti Pioni, maſhnik; marternik. —
Vſih grehov ſe ſkerbno varovati 277
- XXXI. dan. Sveta Marzela vdova. — Shivi ſveto,
in nikogar ſe ne boj 282

Š v e z h a n.

- I. dan. Sveti Ignazi ſhkof in marternik. — Terpeti
is ljubesni do Jeſufa 287
- II. dan. Ozhiſhevanje Marije - Darovanje Jeſuſovo,
ali Svezhniza. — Is tiga praſnika 294
- III. dan. Sveti Blaſh, ſhkof in marternik. — Is po-
niſhnoſti beſhi pred nevarno perloſhnoſtjo 300

- IV. dan. Sveti Andrej Korfin, škof. — Od kod je spazhenost per odraslenih? 306
- V. dan. Sveta Agata, deviza in marterniza. — Is njeniga shivljenja 312
- VI. dan. Sveta Ratija, deviza in marterniza. — Is njeniga shivljenja 318
- VII. dan. S. Adauk, in veliko marternikov. — Po veri shiveti, svet sanizhevati, sa nebesko kraljestvo fkerbeti 325
- VIII. dan. Ss. Filea škof in Filorom, marternika Nauk. Ne legati, refnizo govoriti; pa tudi v' potrebi refnizo perkrivati 329
- IX. dan. Sveta Polona, deviza in marterniza. — Od modriga govorjenja, in molzhanja 336
- X. dan. Sveti Vilhelm minih. — Upanje in strah moreta vkupaj biti 342
- XI. dan. Ss. Saturnin, masnik, in tovarfhi marterniki. — Sveta masha je nar imenitnifhi ofer; slo pomaga bogabejzhe shiveti 347
- XII. dan. Sveta Evlaliya, deviza in marterniza. — Nadloge so savolj grehov; so tudi pravizhnim potrebnue; poterpeshljivoft je sapovedana 353
- XIII. dan. Sveti Martinjan, pufhavnik. — Varuj se hudih perloshnost; spravi od sebe kar te pohujsha 359
- XIV. dan. Sveti Valentin, masnik in marternik. — Dufhna flepota je grosno fhkodljiva 364
- XV. dan. Sveti Abram škof. — Od odpufhanja prejetiga rasshaljenja 371
- XVI. dan. Sveta Julijana, deviza in marterniza. — Vsa zhaft nizh ne pomaga bres kerfhanfkiiga shivljenja 377
- XVII. dan. Sveta Shkolaftika, deviza. — moli in ljubi pravizo, in bofh uflifhan 382

	Stran
XVIII. dan. Sveti Simeon, škof in marternik. — Boshji otrozi smo; moremo po tim shiveti	388
XIX. dan. Sveti Konrad. — Storjeno krivizo, ali škodo popraviti	394
XX. dan. Veliko svetih marternikov. — Od zhudeshev	399
XXI. dan. Sveti Peter Damijan škof. — Od nizhémernoſti ſvetá: od perpravljanja v' vezhnoſt	405
XXII. dan. Svetiga Petra ſtol v' Antiohii. — Katoliſhka zerkev je od Boga zhudno poſtavljenain ohranjena	411
XXIII. dan. Sveta Marjeta is Kortone. Nauk od pokore, ali ſpreobrnjenja	418
XXIV. dan. Sveti Matija apoſtel. — Od nesveſtiga Judesha, in zhlovekove neſtanovitnoſti	427
XXV. dan. Sveti Ananija maſhnik, in tovarſhi marterniki. — Od flushbe in hvaleshnoſti do Boga ſavolj njegovih dobrot	432
XXVI. dan. Sveti Neſtor, škof in marternik. — Sakaj bliſhniga ljubiti	438
XXII. dan. Ss. Julijan, Euni in Beſa marterniki. — Od flushbe Jeſufove, in hudizhove	443
XXIII. dan. Sveti Marterniki kerſhanſke ljubeshni. — Kaj pred bolesnijo, v' bolesni, in poſlej delati	449

S u f h e z.

I. dan. Sveta Eudozija marterniza. — Sodbo boshjo premišljevati, in ſe k' ſodbi perpravljati	457
II. dan. Ss. Perpetua, Felicita, in tovarſhi marterniki. — Od ſvetih marternikov ſploh	464
III. dan. Sveti Marin vojſhak, marternik. — Od ſtanovitnoſti v' boshji flushbi	471

	Stran
IV. dan. Sveti Kasimir. — Is njegoviga shivljenja	476
V. dan. Sveti Foka marternik. — Od smerti grefhnikov, in pravizhnih	482
VI. dan. Sveti Pavel pufhavnik, imenovan priproft. Od pofta. Kakfhin de more biti	488
VII. dan. Sveti Tomash Akuin uzhenik. — Od prave modrofti	494
VIII. dan. Sveti Janes, duhovni ozhe ufmiljenih bratov. — Is njegoviga shivljenja	501
IX. dan. Ss. Apolon, Filemon, in tovarfhi marterniki. — Spreobernjenje ni fploh naglo, ampak pozhafno	507
X. dan. Svetih fhtirdefet marternikov. Nauk. Vfe je Bogu v' oblafci	514
XI. dan. Sveti Eulogi mafhnik, marternik, in sveta Lukrezija deviza, marterniza: — Is njih shivljenja	521
XII. dan. Sveti Gregor papesk. — Ponishnost v' vifokofci. — S' pokoro odverniti boshjo jeso	527
XIII. dan. Ss. Ziril, in Metodi fhkofa. — Od zhifte, fianovitne in shive vere	537
XIV. dan. Sveta Matilda kraljiza. — Nekteri nauki ftarfham, in otrokam	542
XV. dan. Sveti Seren marternik. — Od hudobe fmertniga greha	549
XVI. dan. Sveta Marija fpokorniza. — Ne samolzhati grehov na fpovedi	555
XVII. dan. Sveta Jedert deviza, nuna: — Zhiftost je lepa, pa ima veliko fovrashnikov	564
XVIII. dan. Sveti Ziril Jerusalemfki fhkof. — Od boshje in zhlovekove volje	570
XIX. dan. Sveti Joshef, shenin Marije devize. Is njegoviga shivljenja	577

XX. dan. Sveti Panhâr marternik. — Od teshkiga laſtniga ſpoſnanja	584
XXI. dan. Sveti Bonedikt duhovni ozhe veliko minihov. — Od poſvetnih, in duſbnih ſkerbi	590
XXII. dan. Sveti Basili maſhnik, marternik. — Nekaj od terpljenja Jeſufoviga	597
XXIII. dan. Sveti Viktorijan, in tovarſhi marterniki in ſpoſnovavzi. — Ne uſtraſhiti ſe pokore	603
XXIV. dan. Sveta Katarina ſhvedevſka deviza. — Od premišljevanja Jeſufoviga terpljenja	610
XXV. dan. Uzhlovezhenje Sinu boſhjiga. — Oſnanjenje devize matere Marije. — Is tiga praſnika	617
XXVI. dan. Ss. Kaſtul, in tovarſhi marterniki. — Odveſa ni dobra bres poboljšanja	624
XXVII. dan. Sveti Irenej ſhkof, marternik. — Vezhnost premišluj	631
XXVIII. dan. Ss. Armogaſt, Arkinim in Satur, ſpoſnovavzi. — Kakſhna more grevinga biti	637
XXIX. dan. Sveti Ziril levit in tovarſhi marterniki. — Kako grevingo obuditi?	645
XXX. dan. Sveti Janes Klimak puſhavernik. — Is njegoviga ſhivljenja	650
XXXI. dan. Sveti Benjamin levit, marternik. Is njegoviga ſhivljenja	656

